

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Titel | Title:

Udgivet år og sted | Publication time and place:

Fysiske størrelse | Physical extent:

Bulwer, Edward Lytton.; af E. Lytton Bulwer.
Blomsterpigen eller Pompeiis sidste Dage :
Roman

Kjøbenhavn : trykt i Carl Lunds Officin,
1863-1864

1-2 i 1 bd.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

Blomsterpigen

eller

Pompejis sidste Dage.

R o m a n

af

E. Lytton Bulwer.

Kjøbenhavn.

Trykt i Carl Lunds Officin.

1863.

Blomsterbiden

1886

Den danske Højskole

1886

18

Den danske Højskole

1886

1886

Forste Bog.

Forste Kapitel.

To adelige Pompejanere.

„Vel mødt, Diomedes, skal Du spise til Aften hos Glaukus?“ spurgte en lille ung Mand, hvis løshængende Tunika antydede, at han var en Mand af Stand.

„Nei, desværre, kjere Klodius, han har ikke indbudt mig,“ svarede Diomedes, en smuk middaldrende Mand. „Jeg har ved Pollux en ulykkelig Skjæbne, thi man siger, at hans Aftengilder ere de bedste i Pompeji.“

„Na ja, de ere ret taalelige, men efter min Mening spares der formeget paa Vinen. Han har ikke det gamle Grækerblod i sine Arer, thi han paastaar, at Vinen gjør hans Hoved tungt den næste Dag.“

„Der maa vel være en anden Grund til dette Kniberi,“ gjenmælede den Anden. „Trods alt sit Praleri er han nok ikke saa rig, som han giver sig Udseende

af, og han sparer maaskee hellere sine Umforer end sit Bid."

"En Grund mere til at spise hos ham, saalange Sestertierne vare. Næste Aar maae vi see at finde en anden Glaufus, Diomedes."

"Jeg hører, at han ogsaa holder af at spille Tæ-
ninger."

"Han elsker enhver Fornøielse, og saalange han
sværmer for at give gode Aftengilder, elske vi ham
Alle."

"Ha ha ha! godt sagt, Klodius. Det er sandt
har Du seet min Viinkjælder?"

"Det troer jeg ikke, min kjære Diomedes."

"Godt, saa maa Du spise til Aften hos mig en
af Dagene, jeg har nogle ret gode Muræner i min
Fiskepark og jeg vil indbyde Edilen Pansa."

"Gjør ingen Omstændigheder for min Skyld.
— Persicos odi apparatus, jeg er let at fornøie. Men
det er snart mørkt, jeg skal i Bad — og Du?"

"Jeg skal til Kvæstoren — Statsjager, siden gaaer
jeg til Isis' Tempel. Farvel."

"En praleriff, udannet Karl," mumlede Klodius,
idet han slentrede videre. "Han troer ved sine Gilder
og Viinkjældere at kunne bringe os til at glemme, at
han er Søn af en Frigiven, men vi kunne jo sagtens
gjøre ham den Ære at vinde hans Penge fra ham;

disse rige Plebejere ere en sand Skat for os fattige Patriciere."

Under denne Monolog var Klodius kommen til Via Domitiana, der brimlede af Fodgjængere og Vogne og frembød det samme bevægede og glade Liv som Neapels Gader i vore Dage.

Klokkerne paa de hurtig forbi hinanden kjørende Vogne klang lystig og Klodius smilede og nikkede til Gierne af de eleganteste og prægtigst udstyrede Skvipager. Ingen ung Mand i Pompeji havde flere Venner end han.

"Hvorledes har Du sovet paa din Vylke, Klodius?" raabte en Yngling med en behagelig og velklingende Stemme, der sad i en let og nydelig Vogn, hvis udvendige Sider vare prydede med Reliefer, der forestillede Scener af de olympiske Lege. Hestene vare af den sjældne parthiske Race, de syntes neppe at berøre Jorden, men standsede ved den sagteste Berøring af Vognstyreren, der stod bag Vognens unge Giermand. Denne havde den slanke, smukt proportionerede Bægt, som de atheniske Billedhuggere benyttede som Modeller; hans græsle Herkomst lagde sig for Dagen i hans flagrende Loffer og hans Træks fuldendte Harmoni. Han bar ikke Toga, hvilket Klædningsstykke under Rejseriden var ophørt at være det almindelige Kjendingsstegn for Romerne og var en Gjenstand for Spot af Folk, som gjorde Fordring paa at have fine Sæder; derimod var hans Tunika af den meest glimrende tyriske Farve og Spænderne, hvor-

med den var befæstet, straaledes af Smaragder. Om Halsen havde han en Guldfjede, der midt paa Brystet havde Form af et Slangehoved, i hvis Gab en stor pragtsuldt forarbejdet Signetring hængte. Ermerne i Tunikaen vare vide og for Hænderne besatte med Guldfryndser; om Livet havde han et med Arabesker smykket Belte af samme Stof som Fryndserne, hvilket benyttedes som Lomme til at gemme Lommetørklæde, Pengepung, Griffel og Skrivetavle i.

„Min kjære Glaukus!“ udbød Klodius, „det glæder mig at see, at Du ikke tager Dig dit Tab videre nær. Du seer ud, som om Du var begejstret af Appollo, og dit Ansigt straalet jo som Solen; Enhver vilde troe, at Du var den Vindende og jeg den Tabende.“

„Men er det da ikke en aldeles ligegyldig Sag, min kjære Klodius, om vi tabe eller vinde det døde Metal? Ved Zeus, saalænge vi ere unge og kunne befrandse vore yppige Lokker, saalænge vi endnu ikke ere blevene kjede af at lytte til Pyrens Toner, saalænge Lydias eller Chloes Smil endnu bringer Blodet til at flyde hurtigere i vore Arer, saalænge ville vi ogsaa glæde os over Solen og nyde Livet. Du spiser jo hos mig i Aften, huffer Du nok.“

„Hvo har nogensinde glemt en Indbydelse af Glaukus?“

„Hvor gaaer Du nu hen?“

„Jeg vilde blot aflægge et Besøg i Badene, men der er endnu en Time til den sædvanlige Tid.“

„Saa lader jeg min Vogn kjøre og følger med Dig. Haa, haa,“ tilføiede han og flappede den ham nærmest staaende Hest, der vrinskede sagte og lagde Drerne tilbage, „Du faaer en Fridag. Er den ikke smuk, Klodius?“

„Den er Phoebus eller Glaukus værdig,“ svarede den adelige Parasit.

Andet Kapitel.

Den blinde Blomsterpige og Skjønheden paa Aloden.
— Athenereus Tilstaaelse. — Læseren indføres hos
— Arbaces fra Ægypten.

De unge Menneſker ſlentrede gjennem Gaderne, paſſierende om tuſinde Ting. De vare nu komne til det Kvarter af Byen, hvor Butikerne fortrinviis fandtes. Indenfor de aabne Døre ſaaes allevegne ſmukke Frefſtomalerier. Springvandene, der kaſtede deres Solvſtum høit op i den ſommervarme Luſt, de mange Forbigaaende eller rettere Stilleſtaaende, der fordetmeste vare klædte i tyriſt Purpur, de muntre Grupper, ſom havde ſamlet ſig udenfor enkelte Butiker, de kommende og gaaende Slaver med deres Broncekar paa Hovederne, de allevegne ſtaaende Bønderpiger med deres Kurve fulde af Frugter og Blomſter, i hvilke Italiens gamle Beboere ſandt mere Behag end deres Eſterkommere, der ſynes at troe, at der lurer en Sygdom i enhver Fiol og Roſe; *) de mange Bue-

*) De moderne Italienerne, iſær Beboerne af det ſydligſte Italien, have en mærkelig Mobbhydelighed for Alt, hvad der lugter godt; de betragte det ſom uſundt og en romerſk eller neapolitanſk

gange, der hos dette lade Folk traadte istedetfor Kaffe-
huse og Klubber, alt dette frembød et broget og livligt
Skue, der undskyldte Glaucus' atheniske Aands Mod-
tagelighed for Glæde.

„Tal ikke mere til mig om Rom,“ sagde han til
Klodius. „Indenfor dets mægtige Mure er Glæden alt-
for prunkende og nedtrykkende, selv i Hoffets Omgivelser,
i Neros gyldne Sale og Titus' Palads er der noget
Tungt i Prægten, der gjør ondt i Dinene og trætter
Aanden. Desuden blive vi misfornøiede, Klodius, naar
vi sammenligne Andres store Udgifter og Rigdomme med
vore egne smaa Kaar. Paa dette Sted hengive vi os
derimod med Glæde til enhver Nydelse og have Luxus-
sens Glands uden det Trættende i dens Pragt.“

„Er det af den Grund, Du har valgt Pompeji til
Sommeropholdssted?“

„Ja. Jeg foretrækker det for Bajar; jeg indrømmer
villig det sidste Skjønhed, men jeg kan ikke fordrage
de Pedanter, der forsamle sig der og afveie deres Glæder
i Kvintinviis.“

„Du holder dog selv af lærde Folk, og hvad Poe-
sien angaaer, tale jo Bæggene i dit Huus om Eschylus
og Homer, om Epos og Drama.“

Dame beder sine Gæster ikke at bruge Parfume. Mærkeligt
nok ere de for Bellugt saa modtagelige Nerver fløve for det
Modfatte. Man kan i bogstavelig Forstand kalde Rom Sen-
tina Gentium.

„Ja, men disse Romere, der efterabe mine atheniske Forfædre, gjøre Alt saa klodset. Endog naar de gaae paa Jagt, lade de deres Slaver bære Plato bagefter dem, og saasnart de tabe Farten af Bildsvinet, fremtage de strax deres Bøger og Papyrus, for ikke at spille Tiden. Medens dandsende Piger udfolde deres Indigheder for dem, læser en Klodrian af Trigiven med et Steenansigt et Kapitel af Cicero „om Pligterne“ høit for dem. Fornøielser og Studeringer maae ikke blandes saaledes sammen, man maa nyde hver for sig, ved denne overdrevne affekterte Dannelse gaae Romerne glip af begge Nydelser og vise, at de ikke have Sands for nogen af dem. Al Klodius, dine Landsmænd forstaae sig saare lidt paa en Perikles' sande Fleersidighed og en Aspasiass Trylleri. Endnu for et Par Dage siden besøgte jeg Plinius. Han sad og skrev i sit Lysthuus, medens en uheldelig Slave spillede paa Fløite. Hans Neveu læste Thukydides' Beskrivelse af Pesten og slog af og til Taft til Musikken med sit indbildske Hoved, medens hans Mund gjentog alle de affyelige Enkeltheder i det gyfelige Maleri. Han fandt ikke noget Upassende i paa eengang at lære en Elfskovsang og Beskrivelsen af en Pest udenad.“

„Naa, det kommer jo i Grunden ud paa Gæ.“

„Det Samme sagde jeg ogsaa for at undskylde hans Naragtighed, men det unge Menneſte ſtirrede bebreidende paa mig, uden at forſtaaе Spøgen, og ſvarede, at Mu-

filen kun behagede et sjælløst Dre, medens Bogen (Beskrivelsen af Pesten vel at mærke) opløstede Hjertet. „Ja,“ hvæsede den fede Dunkel, „min Dreng er heel og holden en Athener, han forbinder altid det Nyttige med det Behagelige.“ O, Athene! hvor jeg lo ved mig selv! Medens jeg var der, meldte man den sofistiske Grønskolling, at hans Yndlingsfrigivne var død af en Feber. — „Ubønhørlige Død!“ udbød han, „hid med min Horats! Hvor smukt trøster ikke den kjære Digter os for saadanne Slag af Skjæbnen!“ — Kunne sige Mennesker ellers, Klodius? — Nei, knap med Sandserne. Det er saare sjældent, at en Romer har Hjerte. Han er ikke Andet end en aandelig Maskine uden Kjød og Blod.“

Uagtet Klodius ærgrede sig over dette Udfald mod hans Landsmænd, lod han dog, som om han var af samme Mening, thi deels var han af Naturen en Parasit, deels var det Mode blandt de udsvævende unge Romere at affektere Ringeagt for den Herkomst, hvoraf de ellers følte sig saa stolte. Det var Mode at efterabe Grækerne og paa samme Tid selv at lee ad denne plumpe Efterabelse.

De to unge Mænd standsedes af en Hob, der havde samlet sig paa et aabent Sted, hvor tre Gader stødte sammen, om en ung Pige, der havde en Blomsterkurb i sin høire Haand og i sin venstre et lille trestrengt Instrument, til hvis blide sagte Toner hun sang en halvt barbarisk Sang. Ved hver Pause i Musikken rakte

hun sin Kurv om og opfordrede Tilskuerne til at købe. Mange Sestertier bleve kastede i Kurven, deels som Gave til Sangerinden, deels af Medlidenhed, thi hun var blind.

„Det er min stakkels Thessalierinde,“ sagde Glaukus og blev staaende. „Jeg har ikke seet hende, siden jeg kom tilbage til Pompeji. Iys, hun har en yndig Stemme.“

Efterat Sangen var endt, trængte Glaukus sig gjennem Mængden og sagde, idet han kastede en Haandsfuld Smaamønt i Kurven:

„Jeg maa have denne Buket Fioler, søde Nydia; din Stemme er mere fortryllende end nogensinde.“

Da den Blinde hørte Athenereus Stemme, sprang huu hurtig frem imod ham, men blev strax staaende og rødmede dybt.

„Du er altsaa kommen tilbage,“ sagde hun sagte og gjentog ved sig selv: „Glaukus er kommen tilbage.“

„Ja, mit Barn, jeg er for et Par Dage siden kommen tilbage til Pompeji. Min Have trænger ligesom tidligere til, at Du tager Dig af den, og jeg ventser, at Du besøger mig imorgen. Glem ikke, at i mit Huus maae Krandsene ikke flettes af andre Hænder end den yndige Nydias.“

Nydia smilte glad, men sagde Intet. Efterat have stukket Fiolerne i Brystet fjernede Glaukus sig munter og oprømt.

„Hun er altsaa en Klientinde af Dig?“ spurgte Klodius.

„Ja, synger hun ikke smukt? Jeg interesserer mig for den stakkels Slavinde, der desuden nedstammer fra Gudernes Land; hun er fra Thessalien.“

„Herenes Land.“

„Ja, men jeg for min Deel seer en Her i enhver Pige, og i Pompeji synes ved Venus! selve Lusten mig at have drukkert en Kjærlighedsdrif, saa smukt forekommer ethvert skjægløst Ansigt mig.“

„Der kan Du see et af de smukkeste i Pompeji, den gamle Diomedes' Datter, den rige Julia,“ sagde Klodius, da en ung Dame med Slør for Ansigtet og fulgt af to Slavinder kom dem imøde.

„Vi hilse Dig, smukke Julia,“ sagde Klodius.

Julia loittede Sløret saameget op, som der behøvedes for at fremvise en dristig romersk Profil, et Par mørke lynnende Dine og et Par Kinder, over hvis naturlige Olivenfarve Kunsten havde udbredt et Rosensfjær.

„Glaucus er kommen tilbage?“ sagde hun og laante Athenereu et meget sigende Blik. „Har han,“ tilføiede hun hvissende, „glemt sine Benner fra forrige Aar?“

„Fortryllende Julia! Selv Lethe kommer altid frem paa et andet Sted, naar den er forsvunden paa et. Jupiter tillader os ikke at glemme mere end et Dieblif, men Venus, der er endnu strengere, tilsteder ikke engang et Dieblifs Forglemmelse.“

„Glaufus er aldrig forlegen for smukke Ord.“

„Det er ingen Sag, naar Gjenstanden for dem er saa smuk.“

„Vi haabe at see Eder Begge med det Første paa min Faders Villa,“ sagde Julia og vendte sig om til Klodius;.

„Vi ville betegne den Dag, da vi besøge Eder, med en hvid Steen,“ svarede Spilleren.

Julia lod Sløret falde og laante Atheneren et ømt og bebreidende Blik.

Bennerne gik videre.

„Julia er virkelig smuk,“ bemærkede Glaufus.

„Forrige Aar afslagde Du denne Bekjendelse med endnu varmere Ord.“

„Ja, jeg blev blændet ved det første Syn og ansaae for en Juvel, hvad der kun var en kunstig Sammensætning.“

„Af,“ svarede Klodius, „alle Kvinder ligne hverandre i Hjertet. Lykkelig den, der ægter et smukt Ansigt og en stor Medgift. Hvad kan man ønske mere?“

Glaufus sukkede.

De vare nu komne ind i en mindre besærdet Gade, for Enden af hvilken de saa det store yndige Hav, der var saa glat som et Speil. Af et saadant Hav kan man tænke sig, at Anadyomene maa være opstegen for at herske over Jorden.

„Det er endnu for tidlig at gaae i Bad,“ sagde

Grækeren, „lad os forlade den larmende By og betragte Søen i Middagsbelvæning.“

„Hjertelig gjerne, Bugten er desuden den livligste Deel af Byen.“

Pompeji var et Miniaturbillede af hiin Tids Civilisation. Indenfor dets snevre Mure saaes Prøver paa Alt, hvad Luxus tilbyder den Rige. I dets smaa, men glimrende Butiker, dets smaa Paladser og Bade, i dets Forum, Theater og Cirkus, i dets Indvaaneres Kraft Forsinelse, Fordærvelse og Læstefuldhed saae man et Mønster paa hele Riget.

I den krystallklare Bugt vrimlede det af Kjøbmandsskibe og de rige Indvaaneres Lystjagter. Fiskerbaade kjøde hurtig frem og tilbage, og i det Fjerne saaes de høie Master af den under Plinius staaende Flaade. Paa Stranden sad en Sicilianer, som med heftige Gæbærder fortalte en Gruppe Fiskere og Bønder en mærkelig Historie om skibbrudne Matroser og venlige Delfiner, ligesom man den Dag idag kan høre det paa Neapels Molo.

Grækeren trak sin Ben med sig til et eensomt Sted af Stranden, hvor Bennerne toge Plads paa et lille Klippestykke og indaandede den forfriskende Soluft. De vare Begge tause og taktsfulde. Klodius styggede med Haanden for Dinene mod den brændende Sol og beregnede den sidste Uges Gevinst; Grækeren hvilede paa den ene Arm uden at bryde sig om Solen, hans Føls

Skytsgud; han stirrede ud paa det store Hav og misundte maaskee Vinden, der blæste ad Hellas til.

„Siig mig engang, Klodius,“ sagde han endelig, „har Du nogensinde elsket?“

„Ja, tit nok.“

„Den, der har elsket ofte, har aldrig elsket. Der er kun een Gros, men mange Billeder af ham.“

„Billederne ere i det Hele taget ikke slette Guder.“

„Deri er jeg enig med Dig; jeg tilbeder selve Kjerlighedens Skygge, men jeg tilbeder den selv endnu høiere.“

„Har Du maaskee fattet en alvorlig Kjerlighed? Er Du bleven smittet af den Følelse, som Digterne beskrive os og som bringer os til at forsømme Gæstebud og Theatret og skrive Elegier? Det havde jeg ikke troet om Dig. Du kan forstille Dig godt.“

„Saavidt er det ikke kommet med mig endnu,“ svarede Glaucus leende. „Jeg er ikke forelsket, men jeg kunde blive det, naar jeg blot havde Leilighed til at see Gjenstanden for min Kjerlighed. Gros vilde gjerne tænde sin Fakkell, naar Præsten blot havde givet ham Olie.“

„Lad mig gætte, hvem det kan være. Det er da ikke Diomedes' Datter? Hun tilbeder Dig og gjør sig ikke synderlig Uleilighed for at skjule det, og ved Herkules, jeg gjentager det, hun er ligesaa rig som smuk. Hun vil omvifle sin Mands Dørstolper med Guldbaand.“

„Nei, jeg har ikke lyst til at sælge mig. Diome-

des' Datter er smul, det indrømmer jeg, og jeg havde
maaskee engang, naar hun ikke havde nedstammet fra en
Frigiven . . . nei, hele hendes Skjønhed er i Ansigtet,
hendes Bæsen er ikke jomfrueligt og hendes Aand kjender
ingen anden Forfinelse end Glædens."

"Utafnemmelige! Men saa sig mig da, hvem der
er den Lykkelige."

"Jeg skal sige Dig det, Klodius. For nogle Maa-
neder siden opholdt jeg mig i Neapolis, en By, der er
ganske efter mit Hoved, da den har beholdt Meget af
sin græske Oprindelse, og den fortjener endnu Navnet
Parthenope paa Grund af sin herlige Lust og sin smukke
Kyst. Jeg besøgte en Dag Minervas Tempel for at bede
ligesaameget for den By, hvortil Pallas ikke mere smi-
ler *), som for mig selv. Der var ikke et Menneske i
Templet. Mindet om Athen stemte mig vemodig. I
den Tro, at jeg var alene, fremsagde jeg min Bøn høit
og jeg græd. Som jeg allerbedst bad, hørte jeg et dybt
Suf, jeg vendte mig hurtig om og saae tæt ved mig en
knælende Pige. Hun havde slaaet sit Slør tilbage og
da vore Dine mødtes, forekom det mig, som om en
Straale fra Himlen trængte ind i min Sjæl. Jeg har
aldrig, Klodius, seet et smukkere Menneskeansigt; en vis
Melankoli var udbredt over det og hendes Skjønhed

*) Athen.

Pompejis sidste Dage.

havde noget ubeskriveligt Guddommeligt og Udelst. Taa-
rer strømmede ned ad hendes Kinder. Jeg saae strax,
at hun ogsaa var af athenst Herkomst og at min Bøn
for Athen havde anslaaet en beslægtet Streng i hendes
Bryst. Jeg tiltalte hende med skjælvende Stemme.

„Er Du ogsaa en Athenerinde, smukke Jomfru?“
spurgte jeg.

Hun trak hurtig Sløret halvt ned over Ansigtet og
svarede rødmende:

„Mine Fædres Afte hviler ved Jlyssus' Bænde;
mit Fødested er Neapolis, men mit Hjerte er ligesom
min Herkomst athenst.“

„Saa lad os offere i Fællesskab,“ vedblev jeg.

Da Præsten kort efter indfandt sig, stillede vi os
Side om Side og fremsagde den sædvanlige Bøn; vi
knælede sammen for Gudinden og lagde i Forening vore
Arandse paa Alteret.

„Denne Offring i Fællesskab gjorde et selsomt Ind-
tryk paa mig. Som Fremmede fra et fjernt, dybt sun-
ket Land stode vi i dette vort Fødelands Guddoms
Tempel; var det da ikke naturligt, at jeg sølte Sympathi
for min Landsmandinde, som jeg vel turde kalde hende?
Det forekom mig, at jeg havde kjendt hende i mange Aar.
Vi forlode tause Templet, og jeg vilde netop spørge
hende, hvor hun boede og om jeg turde besøge hende,
da en paa Helligdommens Trappe staaende Ungling, hvis
Ansigt havde en paafaldende Lighed med hendes, tog

hendes Haand. Hun vendte sig om og sagde mig Far-
vel. Mangden skilte os ad og jeg saae hende ikke mere.
Da jeg kom hjem, fandt jeg Breve, som gjorde det nød-
vendigt, at jeg tog til Athen; mine Slægtninge truede
mig nemlig med en Proces i Anledning af min Arv.
Efterat jeg heldig havde ordnet denne Sag, vendte jeg
tilbage til Neapolis; jeg gjennemgik hele Byen, men
det var mig ikke muligt at finde noget Spor af min
forsvundne Veninde, og i Haab om at glemme hende
i et muntert Liv, styrtede jeg mig i Pompejis Glæder.
Dette er den hele Historie, jeg elsker ikke, men jeg min-
des og længes."

Klodius vilde til at svare, da langsomme, høitide-
lige Skridt nærmede sig. De vendte sig Begge om og
gjenkjendte den Kommende.

Denne var en Mand paa knap fyrretyve Aar, høj
og mager, men kraftig bygget. Hans mørke Bronzehud
røbede hans orientalske Herkomst, hans Hage, Læber,
Pande og Hals vare græske, hvorimod Næsen var noget
fremstaaende og indadboiet. Han havde store, fulsorte
og bestemte Dine. I hans Blik var der en dyb, tan-
kesuld og halvt tungsinelig Ro, hans Gang og Holdning
vare stolte og adfærdige og det Fremmede i hans bøl-
gende Klædnings Snit og Farve passede godt til hans
rolige Ansigt og stolte imponerende Skikkelse. Idet de
unge Menneſſer hilste paa den Ankommende, gjorde de

uvilkaarlig og hemmelig et Tegn med Haanden, thi Arbaces fra Egypten havde Ord for at have et ondt Die.

„Dette Sted maa sandelig være smukt,“ bemærkede Arbaces med et koldt og spodst Smil. „Siden det kan lokke den livsglade Klodius og den beundrede Glaucus bort fra Byen.“

„Er Naturen da i Regelen saa lidt tiltrækkende?“ spurgte Græferen.

„Ja, for de Fornoielseslyge.“

„Det er et haardt, men neppe ganske rigtigt Svar. Glæden holder af Modsætninger; Fornoielser give os Smag for Gensomhed og omvendt.“

„Saaledes tænke de unge Modestiløser, de antage Kjedsomhed for Granskning og indbilde sig, at de, fordi de have faaet nok af andre Mennesker, kjende Gensomhedens Salighed. Men Naturen kan ikke i saadanne livstrætte Hjerter vække den Begeistring, hvis ubestrikelige Skjønhed bestaaer i dybt Tilbageholdenhed. Den fordrer af Eder ikke Videnskabens Udtømmelse, men hele den Ild, hvorfra I i Eders Tilbedelse søge at befrie Eder for en Tid. Naar, unge Athener, Maanen viste sig for Endymion, stete det ikke efter en mellem Mennesker tilbragt Dag, men paa de stille Bjerge og i Tagerens eensomme Dale.“

„En smuk Vignelse, men falsk anvendt,“ svarede Glaucus. „Udtømt! Ungdommen er aldrig udtømt, jeg har idetmindste endnu ikke følt mig overmattet.“

Egypteren smilte atter, men hans Smil var koldt og uhyggeligt og iisnede selv den fantasiløse Klodius' Blod. Smidlertid besvarede han ikke Glaukus' lidenskabelige Udraab, men efter en Pause sagde han i en blid og melankolsk Tone:

„I det Hele taget har Du Ret, naar Du nyder Diebliffet, medens det smiler til Dig; — Rosen visner snart, Bellugten bortduster hurtig — og vi, Glaukus, — vi, som ere fremmede i dette Land og langt borte fra vore Fædres Afte, hvad Andet have vi tilbage end Glæde eller Græmmelse? — for Dig den første — maaskee for mig den sidste.“

Grækerens straalende Die glindsede pludselig af Læarer.

„Af, Urbaces!“ raabte han, „tal, o tal ikke om vore Forsædre. Lad os forglemme, at der nogensinde gaves anden Frihed end Romas! og Hæder — o omsonst vilde vi fremmane dens Skygger fra Marathons Sletter og Thermopylas Bjergpasser!“

„Dit Hjerte slaaer i Dig, medens Du taler,“ sagde Egypteren, „og i denne Nats muntre Scener vil Du mere tænke paa Peæna *) end paa Laïs — Vale!“

*) Da Peæna, Aristogatons heltemodige Efferinde, lagdes paa Peænebænken, afbed hun sin Tunge, for at ikke Smerten skulde tilskynde hende til at forraade Sammensværgelsen imod Pisi-stratus' Sønnen. Paa Pausanias' Tider saaes endnu i Athen Statuen af en Kvinde, som var opreist til hendes Ære.

Med disse Ord svøbte han sin Kappe omkring sig og gik langsomt bort.

„Jeg aander atter friere,“ sagde Klodius. „Vi pleie efter de gamle Egypteres Exempel undertiden at indføre et Skelet ved vore Fester. I Sandhed, Nær-
værelsen af en saadan Egypter som hiin snigende Skygge vilde være Spøgelse nok til at forbittre os selv den sodeeste Falerner.“

„En selsom Mand!“ sagde Glaukus eftertænkjom; „dog, saa død han ogsaa synes at være for Glæden, og saa kold for verdslige Ting, saa skal hans Huus og hans Hjerte, hvis ikke Nygtet lyver paa ham, kunne fortælle en ganske anden Historie.“

„Ja, Talen gaaer, at der i hans mørke Bolig holdes endnu andre Orgier end de til Osiris' Ære. Han er desuden rig, siger man. Kunne vi ikke lokke ham til os og lære ham Tæringernes Glæder? — O, Glæde over alle Glæder! — o Haabets og Frygtens hede Feber! — uudsigelige, aldrig overmættede Lidenstrib! — hvilken frygtelig stjern Kunst er Du ikke, o Spil! —

„Begeistret, begeistret!“ — raabte Glaukus leende; „Draklet taler Poesi gjennem Klodius! Hvilket skal vel være det næste Mirakel?“

Tredie Kapitel.

Glaukus' Herkomst. — Beskrivelse af Huseue i Pompeji. — Et klassisk Gjæstebud.

Himmelen havde tildeelt Glaukus enhver Velsignelse, en eneste undtagen: den havde givet ham Skjønhed, Helbred, Formue, Mand, en berømt Herkomst, et varmt Hjerte, et poetisk Gemt — men den havde negtet ham Frihedens Arvelod. Han var født i Athen, som da stod under Roms Overherredomme. Da han tidlig arvede en stor Formue, havde han tilfredsstillet Ungdommens medfødte Hang til Reiser og indjuget dybe Drag af Glædens brusende Bøger ved Reiserhofsefs overdaadige Orgier.

Han var en Alcibiades uden Uergjerrighed; — han var, hvad en ung Mand med Indbildningskraft, Formue og Talenter saa let bliver, naar man berøver ham Begeistring for Hæder. Hans Huus i Rom var en Gjenstand for alle Svirebrødres Samtaler, men ogsaa for Kunstens Dyrkere, og de græste Billedhuggere glædede sig over at kunne lægge deres

Duelighed for Dagen ved at pryde en Atheners Porticus og Exedra. Hans Bolig i Pompeji — af! Farverne ere nu samlede og Murene berøvede deres Malerier! — dens Hovedskjønhed, dens fuldendte og smagfulde Prydelser ere forsvundne; — og dog, hvilken Forbauselse, hvilke Lovtaler opvakte ikke dens fiint udførte og glimrende Dekorationer — dens Malerier — dens Mosaik, da den første Gang atter gjengaves Dagens Lys? Som lidenskabelig Elsker af Poesi og Drama, der i Glaucus' Erindring gjenkaldte hans Slægts Aandsfuldhed og Heltetmod, havde han ladet denne feagtige Bolig pryde med Billeder af Homer og Æschylos; men Arkæologerne have nedværdiget Smagens Beskytter til dens Udfører og kalde (omendstjondt Bildsarelsen nu er erkjendt), Atheneren Glaucus' udgravne Huus endnu stedse af Vane, ligesom de i Begyndelsen gjorde det af Bildsarelse:

„Den dramatiske Digters Huus.“

Men førend vi beskrive denne hans Bolig, synes det hensigtsmæssigt at give Læseren et almindeligt Begreb om Pompejis Huse, som noiagtig vil ligne de af Vitruvius udkastede Planer. Vi ville bestræbe os for at gjøre denne Beskrivelse saa tydelig og upedantisk som muligt.

Man træder sædvanlig igjennem en Forsal (Vestibulen) ind i en Sal, som undertiden, (stjondt det

Modsatte er mere sædvanligt,) er prydet med Søjler; paa tre Sider af denne Hal findes Døre, som lede til forskjellige Soveværelser (hvoriblandt ogsaa Portnerens), af hvilke de bedste sædvanlig var forbeholdte Gjæster fra Landet. I den yderste Ende af Hallen befinder sig, naar Huset er stort, til høire og venstre to smaa Kabinetter, som neppe fortjene Navn af Værelser og som almindelig vare indrømmede Husets kvindelige Personale; og i Midten af det med firkantede Stene belagte Gulv i Hallen staaer altid et lille firkantet Bassin for Regnvand (i det klassiske Sprog: Impluvium), som rendte ned gennem en i Taget anbragt Rende, der efter Behag kunde aabnes og tillukkes. I Nærheden af dette Impluvium, som i de Gamles Dine besad en eiendommelig Hellighed, var undertiden (skjøndt sjeldnere end i Rom) Huusgudernes Billeder ophængte; — den gjæstfrie Urne, som ofte omtales hos de romerske Digtere, og som var indviet Lares, bestod i Pompeji næsten uden Undtagelse af et bevægeligt Komfur; en stor med Jern- eller Kobberbaand prydet og beslaaet Kiste, der med tykke Hager var fæstet til et Godstykke af en Steen saa fast, at den spottede enhver Rovers Forsøg paa at borttage den fra dens Sted, stod i et Hjørne, som oftest der, hvor den meest kunde falde i Dinene. Denne Kiste holdt man for Huusherrens Pengelasse eller Kuffert; men da man i ingen

af disse Rister i Pompeji har fundet Penge, saa er det sandsynligt, at de undertiden tjente mere til Prydelse end til Brug. I hiin Hal eller, for at tale klassisk, Atrium, modtoges almindelig Klienter og Besøg af lavere Rang. I de Fornemmers Huse var der stedse en Atrisiens eller Slave, som ene og alene skulde gjøre Tjeneste i Hallen, og som derfor indtog en høi Rang imellem sine Medslaver. Vandbassinet midt i Hallen kunde ansees for en temmelig farlig Prydelse, men Hallens Midtpunkt lignede en Plet Grønsvær i en Universitets-Gaard, som Ingen maatte betræde, da der var Rum nok paa Kanterne. Ligeoverfor Indgangen i den anden Ende af Hallen besandt sig et Værelse (Tablinum) hvis Gulv sædvanlig var prydet med rigt Mosaik og Mure bedækkede med de kostbareste Malerier. Her blev almindelig Familiedokumenterne eller de Papirer, som angik den offentlige Post, Husherren maaskee beklædte, opbevarede: ved den ene Side af denne Salon, som vi vel maae kalde den, var ofte et Spiseværelse eller Triclinium, paa den anden Side et Værelse, hvor Kostbarheder og Klenodier gjemtes; desuden var der altid en smal Gang for Slaverne, for at de kunde begive sig til andre Dele af Huset, uden at gaae gjennem disse Værelser. Disse Gemaffer gik samtlige ud til en firkantet eller aflang Kolonnade, som i det tekniske Sprog kaldes Peristyl. Naar Huset var lille, dan-

nede denne Kolonnade dets Grændser, og i dette Tilfælde dets Centrum, der, hvor lidet det end var, dog stedse tjente istedetfor Have og var prydet med Blomstervaser, som stode paa Piedestaler, medens der under Kolonnaden til høire og venstre Side vare Døre, som førte til Soveværelserne*) og til et andet Triflinium eller Spiseværelse (thi de Gamle havde almindelig i det idetmindste to Værelser, der vare bestemte til dette Dies med, eet for Sommeren og eet for Vinteren, eller maaskee hiint ved sædvanlige og dette ved festlige Leiligheder) og hvis Eieren sysslede med Literaturen, desuden endnu et Kabinet, der førte det stolte Navn af Bibliotheket, — thi et meget lille Værelse var stort nok til at opbevare de saa Papyrus-Roller, som hos de Gamle ansaaes for en betydelig Bogsamling.

Bed Enden af Peristylen var almindelig Rjokkenet. Hvis Huset var stort, saa endte det ikke med Peristylen, og Midtpunktet deraf var da ingen Have, men var prydet med et Springvand eller et lille Bassin for Fiske, og ved Enden deraf, ligeoversfor Tablinum, var almindelig en anden Episesal, ved hvis to Sider der vare Soveværelser, og undertiden en Malerisalon eller Pinatheca**). Disse Værelser gif atter

*) Romerne havde Soveværelser ikke blot til at sove i om Natten, men ogsaa for Siestaen om Dagen (cubicula diurna).

**) I Roms Pragtbygninger stod sædvanlig Pinatheca i Forbindelse med Atrium.

ud til en firkantet eller aflang Plads, sædvanlig prydet paa de tre Sider med Kolonnader, der meget lignede Peristylen, kun at de vare noget længere. Dette var den egentlige Peridarium eller Have, hvor man sædvanlig fandt et Springvand, Statuer og en overordentlig Mængde af de skønneste Blomster; ved dens yderste Ende laa Gartnerens Huus, og paa begge Sider til høire og venstre vare ogsaa indrettede Sideværelser, naar Familiens Talrigheid fordrede det.

I Pompeji vare anden og tredje Etage sjelden af Betydning, da de kun vare byggede over en lille Deel af Huset og blot indeholdt Værelser for Slaverne, saa at de heri adskilte sig fra de prægtige Bygninger i Rom, hvor den første Spisesal Coenaculum, fandtes i andet Stokværk. Værelserne selv vare almindelig smaa; thi i hiint herlige Klima opholdt Gjæsterne sig meget i Peristylen eller Portikus, i Hallen, eller i Haven, ja selv i Spisesalonerne, der, hvor udsøgt de end vare prydede og med hvor viist Hensyn de end vare ordnede, dog vare temmelige smaa; thi de indsigtsfulde Gamle, som vare Benner af Selstak, ikke af Menneskemaasjer, havde sjelden mere end ni til ti Gjæster paa een gang, saa at de store Spisesale ikke vare saa nødvendige for dem som for os*). Men hiin Suite af

*) Naar de vilde give et meget stort Gjæstebud, blev det sædvanlig anrettet i Hallen.

Bærelser maatte, naar man paa engang saae dem fra Indgangen, have frembragt en meget imponerende Virkning; man saae med eet Blif den rigtprydede og malede Hal — Tablinum — den yndige Peristyl og (hvis Huset hørte til de større) den modsatte Spisesal og Have, hvor et Springvand eller en Marmorstatue sluttede Udsigten.

Cæserne ville nu have beholdt et temmelig klart Begreb om Pompejis Huse, som i nogle Henseender ligne den græske, men dog meest den romerske Bygnings Architektur. Næsten ethvert Huus var forskjelligt i Enkelthederne, men Hovedomridset var overalt det samme. I alle vil man finde Hallen, Tablinum og Peristylen i Forbindelse med hverandre; i alle vil man see de rigt malede Vægge og erholde de tydeligste Kjendetegn paa et Folk, som elskede Livets forfinede Elegance. Imidlertid ere Pompejanernes rene Smag med Hensyn til Dekorationen meget tvivlsom; de vare Benner af de meest brogede Farver og de meest fantastiske Prydelser; ofte bemalede de den nederste Halvdeel af en Søile med brændende Rødt og lode den anden Halvdeel staae uden Farve, og hvor Haven var lille, bleve dens Bagmure hyppig bemalede med Træer, Fugle, Templer o. s. v., for at skuffe Diet ved Bedømmelsen af dens Omfang, en Skuffelse, som Plinius omtaler med en velbehagelig Stoltthed over dens Skarpsindighed.

Men Glaukus' Huus var paa eengang baade et af de mindste og dog et af de meest smagfuldt prydede og fuldendte af alle Privatboliger i Pompeji; det vilde i vor Tid have været en Model for en ugift Gentlemans Huus i Maysair, og Gjenstand for Misundelse og Fortvivlelse hos alle ugifte Kjøbere af indfattede Arbeider. Man træder ind igjennem en lang og smal Vestibule, paa hvis Gulv befinder sig Billedet af en Hund i Mosaik med det velbekjendte: „Cave canem“ eller: „tag Dig iagt for Hunden.“ Paa hver Side er der et lidt større Værelse, thi da det Indre af Huset ikke var stort nok til at inde Slutte de to store Afdelinger af private offentlige Værelser, saa vare disse to Kabinetter bestemte til Modtagelse af saadanne Besøg, som hverken ved Rang eller ved Venstrebare vare berettigede til at betræde Huset's Inderside.

Igjennem Vestibulen træder man ind i Atrium, som, da man først opdagede det, var behængt med Billeder, der med Hensyn til Udtrykket neppe vilde have været en Mafael. Nu seer man dem i det neapolitaniske Museum, hvor de endnu vække Kjenderes Beundring — de forestille Achilles' Afsted fra Briseis. Hvo maa ikke erkjende den Dristighed, den Kraft, den Skønhed, der er anvendt i Tegningen af Achilles' og den udødelige Slavindes Former og Ansigtstræk!

Paa den ene Side af Atrium førte en lille Trappe til Slavernes Værelse i anden Etage; der vare desuden

to eller tre smaa Soveværelser, hvis Bægge vare behængte med Europas Rov, Amazonernes Slag, o. s. v.

Nu træder man ind i Tablinum, over hvilket paa begge Sider hang nye Drapperier af tyrist Purpur, som halvt vare borttrukne*). Paa Bæggen var afbildet en Digter, som forelæser nogle Venner sine Vers, og paa Gulvet var anbragt et lille, men høist fuldendt Mosaisk Stykke, som forestillede de Instruktions, en Theaterdirektor giver sine Skuespillere.

Naar man var gaaet igjennem Salen, kom man ind i Peristylen, og her endte ogsaa (ligesom jeg forhen har bemærket, at det var Tilfældet med de mindre Bygninger i Pompeji) Huset. Fra enhver af de syv Søjler, som smykkede denne Gaard, hang Blomsterguirlander; Midtpunktet, som traadte i Stedet for Haven, var prydet med de sjeldneste Blomster i Vaser af hvidt Marmor, som stode paa Piedestaler. Ved Enden af den lille Have paa venstre Haand var et lille Tempel, som lignede et af de smaa Kapeller, som i de katolske Lande hyppig sees ved Siden af Beien; det var indviet Penaterne og foran det stod en Jerntresod; paa venstre Side af Kolonnaden befandt sig to smaa Kubikuli eller Soveværelser og paa den anden Side Triflinium, hvor Gjæsterne nu vare samlede.

*) Tablinum findes ogsaa iester Behag lukkes af Døre i Tappetet.

Dette Bærelse er almindelig af Neapels Oldgran-
 skere kaldet: Leda's Gemal, og i det fortrinlige Værk af
 Sir William Gell vil Læseren finde Kopien af hiint fine
 og yndige Maleri, hvori Leda overgiver sin Rygsæde til
 sin Egtesælle, og af hvilket Bærelset har sit nuværende
 Navn. Denne skønne Sal stod aaben til den dustende
 Have. Omkring et Bord af Elmetræ*), glimrende po-
 leret og indlagt med Arabesker, stode de tre Leier, som
 i Pompeji vare endnu mere i Brug end det halvrunde
 Sæde, der kort i Forveien var bleven Mode i Rom;
 og paa disse Bænke af Bronze, indlagte med kostbare
 Metaller, laae tykke, elastiske og rigt broderede Hynder.

„Det maa jeg tilstaae,“ sagde Edilen Pansa, „at
 dit Huus, skøndt det neppe er større end en Bogkæsse,
 er en Juvel i sit Slags. Hvilket skønt Maleri er ikke
 denne Achilles' Afsted fra Briſeis! Hvilken Stil! —
 hvilke Hoveder! — hvilken — hm! —“

„Pansas Roes er visseelig med Hensyn til saadanne
 Gjenstande af stor Vægt,“ sagde Klodius alvorlig. „Ja,
 Malerierne paa hans Bægge — i Sandhed, man gjen-
 kjender Keuxis' Haand!“

„Du smigrer mig for meget, kjære Klodius,“ svarede
 Edilen, som i hele Pompeji var bekjendt for at have

*) Oldtidens fornemste Træ — men ikke det nuværende El-
 metræ. Mogle, og deriblandt min lærde Ven W. S. Lander,
 formode med megen Sandsynlighed, at det har været Mahogni.

de fletteste Malerier; han var nemlig Patriot og beskfttede kun pompejanske Kunstnere — „i Sandhed, Du smigrer mig, de ere ved Uedpol herlige, for ikke at tale om Tegningene — og nu Kjøkkenet, ja, min Ven, det Hele er udført efter min Idee.“

„Hvad forestiller det?“ spurgte Glaukus. „Jeg har endnu ikke seet dit Kjøkken, uagtet jeg saa ofte har seet. Prøver paa dets Fortræffelighed.“

„Det forestiller en Kof, min kjære Athenere, en Kof, som offerer sin Kunsts Trofæer paa Vestas Altar, medens en smuk Muræne, der er tegnet efter en levende Original, i nogen Afstand dreier Stegespiddet; jeg skulde mene, at det rober Opfindsomhed.“

Slaverne bragte nu de indledende Retter til Festen. Imellem kostelige Figener og friske, med Snee, Anchovis og Ug bedækkede, Urter stode store Bægere med fortyndet Viin, hvori der var blandet Honning. Esterat have sat det paa Bordet, gif de unge Slaver om til Gjæsterne med et Solofad med vellugtende Vand og Servietter med Purpurfryndier. Uedilen havde medbragt sin egen Serviet, der vel ikke var af saa flint Lærred, men havde en dobbelt saa bred Bort. Han tørrede sine Hænder i den med en vigtig Mine.

„Hvilken smuk Nabba Du har der,“ sagde Klodius. „Borten er jo saa bred som et Belte.“

„Det er ikke Noget at tale om, Klodius. Man
Pompejis sidste Dage.

har fortalt mig, at det var den nyeste Mode i Rom, men Glaukus forstaaer sig bedre paa saadanne Ting end jeg."

"Vær os naadig, o Bacchus!" raabte Glaukus og bøiede sig ærbødigt for en Billedstøtte af Guden, der var stillet midt paa Bordet, medens Vares og Saltkarrene stode i Hjørnerne. Gæsterne fulgte Vertens Exempel, og medens Vinen perlede paa Bordet, forrettede de den sædvanlige Libation.

Da det var gjort, lagde Gæsterne sig atter tilbage paa deres Hynder og Maaltidet tog nu sin Begyndelse.

"Skulde dette Væger end være mit sidste!" sagde den unge Gallust, da de mere solide Retter vare jatte paa Bordet og den opvartende Slave skjænkede ham et Væger skummende Viin — "skulde dette end blive mit sidste Væger, maa jeg dog tilstaae, at det er den bedste Viin, jeg har druffet i Pompeji."

"Bring Amforaen ind," sagde Glaukus, "og læs Vinens Aarstal og Hjemsted for os."

Slaven adlød og meddeelte Selskabet, at Vinen var avlet paa Rios og var halvtresindstyve Aar gammel.

"Isen har kjølet den kostelig, saaledes er den just delikat," bemærkede Pansa.

"Naar skal den næste Dyrefegtning holdes?" spurgte Klodius Pansa.

"Den er bestemt til den første Idus i August,"

svarede denne, „Dagen efter Vulkanalia, og vi have en fortrinlig ung Løve til Festen.“

„Men hvorfra skulle vi faae En til at kjæmpe med den?“ vedblev Klodius. „Der er desværre stor Mangel paa Forbrydere. Du maa see at finde en eller anden Uskyldig, Pansa, som Du kan fordømme for Lovens Skyld.“

„Jeg har sandelig tænkt meget alvorlig derover,“ svarede Edilen høitidelig. „Det er en flammelig Lov, der forbyder os at kaste vore egne Slaver for de vilde Dyr. Ingen burde kunne hindre os i at gjøre med vor Eiendom, hvad vi ville — jeg kalder det et Angreb paa Eiendomsretten.“

„Saaledes var det ikke i Republikens gamle Dage,“ sagde Sallust sukkende.

„Og desuden gjør denne taabelige Mildhed mod Slaverne et stort Skaar i det stakkels Folks Glæder. Hvor fryder det sig ikke ved at see en Kamp mellem et Menneſte og en Løve, men af denne uskyldige Fornøielse maa det nu gaae glip paa Grund af den forbandede Lov, hvis Guderne ikke snart sende os en Forbryder.“

„Man kan ikke tænke sig noget mere Upolitisk end at blande sig i Folkets mandige Udspredelser,“ bemærkede Klodius.

„Vi have, Jupiter og Saturn være lovede, ingen Nero nu for Tiden,“ sagde Sallust.

„Ja, han var en Tyran, han luffede vort Amfiteater i ti Aar.“

„Det undrer mig, at der ikke blev Oprør,“ sagde Callust.

„Det var nær skeet,“ svarede Pansa med Munden fuld af Bildsvinekjød.

Samtalen afbrødes her af Floitespil og to Slaver traadte ind med et eneste Fod.

„Hvilken guddommelig Ret har Du endnu til os!“ udbrød den unge Callust med sunklende Dine.

Callust var kun fireogtyve Aar, men han kjendte ingen større Glæde end at spise, maaskee fordi han allerede havde udtømt alle andre; han var imidlertid talentfuld og havde et godt Hjerte.

„Jeg veed, ved Pollux, hvad det er for en Ret!“ raabte Pansa; „det er et ambrosiansk Kød. Vi maae foretage en ny Libation til Aere for det.“

„Jeg havde haabet,“ sagde Glaukus forstemt, „at jeg havde kunnet traktere Eder med Osters fra Britannien, men Bindene, der vare saa grusomme mod Cæsar, ere ogsaa Skyld i, at vi gaae glip af de guddommelige Osters.“

„Ere de da virkelig saa delikate?“ spurgte Lepidus, idet han løste sin Tunika.

„Naar jeg skal være ganske oprigtig, troer jeg, at det er den Omstændighed, at de komme saa langvejs fra, der giver dem Belsmag; de ere ikke saa saftige som

Osterserne fra Brundisium; men i Rom er intet Maaltid fuldstændigt uden dem."

"Saa er der dog noget Godt ved de stakkels Briter," sagde Sallust, "de producere Osters."

"Jeg vilde heller ønske, at de vilde producere en Gladiator til os," sagde Edilen, der stadig havde de forestaaende Lege i Tankerne.

"Bed Pallas!" sagde Glaukus, paa hvis fugtige Lokker hans Yndlingslave i dette Dieblig satte en frisk Krands, "jeg holder ogsaa af disse vilde Lege, naar det er Dyr, der kæmpe mod Dyr, men naar et Menneske ligesom vi med koldt Blod føres ind paa Arenaen og sønderrives Lem for Lem, da gyser det i mig. Veiret gaaer fra mig og jeg søger den største Lyst til at styrte frem og forsvare ham. Mængdens Skrig forekommer mig skrækkeligere end de Furiers, der forfølge Drestes. Det glæder mig, at der er saa lidt Udsigt til dette blodige Skuespil ved de forestaaende Lege."

Edilen trak paa Skuldrene, den unge Sallust, der gjaldt for det meest godhjertede Menneske i hele Pompeji, stirrede forundret paa ham. Den smukke Lepidus, som sjelden sagde Noget af Frygt for at fordreie sine Ansigtstræk, udbrød; "Bed Herkules!" Parasiten Klodius mumlede: "Edopol!" og den sjette Gæst, Klodius' Skygge og Ekko, Parasitens Parasit, mumlede ligeledes: "Edopol!"

"Ja, I Beboere af Italien ere nu engang vante

til disse Skuespil, men vi Grækere ere mennefteligere. Ved Pindars Skygge! en ægte græst Jeg fryder Sindet. Der kjæmper Maud mod Mand og Seiren er blandet med Sorg, thi ligesaa herligt som det er at kjæmpe med sin Ven, ligesaa smerteligt er det at see ham bukke under. Men I forstaae mig ikke."

"Det er et fortræffeligt Rid!" bemærkede Sallust. Den Slave, der skar for og som satte en Stolthed i sin Kunst, havde just udført sin Forretning til Musikkens Toner, medens Knivene holdt Takt dermed.

"Den Kof er formodentlig fra Sicilien," sagde Panja.

"Ja, fra Syrakus,"

"For Du vove ham?" spurgte Klodius. "Vi kunne jo lade det komme an paa et Lærningkast."

"Det Spil huer mig rigtignok bedre end en Kamp mellem vilde Dyr, men min Sicilianer vil jeg ikke sætte paa Spil, thi Du kunde ikke sætte noget ligesaa Værdifuldt op imod ham."

"Jo, min smukke Dandserinde Fyllida."

"Jeg kjøber aldrig Kvinder," svarede Grækeren, idet han skjodesløst flyttede sin Krands til den ene Side. Musikanterne, der stode udenfor i Portikus, spillede nu en munter Melodi og sang dertil Horatjes Ode: Persicos odi osv.

"Den gode gamle Horats!" udbrod Sallust begejstret,

„han sang smukt om Fester og Piger, men han kan dog ikke maale sig med vore nyere Digtere.“

„Som f. Ex. den udødelige Fulvius,“ sagde Klodius.

„Og Spuræna og Gajus Mutius, som skrev tre episke Digte i eet Aar — var Horats eller Virgil i Stand dertil?“ sagde Lepidus. „De gamle Digtere begik den Feil at kopiere Billedhuggerkunsten istedetfor Maleriet. Deres Stræben gik kun ud paa Simpelt og No, vi have derimod Ild, Videnskab og Kraft. Udødelige Fulvius!“

„I Forbigaaende bemærket, har Du læst den nye Ode af Spuræna til Ære for den ægyptiske Isis?“ spurgte Sallust. „Den er herlig, et sandt Monster paa brændende Andagt.“

„Isis lader til at være Pompejis Indlingsguddom,“ bemærkede Glaukus.

„Ja,“ svarede Pansa, „hun staaer for Diebliffet i et overordentligt Ry, hendes Billedstøtte har udtalt de mærkværdigste Drakelsprog. Jeg er ikke overtroist, men jeg tilstaaer, at hun flere end een Gang har staaet mig bi i min Embedsførelse med sit Raad. Hendes Præster ere desuden saa fromme, ikke saadanne udsvævende og stolte Personer som Jupiters og Fortunas; de gaar barsodede, spise ikke Kød og tilbringe Størstedelen af Natten i Gensomhed og Andagt.“

„Ja, de kunne tjene til Mønster for hele vort øvrige Præsteskab. Jupiters Tempel trænger stærkt til en Refor-
mation,“ sagde Lepidus, der elskede Reformer i Alt und-
tagen det, der gjaldt ham selv.

„Man siger, at Egypteren Arbaces har lært Jhs' Præster nogle af de største Mysterier,“ sagde Callust; „han roser sig af at nedstamme fra Sesostris og paa-
staaer, at den graae Oldtids Hemmeligheder opbevares i hans Familie.“

„I hvert Fald har han et ondt Die,“ sagde Klo-
dius; „hvis jeg nogensinde møder dette Medusaansigt, uden at have brugt de fornødne Tryllemidler, mister jeg tilforladelig en Yndlingshest eller kaster ni Gange ca-
nes*).“

„Det Sidste vilde sandelig være et Mirakel,“ be-
mærkede Callust alvorlig.

„Hvad mener Du, Callust?“ spurgte Spilleren med
blussende Ansigt.

„Jeg mener, hvad Du lod mig beholde, hvis jeg
spillede ofte med Dig — og det er Intet.“

Klodius smilede foragtelig.

„Dersom Arbaces ikke var saa rig,“ sagde Pansa
med en vigtig Mine, „skulde jeg nærmere under-
søge, hvorledes det hænger sammen med det Rygte, der
falder ham en Stjernethyder og Heremester. Da Agrippa

*) Canes eller caniculæ de laveste Points i Spil.

var Edil i Rom, forviste han alle slige Personer. Men en rig Mand er det en Edils Pligt at beskytte."

"Hvad mener Du om den nye Sekt, af hvilken der, som jeg hører, endog skal være nogle saa Besejndere i Pompeji, jeg mener Tilbederne af den hebraiske Gud Kristus."

"Na, det er blot spekulative Drømmere," sagde Klodius, "der er ikke en eneste Mand af Stand mellem dem; deres Proselyter ere fattige, uvidende og ubetydelige Personer."

"Som ikke destomindre skulle blive forøfsæstede for deres Gudsbespottelse," raabte Pansa heftig, "de benegte Venus' og Jupiters Tilværelse. Ordet "Nazaræer" er kun en anden Benævnelse for Atheist. Lad mig blot faae fat i dem."

Anden Afdeling af Maaltidet var forbi; Gæsterne sank tilbage paa deres Hynder og der indtraadte en ny Pause, under hvilken de lyttede til Sangen og Musikken. Glaukus var meest henrykt og mindst oplagt til at bryde Tausheden, men Klodius var af den Mening, at de spildte Tiden.

"Bene voabis, Glaukus!" udbrød han og tømte saamange Bægere, som der var Bogstaver i Grækerens Navn. "Vil Du ikke have Opreisning for dit Uheld igaar? Tærningerne vinke os."

"Som Du vil," sagde Glaukus.

"Tærningspil i August og det i min, Edilens Nær-

bærelse," sagde Pansa med Venlighed, „det strider mod alle Love."

„Ikke i din Nærværelse, ærværdige Pansa," svarede Klodius og rystede Tærningerne i en lang Æske; „din Nærværelse tæmmer al Tøileløshed, ikke Tingen selv, men dens Overmaal er farligt."

„En viis Bemærkning!" mumlede Skyggen.

„Nu, saa vil jeg see til en anden Side," sagde Edilen.

„Endnu ikke, kjære Pansa, vi ville vente, til Maaltidet er forbi," sagde Glaukus.

„Han gaaber for at sluges Guldet," hviskede Lepidus til Sallust, idet han derved citerede et Sted af Plautus' *Aulularia*.

„Jeg kjender godt disse Polypper, som holde fast paa Alt, hvad de komme i Berøring med," svarede Sallust, der ligeledes anførte et Citat af samme Forfatter.

Den tredie Anretning, det bestod af Frugter, Nødder, syltede Blommer, Tærter og Bagværk, der var formet i de meest fantastiske Skikkelser, blev nu sat frem og Dyrarteren bragte Viin i store Glaskruffer, som var forsynet med Sedler, der angave dens Navn og Alder.

„Smag den, Lepidus og Pansa," sagde Sallust, „den er ypperlig."

„Den er rigtignok ikke meget gammel, men har ligesom vi opnaaet tidlig Modenhed ved at blive sat ved

"Jlden," sagde Glaukus. "Binen modnes af Vulkans Flamme, vi af Kvindernes, til hvis Ære jeg tømmer dette Bæger."

"Den er delikat," bemærkede Pansa, "men smager maaskee vel stærkt af Rosiner."

"Et herligt Bæger!" udbød Klodius, idet han tog et Krystalbæger, hvis Hanke straaede af Edelstene.

"Denne Ring," sagde Glaukus, idet han tog en kostbar Ring af Fingeren og hængte den paa Hanken, "forøger dets Værdi og gjør det mere værdigt til at modtages af Dig, Klodius, hvem Guderne give Sundhed og Lykke, for at Du ofte kan tømme det."

"Du er altfor god, Glaukus," svarede Spilleren og rakte Bægeret til sin Slave, "men din Kjerlighed giver det dobbelt Værd."

"Dette Bæger for Gratierne," raabte Pansa og tømte sit Bæger tre Gange.

De Andre fulgte hans Exempel.

"Vi have ikke valgt Nogen til at føre Forsædet ved Festen," sagde Callust.

"Lad Tærningerne afgjøre, hvem der skal gjøre det," sagde Klodius og rystede Tærningbægeret.

"Nei," raabte Glaukus, "vi ville ikke have nogen Diktator, ingen rex convivii. Have Romerne ikke svoret aldrig at ville adlyde nogen Konge — og skulde vi være mindre frie end Eders Forsædre? Heida, Musikanter, lad os faae den Sang, jeg digtede forleden Nat."

Musikanterne spillede en vild ionisk Melodi, hvortil de Yngre sang en græst Vise.

Gjæsterne applauderede lydelig; da Digteren tillige var Bært, vare hans Vers sikke paa entusiastisk Bisald.

„Aldeles græst,“ bemærkede Lepidus, „den samme Bildhed og Kraft, som udmærke dette Sprog og som det er umuligt at efterligne i romerske Vers.“

„De danne i Sandhed en stor Kontrast til den gammeldags, flauue Simpelhed i den Ode af Horats, vi nys hørte,“ sagde Klodius, der i sit Hjerte spottede Atheneren. „Melodien er ægte ionisk, men jeg kommer herved til at tænke paa en Skaal, som vi bør drikke, den for den skønne Zone.“

„Zone, det er et græst Navn,“ sagde Glaukus, „den Skaal drikker jeg gjerne. Hvem er denne Zone?“

„Hvis Du ikke saa nylig var kommen til Pompeji, fortjente Du at straffes med Ostracisme for din Uvidenhed,“ sagde Lepidus spøgende; „ikke at kjende Zone er det Samme som ikke at kjende vor Stads Hovedprydelse.“

„Hun er sjelden smuk,“ sagde Pansa, „og hvilken Stemme har hun ikke!“

„Hun lever kun af Rattergaleunger,“ bemærkede Klodius.

„Rattergaleunger! En smuk Tanke!“ sukkede Skyggen.

„Tal tydeligere, jeg beder Eder,“ sagde Glaukus.

„Saa vid da —“ begyndte Lepidus.

„Nei, lad mig tale,“ afbrød Klodius ham, „Du

trækker det saa langt ud. Vid da, Glaufus, at Jone er en Fremmed, der først fornylig er kommen til Pompeji. Hun synger som Saffo og hendes Sange ere af hende selv; og hvad Tibia, Zithara og Lyra angaaer, da veed jeg ikke, paa hvilket af disse Instrumenter hun meest overgaaer Muserne. Hun er blændende smuk, hendes Huus er det meest Fuldendte, man kan see; det er udstyret med den største Smag og glimrer af Juveler og Broncearbejder. Hun er ligesaa rundhaandet som rig."

"Hendes Elskere aflægge hende altsaa godt," sagde Glaufus; "let fortjente Penge bortodles altid."

"Hendes Elskere! Ja, det er netop det Gaadesulde. Jone har kun een Feil, at hun er kydst. Maaget hele Pompeji ligger for hendes Fodder, har hun ingen Elsker; ja, hun vil ikke engang gifte sig."

"Ingen Elsker!" gjentog Glaufus.

"Nei, hun har Vestas Sjel og Venus' Belte."

"Smukt sagt!" bemærkede Skyggen.

"Det er jo et Mirakel," udbrod Glaufus. "Runne vi ikke faae hende at see?"

"Jeg skal tage Dig med derhen i Aften," sagde Klodius, "imidlertid —" tilføiede han og rystede atter Tærningerne.

"Jeg er ganske til din Tjeneste," sagde den søielige Glaufus. "Vend Dig bort, Pansa."

Lepidus og Callust spillede Effen og Ueffen og

Skyggen saae til, medens Glaucus og Klodius nærmede sig med Tærningerne.

„Ved Jupiter!“ raabte Glaucus, „det er anden Gang, jeg har kastet caniculæ.“

„Saa staae mig bi, Venus,“ sagde Klodius og rystede Bægeret et Par Sekunder. „O, Alma Venus, det er Venus selv!“ raabte han.

Han havde nemlig gjort det høieste Kast, der kaldtes efter denne Gudinde, som næsten altid begunstiger den, der vinder Penge.

„Venus er utaknemmelig mod mig,“ sagde Glaucus munter, „jeg har dog altid offret paa hendes Alter.“

„Den, der spiller med Klodius,“ hviskede Lepidus, „vil snart, ligesom Plautus' Kurlulio, spille sin Kappe bort.“

„Den stakkels Glaucus er saa blind som selve Lykken,“ svarede Gallust i samme Tone.

„Jeg spiller ikke mere,“ sagde Glaucus, „jeg har tabt tredive Sestertier.“

„Det gjør mig ondt,“ sagde Klodius.

„Hvor elskværdigt!“ mumlede Skyggen.

„Tag Dig ikke det nær,“ svarede Glaucus, „Glæden over, at Du har vundet, opveier Uregnelsen over mit Tab.“

Samtalen blev nu almindelig og levende; Vinen gik rask om og Tone blev atter Gjenstand for Lovtaler.

„Lad os heller istedetfor at vaage over Stjernerne

beføge en Person, for hvis Skjønhed Stjernerne blegne," sagde Lepidus.

Dette Forslag fandt Understøttelse hos Klodius, der for denne Gang havde opgivet Haabet om at spille mere. Glaufus anmodede vel af Høflighed sine Gjæster om at blive, men lod sig tydelig forstaae med, at deres Roes over Jone havde pirret hans Nysgjerrighed. Med Undtagelse af Pansa og Strygen besluttede de allsaa at begive sig i Forening til den skønne Grækerindes Bølig. Efterat have druffet paa Vertens og Keiserens Sundhed og foretaget den sidste Libation, bandt de deres Sandaler paa, gik gjennem det oplyste Atrium, kom, uden at blive hidte, forbi den paa Dørtærskelen afbildede Hund og stode nu paa Pompejis maanebelyste, endnu af Mennesker yrimlende Gader.

De gik gjennem Juvelerernes Kvarteer, i hvis Butiker Lyset brødes i tusinde Straaler, og kom endelig til Jones Dør. I Indgangen brændte talrige Lamper; for Abningen i Tablinum hængte broderede Purpurtepper; Baggene og Mosaikgulvet prangede med de smukkeste Farver. Under Portikus, som omgav det duftende Viridarium, traf de Jone, der allerede var omringet af beundrende Gjæster.

"Sagde I ikke, at hun var en Athenerinde?" hvistede Glaufus, førend han traadte ind i Peristylen.

"Nei, hun er fra Neapolis."

"Fra Neapolis!" gjentog Glaufus.

I det Samme deelte den Zone omgivende Sværm sig til begge Sider og han saae den glimrende, nymseagtige Skjønhed, som i flere Maanedes havde opfyldt hans Tanker.

Fjerde Kapitel.

Ihs' Tempel. — Dets Præst. Arbaces' Karakter
træder tydeligere frem.

Vor Fortælling vender nu tilbage til Egypteren, som vi forlode paa det af Solen befinnede Havs Kyster, efterat han havde taget Afsked fra Glautus og Roldius. Da han kom i Nærheden af den mere befærdede Deel af Havnen, blev han staaende og betragtede Brimlen med forslagne Arme og et bittert Smil i sit mørke Ansigt.

„Tosser, Taaber, Narre, som I ere!“ mumlede han ved sig selv; „hvad enten Forretninger eller Fornoielser, Handel eller Religion ere Gjenstand for Eders Stræben, blive I dog stedse bedragne af de Videnskaber, I skulde

beherske. Jeg vilde væmmes over Eder, hvis jeg ikke
 havde Eder, ja, havde Eder. Enten I ere Grækere
 eller Romere, have I fra Egypterne stjaalet Eders Vær-
 dom, Poesi, Love og Kunster; Eders barbariske Krigs-
 kunst have I ligeledes, skjøndt den er udsel i Sammen-
 ligning med den store Original, røvet fra os, ligesom
 Slaven rapser Levningerne af Maaltidet. O I, Romere,
 Efterabere af Efterabere, I af Røvere opskudte Padde-
 hatte, I kalde Eder vore Herrer! Pyramiderne stue ikke
 mere ned paa Sesostris Herskerslægt, Ornen har slaaet
 sin Klo i Nilens Slange! Vore Herrer, men ikke mine!
 Min Sjæl og Wiisdom beherske Eder, skjøndt Rænkerne
 ere usynlige. Saalænge Snildhed behersker den raae
 Styrke og saalænge Religionen kan bedrage Menneffene,
 vil den Vise herske over Jorden. Endog af Eders Hyster
 drager Urbaces sine Glæder, Glæder, der ikke vanhelli-
 ges af almindelige Dine, uendelige, rige og uudtømmelige
 Glæder, som Eders enerverede Sjæle ikke fatte, ja ikke
 engang ane. Higer kun, I Slaver af Argjerrighed og
 Havesyge, efter Fåsces og Kvæstorater; disse og hele
 det slaviske Herredømmes øvrige Vegetoi opvækker kun
 min Latter og Foragt. Min Magt strækker sig længer,
 end Menneffene troe. Jeg behersker Sjelen, om end
 Legemet er indhyllet i Purpur."

Med disse Ord gik Egypteren langsomt videre.
 Da han kom ind i Byen, hvor hans ranke Skikkelse
 Pompajis sidste Dage.

ragede op over Mængden paa Forum, tog han Veien til det lille, men smagfulde Tempel, der var helliget Isis.

Det var ingen gammel Bygning; det forrige Tempel var for sexten Aar siden gaaet tilgrunde i et Jordkjælv, og til det nye Tempel strømmede nu de nyssne Pompeianere, ligesom Folk hos os storme til en ny Kirke eller ny Præst.

Gudindens Drakel i Pompeji udmærkede sig ligesaa meget ved den Tiltro, man nærede til det, som ved sine hemmelighedsfulde Udsagn. Blev de end ikke indgivne af nogen Guddom, røbede de dog idetmindste dyb Menneſtefundſkab; de påsede altid noie til hver Enkeltſ Forhold og stode derved i en mærkelig Modſætning til de rivaliſerende Templers ubestemte og løse Drakelsprog. Da Urbaces nærmede sig Gitteret, som adſtilte Forgaarden fra Helligdommen, ſaae han en ſtor Skare af alle Klaſſer, men iſær af Næringsdrivende, der ſtode andægtige og i dyb Stilhed foran de mange i Gaarden opreiste Altare. I Nicheerne i Cellaens Vægge, hvortil ſyv Trappetrin af pariſt Marmor førte op, ſtode Statuer; paa ſelve Væggene vare de Isis helligede Granatæbler afmalede. Indeni Bygningen fandtes et langagtigt Jodſtykke, hvorpaa ſtode to Statuer, den ene af Isis, den anden af den tauſe og myſtiſke Oſiris. Men der var anbragt endnu mange andre Guddomme i Bygningen for at give den ægyptiſke Gudinde et glimrende

Følge, saasom den med hende beslægtede Bacchus med de mange Navne, den cypriske Venus, idet hun stiger op af Badet, Anubis med Hundehovedet, Oggen Apis og flere ægyptiske Afguder med ubekjendte Navne.

Det er imidlertid ikke rimeligt, at Isis blev dyrket i Storgraekenlands Byer med de hende med Rette tilkommende Ceremonier. Sydeuropas blandede nye Befolkning slog deels af Stolthed, deels af Uvidenhed alle Landes og Tiders Religioner sammen. Nilens dybsindige Mystrier nedværdigedes ved hundrede taabelige Til sætninger fra Cefissus' og Tiberis Bredder. Isis-templet i Pompeji betjentes af græske og romerske Præster, som ikke kjendte den gamle Kultus' Sprog og Skikke. Medens han tilsyneladende var opfyldt af den dybeste Grefrygt og Andagt, lo de ægyptiske Kongers Descendent ad det Narrespil, der var en Efterabelse af hans brændende Himmels høitidelige og betydningsfulde Ceremoniel.

Paa begge Sider af Trinene stode de Doffrende i hvide Klæder; øverst oppe havde to Underpræster taget Plads, den ene med en Palmegreen, den anden med et Kornax i Haanden. Den snevre Gang var fuld af Tilskuere.

„I hvilken Anledning,“ hvistede Urbaces til en af de Sidste, en Kjøbmand, der handlede paa Alexandria, „ere I samlede her ved den ærværdige Isis' Altare? At domme efter deres hvide Klæder skal der nok bringes et

Offer, og I vente vel paa et Drakelsvar af Præsterne. Paa hvilket Spørgsmaal ville I have Svar?"

"Vi ere Kjøbmænd," svarede den Tiltalte, der ikke var nogen Anden end Diomedes, i samme Tone, „og ønske at kjende vore imorgen til Alexandria seilende Skibes Skjæbne. Vi staae i Begreb med at bringe et Offer og anraabe Gudinden om et Svar. Jeg hører, som Du kan see af mine Klæder, ikke til dem, der have bedet Præsterne om Tilladelse til at offre, men det er ikke uden Interessje for mig, at Skibene komme lykkelig og vel i Havn. Jeg driver en lille Handel, hvorledes skulde jeg ellers slaae mig igjennem i disse strenge Tiderr?"

"Uagtet Isis egentlig er Gudinde for Agerdyrkning, besytter hun dog ogsaa Handelen," svarede Egypteren alvorlig, hvorpaa han vendte sig mod Ost og syntes at bede andægtig.

Overst paa Trappen kom nu en fra Top til Taa hvidklædt Præst tilsyne. To Tempeltjenere, der vare nøgne til midt paa Brystet og paa den øvrige Deel af Legemet indhyllede i lange hvide Klæder, afløste nu dem, der hidtil havde staaet paa Siderne.

Paa samme Tid begyndte en Præst, der sad paa det nederste Trappetrin, at istemme en høitidelig Melodi paa et langt Blæseinstrument. Halvveis paa Trapperne stod en anden Flamen (Offerpræst), som i den ene Haand holdt en Offergreen, i den anden en hvid Stav; medens den stolte Ibis (en i den ægyptiske Gudstjeneste hellig

Fugl), for at forhøie det Maleriske i denne orientalske Ceremoni, stum saae ned paa Gudstjenesten, eller skred frem og tilbage ved Alteret paa Trappens Fod.

Paa dette Alter stod nu den offrende Flamen. Medens Haruspices besaae Indvoldene, syntes Ægypteren Urbaces at tabe den strenge Rolighed i sit Ansyn, som derimod antog en from Spænding og straalende af Glæde, da Tegnene bleve erklærede for gunstige, og den hoitopblussende Flamme under Myrhas og Røgelsers Bellugt fortærede de hellige Dele af Offeret. Nu leirede der sig en Dødsstaushed over den hvissende Mængde, og efterat Præsterne havde stillet sig omkring Cella, styrkede en anden Præst, kun bedækket af et Belte omkring det nøgne Liv, frem og anraabte Gudinden om et Svar, idet han dandsede en vild Runddands. Endelig holdt han inde af Udmattelse; — man hørte en sagte mumlende Støi i det Indre af Statuen: Hovedet bevægede sig tre Gange, Læberne aabnede sig, og en huul Stemme udtalte følgende mystiske Ord:

„Jeg seer Bover, der gløde og kjæmpe som Stridshingste,
Jeg seer færdig hugne Grave i Dybets Klipper;
Faren truer paa Fremtidens Pande,
Men velsignede ere Eders Skibe i den frygtelige Stund!“

Stemmen taug, Mængden aandede atter friere og Kjøbmændene saae paa hverandre. „Intet kan være tydeligere,“ mumlede Diomedes, — „der vil reise sig en Storm

paa Søen, ligesom det almindelig pleier i Begyndelsen af Høsten, — men vore Skibe ville frelles — O velgjørende Jsis!”

„Ewig Priis være Gudinden!” raabte Kjøbmændene; „hvad kan være mindre tvetydigt end dette Drakel?”

Efterat Overpræsten med Haanden havde paa-
lagt Folket Tausched — thi Jsis’ Dyrkelse for-
drede, hvad der næsten var umuligt for de livfulde Pom-
pejianere, at de en Stund skulde holde deres Tunger i
Toile — god han Libationen paa Alteret, og efter en
kort Slutningsbøn var den religiøse Høitidelighed forbi
og Forsamlingen hævet. Medens Mængden nu fordeelte
sig hurtig, blev Egypteren staaende i Nærheden af
Gitteret, og da Pladsen var saa temmelig fri for Men-
nesker, nærmede en Præst sig ham og hilste ham med
alle Tegn paa venstabelig Fortrolighed.

Denne Præsts Ansigt var overordentlig frastodende,
— hans skaldede Jæse var saa lav og saa snever ved
Banden, at den næsten lignede en afrikansk Vilds, med
Undtagelse af henimod Tindingerne i hiint Organ, som
Dyrkerne af en vis Videnskab i de nyere Tider (hvilket
dog de Gamle, som man kan see af deres Billedhugger-
kunst, forstode bedre praktist), kalde Erhvervsorganet —
hvor to uhyre, næsten unaturlige Forhøininger endnu
mere vanhældede det uformelige Hoved; — omkring Dien-
brynnene var Huden foldet i dybe Rynker, — de
smaa sorte Dine bevægede sig i en smudsig guul

Kreds — den korte og dog brede Næse var i Næsebo-
rene udspilet som en Satyr's, og de tykke, men blege
Læber, de udstaaende Kindbeen og den pergamentagtige
Huds graae Farve fuldendte et Ansigts Karakteristik,
som Ingen betragtede uden Modvillie og Faa uden
Skæk og Mistillid. Hvilke Onsker hans Sjæl end
maatte nære, saa var hans dyriske Form vel skiftet
til at sætte dem igjennem; Halsens Jernmuskler, det
brede Bryst, de kraftige Hænder og de magre, men mu-
skuløse Arme, der vare blottede lige til Albuen, vidnede
om en Legemsbygning, ligesaavel skiftet til stor virksom
Anstrengelse som til passiv Udholdenhed.

„Kalenus,“ sagde Egypteren til denne fortryllende
Flamen — „Du har forbedret Naturens Stemme ved
at følge mit Raad — og dine Vers ere fortræffelige:
— de spaae altid Held, medmindre der er en absolut
Umulighed for deres Opfyldelse.“

„Men,“ sagde Kalenus, „hvis Stormen nu
kommer og opsluger disse forbandede Skibe, have vi da
spaaet det? — og ere Skibene ikke velsignede, naar de
hvile? — Beder ikke Skipperen paa det ægæiske Hav
om Rolighed, hvis man kan troe Horats — og kan
han paa Soen finde en dybere Rolighed, end naar han
ligger paa dens Bund?“

„Rigtig, min Kalenus! jeg vilde ønske at Apæcides
vilde lære af din Viisdom. Men nu vil jeg gjerne
tale med ham og Dig om adskillige andre Gjenstande;

Du tilstaaer mig vel nok Afgang til et af Ederes mindre hellige Værelser."

"Ganske sikkert," svarede Præsten og førte ham ind i et af de smaa Kabinetter, som omgave den aabne Dør. — Her satte de sig ved et Bord, besat med Frugter, Ug, forskellige Slags kold Steg og Karfulde af den kostbareste Viin. Medens de nøde heraf, unddrog et Forhæng, som var trukket for Indgangen, dem for de Forbigaaendes Blikke, men erindrede dem ogsaa ved sin Tyndhed om at tale sagte eller intet Hemmeligt. De valgte det Første.

"Du veed," sagde Urbaces med en Siemme, som var saa sagte, at den neppe satte Lusten i Bevægelse, "at det stedse har været min Grundsætning at holde mig til Unglinger. Af deres bøielige og endnu uudannede Sjele kan jeg berede mig de brugbareste Redskaber. Jeg væver — jeg strikker — jeg former dem efter min Villie. Af Mænd gjør jeg blot Tilhængere eller Tjenere; af Kvinder —"

"Elskerinder," faldt Kalenus ham i Talen, medens et listigt Griin fortrak hans hæslige Ansigt.

"Ja, jeg negter ikke, at Kvinden er Hovedøiemedet — min Sjels store Lyst. Ligesom Du søder Offret for Slagterbanken, opdrager jeg unge Piger for min Fornøielse. Det gjør mig Glæde at bringe deres Sjele til Modenhed og udfolde deres skjulte Liden-skabers søde Blomster, for at tilberede Frugten efter min

Smag. Jeg væmmes ved Eders villige og modne Kourtisaner; — i Ustyldighedens blide og bevidstløse Overgang til Lyst finder jeg Kjerlighedens egentlige Ynde: — saaledes undgaaer jeg Mættelse; og ved at betragte Andres Friskhed bevarer jeg mine egne Følelsers Ungdom. Af mine Offeres unge Hjerter tager jeg Ingredienser til den Livsdrif, som bestandig forynger mig. Dog nok herom: nu til den egentlige Gjenstand. Du veed, at jeg i Neapolis lærte at kjende Jone og Apæcides, Broder og Søster, Børn af en Athener, der har nedsat sig i hiin Stad. Tabet af deres Forældre, som kjendte og agtede mig, gjorde mig til deres Formynder, og jeg forsømte heller ikke den mig betroede Post. Unglingens lærvillige og milde Karakter modtog let ethvert Indtryk, som jeg søgte at indpræge ham. Næst Kvinderne elsker jeg de gamle Grindringer om mine Fædres Land; — det glæder mig at vedligeholde dem levende og at udbrede den dunkle og mystiske Troeslære paa de fjerne Kyster, som maaskee deres Kolonier engang have befolknet. Det er vel muligt, at det smigrer mig at stifte Mennesker, medens jeg tjener Guderne. Apæcides erholdt Underviisning af mig i den høitidelige Js's Religion. Jeg afførede for ham nogle af hine ophøiede Allegorier, som ligge skjulte i dens Dyrkelse. Jeg opvakte i en, til religiøs Iver dannet Sjæl hiin Begeistring, hvorved Fantasten un-

derkaster sig Troen. Jeg har bragt ham hid, han er en af Ederes."

"Det er han," svarede Kalenus; „men ved saaledes at have hans Tro har Du rovet ham Viisdommen. Han er ligesom rørt af Tordenen, siden han ikke længer bedrages: vore floge Skuffelser — vore talende Statuer — vore hemmelige Trapper indgyde ham Gysen og Afsky; han bliver mager, han svinder hen; han taler med sig selv og vægrer sig ved at tage Deel i vore Ceremonier. Vi ere underrettede om, at han omgaaes hyppig med Menneſker, som ere mistænkte for at helde til den nye og atheistiske Tro, der negter alle vore Guder og kalder vore Drakler hiin onde onde Aands Indskydelser, om hvilke Orientens Traditioner tale. Vore Drakler — ah! vi vide meget godt, hvis Inspirationer de ere."

"Det har jeg frygtet," sagde Arbaces estertænksom, „thi han gjorde mig forskjellige Vebreidelser, da jeg sidst saae ham. I sine sidste Breve har han bedet mig at opſøge ham, og jeg vil nu fortsætte min Underviisning og indvie ham i Viisdommens dybeste Hemmeligheder. Jeg maa lære ham, at der gives to Grader af Helligheder, den ene Tro — den anden Bædrag — hiin for Mængden — denne for den Bije."

"Jeg har aldrig betraadt det første Trin," sagde

Kalenus, „og heller ikke Du, som jeg troer, Arbaces!

„Du tager feil,“ svarede Egypteren alvorlig. „Jeg troer indtil denne Dag (rigtignok ikke, hvad jeg lærer, men hvad jeg ikke lærer); Naturen har en Hellighed, imod hvilken jeg hverken kan eller vil overbevises. — Jeg troer paa min egen Kundskab, og den har afsløret mig — dog ligemeget! Nu til mere jordiske og mere indbydende Gjenstande. Naar jeg saaledes opnaaer mit Maal med Apærides, hvad var da min Hensigt med Jone? Du veed allerede, at jeg har bestemt hende til at være min Dronning — min Brud — mit Hjertes Isis. Først da jeg saa hende, lærte jeg at kjende Udstrækningen af den Kjerlighed, som min Natur var istand til at føle.“

„Jeg hører af tusinde Læber, at hun er en anden Helena,“ sagde Kalenus og smækkede med sine Læber; men om det var for Vinens Skyld eller for det ham foresvævende Billede, er vanskeligt at afgjøre.

„Ja, hun besidder en Skjønhed, som aldrig blev overgaaet i Grækenland,“ vedblev Arbaces. „Men det er ikke Alt: — hun har en Sjæl, værdig at maale sig med min. Hendes Aand er langt ophøiet over hendes Kjon — gennemtrængende — dristig — blændende. Frivillig flyder Poesien fra hendes Læber, og naar man ytter en Sandhed, hvor dyb og indviklet den end er, griber og behersker hendes Forstand den. Hendes Ind-

bildningskraft og Fornuft ligge ikke i Strid med hinanden; de harmonere snarere og styre hendes Skridt, ligesom Vind og Bølger styre en let Baad. Desuden besidder hun en dristig og uafhængig Karakter; hun kan staa alene i Verden og vise sig ligesaa modig, som hun er blid; det er en saadan Natur, jeg har søgt hele mit Liv hos Kvinden, uden hidtil at finde den. Jone maa blive min. Min Videnstab for hende er en dobbelt Videnstab: jeg higer efter at nyde saavel hendes Sjæls som hendes Legemes Skjønhed."

"Hun er altsaa endnu ikke din," bemærkede Præsten.
 "Nei — hun elsker mig, men blot som en Ven; — hun elsker mig kun med sin Aand. — Hun smykker mig med en Mængde Dyder, medens jeg blot besidder den Dyd at foragte dem. Men Du maa høre endnu mere af hendes Historie. Broderen og Søsteren ere unge og rige: — Jone er stolt og ærgjerrig — stolt af sit Geni, — af sin fortryllende poetiske Aand — af sin Samtales Tiltrækningskraft. Da hendes Broder forlod mig og traadte ind i Ederes Tempel, drog ogsaa hun til Pompeji for at være i Nærheden af ham. Hun har ladet sine Talenter glimre, ladet hele Skarer indbyde til sine Fester, hendes Stemme fortryller, hendes Poesi betvinger dem. Hun glæder sig ved den Tanke at blive prijet som Irenas Efterfølgerinde."

"Eller snarere Saffos?"

„Ja, men Saffo uden Kjerlighed! — jeg har opmuntret hende til denne dristige Løbebane — denne Hengivelse til Forsængelighed og Fornøjelse — jeg vilde med Forsæt styrte hende ind i denne uværdige Stads overdaadige Liv. — Hør mig, Kalenus, jeg ønskede at svække hendes Sjels Kraft! — den var hidtil for reen til at modtage hiin Aande, som jeg glødende ønskede, ikke blot skulde gaae over dette Krystalspeil, men brændende æde sig ind i det. Jeg ønskede hende omgiven af Elskere, forsængelige, flauue og frivole Elskere, som hendes Sjel nødvendig maatte foragte, for at føle Mangel paa Kjerlighed. I hine blide Mellemrum af Sløvhed, der afsløje den ophidsede Videnskab, kunde jeg da væve mit Tryllet — opvække hendes Deeltagelse — pirre hendes Videnskaber — bemægtige mig hendes Hjerte. Thi Ungdom, Skjønhed eller Munterhed alene ere ikke istand til at fængsle Jone, hendes Fantasi maa vindes, og Urbaces' Liv har blot været en Række af Triumfer over hans Kjøns Indbildningskraft.“

„Og nærer Du da slet ingen Frygt for dine Medbeilere? De italienske Galaner ere øvede i den Kunst at behage.“

„Nei! — hendes græske Sjel foragter de barbariske Romere og vilde vredes paa sig selv, hvis den gav Rum for en Kjerlighedstænke til Noget af denne nybagte Race.“

„Men Du er en Ægypter og ingen Græker!“

„Egypten,“ svarede Urbaces, „er Athens Moder. Dets Beskytterinde, Minerva, er vor Guddom, og Staddens Stifter, Cetrups, var en Flygtning fra Sais i Egypten. Det har jeg allerede lært hende, og i mit Blod ærer hun det ældste Dynasti paa Jorden. Men dog maa jeg tilstaae, at jeg for kort siden har gjort nogle Jagttagelser, som gjennemkrydse min Sjæl. Hun er tausere, end hun ellers pleiede at være; hun elsker den blide melankolske Musil, hun sukker uden nogen ydre Foranledning. Det kan være Kjerlighedens Begyndelse — det kan ogsaa være Mangel paa Kjerlighed. I ethvert Tilfælde er det paa høie Tid for mig at begynde mine Operationer mod hendes Fantasi og Hjerte, — i første Tilfælde for at lede Kjerlighedskilden til mig — i det andet for at vække den for mig. Dette er Grunden, hvorfor jeg har opsogt Dig.“

„Og hvorledes kan jeg staae Dig bi?“

„Jeg staaer i Begreb med at indbyde hende til en Fest i mit Huus: — jeg ønsker at blænde, forvirre og opflamme hendes Sandser. Vore Kunster — de Kunster, ved hvilke Egypten opdrog sine unge Neosyter, maae sættes i Virksomhed; og under Religionens Slor vil jeg aabenbare hende Kjerlighedens Hemmelighed.“

„O, nu forstaaer jeg det: — en af hine vellystige Banketter, i hvilke vi, Isis' Præster, til Trods for vort taabelige Bøste om streng Afholdenhed have taget Deel i dit Huus.“

„Nei, nei! — Troer Du maaste, at hendes kydste Dine ere modne for saadanne Scener? — Nei — men først maae vi hilde hendes Broder, hvilket er en langt lettere Sag. Hør mig, medens jeg giver Dig de Forholderegler, Du skal følge.“

Femte Kapitel.

Mer om Blomsterpigen. Kjerlighedens Fremskridt.

Solen skinnede muntert ind i det skønne Kammer i Glaukus' Huus, der, som jeg for har sagt, nu kaldes „Pedas Bærelse“. Morgenstraalerne trængte igjennem de smaa, i den høiere Deel af Bygningen anbragte Binduer og igjennem Døren, som stod aaben til Haven, der ydede Beboerne af de sydlige Lande samme Tjeneste som et Drivhuus os. Havens ringe Omsfang gjorde den ikke stiftet til Spadseregang, men de mange forskjelligte vellugtende Planter, hvormed den var opfyldt, forhøiede Undigheden i den drømmende Lادhed, som Menneskene i de solbare Himmelstrøg elske saa høit.

Bellugten, sat i en let Bevægelse af et fra det nær-

tilgrændsende Hav opstaaende Windpust, udbredte sig i
hiint Bærelse, hvis Bægge fappedes med de meest glø-
dende Blomsters rigeste Farve. Foruden dets Juvel,
— Maleriet af Leda og Tyndareus — vare endnu an-
dre Malerier af udmærket Skjønhed anbragte i Mid-
ten af hvert Felt paa Væggene. Her saae man
Kupido læne sig til Venus' Knæ — hist Ariadne i
sød Slummer ved Havkysten, uvidende om Theseus'
Utroskab. Muntert dandsede Solstraalerne paa det tav-
lede Gulv og de glimrende Bægge — men endnu
skjønnere Straaler trængte ind i den unge Glaucus'
Hjerte.

„Saa har jeg da atter seet hende,“ sagde han,
gaaende op og ned i det lille Bærelse — „jeg har
atter hørt hendes Seemme, ja endog talt med hende,
— jeg har hørt hendes Toners Musik, og hun kvad
om Grækenlands Hæder. Jeg har fundet mine Drøm-
mes længe søgte Ideal, og, liig den cyprieste Billed-
hugger, har jeg indaandet Liv i mine egne Billeder.“

Glaucus havde maaffee endnu længe fortsat sin
forelskte Monolog, men i dette Dieblif fordunklede en
Skygge Dørtærskelen til hans Bærelse, og en ung
Pige, i Alder endnu et halvt Barn, forstyrrede hans
Gensjømhed. Hun var klædt i en simpel, hvid Tunika,
som gik fra Halsen lige ned til Anklerner; paa hendes
ene Arm hang en Blomsterkurv, og i den anden bar
hun et Vandskud af Bronze; hendes Ansigtstræk vare

mere uddannede, end hendes Alder syntes at fordrø; dog vare de blide og kvindelige i deres Omrids, og uden egentlig at være smukke bleve de det dog næsten ved Udtrykkets Skjønhed; der laae noget uudsigeligt Mildt, ja Lidende i hendes Udseende, — et Udtryk af resigneret Kummer og rolig Taalmod havde forjaget Smilet, men ikke Gratierne fra hendes Læber; noget Frygtisomt og Forsigtigt i hendes Gang, noget Usta-
digt i hendes Blik ledede til Formodningen om den Ulykke, hvormed hun fra sin Fødsel af var hjemsoget, — hun var blind; — men dog kunde man ikke i Dinene selv opdage nogen synlig Mangel; deres melankolske Bys var ikke destomindre klart, skysrit og roligt.

„Man fortalte mig, at Glaufus var her,“ sagde hun; „tør jeg komme ind?“

„Ah, min Nydia!“ udbrod Grækeren, „er det Dig? Jeg vidste, at Du ikke vilde forsømme min Indbydelse.“

„Glaufus lader derved kun sig selv vederfares Retfærdighed,“ svarede Nydia rødmende, „thi han har stedse været saa god mod den stakkels blinde Pige.“

„Hvem kunde vel Andet?“ spurgte Glaufus med en deeltagende Broders omme Stemme.

Nydia sukkede og holdt inde, førend hun atter fornyede Samtalen, dog uden at svare paa hiin Bemærkning.

„Du er for kort siden vendt tilbage?“
 „Det er den sjette Morgensol, som skinner paa mig i Pompeji.“

„Og Du er vel? Dog jeg behøver ikke at spørge — thi kan vel Du, som seer Jorden, der, som man siger mig, skal være saa skjon, — besinde sig ilde?“ —

„Jeg er vel, — og Du, Nydia? — hvor Du er voget! Næste Aar vil Du vel tænke paa, hvilket Svar Du skal give dine Tilbedere.“

Atter rødmede Nydia, — men denne Gang vrede- des hun, mens hun rødmede. — „Jeg har bragt Dig nogle Blomster,“ sagde hun, uden at svare paa en Bemærkning, der syntes at frænke hende, og folende sig for i Bærelset, indtil hun sandt Bordet, som stod tæt ved Glaukus, satte hun Kurven derpaa: — „de ere ringe, men de ere nys plukkede.“

„De see ud, som kom de fra Flora selv,“ sagde han blidt, „og jeg fornyer herved min Ed til Gratierne, at jeg ikke vil bære andre Krands, saalænge dine Hænder kunne flette mig saadanne som disse.“

„Og hvorledes finder Du Blomsterne i dit Viridarium? trives de?“

„Herligt — Høusguderne selv maae have pleiet dem.“

„O, nu siger Du mig Noget, som glæder mig; thi saa ofte jeg har kunnet taget mig lidt Fritid, har jeg i din Fraværelse vandet og pleiet dem.“

„Hvorledes skal jeg takke Dig derfor, skønne Nydia?“
sagde Grækeren. — „Glaufus drømte kun lidet om,
at Nogen i hans Graværelse vilde vaage over hans
Dudlinge i Pompeji.“

Barnets Haand skjælvede, og hendes Bryst hævede
sig under hendes Tunika. Hun vendte sig forlegen om.
„Solen er idag for hed for de stakkels Blomster,“
sagde hun, „og de savne mig; thi jeg har i den
sidste Tid ikke været vel, og det er ni Dage siden jeg
besøgte dem.“

„Ikke vel, Nydia! — dine Kinder have jo en
endnu friskere Farve end forgangent Aar.“

„Jeg befinder mig ofte ilde,“ sagde den blinde
Pige med rørende Stemme, „og jo mere jeg voxer til,
des mere smerter det mig, at jeg er blind. Men nu til
Blomsterne!“ — Med disse Ord bukkede hun sit Hoved,
gik derpaa ind i Viridarium og begyndte at vande
Blomsterne.

„Stakkels Nydia!“ tænkte Glaufus, idet han saae
efter hende: „en haard Stjæbne har i Sandhed rammet
Dig. Du seer ikke Jorden, — ikke Solen, — ikke
Havet, — ikke Stjernerne, og fremfor Alt, — Du kan
ikke see Jone.“

Bed denne sidste Tanke svævede hans Grindring
tilbage til den foregaaende Aften, men han blev anden
Gang forstyrret i sine Drømmerier ved Klodius'
Ankomst. Det var mærkværdigt og et Beviis paa

hvor meget en eneste Aften havde været istand til at forhøie og forædle Athenereus Kjærlighed for Zone, at han, skjøndt han havde betroet Klodius Hemmeligheden om deres første Møde og det Indtryk, som hun havde gjort paa ham, dog nu folte en uovervindelig Modbydelighed for endog blot at nævne hendes Navn for ham. Han havde seet Zone straalende, reen og ubesmittet midt imellem de fornemste og meest udsvævende unge Menneſker i Pompeji, — han havde seet, hvorledes hun havde tvunget selv den Forvovneſte til Uerbødighed, mere ved ſit Trylleri end ved Stoltthed, og endog tæmmet den ſandſeligſte og mindſt ideale Natur — hvorledes hun ved ſin Intelligens og Ynde havde vendt op og ned paa Fablen om Circe ved at forvandle Dyr til Menneſker. De, ſom ikke kunde fatte hendes Sjæl, bleve ligesom ætheriſerede af hendes Skjønheds Magi; — de, ſom ikke havde noget Hjerte for Poeti, havde idetmindſte Dren for hendes Stemmes Melodi. Da Glaukus ſaae, hvorledes hendes Nærværelſe luttrede, forſkjønnede og forædlede Alt, hvad der omgav hende, folte han for første Gang ſin egen Naturs Værdighed, og hvor uærdig hans hidtilværende Leve-maade og Omgang havde været hans Drommes Gadinde. Et Glorjyntes løftet fra hans Dine; han ſaae den umaadelige Afſtand mellem ſig og ſine Omgangsvenner, — en Afſtand ſom Fornoieſens ſkuffende Taage hidtil havde ſkjult for ham; hans Mod til at kjæmpe for Zones Be-

fiddelse havde forædlet ham. Han følte, at det fra nu af var hans Bestemmelse at see opad og at stræbe høit. Han var ikke mere istand til at udtale det Navn, der klang for hans glødende Fantasi som noget Helligt, noget Guddommeligt, for utugtige Bøveløren. Hun var ikke længer blot den smukke Pige, som han eengang havde seet og altid lidenskabeligt higet efter at gjensee, — hun var allerede bleven hans Sjæls beherskende Gudinde. Hvo har ikke nogensinde haft en saadan Følelse? Har Du ikke kjendt den, Læser, da har Du Du aldrig elsket!

Da derfor Klodius med affecteret Henrykkelse udmalede Jones Skjønhed, følte Glaufus kun Modbydelighed og Uvillie over, at saadanne Læber turde vove at prise hende; han svarede koldt, og Romeren indbildte sig, at hans Videnskab, istedetfor at opflammes, var afkjolet. Klodius var just ikke misfornøiet dermed; thi han ønskede, at Glaufus skulde gifte sig med en rigere Arving, nemlig Diomedes' Datter, Julia, hvis Guld Spilleren haabede paa denne Maade skulde blive ham et let Bytte. Deres Samtaler havde ikke den vante Værdhed, og ikke længe havde Klodius forladt ham, førend Glaufus tog Veien til Jones Huus. Da han traadte over sin Dørtærskel, mødte han atter Nydia, som imidlertid havde endt sin skønne Forretning. Hun gjenkjendte øieblikkeligt hans Gang.

„Du gaaer tidligt ud,“ sagde hun.

„Ja, det vilde være en Brøde mod Campaniens Himmel at forsømme dens Gunst.“

„Gid jeg kunde see den!“ sukkede den smukke Pige, men saa sagte, at Glaufus ikke kunde høre den rørende Klage.

Thesalierinden blev endnu nogle Dieblikke staaende paa Dørtærskelen, og idet hun støttede sig til en lang Stof, som hun vidste at benytte med stor Færdighed, tog hun derpaa Veien til sit Hjem. Snart forlod hun de muntre Gader og boiede ind i et andet Kvarter af Byen, der sjeldent besøgtes af anstændige Folk. Dog hun var ved sin Blindhed beskyttet mod de lave og raae Beviser paa, at hun var omgivet af Lasten. Desuden vare Gaderne paa den Tid rolige og stille; hendes unge Dren saaredes derfor ikke af de smudsige Sange, der altsor ofte skjændede dette Sted, og saaledes fortsatte hun taalmodig og tungsindig sin vei.

Hun bankede paa Bagdøren til et Slags Gjæstgiversted; den aabnedes, og en barsk Stemme forlangte Regnskab for Sestertierne. Hørend hun endnu kunde svare, sagde en anden mindre pøbelagtig Stemme:

„Bryd Dig dog ikke om den usle Fortjeneste, Burbo. Man vil ret snart have Brug for Pigens Stemme ved vor rige Bens Gjæstebud; — og han betaler, som Du veed, en høi Priis for saadan en Nattergaletunge.“

„Jeg vil da ikke haabe, — jeg skulde da ikke troe,“ —

udbrød Nydia; — „jeg vil gaa omkring og tigge fra Solens Opgang til dens Nedgang, men send mig blot ikke derhen.“

„Og hvorfor ikke?“ spurgte den samme Stemme.

„Fordi jeg er ung og af en fin Natur, og fordi jeg troer, at de Viennesker, jeg træffer der, ikke ere noget passende Selskab for En, — som — som —“

„Som er Slavinde i Burbos Huus,“ saldt Stemmen hende haanlig og med en hæs latter i Talem.

Thesjalierinden satte sine Blomster ned, og idet hun skjulte sit Ansigt i Hænderne, græd hun stille.

Imidlertid havde Glaukus naaet den skønne Neapolitanerindes Huus. Han fandt Jone siddende imellem sine Slavinder, som beskæftigede sig med forskellige Haandarbejder. Harpen stod ved hendes Side, men Jone selv var den Dag usædvanlig ørkesløs, maaskee usædvanlig tankesuld. Det forekom ham, at hun var endnu skønnere i Morgenbelysningen og i den simple Dragt end den foregaaende Nat, da han saa hende bestraalet af de glimrende Lampetter og smykket med de kostbareste Juveler, og til denne Mening bidrog ikke lidet en vis Blegthed, der var udbredt over hendes gennemsigtige Hud, og den Rødme, der fløi over hendes Ansigt, da han nærmede sig. Skjøndt han var vant til at smigre, døde dog hvert Smigerord paa hans Læber, da han tiltalte Jone. Han følte, at det ikke var hende værdigt at udale den Hyldest, som tydeligt nok laae

i hans Blif. De talte om Grækenland, og dette var en Gjenstand, om hvilken Zone hellere hørte Andre tale, end hun selv vilde tale derom; — det var et Thema, over hvilket Grækeren kunde udbrede sig med utrættelig Veltalenhed. Han beskrev hende de Solberunde, som endnu stedse smykkede Jyðsus' Bredder, og de Templer, som vare berøvede Halvdelen af deres Glorie, — men hvor skjønne endnu i deres Ruiner! — Han skuede tilbage paa den frie Harmodius' og den herlige Perikles' melankolske Stad fra den fjerne Grindrings Høider, hvorfra alle grovere og mørkere Skygger smeltede sammen i et eneste almindeligt Lys. Han havde fornemmelig seet Poesiens Land i den første Ungdoms poetiske Epoche, og de Billeder, som hans Fædrelandsfjerlighed malede, laante derfor de rigeste Farver af Livets Vaar. Og Zone hørte paa ham med taus Henrykkelse; — disse Toner, disse Beskrivelser vare hende langt, langt dyrebare, end hendes talrige Tilbederes ødøle Smigrerier. Var det en Brøde at elske sin Landsmand? — i ham elskede hun Athen; — hendes Stammes Guder, hendes Drømmes Land talte til hende fra hans Mund. — Fra denne Time saae de hinanden dagligt. I den kjølige Aftenstund gjorde de smaa Lysskibladser paa den rolige Havflade. Om Natten traf de hinanden i Jones Vuegange og Haller. Deres Kjerlighed var bleven dem pludselig bevidst, men den var stærk, — den fyldte alle deres Livs Kilder. Hjerte, — Forstand,

— Fantasi. — alle Sjælens Egenskaber vare dens Tjenere og Præster. Som naar man borttager en hindrende Gjenstand mellem to Legemer, der have en gjensidig Tiltrækningskraft, — saaledes mødtes de og forenedes uafbrudt, — de undredes kun over, at de havde levet adskilte saalænge. — Og det var naturligt, at de saaledes elskede hinanden. Begge vare unge, skønne, aanderige, af lige Herkomst, af lige Charakter, og de maatte derfor forenes, saa vist som Livet har Poesi. De troede, at Himlen selv smilede ned til deres Kjerlighed. Ligesom den Forfulgte søger et Fristed ved Altrene, saaledes saae de i deres Kjerligheds Alter et Asyl for denne Jords Sorger; de bedækkede det med Blomster og saae ikke Slangerne, som skjulte sig bagved.

En Aften, den femte efter deres første Møde i Pompeji, vendte Glaucus og Jone tilbage fra en Lystfart, som de i Selskab med nogle udsøgte Venner havde foretaget Havnen rundt. Deres Snekke gled let hen ad den i Tusmørket hvilende Havslade, hvis glimrende Speil kun forstyrredes af de taktmæssige Rarer. Medens det øvrige Selskab var inde i en munter Samtale, sad Glaucus ved Jones Fodder og havde gjerne seet hende i Ansigtet, hvis han havde turdet. — Jone brod Tauskeden.

„Min stakkels Broder!“ sukkede hun, — „hvor vilde han engang have glædet sig ved en saadan Time!“

„Din Broder!“ udbød Glaufus, — „han har jeg endnu ikke seet. Min Sjæl har været saa bestjæstiget med Dig alene, at jeg ikke har erindret at spørge, om det var din Broder, der førte Dig bort fra mig i Minervas Tempel i Neapolis.“

„Ja.“

„Og han er her?“

„Ja.“

„I Pompeji, og ikke bestandig hos Dig? — umuligt!“

„Han har andre Pligter,“ svarede Zone nedslagen: „han er en af Isis' Præster.“ —

„Saa ung, og allerede Medlem af et Præsteskab, hvis Love i det mindste ere saa strenge!“ raabte den varme, letopblussende Græker, fuld af Forbauselse og Medlidenhed; — „hvad kan have bevæget ham dertil?“ —

„Han var stedse begjæstret og ivrig for Religionens Pligter; — og en Ægypters — vor Bøns og Formynders — Veltalenhed antændte i hans Sjæl det fromme Dnske, at indvie sit Liv til den hemmelighedsfuldeste af vore Guddomme. Maaskee netop dette særegne Præsteskabs strenge Love havde den største Tillokkelse for hans religiøse Iver.“

„Og han angrer ikke sit Valg, — han føler sig lykkelig?“ —

Zone sukede dybt og lod Sløret falde ned over sit Ansigt.

„Jeg vilde ønske,“ sagde hun efter en Pause, „at han havde været mindre rast til at handle. Maaskee han, som Alle, der gjøre sig altfor store Forventninger, vil blive smertelig skuffet.“ —

„Saa er han ikke lykkelig i sin nye Stilling — og denne Ægypter, er han selv Præst? — havde han nogen Interessé ved at vinde Tilhængere for det hellige Forbund?“ —

„Nei. Hans Hovedinteressé var vor Lykke, og han troede derved, at befordre min Broders. — Vi mistede tidlig vore Forældre.“ —

„Jeg ogsaa mine,“ sagde Glaukus med stærk Betsning. Zene slog sine Dine til Jorden, mens hun vedblev:

„Og Arbaces søgte at træde os i Faders Sted. Du maa lære ham at kjende. Han elsker Geniet.“

„Arbaces! — jeg kjender ham allerede; — i det Mindste tale vi sammen, naar vi mødes, Men var det ikke for din Ubefalings Skyld, saa vilde jeg aldrig søge at gjøre hans nærmere Bekjendtskab. Mit Hjerte hengiver sig villigt til de fleste af mine Medmennesker; men denne skumle Ægypter med hans mørke Pande og iiskolde Smil synes mig at gjøre endog Solen tungsindig. — Man skulde troe, at han ligesom Epimenides fra Kreta havde tilbragt forgethyve Aar i en Hule og siden den Tid ikke mere kan taale at see Dagslyset.“

„Men ligesom Epimenides er han ogsaa god, viis og blid,“ svarede Zone.

„O, lykkelig den, som fortjener en saadan Roes af dine Læber! — Han behøver ingen andre Dyder, for at jeg skal have ham kjær.“

„Hans Kulde og Holighed,“ vedblev Zone undvigende, „ere maaskee Følger af foregaaende Lidelsers Udmattelse, ligesom hint Bjerg,“ (her pegede hun paa Besuv), „som vi hist see, i Graastand saa mørkt og roligt, engang har næret Flamme i sit Indre, som nu for stedsse ere udslukkede.“

Da Zone sagde disse Ord, skuede de Begge hen paa Bjerget; — hele den øvrige Himmel var badet i det fineste Rosrødt, — kun over dets graae Top, som knejsede over Skovene og Biinbjergene, der dengang hævede sig høit op, hang der en sort og truende Sky — det eneste mørke Punkt i hele Landskabet. En pludselig og uforklarlig Uengstelse greb dem begge, da de stirrede derhen, og med den Sympathi, som Kjærligheden allerede havde lært dem, og som ved den mindste Skygge, ved den ringeste Anelse om en Ulykke bød dem at søge Beskyttelse hos hinanden, vendte deres Bine sig atter paa een Gang bort fra Bjerget, og deres Blikke mødtes i usigelig Omhed. — Behøvede de vel Ord for at sige, at de elskede hinanden?

Sjette Kapitel.

Englefangeren hilder atter den nglig nudslupne Fugl
og opstiller sin Snare for et nyt Offer.

I den Historie, jeg fortæller, følge Begivenhederne hurtig paa hverandre som i et Drama. Jeg beskriver en Epoche, hvor Dage vare tilstrækkelige til at modne de Frugter, som ellers behøvede hele Aar dertil.

Arbaces havde i den sidste Tid ikke været ofte i Jones Huus og havde ikke, naar han var der, truffet Glaucus, saa at han endnu slet ikke anede den Kjerlighed, der saa pludseligt havde trængt sig imellem ham og hans Planer. Hans Hensigter med Jones Broder, tvang ham desuden for nogen Tid til at opsætte sin Plan med Jone selv. Hans Stolthed og Egenfjerlighed vare vakte og satte i Bevægelse ved den pludselige Forandring, der var foregaaet med Unglingen. Han frygtede for, at han selv skulde miste en lærvillig Elev og Isf en entusiastisk Tjener. Apæcides havde hørt op med at søge ham og at spørge ham til Raads. Han var sjelden at

træffe og vendte sig mørk bort, fra Egypteren, ja flyede ham endog, naar han saa ham i Graastand. Arabes var en af hine stolte og mægtige Aander, der ere vant til at beherske Andre; han skjælvede af Brede ved den blotte Tanke, at En, der engang havde været i hans Magt, nu skulde undgaae ham for stedse, og han svor i sit Hjerte, at dette ikke skulde blive Tilfældet med Apærides.

Opholdt af denne Beslutning vandrede han igjennem en tæt Lund, som laae midt i Staden, imellem hans og Jones Huus, for at besøge hende, da han uventet saa den unge Jfs' Præst, lænende sig til et Træ og med Blikket hestet paa Jorden.

„Apærides!“ sagde han, idet han deeltagende lagde Haanden paa Ynglingens Skulder.

Præsten foer sammen, og hans første instinktmæssige Tanke syntes at være Flugt.

„Min Son,“ sagde Egypteren, — „hvad er der skeet, siden Du søger at flye mig?“ —

Apærides iagttog en mørk Taushed og saa mod Jorden, medens hans Læber bævede, og hans Bryst bævede sig i heftig Bevægelse.

„Tal til mig, min Ven,“ vedblev Egypteren, —

„tal! — Der er Noget, som ligger tungt paa din Sjæl. Hvad har Du at aabenbare mig?“ —

„Dig — Intet.“

„Og hvorfor har Du saa ringe Tillid til mig?“

„Fordi Du har været min Fjende.“ —
 „Lad os tale sammen,“ sagde Arbaces med dæmpet
 Stemme, og idet han greb Præstens modstræbende Arm,
 førte han ham til en Bænk i Lunden. De satte sig,
 og deres mørke Former stemmede vel overeens med Ste-
 det's skyggesfulde Gensomhed.

Apærides var endnu i sit Livs Fjoraa og syntes
 dog allerede i høiere Grad at have udtømt sine Livs-
 kræfter end Ægypteren; hans fine, regelmæssige An-
 sigt var indfaldent og farveløst, — fra hans dybtliggende
 Dine straaledede en feberagtig Glands, — hans Le-
 gemshygning var bøiet for Tiden, og paa hans næsten
 kvindeagtige smaa Hænder tydede de blaae, opsvul-
 mede Aarer paa Svækkelse og Slaphed: — vel
 bemærkede man i hans Træk en umiskjendelig Rig-
 hed med Tone, men hvor forskjelligt var ikke Udtrykket
 hos ham fra hiin majestætiske, guddommelige No, der
 thronede paa hans Søsters Ansigt!

I hendes Afsyn saae man ogsaa Enthusiasten, men
 behersket og tæmmet, hvilket netop udgjorde den hen-
 rivende Ynde i hendes Træk; man længtes efter at vække
 en Aand, som hvilede, men aabenbart ikke sov! —
 Apærides' hele Udseende robede hans Tempera-
 ments heftige og lidenskabelige Bessaffenhed, og al
 hans Tænkraft syntes, — at domme efter den vilde
 Ild i hans Die, — de brede Tindinger i Sammen-
 ligning med Panden, og hans Læbers urolige Bæven,

— at blive behersket, ja tyranniseret af en fantastisk Idealisme. Hos hans Søster havde Fantasiens flaaet sig til Ro ved Poesiens guldne Grændsefjæl; men hos Broderen var den flygtet hen i de tomme, indholdsløse Drømmes Rige; — og de samme Evner, som gav den ene Geni, truede den Anden med Afstandighed.

„Du siger, at jeg har været din Fjende,“ sagde Arbaces, „og jeg kjender Aarsagen til denne uretsfærdige Anklage. Jeg har sat Dig imellem Jfis' Præster; din Sjæl oprøres ved deres Gjøglerier og Bedragerier, — Du troer, at ogsaa jeg har bedraget Dig, — dit Sindss Keenhed er frænklet, — og Du indbilder Dig, at jeg selv er en af Gjøglerne.“ —

„Du kjendte denne ryggesløse Floks Løgne,“ svarede Apærides, „og dog skjulte Du dem for mig. — Da Du vakte det Ønske i mit Bryst, at ofre mig til det Kald, hvis Række jeg bærer, talte Du om fromme Mænds hellige Liv, som ganske hengave sig til Videnskabens Dyrkelse, — og Du har givet mig til Kammerater en uvidende og jandselig Hjord, som ikke forstaaer Andet end deres egne grove Bedragerier; — Du talte til mig om Mænd, som offrede al jordisk Glæde for at tjene Dyden, — og Du har bragt mig blandt Menneſter, som ere besudlede med enhver Laſts affhyelige Smuds: — Du taler til mig om Benner, om Menneſkehedens Lærere, — og jeg har fun-

sundet dens Fjender og Bedragere! — o, Du har handlet
 skjændigt imod mig! — Du har røvet mig Ungdommens Hæ-
 der, Dydens selvlønnende Overbeviisning, den helliggjørende
 Tørst efter Blisdom! jeg var ung, rig, syrig, — alle
 Jordens Glæder smilede mig imøde, — og jeg har op-
 offret alt dette uden et Suk, ja, med en overvættets
 Glædesfølelse ved Tanken om, at jeg hengav det for
 en renere Blisdoms Mysterier, for Samkvem med Gu-
 derne, — for Himlens Åbenbaringer, — og nu — nu
 — nu —“

En konvulsivist Hulken kvalte Præstens Stemme;
 han bedækkede Ansigtet med sine Hænder, og store Taa-
 rer trængte sig gjennem de magre Fingre og rullede ned
 over hans Bevandt.

„Hvad jeg har lovet Dig, det skal jeg give Dig, min
 Ven, min Discipel! Det var kun Proven paa din Dyd,
 — og Du gaaer seierrig ud af den. Tænk ikke mere
 paa disse todsjede Bedragerier, — giv Dig ikke mere af
 med disse Gudindens laveste Slaver, hendes Hallers Atrien-
 ses*) thi Du er værdig at indtræde i det inderste Rum; —
 jeg selv vil fra nu af være din Præst, — din Fører, —
 og Du, som nu forbander mit Venstreb, skal endnu leve
 den Dag, da Du velsigner det.“

Den unge Mand løstede sit Hoved og stir-
 rede paa Egypteren med et frygtsomt og forundret Blik.

*) De Slaver, som have Opsyn med Atrium.

„Hør mig,“ vedblev Urbaces i en alvorlig og høitidelig Tone, medens han kastede sine skarpe Blikke speidende omkring, for at overbevise sig om, at de endnu vare alene. „Fra Egypten nedstammer Athens Philosophi og Gretas dybe Statskonst; — fra Egypten uddroge hine hemmelighedsfulde Stammer, som (længe før Romulus' Horder bemægtigede sig Italiens Sletter og i Tildragelsernes evige Kredsløb atter forvandlede Civilisation til Barbari og Mørke), vare i Besiddelse af al Videnskab og Kunst og det intellektuelle Livs hele Rigdom. Fra Egypten nedstammer hiin Ritus og hiin etruriske Stats Storhed, hvis Indbyggere lærte deres jernhaarde Seierherrer fra Rom Alt, hvad de endnu vide af det Ophøiede i Religionen og det Hellige i Gudsdyrkelsen. — Og hvorledes troer Du, unge Mand, at det stolte Egypten, Moder til utallige Nationer, naaede sin Storhed og steg op til Wiisdommens skyæfte Tinde? — Ved sin dybe, hellige Politik. Nutidens Folkeslag have Egypten at takke for deres Storhed — Egypten har Præsterne at takke for sin. Præsterne ere Mennekehedens Belgjørerere. Du kalder dem Bedragere; men troer Du, de funde have lært Mennekenes Lydighed uden at føre dem bag Lyset? Den uvidende og slaviske Hob maa slaaes med Blindhed, for at kunne drives til sit eget Vel: den troer ikke paa nogen Læresætning. — men et Drafel ærer den. Keiseren af Rom hersker over mange og store Nationer, han bringer de fridende Elementer i Harmoni, — og deraf Fred, Orden, Love, og alle Jordens Belsignelser.

— Men troer Du, at det er Manden, Keiseren, som saaledes regjerer? — nei, det er den Pragt, den Uresfrygt, den Majestæt, som omgiver ham, — det er hans skuffende Redskaber. Vore Drakler og Forudsigelser, vor Ritus og vore Ceremonier ere Midlerne til vort Herredømme og vor Magts Løftestænger. Det er de samme Midler til det samme Diemed, Menneffeslægten's Velvære og Harmoni, — Du hører mig forbauset og henrykt, — Lyset begynder at gaae op i din Sjæl." —

Vel taug Apæcides, men hans talende Ansigt's veglende Minespil røbede den Virkning, som Egypterens Ord havde frembragt paa ham, — Ord, som ved Mandens Stemme, Udseende og hele Væsen bleve endnu ti Gange mere veltalende.

„Medens saaledes,“ vedblev Urbaces, „vore Forfædre ved Nilen skabte de første Elementer, ved hvilke Chaos blev ordnet, nemlig Mængdens Lydighed og Uerbødigbed imod Gaa, uddroge de af deres ophøiede Studier af Stjernehimlen en Viisdom, som ikke var Bedrag: de udsandt Lovene for en Samfundstilværelse, de opfandt de Kunster, der give Tilværelsen Glands og Værd. De fordrede Tro, og gave til Løn derfor Kultur. Var ikke endog Bedrageriet her en Dyd? — Tro mig, det velgjørende guddommelige Væsen, som fra hine sjerne Himmelegne seer ned paa vor Jord, tilsmiler den Viisdom, som kan bewirke saadanne Ting, sit guddommelige Bisfald. — Men Du ønsker, at jeg skal anvende disse Almeensandheder

paa Dig, og jeg iler med at opfylde dit Ønske. De Altire, som ere opreiste for vor gamle Troes Gudinde, maae betjenes! og betjenes af saadanne eenfoldige, aandløse Væsener, som ikke ere Andet end de Nagler og Sager, hvorpaa vi hænge det hellige Pandebind og Talaren. Grindrer Du de to Sætninger af Pythagoræeren Sektus, hvilke han forøvrigt har hentet fra det gamle Egyptens Viisdom; den første lyder: „Tal ikke til Mængden om Gud! — den andet: „Det Menneske, som er Gud værdig, er en Gud blandt Menneskene.“ — Ligesom altsaa Aandens Overlegenhed gav Egyptens Præster hint Herredømme, som i den sidste Tid saa frygteligen er sunket, saaledes kan det ogsaa nok hæves ved de samme Midler. Jeg saae i Dig, Apærides, en Lærling, værdig mine Lærdomme, — en Præst, værdig det store Maal, som endnu kan naaes: din Sjæls Kraft, dine Talenter, din Troes Reenhed, din brændende Enthusiasme, — Alt gjorde Dig stiftet til hint Kald, som saa bydende fordrer store og virksomme Egenskaber: jeg opflammede derfor din hellige Længsel; jeg tilskyndte Dig til det Skridt, som Du nu har gjort. Men Du dadler mig, fordi jeg ikke afflorede for Dig dine Medpræsters smaalige Sjele og uæle Tassenspiilerskunster? Naar jeg havde gjort det, Apærides, saa vilde jeg have forstyrret mine egne Planer: din ædle Natur vilde have oprørt sig, og Isis vilde have mistet sin Præst.“

Apærides stønnede høit; men Egypteren vedblev uden at agte paa Afbrydelsen:

„Uden den ringeste Forberedelse satte jeg Dig derfor i Templet; Du skulde selv lære at kjende de Gjøglerier, som blande den store Hob, og væmmes ved dem. Jeg ønskede, at Du skulde kjende Drivhjulene i det Maskineri, der løfter Vandstraalen i hiint Kildevæld, som forfrisker Verden. Det er den Prøvelse, som alle vore Præster fra de ældste Tider have maattet gennemgaae. De, der kunne vænne sig til at være den store Hobs Bedragerer, lod man have denne Forretning; men for dem, hvis ædlere Natur lig din stræbede efter høiere Ting, aabenbarer Religionen sine mere guddommelige Hemmeligheder. Det glæder mig at finde din Karakter saaledes, som jeg har ventet den. Du har aflagt Løftet og kan ikke længer træde tilbage. Sku da fremad, — og jeg vil være din Fører!“ —

„Og hvad vil Du lære mig, udmærkede, men frygtelige Mand? — nye Bedragerier — nye —“

„Nei! jeg har styrtet Dig ned i Vantroens Afgrund, — nu vil jeg have Dig op paa Troens Linder. Du har seet de falske Sindbilleder, — nu skal Du lære at kjende den Virkelighed, som de repræsenterer. Der gives ingen Skygge, Apærides, som ikke kastes af et tilsvarende Væsen. Opsøg mig i Nat. Din Haand!“ —

Ophidset, forvildet og henreven af Egypterens Sprog, rakte Apærides ham sin Haand, og Lærer og Lærling skiltes ad.

Det var sandt, Apærides kunde ikke mere træde

tilbage. Han havde aflagt Kydsfheds Løftet, han havde indviet sig selv til et Liv, som syntes at besidde vor Tids Fanatismes hele Strenghed uden at have Troens Trostegrunde. Det var derfor naturligt, at han maatte føle en brændende Attraa efter Noget, som kunde forsoner ham med hans uigjenkaldelige Løbebane. Endnu stedse udøvede Ægypterens mægtige og dybe Aand sin Magt over hans unge Indbildningskraft; den opvakte i hans Sjæl ubestemte Gissninger og holdt ham afveglende fangen imellem Frygt og Haab.

Imidlertid nærmede Arbaces sig med langsomme og gravitetiske Skridt Jones Huus. Da han traadte ind i Tablinum, hørte han fra det Indre af Peristylens Portikus en Stemme, som trods dens Bellud klang skurrende i hans Øren. Det var den unge og skjønne Glaukus' Stemme, og for første Gang før en uvilkaarlig Skinsyges bittre Følelse igjennem Ægypterens Sjæl. Ved Indtrædelsen i Peristylen fandt han Glaukus siddende ved Jones Side. Springvandet i den dustende Have kastede uafbrudt sine Solvstraaler op i Luften, og alt som de fordeelte sig, udbredte de en forfriskende Kølighed midt i den lumre Viiddagshede. De Terner, der næsten bestandig besandt sig omkring Jone, som uagtet sit uafhængige Liv dog stedse iagttog den fineste Belanstandighed, sadde i nogen Graastand; ved Glaukus' Fodder laae Lyren, paa hvilken han nys havde spillet en lesbisk Sang for Jone. Den hele Scene — den hele

Gruppe foran Urbaces bar Præget af hiin eiendommelige, poetiske Idealitet, som vi endnu stedse, og ikke uden Grund, ansee for de Gamles skønneste Fortrin — Marmorsoilerne, Blomstervaserne, Statuerne, hvide og rolige, spærrende enhver Udsigt, og fremsfor Alt de to levende Skikkelser, som enten skulde have begejstret en Billedhugger eller bragt ham til Fortvivelse.

Urbaces blev et Dieblif staaende og betragtede Parret med en Binde, fra hvilken hele hans sædvanlige Ro var flygtet; men han erholdt hurtig, ved en kraftig Anstrengelse, sin Fatning tilbage og nærmede sig dem med saa sagte og lydløse Trin, at ikke engang Ternerne hørte ham, meget mindre Tone og hendes Elsker.

„Og dog,“ sagde Glaufus, „er det kun saalange vi ikke have elsket, at vi indbilde os, at vore Digtere virkelig have skildret denne Lidenkskab med Sandhedens Farve; men i det Dieblif, Solen staaer op, blegne alle de Stjerner, som i dens Graværelse have lyst og tindret, og forsvinde i Lusten. Digterne leve kun i Hjertets Nat; men deres Magt er borte, saasnart vi føle Guddommen selv i dens fulde Glorie i vore Hjerter.“

„Et skönt og glødende Billede, ædle Glaufus.“

Begge soer sammen, vendte sig om og saae bag Jones Sæde Egypterens folde og sarkastiske Ansigt.

„Du er en uventet og pludselig Gæst,“ sagde Glaufus med et tvungent Smil, idet han reiste sig.

„Det Sidste burde Alle være, som vide, at de ere velkomne,“ — svarede Egypteren, idet han satte sig og gav Glaucus et Vink om at gjøre det Samme.

„Det glæder mig,“ sagde Jone, „endelig at see Eder sammen: thi I passe for hinanden, og I ere skabte til at være Venner.“

„Giv mig femten Aar tilbage af mit Liv,“ svarede Egypteren; „thi før kan Du ikke sætte mig i lige Rang med Glaucus. Inderlig vil det glæde mig at modtage hans Vennskab, — men hvad kan jeg byde ham derfor? kan jeg gjøre ham de samme fortrolige Meddelelser som han mig — om Banketter og Blomsterfrandse — parthiske Gangere og Terningkastenes Afsværling? disse Glæder tilhøre hans Alder; de passe sig for hans Natur, hans Løbebane, — men ikke for mig.“ —

Bed disse Ord saae den listige Egypter til Jorden og sukkede; dog kastede han fra Krogen af sit Die et stjaalent Blik til Jone, for at opdage, hvilken Virkning denne Hentydning paa hendes Gjæst's Levemaade havde paa hende. Udtrykket i hendes Ansigt tilfredsstillede ham ikke. Det rødmande skyndte Glaucus sig muntert med at svare, maaskee ogsaa med et Dnske om at forvirre Egypteren.

„Du har Ret, vise Arbaces, vi kunde agte hinanden, men ikke være Venner. Mine Banketter fattes hint hemmelige Salt, der, som Rygtet fortæller, skal

give dine en saa pirrende Velsmag. Og ved Herkules! naar jeg har naaet din Alder, og anseer det for viist ligesom Du at nyde Manddommens Glæder, vil jeg uden Tvivl ligesaa sarkastisk angribe Ungdommens Galflaber."

Egypteren slog sine Dine op og fastede et gjenborende Blik paa Glaukus.

"Jeg forstaaer Dig ikke," sagde han koldt, "men det er jo nu Mode at troe, at der ligger en Vittighed i det Gaadesulde." — Idet han talte, vendte han sig bort fra Glaukus med et neppe bemærkeligt Haansmiil og sagde efter en kort Pause til Zone:

"Jeg har ikke, skjønte Zone, de sidste to eller tre Gange, jeg betraadte din Forhal, været saa lykkelig at træffe Dig hjemme."

"Den krystalklare Sø har loffet mig fra mit Hjem," sagde Zone med nogen Forlegenhed.

Denne Forlegenhed undgik ikke Arbaces, men uden at lade, som om han bemærkede den, svarede han med et Smil:

"Du veed, hvad den gamle Digter siger: Kvinder skulle blive hjemme og more sig der*)." —

"Den Digter var en Cyniker," svarede Glaukus, "og hadede Kvinder."

"Han talte overensstemmende med sit Fædrelands

*) Euripides.

Sæder, og dette Land er jo dit saa høit prisste Hel-
 las."

"Andre Tider, andre Sæder! Havde vore For-
 fædre kjendt Jone, saa vilde de have givet en ganske
 anden Lov."

"Har Du lært det Galanteri i Rom?" spurgte
 Urbaces med slet skjult Bevægelse.

"Man behøver idetmindste ikke at reise til Egypten
 for at lære Galanteri," svarede Glaufus, idet han stjo-
 desløs legede med sin Kjæde.

"Ikke saaledes, mine Venner!" sagde Jone, for at
 gjøre Ende paa en Samtale, der, som hun med stor
 Sorg opdagede, kun lidet var skiftet til at hidlede det
 inderlige Forhold, som hun ønskede skulde finde Sted
 mellem Glaufus og hendes Ven. "Urbaces maa ikke
 være saa haard imod sin stakkels Myndling. Som en
 Forældreløs og uden en Moders Omsorg kan jeg
 maaskee være at dadle for den uafhængige og næsten
 mandige Levemaade, jeg har valgt: dog er den Frihed, jeg
 tager mig, ikke større end den, de romerske Kvinder ere
 vant til — ikke større end den, de græske Fruentimmer
 burde nyde. Al, er det da blot hos Mænd, at Frihed
 og Dyd kunne tænkes forenede? — Hvorfor skal det Gla-
 veri, som tilintetgjør Eder, ansees for den eneste Maade til
 at bevare os? — O tro mig, det har været en af Mændenes
 største Bilsfarelser, — en Bilsfarelse, der har havt de
 fordærveligste Følger for dem, — at de indbilde sig, at

Kvindens Natur er, jeg vil ikke sige ringere, thi det kan maaskee være, men dog saa forskjellig fra deres, at de have givet Love, som hæmme det kvindelige Kjøn's intellektuelle Fremstridt. Have de ikke derved givet Love imod deres egne Børn, som dog blive opdragne af Fruentimmer, — ja imod sig selv, forsaavidt deres Ægtefæller skulde være deres bedste Veninder, ja undertiden deres Raadgiversker?"

Jone standsede pludselig, og den meest fortryllende Rodme udgjød sig over hendes Ansigt. Hun frygtede for, at hendes Enthusiasme skulde have ført hende for vidt; dog frygtede hun mindre den strenge Urbaces end den artige Glaukus, thi hun elskede den sidste, og det var ikke Grækerne's Bane at tilstaae deres Kvinder, allermindst dem, som de meest ærede, den samme Frihed og den samme selskabelige Stilling, som det kvindelige Kjøn nød i Italien. Hun sølte derfor en inderlig Glæde; da Glaukus med Begeistring svarede:

„Gid Du stedse maatte tænke saaledes, Jone — gid stedse dit rene Hjerte maatte blive din aldrig vildledende Stjerne! Lykkelig skulde Grækenland have været, hvis det havde tilladt den fyndste Kvinde at udsolde den samme Aandsrigdom, som bliver sluttet saa høit hos de mindre Værdige af Kjønnet. Ingen Stat taber sin Frihed, sin aandelige Magt, saalænge dit Kjøn kun smiler til den Frie og opmuntrer den Vise ved at anerkjende ham!"

Urbaces taug, thi det laae hverken i hans Plan

at billige de Anskuelser, som Glaukus havde udtalt, eller at fordømme Jones, — og efter en kort og forlegen Samtale tog Glaukus Afsted.

Da han var gaaet, rykkede Arbaces nærmere til den skønne Neapolitanerinde og sagde i hiin indsmigrende og dæmpede Tone, under hvilken han saa godt forstod at skjule sin Charakteers List og Bildhed:

„Tro ikke, min smukke Myndling, om jeg saa maa kalde Dig, at jeg onsker at lægge Vaand paa en Frihed, som Du smykker, idet Du tager Dig den; men uagtet den, efter hvad Du meget rigtigt bemærkede, ikke er større end den, de romerske Kvinder besidde, maa den idetmindste bruges med stor Varsomhed, naaer en Ugift tillader sig den. Vedbliv at samle en glimrende Skare af fornemme, livsglade unge Mænd, ja endog af vise Mænd for dine Fodder, — vedbliv at fortrylle dem med en Aspasiæ Samtale, med en Grinnas Musik! — men tænk dog samtidigt paa hine spydige Tunger, som saa let kunne forstyrre en Gomsrues fine Rygte, og medens Du fremkalder Beundring, saa giv, jeg beder Dig, ikke Misundelsen Anledning til Seier.“

„Hvad mener Du, Arbaces?“ sagde Zone forbauset med havende Stemme. „Jeg veed, at Du er min Ven, at min Ære og min Lykke ligger Dig paa Hjerte. Hvad vil Du egentlig sige dermed?“

„Din Ven — ja din oprigtige Ven! Men for jeg

ogsaa tale som Ven uden Tilbageholdenhed, og uden at frygte for at fornærme?"

"Jeg beder Dig, tal."

"Hvorledes har Du lært at kjende den unge Ode-land, denne Glaufus? Har Du ofte seet ham?" spurgte Urbaces, idet han sæstede sine Dine saa fast paa Jone, som om han vilde trænge ind i hendes Sjæls Inderste.

Gysende for dette Blik med en selsom Frygt, som hun ikke kunde forklare sig Aarsagen til, svarede hun forvirret og nølende:

"Han blev indført i mit Huus som min Faders Landsmand, ja, jeg kan vel sige som min egen. Jeg har kun kjendt ham en Uges Tid; men hvortil disse Spørgsmaal?"

"Tilgiv mig," sagde Urbaces, "jeg troede, at Du havde kjendt denne nedrige Pralhans i længere Tid!"

"Hvorledes! Hvad mener Du? Hvorfor denne Benaevnelse?"

"Vige meget, lad mig ikke opirre din Harm imod et Menneske, som ikke fortjener en saa stor Vre."

"Jeg beder Dig, tal. Hvormed har Glaufus praleet, eller rettere, hvoraf slutter Du, at han har feilet?"

Skjulende sin Harm over den sidste Deel af Jones Spørgsmaal vedblev Urbaces:

"Du kjender hans Levemaade, hans Syssler, hans

Kammerater. Gilder og Terningspil udgjøre hans hele Beskæftigelse, og hvorledes kan han drømme om Dyd i Lastens Selskab?"

"Du taler bestandig i Gaader. Ved Guderne besværges jeg Dig, siig det Værste paa eengang!"

"Velan, min Zone, naar det saa maa være, saa viid, at Glaukus igaar har aabenbaret, ja i de offentlige Bade brøstet sig af din Kjærlighed. Han sagde, at det morede ham at benytte dine Jølelser til sin Fordeel. Dog nei, jeg vil dog lade ham vederfares Retfærdighed, han roste din Skjønhed, dog hvo kunde vel negte den? Men han lo spodsk, da hans Klodius eller hans Lepidus spurgte ham, om han elskede Dig høit nok til at ægte Dig, og naar han tænkte at smykke sine Dørstolper med Blomster?"

"Umuligt! Hvor hørte Du denne skjændige Bagtalelse?"

"Jeg vil ikke fortælle Dig alle disse anmassende Narres frække Bemærkninger, hvormed Historien cirkulerer i Byen. Jeg forsikkrer Dig, at jeg selv i Begyndelsen ikke troede derpaa, men at jeg til min Bedrøvelse af flere Dienvidner overbevistes om Sandheden af, hvad jeg nu kun tvungen har fortalt Dig."

Zone sank tilbage, og hendes Ansigt blev blegere end den Marmorpille, hvortil hun lænede sig for ikke at falde.

"Jeg tilstaaer, at det harmede mig at høre dit Navn gaae saaledes fra Læbe til Læbe, som om det

blot gjaaldt en simpel Dandserindes Rygte. Jeg skyndte mig denne Morgen hid, for at advare Dig, og fandt Glaukus her. Min Selvbeherfskelse forlod mig. Jeg kunde ikke skjule mine Følelser, ja, jeg var endog uhøflig i din Nærværelse. Kan Du vel tilgive din Ven, Jone?"

Jone rakte ham Haanden, men svarede ikke.

"Tænk ikke mere derpaa," sagde han; „men lad det være Dig et advarende Fingerpeg om, hvilken Kløbskab din Stilling fordrer. Det kan vel ikke krænte Dig et Dieblif, Jone; thi et saa usælt Menneſte ſom han burde aldrig være bleven værdiget blot en enefte Tanke af Jone. Saadanne Fornærmelſer ſaare kun, naar de komme fra et Bæfen, ſom vi elſke; men ganſte andre Egenſkaber maa den beſidde, hvem Jone ſtjænker ſin Kjerlighed."

"Kjerlighed," mumlede Jone, og brød ud i en hyſteriſt Latter. "Joviſt!"

Det er ikke uden Interæſſe at bemærke i hine ſjerne Tider og under et fra vort ſaa himmelvendt forſkjelligt System de ſamme ſmaa Aarſager, ſom oprøre og ſtandſe Livets Strøm ogſaa nutildagſ; — den ſamme opfindſomme Skinſyge, den ſamme omſtændelige Gjenfortælling af en ſmaalig Gladder, den ſamme liſtige Klaffer, ſom kun altfor ofte er iſtand til at ſønderrive trofaſte Kjerlighedsbaand og give de tilſyneladende gunſtigſte Omſtændigheder den uhel-

digste Retning. — Naar Skibet seiler hen over den speilglatte Glade, fortæller Fabelen os, er der en lille Fisk, som kan flæbe sig til Kjolen og standse dets Fremskridt! — saaledes er det stedse med Menneſſenes store Lidenſkaber — og vi vilde kun ſlet ſkildre Livet i hine paa Romantiſk ſaa rige Perioder, hvis vi ikke ogsaa dvælede ved diſſe Livets ſmaalige Intriguer.

Høiſt liſtig havde Egypteren angrebet Jones ſvageſte Side, — med ſærdeles ſtor Færdighed havde han udſkudt den forgiftede Piił mod hendes Stolthed. Han indbildte ſig derved' at have fortrængt, hvad han idetmindſte, efter den korte Tid, Glaufus havde kjendt Zone, haabede kun var en flygtig Tilboielighed, og idet han ſkyndte ſig at forandre Samtalens Gjenſtand, begyndte han at tale om hendes Broder. Deres Samtale var deſuagtet kort. Han forlod hende med den Beſlutning, ikke at have for ſtor Tiltro til Graværelſen, men at beſøge hende, — at bevogte hende hver Dag.

Ikke ſaaſnart var hans Skygge forſvunden, ſeend kvindelig Stolthed og kvindelig Forſtillelse forlode den høiſindede Zone, og hun brast i en lidenſkabelig Graad.

Syvende Kapitel.

En pompejiansk Pediggængers muntre Liv. Minia- turbillede af de romerske Bade.

Da Glaukus forlod Zone, forekom det ham, som om han svævede i Luften. I den Samtale, han var bleven lykjaliggjort med, var det for første Gang blevet ham klart, at hans Kjærlighed ikke var hende uvelkommen, og at den heller ikke vilde blive ubesvaret. Dette Haab fyldte ham med en Henrykkelse, som Himmel og Jord syntes ham for snevre til at rumme. Uden at ane, hvilken Gjende han havde efterladt sig hos hende, og forglemmende ikke alene hans sarcastiske Bemærkninger, men ogsaa hans Tilværelse, ilede Glaukus igjennem de livsfulde Gader og gjentog i sin Kjærlighedsruus Melodien til den Sang, som Zone havde hørt paa med saamegen Opmærksomhed.

Nu boiede han ind i Fortunas Gade med dens op-
høiede Godsti og dens udvendig bemalede Huse, hvis
aabne Døre lode den Forbigaaende kaste et Blik paa

Pompejis sidste Dage.

de farverige Frescomalerier indenfor. Begge Ender af Gaden vare prydede med en Triumphbue. Glaucus stod nu udenfor Fortunas skjønne Tempel, der skal være bygget af et Medlem af Familien Cicero, maaskee af den store Taler selv. Dette Tempel, hvis fremspringende Soilehalle gav den mere blændende end ophøiede Scene en vis Charakter af ærefrygtbydende Værdighed, var et af de skønneste Monstre paa romersk Architektur. Det var opført paa et temmelig høit Godstykke, og imellem to Trapper, som førte til en Platform, stod Gudindens Alter. Fra denne Platform førte en anden bred Trappegang op til Portikus, hvis kanellerede Soiler vare omvundne med rige Blomsterkrands. Paa begge Sider af Templet stode Statuer af græske Mestere, og i en ringe Afstand derfra hævede sig Triumphbuen, som var kronet med en Rytter-Statue af Caligula, ved hvis Side prangede Trophæer af Bronze. Pladsen foran Templet var oplivet af tatte Mennekesflynger. — Nogle sadde paa Bænke og discuterede om de politiske Nyheder i Keiserriget, medens Andre talte om det forestaaende Skuespil i Amphitheatret. En Gruppe af unge Mænd roste en ny Skjønhed, en anden recenserede det sidst opførte Skuespil, medens en tredje Gruppe, der bestod af mere bedagede Folk, beregnede Fordelene og Farer ved Handelen paa Alexandria; derimellem befandt sig ogsaa flere Kjøbmænd i orientalsk Dragt, hvis flagrende og eien-

dommelige Gewandter, brogede med Edelstene besatte Tøfler og rolige, alvorlige Ansigter dannede en paa-
faldende Contrast til Italienernes Tunikaer og livlige
Minespil. Thi dette utaalmelige, fyrige Folk havde
dengang, ligesom nu, foruden deres egentlige Tunge-
maal tillige et andet overordentlig udtryksfuldt Sprog
med Tegn og Gebærder: dets Efterkommere have vedlige-
holdt det, og den lærde Zorio have skrevet et meget in-
teressant Værk over denne Art af hieroglyphisk Gesti-
culation.

Idet Glaufus slentrede igjennem Mængden, stodte
han snart paa en Gruppe lystige Benner.

„Ha!“ raabte Sallust, „det er et Lustrum siden, jeg
saae Dig.“

„Og hvorledes har Du tilbragt det Lustrum?
hvilke nye Retter har Du opdaget?“

„Jeg har kastet mig paa Videnskaben,“ svarede
Sallust, „og gjort nogle Experimenter med at fæde Mu-
ræner; men jeg tilstaaer, at jeg har opgivet Haabet om
at bringe det til den Fuldkommenhed, som vore For-
fædre havde naaet.“

„Ulykkelige! men hvorfor?“

„Fordi,“ svarede Sallust sukkende, „Lovene ikke
mere tillade at lade dem æde Slaver. Jeg negter ikke,
at jeg adskillige Gange har følt mig fristet til at gjøre
kort Proces med en Kjeldermester, som jeg besidder, og
ganske i Stilhed kaste ham ned i Reservoiret; han vilde

give Fiske en fortræffelig Olie-Smag! Men Slaver ere nutildags ikke Slaver mere, og de bryde sig ikke det Mindste om deres Herres Interesser, — ellers vilde Davus for længe siden have opoffret sig!"

"Hvad Nytt fra Rom?" spurgte Lepidus, som med matte Skridt nærmede sig Gruppen.

"Reiseren har givet Senatorerne et glimrende Gjæstebud," svarede Sallust.

"Det er et godt Hjerte," sagde Lepidus, "man siger, at han aldrig sender Nogen bort uden at opfylde hans Bøn."

"Maaskee tillader han mig da at dræbe en Slave til mit Reservoir," — faldt Sallust ind.

"Det var ikke saa usandsynligt endda," sagde Glaukus, "thi hvis der viser en Romeren Gunst, maa altid gjøre det paa en Andens Bekostning. Vær forsikket om, at for ethvert Glædesmiil, Titus har fremkaldt, have hundrede Dine udgydt Taarer."

"Lange leve Titus!" raabte Pansa, der havde hørt Reiserens Navn, idet han med en Dyrighedspersons Værdighed bevægede sig igjennem Mængden, — "han har lovet min Broder et Kvæstorat, fordi han har sat sin Formue overstyr."

"Og nu ønsker han altsaa at berige sig paa Folket's Bekostning, min Pansa?" sagde Glaukus.

"Meget rigtigt," bemærkede Pansa.

„Det kan man dog kalde at bruge Folket til Noget,” sagde Glaukus.

„Ganske vist,” svarede Pansa, „men jeg maa nu gaae, jeg maa hen at see til Crarium, det trænger nok til Estersyn,” — og fulgt af en lang Hale af Klienter, som adskilte sig fra den øvrige Flok derved, at de bare Toga (thi Togaen, der forud var den frie Borgers Mærke, var nu blevet Tegn paa slavisk Afhængighed af en Patron), trippede Edilen afsted med travl Bigtighed.

„Stakkels Pansa!” sagde Lepidus, „han har aldrig Tid til at gjøre sig Livet behageligt; Himlen være lovet, at jeg ikke er bleven Edil.”

„Ah, Glaukus! care caput (dyrebare Hoved), hvoreledes gaaer det? — munter, som sædvanlig?” udbrød Klodius, idet han traadte hen til Gruppen.

„Er Du kommen for at offre til Fortuna?” spurgte Sallust ham.

„Til hende offrer jeg hver Nat,” svarede Spil-
leren.

„Det betvivles ikke; jeg veed idetmindste Ingen, der har slagtet flere Offere!”

„Bed Herkules, det var en bidende Bittighed!” raabte Glaukus leende.

„Hundebogstavet er aldrig ude af din Mund, Sallust,” sagde Klodius vred; „Du knurrer bestandig.”

„Det er da ikke saa underligt, siden jeg faaer Hun-

den i min Haand, hvergang jeg spiller med Dig," svarede Sallust.

"Stille!" hviskede Glaufus, idet han tog en Rose fra en Blomsterpige, der stod i Nærheden.

"Rosen er et Sindbillede paa Taushed," svarede Sallust; „men jeg holder kun af at see den ved et dækket Bord. Men, det falder mig ind, Diomedes giver jo i denne Uge en stor Fest: er Du indbuden, Glaufus?"

"Ja, jeg modtog en Indbydelse imorges."

"Jeg ogsaa," sagde Sallust, idet han tog et firkantet Stykke Papyrus op af sit Belte, „jeg seer, at han indbyder en Time tidligere end sædvanligt, det tyder paa noget Storartet."*)

"Han er rig som Krosus," sagde Klodius; „og hans Spiseseddel er saa lang som et Epos."

"Belan, lad os nu gaae til Badene," sagde Glaufus; „paa denne Tid træffer man Folk der, og Fulvius, som I rose saa høit, vil forelæse os sin sidste Ode."

De unge Mand gik gjerne ind paa dette Forslag, og man vandrede nu til Badene.

Endskjøndt de offentlige Thermæ eller Bade mere vare oprettede for de Fattige end for de Rige, som havde Bade i deres egne Huse, bleve de dog meget besøgte af

*) Romerne pleiede den Tid ligesom nu at sende Invitationskort, hvorpaa Tiden for Maaltidet var angivet, og naar den tilsigtede Fest skulde være usædvanlig pragtfuld, var den ansat tidligere end almindelig.

Folk af alle Stænder, idet man benyttede dette Sted til Konversation og Promenade. Badene i Pompeji adskilte sig naturligtvis i Plan og Bygningsmaade fra de uhyre og indviklede Thermæ i Rom; ja, det synes, at der i enhver Stæd i Keiserriget har været en lille Afvigelse med Hensyn til de offentlige Bades Architektur. Dette sætter ofte Oldgrænskeren i en ikke ringe Forlegenhed, som om ikke Arkitekterne kunde have været underkastede Modens Luner for det nittende Aarhundrede. Vort Selskab traadte ind igjennem Hovedporten, som vendte ud til Fortunagaden. I den ene Floi af Portikus sad Bades-Opsynsmanden med sine to Kasser foran sig, den ene bestemt for de Penge, han modtog, den anden for de Billetter, han udgav. Længsmed Baggene i Portikus var der anbragt Bænke, der optoges af Folk af alle Stænder, medens Endeel efter deres Lagers Forfæst gik hurtigt frem og tilbage i Portikus og standsede nu og da, for at bese de utallige Bekjendtgjørelser om Skuespil, offentlige Lege, Udstillinger, Varers Salg, osv., som enten vare malede eller skrevne paa Murene. Den almindelige Gjenstand for Samtalen var imidlertid det averterede Skuespil i Amphitheatret, og Enhver, der kom til, blev strax omringet af en Skare Mennesker, som vare begjerlige efter at vide, om Pompeji ikke endelig var blevet saa lykkelig at frembringe en eller anden stor Forbryder, — om der ikke var skeet et eller andet Kirkeran eller Mord, som kunde tillade Edilen at fæste et Men-

nesse for Løvernes Svælg; alle andre sædvanligere Gjenstande syntes matte og kjedsommelige i Sammenligning med Muligheden af en saa længselssuldt ønsket Tildragelse.

„Hvad mig angaaer,“ sagde en Mand med et muntert Udseende, der var Guldsmed, „da mener jeg, at Keiseren, hvis han virkelig er saa god, som man siger, kunde sende os en Jøde*) til det Brug.“

„Hvorfor ikke hellere tage En af Nazaræernes nye Sekt?“ sagde en Filosof. „Jeg er ikke grusom — men en Atheist, et Menneſke, der fornægter Jupiter selv, fortjener ingen Barmhertighed.“

„Jeg spørger ikke om, hvor mange Guder et Menneſke troer paa,“ sagde Jubeleren, „men at negte alle Guder, det er dog for galt.“

„Jeg mener dog,“ udbød Glaukus, „at disse Folk ikke ubetinget kunne kaldes Gudsfornegetere. Efter hvad man har sagt mig, troe de paa en Gud — ja endog paa et tilkommende Liv.“

„Det er en fuldkommen Bildfarelse,“ min kjære Glaukus,“ sagde Filosofen, „jeg har talt med dem — og de loe mig lige op i Ansigtet, da jeg talte om Pluto og Hades.“

„O I Guder!“ raabte Guldsmeden forfærdet, „have vi ogsaa saadanne Ryggesløse i Pompeji?“

*) Som bekjendt havde Titus endnu i Vespasians Livetid erobret Jerusalem og ført mange tusinde Jøder som Slaver til Rom.

„Nogle Enkelte er her, men deres Sammenkomster holdes saa hemmelige, at det er umuligt at omdage dem.“

Da Glaucus bortfjernede sig, saae en Billedhugger, der naerede en entusiastisk Kjerlighed til sin Kunst, med Beundring efter ham.

„Ha!“ raabte han, „naar vi kunde saae ham paa Arena, — det var en Model for os! Hvilken Legemsbygning! Hvilket Hoved! — han burde have været Gladiator! — En Model — en Model — værdig vor Kunst! Hvorfor kaster man ikke ham for Løven?“

Imidlertid var den romerske Digter Fulvius, som af sine Samtidige blev erklæret for udødelig, men om hvem man uden denne Histories Tilværelse aldrig vilde have erfaret Noget i vor stjødsløse Tidsalder, hurtigt ilst imod Glaucus: „O min Athenæer, min Glaucus! Du er kommen for at høre min Dde. Det er i Sandhed en Ære, — thi Du er en Græker, og for Dig er derfor selv det daglige Livs Sprog Poesi. Hvor takker jeg Dig ikke! Mit Digt er kun en Ubetydelighed, men skulde det finde Bifald, kunde jeg maaske erholde Audients hos Titus. — O Glaucus! En Digter uden Patron er en Biintruffe uden Paastrift: Vinen kan være god, men Ingen vil rose den! — Og hvad siger Pythagoras: „Guderne trænge til Virak, Menneket til Roes!“ En Patron er sølgelig en Digers Præst; han forsyner ham med Virak og skaffer ham Tilhængere.“

„Men hele Pompeji er jo din Patron og enhver Portikus et Alter for din Gæder.“

„Al! de stakkels Pompejianere ere meget høflige — de ære gjerne Fortjenesten. Men de ere kun Beboere af en lille By — spero meliora (jeg haaber bedre Ting)! Skulle vi saa gaae ind?“

„Ganske vist; Tiden er spildt, saalænge vi ikke have hørt dit Digt.“

I dette Dieblif strømmede nogle og tyve Personer fra Badene ud i Portikus, og en Slave, som stod ved Døren til en lille Korridor, lod nu Digtteren, Glaukus, Klodius og en Skare af Sangerens andre Venner træde ind.

„Det er dog en ynkelig Indretning i Sammenligning med de romerske Thermæ,“ sagde Lepidus med Foragt.

„Dog er dette Tag ikke uden Smag,“ svarede Glaukus, der nu engang var i en Stemning, som lod ham finde Behag i Alting, og pegede paa Stjernerne i Loftet.

Lepidus trak paa Skulderen, men var for dørst til at svare.

De traadte nu ind i et temmelig rummeligt Værelse, bestemt til Apodyterium, det vil sige det Sted, hvor Badegæsterne forberedte sig til deres overdaadige Baskninger. Loftet hvælvede sig fra en Karnis, som prydede med græsse Materier i de meest glødende Farver,

og var inddeelt i hvide Felter med Purpur-Border; det blanke og glimrende Gulv var indlagt med Mosaik, og langs Væggene stode Bænke til Bekvemmelighed for dem, som opholdt sig der. I dette Værelse saaes ikke de talrige og store Binduer, som Vitruvius tildeler sit mere pragtfulde Afkolingslokal (Frigidarium). Pompejierne, ligesom overhovedet de sydligere Italianere, fjernede gjerne, hvor de kunde, deres lumre Himmellys, og deres vellystige Phantasi sætter ofte Forestillingen om Luxus i Forbindelse med Mørke. Kun to Binduer af Glas *) gav Udgang for et blidt og dæmpet Lys. Det Felt, i hvilket det ene af disse Binduer befandt sig, var prydet med et Relief, som forestillede Titanernes Undergang.

I dette Værelse tog Fulvius Plads med en Magistratsstole, og idet hans Auditorium samlede sig omkring ham, opmuntrede de ham til at begynde sin Recitation.

Digteren lod sig ikke bede længe. Han fremtog fra sin Underklædning en Papyrusrulle, og efterat han tre Gange havde rommet sig, ligesaa meget for at paabyde Tausked som for at gjøre sin Stemme tydeligere, begyndte han at forelæse hin underfulde Ode, af hvilken

*) Pompejis Opdagelse har modsagt den Bilsfarelse, som deles af mange Oldgranskere, at Romerne ikke stulle have kjendt Glassvinduer; imidlertid vare disse ikke i Brug hos Middelklassen og de lavere Stænder.

der til stor Sorg for Forfatteren af nærværende Historie ikke er blevet et eneste Vers tilbage.

Efter det Bisald, der lod, svarede Digtet uden Tvivl til Digterens Ry; Glaucus var den eneste af alle Tilhørerne, som ikke fandt, at det ikke overgik Horats' bedste Oder.

Efter Oplæsningen begyndte de, som kun skulde have et koldt Bad, at klæde sig af; de hang deres Klæder paa Hager, som vare slaaede i Bæggene, og modtog i Forhold til deres Stand og Formue enten af deres egne Slaver eller af dem, som hørte til Therma, en løs Raabe, hvorpaa de begave sig ind i den smukke runde Bygning, som endnu eksisterer til Beskæmmelse for Sydens Efterslægt, der ikke bader sig.

De mere Overdaadige gik gennem en anden Dør ind i Tepidarium, et Sted, der deels ved en bevægelig Konfur men i Særdeleshed ved Varmerør i Gulvet havde erholdt en vellystig Varmegrad.

Efter at have klædt sig af opholdt denne Deel af Badegjæsterne sig nogen Tid her for at nyde den vellystige kunstige Varme. Dette Bærelse var, i Overeensstemmelse med dets høie Rang i den lange Renselses-Process, rigere og kunstigere decoreret end de øvrige. I det hvælvede Loft var der rigt udskaaet Arbeide og pragtfulde Malerier; Binduerne for oven af tykt Glas indlode kun et dæmrende Tusmørke; under den mægtige Karnis saae man Rækker af Figurer i mæssigt og dristigt

Relief; Bæggene glødede af Purpurfarve, og Gulvet var kunstigt tablet med hvidt Mosaikarbejde. Her opholdt sig de stadige Badegjæster, Folk, som badede sig syv Gange om Dagen, og som gjerne vare i en sløv Mathedstilstand, enten førend eller især efter Badet. Mange af disse Offere for Jagen efter Sundhed vendte deres matte Dine til de Ankommende, og nikkede vel til deres Venner, men undgik at tale for ikke at anstrenge sig.

Paa dette Sted deelte Selskabet sig atter efter den forskjellige Smag, idet Nogle begave sig til Sudatorium, som svarer til vore Dampbade, og deraf ind i de varme Bade selv, medens Andre derimod, som vare vant til større Bevægelse og ikke vilde tjøbe Udmattelsen for en saa billig Priis, begave sig strax til Kalidarium eller Vandbadet.

For at fuldende denne Skizze og give Læseren et tilstrækkeligt Begreb om denne de Gamles Hoved-Luxus ville vi ledsage Lepidus, som regelmæssig gennemgik den hele Badeprocess med Undtagelse af det kolde Bad, som i den sidste Tid var gaaet af Mode. Efterat han havde opvarmet sig i det omtalte Tepidarium, gik denne pompejianske Modeherre med lette Trin til Sudatorium. Læseren maa her forestille sig et Dampbads gradvise Process, ledsaget af en Uddunstning af den kostbareste Bellugt. Efter at have gennemgaaet denne Operation blev vor Badegjæst greben af sine Slaver, som stedse ledsagede ham i Badet. De astørrede ham Sveddraaberne med

et Slags Børste, som en nyere Reisende har været naiv nok til at troe brugtes til at borttage Smudset, hvoraf der imidlertid ikke kunde findes et eneste Atom paa en flittig Badegæsts glatte Hud. Derfra begav han sig, efter at være afkolet lidt, til Vandbadet, over hvilket der var strøet Røgelse i odsel Overslødighed, og lige som han atter dykkede op paa den modsatte Side af Bærelset, forfriskedes hans Hoved og Legeme af et koligt Styrtebad. Derpaa indsvøbte han sig i et let Gевandt og vendte tilbage til Tepidarium, hvor han traf Glaukus, som ikke havde besøgt Sudatorium, og nu begyndte Badets væsentligste Nydelse. Af Guld-, Kryстал- og Alabastkar, rigeligen prydede med Edelstene og fyldte med de sjældneste Salver, hentede fra alle Verdens Kanter, salvede nu Slaverne deres Herrer. Navnene paa hine Smegmata, hvoraf de Rige betjente sig, vilde fylde et heelt Bind af vore Bøger, — især naar den blev udgiven af en Modeboghandler; — Amoracium, Nardum, — omne, qvod exit in um, (Alt, hvad der ender paa um). Og samtidigt lod en blid, dæmpet Musik i det tilstødende Bærelse, medens de, som brugte Badet med Maade, forfriskede og styrkede ved den behagelige Legemspleie, samtalede med et forynget Livs hele Varme og Lethed.

„Befignet være Den, der opfandt Badene,” sagde Glaukus, idet han strakte sig paa en af hine Bronzebænke (dengang bedækkede med bløde Hynder), som

man endnu den Dag idag kan see i det samme Tepidarium, „enten det nu var Bacchus eller Herkules, saa fortjener han at være hævet til Gudernes Rang.“

„Men sig mig,“ begyndte en velnæret Borger, som pustede og stønnede under Gnidningsoperationen, „sig mig, o Glaucus — forbandet være dine Hænder, Slave, hvorfor gnider Du saa haardt? — sig mig — au, au! — ere de romerske Bade virkelig saa pragtfulde?“ — Glaucus vendte sig om og gjentjendte Diomedes, skjøndt ikke uden Bamselighed, — saa røde og opflammede vare den gode Mands Kinder blevene ved Dampbadet, Afstørringen og Gnidningen, som han nylig havde underkastet sig. „Jeg forestiller mig, at de maae være en god Deel smukkere end disse. Hvad behager?“ Med et undertrykt Smil svarede Glaucus:

„Tænk Dig hele Pompeji forvandlet til Bade, og Du vil faae en Forestilling om Størrelsen af de keiserlige Thermæ i Rom, — men kun en Forestilling om deres Størrelse. Tænk Dig videre Alt, hvad der kan være behageligt for Mand og Legeme — opregn alle gymnastiske Lege, som vore Forsædre have opfundet, alle de Bøger, som Italien og Grækenland have frembragt, — forestil Dig Pladserne til disse Lege, Beundrerne af alle hine Værker, — søi dertil Badelokaler af uhyre Omfang og den meest indviklede Konstruktion, — afdeel det Hele med Haver, Theatre, Buegange og Skoler, — med eet Ord, tænk

Dig en Stad for Guder, en Stad, der kun bestaaer af Paladser og offentlige Bygninger, og Du vil have et svagt Billede af de store romerske Bades Herlighed og Pragt."

"Bed Herkules!" raabte Diomedes med opspilet Mund, "man kunde jo bruge hele sit Liv til at bade sig der."

"I Rom er det meget ofte Tilfældet," svarede Glaukus alvorlig. "Der gives Mange, som kun leve for Badene. De begive sig derhen, saasnart de aabnes, og blive der, indtil de luffes. Det er, som om de slet ikke kjendte Noget til det øvrige Rom, som om de foragtede enhver anden Tilværelse."

"Bed Herkules!"

"Selv-de, som kun bade sig tre Gange daglig, forstaae at indrette det saaledes, at denne Bessjæftigelse udfylder hele deres Liv. De gjøre sig Bevægelse i Portikus for at forberede sig til det første Bad, og saa gaae de i Theatret for at forfriske sig efter Badet. De nyde deres Frokost i en Lovhytte og tænke imidlertid paa deres andet Bad, som de tage, saasnart Maaltidet er fordøiet. Fra det andet Bad begive de sig ind i Peristylen for at høre en ny Digter deklamere, eller i Bibliotheket for at sove ind over en gammel. Derpaa kommer Middags-Maaltidet, og ogsaa dette betragte de som en Deel af Badet, hvorpaa de bade sig for tredie

Gang, da de derved faae den bedste Leilighed til at conversere med deres Venner."

Bed Herkules! de Folk have deres Efterlignere i Pompeji."

"Ja, men disse Efterlignere kunne ikke anføre det Samme til deres Undskyldning. De overdaadige, vellystige Herrer i de romerske Bade ere lykkelige: de see ikke Andet omkring sig end Pragt og Overdaadighed; — de besøge ikke de smudsige Kvarterer af Staden og vide ikke, at der gives Fattigdom i Verden. Den hele Natur smiler til dem, og dens eneste barske Blik er det sidste, som sender dem ned at bade sig i Cocytus. Tro mig, disse Menneſter ere de eneste sande Filosofer!"

Medens Glaucus talte saaledes, gjennemgik Lepidus med luffede Dine og neppe hørligt Aandedræt alle hine mystiske Operationer, hvoraf hans Slaver ikke turde forsømme en eneste. Efterat Parfumerierne og Salverne havde gjort deres Tjeneste, overstrøede de ham med hiint kostbare Pulver, som forhindrer enhver stigende Varmegrad, og efterat de havde afsnedet dette med en Pimpsteens glatte Overflade, begyndte de at klæde ham paa, men de iførte ham ikke de Klæder, han havde taget af, men de mere festlige, som kaldtes Synthesis, hvormed Romerne lagde deres Agtelse for Dagen for det tilstundende Aftensmaaltid, — eller snarere Middagsmaaltid, da det efter vor Timeinddeling sandt Sted Kl. 3 om

Eftermiddagen. Efterat dette var skeet, aabnede han endelig Dinene og syntes at være levet op igjen.

Paa samme Tid gav ogsaa Callust Livstegn fra sig ved en lang Gaden.

„Det er Spiisetid,“ sagde Epikuræren; „Glaucus og Lepidus, kom og spiis hos mig.“

„Glem ikke, at I alle Tre i denne Uge ere inviterede i mit Huus,“ raabte Diomedes, som var meget stolt af at have Bekjendtskab med Folk af Stand.

„Nei, det skulde vi nok lade være at glemme,“ svarede Callust, „Hukommelsen har reist sit Sæde i Maven, min Diomedes!“

Idet de nu atter traadte ud i den foligere Lust og ned paa Gaden, sluttede vore Straajunkere fra hine Dage det pompejianske Bads Ceremonier.

Ottende Kapitel.

Arbaces overfukkrer sine Terninger med Velskt og vinder Spillet.

Astenen udbredte sine Skygger over den stoiende Stad, da Apæcides begav sig paa Veien til Egypterens Huus. Han skuede de ophyste og befærdede Gader, og som han med bøiet Hoved og Armene forslagte under Rappen vandrede henad Gaden, laae der næsten noget Forsærdende i Modsatningen mellem hans alvorlige Holdning og magre Skikkelse og saa de tankeløse fornøiede Miner hos dem, der tilfældigt gif ham forbi.

Langt om længe mødte han en Mand af et mere sat og alvorligt Udortes, som allerede tvende Gange var gaaet ham forbi med et nysgjerrigt, men tvivlende Blik. Den Fremmede berørte hans Skulder.

„Apæcides!“ sagde han, idet han hurtigt gjorde et Tegn med sine Hænder: det var Korsets Tegn,

„Ah, Nazaraer,“ svarede Præsten, og hans blege Ansigt blev endnu blegere, — „hvad vil Du?“

„Jeg vil ikke forstyrre Dig i dine Betragtninger,“

svarede den Fremmede, „men sidste Gang, vi mødtes, syntes jeg ikke at være saa uvelkommen.“

„Du er ikke uvelkommen, Olynthus! men jeg er træt og slet ikke oplagt til iaften at tale med Dig om de Gjenstande, der ligge Dig meest paa Hjerte.“

„O, Du Kleinmodige!“ sagde Olynthus med bitter Iver; „Du er træt og nedbøiet og vil dog vende Dig bort fra den Kilde, som forfrister og læger!“

„O Jord!“ udbød den unge Præst, idet han lidenskabelig slog sig for Brystet, „i hvilken Retning skal jeg vende mit Blik for at skue ind i det rette Olymp, hvor dine Guder virkelig boe? — skal jeg med denne Mand troe, at de Guder, som mine Fædres have dyrket i saamange Aarhundreder, ikke ere Andet end en tom Lyd? — skal jeg nedbryde de Altene, som jeg har anseet for de helligste, eller skal jeg med Arbaces troe — ja, hvad?“ —

Han standsede og gik hurtig et Par Skridt fremad som et Menneske, der vil undslippe sig selv.

Men Nazaræren var en af hine driftige, kraftige og begejstrede Naturer, ved hvilke Gud til alle Tider har fuldbragt Omvæltninger paa Jorden, en af de Mænd, der ere skabte til at omvende, fordi de ere skabte til at taale, hvis Mod ikke nedslaaes, hvis Hjerte ikke skrækkes, — som ere begejstrede af glødende Iver for deres Tro, og som derfor selv begeistre. Manden fylder deres Hjerte med Varme, men Hjertet er ogsaa det Redskab, hvormed

de virke; de erobre Menneskenes Hjerter, medens de synes fun at angribe deres Forstand. Intet er saa smittende som Begeistring; det er den sande Betydning af Fabelen om Orpheus, — den bevæger Stenene og fortryller umæ- lende Dyr! — Enthusiasmen er Oprigtighedens Genius, og Sandheden tilkæmper sig ingen Seir uden dens Bistand.

Olynthus tillod derfor ikke Apæcides at undslippe saa let. Han indhentede ham og tiltalte ham saaledes: —

„Det undrer mig ikke, Apæcides, at jeg er Dig til Besvær, at jeg ryster alle Elementerne i din Aand, — at Du taber Dig i Tvivl, — at Du driver vildfarende omkring paa Uvisshedens mørke Hav. Jeg undrer mig ikke derover, men skjænk mig blot nogle Diebliske endnu, — vaag og bed, — og Mørket vil forsvinde, Stormen vil lægge sig, og Gud selv skal, ligesom han forud vandrede over Samariæ Sø, svæve hen over de opstrømmede Bølger, for at befrie din Sjæl. Vor Religion er ubonhørlig streng i sine Fordringer, men hvor uendelig gavmild i sine Velsignelser! — Den bereder Dig en Times Uro, og Lønnen, den giver Dig, er Udødelighed.“

„Saadanne Løfter,“ svarede Apæcides mørk, „ere af de besifkende Kunstgreb, hvormed Mennesket stedse stufes. O, hvor glimrende vare de Forjættelser, som førte mig til Jsus' Tempel!“

„Men,“ svarede Nazaræeren, „spørg dog din Fornuft, om en Religion kan være sand, der spotter al

Sædelighed. I skulle ære Eders Guder, hedder det. Men hvad ere dine Guder, endog efter Eders egen Til-
 staaelse? — hvilke ere deres Handlinger, de Egenstaber, hvorpaa I grunde deres guddommelige Rang? — Blive de ikke alle fremstillede for Eder som de sorteste For-
 brydere? — og dog fordrer man, at I skulle tjene dem som de helligste Guddomme! — Jupiter selv var en Fadermorder og en Egteffabsbryder. Vare de lavere Guddomme Andet end Esterabere af hans Laster? — Man siger Dig, at Du ikke maa myrde, — og dog skal Du tilbede Mordere; — man siger Dig, at Du maa ikke bryde Egteffab — og dog skal Du bede til en Egteffabsbryder. — O, hvad er alt dette Andet, end en usjel Leg med det Helligste i Menneſſenaturen, med hans Tro. Bend Dig nu til den Gud, til den eneste sande Gud, til hvis Alter jeg vil føre Dig. Hvis Han forekommer Dig for ophøiet, for uendelig til det rørende Forbund imellem Skaber og Skabning, hvortil det svage Hjerter saa gjerne vil flammre sig fast. — saa betragt ham i hans Søn, der har antaget en dødelig Natur som vor egen. Men denne Dødelighed yttres sig ikke som hos Eders indbildte Guder i de Laster, der flække ved vor Natur, men i Udøvelsen af alle Dyder. Hos ham er den strengeste Sædelære forenet med det hjærligste Hjerter, og selv om han kun havde været et Menneſſe, vilde han have været værdig til at blive en Gud. I ære Sokrates, — han har

sin egen Sect, sine Disciple, sine Skoler. Men hvad ere Athenæerens tvivlsomme Dyder i Sammenligning med Christi straalende, uomtvistelige, daadkraftige, utrættelige, selvopoffrende Fromhed? — Jeg taler her kun om ham som Menneſke. Som ſaadan var han et Mønſter for alle tilkommende Tidsalder, og viſte os Dydens Form, ſom Plato tørſtede efter at ſee iſort et Legeme. Det var det egentlige Offer, han bragte Menneſkeſlægten: — men denne Glorie, ſom omſtraalede hans Dødsſtund, oplyſte ikke blot Jorden, men lod os endog kaſte et Blik ind i Himlen! — Du er bevæget — Du er rørt — Gud virker i dit Hjerte. Hans Aand er med Dig. Kom — modſtaaſe ikke den hellige Tilſkyndelſe — kom ſtrag med og tøv ikke et Dieblif! Nogle af os ere juſt nu forſamlede for at tolke Guds Ord. Kom lad mig føre Dig til dem. Du er bedrøvet, Du er træt. Hør da Guds Ord. Kommer til mig,” ſagde han, „alle I, ſom ere trætte, og jeg vil give Eder Hvile!”

„Jeg kan ikke nu,” ſagde Apæcides, „en anden Gang!”

„Nei, nu, — nu!” udbrod Dlynthus og greb hans Arm.

Men Apæcides, ſom endnu ikke var tilſtrækkelig forberedt paa Forſagelſen af en Tro og et Liv, ſom han havde offret ſaameget, og hvem Egypterens Løfter beſtändig foreſvævede, rev ſig med Magt løs, og da han ſølte, at en ydre Anſtrengelſe var nødvendig, for

at overvinde den Bakken, som Nazarærens Beltalenhed havde frembragt i hans feberagtig ophidsede Sind, indsvøbte han sig i sin Kappe og flygtede med en Hurtighed, som spottede enhver Forsølgelse.

Udmattet og aandeløs naaede han omsider et fjernt og affondret Qvarteer af Staden, og Egypterens eensomme Bolig laa for ham. Da han standsede for at drage Aande, dukkede Maanen frem fra en Solvsky og belyste med fuld Glands den hemmelighedsfulde Bygning's Mure.

Der var intet andet Huus i Nærheden; Viintræernes grønne Løv udbredte sig foran den hele Forside af Bygningen, og bag den hævede sig en Rund af høie Træer, som syntes at slumre i det melancholske Maanestkin; ud over denne saae man en fjern Række af Høie, og imellem dem Besuvs rolige Tinde, der dengang ikke var saa høi som nu.

Apæcides gik under de buede Binduer og ankom til den brede rummelige Portikus. Foran den paa begge Sider af Trappen laae den ægyptiske Sphings sovende Billede; de store harmoniske Træk, hvori Billedhuggeren hos denne Typus paa Viisdom havde parret saa megen Elskværdighed med ærefrygtbydende Høihed, gav Menneskeskinnet en særegen, høitidelig No. Trapperne vare beslyggede af Aloens grønne kolossale Løvværk, og Skyggen af en orientalst Palme kastede sine lange ubevægelige Grene over en Deel af Trappens Marmor-Overflade..

Den trindt omkring herskende dybe Tausched i Forening med den udbuggede Sphings selsomme Udseende indgød Præsten en navnløs spøgelseagtig Gysen, og selv Echoet af hans sagte Trin, da han steg op ad Trappen, var ham velkommen.

Han bankede paa Døren, over hvilken der var anbragt en Indskrift med Tegne, som vare ham ganske fremmede; — Døren aabnede sig lydløst, og en hoi æthiopisk Slave gav ham uden at gjøre noget Spørgsmaal og uden Hilsen et Vink om, at han skulde gaa videre.

Den store Hal var oplyst af høie Gandelabrer i kunstfærdigt Bronze-Arbejde, og langs Bæggene drog sig en Række mægtige Hieroglyfer i mørke høitidelige Farver, som dannede en forunderlig Modsatning til den lyse Kolorit og de yndige Skikkelser, hvormed Italiens Beboere pleiede at smykke deres Huse. I den anden Ende af Hallen traadte en Slave ham imode, hvis Ansigt vel ikke var ligesom afrikansk, men dog var adskillige Grader mørkere end den Farvetone, der i Regelen betegner det sydlige Europas Beboere.

„Jeg søger Arbaces,“ sagde Præsten, og hans Stemme skjælvede saaledes, at han selv kunde høre det. — Taus boiede Slaven sit Hoved og førte derpaa Apæcides til den anden Fløi af Bygningen op ad en smal Trappe igjennem flere Bærelser, hvor Sphinges alvorlige tankesfulde Skjønhed atter gjorde et dybt Indtryk paa

den unge Præst, iudtil han omsider stod ligeoverfor Ægypteren i et Bærelse, der kun var halvt belyst af et dæmrende, mystisk Lys.

Arbaces sad foran et lille Bord, paa hvilket flere Papyrusruller laae opslagne, alle beskrevne med de samme Tegn som Insriptionen ved Husets Dørtærskel. En lille Tresod stod i nogen Frastand, og fra denue opsteg langsomme Skyer af Virak. Tæt ved saae man en uhyre Globus, hvorpaa Himmeltegnene vare afbildede, og paa et andet Bord laae forstjellige Instrumenter af selsom Form, om hvis Brug Apæcides spævede i fuldkommen Uvidenhed. Baggrunden af Bærelset var skjult af et Forhæng, og det aflange Vindue i Loftet indlod Maa- nens svage Straaler, som sørgmodig blandede sig med den eneste Lampes Lys, der brændte i Bærelset.

„Sæt Dig, Apæcides!“ sagde Ægypteren uden at reise sig.

Den unge Mand adlød.

„Du spørger mig,“ — vedblev Arbaces efter en kort Pause, under hvilken han syntes at være fordybet i Tanker, — „Du spørger mig — eller vil idetmindste gjerne spørge mig om de meest ophøiede Hemmeligheder, som et Menneffes Sjæl er istand til at rumme: — det er Livets Gaade, som Du byder mig at løse. Vi Menneffer bære os ad som Born, der ere satte ind i et mørkt Hul: medens Jordlivet omslutter os med sine mørke, snevre Skranke, fylde vi selv det mørke

Num med Spøgelse; snart synke vore Tanke gysende tilbage i os selv, snart styrte de sig vildt ud i den sporløse Nat for at søge, hvad der skjuler sig der; vi søle os samlende frem med de hjælpeløse Hænder for ikke at snuble iblinde eller at styrte i en eller anden skjult Fare; uden Kundskab om Bidden af de Skrænk, der indesluttede os, troe vi snart, at de ville knuse os, snart at de strække sig ud i Uendeligheden. I denne Tilstand berøver nødvendig al Wiisdom paa Løsningen af to Spørgsmaal: hvad skulle vi troe og hvad skulle vi forkaste? Det er disse Spørgsmaal, Du ønsker jeg skal besvare Dig?"

Apocides nikkede.

"Mennesket maa have en Tro," vedblev Egypteren med dyb Alvor. "Han maa fæste sit Haab til Noget: saa byder den os Alle medfødt Natur. Men naar Du pludselig med Forsærdelse seer, at det, som man har lært Dig at troe, styrter sammen til et Intet, naar Du er kastet ud paa Uvishedens frygtelige, kysløse Hav, da raaber Du om Hjælp og trygler om en Planke, som Du kan klamre Dig fast til for at naae Land, om det er nok saa fjernt. Velan da, — hør mig! Du har vel ikke glemt vor Samtale fra igaar?"

"Glemt?"

"Jeg tilstod Dig, at alle disse Guder, for hvilke Noget af saa mange Altere stige i Beiret, ere ikke Andet end Dydigtelse. Jeg tilstod, at vore religiøse Skikke og Ceremonier ikke ere Andet end Gjøglepil, for at

stusse den store Hob til dens eget Bedste. Jeg forklarede Dig, at af disse Skuffelser bæres Samsundsbaandene, Verdens Harmoni, de Vises Magt, og at denne Magt er grundet paa den store Hobs Lydighed. Lad os derfor kun fortsætte dette velgjørende Gjeglespil; naar Mennesket maa have en Tro, nu vel, saa lad ham beholde den, som hans Fædre have indgivet ham Kjærlighed til, som Banen helliger og befæster. Medens vi selv have for megen Aand til at kunne hengive os til saa grov en Tro og derfor søge en finere, ville vi lade Andre beholde den Støtte, der for os er splintret til Støv. Det er Visdom — det er Menneskekjerlighed.“

„Bliv ved!“

„Er Du enig med mig deri.“ begyndte Egypteren paany, „at de gamle Grændsestjæl ikke bør forrykkes for dem, vi ere i Begreb med at forlade, — saa lad os omgjerde vore Lænder og bryde op til Troens nye Land. Banlys af din Grindring, af din Tanke Alt, hvad Du hidtil har troet! Gaa ud fra, at din Sjæl er en blank ubestreven Table, som nu skal modtage de første Indtryk. See Dig om i Verden — betragt dens Orden — dens Regelmæssighed — dens vise Plan. Noget maa der være, som har skabt den, thi Bygningen tyder useilbarligt paa en Bygmester. Med denne Forvisning gjøre vi det første Skridt iland. Men hvad er dette Noget? — En Gud, hører jeg Dig raabe. Stop — ingen

forvirrede og forvirrende Navne! Til det Bæsen, som skabte Verden, kjende vi ikke og kunne vi ikke kjende Andet end to Egenstaber: Magt og uforanderlig Regelmæssighed — en streng, knusende, ubarmhertig Regelmæssighed, der uden at agte paa noget Individ fortsætter sit uopholdelige evigt rullende Løb, ubekymret om, hvormange Hjerter der adskilte fra den almindelige Mæsse knuses og tilintetgjøres under dens Hjul. Denne Blanding af Ondt med Godt — denne Tilværelse af Lidelse og Brode har til alle Tider sat de Vise i Forlegenhed. De havde udtænkt en Gud og gjort ham til et velgjørende Bæsen, — men hvorfra kommer da det Onde, — hvorfor tillader han det, ja, hvorfor opfandt han det — hvorfor gjorde han det evigt? Til Forklaring heraf skaber Perseren en anden Aand, hvis Natur er ond og forudsætter en bestandig Krig imellem ham og det Godes Gud. I vor mørke og frygtelige Typhon have vi Egyptere dannet os en lignende Dæmon. Hvilken Labyrinth af Vildfarelse, som kaster os ind i endnu uoploseligere Gaader! hvilken Daarsskab, udsprungen af den taabelige Indbildning, der gjør hin ubekjendte Magt til et legemligt, sandseligt, mennekeligt Bæsen, overfører Egenstaber paa det Ulynlige og tillægger det en Natur, der kun kunne tilhøre det Synlige! — Nei — lad os hellere give denne Bygmester et Navn, som ikke forvirrer os med urimelige Bisforestillinger, aa bliver Mystieriet meget klarere: — dette Navn er Nødvendighed. — „Nød-

vendigheden," sige Grækerne, „tvinger Guderne“ — men
 hvortil da Guder? — deres Tilværelse bliver overflødig
 — giv derfor med eet Slag Slip paa dem! Nødven-
 digheden er Hersker over Alt, hvad vi see: Magt og
 Regelmæssighed — det er de to Egenskaber, som ud-
 gjøre dens Væsen. Vil Du forske videre? Det fører ikke til
 Noget. Du vil vide, om den er evig, om den engang
 vil føre os, dens Skabninger, til en ny Løbebane, efter
 det Mørke, som vi kalde Døden? Det kan Ingen sige.
 Lad os derfor forlade denne gamle, usynlige, uransage-
 lige Magt, og komme til hiin, der for vore Dine er
 den store Guldbyrder af hiins Villie. Den kan bedre
 være en Opgave for vor Granskning, — af den kunne
 vi lære mere, — dens Vidnesbyrd omgiver os overalt,
 dets Navn er Naturen. — De Vises Bildfarelse bestod
 deri, at de stillede deres Forsken paa Nødvendighedens
 Egenskaber, fjøndt de her maatte stirre sig blinde i den
 mørke Nat. Havde de derimod indskrænket deres Un-
 dersøgelse til Naturen, — hvilken Skat af Kundskaber
 vilde de da have bragt for Dagens Lys? Her vil Taal-
 modighed og Undersøgelse aldrig blive anvendt forgjæ-
 ves: Vi see, hvad vi udforske; vor Aand betræder her
 Aarsags og Virknings paalidelige Stige. Naturen er
 det ydre Verdensalts store Aand, — og Nødven-
 digheden giver saavel den de Love, efter hvilke den virker,
 som os Evner til at prøve og undersøge. -- Disse Ev-
 ner eller Anlæg ere Videbegjærlighed og Hukommelse —

deres Forening kaldes Forstand, — deres høieste Potents er Wiisdom. Ved Hjaelp af disse Evner og Kræfter undersøger jeg den bundløse Natur. Jeg undersøger Jord, Luft, Himmel og Hav, jeg finder, at alle disse Ting staae i en hemmelighedsfuld Forbindelse med hinanden — at Maanen bevirker Ebbe og Flod, — at Luften opholder Jorden og er Medium for Liv og Følelse, at vi ved vor Kundskab til Stjernerne kunne udmaale Jordens Grændser, bestemme Tidens Afsnit, — at deres blege Lys viser os Veie i Fortidens Afgrund, og at deres hellige Sprog giver os Kundskab om Fremtidens Skjebne. Medens vi saaledes ikke vide, hvad Nødvendigheden er, erfare vi dog idetmindste dens Beslutninger. — Og hvilken Moral udleder jeg nu af denne Religion? — thi en Religion er det. — Jeg troer paa to Gudsdomme: Naturen og Nødvendigheden; den sidste dyrker jeg ved at underkaste mig den, den første ved Granssning. Og hvilken Norm opstiller den for vore Handlinger? Jeg skal sige Dig det: Alt, hvad der er til, er kun underkastet fælles, almindelige Love. Solen skinner til Glæde for Mange, men nogle Enkelte kan den bringe Smerte; Natten skænker Mængden Sovn, men den bærer ligesaa vel Mord som Fred i sit Skjød; Skovene pryde Jorden, men give Slangen og Løven Ly; Oceanet bærer tusinde Skibe, men et og andet sluger det. Saaledes handler Naturen, og saaledes gaaer Nødvendigheden sin ophøiede Gang, alene med

det Heles Bel for Die, ikke for at udføre det absolut Gode. Det er Grundsætningen for den frygtelige Berdensstyrers Handlemaade, og denne Grundsætning er ogsaa min, thi jeg er denne Styrers Skabning. Jeg ønsker at vedligeholde Præsteflabet's skuffende Gjøglespil — thi det er gavnligt for Mængden; jeg ønsker at gjøre Menneskene deeltagende i de Kunster, jeg opfinder, de Videnskaber, jeg dyrker; jeg ønsker at fremskynde Civilisationens store Strøm; — saaledes tjener jeg den store Mængde, — jeg opfylder en almindelig Lov, — jeg udøver den store Moral, som Naturen tilraaber os. For mig selv fordrer jeg en individuel Undtagelse; jeg fordrer denne Undtagelse for Viismanden. Med den lykkelige Bevidsthed, at mine personlige Handlinger ere et Intet i det Godes og Ondes store Bægtsskaal, med den tilfredsstillende Bevidsthed, at Resultatet af min Videnskab kan bringe Maaßen Belsignelser, der langt overgaae den Skade, som mine Begjerligheder kunne tilføie nogle Faa (hine kunne nemlig udstrække sig til de fjerneste Egne og bidrage til usødte Slægters Civilisation), giver jeg Verden Kundskab og Viisdom, — mig selv Frihed. Jeg oplyser Andres Liv, og nyder mit eget. — Ja, vor Viisdom er evig, men vort Liv er kort; brug det derfor, medens Du har det. Lad din Ungdom være viet til Glæden, dine Sandser til Nydelse. Snart kommer den Time, da Viinbægeret sonderbrydes, og Blomsterkrandsen ophører at dufte.

Nyd saalænge Du kan. Bliv fremdeles min Discipel, Apæcides, min Efterfølger! Jeg vil lære Dig Naturens Mechanisme, — dens mørkeste og dens vildeste Hemmeligheder, — den Videnskab, som Daarerne kalde Magi, og Stjernernes høie Mysterier. Derved vil Du opfylde dine Pligter mod den store Masse; derved skal Du oplyse din Slægt. Men jeg vil ogsaa føre Dig til Glæder, hvorom den store Hob ikke drømmer, og paa Dagen, Du offerer til Menneffene, følger den søde Nat, som Du helliger Dig selv!“ —

Da Egypteren ophørte at tale, tonede der fra alle Kanter, foroven og forneden, den blideste Musik, som Lydien nogensinde havde hørt, Jonien nogensinde havde udført. — Den kom ligesom en Strøm af Toner, hvori de usforberedte Sandser skulde bade sig, for at matte og overvælde dem i sød Henrykkelse. Den lignede usynlige Anders Røster, saaledes som Hyrderne i Verdens Guldalder have hørt dem i de thessaliske og Paphos' maanebelyste Lunde. De Ord, der svævede paa Apæcides' Læber som Svar paa Egypterens Sophismer, hendode bevægende. Han syntes, at det vilde være en Vanhelligelse at afbryde en saa fortryllende Musik; — hans modtagelige, let bevægede Natur, hans inderste Sjæls græste Blodhed og Ild blev fanget og lænket af denne Overraskelse. Med halvtåabne Læber og tørstende Dren sank han tilbage paa Stolen, medens et Chor af Stemmer

saar bløde og smeltende som de, der vakte Psyche i Amors
Haller, sang følgende Sang: —

Gros' Hymne.

En Stemme svømmer gennem Lustens Bølge
Hist ved Cephissus piniefrandske Kyst,
Og Duen lytter, som vil med den følge,
Og Rosen rødmenende forstaaer den Kyst.

Hvoraerne med Smil fra deres Himmel
Til Bisfald kaste ud et Blomsterflor,
Og fra Dryaders, fra Najaders Brimmel
Gjentoner Røsten smeltende i Chor:

„Elst Dødelige! Kjærlighed jeg bringer;
„Mig fødte Tiden i dens første Stund;
„Mit Smil som Lys sig gennem Ethren svinger,
„Med Kys jeg vækker Morgnen af dens Blund.

„Hver Stjerne, som paa Hvalvingen I stue,
„Af Nattens Dyb fremtryller Elskovs Navn;
„Naar Luna skjuler sig bag Himlens Bue,
„Hun hviler i sin sønne Elfers Favn.

„Seg toner gennem Foraarsvindens Susen,
„Naar den Fiolen vugger med sit Pust;
„Seg lyder gennem Bølgens sagte Brusen,
„Naar den mod Kysten haster, sødt berust.

„Elst Dødelige!“ — Stemmen brat forstummer
Som Drømmen, naar for Dagen den maa flye;
Men Echo evigt Elskovssangen rummer
Og kaster den tilbage høit mod Sky!

Da Stemmerne hændede, greb Ægypteren Apæcides' Haand og førte den berusede, endnu modstræbende Ungling igjennem Bærelset til Forhænget i den anden Ende, og nu syntes pludselig bag dette tusinde sunkende Stjerner at gaae op, og Forhænget selv forvandlede sin hidtil mørke Farve til det dybeste Himmelblaae. Det forestillede Himlen selv — men en saadan Himmel, som i Juninætterne maa have lyst over den kaskaliske Kilde. Hist og her svævede rosenrøde Skyer, hvorfra Ansigter af himmelsk Skønhed, malede af Kunstnerhaand, smilede ned, og hvori der hvilede Skikkelser som de, Phidias og Apelles saae i deres Drømme. Og Stjernerne, som sunkede fra Himlens gjennemsigtige Azur, glede hurtigt forbi, medens de lyste, og Musiken hævede sig atter, men i raske, lettere Akkorder, og syntes at ville efterligne de jublende Sphæreres Melodi.

„Ha, hvad er dette for et Mirakel, Arbaces?“ sagde Apæcides med bævende Stemme. „Vil Du efter at have negtet Guderne nu aabenbare mig — —

„Deres Glæder,“ afbrød Arbaces ham i en fra hans sædvanlige kolde No saa forskjellig Tone, at Apæcides blev forstræffet og troede, at Ægypteren selv var bleven forvandlet. Og da de nu nærmede sig Forhænget, hævede der sig bag dette en hoi, vild, jublende Melodi. Ved disse Toner var det, som om Sløret spaltedes; — det deeltes sig, — det syntes at forsvinde i Luften, og en Scene, som intet sybaritisk Skuespil kunde maale sig

med, viste sig for den unge Præsts blændende Blikke. En uhyre stor Banketsal, straalende af utallige Lys, der fyldte den varme Luft med Vellugt af Røgelsler, Jasminer, Fioler og Myrrha, laa for ham; — Alt hvad der kunde uddrages af de meest duftende Blomster, de kostbareste Urter, syntes sammensmeltet i en eneste ubeskrikelig ambrosiansk Vellugtstrøm. Fra de lette Søiler, som naaede op til det høie Loft, hang hvide Draperier, gjennemvirkede med gyldne Stjerner. I de to Guder af Salen kastede to Springvand deres Straaler, der, opfattende det rosenfarvede Lyskær, funkledede som utallige Diamanter. I Solens Midtpunkt hævede sig, da de traadte ind, under en usynlig Musik, et Bord op fra Gulvet, besat med alle de Retter, som Fantasien har opfundet til at kildre Ganen, og i hine kostbare Vaser af murrhinsk Komposition*), som Kunsten ikke mere forstaaer at forfærdige, — saaglødende vare deres Farver, saa gjennemsigtigt deres Stof, — prangede det sjerne Østens Blomsterrigdom. Hvilebænkene, hvortil Bordet dannede Centrum, vare bedækkede med azurblaae guldgjennemvirkede Tæpper, og fra usynlige Rør i det hvælvede Loft faldt en fin Støvregn af vellugtende Blande, som afskølede den vellystsvangre Luft og kappedes med Lampioner, som om Vandets og Ildens Aander vilde kæmpe

*) Det har dog sandsynligviis været chinesisht Porcellain — skjøndt det kan være underkastet stor Strid.

om, hvilket Element der kunde frembringe den herligste
 Velsugt. Men bag fra de snehvide Draperier traadte
 nu Stikkelse frem som de, Adonis saae, da
 han laae ved Venus' Barm, nogle med Krands, andre
 med Pyrer; de omringede Ynglingen og førte ham til-
 bords. De omslyngede ham med Rosenkjæder, — Jor-
 den — enhver Tanke om Jorden, forsvandt af hans
 Sjæl. — Han troede, at han drømte, og vovede neppe
 at aande, for ikke at vaagne for tidligt; — Attraaer,
 som han hidtil aldrig havde indrømmet Magt over sig,
 bragte hans brændende Puls til at banke og forvirrede
 det blandede Dæ. Og medens han saaledes stod tabt
 i Forbauselse, tonede atter, men denne Gang i muntre,
 bakthantiske Akkorder, den magiske Musik:

Høit Perlerne stumme om Bægrets Rand

Af den Vesbiste Drik;

En stærkere Viin dog fra Gubernes Land

Ungdommen fik!

Verusende sød,

Som Solens Glød

Den lyser ud af dit Blif!

Stjænk i, og nyd saa i fulde Drag

Den foryngende Sæft;

Pyæus *) vandt just i Drickelag

Sin befriende Kraft.

Minuttet benyt,

Vær ikke forsnit!

Har vel bedre Selskab Du havt?

*) Et af Bakthus' Navne, af et græsk Ord, der betyder at løse.

Drif ud, drif ud! af dit Dies Ild

Vi drikke med Fryd;

Send kun et Smil til Viinguden vilb,

Drif kun og nyd!

Men, Elfte, ei slut

Dit Dæ, men slut

Min tørstende Længsel mild!

Da denne Sang var endt, nærmede sig en Gruppe af tre Piger, forenede ved en Blomsteskjæde, som, idet de efterlignede Gratierne, maaskee beskæmmede dem og i en jonist Dands' svævende Trin bevægede sig henimod ham: — saaledes maae Nereiderne have dandsset paa det gule Sand ved det ægæiske Hav — en saadan Dands maa det være at Cythere lærte sine Terner til Psyches og hendes Søns Bryllupsfest.

Da de kom nærmere, bandt de en Krands omkring hans Hoved, og knalende rakte den yngste ham et Bæger, hvori den lesbiske Viin skummede og sprudlede. Ynglingen modstod ikke længer; han greb det brusende Bæger, og Blodet strømmede sydende gennem hans Arer. Han sank til den Nymfes Bryst, der sad ved hans Side, og da han med svømmende Blik saae sig om for at søge Ægypteren, hvem han i sin Berusning havde tabt af Syne, saae han ham sidde ved den øverste Ende af Bordet under en Baldachin og betragte ham med et Smil, der opmuntrede ham til Nydelse. Han saae Ægypteren, men ikke som han hidtil havde seet

ham, i mørke, sørgmodige Klæder, med streng og tankefuld Binde, nei en Kappe, som blendede Synet, — saa besat var den alabasthvide Grund med Guld og Edelstene, — hævede hans majestætiske Former; — hvide Roser, varierende med Smaragder og Rubiner, kronede i Form af en Tiara hans ravnensorte Loffer. Ligesom Ulysses syntes han at have vundet en ny Ungdom; hans Træk syntes at have ombyttet tankefuld Alvor med Skjønhed, og midt i al den Herlighed, der omgav ham, thronede han der med en olympisk Gudsdoms straalende Mildhed.

„Drik, spiis og elsk, min kjære Discipel!“ sagde han; „Du skal ikke rødme over din Videnskab saalidt som over din Ungdom. Hvad Du er, soles Du i dine Aarer, — hvad Du engang bliver, seer Du her!

Med disse Ord pegede han henimod en Nische, og da Apærides's Dine fulgte hans Bevægelse, saae han paa en Piedestal midt imellem Bakhus' og Venus' Billedsoiler — en Beenrad!

„Lad Dig ikke forstrække!“ vedblev Egypteren, — „denne venlige Gæst minder os kun om Livets Korthed. Fra dens Strube hører jeg en Stemme, som raaber: „Nyd!“

Medens han talte saaledes, omringedes Statuen af Nymfer; — de lagde en Krands ved dens Fod, og idet Bægeret tømtes ved det glimrende Bord og fyldtes paany, sang Nymferne langsomt følgende

Bakthantiske Hymner til Dødens Billedstøtte.

I.

I Skyggernes Land er nu dit Hjem,

Du, som elstede og nød!

I Mulmet Du famler Dig listende frem,

Men Sjelen, er den ogsaa død?

Kan den ei tage Flugt

Og smage den Frugt,

Som Livet heroppe den bød?

Saa lad os da lægge endnu en Krands

Paa dens Tempels Ruin,

Skjøndt Du mindes vel knap vor følgende Dands

Og Bøgerets sknummende Viin?

Er det Pyrens Klang

Og vor lullende Sang,

Som Du spotter nu med dit Griin?

En ny Skare nærmende sig nu, og Musikken lød i en
raskere og muntrere Takt:

II.

Død er den øde Kyst,

Vi Alle styre mod!

Nare, glid sagte, thst!

Bind, vær ei for god!

Baad, ei Du haste!

Offre vi skylde,

Bokaler maae vi fylde,

Blomster maae vi kaste

For Alterets Fod!

Efter nogle korte Pauser dandsede den sølversøddede
Musik endnu hurtigere og hurtigere;

Er Livet saa kort, saa lad os ei drømme,
 Ungdommens Bæger sæt for din Mund,
 Skynd Dig, i raske Drag Du det tomme,
 Elskovs Perle er skjult paa dets Bund!

En tredie Skare nymseagtige Skikkelser nærmede sig
 med skummende Bægere, hvilke de udgjode som Libation
 paa dette selsomme Alter, og atter lod det langsomt og
 høitideligt:

III.

Beskommen vær, Du skumle Gjest
 Fra fjerne Kyst, ved vor Fæst!
 Her sætte vi Bægret hen.
 Naar Livets sidste Rose vil blegne,
 Naar selv i Dødens Favn vi skal segne,
 Os ræk det igjen!

I dette Dieblif optog pludselig den Nymfe, som
 sad ved Alcides' Side, Sangen i veglende Versemaat:

IV.

Helb os! End vor Sol ei daler,
 Graven ei aabner sit Skjød;
 Livets Fryd dit Die maler,
 End kan ei slukkes dets Glød!
 Nektar Du drak;
 Men af!
 Længsler mig drøge
 Op til dit Brøst

Som Duen til dens Mage.

Lad mig bugge mig der i Lyst!

Siig saa med Bliske, ømme og søde,

Siig det med Ord, fjæln og bløde:

End ei vi døde!

- Kun i dine Arme

Aander Liv jeg og Varme,

Mens Læber Læberne møde!

Anden Bog.

Første Kapitel.

En pompejiansk Kneipe og antike Boxere.

Vi fores nu til et af de Kvarterer i Pompeji, som vare beboede ikke af Glædens Beherskere, men af dens Tjenere og Offere, Gladiatorers og Nævesegteres — Lastens og Armodens, Naahedens og Barmens Op- holdssted, kort sagt en gammel Byes Allsatie*). — Foran Indgangen til et stort Værelse, som vendte umiddelbart ud til den snevre tæt befolkede Gade, stod en Gruppe af Mennesker, hvis jernstærke Muskler, korte herkuliste Hals, trodsige og frygtløse Ansigter strax mindede om Kæmperne paa Arena. — Paa et Brædt udenfor Boutiken var der opstillet Leerkrucker med Viin og Olie, og over dette var i Muren anbragt et Maleri, som forestillede drukkende Gladiatorer, — saa gammel og ærvær-

*) Et forhen berøgtet Kvarteer i London.

dig er Brugen af Værtshuusfilter! Inde i Værelset stod flere smaa Borde omtrent som i vore moderne Værtshuse og rundt om disse forskjellige Grupper; Nogle drak, Nogle spillede Terninger, Andre et findrigere Spil, kaldet »duodecim scripta«, som nogle af vore Lærde feilagtigen have antaget for Skak, medens det maaskee snarere lignede Dam og sædvanlig, om ikke altid, spillede ved Hjælp af Terninger. — Det var tidligt paa Formiddagen, og disse Menneskers Dovenskabsfremgaaer vel bedst af, at de allerede paa denne Tid af Dagen besøgte Kneiper. Imidlertid havde dette Huus trods dets Beliggenhed og de Besøgendes Charakter ikke det Præg af Smuds, som vilde have stemplet et lignende Sted i en moderne Stad. — Pompejianernes livlige muntre Charakter, der idetmindste søgte at gjøre Sandserne tilgode, selv hvor de forsømte Sjelen, var synlig i de brogede Farver, som prydede Væggene, og de phantastiske, men ikke ufsjonne Former, der betegnede Lamper, Drifkekar og det simpleste Huusgeraad.

„Ved Pollux,“ raabte en af Gladiatorene, idet han lænede sig mod Dørstolpen, „den Viin, Du sælger os, gamle Silenus! er istand til at fortynde det bedste Blod i Ens Arer!“ og idet han sagde dette, gav han en firrakaaren Person et vældigt Slag over Skulderen.

Den, der modtog denne fjerlige Hilsen, og hvis blottede Arme, hvide Forklæde, Røgler og Torflæde, som stjodesløst hang i hans Belte, tydelig nok betegnede

ham som Husets Bert, var allerede endeel tilaars, men hans Skikkelse var endnu saa robust og athletisk, at han endog kunde gjøre de stærke Karle ved Siden af sig til Skamme, naar man undtager, at Møstlerne vare ligesom forsvundne i Rjødets, Kinderne opsvumlede og blussende, og at den afrundede Mave stillede det uhyre brede, massive Bryst, som hvælvede sig over den, noget i Skygge.

„Maa jeg bare være fri for dine Flauser!“ brummede den gigantiske Bert med en ophidset Tigers begyndende Raseri, — „min Bens Vin er god nok til saadant et Væst, som snart skal sliffe Støvet i Spolia-rum *).“

„Skrig Dig blot ikke hæd endnu, gamle Ravn!“ svarede Gladiatoren med en ondskabsfuld latter: „Du skal komme til at hænge Dig selv af Urgrelse, naar Du seer mig vinde Palmen, og naar jeg griber Pungen i Amphitheatret, som jeg nok gør, skal mit første Løfte til Herfules være, at forsværge Dig og din elendige Drif.“ —

„Hør mig til ham, — nei hør mig til den Pyrgopolinices! han har vist tjent under Bombochides Clunistaridyfarchides,“ raabte Berten **). — „Sporus, Niger, Tetraides! han siger, at han vil vinde Prisen fra Eder.

*) Det Sted, hvor de Dræbte eller de dødelig Saarede bleve henstæbte fra Arena.

**) Miles gloriosus, act. I. Noget lignende som det danske Mumb held: „han har tjent under Jakob von Tybo.“

— Ved Guderne, hver enkelt af Eders Muskler er stærk nok til at knuse hele hans Krop, om jeg ellers kender Noget til Arena!”

„Ha!” sagde Gladiatoren, idet han blev blodrød af Forbittrelse, „Vanista *) kunde nok fortælle en ganske anden Historie.”

„Hvad kunde han vel fortælle om mig?” sagde Te-traides med rynket Pande.

„Eller om mig, som har seiret i femten Fegtninger?” sagde den gigantiske Niger, idet han traadte hen imod Gladiatoren.

„Eller om: mig?” brummede Sporus med Flamme-blik.

„Stille!” sagde Lydon, og foldede sine Arme, idet han betragtede sine Medbeilere med en frygtløs udfordrende Mine. „Provens Time vil snart komme; — spar eders Tapperhed saalænge.”

„Ja vel,” sagde Verten, „og bøier jeg mine Fingre ned for at frelse Tert Liv**), saa gid Parcerne overflare min Livsstraat!”

„Din Strikke mener Du,” sagde Lydon spottende; „her er en Sesterts til at kjøbe Dig en for.”

*) Vanistæ kaldtes de, der kjøbte Gladiatoren, underholdt dem og underviste dem.

**) Naar Ti skuerne vilde gaae i Bøn for en besejret Gladiator, satte de Tømmelfingeren nedstøt, men vilde de, at han skulde fortsætte Kampen, rakte de Tømmelfingeren ivejret

Den titaniske Vært greb den Haand, som rakked ham, og klemte den saa trofast, at Blodet sproitede ud af Fingerenderne paa de Omstaaendes Klæder.

Disse sloge en vild og skraldende Latter op.

„Jeg skal lære Dig, unge Bralhaus! at spille Macedonieren med mig. Jeg er ingen feig Perser, min Bro'er! — Har jeg maaskee ikke fegtet i tyve Aar paa Arena, og ikke en eneste Gang sænket min Arm? Og nu skulde jeg lade mig hovmesterere af en Grønskolling?“ — Ved disse Ord stødte han Lydon's Haand foragtelig fra sig.

Uden at forandre en Muskel, men med det samme smilende Ansigt, hvormed han før havde fornærmet vor Vært, fandt Gladiatoren sig i dette smertelige Haandtag. — Men aldrig saa snart var hans Haand løs, før han frummede sig som en vild Kat, Haaret reiste sig paa hans Hoved og Hage, og med et vildt og hæft Skrig sprang han ind paa Kæmpen og greb ham i Struben med en saadan Kraft, at Verten trods sin Styrke tabte Egevægten og faldt til Jorden med en omstyrrende Klippes Brag, og over ham faldt hans hevntørstige Fjende.

Vor Vært havde maaskee ikke behovet den Strikke, Lydon saa venstkabelig havde anbefalet ham, hvis han var bleven saa Minuter længere i den Stilling. Men Larmen kaldte et Gruentimmer til Hjælp, som hidtil havde opholdt sig i et indre Værelse, men nu styrtede til Balpladsen. Denne nye Allierede var Gladiatoren

vogen; hun var høi, mager og havde et Par Arme, som kunde give Andet end omme Omsvævelser. Viinhandleren Burbos omme Hættehalvdeel havde virkelig kæmpet paa Arena*) — ja, for Keiserens Dine. Og Burbo selv, Burbo den Uovervundne, maatte ifølge Rygtet undertiden overlade den blide Stratonice Palmen. Dette hulde Væsen mærkede ikke saa snart den Fare, som truede hendes Halvdeel, for hun uden andre Baaben end dem, Naturen havde forsynet hende med, styrkede sig over den øverst liggende Gladiator, greb ham om Livet med sine slangeagtige lange Arme og løstede ham med et pludseligt Ryk op fra hendes Mands Læge, saa at Lydon endnu kun kunde holde sine Hænder klamrede fast om sin Modstanders Strube. Imidlertid havde Gladiatorerne, der vare fostrede, opvøgede og nærede med Blod, samlet sig omkring de Kæmpende og saae med vidtopspilede Næseboer, grinende Læber og begjerlige Dine paa den Enes blodige Strube og paa den Andens vaklende Hæle.

«Habet! habet!»***) raabte de i halvt Vanvid og gnedte deres haarde Næver.

„Non habeo, I Vognere!“ skreg Verten, idet han med mægtig Anstrengelse endelig rev sig løs fra de dræ-

*) Ikke alene simple Røder kæmpede undertiden i Amphitheatrene, — men ogsaa Kvinder af ædlere Herkomst tilfredsstillede denne gamle Hæggjerrighed.

**) Han har det (Døds slaget), — han er overvunden.

bende Hænder og aandeløs, rystende, sønderflidt og blodig reiste sig op. Han gloede med rullende Dine paa sin fluffede Modstanders vilde Blikke, medens denne foragtelig værgede sig mod Amazonens Kloer.

„Ege Leg!“ raabte Gladiatorene, „En mod En,“ og samlende sig omkring Lydon og Konen, skilte de vor høflige Bert fra hans artige Gjest.

Men Lydon, som skammede sig over sin nærværende Stilling, og sørgjæves søgte at rive sig løs af Konens Favntag, stak Haanden i Beltet og trak en kort Dolk frem. Hans Blik var saa truende, hans Dolk saa blinkende, at Stratonice, som kun var vant til Rævekamp, forfærdet foer tilbage!

„O I Guder!“ skreg hun, „den Skurk! han bærer skjulte Vaaben! Er det Ret? Er det at handle som Mand af Værd og Gladiator? — Nei, i Sandhed! den Slags Folk foragter jeg!“ — derpaa vendte hun med Foragt Gladiatoren Ryggen og skyndte sig at undersøge sin Mand's Tilstand. Men han, der var ligesaa vant til den Slags Legems-Ovelser som en engelsk Bulbider til at kæmpe med en finere Modstander, var allerede kommen sig. Purpurfarverne vare forsvundne fra hans Kinders Overflade, og Aarerne i Panden vare skrumpede ind til deres sædvanlige Størrelse. Han rystede sig med selvtilfreds Grynten, fornøiet over, at han endnu var i Live, og betragtede derpaa sin Fjende fra Top til Taa

med en Mine, hvori der laa mere Agtelse, end han nogensinde før havde værdiget ham.

„Bed Kastor!“ sagde han, „du er dog stærkere, end jeg havde troet. Jeg seer, du er en Mand af Fortjeneste og Tapperhed, — giv mig din Haand, min Helt!“

„Brave gamle Burbo!“ raabte Gladiatorene bifaldende; „det er og bliver dog en raff Karl! giv ham din Haand, Lydon!“

„Ja vel,“ svarede Gladiatoren, „men da jeg nu engang har smagt hans Blod, vilde jeg nok have lidt mere af det.“ —

„Bed Herkules!“ svarede Berten ganske rolig, „det er den sande Gladiatorfølelse! — Pollux! her seer man, hvad Folk kan blive til ved god Dressur; et Rovdyr kunde ikke være vildere!“

„Et Rovdyr? hvad er det for Brøl? Kunne Dyrene maaskee staae sig mod os?“ raabte Tetraides.

„Naa, naa, lad det nu være godt!“ sagde Stratonice, som var beskæftiget med at glatte sit Haar og ordne sine Loffer; — „ere I nu alle gode Venner igjen, saa anbefaler jeg Eder at være rolige og ordentlige; — thi nogle unge Adelsmænd, Eders Patroner og Beskyttere, have ladet sig melde; de ville aflægge Eder et Besøg, thi de ville hellere see Eder her i Eders Es end i Skolen, førend de indgaae Beddemaal om den store Fegting i Amphitheatret. De komme altid til mit

Huus i den Anledning; — de vide, at vi kun beverte Pompejis bedste Fegtere — vort Selskab er, Guderne være lovet! meget udsøgt."

"Ja," sagde Burbo, og skyllede et Bæger eller snarere en Spand Viin ned, — "en Mand, som har vundet mine Laurbær, kan kun tage sig af de Tappreste. Lydon! drik, min Dreng! gid Du maa opleve ligesaa hæderlig en Alderdom som jeg!"

"Kom her!" sagde Stratonice, idet hun tog sin Husbond kjerligt ved Drene, saaledes som Tibul saa smukt har beskrevet, — "kom her!"

"Ikke saa haardt, Ulvinde! Du er værre end Gladiatoren," brummede Burbo.

"Pst!" hvisttede hun; "Kalenus listede sig nylig forklædt ind ad Bagdøren; jeg haaber, han har bragt Sestertserne."

"Saa? Ja saa maa jeg ind til ham," sagde Burbo, "hold imidlertid vaagent Die med Bægeret, og glem ikke Regningen. Lad dem ikke snyde Dig, Kone. — Det er rigtignok Helte, men nogle slemme Gæstgæve. Rufus var et Kul mod dem!"

"Sorg Du blot ikke for mig, din Nar!" var Wgtefællens Svar, og fornøiet med denne kjerlige Forsikkring forlod Burbo Bærelset og ilede til det Indre af Huset.

"Saa disse rundhaandede Herrer komme for at see paa vore Mustler," sagde Niger, — "hvem har underrettet Dig om det, Mutter?"

„Lepidus! — han bringer Clodius med, den sikreste Vedder i Pompeji, og den unge Græker Glaukus.“

„Bæddemaal paa Bæddemaal!“ raabte Tetraides. „Clodius holder paa mig, det gjælder tyve Sestertser! hvad siger Du, Lydon?“

„Han holder paa mig,“ sagde Lydon.

„Nei, paa mig,“ mumlede Sporus.

„Dumrianer! troe J, han vil foretrække Nogen for Niger?“ sagde Giganten, beskedent nævnende sit eget Navn.

„Naa, naa,“ sagde Stratonice, idet hun satte et uhyre Amphora for sine Gæster, som nu havde sat sig ved et af Bordene, — „siden J ere saadanne Helte, hvo af Eder vil da fegte med den numidiske Love, hvis ingen Forbryder skulde findes, der kunde gjøre Eder Rangen stridig?“

„Jeg, som er undsluppen dine Arme, vældige Stratonice!“ sagde Lydon, — „kunde vel ogsaa risquere at møde Løven.“

„Men siig mig,“ sagde Tetraides, „hvor er din Kønne Slavinde, den blinde Pige, med de glimrende Dine? Jeg har længe ikke seet hende.“

„O, hun er for siin en Mundbid til Dig, Neptuns Søn!“ *) sagde Bertinden, „og egentlig er hun for siin

*) Neptuns Søn, et italiensk Udtryk for et raat og vildt Menneske.

for os Alle. Vi sende hende ud i Byen for at sælge Blomster og synge Viser for Damerne; paa den Maade indbringer hun os mere end ved at varte Dig op. Desuden har hun undertiden andre Forretninger, som man ikke saaledes kan snakke om."

"Andre Forretninger!" sagde Niger; — „dertil er hun jo for ung?"

"Bilde Dyr!" sagde Stratonice, „Du troer, der er ingen anden Leg til end den korinthiske. Om Nydia var dobbelt saa gammel, som hun er, vilde hun dog kunne træde i Vestas Tjeneste, stakkels Pige!"

"Men hør, Stratonice," sagde Lydon, „hvordan er Du egentlig kommen til saadan en fin lille Slavinde? — hun egnede sig snarere til at tjene hos en rig Matrone i Rom end hos Dig."

"Det er sandt," svarede Stratonice, „og naar Leilighed gives, haaber jeg ogsaa at skulle tjene en god Skilling ved at sælge hende. Du spurgte, hvorledes jeg er kommen til Nydia?"

"Ja!"

"Seer Du, min Slavinde Staphyla — Du husker vel nok Staphyla, Niger?"

"Ja, den brednævede Tøs, med et Ansigt som en komisk Masse. Hende skulde jeg have ondt ved at glemme, ved Pluto! hvis Tjenerinde hun uden Tvivl er i dette Dieblif."

"Hold Mund, dit Bæst! — altsaa, Staphyla døde,

og det var et stort Tab for mig; jeg gif da paa Torvet, for at kjøbe mig en anden Slavinde. — Men, ved Guderne! de vare alle blevene saa dyre, siden jeg kjøbte stakkels Staphyla, og Pengene vare saa knappe, at jeg var i Begreb med at forlade Pladsen uden Haab, da en Kjøbmand traf mig i Kjølen. „Kone!“ sagde han, „har Du Lyst til at kjøbe en billig Slavinde? — jeg har en Pige tilsalgs. Hun er vel lille og næsten et Barn endnu, men hun er behændig og stille, lærvillig og lydig, synger godt, broderer, og er af god Herkomst.“ — „Fra hvilket Land?“ spurgte jeg. — „Fra Thessalien.“ — Nu vidste jeg, at Thessalierinderne ere adrette og sagtnodige. Jeg sagde derfor, at jeg vilde see paa Pigen. Jeg sandt hende, som I see hende nu, maaſkee lidt mindre og yngre af Udseende. Hun saae taalmodig og tilbageholdende nok ud, som hun stod der, med Hænderne foldede over Brøstet og nedslagne Dine. Jeg spurgte Kjøbmanden om Prisen — den var taalelig, og jeg slog strax til. Kjøbmanden bragte hende herhjem og forsvandt øieblikkeligt. Men tænk Eder min Forundring, mine Venner! da jeg opdagede, at hun var blind. — Ha! ha! det var en fliffig Tyr, den Kjøbmand! Jeg løb strax til Øvrigheden, men Raden var allerede ude af Pompeji. Jeg nødtes da til at gaae hjem i daarligt Humeur naturligviis, og det fik den stakkels Pige da ogsaa at føle. Men det var jo ikke hendes Skyld, at hun var blind; — hun havde været det

fra Fødselen. Efterhaanden forsonede vi os med vort Kjob. Vel havde hun ikke Staphylas Kræfter, og var ikke til synderlig Nytte inden Døre; men snart kunde hun finde Bei omkring i Byen saa godt, som om hun havde havt Argus' Dine, og da hun en Morgen bragte en Haandsfuld Sestertier hjem med, som hun sagde hun havde faaet ved at sælge nogle Blomster, hun havde samlet i vor lille Have, troede vi, at Guderne selv havde sendt hende til os. Fra den Tid lade vi hende gaae ud, naar hun vil, med Kurven fuld af Blomster, som hun fletter i Krandsse paa thessalisk Viis. Det er Noget, Modeherrerne kunne lide, og det lader til, at de Fornemme holde en Klat af hende, thi de betale hende altid mere end nogen anden Blomsterpige, og hun bringer Alt hjem til os, hvilket viist er mere, end nogen anden Slavinde vilde gjøre. Jeg gjør derfor selv alt mit Arbeide inde i Huset, men hun har snart indbragt mig saameget, at jeg kan kjøbe mig en anden Staphyla. Uden Tvivl har den thessaliske Slavehandler *) stjælet den blinde Pige fra honnettes Forældre; thi foruden at hun har Færdighed i at flette Krandsse, synger hun ogsaa og

*) De thessaliske Slavehandlere vare bekjendte for at stjæle Personer af Stand og Opdragelse; de sparede end ikke deres egne Landsmænd. Aristophanes snerter dygtig dette Folk (som han kalder Forrædere) for dets ustyrlige Begjærlighed efter at berige sig ved denne Handel med Menneffekjøb.

spiller paa Cithar, og det bringer ogsaa Penge ind; og for nylig — men nei, det er en Hemmelighed."

"Hvad er en Hemmelighed?" raabte Lydon, —
"er Du bleven en Sphing?"

"Sphing, — nei, hvorfor Sphing?"

"Hold nu fun op med din Snak, min gode Kone, og giv os vor Mad — jeg er sulten," sagde Sporus utaalmelig.

"Jeg ogsaa," sagde den frygtelige Neger, idet han strøg sin Kniv paa den flade Haand, som om han vilde slibe den.

Amazonen gif ud i Kjøkkenet, og kom snart tilbage med et Trug fuldt af halvraat Kød, thi saaledes troede Heltene i Rævesegtningerne dengang saavel som nu bedst at vedligeholde deres Styrke og Vildhed. De satte sig omkring Bordet med Vinen som forfulgte Ulve — Kjødet svandt bort og Vinen flød. Men vi ville nu forlade disse i det klæbske Liv vigtige Personer og følge Burbo paa hans Vej.

Andet Kapitel.

To Hædersmand.

I Rom's tidligere Periode attraaedes Præsteskaldet ikke for Fordelens, men for Grens Skyld. Det beklædtes af de ædleste Borgere, og Plebejere vare udelukkede derfra. Siden, og længe før den Tid, hvori vor Historie foregaaer, stod Præstestanden lige aaben for alle Klasser, idetmindste den Deel af Standen, som indbesattede de saakaldte Flamines eller enkelte Guders Offerpræster. Selv Jupiters Præst (Flamen dialis), der havde Ret til at have en Victor gaaende foran sig, og som ved sit Embede var berettiget til at have Sæde i Senatet, valgtes i den senere Tid af Folket, medens Besættelse af denne Stilling tidligere havde været Patriciernes Privilegium. De mindre nationale og mindre ansete Guddomme betjentes sædvanlig af plebejiske Præster, og Mange gik ind i denne Stand, ligesom nutildags Christne undertiden indtræde i Munkeordener, mindre af religiøs Trang end for at faae Hjælp i deres Fattigdom.

Kalennus, Isis' Præst, var saaledes af den laveste

Herkomst. Hans Slægtninge, om ikke hans Forældre, vare Frigivne. Han havde af dem faaet en god Opdragelse og efter Faderen en lille Arv, som snart var fortæret. Han traadte da ind i Præstestanden som den sidste Tilflugt i Nøden. Var det end ikke store Indkomster, Præsterne paa den Tid, sik havde af Staten, kunde dog Præsterne ved et yndet Tempel aldrig klage over deres Kalds Indtægter. Intet Erhverv er saa indbringende som det, der hviler paa Mængdens Overtro.

Af Kalenus' Slægtninge i Pompeji var der kun een tilbage, og det var Burbo. Deres Hjerter og Interesser vare knyttede til hinanden ved flere mystiske, vanærende Baand, der dog vare stærkere end Blodets, og ofte stjal Isispræsten sig forklædt fra de foregivne strenge Andagtsøvelser, listede sig gjennem en Bagdør ind til den afgaaede Gladiator og var glad ved at kunne hos denne baade ved Charakter og Erhverv æreløse Person bortkaste den sidste Lap af et Hykleri, som, naar ikke Gjerighed havde været hans stærkeste Lidenkab, altid vilde været plumpt paaaklistret denne Natur, der endog var for raa til efterabe Dyden.

Indhyllet i en af hine store Kapper, der, efterhaanden som Togaen gik af Mode, kom i Brug blandt Romerne, og hvis vide Folder skjulte Figuren, ligesom et Slags Hætte (fastsyet til den) gjorde det muligt at skjule Ansigtet, sad Kalenus i et lille hemmeligt Afstykke hos Vinhandleren, fra hvilket der gik en smal Gang til

Bagdøren, en Indgang, som næsten alle Pompejis Huse vare forsynede med.

Rigeoverfor ham sad den kraftige Burbo og talte ivrig og noiagtig paa et Bord, der stod imellem dem, en lille Dynge Smaamynt, som Præsten just havde rystet ud af sin Pung. — thi Pungene vare da ligesaa almindelige som nu, kun med den Forskjel, at de vare bedre spærkede!

„Du seer,“ sagde Kalenus, „at vi betale Dig godt, og Du burde takke mig, fordi jeg har anbefalet Dig saa god en Kunde.“

„Det gjør jeg ogsaa, Fætter!“ svarede Burbo venlig, idet han strøg Pengene ned i en Læderpung, som han derpaa stak i Beltet, hvilket han spændte fastere, end han ellers pleiede at gjøre, naar han var hjemme i sine Gritimer. „Ved Isis, Pisis og Nysis, eller hvad alle de Guder hedde, som de have i Ægypten! min lille Nydia er mig en sand Hesperide — en heel Guldgrube.“

„Hun synger godt og spiller som en Muse,“ svarede Kalenus. „Det er Egenstaber, som min Patron betaler galant.“

„Det er en Gud!“ udbrød Burbo begejstret; „enhver rig Mand, som er ædelmodig, fortjener at tilbedes. Men kom nu og faae et Glas Vin, Gamle, og fortæl mig saa lidt nærmere om den Sag. Hvad har hun egentlig at bestille? De have gjort hende bange; hun

taler bestandig om sin Ed, og man kan ikke faae Noget ud af hende."

"Af mig ikke heller, ved min Høire! — jeg har ogsaa svoret den frygteligste Taushedsed!"

"En Ed! hvad bryde Folk som vi os om en Ed?" —

"Ja, naar det var saadan en almindelig Ed! men denne!" — og den jernfaste Præst gyste, idet han talte.

"Imidlertid," vedblev han, idet han tomte et uhyre Bæger ublandet Viin, — "jeg tilstaaer Dig, det er ikke saameget Eden, jeg frygter, som det Menneskes Hevn, hvem jeg har afslagt den til. — Ved Guderne! han er en mægtig Troldmand og kunde læse i Maanen, at jeg havde brudt min Ed, om jeg vovede at betro det til den. Tal ikke mere om det! Ved Pollux! Hvor flot det ogsaa gaaer til ved hans Gilder, føler jeg mig dog aldrig rigtig vel tilmode der. Veed Du hvad, min Dreng! jeg foretrækker een lystig Time med Dig og en af de simple muntre Tøse, man træffer i din tilrøgede Bule, for en heel Nat ved hans prægtige Gilder."

"Naa, saa det er det, dit Hjerte sukker efter? Saa skulle vi imorgen have os en lystig Aften, om Guderne ville."

"Det var ikke saa galt," svarede Præsten, idet han gned sig i Hænderne og rykkede nærmere til Bordet.

I dette Dieblis hørte de en let Støi ved Bagdøren som af En, der sølte efter Haandgrebet. Præsten slog Hætten over Ansigtet,

„Der er Ingenting i Veien, det er kun den blinde Pige,“ hviskede Verten, da Nydia aabnede Døren og traadte ind i Værelset.

„Naa, mit Barn! hvordan gaaer det? Du seer bleg ud, Du har nok holdt længe ud inat? Naa ja, Ungdom er Ungdom,“ sagde Burbo opmuntrende.

Pigen svarede ikke, men satte sig udmattet paa en Bænk. Hendes Kinder skiftede hyppigt Farve, hun stam-
pede utaalmelig i Gulvet med sine smaa Fødder, hæ-
vede derpaa pludselig sit Hoved, og sagde med fast
Stemme:

„Herre, Du kan lade mig sulte, om Du vil, Du
maa slaae mig, Du maa true mig med Døden! men
jeg gaaer ikke mere til det vanhellige Sted!“ —

„Hvad siger Du, Tøs?“ raabte Burbo med vild
Stemme, og hans store, mørke Bryn mødtes over de
trodsige, med Blod underløbne Dine, „hvad siger Du,
din stridige Tingest! tag Dig iagt!“

„Nu har jeg sagt det,“ svarede den stakkels Pige,
idet hun foldede Hænderne over Brystet.

„Saa Du vil ikke gaae mere, min dydige Vestal-
inde? Godt, saa skal Du blive baaren!“

„Jeg sætter Byen i Oprør med mit Skrig,“ udbød
hun lidenstabelig, og hun blev rød lige op til Panden.

„Det er der gode Raad for, saa bliver Du kneblet!“

„Saa hjælpe mig Guderne!“ sagde Nydia og reiste
sig; „jeg appellerer til Øvrigheden.“

„Hust din Gd!“ sagde en huul Stemme, idet Kalenus for første Gang blandede sig i Samtalen.

Bed disse Ord foer en Gysen gjennem den ullykkelige Pige, og bønlig foldede hun sine Hænder. — „Jeg Ulykkelige!“ udbød hun og brast i en heftig Graad.

Om det var dette høie Smertens Skrig, der rørte den blide Stratonice, skulde vi ikke kunne sige! men vist er det, at hendes mægtige Skikkelse viste sig i dette Døielik i Bærelset.

„Hvad har Du nu gjort min Slavinde, dit Bæst!“ raabte hun rasende til Burbo.

„Rolig. Rone!“ svarede han halvt vred halvt forkynt. „Skal Du ikke have nye Belter og nye Klæder? — Godt, saa hold Die med din Slavinde, eller Du kan komme til at vente længe derpaa. Væ capiti tuo (vee dit Hoved), Glendige!“

„Hvad er det?“ sagde Hægen, idet hun snart saae paa den Gne snart paa den Anden.

Som dreven af en pludselig Indskydelse kom Nydia farende frem fra Væggen, som hun havde lænet sig op til; hun kastede sig for Stratonices Fodder, omfavnede hendes Knæ, og saae op til hende, med et blindt, men usigelig rørende Blik.

„O min Herskerinde!“ hulkede hun, — „Du er en Kvinde, — Du har havt Søstre, — Du har været ung,

som jeg, — føl for mig, — frels mig! Jeg kan ikke mere gaae til disse frygtelige Fester!”

„Snak,” raabte Hegen, idet hun med Raahed traf hende op ved en af de smaa Hænder, som ikke vare skabte for noget sværere Arbeide end at binde Krandsse, — „Snak, saadanne Skrupler passe sig ikke for en Slavinde.”

„Hør engang,” sagde Burbo, idet han raslede med Pungen, „hører Du denne Musik, Kone? Ved Pollux! Holder Du ikke det ustyrlige Føl der i Lomme, saa faaer Du den snart ikke mere at høre!”

„Pigen er træt,” svarede Stratonice og nikkede til Kalenus, „naar I igjen have Brug for hende, skal hun nok være mere føielig.”

„I! I! hvo er her?” raabte Nydia, kastende Dinene om i Værelset med en saa frygtelig Anstrengelse, at Kalenus forfækket sprang op fra Stolen.

„Hun maa kunne see med de Dine,” mumlede han.

„Hvo er her? I Himlens Navn, tal! Ak! vare I blinde som jeg, saa vare I mindre grusomme,” sagde hun og brast atter i Graad.

„Før hende bort,” sagde Burbo utaalmodig, „jeg hader dette Flæberi.”

„Afsked!” sagde Stratonice og stødte det stakkels Barn ved Skuldrene.

Nydia vendte sig imidlertid om med en Mine, der var baade fæf og stolt.

„Hør mig!“ sagde hun, „jeg har tjent Dig tro — jeg, som er opdraget — o, min Moder! min stakkels Moder! Du skulde have anet, at det vilde komme dertil med mig!“

Hun tørrede Taarerne af sine Dine og vedblev:

„Befal mig, hvad det skal være, og jeg vil adlyde; — men jeg siger Eder herved, hvor haarde, strenge og ubøielige I end ere, jeg siger Eder, jeg gaaer ikke oftere derhen; — og tvinges jeg dertil; saa anraaber jeg Prætoeren selv om Barmhertighed; nu har jeg sagt det; hører mig, I Guder, jeg sværger!“

Hærens Dine sprudlede Ild, hun greb Barnet ved Haarene med den ene Haand og løftede den anden i Beiret — den frygtelige Høire, hvis mindste Slag syntes istand til at knuse den fine og skrøbelige Skikkelse, som svævede under hendes Haandtag. Denne Tanke syntes at falde hende selv ind, — thi hun opsatte Slaget, forandrede sit Forsæt, slæbte Nydia til Bæggen, tog en Strikke ned fra Muren, som, af! altfor ofte var brugt i samme Diemed, og i næste Dieblif gjenlød hele Huset af den blinde Piges hjerteskærende og gjennemtrængende Skrig.

Tredie Kapitel.

Glankus gjør et Indkjøb, som siden kommer ham dyrt at staae.

„Hallo, mine brave Gutter!“ raabte Lepidus, idet han bøiede Hovedet for at komme ind ad Burbos lave Huusdør. — „Vi komme for at see, hvo der gjør Eders Vanista størst Gre.“ —

De tre Gladiatoren reiste sig fra Bordet for at at hilse paa tre Herrer, der vare bekendte for at høre til de muntreste og rigeste unge Mænd i Pompeji, og hvis Stemmer derfor havde stor Vegt i Amphitheatret.

„Hvilke skønne Dyr!“ sagde Klodius til Glankus, „værdige at være Gladiatoren!“

„Skade, at de ikke ere Krigere,“ svarede Glankus.

Det var snurrigt at see den ziirlige og forfængelige Lepidus, dette qvindagtige og kunstlede Bæsen, hvem en Straale af Dagslyset ved et Drickelag syntes at blende, hvem et Vindpust i Badet syntes at dræbe, at see denne Lepidus med Begeistring, Kraft og Liv klappe de bredskuldrede Gladiatoren med sin jomfrue-

Pompejis sidste Dage.

lige, sneehvide Haand og beføle deres store, stærke og jern-
faste Muffler, gaafte tabt i Beundring af den Mand-
domskraft, som han sit hele Liv igjennem omhyggelig
havde stræbt at berøve sig selv.

Saaledes seer man endnu den Dag idag de skæg-
løse Spradebasser i Londons Saloner samle sig om
Nævekampens Helte, saaledes see vi dem gabende beundre
og beregne Bæddemaal, saaledes have vi det burleske
og dog sorgelige Syn, at see det civiliserede Samsunds
to Extremer, Fornoieisens Herrer og dens Slaver,
mødes, de uøleste af alle Slaver — baade grusomme
og tilfals, — mandlige Skjoger, som sælge deres
Styrke, ligesom Qvinderne deres Skjønhed, Dyr i Gjer-
ning, men i deres Bevæggrunde værre end Dyrene, —
thi disse lade sig idetmindste ikke sønderrive for Penge.

„Ha! Niger, hvorledes vil Du segte,“ sagde Le-
pidus, „og med hvem?“

„Sporus har udfordret mig,“ svarede Kampen;
„vi skulle kæmpe, til en af os falder, haaber jeg!“

„Det tænker jeg med!“ svarede Sporus og plirede
med sit lille Die.

„Han tager Sværdet, jeg Slingen og Tresorken;
det vil blive prægtige Løier. Jeg haaber, den Over-
levende vil faae nok at gjøre med at opretholde sin
Krones Værdighed.“

„Bær ubekymret, vi skulle nok fylde din Pung,
min Hektor,“ sagde Klodius; „Du skal jo slaaes med

Niger? Glaufus — vil Du vædde? — jeg holder paa Niger."

"Sagde jeg det ikke nok," raabte Niger triumpherende. "Den ædle Klodius tjender mig; Du kan allerede sige, Du er død, Sporus!"

Klodius tog sin Skrivetavle frem. "Vi vædde om ti Sestertier*). — Hvad siger Du?" —

"Lad gaae," svarede Glaufus; "men hvem have vi her? den Helt har jeg aldrig seet før," og han stirrede paa Lydon, hvis Lemmer vare mindre end hans Kammeraters, og som havde noget Tiltalende, ja endog noget Edelt i sit Ansigt, som hans Beskjæftigelse endnu ikke havde udslettet.

"Det er Lydon, en Begynder; endnu har han kun haandteret Træsværdet," svarede Niger nedladende. — "Men der er ægte Blod i ham, — han har udfordret Tetraides."

"Han har udfordret mig," sagde Lydon, "og jeg modtager Udfordringen."

"Og hvorledes segter Du?" spurgte Lepidus. — "Du skulde vente lidt endnu, min Dreng! før Du vover Dig mod Tetraides."

Lydon smilede foragteligt.

"Er han Borger eller Slave?" spurgte Klodius.

*) Dmtrent 800 Rdfr.

„Borger — vi ere alle Borgere her,” svarede Niger.

„Stræk din Arm, Lydon!” sagde Lepidus med en Kjendermine.

Med et betydningsfuldt Blik paa sine Kammerater udstrakte Gladiatoren Armen, der, om den end ikke var saa stor i Omfang som deres, dog var saa fast i sine Muskler og saa symmetrisk i sine Forhold, at de tre Herrer paa eengang istemte et beundrende Udraab!

„Hvad er dit Vaaben?” spurgte Klodius med Skrive-tavlen i Haanden.

„Vi kæmpe først med Cestus: siden, hvis vi begge blive ilive, med Sværdet,” svarede Tetraides bitter og med en misundelig Mine.

„Med Cestus?” raabte Glaukus; „det skulde Du lade være, Lydon. Cestus er en græst Kampmaade, — den kjender jeg nok. Til den Kamp skulde Du have sørget for at faae mere Kjød paa Kroppen; Du er meget for spinkel dertil, — giv Dig ikke af med Cestus.”

„Jeg kan ikke undgaae det,” sagde Lydon.

„Og hvorfor ikke?”

„Jeg har sagt det, — fordi han har udfordret mig!”

„Men han vil ikke være saa paaftaaelig at fordre det Vaaben.”

„Min Ære binder mig!” svarede Lydon stolt.

„Jeg holder paa Tetraides, — to mod een i Kampen med Cestus,“ sagde Klodius; „og skulde vi holde Lige mod Lige, Lepidus, med Sværdene?“

„Om Du bød tre mod een, vilde jeg ikke indlade mig paa saa ulige et Væddemaal; Lydon kommer aldrig til at bruge Sværdet. Du er altfor god.“

„Hvad siger da Du, Glaukus?“ spurgte Klodius.

„Jeg holder de Tre mod Een.“

„Ti Sestertier mod tredive?“

„Ja!“

Klodius noterede Væddemaal.

„Tilgiv mig, min ædle Patron,“ hvistede Lydon til Glaukus; „hvormegget mener Du, at Seierherren vil vinde?“

„Hvormegget? — en syv Sestertier vel.“

„Troer Du saa meget?“

„I detmindste. Men skam Dig! tænker Du paa Pengene ifølgelig paa Gren? O Romere! overalt blive I dog Romere!“

En stærk Rødme foer over Gladiatorens brune Kind.

„Gjør mig ikke Uret, ædle Glaukus; jeg tænker paa begge Dele, men aldrig var jeg bleven Gladiator, naar det ikke havde været for Pengenes Skyld.“

„Udsling! gid Du maa falde! aldrig har nogen Gnier været Helt!“

„Jeg er ingen Gnier,“ svarede Lydon stolt og traf sig tilbage til den anden Ende af Bærelset.

„Men jeg seer ikke Burbo, — hvor er han? — jeg maa tale med Burbo,“ raabte Klodius.

„Han er derinde,“ sagde Nigier og pegede paa Døren i Baggrunden.

„Og Stratonice, den gamle Heltinde, hvor er hun?“ spurgte Lepidus.

„Hun var nylig herinde, men saa hørte hun Noget, om mishagede hende, og væk var hun. Ved Pollux! gamle Burbo havde maaskee faaet fat paa en Tøs i Bagbærelset! jeg hørte en Fruentimmerstemme hvine høit: den gamle Dame er saa skinsyg som Juno!“

„Ypperligt!“ raabte Lepidus leende. „Kom, Klodius! lad os passe paa Jupiter, maaskee har han fanget en Leda.“

I dette Dieblif trængte et høit Smertens- og Rædselskrig ind til dem.

„O skaan mig! skaan mig! jeg er kun et Barn, jeg er blind, er det ikke Straf nok?“

„O Pallas! jeg kjender denne Stemme, — det er jo min stakkels Blomsterpige,“ raabte Glaukus, og han styrtede strax ind i det Bærelse, hvorfra Stemmen kom.

Han sprængte Døren og saae Nydia krumme sig under den rasende Her's Kløer. Strikken, som alt var blodig, svævede høit i Luften; pludseligt holdt Hæren inde.

„Furie!“ raabte Glaukus og rev med sin Venstre Nydia ud af hendes Hænder. „Hvor tør Du saaledes behandle en Pige, — en af dit eget Kjøn, — et Barn? — min Nydia, mit stakkels Barn!“

„O, er det Dig, er det Glaukus?“ raabte Blomsterpigen i en Tone, fuld af Henrykkelse; Taaerne standse paa hendes Kinder; hun smilede, klyngede sig til hans Bryst og kysede hans Klæder.

„Hvor tør Du, næsvise Fremmede, træde mellem en fri Kvinde og hendes Slavinde? Ved Guderne! trods din fine Tunika og din væmmelige Bellugt tvivler jeg dog paa, at Du er romersk Borger, mit Duffebarn!“

„Naa, vær nu artig, Mutter!“ sagde Alodius, som traadte ind med Lepidus, „det er min Ven og Fosterbroder; vi maae nok skaffe ham et Pantser mod din Tunge, det regner jo Stene ned!“

„Giv mig min Slavinde!“ skreg Kjællingen og satte sin mægtige Alo i Grækerens Bryst.

„Ikke om saa alle Furier hjælp Dig,“ svarede Glaukus. „Frygt ikke, kjære Nydia; en Athenæer svigter aldrig i Ulykken.“

„Hallo!“ raabte Burbo, idet han nølende reiste sig. „hvad er det for et Spektakel for en Slavinde? Slip den unge Herre, Kone, lad ham gaae, for hans Skyld skal den næsvise Tingest for denne Gang blive slaanet.“

Med disse Ord trak eller rettere slæbte han sin rasende Gæstefælle bort.

„Jeg syntes,“ sagde Klodius, „at der var En endnu herinde, da vi kom?“

„Han er gaaet.“

Isis's Præst havde nemlig anseet det for raadeligst at forsvinde.

„Na, det var en Ven af mig, et sølle Skrog, der ikke holder af saadan Riv,“ sagde Burbo. „Men gaa dog, Barn! Du river jo Herrens Tunika i Stykker ved at klynge Dig saa tæt op til ham. Gaa, vi have tilgivet Dig.“

„O, forlad mig ikke, forlad mig ikke!“ raabte Nydia, idet hun trykkede sig endnu tættere op til Atheneren.

Rørt over hendes ulykkelige Stilling, hendes Opfordring til ham og hendes Skønhed, satte Grækeren sig ned paa en af de plumpe Stole. Han tog hende paa Skjødets, tørrede Blodet af Skuldrene med hendes lange Haar, kysede Taarerne bort fra hendes Kind og tilhvijsede hende tusinde af de kjæle Ord, hvormed man stiller et Barns Sorg. Og saa godt tog han sig ud under sin menneskekjærlige Omsorg, at endog Stratonices grumme Hjerte rørtes. Hans Nærværelse syntes at kaste Glands over denne lave og smudsige Stue, — ung, smuk og hædret, var han et Sindbillede paa det Lykke-

ligste, Jorden eiede, medens han trøstede et Bæsen, som Jorden havde forladt!

„Jh, hvem skulde have troet, at vor blinde Nydia skulde komme saaledes til Gre!“ sagde Amazonen og tørrede Sveden af sin Pande.

Glaufus saae paa Burbo.

„Min gode Mand,“ sagde han, „det er din Slavinde; hun syngrr godt, og hun er vant til at passe Blomster: — jeg ønsker, at gjøre en Dame en Foræring med en saadan Slavinde. Vil Du sælge mig hende?“ —

Bed disse Ord sølte han, hvorledes den stakkels Pige skjælvede over hele sit Legeme af Glæde; — hun sprang op, strøg sit uordnede Haar fra Dinene og saae sig om, — af, som havde hun Evne til at see! —

„Sælge vor Nydia, — nei paa ingen Maade,“ — sagde Stratonice mumlede.

Nydia sank tilbage med et dybt Suf og greb atter fat i sin Bestytters Kappe.

„Snak!“ jagde Klodius bydende, — „J maa gjøre det for at tjene mig. Hører Du, Mand? hører Du, Kone? — J gjøre Eder ellers mig til Fjende, og saa ere J ruinerede. Er ikke Burbo min Fætter Pansas Klient? Er jeg ikke Amfitheatrets og dets Heltes Drakel! Et Ord af mig, og J kunne slaae Eders Viinkrucker istykker, — J sælge ikke for en Penning mere; — Glaufus, Slavinden er din!“ —

Burbo fradsede sig forlegen i sit vældige Hoved.

„Den Pige er meget Guld værd for mig.“ sagde hun.

„Navn en Priis, jeg er rig.“ svarede Glaufus.

De gamle Italianere lignede de nuværende, — der var Intet, som de ikke kunde sælge, endstige en stakkels blind Pige.

„Jeg har betalt sex Sestertser for hende. nu er hun mindst tolv værd,“ — mumlede Stratonice.

„Du skal faae tyve; følg strax med til Øvrigheden, og kom derpaa til mit Hjem efter Pengene.“

„Jeg vilde ikke have solgt den kjære Pige for hundrede, naar det ikke var for at tjene den ædle Klodius,“ sagde Burbo. „Du taler jo med Pansa om Designatorposten i Amphitheatret, ædle Klodius? det var just en Plads for mig.“

„Du skal faae den,“ sagde Klodius og tilføiede hvissende til Burbo: — „denne Græker kan gjøre din Lykke; Guldet regner gjennem ham som gjennem et Sold; mærk denne Dag med hvidt Kridt.

„An dabis? *)“ sagde Glaufus, efter den sædvanlige Formel ved Kjøb og Salg.

„Dabitur, **)“ svarede Burbo.

„Saa gaaer jeg altsaa med Dig — med Dig! D, Lykke!“ hvissede Nydia.

*) Giver Du mig hende?

**) Hun er din.

„Ja, mit smukke Barn, og dit haardeste Arbejde skal i Fremtiden være at synge dine græske Hymner for den elskværdigste Dame i Pompeji.“

Pigen rev sig ud af hans Arme; hendes Ansigt, som kort isorveien straaede af Glæde, skiftede nu Farve, hun sunkede dybt, greb derpaa atter hans Haand og sagde:

„Jeg tænkte, jeg skulde gaae til dit Huus?“

„Det skal Du ogsaa, foreløbigt; kom, — vi spille Tiden.“

Fjerde Kapitel.

Glaukus' Medbeiler træder frem paa Scenen.

Zone var en af hine glimrende Charakterer, som vi kun een eller to Gange træffe paa i Livet. Hun forenede til den høieste Fuldkommenhed Jordens sjeldneste Gaver, Aand og Skjønhed. Aldrig besad Noget mere overlegne Aaandsevner, uden at gjøre sig til deraf; Bestedenhed og Fortjeneste i Forening ere en herlig Ting, men hvor Fortjenesten er stor, skjuler det beundrede Bestedenhedsflor næsten aldrig dens Omfang for Eieren. Det er Bevidstheden om visse Egenskaber, som ikke kunne aabnebæres for Hverdagsverdenen, der giver Geniet denne blye, tilbageholdne og forlegne Mine, som forbauser og smigrer Dig, naar Du træffer paa den. Bedrag Dig ikke, forsængelige Veidensmenneske! med den Tanke, at denne eller hin store Mands forlegne Manerer ere et Tegn paa, at han ikke kjenner sin Overlegenhed over Dig! hvad Du antager for Bestedenhed, er kun Selvagtelsens Kamp. Han føler kun altfor vel, — og det piner ham, — hvor uendelig større han er end Du, og naar han kommer

ud af Gatning, er det kun fordi han pludselig føler sig nedfunken til den Sphære, hvor han træffer Dig. Han har ingen Samtale, ingen Tanke paa rede Haand for Dig og dine Dige, — det er din Ubetydelighed, som forvirrer ham, ikke hans egen!

Saaledes kjendte da ogsaa Zone sit Geni, men med hiin henrivende Lethed, som er Qvindens Arvelod, forenede hun et Talent, som kun er givet saa beslægtede Aander af det mindre smidige Kjon; — det Talent, at rette og bøie sin Aand efter Enhver, hun kom i Berøring med. Den sprudlende Kilde kastede sine Bande uden Forskjel paa Strandbredden, i Huler og paa Blomster; den forfriskede, smilede og straalede overalt. Den Stolthed, der er en uundgaaelig Følge af Overlegenhed, yttrede sig neppe hos hende; i hendes Bryst koncentrerede den sig til Uafhængighed. Hun vandrede saaledes sin egen glimrende og eensomme Wei. Hun bad ingen bedaget Matrone om at lede sig, men gik alene med sin ubesmittede Reenheds roligt brændende Fakkell. Hun underkastede sig ingen tyrannisk eller despotisk Skik. Hun formede Skikkene efter sin egen Villie, — men hun gjorde det med en saadan quindelig Ynde, og undgik saa let ethvert Misgreb, at man ikke kunde sige, at hun trodsede Skik og Brug, men snarere at hun beherskede den. Det var muligt, ikke at elske Zone: maaffee syntes hun for ophøiet for simple Naturrets Kjerlighed; men elskede man hende først, maatte

Kjerligheden nærme sig Tilbedelse. Hendes Yndighedens Rigdom var uudtømmelig, — den almindeligste Handling blev smuk, naar hun udførte den; et Ord, et Blik af hende virkede som Trylleri. At elske hende var at træde ind i en ny Verden, at forlade den forslidte, gammeldags Jord; man var da i et Land, hvor Diet saae Alt gjennem et magisk Speil. I hendes Nærværelse var det, som om man lyttede til en henrivende Musik; man dukkede sig ligesom ned i hin Følelse, der har saa lidt Jordist ved sig, og som Musiken saa godt forstaaer at vække, — i hin Beruselse, som luttrer og opløfter, og som vel griber Sandserne, men tillige giver dem Sjælens Karakter.

Hun var saaledes ligesom skabt til at beherske og fængsle de mere ualmindelige og skjæffe mandlige Naturen; at elske hende, var at forene to Videnskaber: Kjerlighedens og Uergjerrighedens; — man stræbte opad, idet man elskede hende. Intet Under da, at hun ganske havde fængslet og betvunget Egypterens hemmelighedsfulde, men brændende Sjel, — en Mand, i hvem de vildeste Videnskaber boede. Hendes Skjønhed og hendes Sjel gjorde ham i lige Grad til Slave.

Selv adskilt fra den sædvanlige Verden af egen Drift, elskede han den Driftighed i Karakteren, der ogsaa under almindelige Forhold holdt sig ophøiet og isoleret. Han indsaae ikke, eller vilde ikke indsee, at den eensomme Stilling endnu mere fjernede hende fra ham end fra Menneskeheden i Almindelighed. Hans Gensomhed stod

adskilt fra hendes som den ene Pol fra den anden, som Natten fra Dagen. Han stod ene formedelst sine mørke, men med Glimmer omgivne Laster — hun ved sin skønne Phantasi, ved sin rene Dyd.

Kunde det ikke undre, at Jone saaledes fængslede Egypteren, saa var det endnu mindre besynderligt, at hun saa pludselig og uigjenkaldelig havde betvunget Athenærens lyse og varme Hjerte. Et livsglad Temperament, som syntes vævet af Sols Stråaler, havde kastet Glaukus ind i hans Tids Udspredelser; han lod sig bevæge dertil ikke saameget af urene Drifter som af Ungdommens og Sundhedens opmuntrende Stemmer. Han udbredte sin egen Naturs Glands over enhver Afgrund og enhver Hule, gennem hvilke han vandrede. Hans Indbildningskraft blandede ham, — men hans Hjerte blev aldrig fordærvet. Han saae klarere, end hans Kammerater anede, at de spekulerede i hans Rigdom og hans Ungdom; — men han foragtede Rigdom uden som et Middel til Nydelse, og Ungdommen var det sympathetiske Baand, der knyttede ham til dem. Ganste vist følte han Drift til ædlere Tanker og høiere Formaal, end Fornøielser kunde byde ham; men Verden var et stort Fængsel, hvis keiserlige Slutten var Roms Behersker, — og de samme Dyder, som i Athens frie Dage vilde have gjort ham ærgjerrig, gjorde ham i dette Slaveri uvirksom og ligegyldig. Thi i denne unaturlige oppustede Samsundstilstand var al ædel Stræben

forbudt. I et despotisk og overdaadigt Hof's Regioner blev Uergjerrigheden til en Kæppestrid i Smiger og List. Havesyge var bleven det eneste Formaal for hvem der vilde have sig over Mængden; man attraaede Præturer og Provindser blot som Fribreve paa at plyndre, og Regjeringsmyndigheden var kun en Undskyldning for Rov. I smaa Stater er Hæderen meest virksom og reen; — jo snevrere Girkens Grændser ere, desto mere brændende er Patriotismen. Almeenaanden er koncentreret og stærk: — ethvert Die læser vore Handlinger; — vore Bevæggrunde til offentlig Handling ere sammenknyttede med vore private Vaand, ethvert Punkt i vor snevre Sphære er opfyldt med Skikkelser, med hvilke vi fra Barndommen af vare fortrolige, — vore Medborgeres Bisald ligner vore Benner's Hjærtegn. Men i store Stater er Hovedstaden kun Høffet, — Provindserne, som vi ikke kjende, hvis Skikke, ja hvis Sprog maaskee ere os fremmede, have ingen Fordring paa vor Patriotisme, deres Beboers Forsædre ere ikke vore. Ved Høffet attraae vi Gunst istedetfor Hæder; udenfor Høffet forsvinder den offentlige Mening, og Egennytten har ingen Modvægt.

Italien, Italien! medens jeg skriver dette, hvælver din Himmel sig over mig, og dine Bolger pladske ved mine Fødder, — lyt ikke til den blinde Statsviisdom, som vil forene alle dine stolte Stæder til eet Rige; falske, fordærvelige Indbildning! Dit eneste Haab om

Gjenfødselse ligger i Delingen. Florents, Mailand, Benedig, Genua kunne endnu engang blive frie, naar hver enkelt for sig er fri. Men drøm ikke om det Heles Frihed, naar hver enkelt Deel er i Trældom; Hjertet maa være Systemets Centrum, Blodet maa have frit Løb overalt, og i store Samfund seer man kun en oppustet svag Kæmpe, hvis Forstand er svækket, hvis Lemmer ere døde, og som i Kraftløshed og Svaghed maa bøde for Overtrædelsen af Sundhedens og Kraftens naturlige Forhold.

Saaledes kastede tilbage paa sig selv, sandt Glaukus's ædlere Egenheder ingen Anvendelse uden i hiin overstrømmende Indbildningskraft, som gav hans Fortællelser Ynde og hans Tanker Poesi. — Vediggang var mindre foragtelig, end Beddestrid med Parasiter og Slaver, og Overdaadigheden kunde dog forfines, naar Uergjerrigheden ikke kunde sætte sig et høiere Maal. Dog Alt, hvad der var godt og skjønt i hans Sjæl, vaagnede paa eengang, da han lærte Jone at kjende. Her var et Rige, værdigt en Halvgud, her var en Herlighed, som et nedværdiget Selskabs modbydelige Atmosfære ikke kunde besmitte eller formørke. Kjerligheden finder til enhver Tid, under alle Forhold, en Plads for sit gyldne Alter. Og sig mig, om der endog i de for Hæderen gunstigste Tidsperioder kunde gives en mere ophøiet og opløstende Triumph end Erobringen af et ædelt Hjerte?

Hvad enten nu denne Følelse begejstrede ham eller ei, — saa syntes hans Ideer mere opphøiede, — hans Sjæl syntes mere opvakt og synlig i Jones Nærvarelse. Var det naturligt at elske hende, var det ogsaa naturligt, at hun gjengjeldte hans Videnskaber. Ung, glimrende, veltalende, forelsket og Athenær var han for hende en levende Typus af hendes Fædrelands Poesi. De lignede ikke Skabningerne i en Verden, hvor Kamp og Sorg vare Elementerne; de lignede Bæstener, som kun sees paa Naturens Fesfdage, — saa herlig, saa frisk var deres Ungdom, deres Skjønhed og deres Kjerlighed. De syntes ikke at tilhøre den raae Hverdagsverden. De maatte henføres til den saturninske Alder, til Drømmebillederne om Halvguder og Nympfer. Det var, som om Livets Poesi samlede og nærrede sig i dem, og i deres Hjerter vare de sidste Straaler af Delos's og Grækenlands Sol concentrerede.

Men var Jone uafhængig i sit Valg af Levemaade, saa var ogsaa hendes beskedne Stoltthed forholdsmæssig aarvaagen og let foruroliget. Ægypterens Logn og Opsund, Historien om Glaucus's Raahed og Mangel paa Delikatesse skar hende i Hjertet. Hun ansaae det for en Bebreidelse mod sin Charakter og Levemaade; den haardeste af alle Straffe for hendes Kjerlighed; hun sølte for første Gang, hvor pludselig hun havde hengivet sig til hiin Kjerlighed; hun blussede af Skamfuldhed over en Svaghed, hvis mulige Følger hun

studsede ved at erfare. Hun bildte sig ind, at det var netop denne Svaghed, som havde foranlediget Glaucus's Foragt; hun led under den bitterste Lidelse, som kan ramme en ædel Natur: Ydmygelsen.

Imidlertid var hendes Kjærlighed ikke mindre sat i Bevægelse end hendes Stolthed. Naar hun eet Dieblif udfødte Bebreidelser mod Glaucus og næsten hadede ham, brast hun i det næste i bitter Graad; hendes Hjerte overvældedes af dets medfødte Blødhed, og hun udbrod i sin bitter Angst: „Han foragter mig, han elsker mig ikke.“

Fra det Dieblif, Egypteren havde forladt hende, havde hun indesluttet sig i sit Bærelse; hun havde bortviist sine Slavinder, hun havde negtet sig hjemme for den Skare, som beleirede hendes Dør. Glaucus var udelukket tilligemed de Dvrige; — han undrede sig, men han anede ikke Grunden. Aldrig kunde han tiltroe sin Jone, — sin Dronning, — sin Gudinde — de qvindelige Luner, som Italiens Elfsøvsdigtere ideligt flage over. Han tænkte sig hende i hendes Reenheds Majestæt aldeles ophøiet over alle hine Kunster, hvormed den Tids Qvinder plagede deres Tilbedere. Han var urolig, men hans Haab var ikke formørket, thi han vidste allerede, at han elskede og var elsket; kunde han ønske en kraftigere Talisman mod al Frygt?

I den dybeste Nat, da Gaderne vare stille, og Guldmaanen alene var Vidne til hans Andagt, listede

han sig til sit Hjertes Tempel, til hendes Hjem og hyl- dede hende paa sit Lands skjønnede Maade. Han bedæf- fede hendes Dørtærskel med de rigeste Krandsse, hvori hver Blomst var et Brev, der bragte de hjærligste For- sikringer, og i den lange Sommernat lode Toner af Lyciens Luth og Sange, som Diebliffets Begeistring indgav ham.

Men Binduet foroven aabnedes ikke; intet Smil oplivede den dæmrende Nat. Alt var stille og mørkt. Han vidste ikke, om hans Sange vare velkomne, om hans Bønner bleve hørte.

Men Jone sov ikke og forsmaaede ikke at lytte til ham. De blide Toner naaede op til hendes Bærelse; de beroligede, de betvang hende. Medens hun lyttede, troede hun ingen af Ægypterens Anklager; men da Tonerne tilsidst standsede, og hans Fod fjernede sig, ophørte Fortryllelsen, og i sin Sjæls Bitterhed saae hun næsten en ny Haan i denne smukke Hyldest.

Vi sagde, at hun negtede sig hjemme for Alle; — dog var der een Undtagelse, — der var een Person, som ikke lod sig afvise, som tiltog sig et Slags fader- lig Myndighed over hendes Handlinger og hendes Huus: Arbaces fordrede for sig selv Fritagelse for alle de Formaliteter, som iagttoges af Andre. Han traadte indenfor Døren med en Ugeneerthed som En, der søler sig hjemme paa et Sted. Han banede sig Vej til hendes Gensomhed med en rolig og selvtillidsfuld Mine, som

om det var Noget, der ganske fulgte af sig selv. Uagtet Jones uafhængige Charakter havde hans Kunst dog sat ham istand til at udøve et hemmeligt Herredømme over hendes Sind. Hun kunde ikke befrie sig derfor; undertiden ønskede hun det, — men aldrig kæmpede hun derimod. Hun var fortryllet af hans Slangerie. Han standsede og beherskede hende ved den magiske Kraft, som hans Aand havde tilegnet sig gennem en lang Vane, som havde lært ham at indgyde Uresfrygt og at undertvinge. Ganske uvidende om hans egentlige Charakter eller hans skjulte Kjerlighed, følte hun den Uresfrygt for ham, som Geniet altid føler for Visdommen, Dyden for Helligheden. Hun betragtede ham som en af Oldtidens Vise, der trængte ind i Kundskabens Mysterier, fordi de ikke vare besmittede af Videnskabens. Hun betragtede ham neppe som et jordisk Væsen, men som et mystisk, helligt Drakel. Hun elskede ham ikke, men frygtede ham. Hans Nærværelse var hende ikke velkommen. Den formørkede hendes Aand, endog naar hun var i den gladeste Stemning; hans høie, iiskolde Skikkelse var som et Bjerg, der skjuler Solens Lys. Imidlertid tænkte hun aldrig paa at forbyde ham at besøge hende. Hun laa under for en Indflydelse, som vakte, om ikke Modbydelighed, saa dog et Slags stille Rædsel i hendes Sjæl.

Arbaces beslattede nu at anvende alle sine Kunster for at sikkre sig Besiddelsen af den Skat, han havde

følt en saa glødende Længsel efter. Han blev opmuntret og styrket ved Seiren over hendes Broder. Fra det Dieblif, Aparcides var falden under det velslystige Trylleri ved hin Fæst, sølte Egypteren sit Herredømme over den unge Præst sikket og grundfæstet. Han vidste, at intet Offer var saa fuldstændigt undertvunget som en ung og syrig Mand, der for første Gang har underkastet sig Sandernes Trældom.

Da Aparcides om Morgenens vaagnede af den dybe Sovn, som fulgte paa den velslystige Ruus, sølte han sig rigtignok befæmmet, nedslaaet og forfrækket. Løstet om Kydsheds tonede i hans Dre; hans Tørst efter Hellighed, — var den slukket i den mudrede Strøm? — Men Urbaces kjendte Midlerne til at sikre sig sin Seier. Fra Velslysten førte han paa cengang den unge Præst ind i Viisdommens Mysterier. Han aflørede for hans forbausede Dine den mørke ægyptiske Philosophies Hemmeligheder, der kun aabenbares for de Indviede, Hemmeligheder, tagne af Stjernerne og Alchymien, som i hine Dage, da Fornuften selv kun var Indbildningskraftens Foster, nok kunde gjælde for et guddommeligt Væsens Viisdom. Saaledes stod da Egypteren for den unge Præsts Dine som et overjordist Væsen, der var udrustet med overnaturlige Gaver.

Den heftige og inderlige Længsel efter Kundskab om et Hiinsides, som fra Barndommen af havde luet i Præstens Hjerte, blev blendet, og tilsidst forvirrede

og overvældede den ganske hans klare Bevidsthed. Han lod sig saaledes fange af en Lyst, som paa eensgang taltale de to stærkeste menneskelige Lidenstaber, Driften til Nydelse og Driften til Kundskab. Tanken om, at en saa viis Mand skulde feile, at en saa stolt Mand skulde kunne nedlade sig til Bedrag, oprørte ham. Indviklet i en metaphysisk Morals mørke Bæv, lod han de Undskyldninger gjælde, hvormed Ægypteren forvandlede Lyst til Dyd. Hans Stolthed smigredes uvilkaarligt ved, at Urbaces satte ham i Klasse med sig selv, — at han stillede ham udenfor de Love, som binde Mængden, — at han gjorde ham til en ophøiet Deeltager baade i sine mystiske Studier og i sin Gensomheds magiske Forsøstelser. Hiin Religions rene og strenge Lærdomme, hvortil Olynthus vilde omvende ham, vare bortskyllede i hans Grindring, i nye Videnskabers Strøm. Og Ægypteren, som kjendte denne Religions Læresætninger og snart af sin Discipel erfarede, hvilken Magt dens Tilhængere havde udøvet over ham, søgte ikke ubehændig at tilintetgjøre hiin Virkning, ved at drøfte Hovedsætningerne i en halvt sarcastisk, halvt alvorlig Tone.

„Denne Tro,“ sagde han, „er kun et Plagiat af en af de mange Allegorier, som vore gamle Præster have opfundet. See her,“ sagde han og pegede paa en hieroglyphisk Rulle — see her i disse gamle Figurer finder Du Oprindelsen til den kristelige Treenighed. Her

ere ogsaa tre Gudsdomme, — Gud, Manden og Sønnen. Læg Mærke til, at Sønnens Tilnavn er Frelseren, at det Tegn, hvormed hans menneskelige Egenskaber ere antydede, er Korset *). See her Osiris' hemmelighedsfulde Historie, hvorledes han gik i Døden, — hvorledes han ligger i Graven, og hvorledes han, bringende et høitideligt Sonoffer, igjen opstaaer fra de Døde! I disse Historier vilde vi blot fremstille en Allegori af Naturens Virksomhed og den evige Himmels Udviklinger. Men, skjøndt Allegorien ikke er bleven forstaaet, har selve det udvortes Billede givet lettroende Folkeslag Stof til mangfoldige religiøse Lærdomme. Det er vandret til Indiens vide Sletter, det har foretværet Grækernes drømmende Speculation, og idet det antog stedse grovere og materiellere Former, jo mere det fjernede sig fra sin Oprindelses Skjød, har det i denne nye Religion antaget en menneskelig og legemlig Skikkelse, og de Troende fra Galilæa ere kun ubevidste Efterabere af Nilens Overtro!"

Dette var det sidste Argument, som fuldkommen overvandt Præsten. Han folte, som alle Mennesker, en Trang til at troe paa Noget, og uden Modstand hengav han sig tilsidst heelt til den Tro, som Urbaces lærte, en Tro, som maatte have en mægtig Tiltrækningskraft, saa vist som der er noget Menneskeligt i Videnskaben,

*) Den Troende vil af dette tilfældige Sammentræf udlede ganske andre Slutninger end Egypteren.

noget Emigrende i Forsængelighedens Tilfredsstillelse, noget Tillokkende i Forhjelser.

Efter denne let vundne Seier kunde Egypteren nu ganske hengive sig til en Plan, som laa ham langt mere paa Hjerte, og i sin Vlykke med Broderen saae han et godt Varsel med Hensyn til Søsteren.

Han havde seet Jone Dagen efter den Fæst, vi vare Vidner til, altsaa Dagen efter, at han havde forgiftet hendes Sind mod Medbeileren. Næste Dag og atter den næste gjentog han sit Besøg, og hver Gang udsolgede han hele sin Kunst, deels for at befæste den ugunstige Stemning mod Glaukus, deels og fornemmelig for at forberede hende paa de Indtryk, han ønskede hun skulde modtage. Den stolte Jone bestræbte sig for at skjule den Angst, hun led, og Kvindestolthed har en saadan Magt til at forstille sig, at den kan skuffe den Skarpsindigste og befæmme den Listigste. Men Urbaces var ikke mindre forsigtig, ved ikke at komme tilbage til en Gjenstand, som Klogskab bød ham at behandle som en reen Ubetydelighed. Han vidste, at ved at dvæle længe ved en Medbeilers Feil giver man ham kun Bærd i den Elskedes Dine; det Klogeste er ikke at være for høirostet i sit Had eller for bitter i sin Foragt, at nedsætte ham ved en ligegyldig Tone, som om det slet ikke kunde falde En ind, at et Menneſte som han kunde være Gjenstand for Kjerlighed. Vi naae sikkrest vort Maal ved at skjule det Saar, der er tilsoiet vor egen

Stolthed og umærkelig pirre den Kvindes Stolthed, hvis Stemme skal afgjøre vor Skjebne. En saadan Politik vil altid blive fulgt af Enhver, som kjender det svagere Kjon, — og den anvendte ogsaa Egypteren.

Han talte ikke mere om Glaucus's Anmaaselse, nævnte hans Navn, men ikke oftere end Klodius's og Lepidus's. Han lod, som om han satte dem Alle i samme Klasse, som Bæsjener af en lav, ephemer Natur, som Bæsjener, der Intet fattedes af Sommerfuglens Egenskaber uden dens Ustyld og Ynde. Af og til berørte han i Forbigaaende en eller anden opdigtet Udsvævelse, som han erklærede dem for Deeltagere i; undertiden talte han om dem som Antipoder til hine høiere aandelige Naturen, til hvilke Jone hørte. Blendet af Jones og maaskee ogsaa af sin egen Stolthed, drømte han ikke om, at hun allerede elskede; — men han frygtede dog for, at hun mulig kunde have næret hine første flygtige Følelser for Glaucus, der bane Veie for Kjærligheden, og hemmelig skær han Tænder af Raseri og Skinsyge, naar han tænkte paa den farlige Medbeilers Ungdom, Ynde og Fiinhed, som han tilsyneladende lagde saa lidt Bægt paa.

Det var den fjerde Dag efter de i Slutningen af forrige Bog fortalte Begivenheder, at Arbaces og Jone sadde sammen.

„Du bærer Glor i dit Hjem,“ sagde Egypteren:

— „det er ikke smukt mod dem, som Du bærer med dit Benfæb.“

„Hvor kan Urbaces,“ svarede Jone, som havde faaet Sløret over sit Ansigt for at skjule sine forgrædte Dine, „hvor kan Urbaces, som ene seer paa Sjelen, lægge Mærke til, om Ansigtet er skjult?“

„Jeg seer ene paa Sjelen,“ gjentog Ægypteren; men netop derfor maa Du vise mig dit Ansigt, thi der vil jeg see den.“ —

„Pompejis Lust gjør Dig galant,“ svarede Jone med tvungen Munterhed.

„Troer Du, skjønne Jone, at jeg først har lært at skatte Dig i Pompeji?“

Ægypterens Stemme skjælvede, — han standsede et Dieblif, og begyndte atter:

„Der er en Kjerlighed, skjønne Grækerinde, som ikke ene er den tankeløse Ungdoms Kjerlighed; der er en Kjerlighed, som ikke seer med Dinene, som ikke hører med Ørene, men i hvilken Sjelen er forelsket i Sjelen. Din Faders Landsmand, den dybsindige Plato, drømte om en saadan Kjerlighed; — hans Efterfølgere have søgt at efterligne ham; men det er en Kjerlighed, som ikke er for Hoben, — det er den Kjerlighed, som kun høie og ædle Naturer kunne fatte, — den har Intet tilsælles med letfærdige Tilbøieligheders sympathetiske Baand; Kynfer bortskræmme den ikke, saalidt som Mangel paa Skjønhed; den fordrer Ungdom, det er sandt, —

men den fordrer den kun i Følelsens Friskhed; — den fordrer Skjønhed, ogsaa det er sandt, — men kun Tankens og Aandens Skjønhed. Saadan er den Kjerlighed, o Jone, som den kolde og strenge Mand bringer som et værdigt Offer. Streng og kold anseer Du mig for, — det er den Kjerlighed, jeg vover at lægge paa dit Alter, — Du kan modtage den uden Rødmen."

"Og dens Navn er Venjskab!" svarede Jone. Hendes Svar var ustyldigt, men lod dog som en Bebrejdelse imod hans hemmelige Hensigt.

"Venjskab!" gjentog Arbaces heftig; — nei, dette Ord vanhelliges for ofte, til at kunne anvendes paa en saa hellig Følelse. Venjskab! det er et Baand, som knytter Daarer og Udsvævende til hinanden! Venjskab er det Baand, som forener en Glaukus's og en Klodius's letfindige Hjerter! — Venjskab! nei det er en jordist Tilbøielighed, udsprungen af lave Vaner og urene Sympathier; den Følelse, hvortom jeg taler, er hentet fra Stjernerne *) — den er deelagtig i hiin hemmelighedsfulde, usigelige Længsel, som vi føle, naar vi stirre op til dem, — den brænder, men luttret: — det er Naphtha-Lampen i Alabastvasen, der brænder med den meest fortryllende Bellugt, men kun skinner igjennem i de reneste Kar. — Nei, det er ikke Kjerlighed, og det er ikke Venjskab, som Arbaces søger for Jone. Giv min

*) Plato.

Følelse intet Navn, — Jorden har intet Navn for den, — den er ikke jordisk; — hvorfor da fornedre den ved jordiske Navne og jordiske Biforestillinger?"

Aldrig før havde Arbaces været sig saa vidt; men Skridt for Skridt søgte han sig her paa fast Grund. Han vidste, at han førte et Sprog, som, om det end i vore Dage, der affekttere Platonisme, vilde klinge sortroligt i en ung Piges Øren, dengang lod besynderligt og fremmed, uden at noget bestemt Begreb var forbundet dermed, hvorfor han ogsaa umærkeligen kunde gaae frem og vige tilbage, eftersom Leiligheden fordrerede eftersom Haabet opmuntrede eller Frygten affrækkede ham. Zene skjælvede, skjøndt hun ikke vidste hvorfor; Eløret skjulte hendes Ansigt og dulgte et Udtryk, som, naar Ægypteren havde seet det, paa en gang vilde have berøvet ham Modet og bragt ham til Raseri. Aldrig havde han været hende modbydeligere, — den harmoniske Modulation i den meest indsmigrende Stemme, som nogen sinde har skjult vanhellige Tanker, lod skurrende i hendes Øre. Hele hendes Sjæl var endnu stedse opfyldt af Glaucus's Billede; omme Ørd fra en Anden oprørte og ængstede hende, og dog anede hun ikke, at en Lidsenskab, stærkere end den Platonisme, han hyklede, laae skjult bag Arbaces's Ørd. Hun troede virkelig, at han kun talte om Sjælens Tilboielighed og Sympathi; men var det ikke netop den Tilboielighed, den Sympathi, som udgjorde en Deel af den Kjerlighed, hun søgte for

Glaukus? og turde noget andet Fodtrin end hans nærme sig hendes Hjertes hellige Dørtærskel?

Engstelig bestræbende sig for med Et at forandre Samtalens Gjenstand, svarede hun derfor med kold og ligegyldig Stemme:

„Hvem end Urbaces bærer med sin Agtelse, er det naturligt, at hans ophøiede Aand pryder denne Følelse med en egen Farve; — det er naturligt, at hans Venskab er renere end Andres, hvis Onsker og Bilsfarelser han ikke nedlader sig til. Men sig mig, Urbaces, har Du nylig seet min Broder? — Han har i flere Dage ikke besøgt mig, og da jeg sidst saae ham, var jeg ganske urolig over hans Opsørsel; jeg frygter, at han har været for uilfsrdig med det alvorlige Valg, han har gjort, og at han angrrer et ugjenfaldeligt Skridt?“ —

„Vær ubekymret, Jone!“ svarede Egypteren, „det er sandt, at hans Aand i nogen Tid var urolig og forsagt; han grebes af hine Tvivl, der ere egne for ethvert glødende Temperament, som stedse falder og stiger fra den heftigste Opbrusning til træt Udmattelse og omvendt. Men han kom selv til mig, Jone, i sin Angst og Nød, han søgte En, hos hvem han kunde finde Medfølelse og Kjerlighed. Jeg har beroliget hans Sind; jeg har bortryddet hans Tvivl; jeg har ført ham fra Bliedsommens Dørtærskel ind i dens Tempel, og ligeoverfor Gudindens Majestæt blev hans Sjel fyldt med

Blidhed og Fred. Frygt ikke, — han vil ikke mere føle Anger; de, der betroe sig til Urbaces, føle i det Høieste Anger for et Dieblif." —

„Hvor det glæder mig!“ svarede Jone. — „Min fjære Broder! naar han er fornøiet, er jeg lykkelig.“

Somtalen dreiede sig nu om ubetydeligere Gjenstande; Ægypteren bestræbte sig for at behage; han nedlod sig endog til at underholde. Hans mangfoldige Kundskaber satte ham istand til at forskjønne og oplyse enhver Gjenstand, han berørte, og Jone, som glemte det ubehagelige Indtryk, hans første Ord havde gjort, henreves, trods hendes Sorg, af hans Aands Tryllekraft. Hendes Bæsen blev utvungent og hendes Tale fri. Og Urbaces, som havde ventet paa en Velighed, skyndte sig med at gribe den.

„Du har endnu ikke seet det Indre af mit Huus,“ sagde han; „det kunde maaskee mere Dig; der er nogle Værelser, som kunne give Dig en klarere Forestilling om, hvad Du ofte har bedet mig om at beskrive, — et ægyptisk Huses Indretning. Vel vil Du paa ingen Maade i den romerske Bygningskunsts smaalige Forhold finde den massive Kraft, den mægtige Storhed eller den gigantiske Pragt, ja ikke engang den kunstlige Indretning, som findes i Thebens og Memphis's Paladser; men Et og Andet vil Du dog træffe, som kan give Dig et Begreb om den gamle Cultur, der har forædlet Berden. Skjænk derfor din Ungdoms Ven en af disse

stjønne Sommerastener, og lad mig have den Gre, at min mørke Bolig bliver hædret med den beundrede Jones Nærværelse."

Uvidende om de Banhelligelser, der foregik indenfor disse Mure, — om de Farer, som ventede hende, gik Jone villig ind paa Forslaget; næste Aften fastsattes til Besøget, og Egypteren gik bort med et fornoiet Ansigt, som spulmede af vild og syndig Glæde. Neppe var han borte, før en Anden bad om at blive indladt, — men vi vende os atter til Glaukus.

Tenfte Kapitel

Den stakkels Skildpadde. — Nye Omværlinger
for Nydia.

Morgensolen skinnede over den lille og duftende Have, som var indesluttet af Peristylen i Athenærens Huus. Han laae nedslaaet, forsagt og taus i det bløde Græs, som bredte sig mellem Bedene, og en Baldachin, som var udspændt over ham, brød Sommersolens brændende Straaler.

Da denne skønne Volig først blev udgravet af Jorden, fandt man i Haven Skallen af en Skildpadde som havde været dens Beboer. Dette Dyr, dette forunderlige Ved i Skabningen, hvem Naturen synes at have negtet alle Livets Glæder og kun at have undt en passiv og drømmeagtig Fornemmelse af Livet, havde været Stedets Gæst i mange Aar, før Glaufus kjøbte det, saamange Aar, at Traditionen henførte den til et Tidspunkt, som laa utroligt langt tilbage. Huset havde været bygget og gjenopbygget, — dets Besiddere havde skiftet og atter skiftet — Generationer havde blomstret og vare forsvundne, og endnu bestandig henslæbte Skildpadden sin langsomme og følesløse Tilværelse. Ved et Jordstjælv, som for sexten Aar siden havde omstyrtet mange af Byens offentlige Bygninger og bortjaget de forfærdede Indbyggere, var det Huus, som Glaufus nu beboede, blevet skrækkeligt medtaget. Besidderne forløbe det i mange Dage; ved deres Tilbagekomst bortskaffede de Ruinerne, som bedækkede Haven, og fandt endnu Skildpadden, uskadt og uvidende om den almindelige Odelæggelse, der havde sundet Sted trindt om den. Et fortryllet Liv syntes at boe i dens langsomme Blod og umærkelige Bevægelser. Imidlertid var den ikke saa uvirksom, som det syntes; den tog sig en regelmæssig og eensformig Spadseretour; Tomme for Tomme gjen-nemgik den sit Territoriums lille Omkreds, idet den

Pompejis sidste Dage. 13

brugte Maaneder til at fuldende hele Reisen. Det var en rastløs Vandrer den Skildpadde! taalmodig og med Møie tilbagelagde den sine selvbestemte Dagrejser, uden at føle nogen Interessé for Tingene omkring sig; det var en Philosoph, koncentreret i sig selv! — Der var noget Stort i dens eensomme Egoisme! — Solens Straaler, hvori den badede sig, — Vandet, som daglig skyllede over den, — Luften, som den ubevidst indaandede, vare dens eneste og usoranderlige Luxus. Aars-tidernes milde Omveglinger i hiint fortryllende Klima rørte den ikke. Den skjulte sig i sin Skal som den Fromme i sin Andagt, som Tænkeren i sin Vilddom, som Elsker en i sit Haab.

Umodtagelig for Tidens Stød og Forandringer var den et Billede paa Tiden selv — langsom, regelmæssig, stadig, uvidende om de Lidenstaber, som rasede omkring den. Den stakkels Skildpadde! Der skulde intet Mindre til end Vulkanernes Bragen, en sammenstyrkende Verdens Krampe-trækninger, for at slukke deres dorste Livsagnist! Den ubøielige Død, som hverken har Barmhertighed mod Pragt eller mod Skjønhed, gik uændset forbi et Væsen, som Døden kun kunde bringe en saa ubetydelig Forandring.

For dette Dyr følte den virksomme og livsfulde Græker al den Beundring og Tilboielighed, som Kontraster kunne opvække. Han kunde tilbringe Timer med at iagttage dens krybende Gang, med moraliserende Sammenligninger over dens Livsmekanisme. Han for-

agtede den i sin Glæde, men misundte den i sin Sorg.

Idet han, liggende i Græsset, betragtede den sig langsomt bevægende, skøndt tilsyneladende ubevægelige mørke Masse, mumlede Athenæren ved sig selv:

„Ornen kastede en Steen med sine Kløer i den Tanke, at bryde din Skæl — og Stenen knuste en Digters Hoved*). Det er Skjebnens Allegori! Underlige Væsen! Du havde en Fader og en Moder; maaskee har Du ogsaa for mange Aar tilbage haft en Mage. Elskede dine Forældre Dig eller har Du elsket? Rullede dit langsomme Blod kraftigere, naar Du krob hen til Siden af din Brud? — var Du istand til at føle Kjerlighed? Var Du uløffelig, naar Du ikke havde hende ved din Side? — kunde Du føle, naar hun var nærværende? — Hvad vilde jeg ikke give til, for at kjende dit pantsrede Brysts Historie, — for at gennemskue dine dæmrende Onskers Mechanisme, — for at fatte den Haarsbreddes Grændselinie, der adskiller din Sorg fra din Glæde! Og dog synes jeg, Du maatte kunne mærke, naar Zonen var her, at Du maatte føle hendes Komme som en mildere Lustning, som en blidere Sol. Jeg misunder Dig nu, thi Du veed ikke, at hun er fraværende, og jeg vilde ønske, jeg kunde være som Du i de Diebliske, da jeg ikke ser hende! — Hvilken Tvivl, hvilken Anelse griber mig! Hvorfor vilde hun ikke modtage

*) Sagnet fortæller, at Æschylus døde paa denne Maade.

mig? — Dage ere henrundne, siden jeg hørte hendes Stemme. For første Gang bliver Livet mig tomt. Jeg er som En, der bliver alene tilbage efter et Gjæstebud, — Lykene ere nedbrændte, — Blomsterne visnede. Al, Zone! kunde Du ane, hvor høit jeg tilbeder Dig!" —

I disse skjønne Drømmerier afbrødes Glaucus ved Nydias Indtræden. Hun gik med lette, forsigtige Skridt gennem det marmorklædte Tablinum. Hun passede Buegangen og standsede ved Blomsterne, som befrandsede Haven. Hun havde sin Bandkande i Haanden og læskede de tørstige Planter, som syntes at oplyves ved hendes Komme. Hun bøiede sig, for at indaande deres Bellugt, berørte dem frygtsoomt og ømt og sølte famlende paa Stilkene, om ikke et visent Blad eller et frybende Insekt krænkede deres Skjønhed. — Og idet hun svævede fra Blomst til Blomst med sit alvorlige, ungdommelige Ansigt og sine yndefulde Bevægelser, kunde man ikke have forestillet sig en mere passende Slavinde for Havens Gudinde. —

"Nydia, mit Barn!" sagde Glaucus.

Ved Lyden af hans Stemme standsede hun med Et, — lyttende, rødrende, aandeløs; — med aabne Læber dreiede hendes Ansigt sig, for at opfange Lydens Retning — hun satte Kanden ned og ilede hen til ham — og forunderligt var det at see, hvor sikkert hun fandt Vei mellem Blomsterne og ad den korteste Vei naaede hen til sin nye Herre.

„Nydia,“ sagde Glaufus, idet han ømt strøg hendes lange Haar tilbage —

„Det er nu tre Dage siden Du kom under mine Huusguders Beskyttelse. Have de smilet til Dig? er Du lykkelig?“

„O, saa lykkelig!“ sukkede Slavinden.

„Og nu,“ vedblev Glaufus, „da Du nogenlunde har fattet Dig efter de forhadte Grindringer om din forrige Stilling; nu, da Du bærer Klæder (han berørte hendes broderede Tunika), som bedre passe for din skønne Skikkelse, nu mit søde Barn! da Du har vænnet Dig til en Lykke, som Guderne stedse forunde Dig! vil jeg bede Dig om at gjøre mig en Tjeneste.“

„O! hvad kan jeg gjøre for Dig?“ spurgte Nydia, foldende sine Hænder.

„Hør,“ sagde Glaufus, „saa ung Du er, skal Du være min Fortrolige. Har Du nogensinde hørt Jones Navn?“

Den blinde Pige snappede efter Veiret og blev saa bleg som en af Statuerne, der stirrede paa hende fra Peristylen; hun svarede med Anstrengelse og efter et Diebligs Pause:

„Ja, jeg har hørt, at hun er fra Neapel, og meget smuk.“

„Smuk! ja, hendes Skønhed kan blende Dagen! Neapel! nei, hun er Grækerinde af Herkomst, kun Græ-

kenland kan frembringe saadanne Bæfener. Nydia, jeg elsker hende!"

"Det har jeg tænkt mig," svarede Nydia rolig. —

"Jeg elsker hende, og det skal Du sige hende. Jeg vil sende Dig til hende. Lykkelige Nydia! Du vil komme ind i hendes Bærelse, — Du skal inddrikke hendes Stemmes Musik, — Du skal varme Dig i hendes Nærværelses solskinsvangre Lust.

"Hvad! hvad! vil Du sende mig bort fra Dig?"

"Du gaaer jo til Tone," — svarede Glaukus, i en Tone, som sagde: „havd mere kan Du ønske Dig?"

Nydia brast i Graad.

Glaukus stod op og trykkede hende op til sig med en Broders trøsterige Omhed.

"Mit Barn, min Nydia, Du græder, fordi Du ikke kjender den Lykke, jeg har bestemt for Dig. Hun er venlig og blid som Foraarsvinden. Hun vil blive din Ungdoms Søster. Hun vil skatte dine Talenter, — hun vil elske din simple Ufskyld saa høit, som ingen Anden var istand dertil! thi de ligne hendes egne. Græder Du endnu, Du lille Tøsse? Jeg vil ikke tvinge Dig, min Glut. Vil Du ikke gjøre mig den Tjeneste?"

"Vel, kan jeg tjene Dig, saa befa! See, jeg græder ikke længer, — jeg er rolig."

"Du er min egen Nydia," vedblev Glaukus, kysende hendes Haand. "Gaa da tilf hende: føler Du Dig skuffet med Hensyn til hendes Venlighed, har jeg vakt falske

Forventninger hos Dig, saa kom tilbage, naar Du vil! Jeg forærer Dig ikke bort, jeg laaner Dig blot til en Anden. Mit Hjem skal altid være Dig et Tilflugtssted, mit Barn! Al! gid jeg kunde beskærme alle Bammeløse og Ulykkelige! Men taler mit Hjerte Sandhed, skal Du snart tilhøre mig igjen, mit Barn. Mit Hjem og Jones skulle blive eet, og Du skal boe hos os Begge." —

En Gysen foer igjennem den blinde Piges fine Legeme, — men hun græd ikke mere, hun var resigneret.

"Gaa da, min Nydia! gaa til Jones Huus, — man skal vise Dig Bei derhen. Bring hende de skønneste Blomster, du kan finde. Vassen, Du bringer dem i, skjænker jeg Dig; undskyld denne Gaves ringe Værd. Du skal ogsaa tage den Luth, jeg gav Dig igaar, og ved hvilken Du saa godt forstaaer at vække den slumrende Aand. Bring hende ligeledes dette Brev, hvori jeg efter hundrede Forsøg har givet nogle af mine Tanker Ord. Lad dit Ore gribe enhver Lyd, enhver Modulation af hendes Stemme, og siig mig, naar vi atter mødes, om dens Musik maatte smigre eller mistroste mig. Det er allerede flere Dage siden, at jeg ikke kunde faae Afgang til Jone; der er noget Hemmelighedsfuldt i denne Udelukkelse. Jeg quæles af Frygt og Tvivl; Du har jo et hurtigt Blik, og din Godhed for mig vil tifold skærpe din Skarpsindighed, — søg da Du at udfinde Grunden til denne Uvenlighed, tal om mig, saa ofte Du har mindste Anledning dertil, lad mit Navn stedse

svæve paa dine Læber, — dog lad hende blot ane, hvor høit jeg elsker hende, men udtal det just ikke med lige-fremme Ord, — læg Mærke til, om hun sukker, medens Du taler, om hun svarer Dig, — eller, hvis hun misbilliger dine Ord, i hvilken Tone det da skeer. Vær min Veninde, — tal for mig! hvor rigelig vil Du da ikke gjengjælde det Videt, jeg har gjort for Dig! Du grunder, Nydia? Du er endnu et Barn, — har jeg maaskee sagt mere, end Du forstaaer?"

„Nei.“

„Og Du vil tjene mig?"

„Ja!"

„Saa kom til mig, naar Du har plukket Blomsterne, og jeg vil give Dig den Bæse, jeg talte om; søg mig i Ledaas Bærelse! Du er da ikke bedrovet, fjere Barn?"

„Glaufus, jeg er Slavinde: — hvad har jeg at gjøre med Glæde eller Sorg?"

„Saaledes maa Du ikke tale! Nei, Nydia, vær fri! — Jeg giver Dig din Frihed — brug den, som Du vil, og tilgiv mig, at jeg troede, Du ønskede at tjene mig."

„Du er fornærmet. O! jeg vilde for Alt, hvad Friheden kan give, ikke fornærme Dig, Glaufus; min Beshytter, min Frelser! tilgiv den stakkels, blinde Pige! — Hun kloger ikke, selv om hun skal forlade Dig, naar hun derved kan bidrage til din Lykke."

„Guderne velsigne dit taknemmelige Hjerte!“ sagde Glaukus inderlig bevæget, og uden at ane, hvilken Flamme han tændte, kysede han hendes Pande gjentagne Gange.

„Du tilgiver mig,“ sagde hun, „og Du vil ikke mere tale om min Frihed? min Lykke er at være din Slavinde, — Du har lovet, at Du ikke vil give mig til nogen Anden.“

„Ja, det har jeg lovet.“

„Nu vil jeg plukke Blomsterne.“

Taus modtog Nydia af Glaukus's Haand den kostbare rigtbesatte Vase, i hvilken de mangesfarvede Blomster duftede; uden Taarer modtog hun hans Afskedsformaning. Hun standsede et Dieblif, da han holdt op at lale, — hun trøstede sig ikke til at svare, — hun søgte hans Haand, trykkede den til sine Læber, lod Sløret falde over Ansigtet og sjernede sig derpaa pludseligt. Hun standsede atter, da hun naaede Dørtærskelen, udstrakte sine Hænder mod den og hviskede:

„Tre lykkelige, usigelig frydefulde Dage har jeg oplevet, siden jeg traadte over Dig, velsignede Dørtærskel! Fred hvile evigt over Dig, naar jeg er borte! — Nu river mit Hjerte sig løs fra Dig, og den eneste Lyd, der toner derinde, byder mig — at døe!“

Sjette Kapitel.

Den lykkelige Skjønhed og den blinde Slavinde.

En Slavinde traadte ind i Jones Bærelse. Et Sendebud fra Glaukus ønskede at blive indladt.

Jone betænkte sig et Dieblif.

„Hun er blind,“ sagde Slavinden, „hun vil ikke rogte sit Grinde til Andre end Dig selv.“

Løvt er det Hjerte, som ikke agter Ulykken. I samme Dieblif, Jone hørte, at Sendebudet var blindt, følte hun Umuligheden af at bortvise det med et koldt Svar. Glaukus havde valgt en Herold, som i Sandhed var hellig — en Herold, som ikke kunde afvises.

„Hvad kan han ville mig? hvad Budskab kan han sende mig?“ og Jones Hjerte bankede stærkt. Tæppet foran Indgangen droges tilside; lette og lydlose Trin bevægede sig hen over Marmorgulvet, og ledsaget af en af Pigerne, gik Nydia ind med den kostbare Gave.

Hun stod et Dieblif stille som for at lytte efter en Lyd, hun kunde rette sig efter.

„Vil den ædle Jone,“ sagde hun med blid og

sagte Stemme, „værdige mig et Ord, for at jeg kan vide, hvorhen jeg skal styre min omtaagede Fod, og for at jeg kan lægge min Gave for hendes Fodder?“

„Mit smukke Barn,“ svarede Jone rørt og venlig, — „anstreng Dig ikke med at gaae over det glatte Gulv: min Pige kan bringe mig din Gave,“ og hun vinkede til Pigen, at hun skulde tage Basen.

„Jeg tør ikke overrække den til nogen Anden end Dig selv,“ svarede Nydia, og ledet af sit Dre, nærmede hun sig langsomt til det Sted, hvor Jone sad, og holdt knælende Basen henimod hende.

Jone tog den af hendes Haand og satte den paa Bordet ved sin Side. Derpaa reiste hun hende blidt op og vilde sætte hende ved Siden af sig paa en af Hynderne, men det beskedne Barn vægrede sig.

„Jeg har endnu ikke røgtet mit Grinde,“ sagde hun, og tog Glaukus's Brev frem af sit Gebandt. „Dette vil maaskee forklare, hvorfor han, som sendte mig, valgte et saa uværdigt Sendebud til Jone.“

Idet Græserinden tog Brevet, følte Nydia, hvorledes hendes Haand skjælvede. Med forslagne Arme og nedslagne Blikke stod hun foran Jones stolte og herlige Skikkelse, — ikke mindre stolt maaskee i sin ydmyge Stilling. Jone vinkede med Haanden, og Slavinderne trak sig tilbage. Endnu engang betragtede hun den unge Slavinde med Forbauselse og Medlidenhed,

traadte derpaa lidt tilbage, aabnede og læste følgende Brev:

„Glaufus sender Jone mere, end han vover at udtale. Er Jone syg? — Dine Slavinder svare nei! og den Forsikkring trøster mig. Har Glaufus fornærmet Jone? — Al! det Spørgsmaal kan jeg ikke gjøre dine Slavinder. I fem Dage har jeg været forviist fra din Nærhed. Har Solen skinneth i den Tid? — Jeg veed det ikke. — Har Himlen smilet? For mig har den ikke havt noget Smil. Min Sol og min Himmel er Jone. — Fornærmer jeg Dig — er jeg for dristig? — har jeg sagt paa Papiret, hvad min Tunge ikke vovede at bringe over Læberne? — Al! i din Gravarelse føler jeg meest det Trylleri, hvormed Du har underbunget mig. Men Gravarelsen, som berøver mig Glæden, bringer mig Mod. Du vil ikke see mig? Du har ogsaa bortviist de almindelige Smigrere, som flokke sig omkring Dig; men kan Du sammenblande mig med dem? — Det er ikke muligt! Du veed altfor godt, at jeg ikke hører til dem, — at jeg ikke er af samme Stof som de. Thi var jeg end dannet af det ringeste Leer, har dog Rosens Duft gennemtrængt mig, og din Naturs Aand er gaaet over i mig for at gennemstrømme, helliggjøre, besjæle det døde Leer. Have de bagtalt mig for Dig, Jone? Du vil ikke troe dem. Om saa det delphiske Orakel selv sagde mig, at Du var uværdig, jeg vilde ikke troe det — og er Du mindre vantro end jeg?

Jeg tænker paa den sidste Gang, vi vare sammen — paa den Gang, jeg sang for Dig — paa det Blik, hvormed Du svarede mig. Dølg det, om Du vil, Zone! der er noget Betslægtet i vore Naturer, og vore Dine have erkjendt det, skjøndt vore Læber vare tause. Medlad Dig til at see mig, at høre mig!, og forskyd mig saa, om Du vil. Jeg troede ikke, at jeg saa snart skulde komme til at udtale, at jeg elsker; men Ordene trænge sig til mit Hjerte, — de ville frem. Modtag da min Hyldest og min Ed! Vi mødtes først i Pallas's Tempel: skulde vi ikke atter mødes ved et blidere og ældre Alter?

„Skjønne, tilbedte Zone! Naar min varme Ungdom og mit Athenæerblod have misledet og fristet mig, have de dog lært mig at vurdere Hvilen, — Havnen, de have naaet. Jeg ophænger min drivvaade Alsedning ved Søgudens Alter. Jeg har undgaaet Skibbrud. Jeg har fundet Dig, Zone, forund mig at see Dig! Du er mild imod Fremmede, — vil Du være mindre god mod din egen Landemand? Jeg imødeser dit Svar. Modtag de Blomster, jeg sender Dig; — deres søde Duft fører et mere veltalende Sprog end mine Ord: de modtage fra Solen den Vellugt, de udaande; — de ere et Billede paa Kjerligheden, som modtager og betaler tifold, et Billede paa det Hjerte, som indsuger dine Straaler og skylder Dig Spiren til de Skatte, som det offerer dit Smil. Jeg sender dem med et Bud, som Du vil modtage i dit Huus, om ikke

for min Skyld, saa dog for hendes egen. Hun er, ligesom vi, en Fremmed; — hendes Faders Åse hviler under en smukkere Himmel; men hun er mindre lykkelig end vi, — hun er blind og er Slavinde. Staffels Nydia! jeg søger saa vidt som muligt at formilde Naturens og Skjebnens Haardhed imod hende, idet jeg beder om Tilladelse til at ansætte hende hos Dig. Hun er blid, behædlig og lærvillig. Hun er kyndig i Musik og Sang og en sand (Chloris*) for Blomsterne. Hun haaber, Jone, at Du vil faae hende fjer; hvis det er Illusion, da send hende tilbage til mig.

Endnu et Ord. — Lad mig være dristig, Jone. Hvorfor nærer Du saa høie Tanker om hiin mørke Ægypter? Han har ingen ærlig Mands Mine. Vi Grækere lære at kjende Menneſker fra Buggen af; vi ere ikke mindre dybsindige, fordi vi ikke affekttere en mørk Mine. Vore Læber smile, men vore Dine ere alvorlige, de iagttage, — de bemærke, — de grandſte. Urbaces er ikke En, man altfor let bør ſætte Lid til! Er det muligt, at han har ſværtet mig hos Dig? — Jeg troer det, thi jeg forlod ham hos Dig, — Du ſaae, hvor ubehagelig min Nærværelſe var ham: fra det Dieblik har Du ikke modtaget mig. Tro ikke, hvad han ſiger for at nedſætte mig; gjør Du det, da ſig mig det ligefrem, — thi det ſkylder Jone Glaufus. Farvel!

*) Den græſke Flora.

dette Brev berører din Haand, diſe Bogſtaver møde dine Dine, ſkulle de være lykkeligere end han, ſom ſkrev dem? — Endnu engang, farvel!”

Det forekom Jone, da hun læſte dette Brev, ſom om en Taage var falden fra hendes Dine. Hvad havde Glauſus's formeentlige Forſeelse været? — At han ikke virkelig elſtede hende! Og nu tilſtod han i aabne, utvetydige Udtryk denne ſin Kjerlighed. Fra dette Dieblif var hans Magt ſuldkommen gjenreift. Ved ethvert Ord i hans poetiſke og ſanddru lidenſkabelige Brev gjorde hendes Hjerte hende Bebreidelſer. Havde hun ikke tvivlet om hans Troſkab og troet en Anden? og havde hun idetmindſte indrømmet ham Forbryderens Ret, at lære at kjende ſin Forbrydelse og at forſvare ſig imod Beſkyldningen? — Taarerne rullede ned over hendes Kinder, — hun kyſſede Brevet, lagde det ved ſit Bryſt og vendte ſig til Nydia, ſom endnu ſtod paa ſamme Sted og i ſamme Stilling.

„Vil Du ikke ſætte Dig,” ſagde hun, „medens jeg beſvarer dette Brev?”

„Du vil altsaa beſvare det?” ſagde Nydia koldt; — vel, — Slaven, ſom ledsagede mig, vil overbringe dit Svar.”

„Thi Du,” ſagde Jone, „bliver hos mig; hav Tillid til mig, din Tjeneste ſkal blive let.”

Nydia bøiede ſit Hoved.

„Hvad er dit Navn, ſkjønne Pige?”

„Nydia.“

„Dit Fødeland?“

„Olympens Land — Theßsalien.“

„Du ſkal være mig en Veninde,“ ſagde Jone, idet hun fjertegnede hende, „ligesom Du allerede halvt er min Landemandinde. For det Førſte vil jeg bede Dig, at Du ikke bliver ſtaaende paa det kolde, glatte Marmorgulv; ſaa! nu, da Du ſidder, kan jeg forlade Dig et Dieblif.“

Hun ſkrev:

„Jone hilſer Glaukus; — kom til mig, Glaukus, kom til mig imorgen, — jeg kan have gjort Dig Uret, men jeg vil ialſaid ſige Dig den Forſeelse, der har været Dig paadigtet. Frygt ikke i Fremtiden for Egypteren, — frygt Ingen. Du ſiger, at Du har ſagt for meget, — al! i diſſe flygtige Ord har jeg allerede gjort det Samme — farvel!“

Da Jone kom tilbage med Brevet, ſom hun ikke vovede at læſe, efterat hun havde ſkrevet det, reiſte Nydia ſig fra ſit Sæde.

„Du har ſkrevet til Glaukus?“

„Ja.“

„Og vil han taſke Sendebudet, ſom bringer ham Brevet?“

Jone glemte, at den, der ſpurgte, var blind; hun rødmede over hele Anſigtet og forblev tauſ.

„Jeg mener blot,“ tilſoiede Nydia i en roligere

Tone, „det mindste kolde Ord af Dig vil bedrøve ham, — den mindste Venlighed vil glæde ham. Er det Første Tilfældet, saa lad Slaven bringe dit Svar; — er det Sidste derimod Tilfældet, saa lad mig, — jeg skal vende tilbage inden Aften.“

„Og hvorfor, Nydia,“ spurgte Tone undvigende, „vil Du bringe mit Brev?“

„Det er altsaa venstabeligt?“ svarede Nydia. „Al, hvor kunde det være Andet! hvo kunde være uvenlig imod Glaufus?“

„Mit Barn,“ sagde Tone, lidt mere tilbageholdende end før, „Du taler med Barme, — Du finder altsaa Glaufus elskværdig?“

„Edle Tone! Glaufus har været for mig, hvad hverken Skjebnen eller Guderne have været, — en Ven!“

Den med Værdighed blandede Sorgmodighed, hvormed Nydia udtalte disse Ord, rørte den skønne Tone; hun boiede sig og kyskede hende.

„Du er taknemmelig og med Rette; hvorfor skulde jeg rødme ved at sige, at Glaufus fortjener din Taknemmelighed? Gaa, min Nydia! — bring ham selv dette Brev, — men kom igjen! Er jeg ikke hjemme, naar Du kommer, — som maaskee vil være Tilfældet i aften, — saa skal der være indrettet et Bærelse til Dig ved Siden af mit eget. Nydia, jeg har ingen Søster — vil Du være mig en Søster?“

Pompejis sidste Dage.

Thessalierinden kysjede Jones Haand og sagde derpaa noget forlegen:

„En Gunst, skjonne Zone, — maa jeg udbede mig den?“

„Du kan Intet forlange, som jeg ikke vil tilstaae Dig,“ svarede Neapolitanerinden.

„Man har sagt mig,“ sagde Nydia, „at Du er skjon over al Beskrivelse. Ak, jeg kan ikke see, hvad der henrykker Verden. Vil Du da tillade mig at føre min Haand over dit Ansigt? Det er den eneste Maade, hvorpaa jeg kan opfatte Skjønhed, og jeg gjætter sædvanlig rigtig!“

Hun ventede ikke paa Jones Svar, men endnu medens hun talte, lod hun blidt og langsomt Haanden glide hen over Grækerindens halvt bortvendte Træk, — Træk, som kun eet Billede i Verden kan kalde tilbage. Dette Billede er den lemlæstede, men beundringsværdige Statue i hendes Fødeby, i hendes eget Neapel! — hiint Ansigt af parisk Marmor, ved Siden af hvilket hele den florentinske Venus's Skjønhed er fattig og jordest, — hiint Ansigt, saa fuldt af Harmoni, Ungdom, Geni og Aand, — som nyere Granskere have holdt for en Fremstilling af Psyche*). Hendes Haand gled

*) De beundringsværdige Lærninger af denne saakaldte pompejianske Statue findes i Museo Bourbonico. Ansigtet er, baade hvad Udtrykket og Profilen angaaer, det skjønneste af

hen over det flettede Haar og den glatte Pande, — over de bløde og dog faste Kinder, — over Kløften i Hagen, — over den sneehvide Svanehalss.

„Jeg veed nu, at Du er smuk,“ sagde hun, „og jeg kan nu for Fremtiden forestille mig Dig i mit Mørke.“

Da Nydia forlod hende, hensesank Jone i dybe, salige Drømme. Glaukus elskede hende altsaa; han tilstod det, — ja, han elskede hende. Hun undrede sig over, at hun nogensinde havde kunnet troe en Stavelse af, hvad der var fremført imod ham, — hun undrede sig, at Egypteren havde været istand til at udøve sin Magt til Skade for Glaukus. En kold Gysen gjenneføer hende, da hun kom tilbage til hans Advarsel mod Urbaces, og hendes hemmelige Frygt for dette mørke Bæsen steg til Rædsel. Hun vantes af disse Tanker af sine Piger, som forkyndte hende, at Timen til at besøge Urbaces var kommen; hun studsede, thi hun havde forglemmt sit Løfte. Hendes første Følelse var, at hun vilde lade sig undskyldte, den næste at lee over sin Frygt for sin ældste Ven. Hun ilede med at foie den sædvanlige Pynt til sin Klædning, og i Tvivl, om hun mere skulde spørge Egypteren angaaende hans Anklage

Alt, hvad der er opbevaret os af den gamle Billedhuggerkunst.

mod Glaukus, eller om hun skulde vente, indtil hun, uden at anføre Kilden, kunde forebringe Glaukus selv Beskyldningen, begav hun sig til Urbaces's mørke Bolig.

Envende Kapitel

Jone gaar i Fjelden. — Musen søger at overgaae Nettet.

„O, dyrebare Nydia!“ udbød Glaukus, da han læste Jones Brev, — „Du, som bringer det lykkeligste Budskab, som nogensinde svævede mellem Himmel og Jord! — hvorledes skal jeg takke Dig?“

„Jeg er beionnet,“ sagde den arme Thessalierinde.

„Imorgen, imorgen! hvorledes skal jeg faae Tiden til at flygte til den Tid?“

Den forelskede Græker vilde ikke lade Nydia slippe, skjøndt hun flere Gange søgte at forlade Bærelset; atter og atter maatte hun gjentage hver Stavelse af den korte Samtale, hun havde havt med Jones; tusinde Gange forglemmende hendes Ulykke, spurgte han hende om den Elskedes Blik og Udseende, og hurtig igjen

undskyldende sin Feil, bad han hende atter at gjentage hele sin Beretning. Timerne, som smerteligt hensnege sig for Nydia, ilede hurtigt og behageligt for ham, og Mørket var allerede faldet paa, da han igjen sendte hende til Zone med et nyt Brev og nye Blomster. Neppe var hun gaaet, før Klodins og flere af hans muntre Selskabsbrødre trængte ind til ham; de drillede ham med hans Ensomhed hele Dagen og hans Udeblivelse fra deres sædvanlige Samlingssted; de indbød ham til at ledsage dem til forskjellige Forlystelsessteder i den livsfule By. Dengang, som nu (thi intet Land har maaffet tabt mere af sin Storhed og dog beholdt flere af sine Sædvaner), var det Italienernes Fornøielse at samles om Aftenen, og under Templernes Buegange eller i Skyggen af Trægrupperne i Gaderne, lyttende til Musik eller en opfindelsesrig Fortællers Foredrag, at hilse den opgaaende Maane med kolig Viin og glade Sange. Glaukus var for lykkelig til at kunne sige Nei; han solte Trang til at give sin overstrømmende Lyksalighed Lust. Han gif derfor gjerne ind paa sine Kammeraters Forslag, og leende ilede de samlede ud gennem de folkerige, oplyste Gader.

Imidlertid naaede Nydia atter Jones Huus, som Zone selv for længe siden havde forladt, — og den blinde Pige spurgte ligegyldig, hvor hun var gaaet hen.

Evaret bragte hende til at studse og forfærdes.

„Til Arbaces's — Egypteren's Huus? Umuligt!“

„Det er sandt, Du Smaa!“ sagde Slaven, som havde besvaret hendes Spørgsmaal. „Hun har længe kjendt Egypteren.“

„Længe! I Guder! og Glaukus kan elske hende!“ mumlede Nydia ved sig selv. „Og har hun ofte besøgt ham før?“ spurgte hun høit.

„Aldrig før,“ svarede Slaven. „Er det Rygte sandt, som gaaer gjennem hele Pompeji, vilde det maaskee have været bedre, om hun heller ikke nu havde gjort det. Men min stakkels Hersterinde hører Intet af det, som naaer vore Dren; hvad der tales om i Vestibulen, naaer ikke til Peristylen*.“

„Aldrig før,“ gjentog Nydia. „Er Du vis derpaa?“

„Ja, mit smukke Barn! men hvad vedkommer det Dig eller os?“

Nydia betænkte sig et Dieblif, satte derpaa de Blomster fra sig, som hun havde med, kaldte paa Slaven, som skulde ledsage hende, og forlod Huset uden at sige et Ord.

Først da hun var kommen halvveis tilbage til Glaukus's Huus, brød hun Tausheden, og selv da mumlede hun kun ved sig selv:

*) Terents.

„Hun aner ikke den Fare, hvori hun styrter sig, det er umuligt. Daare, som jeg er, — skal jeg redde hende? — Ja, thi jeg elsker Glaukus høiere end mig selv.“

Da hun kom til Athenærens Bolig, erfarede hun, at han var gaaet ud med nogle Venner, men Ingen vidste hvorhen. Sandsynligviis kom han ikke hjem før Midnat.

Thesfalierinden sukkede; hun sank ned paa et Sæde i Hallen og bedækkede sit Ansigt med Hænderne, som for at samle sine Tanker.

„Der er ingen Tid at spille,“ tænkte hun, og sprang op. Hun vendte sig til Slaven, som havde ledsaget hende.

„Veed Du, om Jone har nogen Slægtning eller nogen fortrolig Ven i Pompeji?“ spurgte hun.

„Hvilket Spørgsmaal, ved Jupiter!“ svarede Slaven, „er Du saa eenfoldig at spørge derom? Hver Mand i Pompeji veed, at Jone har en Broder, som, kjøndt ung og rig — mellem os sagt — har været Nar nok til at blive Isis's Præst.“

„Isis's Præst! o Guder! hans Navn?“

„Apæcides.“

„Saa veed jeg Alt,“ mumlede Nydia; „Broder og Søster skulle altjaa begge offres. Apæcides! ja, det var det Navn, jeg hørte i . . . ha! han kjender da

den Fare, som truer hans Søster. Jeg vil gaae til ham."

Hun sprang op ved denne Tanke, greb den Stav, der saa ofte havde været hendes Fører, og ilede til det nærliggende Isis-tempel. Førend hun kom under den venlige Grækers Beskyttelse, havde denne Stav været tilstrækkelig til at føre den blinde Pige fra den ene Ende af Pompeji til den anden. Hver Gade, hvert Hjørne i de mere besøgte Kvarterer vare hende vel bekendte, og da Indbyggerne nærede en halv overtroist Ureskygt for Blinde, gif man stedse til Side for hendes frygtsumme Trin. Stakkels Pige! kun lidet drømte hun om, at hun om saa Dage skulde i sin Blindhed finde en Beskytter og en Fører, der var sikkrere end de stærpeste Dine.

Men siden hun var kommen under Glaukus's Tag, havde han beselet en Slave at ledsage hende overalt, og den stakkels Djævel, som havde faaet denne Forretning, og som var vel ved Magt, gif nu, da han efter to Gange at være marscheret til Jones Huus saae sig fordømt til en tredje Vandring (hvorhen vidste ene Guderne!), og jamrede sig over sin Eljebne, idet han svor ved Castor og Pollux, at han troede, den blinde Pige havde Mercur's Binger som Cupidos Svaghed.

Nydia trængte imidlertid kun lidt til hans Hjælp, for at finde Veien til Isis's bekjendte Tempel; Plad-

sen foran det var tom, og hun kom uhindret til det hellige Gitter.

„Her er ingen,“ sagde den corpulente Slave, „hvad eller hvem søger Du? Veed Du ikke, at Præsterne ikke boe i Templet?“

„Naab,“ sagde hun utaalmodig; „Nat og Dag er der stedse idetmindste een Præst, som vaager i Isis's Tempel.“

Slaven kaldte, men der kom Ingen.

„Seer Du Ingen?“

„Nei.“

„Du tager feil, jeg hører et Suf; see bedre til!“

Forundret og brummende saae Slaven sig rundt om med sine dørste Dine, og foran Alteret, af hvilket der endnu findes Levninger, saae han en bøiet Skikkelse, ligesom hængsunken i Eftertanke.

„Jeg seer en Skikkelse,“ sagde han, „og efter den hvide Klædning at slutte, er det en Præst.“

„O Isis's Præst!“ raabte Nydia, „Du, den ældste Guddoms Tjener! hør mig!“

„Hvo kalder?“ sagde en huul og tungsindig Stemme.

„En, som har en almindelig Tidende at forebringe et Medlem af din Stand; — jeg kommer for at være, ikke for at høre Oraklet.“ —

„Med hvem vil Du tale? dette er ingen passende

Time for Grinder; forstyr mig ikke! Ratten er helliget Guderne, — Dagen Menneffene."

"Jeg synes, jeg skulde kjende din Stemme; — Dig er det, jeg søger, skjøndt jeg kun har hørt Dig tale een Gang før. Er Du ikke Præsten Apæcides?"

"Jo, det er mig," svarede Præsten, idet han gik fra Alteret og nærmede sig Gitteret.

"Det er Dig, Guderne være prisede!" — Vinkende med Haanden ad Slaven, bad hun ham gaae længere bort, og han, som naturligviis meente, at en eller anden religiøs Ceremoni, hvortil maaſkee Jones Vel og Bee knyttede sig, havde ført hende til Templet, adlød og satte sig paa Jorden i nogen Afstand.

"Tys!" sagde hun hurtigt med hvissende Stemme; "er Du virkelig Apæcides?"

"Naar Du kjender mig, kan Du da ikke gjenkalde Dig mine Træk?"

"Jeg er blind," svarede Nydia, "mine Dine ere i min Hørelse, og den gjenkjender Dig; — dog sværg, at det er Dig!"

"Bed Guderne sværger jeg det, ved min Høire, og ved Maanen!"

"Tys! tal sagte, — kom mig nærmere, — giv mig din Haand. Kjender Du Urbaces? — Har Du lagt Blomster for hiin Dødnings Fodder? — Al! din Haand er kold, — hør videre! har Du aflagt det frygtelige Løfte?"

„Hvo er Du? hvorfra kommer Du, blege Pige?“ spurgte Apæcides studsende. „Jeg kjender Dig ikke, — det er ikke det Bryst, ved hvilket mit Hoved har hvilet — jeg har aldrig seet Dig før.“

„Men Du har hørt min Stemme; dog at gjenkalde disse Grindringer vilde kun gjøre os Begge skamfulde. Hør mig, Du har en Søster!“

„Tal! Tal! hvad hun?“

„Du kjender Dødens Fester, Fremmede, — det morer Dig maaskee at deeltage i dem, — men vilde Du ogsaa synes om, at din Søster tog Deel i dem, — vilde det glæde Dig, om Arbaces beværtede hende?“

„Det forbyde Guderne! Pige! spotter Du mig, da skjælv! Jeg sonderriver Dig Led for Led!“

„Jeg taler Sandhed, og medens jeg taler, er Jone i Arbaces's Haller, — for første Gang er hun i dette Dieblif hans Gjæst. Du veed, om det er Fare forbunden med denne første Gang! Farvel! — jeg har røgtet mit Grinde.“ —

„Vent, vent!“ raabte Præsten, idet han foer over Panden med den magre Haand. — „Er det sandt, hvad kan der da gøres for at frelse hende? Maaskee lukke de mig ikke ind. Jeg kjender ikke alle Veie i denne Labyrinth. O Nemesis! jeg lider retfærdig Straf!“

„Jeg vil sende min Slave bort, — hvis Du vil være min Ledfager. — Jeg vil føre Dig til Husets hemmelige Dør og tilhviiste Dig de Ord, som give Ad-

gang. Tag Vaaben med, dem kunde Du saae Brug for!"

"Bent et Dieblif," svarede Apæcides, idet han gik ind i en af Cellerne, som stødte op til Templet; strag efter kom han tilbage indhyllet i en vid Kappe, som dengang bares meget af alle Klasser, og som skjulte hans Ordensdragt.

"Nu!" sagde han og skar Tænder, "hvis Arbaces har vovet, — men saamegen Frækhed har han ikke, — han vover det ikke! — Hvor kan jeg mistænke ham? Skulde han være saa nedrig en Skurk? — Jeg vil ikke troe det. — O, I Guder, hjælp mig! — stille! er der ogsaa Guder til? — Ja, een Gudinde er der idetmindste, hvis Stemme jeg kan byde over, — og det er — Hermes!"

Under disse usammenhængende Tanker ilede Apæcides, fulgt af sin tause, blinde Ledjagerste, ad de eensomste Veie til Egypterens Huus.

Slaven, som pludselig bortsendtes af Nydia, trak paa Skuldrene, mumlede en Ed og trassede veltilfreds med denne Ordre hjem til sit Sovestue.

Ottende Kapitel.

Egypterens Eensomhed og Monolog. Hans Charak- ter analyseret.

Vi maae gaae nogle faa Timer tilbage i vor Historie. Ved Morgengry hiin Dag, som Glaukus allerede havde mærket med en hvid Streg, sad Egypteren søvnløs og alene oppe i et høit, pyramideformigt Taarn, der stodte op til hans Huus. Et høit Rækværk tjente som Brystværn og bidrog i Forbindelse med Bygningens Høide og de mørke Træer, som omgave den, til at holde nysgjerrige eller opmærksomme Dine borte. Et Bord stod foran ham, hvorpaa der laae en Kulle, beklædt med mystiske Figurer. Paa Himlen bleguede efterhaanden Stjernerne, og Nattens Skygger svandt fra Bjergtoppene; kun over Besuv hvilede der en tung og mørk Sky, som i de sidste Dage havde samlet sig i mørkere og tykkere Masser lige over dets Top. Rampen mellem Dag og Nat var derimod synligere over det vide Ocean, der strakte sig roligt som en gigantisk Sø, begrændset af de omgivende lysere Bredder, som, bedækkede med Viinløv

og Trægrupper, hift og her lode Bestueren skimte de slumrende Byers hvide Mure, indtil de smeltede sammen med de let krusede Bølger.

Det var den Time i Døgnet, der ansaaes for meest skiftet til Udøvelsen af Egypterens dristige, ældgamle Kunst; den Kunst, som troede at kunne læse vore Skjebners Omveglinger i Stjernerne.

Han havde trukket sine Linier og noteret Momenter og Himmeltegn, og med Hovedet lænet til sin Haand overgav han sig til de Tanker, hans Beregninger fremkaldte.

„Atter advare Stjernerne mig! uden al Tvivl truer mig en Fare,“ sagde han langsomt, „en mægtig og uventet Fare. Stjernerne have for mig den samme spottende, truende Stilling, som de, hvis Historien ikke lyver, engang havde for Pyrrhus, — ham, hvis Lod det var at kæmpe for Alt og Intet at opnaae, — uden Raad eller No at lade sig omtumle som en Bold for Skjebnen — at angribe Alt, men Intet vinde — som kun kjendte Seire uden Frugter, Laurbær uden Triumfer, Hæder uden Resultater — som tilsidst forknyttet af sin egen Overtro saldt som en Hund for en Tagsteen, udfastet af en gammel Kjærlings Haand! — Sandelig, Stjernerne smigre mig, naar de give mig denne frigerffe Daare til Forbillede, naar de love min glødende Attraa efter Viisdom de samme Resultater som hans vanvittige Ergjerrighed — evig Anstrengelse uden bestemt Maal —

— et Sisyphus-Arbejde, Stenen op ad Bjerget og strag ned igjen — Stenen! — et mørkt Billede! — den minder mig om, at jeg trues med en lignende Død som Pyrrhus. Et Blik endnu paa disse skjebnesvangre Tegn! „Vogt Dig!“ sige de, „for at gaae under gamle Tage eller beleirede Mure eller overhængende Klipper, — en Steen, udslynget fra oven, bringer Skjebnens Forbandedelse over Dig!“ — Og om søie Tid kommer Faren; men Dag og Time kan jeg ikke med Bestemthed lase. Vel! er mit Timeglas snart udrundet, — saa skulde dog Sandfornene funkle til det Sidste. Men undgaaer jeg denne Fare, — ja, hvis jeg undgaaer den, saa skal Resten af mit Liv lyse reent og klart som Maanestkinnet paa det rolige Hav. Jeg seer Hæder, Lykke og Fremgang skinne paa hver Bølge i den mørke Strøm, i hvilken jeg, tilsidst maa synke ned. Og med et saadant Haab hiinsides Faren skal jeg gaae under i den? — Min Sjel tilhvisler mig Haab, — glad svæver den ud over den skjebnesvangre Time og spælger i Fremtidens Lyst, — dens eget Mod er dens bedste Varsel. — Skulde jeg saa pludseligt, saa snart gaae tilgrunde, da maatte Dødens Skygger allerede omtaage min Aand, og jeg maatte have en iiskold Forudsølelse af min Skjebne. Min Sjel vilde hensesynke i Modløshed og Tungfind, en Forsmag paa det frygtelige Drikus. — Men den smiler jo! den lover mig Frelse!”

Aegypteren reiste sig, gif hestig over Gulvet, og

idet han standsede ved Hælværket, stirrede han atter op imod den graae, tungsindige Himmel. Den tidlige Morgens Røilighed aandede forfriskende paa hans Pande, og hans Sind antog efterhaanden sin naturlige Ro og Ligevægt. Han vendte sit Blik bort fra Stjernerne, der een efter anden sank tilbage i Himlens Dyb, og hans Blik faldt paa det vide Terrain, der laae for hans Fødder. Mørkt reiste sig Skibenes Master i Byens stille Havn; det brusende Liv paa denne Overdaadighedens og Vinffibelighedens Tumbleplads laa i Dvale. Intet Lys, undtagen hist og her foran Søilerne af et Tempel eller i det tause Forums Buegange, afbrød den kæmpende Morgens matte og flygtige Skar. Fra den slumrende Stads Hjerte, — hvor snart tusinde Lidenskaber skulde tumle sig, hørtes ikke en Lyd; Livets Strømme randt ikke, de laae stive og ubevægelige under Søvnens Iis. Fra Amphitheatrets vældige Mæsse, med dets Steensæder, det ene over det andet, hævede sig, sammenrullet som et slumrende Uhyre, en tynd, spøgelseagtig Taage, der samlede sig mørkere og mørkere over Omgægnens dunkle Løv. Byen saae ud, som den nu efter sytten Aarhundreders frygtelige Omstiftelser forekommer den Rejsende, — som de Dødes By*).

Selv Oceanet laae omtrent ligesaa roligt, kun at

*) Da Sir Walter Scott besøgte Pompeji med Sir William Gell, var næsten hans eneste Bemærkning det Udbrud: „de Dødes By, — de Dødes By!“

der fra dets dybe Barm hævede sig en svag og regelmæssig Mumlen, formildet ved Afstanden, lig en Sovendes Aandedræt, og hvor det snoer sig ind i det grønne, vundige Land, syntes det med udstrakte Arme ubevidst at trykke de Byer, som slumrede ved dets Kyst, — Stabia, Herculaneum og Pompeji, — disse Dybets Børn og Indlinge, til sit Bryst.

„I slumre,“ sagde Egypteren, idet han med slum-melt Blik saae ud over Byerne, Campaniens Stolthed og Prydelse; — „I slumre! — gid det var Dødens evige Hvile! Ligesom I nu ere Juveler i Rigets Krone — saaledes vare ogsaa engang Nilens Stæder. Deres Storhed er udslettet, — de slumre under Ruiner, — deres Paladser og deres Templer ere nu Grave, — Slangar krybe i deres græsbevogede Gader, — Tiirbeen sole sig i de øde Haller. I Kraft af hiin hemmelighedfulde Naturlove, som fornedrer den ene for at op-høie den anden, ere I opblomstrede paa Eders Forgængeres Ruiner: — Du, hovmodige Rom, har anmasset Dig Sesostris's og Semiramis's Hæder, — Du er en Røver, der pynter Dig med de Plyndredes Klæder! Og disse din Triumfs Slaver, som jeg (den sidste Søn af forglemte Konger) seer hist nede, — Oplagssteder for din Alt omfattende Magt og Yppighed, Forbandelse komme over dem! Den Tid skal komme, da Egypten bliver hevet! da Barbarers Hingst skal fortære sit Fo-

der i Neros gyldne Huus, og Du, som har besaaet
Luften med Erobringer, skal hofte Frugterne deraf i
Odelæggelsens Hvirvelvind."

Aldrig har nogen Digters Fantasi fofret et
uhyggeligere Billede end denne Egypters Skikkelse,
idet han udtalte en Forudsigelse, som Skjebnens saa
frygtelig har opfyldt. — Morgenlyset, som kan overdrage
selve Skjønhedens unge Kind med Blegghed, gav hans
majestætiske colossale Træk næsten Gravens Farve; de
sorte Haar faldt i tykke Loffer ned omkring dem, og
hans lange, mørke Gebandt flagede løst om ham; —
han udstrakte Armen fra det høie Taarn, og Vinene
glødede i vild og grusom Glæde.

Han vendte sit Blik fra Byen og Oceanet: — foran
ham laae det rige Campaniens Viinhaver og Enge.
Byens gamle, halv pelagiske Port og Mure syntes ikke
at danne dens Grændser. Enkelte Villaer og Landsbyer
strakte sig paa begge Sider opad til Vesuv, der dengang
hverken var saa steilt eller saa høit som nu. Thi lige-
som Rom selv er bygget paa en udbrændt Vulkan, saa-
ledes bebyggede Sydens Beboere med lignende Tryghed
de grønne, med Viinranker bevogede Marker omkring en
Vulkan, hvis Ild de troede for længe siden var kommen
til Ro. Fra Porten strakte sig Gravens lange Gade,
gjennem hvilken man fra den Kant endnu træder ind i
Byen.

Over det Hele hævede sig det frygtelige Bjergs fly-

dækte Top, med sine snart mørkere, snart lysere Skygger, der tydede paa mosgroede Huler og askefarvede Klipper, som atter henviste til tidligere Udbrud, og hvis Mennesket ikke var blindt, kunde have forudsagt den Ulykke, der endnu stod for Døren.

Vanskeligt var det dengang og paa det Sted at gjette, hvorfor Egnens Sagn havde en saa tungsindig og alvorssfuld Colorit; hvorfor Digterne paa disse, i Miles Afstand, smilende Sletter, — i Bajæ og Misenum, — havde tænkt sig Indgangen til deres Underverden — deres Acheron og deres Styx; — hvorfor de hensøgte Gudernes Kampplads til disse med Vinløv frandsede Marker og troede, at Titanerne derfra bovede at bestorme Himlen; det var vanskeligt at udfinde, naar man ikke vilde antage, at Fantasien i denne forfulede, sammenstyrtede Bjergtop troede at opdage Spor af den olympiske Tordenfile.

Men det var hverken den stille Vulkans fløstede Top eller de lave Markers Frugtbarhed eller Gravenes melankolske Gade eller det civiliserede, overdaadige Folks glimrende Villaer, som nu tiltrak sig Ægypterens Blikke. Paa eet Punkt af Landskabet sankede Vesuv sig ned mod Sletten som en smal udyrket Ryg, hist og her afbrudt af tallede Klipper og vildt Krat. — Ved Foden af dette Punkt laae en usund, for længe siden udtørret Sump, og Arbaces's skarpe Blik bemærkede Omridset af en levende

Skikkelse, som bevægede sig over denne Sump og nu og da bukkede sig for at plukke dens giftige Planter.

„Ha!“ sagde han høit, „jeg har altsaa en Kammerat i min Nattevaagen. Besuvs Her er vaagen. Hvad? modtager ogsaa hun Drakelsprog af de høie Stjerner, som den lettroende Mængde paastaar? Har hun udstødt sin dæmoniske Trylleformular imod Maanen, eller plukker hun Urter i den giftige Sump, som hendes hyppige Ophold her synes at vidne om? Jeg maa lære min Medarbejderse at kjende. Den, som stræber efter Kundskab, veed, at ingen menneskelig Kundskab er at foragte. Foragtelige ere kun I, — I slaae, opblæste Skabninger, — I Uppighedens Slaver, — I tankeløse Dagdrivere, som alene dyrke Sandserne, og troe, at Myrther og Laurbær kunne groe paa deres fattige Jordbund! Nei, kun den Vise formaaer at nyde! Os alene er den sande Belyst forbeholdt, naar Aand, Forstand, Opfindelse, Erfaring, Biden og Indbildningskraft forene sig som Grømme for at lade Sandsernes Hav svulme. — Gode!“

Da Urbaces udtalte dette sidste Trylleord, toge paa eengang hans Tanker en dybere og hemmeligere Retning. Hans Fod standjede, — han løftede ikke sine Bine fra Jorden, — een eller to Gange smilede han glad, og idet han forlod sin Nattervagt og søgte til sit Leie, mumlede han:

„Truer end Døden med sin Nærhed, saa vil jeg dog idetmindste kunne sige, at jeg har levet: — Jone skal være min!“

Urbaces's Karakter var et indviklet Bæv, bestaaende af en Mængde af de meest forskjelligartede Traade, der paa det Kunstigste vare sammenslyngede. I ham, Sønnen af en falden Herskerslægt og af en sunken Nation, herskede den skuffede Stoltheds Aand, som helder Gift i enhver energisk Mands Sind, der søger sig ubarmhjertigt udelukket fra den Skæde, hvori hans Forfædre have glimret, og hvortil Naturen ikke mindre end Fødselen har skabt ham. Denne Følelse kvæler al Velwillie; den fører Krig med Samfundet, — den seer Fjender i Menneffene. Men denne Følelsses sædvanlige Ledsgager, Fattigdom, var Egypteren fremmed. Urbaces besad en Formue, der endog kunde maale sig med de fleste Patricieres Rigdomme. Vandrende fra Land til Land saae han overalt kun Rom, og saaledes voxede baade hans Had imod Samfundet og hans Attraa efter Nydelse. Han var i et uhyre Fængsel, som han dog kunde fylde med sine Lysters Tjenere. Flugt fra Fængslet var umulig, og hans eneste Bestræbelser gik derfor ud paa at give det Udseende af et Palads. Fra de ældste Tider have Egypterne været hengivne til Sandsernes Glæder. Urbaces havde baade arvet deres Hang til Sandselighed og deres glødende Indbildningskraft, som kan tænde et Lys selv i Forraadnelsen. Men

stille og uselskabelig. som han var i sine Glæder som i
 sin alvorligere Færd, taalte han hverken Overmand eller
 Eigemand og omgikkes kun med Faa undtagen sine
 Lysters villige Slaver. Han var et talrigt Harems een-
 somme Herre. Imidlertid følte han sig fordømt til den
 Overmættelse, som er de Menneſkers Forbandelse, hvis
 Aand er ophøiet over deres Færd, og hvad der engang
 havde været Videnskabens Drift, var nu frosset sammen
 til Vanens Bud. Over Sandsernes Skuffelser søgte
 han at hæve sig ved at dyrke sin Videnskab; men da
 det ikke var hans Formaal at tjene Menneſkeheden, for-
 agtede han al praktisk og nyttig Tiden. Hans mørke
 Fantasi vilde hellere øve sig i saadanne sværmeriske,
 skumle Forskninger, som stedse ere meest tillokkende for
 et vildbledet og indesluttet Sind, og hvortil han des-
 uden følte sig hændragen ved sin Karakteres dristige
 Stolthed og sit Lands mystiske Traditioner. Medens
 han ikke deelte den hedenske Verdens forvirrede religiøse
 Meninger, troede han derimod ubetinget paa Menneſke-
 aandens Magt. Han kjendte ligesaa lidt som hans
 Tidsalder de Grændser, som Naturen har sat for vore
 Opdagelser. Da han saae, at jo høiere vi stige i Er-
 kjendelse, desto flere Vidundere blive vi vaer, bildte han
 sig ind, at Naturen ikke blot frembyder Vidundere paa
 sin sædvanlige Gang, men ved mægtige Aanders Be-
 sværgelse ogsaa kan ledes ud af sin Bane. Saaledes
 drev han Videnskaben ud over de Grændser, der ere den

anviste, til Bildfarelsens og Skyggenes Land. Fra Astronomiens Sandheder gif han over til Astrologiens Bedrag — fra Chemiens Hemmeligheder til Magiens spøgelseagtige Labyrinth; og han, som tvivlede om Guderne's Magt, nærrede en barnagtig Overtro med Hensyn til Menneffets Magt.

Magiens Studium, som dengang med stor Iver dyrkedes af de saakaldte Vise, var af østerlandst Oprindelse. Det stod fjernt fra Grækerne's tidligere Philosophi og fandt først Anklang hos dem, da Dethanes, der fulgte med Keryes's Hær, skaffede Zoroasters høitflingende Overtro Indgang i Helenernes simple religiøse Forestillinger. Under de romerske Keisere havde dette Studium derimod vundet Borgerret i Rom og var her en velkommen Gjenstand for Juvenals ildfulde Satire. I inderlig Forbindelse med Magien stod Isis-tjenesten, og gjennem den ægyptiske Religion blev Troen paa ægyptiske Trolde mænd mere og mere udbredt. Theurgien eller den hvide Magi og Goëtien eller den sorte Kunst stode i lige høi Anseelse i Christendommens første Aarhundreder, og Fausts Underværker ere for Intet at regne imod Apollonius's. Konger, Hoffolk og Philosopher, Alle skjælvede for Udøverne af hiin frygtelige Kunst. Og den uhyggelige, dybsindige Urbaces var ikke den mindst mærkelige i Lauget. Hans Navn og hans Opdagelser vare bekjendte blandt alle Magiens Dyrkere. De overlevede endog ham selv; men det var ikke under

hans virkelige Navn, at han blev hædret af Trolldmanden og den Vise. Deres Grefrygt gav ham en mere mystisk Titel, og længe mindedes han i „Magna Græcia“ og paa Orientens Gletter under Navn af „Hermes, Ildbeltets Herre“.

Hans spidsfindige Grublerier vare optegnede i flere Bind, der hørte med til de hemmelige Kunsters Rildeskrifter, som de ny omvendte Christne under Jubel, skjøndt ogsaa under Angst, opbrændte i Ephesus.

Arbaces's Samvittighed styredes ene af Forstandens, ikke af Hjertets eller Moralens Love. Naar Menneske-aanden paalægger den store Hob saadanne Tvangsmidler, saa maae Menneske-aanden ogsaa, meente han, ved høiere Viisdom kunne hæve sig over dem. „Naar jeg,“ saaledes raisonneerede han, „har Geni til at give Love, har jeg da ikke Ret til at befale over mine egne Skabninger? — Og endnu mere, har jeg ikke Ret til at beherske, omgaae, foragte lavere Aanders Opfindelser?“ Var han saaledes et slet Menneske, saa undskyldte han sin Ondskab netop med det, som skulde gjøre ham dydig, nemlig med sine høie Aandsevner.

Ligesom alle Mennesker mere eller mindre stræbe efter Magt, gjorde denne Bestræbelse sig ogsaa gjældende hos Arbaces i fuld Overensstemmelse med hans Karakter. Det var ikke en udvortes raa Magt, han stræbte efter. Han attraaede ikke Purpur og Fasces, Kjendtegnene paa almindelig Anseelse. Hans Stoltthed, hans

Foragt for Rom, som dannede den daværende Verden, (og hvis stolte Navn han betragtede med den samme Ringeagt, hvormed Rom selv betragtede Barbarerne), vilde aldrig have tilladt ham at attraae verdsligt Herredømme over Andre, — thi det vilde paa eengang have gjort ham til Keiserens Værktøi og til hans Kreatur.

Han, en Søn af Rameses's store Stamme, — han skulde udføre en Andens Befalinger og modtage sin Magt af en Anden! Den blotte Tanke gjorde ham rasende. Men idet han forfæstede en Uergjerrighed, som kun higede efter Titler og Ekin, hengav han sig derimod desto mere til den Uergjerrighed, der vil herske over Hjerterne. Da han ærede Aandens Overlegenhed som den høieste jordiske Gave, vilde han gjerne føle denne Magt virksom hos sig selv ved at udøve den over alle dem, han traf paa. Derfor havde han stedse søgt Ungdommen, stedse fortryllet og behersket den. Han vilde gjerne gøre sig Menneskesjæle underdanige, — herske over et usynligt immaterielt Rige! — Havde han været mindre sandselig og mindre rig, havde han maaskee gjort Forsøg paa at blive Stifter af en ny Religion. Nu derimod fandt hans Energi en Skranke i hans Nysdelsessyge. Foruden af den almindelige Tilbøielighed til moralsk Herredømme følte han sig ogsaa paavirket af en selsom, sværmerisk Hengivenhed for det mystiske Land, hans Farsædre havde behersket. Skjøndt han ikke troede paa dets Guddomme, troede han dog paa de Allegorier, de

forestille: (eller snarere han fortolkede disse Allegorier paa sin egen Maade). Han vilde gjerne opretholde den ægyptiske Religion, fordi han derved vedligeholdte Skyggen af og Grindringen om Ægyptens Magt. Derfor bedækkede han Osiris's og Isis's Altre med kongelige Gaver og gjorde sig bestandig Umage for at have deres Præsteskab ved at skaffe nye og rige Proselyter. Naar Eden var afslagt og Præsteskabet var antaget, valgte han sædvanlig Deeltagerne i sine Glæder blandt dem, der vare blevne hans Offre, — dels fordi han saaledes sikrede sig deres Tausked, dees fordi han saaledes end mere befæstede sin eiendommelige Magt over dem. Det var Bevæggrunden til hans Opsørsel mod Apæci-des, og hertil kom i dette Tilfælde hans Videnskab for Tøne.

Han havde sjelden opholdt sig længe paa eet Sted; men da han blev ældre, blev han dog mindre begjærlig efter at forandre Sted for at opleve nye Scener, og han forbausedes selv over den lange Tid, han havde tilbragt i Campaniens yndige Stæder. Han kunde ikke taale det brændende Klima i det Land, han var vant til at betragte som sin Arvelod, og som nu afhængigt og undertrykt vansmægtede under Romerørnens Vinger. Rom selv var ham forhadet; — heller ikke holdt han af at finde sine Rigdomme opveiede eller stillede i Skygge af selve Hoffets mægtige Pragt. — De campaniske Byer derimod frembøde Alt, hvad hans Natur

attaaede: et usorligelige Klimas Uppighed med en vellystig Civilisations fantastiske Forfinelse. Her generedes han ikke af Magthavere, her var han fri for Medbeilere i Rigdom, fri for et skinsygt Hofes Speiden. Saalænge han var en Mand af Formue, brød Ingen sig om hans Opførsel. Han fortsatte usorstyrret derfor og tryk sin mørke Ve.

Det er sandselige Menneffers Forbandelse, at de aldrig elske, før Sandsernes Glæder begynde at blegne: — deres glødende Ungdom have de spildt ved tallose Attraer, deres Hjerter ere udtøm'te. Saaledes stedse jagende efter Kjærlighed, og af en rastløs Indbildningskraft forlede de til at overdrive denne Kjærligheds Værd, havde Egypteren forødt sine blomstrende Ungdomsaar, uden at naae Gjenstanden for sine Ønsker, Skjønheden imorgen fulgte paa Skjønheden idag — og Skyggerne vildlede ham, idet han jagede efter dens Væsen. Da saae han, to Aar før denne Historie begynder, Jone, og det var første Gang, han saae en Kvinde, som han troede at kunne elske. Han stod dengang paa den Livets Bro, hvorfra Menneffet paa den ene Side tydeligt seer en bortødslet Ungdom og paa den anden skimter Alderdommen, der nærmer sig i Mørke; han var i den Livsperiode, da vi maaskee mere end i nogen anden ængstelig søge at fikke os, før det bliver for sild, hvad vi betragte som nødvendigt for Nydelsen af en Tilværelse, hvis lyseste Halvdeel allerede er svunden.

Med en Alvor og en Taalmod, som han aldrig før havde viist, naar det gjaldt Fornøielser, havde Urbaces bestræbt sig for at vinde Jones Hjerter. Han var ikke tilfreds med at elske, han ønskede tillige at blive elsket. I dette Haab havde han vaaget over den skønne Neapolitanerindes opblomstrende Ungdom, og da han kjendte den Indflydelse, som Manden udøver over dem, der ere vant til at dyrke deres Aand, havde han villigen bidraget til at danne Jones og oplyse hendes Forstand, i det Haab, at hun saaledes skulde blive istand til at skatte, hvad han sølte maatte tale høit til Gunst for hans Fordring paa hendes Kjærlighed, nemlig en Aand, som, skjøndt forbyrderisk og fordærvet, dog var rig paa Kraftens og Storhedens Elementer. Da han først sølte, at hun anerkjendte hans Aands Overlegenhed, tillod han villigen, ja opmuntrede hende endog til at omgaaes med Sandselighedens tomme Trælle, i den Forventning, at hun skulde savne hans Selskab og lære at elske ham ved Sammenligning med Andre. Han glemte, at ligesom Solvikken vender sig mod Solen, saaledes vender ogsaa Ungdom sig imod Ungdom, indtil Skinsygen imod Glaukus pludselig rev ham ud af hans Vildfarelse. Skjøndt han, som vi have seet, ikke kjendte Faren i dens hele Udstrækning, tog hans lange beherskede Videnskab dog fra dette Dieblif af en vild Retning. Intet tænder saa let Kjærlighedens Ild som Skinsygens Angst; — den bliver da til en heftig og uimodstaaelig Flamme,

den ophører at være mild og om og antager endog Noget af Hadets Hestighed og Bildhed.

Arbaces besluttede ikke længere at spille Tiden med forsigtige Forberedelser; — han besluttede at bemægtige sig Jones Person og derved at sætte en uomstødelig Skranke imellem sig og sin Medbeiler. Dog vilde den blotte Besiddelse ingenlunde tilfredsstille ham i denne hans Kjærlighed, der saalænge havde suget Næring af renere Forhaabninger end den blotte, sandselige Liden- skab. Han satte ikke mindre Priis paa Jones Hjerter og Sjæl end paa hendes Skjønhed; men han bildte sig ind, at naar han først ved en dristig Forbrydelse havde fjernet hende fra andre Mennesker, naar hun først var bunden til ham ved Baand, som ikke kunde son- derrives, saa maatte hun nødvendigt gjøre ham til Cen- trum for sine Tanker, saa vilde hans Kunst fuldstændig- gjøre hans Erobring, — saa vilde ligesom i Forholdet mellem Romerne og Sabinerne det ved Magt vundne Herredømme snart blive befæstet ved Mildhed. I denne Beslutning bekræftedes han endmere ved Stjernernes For- sigelser; de havde længe advaret ham for dette Aar, ja selv for denne Maaned, som Tidspunktet for en stor Ulykke, der truede hans Liv. Da han troede, at han uundgaaelig var trængt henimod Livets yderste Grændse, besluttede han som en Konge at tage alt det med sig paa Baalet, som var hans Sjæl meest dyrebart, eller som han selv sagde: „naar han skulde døe, vilde han

dog føle, at han havde levet, og at Jone havde været hans!" —

Riende Capitel.

Hvad der viderfares Jone i Arbaces's Huns. Den frygtelige Sjendes første Vredestegn.

Da Jone traadte ind i Egypterens rummelige Haller, overvældedes hun af den samme Rædsel, som havde betaget hendes Broder; — det forekom hende som ham, at der laae noget Uhyggeligt og Advarende i hine thebanste Uhyrers stille, alvorlige Miner, hvis majestætiske, lidenskabsløse Træk Marmoret saa godt gjengav.

Den lange æthiopiske Slave grinede til hende, idet han luffede hende ind, og gav hende et Vink, at hun skulde gaae videre. Halveis i Hallen kom Arbaces hende selv imøde i festlige Klæder, der sunklede af Juveler. Skjøndt det var lys Dag ude, var dog Bølgen, overeensstemmende med Datidens overdaadige Sæ-

der, kunstigen formørket, og Lamperne kastede deres stille, duftende Lys over de rige Gulve og de pragtfulde med Elfenbeen indlagte Løfter.

„Skjønne Zone!“ sagde Arbaces, idet han buffede sig for at gribe hendes Haand, „det er Dig, som har formørket Dagen, — det er dine Dine, som oplyse Hallerne, — det er din Aande, som fylder dem med Bellugt.“ —

„Saaledes maa Du ikke tale til mig,“ svarede Zone smilende; „du glemmer, at jeg ved din egen Underviisning er bleven oplyst nok til at finde disse Smigrerier ubehagelige. Det er Dig, der har lært mig at foragte Smiger; — vil du fornægte din egen Være?“ —

Der laa noget saa Grimodigt og Indigt i Jones Bæsen, idet hun sagde disse Ord, at Egypteren blev mere forelsket end nogensinde og sølte stor Lyst til at gjøre sig skyldig i den samme Synd, han nys var bleven revset for. Han svarede imidlertid hurtig og munter og ilede med at fortsætte Samtalen.

Han førte hende gennem de forskjellige Bærelser i sit Huus, som i hendes Dine, der ikke kjendte anden Pragt end de campaniske Staders nette Elegance, syntes at indeholde Alverdens Rigdomme.

Paa Bæggene var anbragt Malerier af usfatteelig Kunst og Lysene beskinnede Statuer fra Grækenlands ældste Tidsalder. Juvelskrin, hvoraf hvert enkelt selv var en Juvel, udfyldte Rummen mellem Soilerne; Døre

og Lærskler vare af de kostbareste Træsarter; med Guld og Edelstene var der ødslet allevegne. Undertiden vare de alene i disse Bærelser, — undertiden gif de gennem tauze Rader af Slaver, som knælende, idet hun gif forbi, bød hende Gaver af Armbaand, Kjæder og Gemmer, som Egypteren forgjæves søgte at overtale hende til at modtage.

„Jeg har ofte hørt,“ sagde hun forbauset, „at Du er rig; men aldrig har jeg drømt om saadanne Rigdomme.“

„Gid jeg,“ svarede Egypteren, „kunde sammenmelte Alt til en eneste Krone, som jeg vilde sætte paa din sneehvide Pande.“

„Ak, Bægten vilde knuse mig; jeg vilde blive en anden Tarpeia,“ saarede Jone leende.

„Men Du foragter dog ikke Rigdom — O, Jone, de vide ei, hvad Livet kan yde, som ikke ere rige. Guld er Jordens egentlige store Magiker, — det virkeliggjør vore Drømme, — det giver dem en Guddoms Magt, — der er noget Stort, noget Dødsøiet i dets Besiddelse; det er den mægtigste og dog den lydigste af alle vore Slaver.“

Den snedige Urbaces søgte at blende den unge Neapolitanerinde med sine Skatte og sin Beltalenhed; — han søgte at vække det Ønske hos hende, at hun kunde blive Herfterinde over, hvad hun her saae for sig, thi han haabede, at hun skulde sammenblande Cieren med

Giendommen, og at hans Rigdoms Straaler vilde blive fastede tilbage paa ham selv. Jone var imidlertid i sit Hjerte kun lidet vel tilmode ved de Galanterier, som strømmede fra Læber, der indtil for kort siden syntes at foragte den Hyldest, der sædvanlig vises Skjønheden. Og med den fine Takt, som alene Qvinden besidder, søgte hun at asparere de vel rettede Pile og at slaae hans glødende Ord hen i Spøg. Intet i Verden er skjønnere end det Slags Forsvar; det er hiin afrikanske Nerkomants Trylleri, som med en Fjer forstod at give Binden en anden Retning.

Egypteren var endnu mere beruset og overvældet af hendes Ynde end af hendes Skjønhed; — kun med Bønskelighed undertrykte han sine Følelser; ah! Fjeren havde kun Magt mod Sommerlustninge, men for Størmen vilde den selv være en Bولد.

Pludselig som de stode i en Hal, der var beklædt med sølvbroderede Drapperier, flappede Egypteren i Hænderne, og som ved et Trylleslag kom et vel besat Bord op fra Gulvet, — et Leie eller en Trone, med en rød Baldachin, steg til samme Tid op ved Jones Fodder, — og i samme Dieblis tonede en usynlig, blid Musik bag Forhængene.

Arbaces satte sig ved Jones Fodder, og Børn, unge og skjøne som Amoretter, vartede op.

Maaltidet var forbi, Musikken døet hen i dæmpede Pompejis sidste Dage.

Toner, og Urbaces henvendte sig til sin skjønne Gæst med følgende Ord:

„Har Du aldrig i denne mørke, usikre Verden, — har Du aldrig, mit Barn, attraaet at flue ud over Diebliffet? — har Du aldrig ønsket at drage Fremtidens Glor tilside, — og paa Skjebnens Ryster at see de tilkommende Tings Skygge billeder? — Ikke Fortiden alene har sine Aander; ogsaa det, der først skal skee, har sit Spectrum, — sin Skygge; naar Tidens Fylde kommer, gennemtrænges det af Livet, Skyggen bliver legemlig og vandrer i Verden. I Landet hiinsides Graven gives der saaledes to ulegemlige Aandestarer, de tilkommende og de forbigangne Ting! Naar vi ved vor Viisdom kunne trænge ind i hint Land, saa see vi begge Dele, og erfare, som jeg har gjort, ikke blot de Dødes Hemmeligheder, men ogsaa de Levendes Skjebne.“

„Som Du? — Gaaer din Viisdom saa vidt?

„Vil Du prøve min Kundskab, Tone, og see din egen Fremtid? det er et Skuespil mere gribende end *Ulysses*, et Skuespil, som jeg har bestemt for Dig, dersom Du vil see Skyggerne spille deres Rolle.“ —

Neapolitanerinden skjælvede; — hun tænkte paa Glaukus og sukkede tillige; — skulde deres Skjebne forenes? — Halvt vantro, halvt troende, halvt frygt-som, halvt urolig over hendes besynderlige Berts Ord, taug hun nogle Diebliffe, førend hun svarede:

„Det kunde ængste, — det kunde indjage mig Skræk

— Kundskaben om Fremtiden vil maaskee kun forbitte mig Nutiden!"

"Nei, Zone! jeg har allerede seet din tilkommende Skjebne, din Fremtids Genier lege i Elysiums solbeskinne Haver; — af Asphodeller og Roser flette de din herlige Skjebnes Krands, og Parcerne, der ere saa strenge imod mangen Anden, spinde for Dig kun Salighedens og Kjærlighedens Teen. Vil Du komme og skue din Skjebne, at Du forud kan nyde den?"

Atter hvisttede Jones Hjerter: "Glaufus!" og hun svarede et neppe hørligt Ja. Egypteren stod op, og idet han tog hende ved Haanden, førte han hende gennem Spisesalen. Forhængen droges til Side af usynlige Hænder, og Musikken gik over i raske og muntre Accorder. De gik gennem en Soilerække med Båndspring paa begge Sider, der kastede deres dustende Straaler iveiret, og steg derpaa ned i en Have ad en bred og magelig Trappe. Det var Aften — Maanen stod allerede høit paa Himlen, og hine fine Blomster, som sove om Dagen, men fylde Natteluften med usigelig Bellugt, prangede i rig Oversflodighed i Alleerne eller laae i Bouquetter som Offre ved Fødderne af de talrige Statuer, der traadte lysende frem af Mørket paa deres Bei. —

"Hvor fører Du mig hen, Arbaces?" sagde Zone forundret.

"Kun derhen," svarede han, idet han pegede paa

en lille Bygning, som sluttede Udsigten. „Det er et Tempel for Parcerne; vort Forehavende fordrer en saadan hellig Grund.“

De traadte ind i en snever Forhalle, hvis Baggrund var tilhyslet af et sort Forhæng. Arbaces løftede det, Jone traadte ind — og befandt sig i Bælgmørke.

„Vær uden Frygt!“ sagde Egypteren, „det bliver øieblikkeligt lyst.“ Og endnu medens han sagde disse Ord, udbredte sig gradviis et blidt og varmt Lys. Da det omsider oplyste alle Omgivelser, forekom det Jone, at hun befandt sig i et Værelse af middelmaadig Størrelse, overalt behængt med Sort; et Sæde af samme Farve stod ved hendes Side. Midt i Værelset var et Alter, foran hvilket stod en Tresod af Bronze. Ved den ene Side stod en høi Granitsoile med et colossalt Hoved af det sorteste Marmor, og af en Krands af Hvedear, der omgav dets Pande, sluttede hun, at det var den store ægyptiske Gudinde. Arbaces havde nærmet sig Alteret; — han havde lagt sin Krands paa det og syntes sydselsat med at helde Indholdet af en Ertsvase paa Tresoden; pludselig blussede en blaalig, bevægelig, slangeformig Flamme op; Egypteren trak sig tilbage og stillede sig ved Jones Side, og idet han mumlede nogle Ord i et for hendes Øren usforstaaeligt Sprog, bevægedes Gardinet for Alteret frem og tilbage, — det deelte sig langsomt, og gennem den derved frembragte Åbning saae Jone et utydeligt og blegt

Landskab, som medens hun betragtede det, gradviis blev lysere og klarere; tilsidst skjelnede hun tydeligt Trær, Floder, Enge og en henrivende Egns rige Afvegling. Omfider gled en dunkel Skygge over Landskabet, traadte frem i Forgrunden og blev staaende ligeoverfor Jone; langsomt syntes det samme Trylleri at virke paa den, som paa hele den øvrige Scene; den antog efterhaanden Form og Skikkelse, og see! — i dens Træk og i dens Former gjenkjendte Jone sig selv!

Da spandt Scenen bag Skyggen, og Billedet af et pragtfuldt Palads traadte istedet; en Throne hævede sig midt i samme, — mørke Skikkelser, som forestillede Slaver og Bagter, ordnede sig omkring den, og en ble Haand holdt ligesom et Diadem over Thronen.

En ny Figur traadte nu frem; fra Hoved til Fod var den indhyllet i en sort Kaabe; — man saa hverken Ansigt eller Legemets Omrids. Den knælede ved Foden af Jone's Skygge, greb hendes Haand og pegede op til Thronen, som vilde den indbyde hende til at bestige den.

Neapolitanerindens Hjerte bankede voldsomt.

„Skal Skyggen afløre sig?“ hviskede en Stemme ved Siden af hende, — Arbaces's Stemme.

„Ja!“ svarede Jone blidt.

Arbaces hævede Haanden, Skyggen kastede Kaaben og Jone udstødte et høit Skrig — det var Arbaces selv, som knælede for hende.

„Dette er virkelig din Skjebne!“ hviskede atter Egypterens Stemme i hendes Dre, — „Du er bestemt til at blive Arbaces's Brud.“

Jone søer sammen; det sorte Forhæng faldt over Phantasmagoriet, og Arbaces selv, den virkelige levende Arbaces laae for hendes Fodder.

„Alf Jone!“ udbød han og saae lidenskabelig op til hende, „lyt til en Mand, som længe forgjæves har kæmpet med sin Kjærlighed. Jeg tilbyder dig! — Parcerne lyve ikke, — Du er bestemt til at blive min — jeg har søgt Verden rundt og ikke fundet din Ege. Egefra min tidligste Ungdom af har jeg sukket efter et Bæsen, som Dig. Jeg har drømt, førend jeg saae Dig; jeg vaagner, og jeg seer Dig. Vend Dig ikke bort fra mig, Jone; tænk ikke om mig, som Du hidtil har tænkt; jeg er ikke det kolde, usølsomme, vrangne Bæsen, som jeg har forekommet Dig. Aldrig har nogen Kvinde havt saa hengiven og lidenskabelig en Elsker, som jeg vil blive Jone. Riv Dig ikke ud af min Favn; see, jeg giver din Haand fri. Tag den fra mig, om Du vil, — vel — lad saa være! Men forskyd mig ikke, Jone, — forskyd mig ikke overilet, døm selv, hvilken Magt Du har over mig, naar Du saaledes har kunnet forvandle mig. Jeg, som aldrig har knælet for noget dødeligt Bæsen, knæler nu for Dig. — Jeg, som bød over Andres Skjebne, modtager nu min egen Skjebne af Dig. — Jone, skjælv ikke, — Du er min

Dronning, — min Gudinde; — bliv min Brud! Enhvert Duffe, der kan opstaae i din Sjæl, skal blive opfyldt. — Jordens Poler skulle tjene Dig: — Pragt, Glæde og Herlighed skulle være dine Slaver. Arbaces skal ingen anden Uergjerrighed have end at adlyde Dig. Bend dine Dine til mig, Jone! — omstraal mig med dit Smil! — Min Sjæl er mørk, naar dit Ansigt skjuler sig for den, — skin paa mig, min Sol, — min Himmel — min Dag! Jone, Jone, forskyd ikke min Kjærlighed!" —

Skjøndt ene og i denne besynderlige og frygtelige Mands Magt, sølte Jone dog endnu ingen Angst; — hans ærbødige Tale, hans blide Stemme gav hende Mod, og hun sølte sig beskyttet ved sin egen Reenhed. Men hun var forvirret og forbauset, og det varede nogle Diebliske, før hun kunde samle sig og svare.

"Staa op, Arbaces!" sagde hun omsider og gav ham endnu engang Haanden, som hun dog ligesaa hurtigt trak tilbage, da hun sølte det brændende Kys, han trykkede paa den. — "Staa op! og dersom Du ikke spøger, dersom Du taler Sandhed —"

"Dersom?" udbød han med Omhed.

"Belan da, saa hør mig! Du har været min Formyndere, min Ven, min Raadgiver; — paa dette nye Forhold har jeg ikke været forberedt. Tro ikke," tilføjede hun hurtigt, da hun saae hans sorte Dine gløde af vild Lidenskab, "tro ikke, at jeg ringeagter Dig, —

at jeg ikke er rørt, — at jeg ikke føler mig hådret ved denne Hyldest; men siig — kan Du høre mig med Rolighed?" —

„Ja, om saa dine Ord ere Lyn, der ville knuse mig!"

„Jeg elsker en Anden!" sagde Jone rødmende, men med fast Stemme.

„Bed Himmel og Helvede!" raabte Arbaces og reiste sig i sin fulde Høide; „vov ikke at siige mig Sligt, — vov ikke at spotte mig: det er umuligt! hvem har Du seet, hvem har Du fjendt? — O Jone! det er Qvindepaafund, Qvindelist, som taler ud af Dig, — Du vil vinde Tid; jeg har overrasket, jeg har for-
 skrækket Dig. Gjør ved mig, hvad Du vil, — siig, at Du ikke elsker mig; men siig ikke, at Du elsker en Anden!"

„Ak!" begyndte Jone, men forskrækket over hans pludselige og uventede Hestighed, brast hun i Graad.

Arbaces traadte nærmere til hende, — hans Ande glødede vildt paa hendes Kind: han slyngede sine Arme om hende, — hun snoede sig ud af hans Favntag. Under denne Kamp tabte hun et Brev paa Gulvet. Arbaces saae og greb det — det var det Brev, hun om Morgenens havde modtaget fra Glaukus. Jone sank ned paa Veiet, halv død af Skrak.

Hurtig gennemløb Arbaces Indholdet. Neapolitanerinden vovede ikke at see paa ham; hun bemærkede

ikke den Dødsbleghed, som udbredte sig over hans Ansigt, hun lagde ikke Mærke til Rynkerne paa hans Pande eller hans bævende Læber eller Krampetrækningerne, som hævede hans Bryst. Han læste Brevet heeltud og sagde derpaa, idet det faldt ham ud af Haanden, med hyklet Rolighed:

„Er dette Brevs Forfatter den, Du elsker?“

Jone hulkede, uden at svare.

„Tal!“ raabte han med svingende Stemme.

„Ja — ja!“

„Og hans Navn, — det staaer skrevet her, — hans Navn er Glaukus!“

Jone vred sine Hænder, idet hun saa sig om, som for at søge Hjælp eller Leilighed til Flugt.

„Saa hør mig da!“ sagde Arbaces, idet han dæmpede sin Stemme, „hellere skal Du synke i Graven end i hans Favntag. Hvad! — Troer Du, Arbaces taaler en Medbeiler som denne lumpne Græker? — Troer Du, han har vaaget over Frugten, til den blev moden, for at overlade den til en Anden? — Nei, skønne Daare! du er min, og ingen Andens — alene min, — og saaledes — saaledes griber jeg Dig, og gjør min Ret til Dig gjældende.“ —

Med disse Ord greb han Jone i sine Arme, og i dette vilde Favntag samlede sig hans fulde Kraft, og det ikke saameget af Kjærlighed som af Havn.

Men Fortvivlelsen gav Jone overnaturlig Kraft;

— hun rev sig atter fra ham, styrtede mod den Ende af Bærelset, hvor hun var kommen fra, og traf Forhængen halvt tilside. For tredie Gang blev hun greben af sin Førfølger, men hun sled sig atter fra ham, og faldt udmattet og med et høit Skrig om ved Foden af Støtten, som var den ægyptiske Gudindes Hoved. Arbaces standsede et Dieblif, som for at drage Ande, og styrtede derpaa atter over sit Bytte.

I dette Di. blif reves Forhængen voldsomt tilside, og Egypteren følte et heftigt og stærkt Tag i sin Skulder. — Han vendte sig om og saae Athenærens lyvende Dine og Apærides's blege og magre, men truende Ansigt.

„Ha,“ mumlede han, idet han kastede sit Blif fra den Ene til den Anden, — „hvilken Furie har sendt Eder hid?“

„Ate,“ svarede Glaukus; og han angreb øieblikkelig Egypteren. Imidlertid reiste Apærides sin livløse Søster op; men hans Kræfter, der vare udtømte ved den umaadelige Sindsbevægelse, hvori han havde svævet, tillode ham ikke at bære hende bort, skjøndt hun var fin og let; han lagde hende derfor paa Leiet og stillede sig med dragen Dolk ved hendes Side, iagttagende Kampen mellem Glaukus og Egypteren og rede til at støde sit Vaaben i Arbaces's Bryst, om han skulde seire. Der er maaffee Intet paa Jorden saa rædsomt som den dyriske Styrkes nøgne og uvæbnede Kamp, uden

andre Baaben end dem, Naturen giver Raseriet. Begge de Stridende vare indesluttede i hinandens Favntag, — den Enes Haand søgte den Andens Strube, — Ansigtene vare bøiede tilbage, — de trodsige Dine lynede, — Mustlerne spændtes, — Armerne svulmede, — Læberne vare aabne — Tænderne bidte sammen; Begge havde langt mere end almindelige Kræfter, — Begge vare besjælede af uforsonligt Had, af utæmmeligt Raseri; de kastede og snoede sig om hinanden; de vaskede hid og did, — de soer fra den ene Ende til den anden paa deres snevre Arena; de udstødte høie Raab af Brede og Hævn; nu vare de foran Alteret, — nu ved Foden af Søilen, hvor Kampen var begyndt; de slap hinanden, for at drage Ande, — Arbaces lænede sig mod Søilen, medens Glaufus stod nogle Skridt borte.

„O hellige Gudinde!“ raabte Arbaces, gribende om Søilen og vendende Blikket op mod Billedet, den bar. „bestyt din Udvalgte, — viis din Brede mod denne Bantroe, som stænder dit Tempel med vanhellig Bold og anfalder din Tjener!“

Medens han talte, syntes Gudindens rolige colossale Træk pludseligt at gennemglødes af Liv; en rød, brændende Farve skinnede gennem det sorte Marmor, som var det et gennemsigtigt Slør, — rundt om Hovedet spillede blaalige Flammer — Dinene lignede blaae Ildfugler og syntes med umættelig og sønderknusende Brede at stirre paa Grækernes Ansigt. Forsærdet og

skrækket ved denne pludselige, mystiske Besvarelse af hans
 Tjendes Bøn, — og ikke fri for sit Folks nedarvede
 Overtro, blegnede Glaucus, hans Knae vaklede, og gre-
 ben af en hellig Skræk stod han kraftløs, bedøvet og
 halvt fortabt ligeoverfor sin Tjende! — Arbaces gav
 ham ikke Tid til at komme sig af sin Forbauselse: —
 „Dø, Glendige!“ raabte han med Tordenstemme og sprang
 ind paa Livet af Grækeren, „den store Moder kræver
 Dig som et levende Offer!“

Lammet af overtroisk Frygts første Overraskelse tabte
 Grækeren Fodfæstet, han gled ud paa Marmorgulvet,
 der var saa glat som Glas, og faldt. Arbaces satte
 Foden paa den faldne Tjendes Bryst. Apærides, hvem
 saavel hans hellige Rald som hans Kundskab til Ar-
 baces's Charakter havde lært at have Mistro til alle
 underfulde Indblandinger, havde ikke deelt sin Ledsagers
 Frygt. Han styrtede frem, — hans Dolk blinkede i
 Luften, men den aarvaagne Ægypter greb hans Arm,
 idet den dalede; et Tag af hans magtige Nave rev
 Baabenet ud af Præstens svage Haand, og et hurtigt
 Slag strakte ham til Jorden; med et høit og jublende
 Skrig svang Arbaces Dolken. Med uskrændte Dine
 og med en falden Gladiators strenge, trodsige Resigna-
 tion saae Glaucus sin forestaaende Skjebne imode.
 Da, just da, i dette frygtelige Dieblif rystedes Jorden
 under dem af et heftigt, convulsivt Stød, — en mag-
 tigere Aand end Ægypterens var vaagnet! — en

kæmpemæssig knusende Magt, for hvilken hans Videnskab og Kunstler pludselig sank ned til et Intet. Jordskjælvets frygtelige Dæmon havde reist sig og spottede menneskelig List saavel som menneskelig Hævn og Ondskab. Som en Titan, paa hvem Bjerger ere optaarne, reiste den sig efter mangeaarig Sovn, — den vendte sig paa sit Leie, og de underjordiske Huler stønnede og skjælvede under Bevægelsen af dens Lemmer. I Hævnens og Overmagtens Dieblis blev den selvpriste Halvgud styrtet ned til det Intet, som han var. Dybt under Jorden buldrede et drønende Brag, — Gardinerne slagrede som i en heftig Storm, Alteret vakkede, Tresoden rystede, og høit over Kamppladsen skjælvede og vaklede Soilen fra den ene Side til den anden, — Gudindens sorte Hoved tumlede ned fra Fodstykket, — og da Ægypteren boiede sig over sit udsæte Offer, traf Marmormæssjen hans bukkede Legeme lige mellem Skulder og Nakke. Slaget strakte ham til Jorden, og der laae han nu uden Bevægelse og Livstegn, tilsyneladende knust af den samme Guddom, han saa frækt havde paakaldt og anraabt.

„Jorden har bevaret sine Børn,“ sagde Glaukus, idet han reiste sig. „Belsignet være det frygtelige Stød! lad os prise Gudernes Forsyn!“ —

Han hjalp Apæcides at reise sig og vendte derpaa Urbaces om, saa at man kunde see hans Ansigt. Døden syntes allerede at have paatrykt det sit Segl. Blodet

strømmede fra Egypterens Læber over hans glimrende Klæder, — han faldt tungt ud af Glaufus's Arme, og den røde Strøm flød langsomt hen ad Marmorgulvet. Atter rystede Jorden under deres Fødder, — Apæcides og Glaufus maatte klamre sig fast til hinanden; Stødet ophørte imidlertid ligesaa pludselig, som det var kommet, og nu tøvede de ikke længer; — Glaufus bar med Væthed Jone bort i sine Arme, og de flygtede fra det vanhellige Sted.

Neppe vare de komne ned i Haven, førend de paa alle Kanter mødte flygtende uordnede Skarer af Qvinder og Slaver, hvis festsige, glimrende Klæder paa en besynderlig Maade stak af mod den alvorssfulde, skrækkelige Time; de lagde ikke Mærke til de Fremmede, — de vare kun beskæftigede med deres egen Angst. Efter sexten Aars Hvile truede den brændende, forræderiske Jordbund atter med Udelæggelse. Der høstes kun eet Raab: „Jordffjælv! — Jordffjælv!“ — og uhindrede af Omgivelserne ilede Apæcides og hans Vedsager, uden at gaae ind i Huset, ned ad en af Alleerne og flygtede igjennem en lille aaben Dør. Her fandt de — den blinde Pige, siddende paa en lille, af mørkegrønne Aloe-træer bestyget Forhøining; Maanens fulde Lys faldt paa hendes nedbøiede Skikkelse, — hun græd bitterlig.

Credie Bog.

Første Capitel.

Torvet i Pompeji. — Den første Begyndelse til en
ny Verdens-Epoche.

Det var næsten Middag, og Torvet var fuldt saavel af Forretningsmænd som af Lediggængere. Ligesom i Paris nutildags, saaledes levede paa hiin Tid Beboerne af Italiens Byer næsten altid udenfor Huset; de offentlige Bygninger, — Forum, — Buegangene, ja selv Templerne kunde ansees for deres virkelige Hjem, og det var derfor intet Under, at de prydede disse deres Yndlingspladse saa overordentlig pragtfuldt; thi ikke blot patriotisk Stoltthed, men ogsaa et Slags huuslig Tilhøielighed knyttede dem dertil. Og Pompejis Forum frembød virkelig paa hiin Tid et livligt Skue.

Paa den brede Steenbro, der dannedes af store Marmor-Quaderstene, saae man forstjellige Grupper, som underholdt sig med hverandre paa den for Sydens Folke-

slage iendommelige, energiske Maade, der ledsager ethvert Ord med en livlig Gestus. Her sad i syv Røder paa den ene Side af Colonnaden Begjæderne med deres glimrende Bengestabler foran sig, medens Kjøbmænd og Søfolk i forskjellige Dragter trængte sig omkring dem. Paa den anden Side saae man endeele Personer i lange Togaer*) ile til en stolt Bygning, hvor Overheden holdt Ret; — det var Sagsførere, — virksomme, snakkende, spøgende og mundhuggende, ganske saaledes, som man nu seer dem i Westminster.

Midt paa Pladsen saae man forskellige Statuer, blandt hvilke Ciceros Skikkelse var den mærkværdigste. Rundt omkring Raadhuusbygningen løb en regelmæssig, symmetrisk Række doriske Søiler, under hvis Skygger forskellige Grupper, som Forretninger tidlig havde drevet til denne Plads, nød det lette Maaltid, som dengang udgjorde en italiensk Frokost, og medens de dypede Brødstykker i de med fortyndet Vin fyldte Bægere, talte de meget ivrigt om Jordstjælvets forrige Ret.

Paa den aabne Plads saae man forskellige Kræmmere og Haandværkere, som der udøvede deres Forretninger. Her viste en Kræmmer sine Vaare til en smul

*) Som tidligere bemærket, gif de Retslærere og Klienter, naar de begave sig til deres Patroner, med Toga længe efterat den var gaaet af Brug hos de øvrige Borgere.

Landshyppige; hist stod en anden og roste sine fortræffelige Sko for en flirsaaren Landmand, medens en tredie, et Slags Boutik-Restaurateur, som man endnu træffer saa hyppig i de italienske Byer, forsynede mangen sulten Mave med varme Retter fra sin lille portative Døn, og tæt ved Siden af denne forklarede en Skolemester sine forfnytte D disciple Begyndelsesgrundene i den latinske Grammatik*), en Contrast, der er betegnende for den Tids Sammenblanding af Industri og aandelig Stræben. Ogsaa et Galeri over Portikus, hvortil man steg op ad en smal Trætrappe, havde sit Publikum; men Grupperne her, hvor de egentlige Forretninger gik for sig, havde en mere rolig og alvorlig Holdning.

Uf og til gjorde Mængden forneden ærefrygtssuld Plads for en eller anden Senator, som begav sig til Jupiters Tempel, Senatorernes Forsamlingssted, der udfyldte den ene Side af Forum, og med fornem Nedlæghed nikkede Senatoren til de af sine Venner og Klienter, som han bemærkede i Folkemængden. I broget Afvevling med de høiere Stænders livlige Bevandter saae man Omegnens djarve, kraftige Landmænd, der

*) I det neapolitanske Museum findes der et kun lidet bekjendt Maleri, som fremstiller den ene Side af Forum i Pompeji, saaledes som det dengang saae ud, og som fornemmelig har veiledet mig ved nærværende Beskrivelse.

arbejdede sig igjennem Mængden til de offentlige Kornmagasiner. Tæt ved Templet saae man Triumphbuen og den lange, af Mennesker myldrende Gade hiinsides denne; i en af Nicherne kastede et Springvand sine lystige Straaler i det spillende Sollys, og over Carnisfen knejsede som en stærk Modsatning til den livlige Sommerhimmel Caligulas mørke Kobberstatue tilhest. Bag Begynderernes Boder stod den Bygning, som nu kaldes Pantheon, og her trængte sig de fattige Beboere af Pompeji igjennem en smal Forsal, med deres Kurve paa Armen, til en Platform imellem to Soiler, hvor de Levnetsmidler, som Præsterne havde tilbage fra Offringen, vare udstillede til Salg.

Bed en af de offentlige Bygninger vare Arbeidere sysselsatte med at opføre Soiler, og af og til hørte man Lyden af deres Arbejde igjennem Mængdens Larmen — Disse Soiler ere endnu den Dag idag ufuldendte!

Man kunde ikke let tænke sig større Mangfoldighed og Afvevling, end man her fandt i Mængdens Dragter, Rang, Sæder og Bestjæftigelser; Intet kunde overgaae den stoiende, muntre, livlige Bevægelse, den friske Strømning, der besjælede Livet her. Man saae her alle de tusinde Vittringer af en overmoden feberagtig Civilisation, hvor Fornoielser og Handel, Lediggang og Arbejde, Havesyge og Uergjerrighed forenede deres brogede, brusende, og dog harmoniske Strømme i en eneste fælles Svirvel.

Pigeoversfor Trappen til Jupitertemplet stod med forslagne Arme og med Foragt malet paa den surede Pande en Mand, der omtrent kunde være halvtredsindstyve Aar gammel. Hans Klædedragt var paafaldende simpel, ikke saameget med Hensyn til Stoffet, som fordi den manglede alle de Prydelser, der bares af enhver Stand af Pompejis Indbyggere deels af Kjærlighed til Pragt, deels ogsaa fordi der paa dem befandt sig Figurer, som man tilskrev den virksomste Beskyttelse imod Indflydelsen af Trylleri eller et ondt Dje. Hans Pande var høj og skaldet; de tynde Lokker paa Baghovedet vare skjulte af et Slags Hætte, som udgjorde en Deel af hans Skappe, og som han efter Behag kunde slaae op og ned; den var i dette Dieblis trukken over Hovedet til Beskyttelse mod Solens Straaler. Hans Klædedragt var brun, en Farve, som Pompejierne ikke meget yndede; den sædvanlige Tilfætning af Skarlagen eller Purpur var omhyggeligt undgaaet. Ved hans Belte hang i en Hage et lille Blæhorn, en Stylus (et Slags Griffel) og en Tavle af ualmindelig Størrelse. Hvad der endvidere var paafaldende var, at der ikke hang nogen Pung ved hans Belte, og Pungen var dog ellers et næsten uundværligt Tilbehør til dette, — selv om den havde den Ulykke at være tom.

Det skete kun sjelden, at de muntre egoistiske Pompejierne gave sig af med at iagttage deres Naboers Ansigter og Handlinger; men der laae paa denne

Mands Læber og i hans Dine et saa mærkværdigt bittert og foragteligt Udtryk, idet han saae en religiøs Procession skride op ad Tempeltrapperne, at det ikke kunde undgaae at vække Opmærksomhed.

„Hvem er hiin Egniser?“ spurgte en Kjøbmand en Juveleer, der stod hos ham.

„Det er Olynthus,“ svarede Juveleren, „en berygtet Nazaræer.“

Kjøbmanden gyste.

„En skæffelig Sekt!“ hvisttede han sagte og frygt-
som. „Man siger, at ved deres natlige Sammenkomster begynde de altid deres Ceremonier med at myrde et nyfødt Barn: de lære ogsaa Fællesskab i Eiendom! hvad skulde der vel blive af os Kjøbmænd eller af Eder Juvelerere, naar saadanne Ideer skulde faae Indpas!“

„Det er meget sandt,“ bemærkede Juveleren; „desuden bære de ingen Juveler, og saa mumle de Besværgelser, naar de see en Slange, og i Pompeji have jo alle vore Smykker Slangeform.“

„See blot,“ sagde en Tædie, en Robbersmed; „med hvilket foragteligt Blik denne Nazaræer betragter Offer-Processionen! Uden Tvivl mumler han Forbandelser mod Templet. Skulde Du troe, Celsinus, at dette Menneſke, da han forleden Dag gik forbi min Bod og saae mig beskæftiget med en Statue af Minerva, med Forbittrelse sagde til mig, at hvis den havde været af Marmor, vilde han sønderslaaet den; men da den nu var af Ertz,

var han naturligviis ikke istand dertil. „Sønderlaae en Gudinde!“ raabte jeg. „En Gudinde?“ svarede Atheisten, „det er en Dæmon, en ond Aand!“ Og med disse Ord gif han bort med Forbandelser. Vor Saa-
dant taales? Intet Under, at Jorden forrige Nat bævede saa frygtelig, som vilde den kaste Atheisten fra sit Bryst, En Atheist, siger jeg? — nei, endnu værre — en For-
agter af de skjønne Kunster! Bee os Metalarbeidere! hvis saadanne Mennesker nogensinde skulde angive Tønen!“

„Det er disse Mordbrændere, som skal Rom i Brand under Nero!“ tilføiede Juveleren opbragt.

Under disse venstrelige Bemærkninger om Raza-
rærens Udseende og Tro blev Olynthus selv opmærk-
som paa det Indtryk, som hans Nærværelse frembragte. Han kastede et Blik omkring sig og saae, hvorledes den
stedsse vøgende Menneskemasses Dine vare henvendte paa ham, og hvorledes de hvistede medens de betragtede ham, og idet han før et Dieblis stirrede paa dem med et
Udtryk af Trods, som dog snart forvandlede sig til Medynk, svøbte han sig tættere ind i sin Kappe, og gif bort, idet han tydeligt mumlede: „Forblendede Afguds-tjenere! — have den sidste Nats Skrækkescener ikke advaret Eder? Af! hvorledes vil det gaae Eder paa den yderste Dag?“

Mængden hørte disse Ord og gav dem forskjellige Udtydninger efter deres forskjellige Standpunkt og deres forskellige Grad af Uvidenhed eller Frygt; men Alle

vare enige i den Tro, at de indeholdt en frygtelig Forbandelse. De betragtede Nazaræeren som en Tjende af Menneskeheden, og de belæsfede ham med Ogenavne, af hvilke Attheisten var det mildeste og hyppigste, og som kunne tjene os, der nu høre til den samme Tro som Olynthus, til Advarsel om ikke at hengive os til Meningsfølgelser som dem, Olynthus dengang var Gjenstand for, og ikke at kaste Forhaanelsesnavne paa dem, hvis Anskuelser afvige fra vore, Uqvemsord, som hiin Tid ødslede paa vor Religions Fædre!

Da Olynthus langsomt var gaaet gennem Mængden, og havde naaet en af de mindre folkerige Gader, der førte fra Forum, bemærkede han, at et blegt, alvorligt Ansigt, som han strax gjenkjendte, skarpt betragtede ham.

Indsvøbt i en Pallium, som tildeels skjulte hans hellige Gebandt, betragtede den unge Apæcides Disciplen af hiin nye, hemmelighedsfulde Tro, som han engang havde været paa Veien til at antage.

„Er ogsaa han en Bedrager? — Skjuler ogsaa denne Mand, — saa simpel i sit Liv, i sin Klædedragt og sin Fremtræden, — skjuler ogsaa han, ligesom Archæes, Belystningen under Strenghedens Kappe? Tilhyller Vestas Slør ogsaa her Udsvævelsens Laster?“

Olynthus, der var vant til at omgaaes med Folk af enhver Stand, og som med Begeistring for sin Tro forbandt en dyb Menneskekundskab, læste maaskee i Præ-

stens Ansigt Noget af hvad der foregik i hans Sjæl. Han modte Apæcides's Blik med et fast Blik og en venlig, aaben Mine.

„Fred være med Dig!“ sagde han, idet han hilste Apæcides.

„Fred?“ gjentog Præsten i saa huul en Tone, at det gik Nazaræeren dybt til Hjerte.

„I dette Dufte,“ vedblev Dlynthus, „er alt Godt forenet. Uden Dyd kan Du ikke have Fred! Som Regnbuen oprinder Freden vel paa Jorden, men dens Bue taber sig i Himlen! Og Himlen bader den i Lysets Farver, — den duffer op af Taarer og Skyer; den er et Gjenskin af den evige Sol, — den er et Til-sagn om hellig Ro, — den er Tegnet paa det store Forbund mellem Mennesket og Gud. En saadan Fred, unge Mand! er Sjælens Smil, den er en Udstrømning fra det udsødelige Lyses fjerne Kloder. Fred være med Dig!“

„Ak!“ begyndte Apæcides, men da han bemærkede de nysgjerrige Dagdrivers Blikke, der hellere end gjerne vilde vide, hvad der kunde være Gjenstand for en Samtale mellem en Iispræst og en foragtet Nazaræer, afbrød han pludselig, og tilføiede kun med sagte Stemme:

„Vi kunne ikke tale sammen her, — jeg vil følge Dig til Flodbredden; der er en Spadseregang, hvor der paa denne Tid næsten aldrig kommer Nogen.“

Dlynthus nikkede bifaldende. Med hastige Skridt,

men med et opmærksomt og iagttagende Øie gik han gennem Gaderne. Hist og her veglede han et betydningsfuldt Blik eller et lille Tegn med en Forbigaaende, som efter Klædningen at domme sædvanligt hørte til de lavere Stænder.

Christendommen var nemlig ogsaa heri Forbilledet for alle andre Revolutioner, at Sennepskornet var saaet i de Ringers Hjerter. I Fattigdommens og Elendighedens Hyster havde den Strøm, hvis mægtige Bølger siden ombruste Jordens Stæder og Palladser, sin ubemærkede Kilde.

Andet Kapitel

En Middags-Lystfart paa det campaniske Hav.

„Men sig mig, Glaufus,“ sagde Jone, da de i deres Lystbaad glæde ned ad den rislende Sarnus, — „hvorledes kom Du og Alcæides til at redde mig fra det skændige Menneſſes Vold?“

„Spørg Nydia der,“ svarede Athenæeren og pegede paa den blinde Pige, som sad lidt fra dem, tankesuld lænende sig til sin Lyre. „Hende maa Du takke, ikke os. Hun maa være kommen til mit Huus, — men da hun ikke fandt mig hjemme, opsogte hun din Broder i Templet; han ledsagede hende til Arbaces, og undervejs mødte de mig med nogle Venner, hvis Selskab jeg havde søgt i Glæde over dit kjærlige Brev. Nydias skarpe Dre kjendte min Stemme, — saa Ord vare tilstræffelige til at gjøre mig til din Broders ledsager. — Jeg sagde ikke til mine Venner, hvorfor jeg forlod dem; kunde jeg betro dem dit Navn til deres letfærdige Tunger og Gissninger? — Nydia førte os til den Haveport, gennem hvilken vi siden bar Dig ud, — vi traadte ind og vare just isærd med at styrte os

i det djævelske Huus's Myfterier, da vi hørte dit Skrig i en anden Retning. Det Øvrige kjender Du!"

Jone rødmede stærkt. Hun løstede derpaa sine Dine til Glaukus, og han sølte al den Tak, hun ikke formaaede at udtale.

„Kom herhen, min Nydia," sagde hun ømt til Ihesjalerinden. Sagde jeg Dig ikke, Du skulde være min Søster og Veninde? — Har Du ikke allerede været mere — min Beskytterinde, min Frelserinde!"

„Det er Intet at tale om," svarede Nydia kold, og uden at rejse sig.

„Ak! jeg glemte," vedblev Jone, „at jeg skulde komme til Dig."

Og saa gik hun imellem Bænkene, indtil hun kom til det Sted, hvor Nydia sad, og idet hun slyngede sine Arm ømt omkring hende, bedækkede hun hendes Kinder med Kys.

Nydia var den Dag blegere end sædvanlig, og hendes Ansigt blev endnu mere farveløst, da hun hengav sig til den skjønne Neapolitanerindes Omfavnelse.

„Men hvorledes kunde Du saa rigtig gjette den Fare, jeg var udsat for, Nydia?" hviskede Jone. — „Kjendte Du Noget til Egypteren?"

„Ja, jeg kjendte hans Væster!" —

„Og hvorledes det?"

„Ogled Jone, jeg har været Slavinde hos lastefulde Mennesker, der vare hans Haandlangere."

„Og Du har vel for været i hans Huus, siden Du saa godt kjendte hiin hemmelige Indgang?“

„Jeg har spillet paa min Lyre for Urbaces,“ svarede Thesfalierinden forvirret.

„Og Du undgik selv den Skjændsel, Du har frelst Jone for?“ spurgte Neapolitanerinden videre, men saa sagte, at Glaukus ikke kunde høre det.

„Edle Jone! jeg er hverken smuk eller af Stand; jeg er et Barn, Slavinde og blind. De Foragtede ere stedse sikke.“

Men det var i en smertelig, stolt og bitter Tone, at Nydia gav dette ydmyge Svar, og Jone sølte, at hun kun vilde saare Nydia ved at fortsætte dette Emne. Hun taug, og Baaden stak nu ud i Søen.

„Tilstaa, at jeg havde Ret, Jone!“ sagde Glaukus, „da jeg overtalte Dig til ikke at tilbringe denne skønne Middag i dit Bærelse, — tilstaa, at jeg havde Ret!“

„Ja, Du havde Ret,“ svarede Nydia kort.

„Det kjære Barn svarer for Dig,“ vedblev Athenæren. „Men tillad, at jeg sætter mig ligeoverfor Dig, ellers kunde vor lille Baad tabe Rigevægten.“

Med disse Ord tog han Plads ligeoverfor Jone, og idet han lænede sig forover, bildte han sig ind, at det var hendes Aande, og ikke Sommervinden, der viftede over Søen.

„Du var i Begreb med at fortælle mig,“ sagde Glaufus, „hvorfor din Dør i saa mange Dage har været lukket for mig.“

„D, tænkt ikke mere paa det!“ svarede Zone hurtig; „jeg laante kun Dre til, hvad jeg nu indseer var ondskaabsfuld Bagvaskelse.“

„Og min Bagvasker var Egypteren?“

Jones Taushed bekræftede Spørgsmaalet.

„Hans Bevæggrunde ere siensynlige nok.“

„Tal ikke om ham,“ sagde Zone, bedækkende sit Ansigt med Hænderne, som om hun endog vilde vise Tanken om ham langt bort fra sig.

„Maaskee er han allerede ved Bredderne af den dørste Styg,“ vedblev Glaufus; „dog, i saa Fald vilde vi sandsynligviis have hørt om hans Død. Din Broder, synes mig, kæmper mod den uhyggelige Indflydelse af hans skumle Sjæl. Da jeg igaar Aftes kom til dit Huus, forlod han os pludselig. Vil han da stedse forsværge at blive min Ven?“

„Han nages af en hemmelig Kummer,“ svarede Zone med Taarer. „Gid vi kunde løsrive ham fra sit eget Jeg! Lad os forene os om denne Kjærlighedsgjerning!“

„Han skal være min Broder,“ svarede Grækeren.

„Hvor rolige,“ sagde Zone, som vilde forjage den Missstemning, som Tanken om Apæides havde bragt hende i, — „hvor rolige synes Skyerne at hvile paa

Himlen! og dog, siger Du, thi jeg mærkede Intet dertil, at Jorden har bævet under os inat?"

"Ja, og voldsommere end nogenfinde, siger man, siden det store Jordstjælv for sexten Aar tilbage; det Land, hvor vi boe, føler endnu stedse hemmelighedsfulde Rædsler, og Plutos Rige; som breder sig under vore brændende Sletter, synes sonderrevet af Kamp og Strid. Mærkede Du ikke Jordstjælvet, Nydia, paa det Sted, hvor Du sad i Aftes, og var det ikke den Frygt, det indjog Dig, som bragte mig til at græde?"

"Jeg sølte Jordbunden synke og hæve sig under mig som en uhyre Slange," svarede Nydia, "men da jeg Intet saae, frygtede jeg ikke! jeg troede, at Mystelsen var et af Egypterens Tryllerier. Man siger, han har Magt over Elementerne.

"Du er en Thessalierinde, min Nydia," svarede Glaukus, "og har en national Ret til at troe paa Magi." —

"Magi, — hvo tvivler om den?" svarede Nydia enfoldig, "gjør Du?"

"Indtil i Aftes, da et nekromantisk Underværk i Sandhed fyldte mig med Skræk, har jeg ikke troet paa nogen anden Magi end Kjærlighedens!" sagde Glaukus med bævende Stemme, idet han fæstede sine Bine paa Jone.

"Alf!" udbrød Nydia, med en Slags Gysen, og loffede mekanisk nogle venlige Toner af sin Lyra; —

Tonerne stemmede godt med Vandenes stille Ro og Middagssolens Klarhed.

„Spil for os, kjære Nydia!“ sagde Glaufus — „spil og syng os en af dine gamle thessaliske Sange om Magi, eller hvad Du vil, — men lad den blot handle om Kjærlighed!“

„Om Kjærlighed!“ svarede Nydia og hævede sine store, ustadige Dine, snm stedse indgød Beskueren en Blanding af Frygt og Medlidenhed. — Man kunde aldrig gjøre sig fortrolig med disse Dine, enten var deres dybe hemmelighedsfulde Blik saa stivt eller saa forvirret og uroligt, at man, naar man mødte dem, modtog det samme rystende Indtryk, som griber os ligeoverfor Banvittige, — Bæsjener, som føre en ydre Tilværelse som vor egen, men have et forskjelligt, et gaadesuldt, et uforkjælligt indre Liv! —

„Vil Du, at jeg skal synge om Kjærlighed?“ sagde hun, idet hun sættede sine Dine paa Glaufus.

„Ja!“ svarede han, med nedslagne Dine.

Hun flyttede sig lidt fra Zonen, hvis Arm endnu omslyngede hende, som om denne omme Omsavnelse generede hende; derpaa satte hun sit lette yndige Instru-ment paa sine Knæe, og istemte efter et kort Forspil en Sang om en Lyssstraale og et Vindpust, der begge beilede til en Rose, men Rosen elskede kun Lyssstraalen, thi hvo elsker ikke Solen? — men Vinden vandrer hjemløs om, og Ingen aner, at en Sjæls Klage kan lyde gennem Luftens Sukke. Desuden, hvor let har ikke

Eysstraalen ved at tilkjendegive sin Kjærlighed? Den behøver blot at skinne. Men Bindpustet tør kun sagte liste sig til Rosen; det kan ikke bevise sin Kjærlighed uden ved at døe!

„Det er en sørgmodig Sang, Du der synger, min søde Pige,“ sagde Glaukus; „din Ungdom har hidtil kun følt Kjærlighedens sorte Skygge; en ganske anden Begeistring vækker den, naar den virkelig bryder frem og lyser for os.“

„Jeg synger, hvad man har lært mig,“ sagde Rydia sukkende.

„Saa har din Lærer havt Ulykke i Kjærlighed, — forsøg en muntre Vise. Eller nei, mit Barn, — giv mig Instrumentet!“

Da Rydia adlød, streifede hendes Haand hans, og ved den lette Berøring hævede hendes Bryst sig, og hendes Kind rødmede. Ione og Glaukus, der kun vare beskæftigede med hinanden, lagde ikke Mærke til disse Tegn paa en selsom, tidligt vaagnet Videnskab, der, næret af Phantasien, saae sig berøvet alt Haab.

Bred, blaa og klar strakte sig for dem den halcyoniske Sø, ligesaa smuk, som jeg nu, sytten Aarhundreder fra den Tid, seer den bestylte de samme guddommelige Ryster. Du skjønne Himmelsstrøg, som endnu griber os med blidt circeist Trylleri, — som stemmer os umærkeligt og hemmelighedsfuldt til Harmoni med Dig selv, idet Du forviser Tanken om strengt Arbejde og Besvær og bringer den vilde Vrgjerrigheds Stemme som Livets

Ramp og Larm til at forstumme — som fylder os med blide, milde Drømme og gjør vor Natur den Følelse til en Nødvendighed, som er dens mindst jordiske Deel, idet Luften selv ligesom vil indgive os Længsel og Tørst efter Kjærlighed! Hvosomhelst der besøger Dig synes at lade Jorden og dens tunge Sorger bag sig og gennem Elfenbeensporten at træde ind i Drømmenes Rige. Nutidens unge smilende Horaer, — Horaerne, disse Saturns Børn, som han ellers stedse hungrer efter at opsluge, synes her befriede fra hans Magt. Fortiden og Fremtiden ere forglemt; vi nyde kun Diebliffet. Du Blomst i Verdens Have, Du Glædens Kilde, — Italiens Italien, — skønne velsignede Campanien! Hvilke Daarer vare dog Titanerne, naar de paa dette Sted kunde kæmpe for en anden Himmel! — Havde Gud bestemt, at vort Hverdagsliv skulde være en evig Fest, hvo maatte da ikke sukke efter stedse at boe her, — uden at attraae, haabe eller frygte Noget, saalænge din Himmel skinner over ham, — saalænge dine Bande risle ved hans Fod, — saalænge din Lust bringer ham søde Budskaber fra Violens og Drangen, — og saalænge Hjertet, kun bankende for een Følelse, kan finde Læber og Dine, som smigre det med den forsængelige Tanke, at Kjærlighed kan trodse Banen og være evig?

Det var da under dette Himmelsstrøg, — paa disse Bande, at Athenæeren stirrede ind i et Ansigt, som kunde tilhørt Stedets Nymfhe eller Genius, at han

mættede sine Dine ved Beskuelsen af den fine Rindes
 veglende Roser, i en Følelse af Salighed, der bar ham
 langt ud over Hverdagslivets Vykke, i Følelsen af sin
 Kjærlighed og hendes Gjenkjærlighed.

Skilbringen af mennesskelige Lidenstaber fra svundne
 Tidsaldere faaer noget Tillokkende netop ved den sjernt
 liggende Tid. Det glæder os at sole det Baand i vort
 Hjerte, som forener de sjerneeste Tidsaldere. Mennesser,
 Nationer, Sæder forgaae, — men Hjertet er udø-
 deligt, det er den sympathetiske Kjæde, som forener de
 uafbrudt veglende Slægter. Fortiden lever op igjen,
 naar vi see dens Lidenstaber, — den lever op i os selv.
 Hvad der har været, vedbliver at være. Den Trolddom,
 der bringer nyt Liv i det Døde, der atter puster Sjæl
 i glemte Graves Støv, ligger ikke i Forfatterens Due-
 lighed, den ligger i Læserens Hjerte!

Idet Glaukus endnu bestandig forgjæves søgte Jo-
 nes Dine, der halvt nedslagne halvt vendte til Siden
 undveg hans, gav han med blid og sagte Stemme Fø-
 lelses Udtryk, som udsprang af en lykkeligere Bevidsthed
 end den, der havde givet Nydias Sang Farve. Han
 sammenlignede sit Hjertes Buggen mellem Haab og
 Frygt med Baadens Bevægelser paa de snart stormop-
 rørte snart blidt henrullende Bover, og Søens Charak-
 teer som sin egen Sjælstilstand tilskrev han Jone som

den bestemmende Aarsag; Alt kom an paa, om hun smilede eller sukkede.

Endnu bævede de sidste Ord af Sangen over Søen, da Jone bævede sine Dine, der mødte den Elskedes Blik. Lykkelige Nydia! — lykkelig i dit Mørke, at Du ikke kunde see dette fængslende og fortryllende Blik, der sagde saameget, som gjorde Diet til Sjælens Stemme.

Men skjøndt Thessalierinden ikke kunde opfatte Blikket, gjettede hun dog dets Mening af deres Taushed og deres Sukke. Hun trykkede sine Hænder fast mod sit Bryst, som for at holde dets bittre skinsyge Følelser tilbage, og derpaa ilede hun med at tale, — thi Tausheden var hende utaalelig.

„Din Sang var just ikke meget munter, Glaukus!“ sagde hun.

„Da var det dog min Mening at synge noget Muntert, da jeg tog Lyren i min Haand; men maaſkee sand Lyksalighed ikke tillader os at være muntre.“

„Hvor besynderligt!“ sagde Jone, idet hun ønskede at give Samtalen en anden Retning, thi uagtet den fyldte hendes Hjerte med Glæde, gjorde den hende dog tung om Hjertet, „allerede i flere Dage har den Sky derhenne hængt ubevægelig over Besuv; vel ikke ganske ubevægelig, — thi undertiden forandrer den sin Form; i dette Dieblif forekommer den mig som en uhyre Rjæmpe, der holder sin ene Arm udstrakt over Jorden. Finder

Du ikke det Samme, eller er det blot et Foster af min Fantasi?"

"Du har Ret, skønne Jone! det er virkelig en forbausende Lighed, Kæmpen synes at sidde paa Bjergets Top, — Skyens forskjellige Skygger kaste et hvidt slagrende Bevandt om Bryst og Lemmer; — med ufravendt Blik synes han at see ned paa Byen, med den ene Haand peger han, som Du siger, paa de glimrende Gader, og see — den anden hæver han mod Himlen. Det er som en uhyre Titans Aand, der ruger over den skønne Verden, han har tabt, sørgende over Fortiden og paa en vis Maade truende Fremtiden."

"Kan dette Bjerg staae i nogen Forbindelse med Jordkjælvbet i Aftes? — Man siger, at det for Aarhundreder siden, i Traditionens ældste Tider, har spjættet Ild, ligesom nu Utna. Maaskee Flammerne ulme og lure dernede."

"Det er ikke umuligt," svarede Glaukus grundende.

"Du siger, at Du ikke troer paa Magi?" faldt Nydia ham i Talen. "Jeg har hørt, at en mægtig Høg boer i Bjergets udbrændte Huler, og hiin Sky er maaskee den Dæmons mørke Skygge, hun raadsøger sig med."

"Dit Hoved er dog fuldt af dit Fødeland, Thessaliens Mirakelsyge," sagde Glaukus, "Du er en besynderlig Blanding af Forstand og Overtro."

"I Mørke skulle Alle være overtroiske," svarede

Nydia. „Sig mig,“ tilføiede hun efter en kort Pause, „sig mig, Glaufus! ligne alle smukke Mennesker hinanden? — man siger, Du er smuk, og Jone ogsaa. Ere Ederes Ansigter da de samme? Jeg troer det ikke — kjendt jeg vel egentlig skulde troe det.“

„Gjør dog endelig ikke Jone saa syndig Uret,“ svarede Glaufus leende. — „Åh, vi ligne ikke engang hinanden saaledes, som den Stygge og den Smukke undertiden ligne hinanden. — Jones Haar er mørkt — mit blond; Jones Dine ere, — hvilken Farve have de, Jone? — jeg kan ikke see dem, — vend dem til mig! — O, ere de sorte? — Nei, dertil de ere for blide. Ere de blaae? nei dertil ere de for dybe; de forandres med hver Solstraale, — jeg kjender ikke deres Farve; men mine, søde Nydia! ere graae, og lyse kun, naar Jone speiler sig i dem! — Jones Kind er —“

„Jeg forstaaer ikke et Ord af hele din Beskrivelse,“ afbrød Nydia ham næsten gnaven. „Jeg indseer kun, at I ikke ligne hinanden, og det glæder mig.“

„Hvorfor det, Nydia?“ — spurgte Jone.

Nydia rødmede let.

„Fordi,“ svarede hun koldt, „jeg stedse har tænkt mig Eder under forskjellige Stikfælsler, og man glæder sig altid ved at erfare, at man har Ret.“

„Hvorledes har Du da forestillet Dig Glaufus?“ spurgte Jone venlig.

„Som Musik!“ svarede Nydia med nedslagne Blikke.

„Du har Ret,“ — tænkte Jone.

„Og under hvilket Billede har Du forestillet Dig Jone?“

„Det kan jeg ikke sige,“ svarede den blinde Pige; „jeg har endnu ikke kjendt hende længe nok til at finde en Skikkelse, et Tegn for mine Forestillinger.“

„Saa skal jeg hjælpe Dig,“ udbød Glaukus lidenskabelig; „hun ligner Solen, som varmer, — Bølgen, som forfrisker.“

„Solen brænder undertiden, og Bølgen kan opsluge,“ svarede Nydia.

„Tag da disse Roser,“ sagde Glaukus; „lad deres Duft give Dig en Forestilling om Jone.“

„Af! Roserne falme!“ sagde Neapolitanerinden skjelmst.

Under saadanne Samtaler svandt Timerne, — de Elskende følte kun Kjærlighedens milde Varme og straalende Glæde, den blinde Pige kjendte kun dens Mørke og Qual, dens glødende Skinsyge og Smerte.

Tredie Capitel.

Forsamlingen.

Fulgt af Apærides naaede Nazaræeren Sarnus's Bred. — Denne Flod, som nu er indstrumpet til en lille Bæk, brusede dengang muntert ud i Søen, be-
dækket med utallige Skibe, og speilede i sine Bover Pompejis Haver, Viinbjerge, Paladser og Templer. Fra dens larmende, af Menneſter vrimlende Bredder boiede Dlynthus ind paa en Sti, som gjenneſtar en ſkyggeſuld Lund nogle ſaa Skridt fra Floden. Denne Spadseregang var om Aſtenen et Yndlingsſted for Pompejanerne, medens den under Dagens Hede og Forretninger kun var lidet beſøgt, undtagen maaſkee af nogle Grupper legende Børn, en ſpeculativ Poet eller nogle diſputeresyge Philoſopher. Paa den Side, ſom var længeſt fra Floden, blandede ſig talrige Grupper af Bugbom i det fine Løv, og diſſe vare ſkaarne i tusinde ſorunderlige Former, ſnart i Skikkelse af Fauner og Satyrer, ſnart ſom ægyptiſke Pyramider, ſnart ſom Bogſtaver, der ſammenlagte dannede en populair eller

fremragende Borgers Navn. Saaledes er den falske Smag ligesaa gammel som den sande, og Rjøbmænd, som for et Aarhundrede siden traf sig tilbage til Haverney og Paddington, anede vel ikke, at der til deres forpiinte og beskaarne Burghom-Hækker lod sig finde Modeller i den romerske Oldtids meest forfinede Periode, i Pompejis Haver og den pragtlystne Plinius's Villaer.

Denne Sti var nu, da Middagsjolen skinnede lodret igjennem det brogede Lovværk, ganske forladt; idetmindste forstyrredes Stedets Gensomhed ikke af nogen anden Skikkelse end Olynthus og Præsten. De satte sig ned paa en af de Bænke, der med visse bestemte Mellemrum vare anbragte mellem Træerne, med Ansigterne vendte mod Floden, hvis Bølger dandsede og lystede for dem, medens den milde Vind viftede dem forfriskende imøde. Hvilken besynderlig Modsætning, dette Par! Den ene en Tilhænger af den nyeste, den anden Præst for den ældste Religion i Verden!

„Har Du været lykkelig, siden Du saa pludselig forlod mig? sagde Olynthus, — „har dit Hjerte sundet Tilfredshed under denne Præstekaabe? have Isis's Drakler tilhvistet Dig Trøst i din Længsel? — Dette Suf, dette bortvendte Ansigt giver mig det Svar, min Sjæl forudsagde.“

„Al!“ svarede Apæcides sørgmodig, „Du seer for Dig et ulykkeligt, sønderknust Menneffe. Fra min Barndom af har jeg været begejstret for Dyden; jeg har

misundt de Mænd deres Hellighed, som i Huler og een-
 somme Templer have havt Adgang til Samsund med
 overjordiske Bæsnere; mine Dage hentæredes af feberagtige
 ubestemte Længsler, mine Nætter gik hen under stussende
 Drømmesyner. — Billedet af en Bedrageres mystiske
 Prophetier, har jeg isørt mig denne Dragt, — min
 Natur — jeg tilstaaer det aabenhjertigt, — min Na-
 tur oprørtes af hvad jeg har seet og hvad jeg maatte
 tage Deel i! Jeg søgte efter Sandhed og blev kun
 Løgnens Tjener. Den Aften, vi sidst mødtes, lullede
 jeg mig i Forhaabninger, som den samme Bedrager,
 hvem jeg bedre skulde have kjendt, vakte hos mig. Jeg
 har — jeg har — med eet Ord, jeg har føiet Meened
 og Synd til Overilelse og Forargelse. Men nu er Slø-
 ret for stedse revet bort fra mine Dine; — jeg seer en
 Skurk i den, jeg før adlød som en Gud. Jorden for-
 mørkes for mine Blikke, — jeg er nedsunken i Mørkets
 dybeste Afgrund, — jeg veed ikke, om der er Guder
 deroppe, — om vi ere Tilfældets Skabninger — om
 der hiinsides det begrændsede, sorgelige Nu er Tilintet-
 gjørelse eller en Fremtid. — Stig mig da din Tro;
 løs mig disse Tvivl, hvis Du virkelig har Magt
 dertil.” —

„Det undrer mig ikke,” svarede Nazaræeren, „at
 Du saaledes er faren vild, og at Du er bleven en
 Tvivler. For firfjendstyve Aar siden havde Mennesket
 endnu ingen Bished for Guds Tilværelse og ingen

Sikkerhed for en Fremtid hiinsides Graven. En ny Lov er forkyndt for hver den, som har Dren at høre med, — en Himmel, et virkeligt Olymp, er aabenbaret for hver den, som har Dine at see med! — derfor hør og læg Dig mine Ord paa Sinde!"

Og med al den Alvor, som findes hos et Menneske, der selv har en brændende Tro, og er ivrig for at omvende Andre, udviklede' Nazaræeren Skriftens Forjættelser for Apocides.].

Han talte først om Christi Lidelser og Mirakler, og han græd, medens han talte; — derpaa gik han over til Frelserens Opstandelse og Himmelfart og til Aabenbaringens klare Forudsigelser. Han beskrev den rene, usandselige Himmel, som er bestemt for de Dydige, — Helvedes Flamme og Pinsler, som er de Ondes Straf. —

De Tvivl, der ere opstaaede hos senere Grublere med Hensyn til Guds Opoffrelse for Mennesket, kunde ikke let paa trænge sig en Hedning i hiin Tid. Han var vant til at troe, at Guderne havde levet paa Jorden, at de havde været underkastede Menneskets Skikkelse, menneskelige Lidenstaber, menneskelige Arbeider og menneskelige Lidelser. — Hvad var Herkules's Arbeide, han, hvis Altre nu dampede af Virak i utallige Byer, hvad var det Andet end en Kamp for Menneskeslægten? — Havde ikke den store doriske Apollo assønet en mystisk Synd ved at nedstige i Graven? Himlens Beboere havde

været Jordens Lovgivere og Velgjørere, og Taknemmelighed havde ført til Tilbedelse.

En Hedning kunde saaledes ikke ansee det for at være enten nogen ny eller nogen sælsom Lærdom, at Christus var sendt fra Himlen, at en Udødelig havde isørt sig Dødelighed og smagt Dødens Bitterhed, og hvor langt herligere maatte Apæcides ikke finde det Formaal, for hvilket han havde kæmpet og lidt, fremsfor det Niemed, for hvis Skyld Oldtidens Guder havde besøgt Jorden og gaaet igjennem Dødens Porte? Var det ikke en Gud værdigt at stige ned i denne mørke Dal, for at adsprede de Skyer, som havde samlet sig om Bjerget paa hiin Side, — at opklare de Vises Tvivl, forvandle Gissninger til Visshed, — ved eget Exempel at udpege Regler for Livet, — ved Aabebaring at løse Gravens Gaade, og at vise, at Sjælen ikke længtes forgjæves, naar den drømte om Udødelighed? — Paa dette sidste Punkt var det fornemmelig, at hine Mænd støttede sig, som med al deres Ydmyghed vare bestemte til at omvende Jorden. Medens Intet mere smigrer Menneffets Stoltthed og Forhaabninger end Troen paa et kommende Liv, kunde Intet være mere ubestemt og forvirret end de hedenske Vises Begreber om dette gaadefulde Anliggende.

Apæcides havde allerede lært, at Philosophernes Tro ikke var den store Høbs, — at om de ogsaa i deres Hjerter nærrede Troen paa en guddommelig Magt, fandt

de det dog ikke klogt at meddele Mængden den Tro. Han havde allerede lært, at Præsten selv spottede over det, han prædikede for Folket, — at den lille Flok og den store Hobs Begreber aldrig vare de samme. — Men i den nye Tro syntes det ham, at Philosoph, Præst og Folk, Religionens Lærere og Disciple havde de samme Ansættelser; de grublede ikke, de tvistedes ikke om Udsættelighed, — de talte om en vis og tilforladelig Ting. Forjættelsens Storhed blandede og loffede ham, dens Trøst beroligede ham.

Den christne Tro fandt sine første Tilhængere blandt Synderer! mange af dens Fædre og Martyrer vare Menneſker, der havde følt Syndens Bitterhed og derfor ikke fristedes af dens falske Skin til at forlade den strenge Dyds fareløse Vej. Alle denne lægende Troes Forjættelser indbød til Bod og Anger, — de påsede iær for den; hvis Aand var saaret og knust. Det var ogsaa netop den Anger, som Apocides følte over sine sidste Udsættelser, der lod ham bøie sig til En, som fandt noget Helligt i denne Anger, og som talte om den Glæde, der er i Himlen over en angrende Synder.

„Kom,“ sagde Nazaræeren, da han mærkede den Virkning, han havde frembragt, — „kom til den bestedne Hal, hvor vi, nogle faa Udkaarne og Udvalgte, samles; — hør der vore Bønner; — see selv vor oprigtige Angers Taarer; — tag Deel i vor simple Offring, som ikke bestaaer af Dyr eller Krands, men af rene

Tanker paa Hjertets Alter; — de Blomster, vi lægge der, ere uforgængelige; de blomstre over os, naar vi ikke ere meer; jo, de følge os paa hiin Side Graven, — de voxe frem ved vore Fødder i Himlen og fryde os ved en evig Bellugt, — thi de høre til Sjælen og tage Deel i dens Natur; det er Offre af overvundne Fristelser og angrede Synder. — Kom, o kom! spild ikke et Dieblif, bered Dig allerede nu til den store, alvorfulde Reise fra Mørket til Lyset, fra Sorg til Glæde, fra Fordærvelse til Udødelighed! Dette er Herrrens Dag, — en Dag, vi have bestemt til vor Andagtsøvelser. Skjøndt vi sædvanlig komme sammen om Natten, ere nogle af os ogsaa samlede nu. Hvilken Glæde, hvilken Triumf for os Alle, naar vi kunne bringe et vildfarende Lam ind i den hellige Fold!”

Apocides, hvis Hjerte af Naturen var saa reent, forekom det, at der laae noget usigeligt Edelt og Skjönt i den Omvendelses-Aand, hvoraf Olynthus var besjælet — en Aand, der satte sin egen Lykke i Andres Vel, og hvis Broderkjærlighed var saa omfattende, at den søgte at skabe sig Brødre til Evigheden. Han sølte sig rørt, blød om Hjertet, henreven. Han var i en Stemning, hvor man ikke godt taaler at være ene. Med hans bedre Følelser blandede sig ogsaa Nysgjerrighed; han vilde med egne Dine see de Ceremonier, hvorom saa mange mørke og hinanden modsigende Rygter vare i Omlob. Et Dieblif betænkte han sig; han saae ned paa

sin Dragt, tænkte paa Urbaces, og en Gysen gennemsoer ham. Men saa løstede han sit Die op til Nazaraerens majestætiske Bænde, og han syntes her at læse ængstelig Omhu for hans Frelse. Da hyllede han sin Kappe om sig, saaledes at den ganske skjulte den præstelige Dragt, og sagde: „Gaa — jeg følger Dig.“

Olynthus trykkede med glad Inderlighed hans Haand, gik derpaa med ham ned til Floden og vinkede ad en af de Baade, der bestandig roede frem og tilbage her. — De steg ned i Baaden; et Seil, der var udspændt over Iden til Beskyttelse for Solens Straaler, sikkrede dem mod Nysgjerrighedens Blikke.

Hurtig glede de hen over Vandet. Fra en Baad, som roede forbi dem, tonede en blid Musik, og dens Forskavn var prydet med Blomster: den styrede ud imod Havet.

„Saaledes,“ sagde Olynthus sorgmodig, „saaledes seile Nydelsens Trælle ubekymrede i deres fluffende Glæder ud paa det store Ocean, hvor der er Storm og Skibbrud, medens vi tause og ubemærkede glide dem forbi for at styre mod Land.“

Apærides løstede sine Dine, og gennem en Aabning i Teltet saae han et Glimt af en af de Personer, som befandt sig i Lyftbaaden, — det var Zone. De Elskende vare ude paa den Seiltour, som vi nylig have været Vidne til. Præsten sukkede og sank tilbage paa sit Sæde.

Paa et Sted i Forstaden, hvor en Række lave Huse strakte sig ned til Kysten, steg de iland. Dlynthus gik foran gennem en Labyrinth af Stræder og Gyder, indtil han omsider standsede foran et Huus, der var noget større end de øvrige.

Han bankede tre Gange paa. — Døren aabnedes og blev atter lukket, saasnart Apæcides havde fulgt sin Ledsager over Tærskelen.

De gik igjennem et tomt Atrium og naaede et indre Værelse af middelmaadig Størrelse, som, naar Døren var lukket, modtog sit eneste Lys fra et lille Vindue, der var anbragt over Døren selv. De bleve imidlertid staaende ved Indgangen til dette Værelse, og idet Dlynthus bankede paa, sagde han: „Fred være med Eder!“ — En Stemme indefra spurgte: „Fred med hvem?“ — „Med de Troende!“ svarede Dlynthus, og Døren aabnedes.

Tolv til fjorten Personer sadde i en Halvcirkel, taase og tilspyneladende fordybede i Tanker, ligeoverfor et af Træ grovt udskåret Crucifix.

Da Dlynthus traadte ind, saae de op, uden at tale: — Nazaraeren selv knælede, førend han tiltalte dem, og af hans Læbers Bevægelse og hans paa Crucifixet fast henvendte Blik sluttede Apæcides, at han bad. Efterat denne Ceremoni var iagttagen, vendte Dlynthus sig til Forsamlingen og sagde:

„Mænd og Brødre! forbauses ikke ved at see en

Jfis-Præst iblandt Eder; — han er vandret med de Blinde, — men Anden er kommen over ham: — han ønsker at see, at høre og at forstaae.”

„Han er velkommen!” sagde En af Forsamlingen, og Apærides saae i Taleren en Mand, der var endnu yngre end han selv, med et ligesaa blegt og indfaldet Ansigt, og med et Par Dine, der, ligesom hans egne, vidnede om en høitstræbende Mands urolige og fyrige Virksomhed.

„Han er velkommen!” gjentog en anden Stemme, og den, der denne Gang talte, var en Mand i sin blomstrende Alder, hvis brune Hud og asiatiske Træk ledede Tanken hen paa en Syriens Søn: — han havde i sin Ungdom været Røver.

„Han er velkommen!” sagde en tredie Stemme, og Præsten saae for sig en gammel Mand med et langt, graat Skjæg, i hvem han gjentjendte en af den rige Diomedes's Slaver.

„Han er velkommen!” gjentog eenstemmigt alle Tilstedeværende, der, paa et Par Undtagelser nær, aabenbart samtlige hørte til de lavere Classer. Disse to Undtagelser vare en Officier af den keiserlige Livvagt og en alexandrin'st Rjøbmand.

„Vi ville ikke forpligte Dig,” begyndte Dlynthus atter, „vi ville ikke forpligte Dig til at holde hemmeligt, hvad Du her seer; — vi paalægge Dig ingen Ed om ikke at forraade os, som vel nogle af vore svagere Brø-

dre vilde gjøre. Vel gives der, strengt taget, ingen absolut Lov imod os; men den store Hob, der er grusommere end dens Herskere, tørster efter vort Liv. Saaledes, mine Venner! var det Folket, der raabte: „Korsfæst, korsfæst!“ medens Pilatus nølede. Dog vi forpligte Dig ikke til Tausked for vor Sikkerheds Skyld, — nei langt fra! Forraad os kun til Mængden; anslag os, bagtal og svært os, hvis Du vil; — vi ere op-hoiede over Døden, — glade ville vi vandre til Lovens Hule eller til Bøddelens Pinebænk, — vi træde Gravens Mærke under vore Fødder, — og hvad der er Død for en Forbryder, er Evighed for en Christen!“ —

En sagte Bifaldsmumlen lød igjennem Forsamlingen.

„Du er kommen til os som en Prøvende, — gid Du maa forlade os som en Omvendt. Du vil kjende vor Religion? — Du seer den! Hiint Kors er vort eneste Billede, hiin Pergaments-Rulle indeholder vore eleusinske Mysterier. Vor Moral? — den udtaler sig i vort Liv. — Syndere ere vi alle, men Hvo kan nu anklage os for en Forbrydelse? — Ved Daaben have vi afvasket Fortidens Brøde. Tro ikke, at det er vort Værk! — nei, det kommer fra Gud. Kom nærmere, Medon!“ sagde han og vinkede ad den gamle Slave, som havde budt Apæcides det tredie Velkommen, — „Du er den eneste iblandt os, som ikke er fri. Men i Himlen skal den

Sidste blive den Første: — saaledes ogsaa hos os. Udfold Din Kulle, — læs og forklar!" —

Det vilde være overflødigt, om vi vilde gjentage Medons Forelæsning eller Forsamlingens Forklaringer. Vi ere jo nu fortrolige med hine Sætninger, som da klang saa selsomme og nye. Og i de Tvivl, som en hedenst Præst opkaastede, vilde vi kun finde Lidet, der tiltalte vor Tænkemaade, ligesom vi ikke vilde føle os meget belærte ved de Svar, hvormed disse Tvivl modsigedes af simple og udannede Mennesker, der kun havde den Kundskab, at de vare større, end de syntes.

En Omstændighed rørte isærdeleshed Apæcides. Da nemlig Forelæsningen var tilende, hørte man en sagte Banken paa Døren; — Indladesesordet blev fordret og givet; Døren aabnedes, og to Børn, hvoraf det ældste omtrent kunde være syv Aar, traadte frygtomt ind; — de tilhørte Husets Eier, den mørkebrune kraftige Syrier, hvis Ungdom var hengaaet under Rov og Blodsudgydelse.

Den Ældste i Forsamlingen — den gamle Slave aabnede sine Arme for dem; de fløi hen til ham, de flattede op paa hans Bryst, og hans haarde Træk bleve milde og venlige, idet han fjærtegnede dem. Og disse dristige, for deres Tro saa ivrige Mennesker, opdragne under tallose Farer, — gjennempidskede af Livets barste Binde, — Mænd af jernfast, uroffeligt Mod, beredte

til at trodse Verden, og ligesaa fattede paa Pinebænken som hærdede mod Døden, — Mænd, som dannede enhver tænkelig Modsatning til Barndommens svage Nerver, lette Hjerte og bøielige Smidighed — trængte sig nu omkring Børnene, — deres rynkede Pande glattede sig, og et venligt opmuntrende Smil spillede om deres skjægede Læber. — Derpaa aabnede den gamle Mand Pergamentrullen, og lærte Børnene at gjentage den skønne Bøn, som vi endnu kalde Herrens Bøn og endnu stedse lære vore Børn. — Saa fortalte han dem med simple Ord om Guds Kjærlighed til Børn, og at en Spurv ikke falder til Jorden uden hans Villie. Denne smukke Skik, saaledes at indvie Børnene i Troens Læresætninger, var i Kirkens første Tider meget almindelig, idet man erindrede de Ord: „Lad de Smaa komme til mig, og forhindre dem ikke!“ Det var maaskee ogsaa Oprindelsen til den overtroiske Bagtalelse, som tillagde Nazaræerne en Forbrydelse, hvilken de atter i deres Triumf beskylde Jøderne for, nemlig at lokke Børn til affkyelige Ceremonier, ved hvilke de hemmeligen bleve opoffrede.

Den strengt angrende Fader syntes ved sine Børns Ustyd at hensættes til sit tidligere Liv, til den Tid, da han endnu ikke var bejmittet af Synd; han fulgte med et alvorssfuldt, inderligt Blik deres unge Læbers Bevægelse, og han smilede, da de med Urefrygt gjentog de hellige Ord. Og da Underviisningen var forbi, og

de glade sprang op paa hans Skjød, tryffede han dem til sit Bryst og kysjede dem atter og atter, medens Taarer strømmede ned over hans Kind, — Taarer, hvis egentlige Kilde det var umuligt at opdage, en saadan Blanding vare de af Glæde og Sorg, Anger og Haab, Samvittighedsnag og Kjærlighed!

Der laae som sagt Noget i denne Scene, som ganske særdeles rørte Apæcides, — og der lader sig heller ikke let tænke nogen kirkelig Ceremoni, der var mere passende for Kjærlighedens Religion, som mere henvendte sig til Følelser, der ligge ethvert Menneske nær, eller som kunde berøre en sømmere Streng i det menneskelige Hjerte, end denne!

I dette Dieblst aabnedes sagte den indre Dør, og en Olding, støttet paa sin Stav, traadte ind i Børelset. Ved hans Indtræden reiste den hele Forsamling sig, og i Alles Ansigter kunde man læse et Udtryk af den dybeste og kjærligste Erbødighed. Apæcides sølte sig greben af en uimodstaaelig Sympathi ved at betragte Oldingens Træk. Aldrig kunde Nogen see paa dette Ansigt uden at føle Kjærlighed; thi paa det havde Guddommens Smil, den incarnerede guddommelige Kjærligheds Smil hvilet, og aldrig var Glandsen af dette Smil igjen forsvundet derfra.

„Gud være med Eder, mine Børn!“ sagde Oldingen, idet han udstrakte sine Arme, og Børnene sprang ham imøde. Han satte sig, og de klyngede sig ømt til

hans Bryst. Det var et smukt Syn at see denne Forening af Livets yderste Endepunkter: Bækken, der netop pibler frem fra Kilden, og den majestætiske Strøm, der udmunder i Evighedens Ocean. Ligesom den heldende Dags Tusmørke synes at blande Himmel og Jord sammen ved at gjøre begges Omrids utydelige og lade de vilde Bjergtinder smelte sammen med Himlen, saaledes syntes den fjærlige, milde Oldings Smil at helliggjøre hans Omgivelser, at udviske Aarenes skarpe Skillemærker og at udgyde over Børnene som over Mændene det Himmellys, i hvilket det maaskee snart skulde forsvinde og slukkes!

„Fader!“ sagde Olynthus, — „Du, i hvis Liv Frelserens Underkraft har aabenbaret sig, Du, som ved hans mægtige Ord blev fravristet Graven for at være et levende Vidne om hans Barmhertighed og hans Magt, — see, en Fremmed i vor Forsamling, — et nyt Lam i vor Hjord!“

„Lad mig velsigne ham!“ sagde Oldingen, og de Tilstedeværende gjorde Plads.

Apæcides nærmede sig instinctmæssig — han sank paa sine Knæ, og Oldingen lagde sin Haand paa Præstens Hoved og velsignede ham, men ikke høit. Medens hans Læber bevægede sig, vare hans Øine vendte mod Himlen, og Taarer — saadanne Taarer, som gode Mennesker udgyde ved Haabet om Andres Lykke, — strømmede ned over hans Kind.

Børnene stode paa hver Side af den Omvendte; hans Hjerter var blevet som deres, — ogsaa for ham lod Forjættelsen: „Himmeriges Rige er Eders!“

Fjerde Capitel.

Kjærlighedens Strøm iler fremad, — men hvorhen?

I Ungdommens Kjærlighed ere Dagene som Aar, naar ingen Skranke, ingen Hindring staaer imellem Hjerterne, — naar Solen skinner, og Bølgerne roligt vugge sig — naar Kjærligheden ikke fortrædiges af Noget og er gjensidig tilstaaet.

Jone skjulte ikke længer for Glaufus de Tølelser, hun nærede for ham, og de talte nu om intet Andet end om deres Kjærlighed. Over Nutidens Henrykkelse glødede Fremtidens Haab som Himlen over Baarens Have. I deres stolte Tanker seilede de langt ned ad Tidens Strøm, lagde Planer for deres Fremtids Skjebne og lode det Lys, der skinnede idag, ogsaa kaste sine Straaler over Dagen imorgen. I deres Hjerters Ung-

dom syntes Sorg, Forandring og Død at være Ting, der vare dem fuldkommen ubekjendte.

Maaskee var deres Kjærlighed saameget stærkere, fordi de ydre Livsforhold dengang ikke lode Glaukus have noget andet Formaal eller noget andet Onske end Kjærlighed, fordi de Bestjæftigelser, der i frie Stater ialmindelighed give Manden ligesaa meget at tænke paa som Kjærlighed, ikke eksisterede for Athenæren, fordi hans Fædreland ikke rev ham ind i Statslivets Hvirvel, — fordi Ergjærrigheden ikke satte ham nogen Modvægt mod Kjærligheden. Derfor beherskede ogsaa Kjærlighed alene alle vort Pærs Planer og Ideer. I Jernalderen drømte de sig ind i Gulbalderen, idet de troede, at deres Skjebne alene havde bestemt dem til at leve og elske.

For den overfladiske Jagttager, der kun finder Behag i stærkt markerede, med bred Pensel malede Charakterer, ville de to Elskende synes hverdagelige og sædvanlige. I en Tegning af Figurer, som med Forsæt ikke ere fremstillede i fuld Belysning, finder Læseren undertiden Mangel paa Charakter, og maaskee jeg virkelig gjør de Elskende Uret ved ikke at udmale deres skarpt fremtrædende Eiendommeligheder mere isinesfaldende. Naar jeg for udelukkende har dvælet ved den ætheriske Deel af deres Væsen, der som Fuglen svinger sig høit over Jorden, saa er jeg næsten ubevidst ledet dertil ved at tænke paa den Forandring, der venter dem, og for hvilken de ere saa lidet forberedte. Netop denne Livs-

glæde contrasterer saa stærkt til deres efterfølgende Skjebnes Afveglinger. For Egen, som er uden Frugt og Blomst, hvis haarde, raae Kjerne trodser Stormen, frygter man mindre end for Myrthens fine Grene og Viinrankens smilende Druer.

Man var kommen langt ind i August; — deres Formæling var bestemt til næste Maaned, — Blomsterfrandsen prydede allerede Glaukus's Dørtærskel, og hver Nat udgød han rigelige Libationer for Jons Dør. Han var ikke mere til for sine muntre Kammerater; han var altid hos Jone. Om Formiddagen forkortede de sig Tiden med Musik, om Aftenen forlode de Samlingspladsene for at gjøre en lille Lysttour paa Bandet eller at spadserere over de frugtbare, viinbegroede Marker, som strakte sig ved Foden af det skjebnesvangre Vesuv. —

Jorden bævede ikke mere — de livsfulde Pompeji-anere forglemte endog den frygtelige Advarsel, de havde faaet om den Skjebne, der trueede dem. I sin hedenske Forsængelighed indbildte Athenæren sig, at Guderne ved hiin Rystelse selv havde grebet umiddelbart ind i Begivenhederne, ikke saameget for hans Skyld som for at frelse Jone. Han bragte Takoffre i sine Gunders Templer, og endog Js's Altare bedækkede han med Krands. — Hvad imidlertid Miraklet med Marmorbilledet, der pludseligt havde faaet Liv, angik, da rødmede han over den Virkning, det havde havt paa ham. — Han troede, at det havde været et Bærf af menneffelig Klogt, og

Udsaldet overbeviste ham om, at Gudinden selv ikke havde været forført.

Om Urbaces erfarede de intet Andet, end at han endnu levede. Udstrakt paa Sygeleiet, kom han sig kun langsomt efter det Slag, som havde truffet ham. Han lod de Elskende uansægtede og i Fred, men kun for at ruge over den beleiligste Tid og Maade til at søge Hevn.

Saa vel om Morgenens i Jones Huns som paa deres Aftenvandringer var Nydia i Regelen deres stadige og ofte deres eneste Vedsager. De havde ingen Anelse om den hemmelige Jld, som fortærede dette Barn; — den Frihed, hvormed hun ofte afbrydende blandede sig i deres Samtale, — hendes lunefulde, undertiden næsten uartige Opsørsel undskyldte de let ved Grindringen om de Tjenester, de skyldte hende, og i deres Medlidenhed med hendes Ulykke. Maaskee vakte netop denne forunderlige Opsørsel, den sølsomme Overgang fra Blidhed til Videnstabs, — denne Blanding af Genfoldighed, og Vland, — af sin Jølelse og Raahed, — af Barnets egenfindige Luner og Jomfruens stolte Rolighed, kun saameget mere deres Deeltagelse.

Uagtet hun vægrede sig ved at modtage Friheden, var hun dog bestandig overladt til sin egen Villie; — hun kunde gaae, hvorhen hun vilde, — der var ikke lagt det mindste Baand paa hendes Ord eller Handlinger, thi de sølte den samme medlidende og staaensomme Overbærelse med et saa ulykkeligt og for den

mindste Krænkelſe ſaa ſøltſomt Væſen, ſom en Moder føler for ſit ſygelige Barn! — de frygtede for at bruge Myndighed, ſelv hvor de troede, at det var til hendes eget Bedſte.

Hun benyttede ſig af denne Føielighed til at frabede ſig den Slaves Ledſagelſe, ſom de ønſtede altid ſkulde følge hende. Med den lette Stav, ſom i hendes tidlige ubeflyttede Dage havde tjent hende ſom Fører, gif hun ogſaa nu gjennem de folkerige Gader, — og det var næſten forbausende at ſee, hvor hurtig og behændig hun ſnoede ſig gjennem den tætteſte Trængſel og undgik enhver Fare, og hvorledes hun kunde finde ſin omtaagede Vei gjennem Stadens meeſt forvildende Labyrinth. Hendes ſtorſte Fornøielſe var det dog at beſøge de ſaa God Jord, ſom udgjorde Glaukus's Have, og at pleie Blomſterne, thi de idetmindſte gjengjældte hendes Kjærlighed. Undertiden traadte hun ind i hans Værelſe og ſøgte at indlede en Samtale, ſom hun dog næſten altid pludſelig afbrød: — thi Glaukus's Samtaler dreiede ſig alle ſom een om een Gjenſtand — Jone, og dette Navn fra hans Læber opfyldte hendes Brøſt med en dræbende Smerte. Ofte angrede hun bittert den Tjenefte, hun havde viiſt Jone; — ofte ſagde hun til ſig ſelv: „Hvis hun var ſalden, ſaa havde Glaukus ikke længer elſket hende!“ — og der opſtod mørke og frygtelige Tanter i hendes Sjæl.

Da hun uøvede ſin ædelmodige Handling, havde

hun endnu ikke erfaret alle de bittre Prøvelser, som forrestod hende. Hun havde aldrig været tilstede, naar Glaukus og Jone sadde sammen; hun havde aldrig hørt denne Stemme, der var saa venlig imod hende, tale endnu venligere til en Anden. Det Slag, der traf hendes Hjerter, da hun hørte om Glaukus's Kjærlighed, havde i Begyndelsen kun bedøvet og smertet hende; — lidt efter lidt antog Skinsygen en vildere og voldsommere Charakter, — den grændsede til Had og hvisttede om Hæv. Ligesom det grønne Blad paa Grenen længe kun sagte bevæges af Vinden, medens Løvet, tørt og visnet, knust og traadt under Fødder, ligger paa Jorden, indtil al Livskraft er forsvunden og saa pludselig hvirvles op, — snart hist — snart her — uden Ophold, uden Rist eller Ro: saaledes bringer Kjærligheden, naar den hilser den Ulykkelige og den Forhaabningsfulde, kun Livsfriskhed paa sine Binger, og dens Herlighed er her kun en Leg, — medens det Hjerter, som er løstrevet fra Livets Baar, som ikke har noget Haab og ingen Sommer, rædsomt gribes og kastes omkring af den samme Vind, som kun kjærtegner dets Sødskende, — det har ingen Green, som kan bære det, — det slinges fra Sti til Sti, — indtil Stormen lægger sig, og det selv for evig trædes i Støvet.

Nydias venneløse Barndom havde altfor tidlig hærdet hendes Charakter; — maaskee havde ogsaa de opbidsende Udsvævelses-scener, som hun, tilsyneladende uskadt,

havde bivaanet, modnet hendes Videnskaber, skjøndt de ikke havde plettet hendes Reenhed. Burbos Orgier have vel i første Dieblig indgydet hende Væmmelse, og Ægypterens Banketter have vel opfyldt hende med Skræk; — men maaskee har dog den forpestede Vind ved den lette Berøring med hendes skyldsfrie Hjerter kastet et Sædekorn derind, som havde Spirekraft. Ligesom Indbildningskraften begunstiges af Mørket, saaledes bidrog maaskee Blindhed til at nære det ulykkelige Barns Kjærlighed med vilde, brusende Drømmesyner.

Glaufus's Stemme var den første, der lød som Musik i hendes Øren, og hans Venlighed havde gjort et dybt Indtryk paa hendes Sjæl; — da han for et Aar siden forlod Pompeji, havde hun bevaret ethvert Ord, der var kommet fra hans Mund, som en hellig Skat, og da En eller Anden fortalte hende, at den fattige Blomsterpiges Ven og Beskytter var den skønneste og elskværdigste af alle unge Herrer i Pompeji, havde hun følt en glad Stolthed ved at minde ham. Endog det Arbejde, han havde paalagt hende, nemlig at passe hans Blomster, bidrog til, at han stedse forespærvede hendes Sjæl; — hun satte ham i Forbindelse med Alt, hvad der gjorde et behageligt Indtryk paa hende, og da hun paastod, at hun endnu ikke havde dannet sig noget Billede, hvorunder hun kunde tænke sig Zene, hidrørte dette maaskee tildeels deraf, at Alt, hvad der i Naturen var skønt og blidt, knyttede sig til hendes

Forestilling om Glaufus. Hvis nogen af mine Læsere maaskee har følt Kjærlighed i en Alder, som han ikke kan tilbagekalde i Grindringen uden at smile, — en Alder, i hvilken Fantasiens overskygger Forstanden, saa lad ham sige, om denne Kjærlighed ikke trods al dens Reenhed og Omhed var mere modtagelig for Skinsyge end alle senere Videnskaber? — Jeg vil ikke her efterspore Aarsagen, — jeg veed kun, at det sædvanligt er Tilfældet.

Da Glaufus vendte tilbage til Pompeji, var Nydia bleven et Aar ældre; dette Aar med dets Sorger, dets Ensomhed, dets Prøvelser havde mægtigt udviklet hendes Aand og Hjerter, og naar Athenæren uden at tænke derover drog hende til sit Bryst, idet han endnu ansaae hende for et Barn i Tanker som i Aar, — naar han kysjede hendes bløde Kind og slyngede sin Arm om hendes skjælvende Legeme, følte Nydia pludselig og som ved en Aabenbaring, at de Følelser, hun saa længe uskyldigen havde næret, vare Kjærlighed. Dømt som hun var af Skjebnen til at befries fra Slaveri ved Glaufus, — til at søge Ly under hans Tag, — til for en kort Tid at indgaade den samme Lust som han, og til i den første Opbrusen af et af tusinde lykkelige, kjærlige og taknemmelige Følelser overstrømmende Hjerter at høre, at han elskede en Anden; at sendes til denne Anden som Bud, at komme i hendes Tjeneste som Slavinde; paa eengang at føle det fuldstændige Intet,

hun selv var og stedse skulde blive for den, der var Alt for hende, Noget, hendes unge Sjæl hidtil ikke havde haft nogen Anelse om, og som hendes unge Sind endnu ikke havde lært at finde sig i, — hvad Under, at under saadanne Omstændigheder alle Elementer i hendes vilde, lidenskabelige Sjæl kom i Dis-harmoni, at om end Kjærlighed gennemtrængte hendes Sind, var det dog ikke den Kjærlighed, som er sammensat af de helligste og blideste Følelser.

Undertiden frygtede hun, at Glaukus skulde opdage hendes Hemmelighed; undertiden ærgrede hun sig over, at den ikke blev bemærket; — det var et Tegn paa Foragt, tænkte hun med Bitterhed, thi hvor kunde han troe, at hun dristede sig til at stræbe saa høit? — I hendes Følelser mod Jone indtraadte hver Time paa Dagen Ebbe og Flod; snart elskede hun hende, fordi han elskede hende, — snart hadede hun hende af samme Grund. Der gaves Dieblikke, da hun kunde have myr-det sin sorgløse Herfterinde, og i andre Dieblikke kunde hun have offret sit Liv for hende. Disse vilde, feberagtige Omverlinger i hendes Lidenkskab vare for stærke, til at hun længe kunde udholde dem. Hendes Helbred tog af, skjøndt hun ikke var sig det bevidst — hendes Kind blegnede, — hendes Gang blev svagere, — hendes Dine fyldtes oftere med Taarer, og disse Taarer lettede mindre hendes Hjerte.

En Morgen, da hun begav sig til sit sædvanlige

Arbejde i Athenærens Have, fandt hun Glaukus under Peristylens Søiler i Selskab med en Kjøbmand fra Byen, — han valgte nogle Juveler til sin Brud. Han havde allerede indrettet et Bærelse til hende; — de Edelstene, han idag kjøbte, bleve ogsaa bragte derhen; de skulde imidlertid aldrig pryde Jones skønne Skikkelse, de kunne endnu den Dag idag sees blandt de i Pompeji udgravede Skatte i Museet i Neapel*).

„Kom herhen Nydia, — sæt den Vandkande fra Dig og kom hen til mig. Du maa modtage denne Kjæde af mig — nei vent — saa! nu har jeg hængt den om din Hals. — See, Servilius! klæder den hende ikke?“

„Fortræffeligt! svarede Juveleren; — thi Juvelerne vare allerede dengang polerede og velopdragne Folk. — „Men hvis de Ringe sunklede i den ædle Jones Dren, da skulde Du, ved Bacchus! faae at see, om min Kunst ikke kan forhøie Skønheden.“

„Jone?“ gjentog Nydia, som hidtil med Smil og Rødmen havde tolket sin Taknemmelighed for Glaukus's Gave.

„Ja,“ svarede Athenæren, idet han skjodesløs legede med Juvelerne, — „jeg vil udsøge en Gave til Jone, men her er Intet, som er hende værdigt.“

*) Adskillige Armbaand, Kjæder og Juveler fandtes i Glaukus's Huus.

Han forbausedes ved disse Ord ved pludseligt at see Nydia fare op, med Hestighed rive Kjæden af sin Hals og kaste den paa Jorden.

„Hvad er det? — Hvad, Nydia! kan Du ikke lide saadant Legetoi? er Du vred?“

„Du behandler mig altid som en Slavinde og som et Barn,“ svarede Thesfalierinden, og hendes Bryst bevægede sig heftigt, idet hun med Magt trængte sine Suf tilbage. Derpaa løb hun hurtigt hen til den anden Ende af Bærelset.

Glaucus tænkte hverken paa at følge hende eller at formilde hende; han var fornærmet. Derimod blev han at undersøge Juvelerne og gjøre sine Bemærkninger om deres Indfatning, — forkaste dette og rose hiint, og tilsidst blev han enig med Kjøbmanden om at beholde Alt, den sidste Udvei for en Elsker, som Enhver gjør Ret i at følge — forudsat, at han har en Zone til Brud!

Da han havde afsluttet Kjøbet og bortsendt Juveleren, gik han ind i sit Værelse, klædte sig om, steg til Bogns og kjørte til Zone. Han tænkte ikke mere paa den blinde Pige eller paa hendes Uartighed; han havde glemt begge Dele.

Han tilbragte Formiddagen hos sin skønne Zone, gik derpaa i Bad, spiste til Aften (hvis vi, som tidligere bemærket, ved dette Udtryk rigtigheden oversætte Romernes „coena“), alene, og ude, — thi Pompeji havde

ogsaa Restaurateurer. — og tog saa hjem for at stifte Klæder, førend han atter besøgte Zone. I dette Die- med gif han igjennem Peristylen, men hensunken i Drømmeri lagde han slet ikke Mærke til den blinde Pige, der endnu sad paa selvsamme Sted, hvor han havde forladt hende.

Men saae han ikke hende, saa gjenkjendte derimod hendes Dre strax Lyden af hans Trin. Hun havde talt Diebliffene til hans Tilbagekomst. Neppe var han kommen ind i sit Vndlingsværelse, som vendte ud til Peristylen, og havde sat sig ned i dybe Tanker, før han følte, at der var Noget, der ængsteligt berørte hans Skappe, og vendende sig om saae han Nydia knæle for sig og holde en Haandfuld Blomster op imod ham: — en stjern og passende Fredsgave; — hendes mørke Dine, som hun vendte op mod ham, vare fulde af Taarer.

„Jeg har fornærmet Dig,” sagde hun hulkende, „det er første Gang. Hellere vil jeg døe end forbitte Dig en eneste Minut, — siig, at Du vil tilgive mig. See, jeg har taget Kjæden op og atter bunden den om min Hals. — Aldrig vil jeg skille mig fra den, thi den er en Gave fra Dig!”

„Min kjære Nydia,” svarede Glaukus, idet han løftede hende op og kyssede hende paa Panden, „tænk ikke mere paa det! Men hvorfor blev Du saa pludselig vred, mit Barn? det har jeg ikke kunnet forklare mig.”

„Spørg ikke!“ sagde hun og blev blodrød, „jeg er et lunefuldt, taabeligt Bæsen; Du veed, jeg er endnu kun et Barn, — det siger Du jo selv saa ofte; kan Du af et Barn vente Grunde for enhver Daarskab?“

„Men, min lille Ven, nu er Du snart ikke længere noget Barn, og dersom Du vil have, at man skal behandle Dig som Voksen, saa maa Du lære at beherske disse besynderlige lidenskabelige Anfald og Opbrusninger. Tro ikke, jeg skjænder; nei, jeg taler kun for dit eget Bedstes Skyld.“

„Det er sandt,“ sagde Nydia, „jeg maa lære at beherske mig selv, — jeg maa skjule, jeg maa undertrykke mit Hjertes Følelser. Det er en Kvindes Opgave og Pligt; jeg troer hendes største Dyd er Hylleri.“

„Selvbeherkselse er ikke Hylleri, min Nydia,“ svarede Athenæren, „det er en Dyd, der er ligesaa nødvendig for Manden som for Kvinden; det er den rette Senatortoga, Tegnet paa den Værdighed, den dækker.“

„Selvbeherkselse, Selvbeherkselse! — Vel, vel, hvad Du siger, er ganske rigtigt! — Naar jeg hører Dig, Glaukus, blive mine vildeste Tanker rolige og stille, og en glad Tilfredshed kommer over mig. Advar, veiled mig stedse, min Frelser!“

„Dit kjærlige Hjerte vil være din bedste Leder, Nydia, naar Du først har lært at beherske dets Følelser.“

„Af, det skeer aldrig!“ — sukkede Nydia og astorrede sine Taarer.

„Stig ikke det; det er kun det første Forsøg, der falder tungt.“

„Jeg har gjort mange første Forsøg,“ — svarede Nydia ustyldig. — „Men Du, min Mentor, finder Du det da saa let at beherske Dig selv? — Kan Du skjule — ja, kan Du selv blot beherske din Kjærlighed til Jone?“

„Kjærlighed, kjære Nydia! det er en ganske anden Sag,“ svarede den unge Moralist.

„Det tænkte jeg nok,“ sagde Nydia med et tungfindigt Smil. „Glaufus! vil Du modtage mine stakkels Blomster? — Gjør med dem, hvad Du vil — Du kan give dem til Jone, om Du vil,“ sagde hun efter kort Betænkning.

„Nei Nydia,“ svarede Glaufus venlig, thi han havde dog bemærket en vis Skinsyge i hendes Tale, skjøndt han troede, at det kun var et forsængeligt og pirreligt Barns Skinsyge. „Jeg vil ikke give dine smukke Blomster til Nogen. Sæt Dig her og bind en Krands af dem! — jeg vil bære den i Aften; — det er ikke den første, disse fine Fingre have flettet til mig.“

Den stakkels Pige satte sig fornøiet ned ved Siden af Glaufus. Hun tog frem af sit Belte et Røgle mangesfarvet Traad eller snarere Baand, som brugtes til Krands, og som hun, da det var hendes væsentlige Beskæftigelse,

bestandig bar hos sig, og begyndte hurtigt og med en særdeles Ynde at lægge Haand paa Bærket. Taarerne vare allerede tørrede paa hendes Kind; et svagt, men lykkeligt Smil spillede om hendes Læber! — Som et Barn havde hun kun Følelse for Diebliffets Glæde. Hun var forsonet med Glaufus; — han havde tilgivet hende, — hun stod ved hans Side, — han legede venligt med hendes Silkehaar, — hans Ande vistede paa hendes Kind, — Jone, den grusomme Jone, var ikke nærværende. — ingen Anden fordrede eller deelte hans Opmærksomhed. Ja, hun var lykkelig og havde glemt alle sine Lidelser; det var et af de saa Diebliffe i hendes korte og urolige Liv, som hun stedse med Glæde mindedes. —

Ligesom Sommerfuglen, loffet frem af Vintersolen, fryder og varmer sig en lille Stund ved det pludselige Lys, førend endnu Binden reiser sig, og Frostens nærmer sig, der skal dræbe den før Aften, — saaledes hvilede hun under en Lysstraale, der i Modsatning til, hvad hun var vant til, aldeles ikke var kold, og Instinktet, som advarende skulde have mindet hende om dens korte Varighed, tilskyndede hende kun til at glæde sig over dens Glæde.

„Du har smukke Loffer,“ sagde Glaufus. „De have vist engang været en Roderes Glæde.“

Nydia sukkede; det lod til, at hun ikke var født Slavinde, men hun undgik stedse at tale om sin Her-

komst, og hvad enten den var lav eller fornem — vist er det, at hendes Fødsel var en Hemmelighed for hendes Belgjører saavel som for enhver Anden paa disse fjerne Kyfter. Et Sorgens og Hemmelighedens Barn, kom og gif hun som en Fugl, der for et Dieblif smutter ind i vort Bærelse; — vi see den slagre for os en Stund, uden at vide, hvorsfra den kom, eller hvor den flyver hen.

Rydia sukkede, og efter en kort Pause sagde hun, uden at svare paa hiin Bemærkning:

„Binder jeg maaskee for mange Roser i din Krands, Glaukus? — Man har sagt mig, at det er din Indlingsblomst.“

„Det vil den altid være for Enhver, som har en poetisk Sjæl, — den er Kjærlighedens, Festerens Blomst; det er ogsaa den Blomst, vi vie Døden og Tauskeden; — den pranger om vor Pande i Livet, saalænge Livet har Værd; den strøes paa vor Grav, naar vi ikke ere meer.“

„Al, gid jeg istedetfor denne forgængelige Krands,“ sagde Rydia, „kunde tage din Traad af Parcernes Haand og indflette Roserne i den!“

„Min søde Glut! dit Onske er en saa harmonisk Stemme værdigt, og hvilken Skjebne der end venter mig, takker jeg Dig.“

„Hvilken Skjebne der end venter Dig? Er Skjebnen da ikke forud bestemt? — Mit Onske var overflø-

digt, Parcerne ville være ligesaa ømme mod Dig, som jeg vilde være."

"Det er ikke saa sikkert, bortset fra min Skjebne i Kjærlighed. Saalænge jeg endnu er ung, kan jeg for et Dieblis glemme mit Fødeland. Men hvilken Athener kan i sin modnere Alder tænke paa Athenes Stad, som den var, og være tilfreds med sin egen Skjebne, medens den er falden, — falden for stedse!"

"Og hvorfor for stedse?"

"Ligesom Asken aldrig mere kan blusse op, — som Kjærligheden, naar den eengang er død, aldrig kan leve op igjen, — saaledes kan et Folks Frihed aldrig gjenvindes, naar den eengang er tabt. — Men lad os ikke tale om Ting, Du ikke bekymrer Dig om!"

"Jeg ikke? o, Du tager Feil! — Ogsaa jeg sukker for Grækenland; min Bugge blev gynget ved Foden af Olymp; Guderne have forladt Bjerget, — men endnu kan man forfølge deres Spor i deres Dyrs Hjerter, i deres Lands Skjønhed. Idetmindste har man sagt mig, at det er skjønt, og jeg har selv følt dets Lustpust, mod hvilket endog Italiens Lust er barst, — jeg har følt dets Sol, mod hvilken denne Himmel er kold. — O, tal med mig om Grækenland! Saa barnagtigt et Bæsen jeg end er, kan jeg dog forstaae Dig! og jeg troer, at hvis jeg var bleven paa hine Ryster, hvis jeg var bleven en græs Pige, hvis lykkelige Skjebne det var at elske og at elskes, kunde jeg ogsaa have væbnet min Elsker

for et andet Marathon, et nyt Plataea. Ja, den Gaand, som nu binder Roser, skulde da have flettet Dig en Olivenfrands!“

„Skulde en saadan Dag endnu komme!“ udbrød Glaukus, greben af den blinde Theesjalierindes Begeistring. — „Dog nei! Solen er dalet og Natten byder os Glemsel, — og at være glade ved Glemselen; — bliv ved at binde Roser!“

Men det var i en tvungen Glædes tungtsindige Tone, at Athenæeren havde udtalt disse Ord, og han hensank i mørkt Grubleri, hvoraf han først efter flere Minuters Forløb vakte ved Nydias Stemme, der sang en Sang, som han selv engang havde lært hende, og som opfordrede til at plukke Glædens Rose som Skjønhedens Symbol og ikke at glemme den for Laurbærfrandsen paa Heltenes og de store Minders Grav.

Tempte Capitel.

Nydia moder Julia. Samtale mellem den hedske
Søster og den omvendte Broder. En Athenæers
Forestillinger om Christendommen.

„Hvor lykkelig er dog Jone! — hvilken Salighed
stedse at kunne være ved Glaukus's Side, at høre hans
Stemme — og hun kan endog see ham!“

Saaledes talte den blinde Pige med sig selv, da
hun i Skumringen gik alene til sin nye Hersterindes
Huus, hvorhen Glaukus allerede var gaaet forud. Plud-
selig afbrødes hun i sine elskovsvarme Tanker af en
qvindelig Stemme —

„Blinde Blomsterpige! hvor skal Du hen? — Du
har ingen Kurb under Armen, — har Du solgt Alt?“

Den, der saaledes tiltalte Nydia, var en Dame
med smukke, kjække, men uqvindelige Træk; det var Ju-
lia, Diomedes's Datter. Hendes Slør var halvt slaaet
til Side, medens hun talte; — hun var ledsaget af
Diomedes selv og af en Slave, som bar en Lygte foran
dem. — Kjøbmanden og hans Datter vare paa Hjem-
veien fra et Gjæstebud hos en af Naboerne.

„Gjenkjender Du ikke min Stemme?“ vedblev Julia, „jeg er den rige Diodemes's Datter.“

„Al! tilgiv mig; — jo, — nu gjenkjender jeg den. Nei, ædle Julia, jeg har ingen Blomster at sælge!“

„Jeg hører, den smukke Græker Glaufus har kjøbt Dig; er det sandt, skønne Slavinde?“ spurgte Julia.

„Jeg tjener Neapolitanerinden Zone,“ svarede Nydia undvigende.

„Ha, det er altsaa sandt —“

„Kom, kom,“ afbrød Diomedes hende og hyllede sig ind i sin Kappe lige op til Munden. „Natten er kold, — jeg kan ikke staae her, medens Du sladrer med den blinde Pige; lad hende gaae hjem med Dig, naar Du vil tale med hende.“

„Gjør det, Barn,“ sagde Julia i en Tone, der vidnede om, at hun ikke var vant til Modsigelse, „jeg har meget at spørge Dig om, — kom!“

„Jeg kan ikke i Aften, — det er silde,“ svarede Nydia; — „jeg maa hjem; jeg er ikke fri, ædle Julia.“

„Hvad, — vil den blide Zone skjende paa Dig?“ Kom da til mig imorgen. Du veed jo, at jeg altid har været din Veninde.“

„Jeg skal efterkomme dit Onske“, svarede Nydia — og Diodemes skyndte atter utaalmodig paa sin Datter,

saa at hun var nødt til at gaae videre, uden at spørge Nydia om det, der laae hende paa Hjerte.

Imidlertid vende vi tilbage til Jone, for hvem Tidsrummet mellem Glaucus's første og andet Besøg just ikke var gaaet paa den behageligste Maade. Hendes Broder havde været hos hende, og det var første Gang siden hiin Nat, han havde hjulpet med at rive hende ud af Egypterens Magt.

Bestjæstiget med sine egne Tanker, — Tanker af en saa alvorlig og inderlig Natur, havde den unge Præst kun lidet tænkt paa sin Søster; Menneſter af et saa glødende Temperament, der bestandig stræber opad, have ofte kun ringere Modtagelighed for Hjertets sædvanlige Tilboieligheder; det var derfor længe siden, at Apærides havde søgt hiin venlige, kjærlige Udveksling af Tanker, den inderlige Fortrolighed, som i hans tidlige Ungdom havde knyttet ham til Jone, og som var saa naturlig i det Forhold, der fandt Sted imellem dem.

Jone sølte sig imidlertid smerteligt berørt over, at han saaledes fjernede sig fra hende. For Tiden forklarede hun sig det ved hans strenge Kalds tiltagende Pligter, og ofte, midt i hendes skjønne Forhaabninger, og hendes uye Kjærlighed til sin Forlovede, — ofte naar hun tænkte paa sin Broders længe før Tiden surede Pande, hans smiillose Læbe og boiede Skikkelse, sukkede hun ved Tanken om, at det at tjene Guderne skal kaste

saar mørk en Skygge over den Jord, som de selv have skabt.

Men da han idag besøgte hende, var en mærkelig Ro udbredt over hans Ansigt, og der var et større Udtryk af Ro og Selvbeherkskelse i hans dybtliggende Dine, end hun i mange Aar havde bemærket. Denne tilsyneladende Bedring var imidlertid kun siebliffelig, — det var en falsk Fred, som det svageste Pust kunde forstyrre.

„Guderne velsigne Dig, min Broder!“ sagde hun, idet hun omfavnede ham.

„Guderne! tal ikke saa ubestemt; maaskee gives der kun een Gud.“

„Broder!“

„Hvad, om Nazaraærens ophøiede Tro skulde være sand? — Hvad, om Gud skulde være en Gueherker — et eneste, udeleligt Væsen? Hvad, om disse tallose Guder, hvis Altene fylde Jorden, kun ere onde Aander, der søge at drage os bort fra den sande Tro? — Det er dog muligt, Jone!“

„Al! kunne vi troe det? eller, om vi troede det, vilde det da ikke være en sorgelig Tro?“ — svarede Neapolitanerinden. — „Hele denne skjønne Jord paa eengang gjort menneskelig? — Bjerget berøvet sin Dreade, — Floden sin Nymphe, — den skjønne rige Tro, der har en Guddom til hver Gjenstand, der giver den ringeste Blomst hellig Indvielse, der hører en himmelsk

Hvisken i den svageste Lustning, — den vilde Du fornægte og gjøre Jorden til lutter Støv og Leer? —
— Nei, Apæcides, vort Hjertes lykkeligste Eiendom er netop den Tro, som besolker Universet med Guder."

Jone svarede, som den, hvis Sind er gjennemtrængt af den gamle Mythologies Poesi, maatte svare. Vi kunne af dette Svar domme, hvilken haardnakket Kamp Christendommen har havt at udholde blandt Hedningene. Den loffende Indbildning taug aldrig, — enhver, endog den meest hverdagsagtige Handling i det hedenske Liv, var knyttet til den; — den var en Deel af selve Livet, som Blomsten er en Deel af Thyrus. Ved enhver Leilighed henvendte man sig til en Gud; ved ethvert Bæger Viin gif en Libation forud; selv Krandsene paa Dørposterne vare indviede til en Guddom, ja Forsædre vare selv gjorte til Guder og vaagede som Vares (Huusguder) over Arne og Huus. Saa rigt strømmede Troens Kilde under dette Himmelstrøg, at Hedenskabet end ikke i vore Dage har kunnet ganske udryddes, det har kun skiftet Gjenstand for Tilbedelsen, det paakalder utallige Helgene, hvor det før vendte sig til Guder, og det giver den med Grefrygt lyttende Mængde Drakler ved St. Januars eller St. Dominicus's Altre istedetfor i Isis- og Apollotemplerne.

Men denne Overtro var hos de første Christne ikke saameget Gjenstand for Foragt som for Skræk. De troede ikke med den hedenske Philosophs rolige Skepticisme,

at Guderne vare Præsternes Opfindelse, og lige saa lidt hengave de sig til den lave Forestilling, at Olympens Beboere efter Historiens usikre Lys at domme havde været dødelige, ligesom de selv. De tænkte sig derimod de bedenske Guder som onde Aander, — de forplantede Indiens og Persiens mørke Dæmoner til Italien og Grækenland, og de skjælvde for Jupiter og Mars som Repræsentanter for Moloch eller Satan. *)

Alcides havde endnu ikke formelig antaget den kristne Tro, men han var i Begreb dermed. Han deelte allerede Olynthus's Ansættelse — han indbildte sig allerede, at Hedningenes levende Phantasier vare Indskydelser af Mennekehedens Erkjænde. Jones uskyldige Svar bragte ham derfor til at gysse. Han svarede saa heftig og tilige saa forvirret, at Jane frygtede mere for hans Forstand, end hun lod sig skræmme af hans Boldsomhed.

„Ak, min Broder!“ sagde hun, „dine haarde Pligter have forvirret din sunde Sands. Kom til mig,

*) I Pompeji findes en raa Skizze af Pluto, som forestiller denne frygtelige Gud i den Skikkelse, vi nu tillægge Satan, og pyn-ter ham med Horn og Hale. Men sandsynligviis er det fra den hemmelighedsfulde Pan — de eensomme Steders Beboer, der fylde Sjælen med den uforklarlige rystende Skræk, at vi have taget Billedet af Fanden; det svarer ganske til den hestsjælede Satan. Ogsaa i Pans uskyldige og smudsige Tjeneste kunde de Kristne troe at see Djævelens Forlokkelser.

Apæcides, Broder, kjære Broder; giv mig din Haand, — lad mig tørre Sveden af din Pande, stænd ikke paa mig, — jeg forstaaer Dig ikke, — vær overbevist om, at Jone aldrig kan have til Hensigt at bedrøve Dig."

"Jone," svarede Apæcides, idet han traf hende op til sig og betragtede hende med Omhed, „hvoreledes skal jeg kunne troe, at denne skønne Skikkelse, dette kjærlige Hjerte, skulde være bestemt til evige Qualer?"

„Dii meliora! Guderne forbyde det!" udbrod Jone med den sædvanlige Formel, hvormed hendes Samtidige troede af kunne afvende et ondt Bærsel.

Men disse Ord og endnu mere den Tro, de udtrykte, stødte Apæcides's Dre. Han reiste sig mumlende og gik henimod Døren, men standsede paa Halvveien, saae veemodig paa sin Søster og bredte sine Arme ud.

Glad floi Jone i hans Favn; han kyssede hende med Fyrighed og sagde derpaa:

„Farvel, min Søster! naar vi næste Gang mødes, er Du maaskee Intet for mig mere; tag da endnu denne Omfavnelse, der er fuld af de sømteste Grindringer fra vor Barndom, da Tro og Haab, Religion, Sæder og Vaner, Stræben og Formaal vare de samme for os Begge. Nu maa dette Baand sonderriives." ¶

Med disse besynderlige Ord forlod han Huset.

De første Christnes haardeste og alvorligste Provvelse var netop den, at deres Omvendelse rev dem ud

af deres Forbindelser, sprængte de dyrebareste Baand. De kunde ikke omgaaes med Menneſter, hvis almindeligſte Handlinger og Ytringer bare Præg af Afguderi. De gøs ved Kjærlighedens Jubel, i deres Dren var det Djævelen, der talte derigjennem. Denne deres Ulykke var imidlertid ogsaa deres Styrke; naar den adſilte dem fra den øvrige Verden, ſaa knyttede den dem i ſamme Forhold faſtere til hverandre. Det var Jernmenneſter, ſom udbredte Guds Ord, og iſandhed, de Baand, der bandt dem ſammen, vare ogsaa af Jern!

Glaufus fandt Jone ſvømmende i Taarer; men han havde allerede tiltaget ſig den ſkønne Forret, at troſte. Han afſlofede hende en Beretning om Samtalen med hendes Broder, men af hendes forvirrede Gjentagelſe af Ord, der i ſig ſelv lode forvirrede for den, der ikke var vant til dette Sprog, kunde han, ligeſaa lidt ſom Jone ſelv, begribe Apocides's Henſigt og Mening.

„Har Du nogenſinde,“ ſpurgte hun, „hørt noget Nærmere om denne Nazaræernes nye Sekt, om hvilken min Broder talte?“

„Jeg har ofte nok hørt tale om dens Tilhængere,“ ſvarede Glaufus, „men om dens egentlige Troeſætninger veed jeg Intet, uden at der ſynes at ligge noget unaturligt Koldt og Mørkt i deres hele Være. De leve fjernt fra deres Medmenneſter, — det lader endog, ſom om den ſimple Brug af vore Krandſe er dem anſtødelig,

de have ingen Følelse for Livets Glæder, — de udstøde frygtelige Trudsel om Verdens forestaaende Undergang; kort sagt, de synes at have bragt deres mørke glædeløse Tro op af Trophoniuss Hule. Imidlertid,“ vedblev Glaufus efter en kort Pause, „de have ikke manglet Mand af Geni og stor Aandskraft, og selv blandt Athens Areopagiter have de gjort Proselyter. Jeg husker godt, at min Fader talte om en heshynderlig Gæst, der for mange Aar siden kom til Athen; — jeg troer, hans Navn var Paulus. Min Fader var med i en tallos Skare, der havde samlet sig paa en af vore uforglemmelige Høie for at høre denne Orientens Viise tale. Ikke den svageste Hviilen lod sig høre blandt Mængden! — den Spøg og Bevægelse, hvormed vore indfødte Talere modtoges, taug, da han optraadte, og da denne hemmelighedsfulde Gæst stod paa den øverste Spidse af hiin Høi, ragende op over den tause Skare forneden, fyldte hans Holdning og Træk Alles Hjerter med Grefrygt, endnu før en Ryd var kommen over hans Læber. Efter min Faders Sigende var det en Mand af Middelvæxt, med ædle og udtrykksfulde Træk; hans Klæder vare mørke og vide; den nedgaaende Sol, thi det var Aften, beskinne fra Siden den ubevægelige, imponerende Skikkelse, hans Ansigt var meget magert og skarpt som et Mennekses, der har trodsset baade Ulykken og det strengeste Klima, men i hans Dine lyste en næsten himmelsk Ild, og da han løstede sin

Arm for at tale, var det med en Høihed, som om en Guds Aand var kommen over ham.

„I Mænd af Athen!“ skal han have sagt, — „jeg finder hos Eder et Alter med den Indskrift: — For den ubekjendte Guddom. I dyrke, uden at vide det, den samme Guddom, som jeg tjener. Men have I hidtil ikke kjendt ham, skal han nu vorde aabenbaret for Eder.“

Derpaa forklarede han høitideligt, at alle Ting's mægtige Skaber, der har anvist Menneskene deres forskjellige Giammer og forskjellige Hjemsteder, — Jordens og Himlens Herre, ikke boer i Templer, opførte af Menneskehænder, at hans Nærværelse, hans Aand er i den Luft, vi indaande, — og at vi leve og ere i ham. „Troer I,“ udbrød han, at den Usynlige ligner Eders Stotter af Guld og Marmor? Troer I, at han behøver Eders Offre, han, som har skabt Himlen og Jorden?“ — Derpaa talte han om frygtelige Tider, som skulde komme, om Verdens Ende, om en Opstandelse af de Døde, hvorfor der var givet Mennesket en Borgen ved det mægtige Væsens Opstandelse, hvis Religion han var kommen for at prædike.

„Da han havde talt saaledes, blev en længe tilbageholdt Mumlen lydelig, og Philosopherne, som vare blandede mellem Folket, yttrede deres vise Foragt; der skulde Du have seet Stoikerens alvorlige Bænder og Cynikerens Haanlatter — og Epikuræren, der ikke engang troer paa vort Elysium, lavede Vittigheder og gik leende

gjennem Mængden! Men Fjollens Hjerter vare rørte i deres Jnderste og forfærdede, og de skjælvede, skjøndt de ikke vidste hvorfor; — thi den Fremmedes Stemme og Majestæt robede en Mand, hvem den usynlige Gudsdøm havde overdraget at forkynde sin Tro." —

Med spændt Opmærksomhed hørte Jone paa ham. Fortællerens Alvor og Jnderlighed vidnede om det Indtryk, som han selv havde modtaget af et Menneske, der havde været med i Forsamlingen, og som paa den hedske Mars's Hoi havde hørt Christi Ords første Evangelium.

Sjette Kapitel.

Portneren. — Pigen. — Gladiatoren.

Døren til Diodemes's Huus stod aaben, og den gamle Slave, Medon, sad paa det nederste Trin af den Trappe, ad hvilken man steg op til Boligen. Denne den rige pompejianske Kjøbmands glimrende Bolig er endnu at see lige udenfor Byens Port, ved Begyndelsen af Gravenes Gade. Lagtet de Døde hvilede her, var det dog et muntret Strøg. Paa den modsatte Side, men nogle Skridt nærmere Porten var et rummeligt Gjæstgiversted, hvor de, som for Fornøielses eller Forretningers Skyld reiste til Pompeji, gjerne toge ind og forfriskede sig. Paa Pladsen foran Indgangen til Berts-huset holdt i dette Dieblif Vogne og Karrer; nogle vare nylig komne, andre vare i Begreb med at kjøre bort. Foran Døren sadde nogle Forpagtere paa en Bænk ved et lille rundt Bord og talte ved deres Morgenglas om deres Forretninger. Ved Siden af selve Døren var i brogede Farver malet Brætspillet

Tegn *), I Høide med Taget af Vertshuset strakte sig en Terrasse, hvor nogle Fruentimmer, de omtalte Forpagteres Koner, besandt sig; nogle sadde, andre lænede sig over Rækværket og talte med deres Venner nedenfor. I en dyb Nische kort herfra var en bedækket Bænk, hvor to eller tre fattigere Reisende hvilede sig og rystede Støvet af deres Klæder. Paa den modsatte Side strakte sig en vid Plads, oprindelig Begravelsesstedet for en ældre Slægt end Pompejis davaaende Indvaanere, men nu forvandlet til et Ustrinum, det Sted, hvor man brændte de Døde. Over denne hævede sig Terrasserne til en venlig Villa, der var halvt skjult af Træer. Selv Gravene med deres smukke afvejlende Former, Blomsterne og Løvet, som omgav dem, gav ingenlunde Maleriet noget mørkt Ansigt. Tæt ved Byens Port stod i en lille Nische en ubevægelig, veldresseret romersk Skildvagt, og Solen spillede sig i hans blanke Hjelm og Landsen, som han lænede sig paa. Porten selv var deelt i tre Buer, den midterste for Vogne, de paa Siderne for Godgængere, og paa begge Sider reiste sig Byens massive Mure, der vare opførte i tusinde forskellige Epocher, tilbyggede, sammensliffede og udbredte, alt efter som Krig, Tiden eller Jordstjælv havde tilintetgjort dette indbildte Værn. I smaa Afstande

*) Der er et andet Vertshuus indenfor Murene, prydet paa samme Maade.

knejsede her firkantede Taarne, hvis Spidser paa maa-
riss Maade afbrød Murens lige Linie og dannede en
behagelig Modsatning til de nyere, hvidt skinnende
Bygninger i deres Nærhed.

Den bugtede Bei, som i denne Retning fører fra
Pompeji til Herkulanum, undrog sig Blikket, idet den
snoede sig under nedhængende Viinranter, over hvilke
Besuv rugede i mørk Majestæt.

„Har Du hørt Dagens Nyhed, gamle Medon?“
sagde en ung Pige med en Krukke i Haanden, idet hun
gik forbi Diomedes's Dør for at sladdre lidt med Sla-
ven, førend hun gik til Vertshuset tætved, for at fylde
sin Krukke og coquettere med de Reisende.

„Hvilken Nyhed?“ sagde Slaven, og hævede tung-
sindig Dinene fra Jorden.

„Hvad! — Du veed ikke, hvilket Besøg der imor-
ges er kommet gennem denne Port til Pompeji; for-
modentlig sov Du endnu paa dit grønne Dre.“

„Ja saa!“ svarede Slaven ligegyldig.

„Ja, det er en Gave fra den ædle Pomponianus!“

„En Gave! jeg troede, Du talte om et Besøg?“

„Det er baade et Besøg og en Gave: Det er en
deilig ung Tiger til de forestaaende Lege i Amphithea-
tret. Hører Du, Medon? — O, det vil blive Plaseer!
Jeg kan ikke lukke et Die til, for jeg har seet den.
Man siger, den brøler frygtelig.“

„Stakkels Tøsse!“ sagde Medon, uden at bryde sig om Høflighedens Regler.

„Kom mig ikke med hans Tøsse, gamle Grobian! Det er deiligt med saadan en Tiger, især naar vi kunde skaffe den En at æde. Tænk engang, Medon, nu have vi baade en Love og en Tiger, og af Mangel paa to gode Forbrydere blive vi maaskee nødte til at see dem æde hinanden. Forresten er din Søn jo Gladiator, en smuk og stærk Karl, — kan Du ikke overtale ham til at kæmpe med Tigreren? Na, gjør det! saa gjorde Du mig en stor Tjeneste, ja, Du vilde gjøre Dig til hele Byens Velgjører.“

„Ha!“ sagde Slaven med stor Hestighed, — „tænk paa din egen Fare, førend Du pjatter om min stakkels Drengs Død.“

„Min egen Fare!“ svarede Pigen, idet hun angstelig og hurtigt saae sig om, — „I Guder, afvender Barslet! gid dine Ord maae komme over dit eget Hoved!“ Med disse Ord berørte Pigen en Talisman, som hang om hendes Hals. „Min egen Fare, hvilken Fare truer vel mig?“

„Var Jordstjælvet for saa Nætter siden maaskee ikke et Barslet?“ — sagde Medon. „Harde det ingen Stemme? — sagde det ikke til os Alle: Bereder Eder til Døden! Verdens Ende staaer for Døren.“

„Snak!“ sagde Pigen og ordnede Folderne paa sin Tunica. „Nu snakker Du, som man siger, at Naza-

ræerne snakke, — Du hører maaskee til dem? Ja, nu kan jeg ikke sladre meer med Dig, gamle Ugle, Du bliver værre og værre; — Vale! — O Herkules, send os en Mand til Løven og en til Tigeren!" —

Og dermed hoppede Pigen trallende paa en lystig Vise henad den støvede Bei med opløstet Tunica hen til det af Gjæster opfyldte Vertshuus!

"Min skæffels Søn! sagde Slaven halvhoit, — „for saadanne Bæseners Skyld skal Du slagtes? — O Christi Være! jeg kunde slutte mig til Dig af mit fulde Hjerte, alene fordi Du indgyder Rædsel for saadanne blodige Lege!"

Den gamle Mands Hoved sank tungt ned mod hans Bryst. Han taug og grundede, men nu og da tørrede han sine Dine med Ermet af sit Klædebon. Hans Hjerte var hos hans Søn, og han bemærkede ikke den Skikkelse, som fra Porten nærmede sig med raske Skridt og med en noget; trodsig og ubekymret Holdning. Han saa ikke op, før Skikkelsen standsede ligeoverfor ham og med blid Stemme udbrød:

"Fader!"

"Min Dreng, min Lydon, er det virkelig Dig?" — svarede den gamle Mand glad. — „Åh, Du var i dette Dieblif i mine Tanker." —

"Det glæder mig, Fader," — sagde Gladiatoren og berørte ærbødigt Slavens Knæ og Skjæg; — „snart

kan jeg maaskee bestandig være hos Dig, — ikke blot i Tanken."

"Ja, min Søn, — men ikke i denne Verden!" svarede Slaven sorgfuld.

"Tal ikke saaledes, Fader! — vær ved godt Mod, thi jeg føler — jeg er vis paa, at jeg skal seire, og da kjøber mit Guld Dig Frihed. Al Fader! for saa Dage siden blev jeg af den Marsag fornærmet, og det af En, som jeg gjerne havde aabnet mig for, — thi han er ædelmodigere end hans Ligemænd. Han er ikke fra Rom, men fra Athen; — han dadlede mig for min Havesyge, da jeg spurgte, hvor stor Seirens Priis var. — Al! han kjendte kun lidet Lydens Sjæl!"

"Min Søn! min Søn!" udbød den gamle Slave, idet han langsomt steg op ad Trappen og førte Sonnen til sit eget lille Værelse, der stødte ud til Indgangshallen, som i denne Villa var Peristylen, ikke Atrium. Man kan endnu see dette Værelse; det er den tredje Dør tilvenstre fra Indgangen. Den første Dør fører til Trappen; den anden er kun en blind Dør, hvor der stod en Bronzestatue.

"Dine Bevæggrunde ere ædelmodige, kjærlige og fromme," sagde Medon, da de saaledes vare sikrede mod at belures, „men selve dit Forehavende er syndigt. Du vil vove dit Liv for din Faders Frihed — det kan tilgives; men Seirens Priis er en Andens Blod. — O det er en Dødsynd; ikke den bedste Hensigt kan af-

jone den? — Lad det være, lad det være! — Helligere vil jeg evig være Slave end kjøbe min Frihed paa saadanne Vilkaar!”

„Stille Fader!” svarede Lydon utaalmelig, „denne nye Tro, som Du ikke maa tale videre med mig om — thi Guderne, som gave mig Styrke, have negtet mig Bliksdom, og jeg forstaaer ikke et Ord af hvad Du præker for mig — denne nye Tro, siger jeg, har givet Dig nogle underlige Forestillinger om Ret og Uret. — Tilgiv mig, hvis jeg fornærmer Dig; men betænk dog engang: hvem er det, jeg skal sægte med? — O! kjendte Du de Uslinge, med hvem jeg for din Skyld gaaer i Skranken, saa vilde Du indrømme, at jeg renser Jorden ved at bortrydde een af dem. — Det er vilde Dyr, hvis Læber dryppe Blod, — grusomme, hjerteløse, uden menneskelige Følelse; intet Baand knytter dem til Livet; de kjende ikke til Frygt, det er sandt, men ligesaa lidt have de Begreb om Taknemmelighed, Medlidenhed eller Kjærlighed; de ere kun skabte for den Bane, de ere komne ind paa, og der gjælder det at slagte uden Medlidenhed, at døe uden Frygt! Kunne Guder, hvo de end ere, vredes over en Strid med saadanne Uslinge og for en saadan Sag? O, Fader, naar virkelig Magterne deroppe flue ned paa Jorden, kunne de ikke see noget Helligere end et Offer, der bringes en gammel Fader af en taknemmelig Sønns Kjærlighed!”

Den gamle Slave, som selv var berøvet Kundskabens

Lyb og først ganske nylig ombendt til den christne Tro, vidste ikke, med hvilke Argumenter han skulde opklare en Uvidenhed, der paa eengang var saa mørk og saa skjøn i sin Bidsfarelse. Hans første Indskydelse var at fæste sig til sin Sønns Bryst, — hans næste at rive sig løs og vride sine Hænder, men da han søgte at udtale sin Misbilligelse, kvaltes hans Stemme af Taarer.

„Og dersom,“ tog Lydon atter Ordet, „dersom din Gud — Du troer nok kun paa een — virkelig er den alvidende og barmhjertige Magt, som Du antager ham for at være, saa vil han ogsaa vide, at netop din Tro paa ham først har bestyrket mig i den Beslutning, Du nu dadler.“

„Hvorledes! hvad mener Du dermed?“

„Du veed jo, at jeg efter som Barn at være solgt som Slave blev fri i Rom ved min Herres Billie, hvem jeg havde været saa lykkelig at behage. Jeg ilede til Pompeji for at see Dig, — jeg fandt Dig allerede gammel og svag, under en lunefuld og høvmodig Herres Nag; — Du havde nylig antaget den nye Tro, og dens Antagelse gjorde dit Slaveri dobbelt pijnlijk for Dig; den betøvede Dig Vanens Lindring, der ofte forsoner os med det Værste. Beklagede Du Dig ikke for mig, at der paa lagdes Dig Pligter, som Du kunde finde Dig i som Slave, men som Du som Nazaraer maatte ansee for syndige? — Sagde Du ikke, at din Sjæl pintes af Nag, naar Du blot skulde lægge en Krumme

Brød for Huusguderne? — at din Sjæl sønderreves i en bestandig Kamp? — Sagde Du mig ikke, at Du blot ved at helde Viin foran Dørtærskelen og nævne en græst Guddoms Navn frygtede for Kvaler, værre end Tantalus's — evige Piinsler, endnu skræffeligere end de i Tartarus? — Sagde Du mig ikke alt dette? — Jeg undrede mig; — jeg kunde ikke fatte det! og det kan jeg, ved Herkules! ikke endnu; — men jeg var din Søn, — og min eneste Opgave maatte være at trøste og lindre Dig. Kunde jeg høre dine Sukke, kunde jeg være Vidne til din hemmelige Skræk, din evige Angst og forblive uvirksom? — Nei! ved de udødelige Guder! Da slog en Tanke ned i mig som et Lyn fra Olympen; jeg havde ikke Penge, men jeg havde Styrke og Ungdom: — det var Gaver fra Dig, og dem kunde jeg nu sælge til din Fordeel. Jeg fik at vide, hvor store Løsepengene var, — jeg erfarede, at en seierrig Gladiators sædvanlige Belønning udgjorde dobbelt saameget. Jeg blev altsaa Gladiator, — jeg traadte i Forbund med disse forbandede Mennesker, som jeg foragter og hader — jeg tilegnede mig deres Færdighed, og velsignet være denne Underviisning! — den skal sætte mig istand til at befrie min Fader!”

„D, gid Du kunde høre Olynthus,” sukkede Olingen, mere og mere rørt over sin Søs Kjærlighed, men ikke mindre overbeviist om det Syndige i hans Forsæt.

„Jeg vil høre hele Verden, om Du vil,“ — svarede Gladiatoren munter; — „men ikke saalænge Du er Slave. Under dit eget Tag, Fader! kan Du bryde din Pande hele Dagen, og Natten med, naar det kan more Dig. O, hvilken Plads jeg har udseet for Dig! — det er en af den gamle Julia Felix's ni hundrede og ni og halvfemsindstyve Hytter i den muntre Deel af Byen, hvor Du kan sidde om Dagen udenfor din Dør og sole Dig, — og saa skal jeg sælge Olie og Viin for Dig, Fader, — og, om Venus vil — eller om hun ikke vil, siden Du ikke gider høre hendes Navn, Lydon er det lige meget! — skal Du maaskee ogsaa faae Dig en Datter til at pleie dine graae Haar, og maaskee skal Du komme til at sidde med Smaasolk paa dit Skjod, der skulle kalde Dig Bedstefader. O, hvor vi skulle blive lykkelige! For Seirsprisen kunne vi kjøbe os alt det. Vær nu munter, Fader, munter! Nu maa jeg bort, — Dagen helder, — Lanista venter mig. Kom! din Velsignelse!“

Under disse Ord havde Lydon allerede forladt sin Faders mørke Kammer, og de stode nu og talte ivrigt, skjøndt hvissende, paa det samme Sted, hvor vi først traf Portneren Medon.

„Vær velsignet! vær velsignet, min brave Son!“ — sagde Medon med Barme, — „og gid den store Magt, som styrer alle Hjerter, vil see din ædle Sjæl og tilgive dens Vildfarelse!“

Gladiatorens høie Skikkelse ilede hurtigt henad Veien; Slavens Dine fulgte hans lette og dog kraftige Skridt, indtil det sidste Spor var forsvundet. Derpaa sank han atter ned paa sin Bænk, og hans Blikke vare igjen fæstede paa Jorden. Han sad stum og ubevægelig som en Stenstøtte. Hans Hjerte! — af, hvo kan i vor Ulykkeligere Tidsalder blot gjøre sig et svagt Begreb om dets Kamp — dets Bevægelse?

„Kan jeg gaae ind?“ sagde en blid Stemme; „er din Hersterinde, Julia, hjemme?“

Slaven gav mekanisk den Talende et Bink, at hun kunde gaae ind; men den, som tiltalte ham, kunde ikke see Bevægelsen, og hun gjentog frygtsomt sit Spørgsmaal, men med høiere Stemme.

„Har jeg ikke sagt Dig det?“ — svarede Slaven branten, — „gaa ind!“

„Tak!“ sagde Stemmen sørgmodig, og Slaven saae nu op og gjenkjendte den blinde Blomsterpige. Sorgen sympathiserer med Ulykken; — Medon reiste sig, og ledede hende opad Trappen, hvorfra man steg ned til Julias Bærelse; han kaldte paa en Slavinde, og overgav den Blinde til hendes Varetægt.

Syvende Capitel.

En pompejiansk Skjønheds Paaklædningsværelse. Vigtig Samtale mellem Julia og Nodia.

Den elegante Julia sad i sit Værelse med sine Slavinder omkring sig; — ligesom det tilstødende Soveværelse var ogsaa dette Værelse lille, men dog meget større end Soveværelserne i Almindelighed, thi i Regelen vare de saa smaa, at kun saa, som ikke have seet dem, kunne gjøre sig en Idée om de snevre Dueslag, hvor Pompejis Beboere tilbragte Natten.

Men Sengen var heller ikke hos de Gamle den vigtige, alvorlige og betydningsfulde Deel af de huuslige Mysterier, som den er hos os. Leiet selv lignede mere en meget smal lille Sofa, let nok til at bæres endog af Besidderen selv*) fra Sted til andet, og uden Tvivl blev det hyppigt flyttet fra Værelse til Værelse, efter Beboernes Indfald eller Aarstidens Omveglinger. Thi den Floi af Huset, som i den ene Maaned var fuld af Mennesker, blev maaskee med Omhu skyet i den

*) Det bibelske Ord „Tag din Seng og gaa“ var (som Sir W. Gell siger) intet billedligt Udtryk.

næste; saa omfindtlige vare Indbyggerne i det skønneste Klima i Verden for de Forandringer af Sol og Luft, der for vor stærkere Constitution, som er hærdet af Nordens barske Himmel, neppe vilde være mærkelige. Der herskede ogsaa hos den Tids Italianere en mærkelig Modbydelighed for Dagslyset; deres mørke Bærelser, der ved første Biekaft synes at vidne om en forsømt Architektur, hidrørte tvertimod fra en gjennemtænkt Plan. I deres Buegange og Haver nøde de Solskinnet, naar det tiltalte deres overdaadige Smag. I det Indre af deres Huse derimod søgte de Kjølighed og Skygge.

Julias Bærelse i denne Aarstid var i den underste Etage i Huset, umiddelbart under Stadsværelserne for oven, og havde Udsigt til Haven, hvormed det laae i lige Linie. Lyset havde kun Udgang igjennem den brede Glasdør; men Beboerindens Dø, der var vant til et vist Halvmørke, var dog skarpt nok til nøie at skjelne, hvilke Farver der klædte hende bedst, — hvilken Nuance af Rødt der gav hendes mørke Dine den skønneste Glans og hendes Kind den ungdommeligste Friskhed.

Paa Bordet, hun sad ved, stod et lille, rundt Speil af det blankeste Staal, omkring hvilket der i den bedste Orden var opstillet Sæbe og Skjønhedsmidler, Parfumerier og Sminketruffer — Juveler og Kamme — Vaand og Guldnaale, som vare bestemte til at forøge Skjønhedens naturlige Til-

trækningskraft med Kunstens og Modens Opfindsomhed. I det halvmørke Værelse straaede Frescomalerier paa Væggene med de levende og afvejlende Farver, som vare eiendommelige for den pompejianske Smag. Foran Toilettebordet og under Julias Fodder laae et Teppe af orientalsk Bævning. Tæt ved Siden paa et andet Bord stod et Solvafad og en Kande, — en udslukket Lampe af det fuldendteste Arbeide, hvorpaa Kunstneren havde fremstillet en Amor, som hviler under et Myrthetræes skyggesfulde Grene, og en lille Papyrusrulle, som indeholdt Tibuls sømmeste Elegier. Foran Døren, som førte til Sideværelset, hang et Teppe, rigt broderet med gyldne Blomster. Saadant var en Skjønheds Paaklædningsværelse for atten Aarhundreder siden.

Den skjønnne Julia lænede sig skjodesløst tilbage paa sit Sæde, medens Ornatrig (Den, der opsatte Haaret) langsomt optaarnede en Mængde smaa Bukler oven over hverandre, med stor Kunst indflettede de forlorne Lokker i de virkelige, og bragte hele Bygningen til en saadan Høide, at man snarere skulde troe, at Hovedet hører til Midten af Legemet end til den øverste Deel.

Hendes Tunika af mørk Rødsfarve, som godt passede til hendes mørke Haar og noget brunlige Ansigt, faldt i vide Folder ned om Fodderne, der vare skjulte i Tøfler, som ved hvide Baand vare fastgjorte om de fine Ankler, medens en Mængde Perler vare stukne paa selve Tøflerne, der vare purpurfarvede med lidt opad-

høiede Spidser, som de tyrkiske Tøfler nutildags. En gammel Slavinde, der ved lang Erfaring var indviet i Toilettets Hemmeligheder, stod med Herskerindens brede af Juveler funkende Belte over Armen ved Siden af Ornatrig, og meddeelte fra Tid til anden (under påsende Smigrerier til Damen selv) belærende Bemærkninger om den taarnhøie Løkkebygningss reite Opførelse.

„Stik den Naal bedre tilhøre, — lavere — Tøse! Seer Du ikke, hvor lige disse skjønne Dienbryn ere? — Man skulde troe, at Du opsatte Corinnas Haar, hvis Ansigt omtrent sidder paa den ene Side. — Naa, — sæt nu Blomsterne i — ikke den mørke Nellike — Du skal ikke vælge Farver til Chloris's blege Kind — kun de lyseste Blomster kunne klæde Julias ungdommelige Ansigt.“

„Sagte!“ sagde Damen og stampede hestigt med den lille Fod, „Du river i mit Haar, som om Du plukkede Ukrudt.“

„Dumme Ting!“ vedblev Directricen med Magistermine, — Du har ikke fat paa Enken Fulvias grove Hestehaar. — Nu Baandet — saadan, det er rigtigt. Skjønne Julia, see Dig i Speilet! — har Du nogensinde seet noget Indigere end Dig selv?“ —

Da den indviklede Taarnbygning efter utallige Bemærkninger, Bønsseligheder og Omkalfatringer endelig var færdig, stred man til det vigtige Bærk, at give

Dinene det blide, smægtende Udtryk, som frembragtes ved et sort Pulver paa Dienhaarene og Brynene. En lille Skjønhedsplet i Form af en Halvmaane, behændig flæbet ved Rosenlæberne henvendte Opmærksomheden paa Smilehullerne og Tænderne, paa hvilke allerede enhver Kunst var anvendt for at forhøje deres naturlige Hvidhed.

En anden Slavinde, der hidtil ikke havde bestilt Noget, fik nu den Forretning at ordne Juvelerne, — Orenringene af Perler (to i hvert Ore), de massive Guldarmbaand, — Kjæden, der var dannet af Ringe af samme Metal, hvori hængte en Talisman af Kryстал, — det yndige Spænde paa den venstre Skulder, hvori var en udsøgt Camee, som fremstillede Psyche, — det rigt med Guld broderede Purpurbelte, som fastholdtes af Spænder i Slangeskikkelser, og endelig de forskjellige Ringe, der prydede ethvert Led af de fine hvide Fingre.

Toilettet var nu færdigt, efter den nyeste Mode i Rom. Den smukke Julia betragtede sig selv med et Blik af velbehagelig Forsængelighed, og idet hun atter satte sig, befalede hun i en gnaven Tone den yngste af sine Slavinder at forelæse sig Tibuls Kjærlighedsvers. Læsningen var alt begyndt, da en Slavinde forte Rhodia ind for Husets Dame.

„Salve, Julia!“ sagde Blomsterpigen, idet hun Pompejis sidste Dage.

standsede saa Skridt fra det Sted, hvor Julia sad og lagde sine Hænder over Brystet, — „jeg har adlydt din Befaling.“

„Deri har Du gjort vel, Blomsterpige“, svarede Damen, „kom her og sæt Dig!“

En af Slavinderne stillede en Stol ved Julias Side, og Nydia satte sig.

Julia betragtede Theesjalerinden skarpt under nogle Diebliffes forlegen Tausshed. Derpaa vinkede hun ad sine Tjenerinder, at de skulde gaa bort og lukke Døren. Da de vare alene, sagde hun, idet hun mekanisk saa bort fra Nydia og glemte, at hun var hos En, som ikke kunde iagttage hendes Ansigt:

„Du tjener Neapolitanerinden Jone?“

„For Diebliffet,“ svarede Nydia.

„Er hun saa smuk, som man siger?“

„Jeg veed det ikke,“ svarede Nydia, „jeg kan ikke bedømme det.“

„Ah! det er sandt, men Du har jo Dren, om ikke Dine. Sige dine Medslavinder Dig, at hun er smuk? — Slavinder glemme, naar de tale indbyrdes, at smigre endog deres Herskerinde.“

„Ja, de sige mig, at hun er smuk.“

„Om! — sige de, at hun er slank?“

„Ja.“

„Saa? — det er jeg ogsaa, — forthaaret?“

„Jeg har hørt det.“

„Det er jeg ogsaa. Besøger Glaukus hende meget?“

„Daglig,“ svarede Nydia med et halvt undertrykt Suf.

„Daglig, virkelig? finder han hende smuk?“

„Det gjør han vel, siden de snart skulle have Bryllup.“

„Bryllup!“ raabte Julia, idet hun blegnede, trods de falske Roser paa hendes Kind, og sprang op fra sit Sæde.

Nydia bemærkede naturligtviis ikke den Sindsbevægelse, hun havde forarsaget. Julia blev i lang Tid taus, men hendes Brysts hestige Bevægelse og de lyvende Dine vilde have viist enhver Seende, hvilket Saar der var tilføiet hendes Forsængelighed.

„Man siger, Du er en Thessalierinde,“ tog hun endelig Ordet.

„Ja, det er jeg.“

„Thessalien er Magiens og Hekernes — Taliämannens og Elskovsdrifkenes Land,“ — sagde Julia.

„Det har steds været berømt for sine Trolldmænd,“ svarede Nydia frygtjom.

„Kjender Du da, blinde Thessalierinde! nogen Elskovsdrif?“

„Jeg!“ — udbrød Blomsterpigen rødmende, — „jeg? — hvorledes skulde jeg? — Nei, det gjør jeg visseelig ikke.“

„Det er slemt for Dig; havde Du havt Forstand derpaa, kunde Du have erhvervet Dig Guld nok til at købe din Frihed.“

„Vien hvad,“ spurgte Nydia, „kan bevæge den smukke, rige Julia til at gøre hendes Tjenerinde dette Spørgsmaal? — Har hun ikke Ungdom, Rigdom, Elskværdighed? — Og kan man da føle Savn af Magien? Ere disse Tryllemidler ikke i sig selv stærke nok?“

„Mod Alle undtagen een Eneste,“ svarede Julia stolt; — „men jeg troer, din Blindhed smitter — og — dog ligemeget.“

„Og denne Eneste?“ — spurgte Nydia nysgjerrig.

„Er ikke Glaukus,“ svarede Julia med den hendes Rjøn medfødt Forstillelse, — „ikke Glaukus!“

Nydia traf Beiret lettere, og efter en kort Pause begyndte Julia igjen:

„Men Talen om Glaukus og hans Kjærlighed til denne Neapolitanerinde mindede mig om disse Elskovsmidlers Indflydelse, thi saadant Noget har hun vist anvendt paa ham. Blinde Pige! jeg elsker — og, — hvorledes skal jeg faae det over mine Læber? — jeg bliver ikke elsket igjen. — Det ydmyger mig, — nei ikke ydmyger, — men det saarer min Stoltthed. — Jeg ønsker at see den Utafnemmelige for mine Fødder, ikke for at reise ham op, men for at stode ham bort. Da jeg horte, at Du var en Thessalierinde, tænkte jeg mig, at Du maaskee allerede var underviist i dit Lands mørke Mysterier.“

„Al nei!“ mæmlede Nydia, — „gid jeg var!“

„Modtag idetmindste min Tak for dit hjærlige Dufte!“ sagde Julia, uden at ane, hvad der foregik i Blomsterpigens Bryst.

„Men sig mig engang, — Du hører jo bestandig Slavinderne snakke sammen, og de fæste jo megen Lid til denne mørke Tro og tage gjerne deres Tilflugt til saadanne Drikke i deres egne Kjærlighedsfager: — har Du aldrig hørt tale om en orientalsk Magiker her i Byen, der er i Besiddelse af den Kunst, som Du ikke kjender? Jeg mener ingen markstrigerst Chiromant eller Quak-salver, men en virkelig begavet og mægtig Magiker fra Indien eller Egypten.“ —

„Fra Egypten? Jo,“ svarede Nydia gysende, — „hvilken Pompejæner har ikke hørt tale om Urbaces?“

„Urbaces, rigtigt!“ svarede Julia og indprentede Navnet i sin Hukommelse. „Man siger, at han er en Mand, der er ophøiet over de sædvanlige Gjøglers Bedrag — at han forstaaer den Kunst, at læse i Sjæerne, og kjender den gamle Nats Hemmeligheder; — skulde han da ikke ogsaa kjende Kjærlighedens Mysterier?“

„Gives der nogen levende Magiker, hvis Kunster staae over Andres, da er det denne frygtelige Mand,“ — svarede Nydia og berørte sin Talieman.

„Han er for rig, til at spaae for Penge!“ — sagde Julia; „kan jeg ikke besøge ham?“

„Det er et farligt Huus for Ungdom og Skjønhed,“

svarede Nydia. „Jeg har desuden hørt, at han er syg.“ —

„Et farligt Huus,“ — udbrød Julia, idet hun kun greb den første Sætning, „hvoreledes det?“

„Hans Midnatsorgier ere urene og besmittende — idetmindste siger Rygtet saa.“

„Bed Ceres, Pan og Cybele! Du vækker kun min Nysgjerrighed istedetfor at vække min Frygt,“ svarede den egensindige og-forkjælede Pompejanerinde. — „Jeg vil besøge ham og spørge ham angaaende min Kjærlighed. Har Kjærlighed Udgang til disse Orgier — hvad er da rimeligere, end at han fjender dens Hemmeligheder?“

Nydia svarede ikke.

„Jeg vil gaae til ham endnu idag,“ vedblev Julia; „ja, hvorfor ikke strax i denne Time?“

„Bed Dagen og i hans nærværende Tilstand har Du ganske vist mindst at frygte,“ svarede Nydia med et hemmeligt, pludseligt opstaaende Dnske om at erfare, om den mørke Egypter virkelig besad noget Tryllemiddel til at vække og befæste Kjærlighed, hvilket Theesjallierinden saa ofte havde hørt.

„Og hvo skulde vove at forhaane Diomedes's rige Datter?“ sagde Julia hovmodig. „Jeg gaaer til ham.“

„For jeg siden besøge Dig, for at erfare Resultatet?“ spurgte Nydia ængstelig.

„Kys mig for den Deeltagelse, Du viser Julias

„Gre,” svarede Damen. „Ja vist maa Du komme. I Aften spise vi ude, — men kom imorgen ved samme Tid; saa skal Du erfare Alt. Maaskee kan Du endog gjøre mig en Tjeneste. Dog, nu kan jeg ikke tale videre med Dig idag. Der, tag dette Armbaand til Tak for den Tanke, Du har indgivet mig; stol paa, at Julia viser sig taknemmelig og ædelmodig imod dem, der tjene hende!”

„Jeg kan ikke modtage din Gave,” sagde Nydia, idet hun lagde Armbaandet tilside; — „men skjøndt jeg er ung, kan jeg dog søle med dem, som elske — og ikke finde Gjenfjærlighed.”

„Hvad siger Du?” — svarede Julia; — „Du taler som en fri Kvinde, — og Du skal ogsaa blive fri; — Fare!”

Ottende Kapitel.

Julia besøger Arbaces. — Resultatet af dette Besøg.

Arbaces sad i et Værelse, som stødte ud til et Slags Balcon eller Porticus, der vendte ud til hans Have. Hans Kind var bleg og mager af de Lidelser, han havde udholdt, men hans Jernlegeme havde dog allerede overstaaet de farligste Følger af hiin Begivenhed, der havde tilintetgjort alle hans ryggesløse Planer i Seirens Dieblis. Luften, som mildt viftede paa hans Pande, oplivede hans matte Sandser, og det var længe siden, at Blodet havde strømmet saa friskt gjennem hans Arter.

„Saa er da,“ tænkte han, „Skjebens Storm brudt og har udraiset — den Ulykke, som min Videnskab forudsagde, og som truede mit Liv er indtruffen, — og jeg lever endnu! Det kom, som Stjernerne spaaede — og nu tilsmiler mig den lange, straalende, lykkelige Bane, som skulde følge paa Ulykken, hvis jeg overlevede den; — den er forbi, ja har overstaaet min Forudbestemmelses sidste Fare. Nu kan jeg tryk og

uforstyrret ordne min Fremtidsfjebnes Haver. Den første af alle mine Glæder, selv for Kjærligheden, skal være Hevnen! Den græske Dreng, der har vovet at frydse mine Planer, ja endog spotte mig, da Dolken svævede over hans Hoved og skulde udøse hans forbandede Blod, — han skal ikke anden Gang undslippe mig. Men hvorledes jeg bedst skal tage denne Hevn, det maa nøie overveies. — O Ate! er Du virkelig en Gudinde, saa fyld mig med Din vildeste Begeistring!”

Egypteren sank hen i dyb Grublen, men der vilde ikke falde ham nogen klar eller tilfredsstillende Tanke ind. Han forandrede uophørlig Stilling, idet han udtænkte den ene Plan efter den anden, men strax forfastede den, saasnart den var fattet. Flere Gange slog han sig for Brystet og stønnede høit, fortæret af Hevntørst og i Følelsen af sin Almagt til at tilfredsstille den. Medens han saaledes grublede, traadte en ung Slave frygtsom ind i Bærelset og meldte:

„En Dame, der efter hendes egen og den medfølgende Slavindes Alædning at domme synes at være meget fornem, venter dernede og udbeder sig Audients hos Urbaces.”

„En Dame!” udbrød Urbaces, og hans Hjerter bankede hurtigere. „Er hun ung?”

„Hendes Ansigt er skjult af Sløret; men den ranke, spildige Figur tyder paa Ungdom.”

„Lad hende komme,” sagde Egypteren.

Et Dieblif drømte hans forsængelige Hjerte, at den Fremmede muligen kunde være Jone. Det første Blif paa den Indtrædende var imidlertid tilstrækkeligt til at bringe ham ud af Bildfarelsen. Vel var hun omtrent af samme Hoide som Jone, og maaskee af samme Alder, vel havde hun smukke og yppige Former, men hvor var den ubeskrivelige Ynde, som ledsagede enhver af den uforlignelige Neapolitanerindes Bevægelser, hvor var den kydske, simple og dog saa smagfulde Dragt, den imponerende og dog beskedne Holdning og Gang, denne Forening af qvindelig Majestæt og Tugt?

„Tilgiv, at jeg kun langsomt kan reise mig,“ sagde Urbaces, idet han stirrede paa den Fremmede; „jeg lider endnu af en nylig overstaaet Sygdom.“

„Lad Dig ikke forstyrre, store Ægypter!“ svarede Julia, idet hun søgte at skjule sin Angst under Smigrens Glor, „og tilgiv en ulykkelig Pige, som søger Trøst hos din Viisdom.“

„Kom nærmere, skønne Fremmede!“ sagde Urbaces, „og tal uden Frygt og Forbeholdenhed.“

Julia satte sig paa en Stol ved Siden af Ægypteren og saae sig forbauset om i Bærelset, hvis udsøgte, kostbare Luxus overtraf endog den rige Pragt i hendes Faders Huus. Ikke uden Frygt betragtede hun Hieroglyphindskrifterne paa Væggene, — de mysterieuse Billeders Ansigter, som fra hver en Nische stirrede paa hende, — Tresoden hist henne — og fremfor Alt

Arbaces's eget alvorlige og mærkværdige Ansigt. En lang, hvid Raabe bedækkede som et Slør halvt hans ravn sorte Lokker og faldt i Folder ned til Fodderne; hans Ansigt var endnu mere udtryksfuldt ved dets Blegthed, og hans mørke, gjennemborende Dine syntes at bryde Slørets Skjul og læse hendes forsængelige, uqvindelige Sjæls Hemmeligheder.

„Og hvad“, sagde han med sagte, dyb Stemme, — „hvad bringer Dig, Jomfru! til den orientalske Fremmedes Huus?“

„Hans Berømmelse,“ svarede Julia.

„I hvilken Retning?“ sagde han med et eget let Smil.

„Kan Du spørge, vise Arbaces? er ikke din Rundskab Gjenstand for Alles Samtale i Pompeji?“

„Lidt Biden har jeg vel erhvervet mig,“ sagde Arbaces, „men hvorledes kunne denne Slags alvorlige, glædeløse Mysterier finde Behag i Skjønhedens Dren?“

„Al!“ sagde Julia lidt opmuntret ved den sædvanlige Smigertone, „tyer ikke Sorgen til Visdommen om Trost, og ere ikke de, der elske uden at vinde Gjenfærlighed, Sorgens udkaarne Offre?“

„Hvorledes,“ sagde Arbaces, „kan en saadan Skjebne falde i saamegen Skjønheds Lod? De yndige Former skinne jo tydeligt igjennem Gевандtets Folder. Kast dit Slør tilside, Jomfru, at jeg kan see, om Ansigtets Skjønhed svarer til Formerne.“

Ikke uvillig til at stille sin Skjønhed til Skue og i det Haab derved at vække Magikerens Deeltagelse løftede Julia efter en kort Betænkning Sløret. Den nysgjerrige Ægypter vilde uden Tvivl ogsaa have følt sig meget tiltrukket af denne Skjønhed, naar der ikke havde været anvendt altfor megen Kunst derpaa.

„Du kommer til mig for at erholde Raad i en ulykkelig Kjærlighed,“ sagde han, — „godt — vend kun dette Ansigt mod den Utafnemmelige, — hvilket mægtigere Tryllemiddel skulde jeg vel kunne give Dig?“

„Hold op med disse Complimenter!“ sagde Julia, „det er netop et Elskovsmiddel, som jeg forlanger af din Kunst.“

„Skjønne Fremmede,“ svarede Arbaces noget foragtligt; „Elskovsmidler høre ikke til de Hemmeligheder, som jeg har gjennemvaaget mine Nætter for at komme i Besiddelse af.“

„Er det Sandhed? — saa tilgiv mig, store Arbaces, og lev vel!“

„Bent,“ sagde Arbaces, som uagtet sin Videnskab for Jone ingenlunde havde været ufølsom for sin Gjæsts Skjønhed, og havde hans Helbred været bedre, havde han sikkert søgt at trøste den Skjønne Julia ved andre Midler end overnaturlige Kunster; „bliv! skøndt jeg tilstaaer, at jeg har overladt Elskovsmidler og Elskovs-drikke til dem, der gjøre sig et Erhverv af den Slags Kundskab, er jeg dog ikke saa ligegyldig for Skjønheden,

at jeg ikke i mine tidligere Aar selv skulde have anvendt dem. Jeg kan idetmindste give Dig et godt Raad, hvis Du vil være oprigtig imod mig; siig mig da først: er Du ugift, som din Dragt synes at vise?"

"Ja," svarede Julia.

"Og da Du ikke er velsignet med Lyffens Gaver, ønsker Du en rig Beiler?"

"Jeg er rigere end den, der forsmaaer mig."

"Det bliver mere og mere besynderligt; Du elsker virkelig En, som ikke elsker Dig?"

"Jeg veed ikke, om jeg elsker ham," svarede Julia stolt, "men jeg veed, at jeg ønsker at triumfere over en Medbeilerke, — jeg ønsker at see ham kaste sig for mine Fodder, og jeg ønsker at see hende, hvem han foretrak for mig, blive forsmaaet af ham."

"Det er jo en høist naturlig Ergjerrighed, der vel sommer sig for en Qvinde," sagde Egypteren i en Tone, der næsten var for alvorlig til at være Ironi; "men, skjønne Gomsfru! — vil Du ogsaa betroe mig din Elskedes Navn? — Han kan vel ikke være fra Pompeji, siden han foragter Rigdom?"

"Han er fra Athen," svarede Julia, idet hun slog Dinene mod Jorden.

"Ha!" udbrod Egypteren heftig, idet Blodet steg ham til Kinderne. "Der er kun een ung Athenæer af Stand i hele Pompeji. Skulde det være Glaukus, Du taler om?"

„Ak, forraad mig ikke, — det er rigtignok hans Navn.“

Egypteren sank tilbage, stirrede paa Kjøbmands-
datterens bortvendte Ansigt og talte sagte med sig selv
Denne Samtale, hvormed han hidtil havde drevet Spøg,
idet han kun havde moret sig over Pigens Lettroenhed
og Forsængelighed, — kunde den ikke bane ham Vej
til hans Hvern?

„Jeg seer, at Du ikke kan hjælpe mig,“ sagde
Julia, stodt over hans vedholdende Tausched; — „bevar
da idetmindste min Hemmelighed, — endnu engang,
lev vel!“

„Pige!“ sagde Egypteren i en alvorlig og høiti-
tidelig Tone, „din Bon har rørt mig, — jeg vil op-
fylde dit Ønske. Hør mig! selv har jeg ikke givet mig
af med disse lavere Kunster — men jeg kjender En,
som har Erfaring deri. Ved Foden af Besuv, ikke en
Miil fra Staden, boer en mægtig Hex; under Nymaa-
nens friske Dug samler hun Urter, der besidde den Egen-
skab, at de kunne binde Kjerligheden med evige Bæn-
ker. Hendes Kunst formaaer at bringe den Elskede for
dine Fødder. Opsøg hende, og nævn hende Urbaces's
Navn; — hun frygter dette Navn, og hun vil, naar
Du nævner det, give Dig af sin kraftigste Drik.“

„Ak!“ svarede Julia, „jeg kjender ikke Veien til
den Qvindes Huus, og om den ogsaa i sig selv er
kort, er den dog for lang for en Pige, som forlader sin

Faders Huus uden hans Vidende. Omegnen er gennemslunget med vilde Vinranter og farlig ved sine dybe Huler og Kløfter. En Vildsfremmed tør jeg ikke betro mig til som Veiviser, thi en Qvindes Rygte kan let besmitte, og skjøndt jeg ikke bryder mig om, at man veed, jeg elsker Glaukus, vilde jeg dog ikke, at det skulde ryktes, at jeg havde vundet hans Kjærlighed ved en Elfskovsdrif."

"Var der blot gaaet tre Dage endnu," sagde Egypteren, idet han stod op og som for at prøve sine Kræfter gik over Gulvet, men med usikre og svage Skridt, — „saa havde jeg maaskee vundet saamange Kræfter, at jeg selv kunde ledsage Dig. Nu maa Du vente."

"Men Glaukus ægter snart den forhadte Neapolitanerinde."

"Ægter!"

"Ja, i Begyndelsen af næste Maaned."

"Saa snart, — er Du vis derpaa?"

"Jeg har det fra hendes egen Slavinde!"

"Det skal ikke skee," raabte Egypteren hestigt; — „frygt ikke; — Glaukus skal blive din! Men naar Du nu ogsaa faaer Drikken, hvorledes kan Du da bringe ham den?"

"Min Fader har indbudt ham og jeg troer ogsaa Neapolitanerinden til et Gjæstebud iovermorgen; jeg vil da let finde Leilighed dertil."

„Godt!“ svarede Egypteren med et Par Dine, som sunklede af en saa vild Glæde, at Julia skjælvende slog sine Dine ned.

„Lad din Bærestol holde færdig til imorgen Aften; Du har a en Bærestol til din Raadighed?“

„Naturligviis,“ svarede den pengestolte Julia.

„Lad Dig da bære til det bekjendte Forlystelsessted en Fjerdingvei fra Byen, hvor de rige Pompejianere søge paa Grund af de fortræffelige Bade og de smukke Haver. Du kan foregive, at Du vil tage derhen, — der skal jeg, om jeg saa var dødelig syg, møde Dig ved Silenus's Støtte i Krattet, som omgiver Haven, og jeg skal selv ledsage Dig til Høgen. Lad os imidlertid vente indtil Aftensjernen frembryder og Hyrdernes Geder ere gaaede til Hvile, — da dækkes vi af Aftenens Mørke, og Ingen skal efterspore vor Gang. — Gaa hjem og frygt ikke. Ved Hades! sværger Arbaces, Egyptens Trolldmand, at Jone aldrig skal blive gift med Glaukus!“

„Og at Glaukus skal blive min?“ tilføiede Julia supplerende.

„Du har sagt det!“ svarede Arbaces, og Julia, halvt ængstelig over den hemmelighedsfulde Plan, men opflammet af Skinsyge og af saaret Forsængelighed endnu mere end af Kjærlighed, — beslattede at indfinde sig.

Da Arbaces atter var alene, udbrød han:

„I klare Stjerner, som aldrig lyve! allerede begynde
 I at opfylde Eders Øster, — Lykke i Kjærlighed, og
 Seir over mine Fjender i den øvrige Tid af min lyk-
 kelige Tilværelse. Just i samme Time, som min Sjæl
 forgjæves sønsede paa Hevn, sende I mig denne skønne
 Daare for at vise mig Vej!“

Han standsede i dybe Tanker.

„Ja,“ sagde han igjen, men med roligere Stemme,
 „jeg selv kunde ikke have givet hende Giften, thi en
 Gift skal Elskovsdriften blive — hans Død vilde blive
 eftersporet til min Dør. Men Hejen — ja hun egner
 sig netop til at fuldbyrde mine Planer!“

Han kaldte paa en af sine Slaver, og bød ham ile
 efter Julia og erkyndige sig om hendes Navn og Stand.
 Derpaa gik han ind i Portikus. Himlen var blaa og
 klar, — men han, som var fortrolig med de ringeste
 Symptomer paa Veirforandring, saae i en Skymasse,
 som Vinden begyndte at sætte i langsom Bevægelse fjernt
 paa Horisonten, at en Storm vilde bryde løs.

„Ganske som min Hevn,“ sagde han med stirrende
 Blikke; „Himlen er klar, — men Skyn bevæger sig
 fremad!“

Niende Capitel.

En Storm i Syden. — Herens Hule.

Efterat Middagssolens glødende Straaler lidt efter lidt havde tabt deres Kraft, toge Glaukus og Jone ud for at nyde den kjolige Lust. I hine Tider benyttede Romerne forskjellige Slags Kjøretøier; et af dem, der meest brugtes af de rige Borgere, naar de vilde kjøre uden Selskab, var Biga, som allerede er beskrevet i Begyndelsen af dette Bærl; den for Damer indrettede kaldtes *carpentum**), og havde sædvanlig to Hjul. De Gamle brugte ogsaa et Slags Bærestol, som var langt bekvemmere indrettet end de nyere, da man kunde ligge mageligt i den, istedetfor at sidde stift og lodret og lade sig ryste op og ned**). Der var et andet Befordringsmiddel, som brugtes baade til Reiser og Udstoure i Landet; det var en beqvem Vogn, der kunde rumme tre

*) Ved offentlige Fester og Lege brugte man en kostbarere og mere luxuriøst udstyret Vogn, *pilentum*, med fire Hjul.

**) Men de havde ogsaa *sella*, eller Sædet, hvori man sad lige som nu.

eller fire Personer, havde et Slags Ralesche, som efter Behag kunde trækkes op og slaaes ned, og svarede idet-
 hele, skjøndt meget forskjellig i Udseende, til vore Drosch-
 ker. Det var i en saadan Vogn, at vore Elskende,
 ledsagede af en af Jones' Slavinder, gjorde deres Ud-
 flugt.

Omtrent halvanden Mil fra Byen var der den-
 gang en gammel Ruin, Levningerne af et Tempel af
 siensynlig græst Oprindelse, og da Alt, hvad der var
 græst, havde Interesse for Glaukus og Jone, havde de
 besluttet at besøge disse Ruiner: — derhen gik altsaa
 Reisen.

Veien gik imellem Biinbjerge og Olivenstove, men
 efterhaanden som den snoede sig høiere opad, blev den
 temmelig ujevn, — Muulæskerne gik langsomt og med
 Møie, — og gjennem enhver Abning i Skoven saaes
 de af Strabo beskrevne graae og frygtelige Huler, der
 vare dannede i den haarde Klippe, men som Tidens forskjel-
 lige Omvæltninger og Vulkanen have fjernet fra Bjer-
 gets nuværende Overflade.

Solen, som heldede mod sin Nedgang, kastede lange
 og dybe Skygger over Bjerget; hist og her hørte de
 endnu Hyrdens landlige Fløite i Bøge- og Egessoven.
 Undertiden saae de den silkehaarede yndige Ged, med
 de dreiede Horn og lyse, graae Dine, gnave i de taffede
 Skrænter; og Druerne, der allerede vare purpurrode af
 Sommerens smilende Straaler, ligede frem fra deres

buede Fjests, som hængte fra Træ til Træ. Oven over dem svævede lette Skyer paa den klare Himmel og seilede saa langsomt hen ad Firmamentet, at de neppe syntes at bevæge sig; paa deres høire Side saae de nu og da det bølgefrie Hav, paa hvis blanke Glade en Baad gled let hen, og Sollyset brød sig over Dybet i de tallose blide Farver, der ere egne for dette herlige Hav.

„Hvad det dog er for en sand Betegnelse,“ — sagde Glaukus i en halvt hvistende Tone, — „at kalde Jorden vor Moder. Med hvilken om og trofast Kjærlighed uddeler hun ikke sin Velsignelse til sine Børn; endog paa ufrugtbare Steder, som Naturen har negtet Skjønhed, udbreder hun endnu sit Smil; med Jordbær og Viinløv befrugter hun den udslukte Vulkans tørre og brændende Jordbund. Al! i en saadan Time og under saadanne Omgivelser kunde vi vel indbilde os, at Faunens leende Ansigt titter frem mellem de grønne Klaser, og kunne vi ikke forfølge Bjergnymphens Spor gjennem Skovveienes Labyrinth? Men Nympherne forsvandt, Jone! da Du blev skabt!“

Ingen Tunge smigrer saaledes som Elskerens, og dog forekommer selv Smigeren ham at staa langt tilbage for Sandheden; saaledes strømmer Følelsen over. Men denne Overstrømmen fører ogsaa til Udtømmelse. — Man siger, at det Vensteb, der afløser Kjærligheden, gjør lykkeligere end selve Kjærligheden; vist nok, —

Fantasiens, Haabets, Vrgjerrighedens Bilder, der alle have været tvungne ind i een Canal, vende tilbage til deres oprindelige Leie. Kjarlighed er en Revolution: saalænge den udbifler sig, er der ingen Harmoni, ingen Orden, altsaa heller ingen fuldkommen Lykke; men naar Revolutionen er forbi, forbauses vi over den Overspænding, vi have levet i, — vi elste endnu — vi ere elskede, men vi ere ikke længer forelskede. — Jeg for min Deel troer, at der gives en usfuldkommen Lykke, som er bedre end den fuldkomne. Berøv Hjertet dets Længsel, og Du berøver Jorden dens Lust.

De naaede Ruinerne; de undersøgte dem med den Glæde, hvormed vi opsoge vore egne Forsædres hellige Spor: — de dvæle der, indtil Aftenstjernen kom frem paa den rosenfarvede Himmel, og da de derpaa fjorte hjem i Mørke, vare de mere taus end før, — thi i Skyggen og under Stjernerne følte de inderligere deres gjensidige Kjarlighed!

Da begyndte den Storm, som Egypteren havde forudsjagt, synligen at indhente dem. Først varslende en huul og fjern Torden om Elementernes forestaaende Kamp, og derpaa styrtede de mørke Rækker af tætte Skyer frem i hurtige Bølger. Den Hurtighed, hvormed et Uveir bryder løs under denne Himmelegn, har næsten noget Overnaturligt ved sig, og det er saare forflarligt, at den tidlige Overtro har forestillet sig guddommelig Indvirkning; — nogle faa tunge Draaber

faldt ned fra Grene, som hængte halvt ud over Beien, og umiddelbart derefter foer et hurtigt, taffet Lyn tæt forbi de Reisendes Dine for strax igjen at opsluges af det tiltagende Mørke.

„Raskere, gode Carrucarius,“ raabte Glaufus til Rudffen, „Uveiret trækker stærkt op.“

Slaven jog paa Muldyrene, og det gik raskt over den ujevne stenede Bei; — Skyerne bleve tættere, — Tordenen rullede nærmere og nærmere, og Regnen styrte ned i Strømme.

„Er Du bange?“ hviskede Glaufus, idet han brugte Uveiret som Undskyldning for at rykke nærmere op til Jone.“

„Ikke naar jeg er hos Dig,“ sagde hun blidt.

I dette Dieblif stødte Bognen, — der var frøbelig og slet gjort (ligesom de fleste Opfindelser paa den Tid, uagtet deres skønne Form) voldsomt ned i en dyb Kevne, over hvilken laae en falden Træstamme; bandende drev Rudffen stærkere paa Dyrene, da de stødte paa denne Hindring; Hjulet blev kastet af Axelen, og pludselig væltede Bognen.

Glaufus sprang hurtig ud og ilede Jone til Hjælp, som lykkeligviis ikke var kommen til Skade. Med megen Banskælighed fik man Bognen (carruca) reist, men det var flart, at den ikke kunde give dem noget Ly mere; Baandene, som holdt Galeschen vare sprungne, og Regnen styrte hestig og voldsomt ind i Bognen.

Hvad var der at gøre i denne Forlegenhed? — De vare endnu et godt Stykke Vei fra Byen, — intet Huus, ingen Hjælp syntes nær.

„Omtrent en halv Fjerdingvei herfra,“ sagde Glaufen, „boer en Smed; ham kunde jeg hente, og han kunde idetmindste fæste Hjulet til Vognen; — men Jupiter! hvor Regnen øser ned! — min Hersterinde bliver ganske gjennemblødt, førend jeg kan komme tilbage.“

„Løb dog derhen,“ sagde Glaufen, „vi maae søge det første det bedste Ly, til Du kommer igjen.“

Veien var beskygget af Træer, og Glaufen førte Zone hen under det første af dem. Han søgte, ved at give hende sin egen Kappe paa, at beskytte hende mod den voldsomme Regn; men den styrtede ned med et Raseri, som spottede saa svage Hindringer, og medens Glaufen tilhviiste sin elskede Zone Mod, slog Lynet ned i et af Træerne lige foran dem, og fløvede den uhyre Stamme under et vældigt Brag. Denne frygtelige Begivenhed overtydede dem om, hvilken Fare de vare udsatte for paa deres nuværende Tilflugtssted, og Glaufen saae sig ængstelig omkring efter et bedre.

„Vi ere nu halvveis oppe mod Besuv,“ sagde han; „i disse drueklædte Klipper maa der vel være en eller anden Grotte eller Hule, hvor de flygtede Nympfer have efterladt et Ly, naar vi blot kunde finde dem.“

Med disse Ord traadte han frem fra sit Skjul

under Træerne, og efter megen anstrengt Søgen og Speiden opdagede han gjennem det tiltagende Mørke et rødt bævende Lys langt borte.

„Det maa komme fra en Hyrdes eller en Viin-gaardsmands Urne,“ sagde han, — „det vil føre os til et gjæstmildt Tilflugtssted. Vil Du blive her, medens jeg, — dog nei — det kunde udsætte Dig for Fare.“

„Jeg vil gjerne gaae med Dig,“ svarede Jone; „der er rigtignok aabent derude, men under disse Grene er man kommen fra Regnen under Tagdryppet.“

Halvt ledende, halvt bærende Jone gik Glaukus, ledjaget af den skjælvende Slavinde, efter det blaalige Lys, der endnu bestandig brændte ham imøde. Men snart var Veien ikke længer fri, vilde Vinranker forsin-kede deres Gang og lod kun af og til den ledende Lysstraale skimte igjennem. Regnen faldt stærkere og voldsommere, og Lynet antog sin meest drøbende og knusende Skikkelse; men de dreves endnu bestandig fremad i det Haab, tilsidst, om end Lyset sluffede dem, at skulle naae en Hytte eller en venlig Hule. Rankerne bleve tættere og tættere, saa at Lyset blev ganske unddraget dem, men en snever Sti, som de med Besværlighed og Møie fulgte, kun ledede af de vedholdede Lyn, førte dem frem i samme Retning.

Pludselig standsede Skybrudet for et kort Dieblif; steile og vilde Klipper af Lava kneisende truende foran

dem og traadte endnu frygteligere frem ved Lynene, som oplyste den mørke og farlige Jordbund. Undertiden dvælede den taffede Straale over de jerngraae, for en Deel med gammelt Mos eller forkrøblede Træer bedækkede Lavamasser, som om den forgjæves søgte en skjønnere Frembringelse af Jorden, der var dens Brede værdigere; og saa lod Lynet igjen hele denne Deel af Scenen i Mørke, og hængte sig som et bredt rødt Teppe over det dybt nede brusende Ocean, indtil dets Bølger syntes at gløde i Ild, og saa mægtig var Flammen, at man tydeligt kunde see det skarpe Omrids af de fjernere krumme Kyster, fra det ewige Misenum med dets stolte Bænde til det skønne Sorrent og Ræmpehsiene i Baggrunden.

Bore Elskende standsede i Forsærdelse og Tvivl, da de pludselig, medens Mørket, som herskede mellem de knyttrende Lyn, endnu engang omspændte dem, atter opdagede temmelig tæt ved, men høit oppe, det himmelighedsfulde Lys. Et nyt Lyn, som oplyste baade Himmelen og Jord, viste dem hele Egnen; intet Huus var i Nærheden, men netop der, hvor de bemærkede Lyset, troede de at kunne see, i det Indre af en Hule, Omridset af en menneskelig Skikkelse. Mørket vendte atter tilbage, og Lyset, som nu ikke mere fordunkledes af Himlens Ild, traadte atter frem. De besluttede at stige derop. Vel maatte de snøe sig i mange Bugtninger gennem uhyre Steenbrokker, over hvilke der hist og

her hængte vilde Buske; men de kom dog Lyset beständig nærmere og nærmere, og omsider stode de for Aabningen af en Slags Hule, der øiensynligt var dannet af uhyre Steenblokke, som vare faldne tværs over hinanden. Da de imidlertid saae derind, fore Begge uvilkaarligt tilbage med overtroist Gysen.

En Ild brændte i Hulens Baggrund, og over den stod en lille Kjedel; paa en høi og tynd Jernfod stod en plump Lampe, og paa den Deel af Bæggen, ved hvis Fod Ilden brændte, vare en Mængde Planter og Urter ophængte i flere Rækker som for at tørres. En Ræv, som laa udstrakt foran Ilden, stirrede paa de Fremmede med sit funklende røde Øie; — dens Haar reiste sig — og en dyb Knurren stjal sig frem mellem dens Tænder. Midt i Hulen stod en Leerstøtte, som havde tre Hoveder af en besynderlig, fantastisk Form; de dannedes af virkelige Hovedskaller af en Hund, en Hest og et Bildsviin; en lav Tresfod stod opstillet foran dette vilde Billede af Underverdenens frygtelige Hekate.

Men det var ikke disse Hulens Prydelser og Attributer, som fik Blodet til at størkne i deres Aarer, da de frygtsomt saae derind; — det var Beboerskens Ansigt. — Foran Ilden sad en alderstegen Kvinde, hvis Træk fuldt belystes af Flammens Gjenstien. Der er maaskee ikke noget Land, hvor man seer saa mange Heye som i Italien, — i intet Land forvandler Skønheden sig saa rædsomt, medens Aarene gaae hen over den, til den

mæst frastødende Grimhed. Men den gamle Kvinde, som sad her for dem, hørte ikke til disse Typer af menneskelig Grimhed, — tvertimod, hendes Ansigt røbede Spor af regelmæssige, men stolte og ørneagtige Ansigtformer; men med sine Steenugle-Dine stirrede hun paa dem med et Blik, der syntes at kunne fortrylle sin Gjenstand; — de saae i dette frygtelige Ansigt det livagtige Billede af et Lig! — det samme glasagtige, glandøse Die — de samme blaae, indskrumpede Læber, — de indfaldne hule Kinder, — det døde, tynde, hvidgraae Haar, — den blaaliggrønne, spøgelseagtige Hud; — Alt syntes her at være dyppet i Gravens Farve!

„Det er et dødt Bæsen,“ sagde Glaukus.

„Nei — det rører sig — det er en Aand!“ stammede Jone, idet hun klyngede sig til Athenærens Bryst.

„O bort, bort herfra! — sukke de Slavinden, „det er Besuvs Høj.“

„Hvo ere I?“ spurgte en huul og spøgelseagtig Stemme. „Og hvad ville I her?“

Den rystende hule Lyd, der syntes at komme fra Graven og godt passede til den Talendes Ansigt, vilde atter have drevet Jone ud i Uveirets vilde Raseri, — hvis ikke Glaukus, skjøndt med bange Anelse, havde trukket hende ind i Hulen.

„Vi ere Reisende fra Staden, der ere oversfaldne af Uveiret,“ sagde han, — „og loffede af dette Lys, søge vi Ly og Varme ved din Arne.“

Medens han talte, reiste Ræven sig op fra Jorden, gik hen mod de Fremmede, viste alle sine hvide Tænder og knurrede dybere og ondskabssuldere.

„Red Slave!“ sagde Hexen, og ved Lyden af hendes Stemme lagde Dyret sig strax ned, bedækkede sit Hoved med Halen og sættede kun sit hurtige, aarvaagne Blik paa dem, der forstyrrede dets Ro.

„Kom herhen til Jlden, om I ville,“ sagde hun og vendte sig til Glaukus og hans qvindelige ledsagere. „Jeg byder intet levende Væsen velkommen, — undtagen Uglen, Ræven og Slangen — altsaa heller ikke Eder; men kom til Jlden uden Velkomst — hvorfor vente I paa Ceremonier?“

Sproget, hvori Hexen tiltalte dem, var et besynderligt barbarisk Latin, spækket med mange Ord af en ældre Dialekt. Hun rørte sig ikke af Pletten, men stirrede stivt paa dem, da Glaukus nu tog Rappen af Jone, gjorde Blads til hende paa en Træflods, som var det eneste Sæde, der var ved Haanden, og pustede til Jlden, at den skulde brænde klarere. Slavinden, opmuntret ved sine Foresattes Dristighed, tog ogsaa sin lange palia af og listede sig frygtløs hen til den modsatte Side af Urnestedet.

„Jeg frygter, vi forstyrre Dig,“ sagde Jone med en Soloklang i sin Stemme, som man skulde troe maatte forsones endog en Hek.

Hexen svarede ikke, — hun lignede En, som for

et Dieblif var vaagniet op fra de Døde, og derpaa atter sunket tilbage i den evige Slummer.

„Siig mig,“ sagde hun pludselig efter en lang Pause, „ere I Broder og Søster?“

„Nei,“ svarede Tone rodmende.

„Ere I gifte?“

„Heller ikke,“ svarede Glaukus.

„Hoho! Kjærestefolk! ha — ha — ha!“ og Hexen lo saa høit og vedvarende, at Hulen gjenlød deraf.

Tones Hjerte holdt op at slaae ved denne ubygge- lige Lystighed. Glaukus fremmumlede hurtig en Trylleformel mod dette onde Varsel, — og Slavinden blev ligesaa bleg som Hexen selv.

„Hvorfor leer Du, gamle Qvinde?“ sagde Glaukus i en streng Tone, da han havde endt sin Paakaldelse.

„Lo jeg?“ spurgte Hexen adspredt.

„Hun gaaer i Barndommen,“ hviskede Glaukus, men endnu medens han sagde dette, mødte han Hexens Die, som kastede et ondskabssuldt og glødende Blik paa ham.

„Du lyver,“ sagde hun kort.

„Du er en uhøflig Bertinde,“ svarede Glaukus.

„Tys! dril hende ikke, fjære Glaukus!“ hviskede Tone.

„Jeg skal sige Dig, hvorfor jeg lo, da jeg opda- gede, at I ere et Par Elskende,“ sagde den gamle Qvinde. „Fordi det er en Fornoielse for den Gamle

og Affalmede at see unge Hjerter som Ederes — og at vide, at den Tid vil komme, da I ville væmmes ved hinanden, — væmmes — ha — ha — ha!”

Nu kom Touren til Jone at gjøre en Bøn mod den ulykkevarslende Spaadom. —

„Dii avertite omen — Guderne forbyde det!” sagde hun. „Du stakkels gamle Kone, Du kjender kun lidt til Kjærlighed, ellers maatte Du vide, at den aldrig kan forandre sig.”

„Har jeg ikke været ung engang, troe I?” svarede Hexen hurtig; „og er jeg ikke nu gammel og styg og udtørret som en Beenrad? Som det gaaer med Legemet, gaaer det med Hjertet.” —

Med disse Ord sank hun atter hen i en Stilhed, der var saa dyb og frygtelig, som om det var selve Livets Dødsstilhed.

„Har Du boet her længe?” spurgte Glaukus efter en Pause, thi han sølte sig beflemt af denne Dødsstilhed.

„Aa ja, — længe!”

„Det er et sørgeligt Opholdssted.”

„Ja! det maa Du nok sige, — Helvede er under os!” svarede Hexen og pegede med sin visne Finger paa Jorden. — „Og jeg vil betro Dig en Hemmelighed, — Mørket dernede rustet sig til et Bredeudbrud imod Eder — imod Eder, de Unge, Tankeløse og Smukke.”

„Du taler kun slemme Ord, som lidet passe sig for den Gæstfrie,“ sagde Glaufus; „en anden Gang vil jeg hellere særdes i Stormen end under dit Tag.“

„Det gjør Du vel i. — Ingen skulde komme til mig, undtagen de Ulykkelige!“

„Og hvorfor de Ulykkelige?“ spurgte Athenæeren.

„Jeg er Bjergets Hex,“ svarede Troldkvinden, med et spøgelseagtigt Grin; — „min Forretning er at give den Haabløse Haab; — for den, der er ulykkelig i Kjærlighed, har jeg Elskovsdrifke, — for den Gjerrige Løfter om Skatte, — for den Ondskabssfulde Hævndrifke; — for den Ulykkelige og Gode har jeg kun, hvad Livet selv giver — Forbandelser! Plag mig nu ikke meer!“

Her henses Hulens grumme Beboerke i en saa dyb og haardnakket Tausked, at Glaufus sorgjæves søgte at faae mere ud af hende. Hun viste end ikke ved den mindste Forandring i sine haarde, stive Træk, at hun endog blot hørte paa ham. Imidlertid begyndte lykkeligviis Uveiret, der var ligesaa kortvarigt som voldsomt, nu at sagtnes. Regnen blev mindre og mindre heftig — og tilsidst, da Skyerne fordeelte sig, brød Maanen frem af en purpurrod Plet paa Himlen og straaede klar og fuld over den øde Egn.

Aldrig havde Maanen maaskee skinnet paa en Gruppe, der var en Malers Pensel mere værdig. Den unge, himmelsk skønne Zone siddende ved Ilden, — hendes Elsker, som allerede havde glemt Hexens Nærvæ-

relse, ved hendes Fodder, stirrede ind i hendes Ansigt og tilhviskede hende søde Ord; — lidt længere borte den blege af Angst bævende Slavinde, og endelig den spøgelseagtige Hex, som heftede sine dødsningeagtige Dine paa dem.

Tilsyneladende muntre og frygtløse — thi en saadan Magt har Kjærligheden — sadde de smukke Skikkelse som Bæsenes fra en anden Verden i denne mørke, vanhellige Hule, med dens originale Inventarium. Ræven betragtede den fra sin Krog med sit skarpe, glindsende Øie, — og da Glaukus nu vendte sig mod Hexen, opdagede han for første Gang lige under hendes Sæde en stor Slanges funklende Blik og hammede Hoved. Maaskee var det de livlige Farver paa Athenærens Kappe, der var kastet over Jones Skulder, som æggede Dyrets Brede, — vist er det, at dets Kam begyndte at gløde og reise sig, som om den truende lavede sig til at springe ind paa Neapolitanerinden. Glaukus greb hurtigt et halvt udbrændt Stykke Brænde paa Arnestedet — og som forbittret over denne Handling kom Slangen frem fra sit Skjul og reiste sig med en høi Hvidlen, saa den næsten blev ligesaa høi som Grækeren.

„Hex!“ raabte Glaukus, „brug din Magt over Dyret, hvis Du ikke vil see det død for dine Fodder.“

„Det er berøvet sin Gift!“ svarede Hexen, opstrømmet ved hans Trudsel; men forend Ordene endnu ret vare komne over hendes Læber, soer Slangen løs paa

Glaukus. Hurtig og behændig sprang den smidige Græker til Siden og gav Slangen et saa kraftigt og eftertryffeligt Slag i Hovedet, at den styrtede om og vred sig i Støvet.

Heren sprang op og saae paa Glaukus med et Ansigt, som den værste blandt Furierne ikke behøvede at flamme sig ved, saa forbittret og rasende var dets Udtryk; men selv i sin Rædsel og Spøgelseagtighed bevarede det Spor af Skjønhed i Formerne og havde ikke Noget af den groteske Affhyelighed, hvori Nordens Fantasi har søgt Rædselens Kilde.

„Du har,“ sagde hun med langsom og fast Stemme, — der ganske modsagde hendes Ansigts Udtryk, saa ulidenstabelig og rolig lød den, — „Du har nydt Ly under mit Tag og Varme ved min Arne; — Du har gjengjældt Godt med Ondt, — Du har slaaet, ja maastee dræbt det Bæsen, som elskede mig, og som tilhørte mig — ja endnu mere, — den Skabning, som fremfor alle er Guderne helliget og æret af Menneskene*); — her nu din Straf. Ved Maanen, som er Troldekvindens Beskytter, — ved Orkus, Høvnens Skatmester, forbander jeg Dig! — og Du er forbandet! din Kjær-

*) Romerne havde, som næsten alle Oldtidens Nationer, en egen Færefrygt for Slangerne, som de holdt tamme i deres Huse og ofte indførte ved deres Maaltider.

lighed skal visne, dit Navn vorde skjændet, — de Underjordiske mærke Dig, — dit Hjerte smuldre hen i Aske, — din sidste Time skal gjenkalde Dig Besværs Hexs profetiske Stemme! — Og Du," tilføiede hun, idet hun heftig vendte sig mod Zone og hævede sin høire Arm, — men idet Samme faldt Glankus hende med Forbittrelse i Talen.

"Hold nu op, Hex!" raabte han, "mig har Du forbandet, men jeg betroer mig til Guderne, — jeg foragter og trodser Dig; — men kom blot frem med et eneste Ord mod denne Pige, og jeg forvandler Eden paa dine Læber til dit Dødsfuk; vogt Dig!"

"Jeg har allerede gjort det," svarede Hexen og lo vilbt, — "thi med Dig er ogsaa hun, som elsker Dig, forbandet. Og nu saa meget sjikrere, som jeg hørte hendes Læber nævne dit Navn, og jeg veed, med hvilket Ord jeg skal anbefale Dig til Dæmonernes Havn. Glankus, — Du er hjemfalden til din Skjebne!" Med disse Ord vendte Hexen sig bort fra Athenæeren, fastede sig paa Knæ ved Siden af sin saarede Yndling, tog Dyret op fra Asken og vendte ikke mere sit Ansigt mod de Andre.

"O Glankus!" sagde Zone i den heftigste Angst, — "hvad have vi gjort? — lad os ile fra dette Sted! — Uveiret er forbi. Gode Værtinde, — tilgiv ham, — kald dine Ord tilbage, — han vilde jo blot forsvare

sig, — modtag dette Fredsoffer, og tag dine Ord tilbage!" og Zone lagde sin Pung i Hærens Skjød.

"Bort!" raabte hun bittert, — "bort! den Forbandelse, som engang er udtalt, kunne kun Parcerne løse, — bort!"

"Kom, Elskede!" sagde Glaukus utaalmodig, "troer Du, at Guderne over os eller under os lytte til den Vanvittiges afmægtige Råsen? — kom!"

Længe og tydeligt gjentog Hylens Echo, Hærens Rædselslatter; andet Svar værdigede hun dem ikke.

De Elskende aandede lettere, da de kom ud i den frie Luft; — men den Scene, de havde været Vidne til. — Hærens Ord og Latter, havde gjort en levende Indtryk paa Zone, og ikke engang Glaukus kunde ganske afholde sig fra at tænke derpaa. Stormen havde lagt sig; kun nu og da rullede en sagte Torden gennem de mørke Skyer i det Fjerne, eller en Lynstraale gjorde for et Dieblig Maanen dens Eneherredømme stridigt. Med nogen Vanskelighed naaede de atter Veien, hvor de fandt Vognen tilstrækkelig istandsat til at fortsætte Reisen, og hvor Rudsken stod og anraabte Herkules om ved et Barfel at meddele ham, hvor hans Herfskab var blevet af.

Glaukus søgte forgjæves at opmuntre Zone og kunde ikke engang gjenvinde sit eget naturlige Humeur. De kom snart til Hærens Port; da den aabnedes for dem, spærredes Veien af en Bærestol, som bæres af Slaver.

„Det er for silde at komme ud,“ raabte Skildvagtens til den, som sad i Bærestolen.

„Aa nei!“ sagde en Stemme, som de Elskende skjævede ved at høre; den var dem kun altfor vel bekendt.

„Jeg skal til Marius Polybius's Villa og kommer strax tilbage. Jeg er Egypteren Arbaces.“

Skildvagtens Skrupler forsvandt siebliffeligt, og Bærestolen passerede tæt forbi vore Elskendes Vogn.

„Arbaces paa denne Tid! — og neppe helbredet endnu — hvor kan han ville hen, og i hvilken Anledning kan han forlade Byen?“ — sagde Glaukus.

„Af!“ svarede Jone og brast i Graad, „dybere og dybere føler jeg, at en Ulykke forestaaer, min Sjæl føler stedse mere og mere det onde Varjel. Bevar os, Guder! eller bevar idetmindste min Glaukus!“

Tiende Capitel.

Herren af det flammende Belte og hans Tjenerinde. —
Skjebnen skriver sin Spaadom med røde Bogstaver,
men hvo læser dem? —

Urbaces havde kun ventet paa Uveirets Dphor for under Rattens Skjul at søge Besuvs Høj. Baaren af sine paalideligste Slaver, som han pleiede at benytte ved alle hemmelige Foretagender, laa han udstrakt i sin Bærestol, og hans sangvinste Hjerter drømte allerede om mættet Havn og tilfredsstillt Kjærlighed. Paa saa kort en Vei bevægede Slaverne sig ikke synderlig langsommere end Muulæsler, og Urbaces naaede snart Begyndelsen af den snevre Gudsfi, som vore Elskende ikke havde været saa lykkelige at opdage. Denne Vej førte langs tætte Vinranker lige til Hørens Bolig. Egypteren lod Bærestolen standse, befalede sine Slaver at holde den og sig selv skjulte mellem Rankerne, for at ikke nogen Forbigaaende skulde bemærke dem, og gik saa alene opad den stejle Bakke, støttende sig til en lang Stav, thi hans Kræfter vare endnu svage.

Ikke en Draabe Regn faldt fra den rolige Himmel

men fra de tunge Viinranter dryppede Vandet ned og samlede sig i smaa Pøtter i Kæbnerne og Hullerne paa den stenige Bei.

„Hvor selsomme ere dog vore Lidenstaber!“ tænkte Urbaces, „at et Menneſte ſom jeg, der nylig er ſtaaet op fra Dødsleiet, og ſom kan hvile mig mellem de hyppigſte Roſer, kan lade mig frifte til en natlig Vandring ſom denne! Men naar Lidenſtab og Hævn ſtrykte frem mod deres Maal, kunne de gjøre Tartarus ſelv til et Elſium.“ Klar og tungſindig ſkinne de Maanen over den mørke Vandrers Bei, ſpeilede ſig i hver en Pøt, ſom laa for ham, og kaſtede Skygge langs det ſtraae Bjerg. Han ſaae for ſig det ſamme Lys, ſom havde ledet hans udfete Offeres Gjed; men der var ikke længer nogen Modſætning af ſorte Skyer, og den røde Flamme ſkinne derfor mindre klart.

Da han omſider havde naaet Hulens Åbning, ſtandsede han for at drage Ånde og gif derpaa med ſin ſædvanlige ſtolte Holdning over den vanhelliſke Dørtærſkel.

Kæven ſprang op ved den nye Gæſts Indtræden og forkyndte ved et langt Hyl ſin Herſterinde, at der atter var kommet Beſøg.

Heren havde igjen indtaget ſin Plads, og hendes Anſigt udtrykte atter en Ro ſaa dyb ſom Gravens. Ved hendes Fødder laa den ſaarede Slange paa et Leie af tørre Urter, ſom halvt bedækkede den; men Egypte-

rens skarpe Dæ opdagede strax dens Skæl, der glimrede i Ildens Gjenskin, og saae, hvorledes den vred sig i Smerte og utæmmet Raseri og snart trak sine Ringe sammen, snart forlængede dem.

„Med Slave!“ sagde Hexen som før til Ræven, og ligesom før lagde Dyret sig paa Gulvet, stunt og aarvaagent.

„Staa op, Du Nattens Datter,“ sagde Arbaces bydende, „en Mester i din Kunst hilser Dig! Staa op, og byd ham velkommen!“

Med disse Ord vendte Hexen sit Blik mod Ægypterens høie Skikkelse og mørke Træk. Hun stirrede længe og stift paa ham, som han der stod for hende i sin orientalske Kaabe med forslagte Arme og med stolt og majestætisk Pande.

„Hvo er Du?“ sagde hun tilsidst, „som kalder Dig større i Kunsten end de brændende Sletters Saga, større end den forsvundne etruskiske Kongestammes Datter?“

„Jeg er den Mand,“ svarede Arbaces, „fra hvem alle Magiens Dyrkere, fra Nord til Syd, fra Øst til Vest, fra Ganges og Nilen til Thesaliens Dale og den gule Tibers Kyster, i Ydmyghed have hentet deres Biden.“

„Der er kun een saadan Mand i dette Land,“ svarede Hexen, „iblandt den dyre Verdens Menninger, der ikke kjende hans høiere Egenstaber eller hans hemme-

lige Kald, gaaer han under Ravn af Egypteren Arbaces, men for os Aander af en høiere Natur og en dybere Kunstak er hans rette Navn: Hermes med det flammende Belte."

"See dog ret paa mig," svarede Arbaces — "det er jo mig!"

Med disse Ord slog han sin Kaabe til Side, og om hans Lænd saaes et Belte, der flammede som Jld, og som i Midten holdtes sammen af en Plade, hvori nogle tilsyneladende uforstaaelige Tegn vare indgravede, som dog viensynligt ikke vare Heren ubekjendte. Hurtigt spraag hun op og kastede sig for Arbaces's Fodder.

"Mine Dine har da seet," sagde hun med en Stemme, der udrykte dyb Aundmyghed, det „mægtige Beltes Herre, — modtag min Hylding."

"Staa op," sagde Egypteren, — „jeg behøver din Hjælp."

Dermed satte han sig paa den samme Træblof, hvorpaa Zene havde hvilet, og vinkede til Heren, at hun atter skulde indtage sin Plads.

"Du siger," tog han til Orde, da hun adlød, — at Du er en Datter af de gamle etruskiske Stammer*), hvis flippebyggede Stæders mægtige Mure endnu skue truende ned paa det Røversfolk, som har bemægtiget sig

*) Etruskerne vare berømte for deres Trolddom.

deres gamle Herredomme. — For en Deel ere disse Stammer komne fra Grækenland, for en Deel vare de Landflygtige fra en mere brændende og ældre Jordbund. — I hvert Tilfælde er Du af ægyptisk Herkomst, — thi de, der fortrængte Grækenlands Urindvaanere, horte til Nilens urolige Sønner, der vare forviste fra dens Bredder. Altsaa nedstammer Du ialfald fra Forsædre, der have svoret mine Troskab. — Din Fødsel som din Kundskab gjør Dig til min Undersaat. — Hør mig da, og adlyd!"

Hegen bøiede sit Hoved.

„Hvor stor vor Kunst end kan være i Trolddom," vedblev Urbaces, — „nødes vi dog undertiden til at gribe til naturlige Midler, for at naae vore Diemed. Ringen og Krydstallen, — Aften og Urterne give ingen useilbarlig Spaadom, — ja end ikke Maanens høiere Hemmeligheder sætte altid Gieren af Beltet istand til at hæve sig over Nødvendigheden af nu og da at anvende menneskelige Midler til menneskelige Formaaels Opnaaelse. Hør mig da! Du er, saavidt jeg veed, iuldkommen indviet i Kundskab tilde dræbende Urter; Du kender Urter, som standse Livets Strøm, som brænde og jage Sjælen ud af dens Fæstning, eller lade det unge Blods Canaler fryse til en Is, som ingen Sol kan smelte. Vurderer jeg din Kunst for høit? Tal Sandhed!"

„Mægtige Hermes! den Kunst forstaaer jeg. Kast et Blik paa disse ligblege Træk; — de have tabt Li-

vets Farver, just fordi jeg vaager over de giftige Urter, der fuge Dag og Nat i denne Kjedel."

Bed disse Ord rykkede Ægypteren sig uvilkaarligt længere bort fra et saa vanhelligt og usundt Nabolab.

"Det er godt," sagde han, — "Du har lært at dhybere Videns store Princip, som siger: „Foragt Legemet, for at gjøre Sjælen viis." Men til Sagen. Imorgen, naar Nattens Stjerner tændes, kommer en forføngelig Pige til Dig, for at faae en Elskovsdrif, som kan bortmane fra en Anden et Par Dine, der ene skulde sige hende selv søde Ting, — istedetfor dine Elskovsdrifke giver Du da Pigen en af dine mægtigste Gifter — saa kan Elsteren sværge sine Eder til Skyggerne."

Hexen skjælvede over hele Legemet.

"D tilgiv, tilgiv mig, store Mester; — det tør jeg ikke," — sagde hun stammende. Loven i disse Byer er streng og aarvaagen; de ville gribe og dræbe mig."

"Hvortil nytte da dine Urter og Drifke, forføngelige Saga?" sagde Arbaces bittert.

Hexen skjulte sit Ansigt med Hænderne.

"D, for mange Aar tilbage," — sagde hun med en Stemme, hvis mildt klagende Tone var meget forskjellig fra dens sædvanlige Udtryk — "var jeg ikke den, jeg nu er, — jeg elskede, — jeg troede mig elsket." —

"Og hvad har din Kjærlighed at gjøre med min Befaling, Hex?" sagde Arbaces heftig.

"Taalmodighed," — svarede Hexen, — "jeg beder

Dig, Taalmodighed! Jeg elskede! — en Anden, mindre smuk end jeg, — ja, ved Nemesis! — mindre smuk, — loffede min Udvalgte fra mig. Jeg hørte til den etruskiske Stamme, der bedst af Alle kjendte den sorte Kunsts Hemmeligheder. Min Moder var selv en Saga; hun deelte sit Barns Harm — af hendes Haand modtog jeg den Drik, som skulde gjenvinde mig hans Kjærlighed, — og fra hende kom ogsaa Giften, som skulde dræbe min Medbeilerske. O knuser mig, I mørke Mure! mine skjælvende Hænder toge Feil af Flaskerne, — min Elster faldt virkelig for min Fodder; — men død, — død! — Hvad Værd har Livet siden den Tid havt for mig? — Jeg blev paa een Gang gammel, — jeg opoffrede mig for min Stammes Trolldomskunster. Fra den Tid har jeg ved en uimodstaaelig Drift fordømt mig selv til den haardeste Død; evig og altid søger jeg de skadeligste Urter; bestandig koger jeg Gift; — bestandig tænker jeg mig, at jeg rækker den til min forhadte Medbeilerske; bestandig haaber jeg, at den skal hensmuldre hendes Skjønhed til Støv; bestandig vaagner jeg op og seer min Aulus's bævende Legeme, hans fraadende Læber, hans brustne Dine, seer ham myrdet, myrdet ved min Haand!"

Herens udmagrede Legeme skjælvede under heftige Krampetræksninger.

Arbaces stirrede paa hende med et forbausset, men næsten foragteligt Blik.

„Dg dette viene Bæsen har endnu menneſkelige Følelſer,“ tænkte han, — „endnu ruger hun over Aſten af den ſamme Ild, ſom fortærer Urbaceſ; — ſaaledes er det med os alle! Som ved et myſtiſt Baand forenes den Størſte med den Ringeſte ved diſſe dødelige Lidenſkaber.“

Han ſvarede ikke, for hun nogenslunde var kommen til ſig ſelv. Og nu rokkede hun frem og tilbage paa ſit Sæde, med de glaſagtige Dine fæſtede paa Ilden ligeoverfor, medens ſtore Taarer rullede ned over de blaalige Kinder.

„En ſorgelig Hiſtorie, i Sandhed,“ — ſagde Urbaceſ endelig, — „men diſſe Følelſer paſjede kun for din Ungdom. — Tiden ſkal hårde vore Hjerter mod Alt uden os ſelv; — ligeſom hvert Aar lægger nye Skæl omkring Skaldyret, ſaaledes bør hvert Aar om-mure og beſætte Hjertet. Tænk ikke mere paa hine Daarligheder, og hør mig nu igjen! — Ved den Hevn, ſom er ogſaa Dig kjær, byder jeg Dig at adlyde mig! — det er for Hevneus Skyld, at jeg er her. Denne Dreng, ſom jeg onſter borttryddet af min Bei, har frydſet mine Planer, — trodſet min Trolddomsmagt — denne Uſling, ſammensat af Purpur og Broderi, — af Smil og Coquetteri, — uden Sjæl eller Aand, — uden noget andet Fortrin end hans forbandede Skjønhed, dette Inſect, — denne Glaufus, — ved Orkuſ og Nemefiſ! — han maa døe!“ —

Med hvert Ord voksede Egypterens Forbittrelse, og glemmende sin Svaghed, — sin selsomme Værtinde, — glemmende Alt, undtagen sit hevntørstende Raseri, gik han med store og hurtige Skridt igjennem den mørke Gule.

„Glaufus, — siger Du, mægtige Herre?“ udbrød Hexen pludselig, og hendes matte Dine sunkede, da hun nævnte dette Navn, med hele det vilde, hevnlystne Raseri, som Grindringen om smaa Fornærmelser kan vække hos Mennesker, der leve i Ensomhed og flyes af Verden.

„Ja, saaledes hedder han; — men hvad vedkommer Dig hans Navn? Om tre Dage fra denne Dag maa det ikke længer tilhøre nogen Levende!“

„Hør mig!“ sagde Hexen, idet hun vaagnede af et kort Drømmeri, hvori hun var hensunken efter Egyptens sidste Sætning. „Hør mig! jeg er din Slavinde; men staa mig! — Hvis jeg giver den Pige, Du taler om, Noget, som vilde tilintetgjøre Glaufus's Liv, saa bliver jeg uundgaaelig opdaget, — Døden finder stedse sine Hevnere. Ja, Du selv, frygtelige Mand! hvis dit Besøg hos mig blev opdaget, — hvis dit Had til Glaufus blev bekjendt, — du vilde behøve din mægtigste Trolddom, for at beskytte Dig selv!“

„Ha!“ — udbrød Urbaces og blev pludselig staaende, thi med en saadan Blindhed kan Videnskaben omtaage selv de Skarpsindigstes Blikke, at det var første Gang,

det faldt denne ellers saa forsigtige Mand ind, at denne Maade at hevne sig paa kunde bringe han selv Fare.

„Men,“ vedblev Hexen, „hvis jeg istedetfor det, der standser Hjertets Slag, giver Noget, som hentørrer og forbrænder Hjernen, — som gjør den, der drikker det, ustkiftet til Livets Gjerning, gjør ham til et foragtet, omtaaget Væsen, — en Drif, som forandrer Forstand, til Vanvid, Ungdom til Alderdom: — vil ikke din Hevn derved være ligesaa tilfredsstillt, — dit Diemed ligesaa godt opnaaet?“

„O Her! Du er ikke længer Arbaces's Tjenerinde, Du er hans Søster! Hvor langt staaer ikke Qvindelist over vor; især naar det gjelder Hevn! hvor langt grusommere end Døden er ikke en saadan Skjebne!“

„Og,“ vedblev Hexen, som rugede over sin rædselsfulde Plan, „herved er kun liden Fare, thi ad tusinde Veie, som Menneffene ikke kunne efterspore, kan vort Offer blive vanvittigt. Han kan have været i Blinbjergene og seet en Nymphe*) — eller Vinen selv kan have havt samme Virkning. — ha, ha! man under søger ikke Tingen saa nøie, naar man troer, at Guberne have havt en Haand med i Spillet. Og lad det Første hænde, — lad det blive bekjendt, at det er en Elfskovsdrif, som har havt denne Virkning, saa er det

*) De Gamles Overtro forestillede sig, at den, der saae en Nymphe, blev vanvittig.

jo ikke noget Nyt; Afssindighed kommer ofte af disse Drikke, og selv den Skjønne, som rækker den, finder paa den Maade en Undskyldning. — Mægtige Hermes! bifalder Du min List?"

„Du skal til Vøn derfor leve thyve Aar længere,“ svarede Arbaces, „jeg vil paany skrive din Skjebnes Tidsmaal i de blege Stjerner's Afsyn. — Du skal ikke forgjæves have tjent Herren af det flammende Belte. Og her, Saga — skaf Dig for disse Guldstykker en varmere Bolig i denne sørgelige Hule; een Tjeneste mod mig vil veie op mod tusinde Spaadomme med Gold og Sax for de gabende Bønder“ —

Med disse Ord kastede han paa Gulvet en tung Pung, og Alangen deraf kilbrede Hexens Dren, thi hun satte stor Priis paa Bevidstheden af at have Midler til at kjøbe sig Bequemmeligheder, som hun i sig selv foragtede.

„Farvel,“ sagde Arbaces, „hold nu Ord! Lad ingen Søn komme over Dig, før Du har brugget din Drif. Du skal indtage den første Plads blandt dine Søstre ved Baldnøddetræet*), naar Du siger dem, at

*) Det berømteste og fra umindelige Tider bekjendte Forsamlingssted for Hæne ved Benevent; Træets bevingede Slange, som i lang Tid har været Gjenstand for Tilbedelse i hine Egne, skulder vistnok ægyptisk Overtro sin Anseelse.

Egypteren Hermes er din Bestykker og Ven. Imorgen Nat sees vi igjen."

Han ventede ikke paa Hexens Farvel eller Tak; men med hurtige Skridt gik han ud i den maanelyse Luft, og ilede ned ad Bjerget.

Hexen, som fulgte ham til Dørrærskelen, stod længe ved Hulens Indgang, stirrende efter hans bortilende Skikkelse, og da det blege Maanelys straaledede paa hendes skyggeagtige Legeme og liggusine Ansigt, som tittede ud fra de uhyggelige Klipper, — skulde man næsten have troet, at et med overnaturlige Kræfter udrustet Væsen var undsløjet fra det frygtelige Druf, og at den Forreste i Mandeskæren stod i Underverdenens sorte Port og vilde kalde Flygtningen tilbage eller forgjæves sukkede efter at kunne slutte sig til ham.

Langsomt gik Hexen derpaa atter ind i Hulen, tog stønnende Pungen op, løstede Lampen ned fra dens Plads — og gik hen i den fjerneste Krog i sin Celle; en sort Gang, som ikke var synlig, før man var ganske tæt ved den, da man fra alle Sider var indesluttet af overhængende og skarpe Klipper, gabede hende imøde; hun gik flere Alen hen ad denne mørke Bei, der sankede sig gradeviis nedad, som om den førte ned i Jordens Indre; endelig løstede hun en stor Steen og gjemte sin Skat i et Hul nedenunder, som, da Lampen gjennemtrængte dets Hemmeligheder, viste sig at indeholde

Vynter af forskjellig Værdi, Frugten af de Besøgendes
Tilltroenhed eller Taknemmelighed.

„Eder kan jeg lide at see,” sagde hun. henvendende
sig til Pengene, „thi naar jeg seer Eder, føler jeg, at
jeg virkelig har Magt. Og jeg skal leve i tyve Aar
længere og forøge Eders Masse! O, store Hermeß!”

Hun lagde igjen Stenen over Aabningen, fortsatte
sin Vej endnu nogle Skridt og standsede ved en dyb,
uregelmæssig Kevne i Jorden. Da hun her bøiede sig
ned, hørte hun en selsom rullende, huul Lyd i det
Fjerne, medens dampende, sorte Røgsoiler nu og da
med en lydelig Piben, ligesom naar Staal slibes paa
Hjulet — for at vi skulle bruge et simpelt, men træf-
fende Billede — hvirvlede op igjennem Hulen.

„Manderne have usædvanligt travlt,” sagde Hegen
og rystede sine graae Lokker, og idet hun saae ned i
Svælget, opdagede hun dybt nede Glimt af en lang
Lysstribe, der var stærkt mørkerød.

„Forunderligt!” udbrød hun og soer tilbage;
„først i de to sidste Dage har dette dybe, mørke Lys
været synligt, — hvad kan det betyde?”

Ræven, som havde fulgt sin Herskerinde, udstødte
et frygteligt Hyl, og løb tilbage i den indre Hule med
Halen mellem Benene. En kold Gysen greb Hegen ved
Dyrets Skrig, som den Tids Overtro betragtede som
høist ulykkevarslende, naar man ikke kunde tænke sig

nogen rimelig Aarsag dertil. Hun fremmunlede en forsonende Trylleformel og samlede tilbage i sin Hule, hvor hun, midt imellem sine Urter, under allehaande Besværgelser lavede sig til at opfylde Ægyptierens Befaling.

„Han kaldte mig affindig,“ sagde hun, medens Røgen hvirvlede op af den sydende Rjedel, „naar Kinderne synke ind — og Tænderne falde ud, — og Hjertet neppe slaaer, saa er Banvid kun til at ynkes over — men,“ tilføiede hun med en vild og skadesfro latter, „naar Ungdom og Skjønhed og blomstrende Kraft pludselig forvandles til Banvid, — ha, det er værd at see paa! Brænd Flamme, — kog, Du tørre Urte, — syd, Rjedel, — jeg forbandede ham, og han skal være forbandet!“

Samme Nat og i den selvsamme Time, som var Vidne til den urene Sammenkomst mellem Arbaces og Sagaen, — blev Apæcides døbt.

Ellevte Kapitel.

Begivenhederne skride frem. — Vævet er færdigt, men Nettet kommer i andre Hænder.

„Og Du har virkelig Mod, Julia, til at besøge Besuvs Høj i aften, og det i den frygtelige Mands Selskab?“

„Hvorfor ikke, Nydia?“ svarede Julia ængstelig; „troer Du virkelig, at der er Noget at frygte? Disse gamle Hege med deres Tryllespeile, — deres rystede Solde, deres i Maanestien samlede Urter, ere vist kun listige Bedragerster, der maaskee intet Andet have lært end at tillave saadanne Drikke som den, jeg søger, og denne Kunst ligger blot i deres Kjendskab til Markens Urter og Planter. — Hvorfor skulde jeg da frygte?“

„Frygter Du ikke din Vedsager?“

„Hvem? Urbaces? Ved Diana, — ingen Elsker kan være mere artig end denne Magiker! og var han ikke saa mørk, vilde han endog være smuk.“

Skjøndt blind, var Nydia skarpsindig nok til at indsee, at Julia ikke var af den Charakter, at Urbaces's

Galanterier kunde skræmme hende. Hun raadede hende derfor ikke længer derfra; men hendes oprørte Sind søgte kun en vild og stadigt voksende Længsel efter at erfare, om der virkelig var en saadan magisk Kraft til, som kan fængsle Kjærlighed til Kjærlighed.

„Lad mig gaae med Dig, ædle Julia,“ — sagde hun omsider; „min Nærværelse er vel ingen Beskyttelse, men jeg vilde gjerne være hos Dig, til Alt er paa det Rene.“

„Jeg synes godt om dit Tilbud,“ svarede Diomedes's Datter. — „Men hvorledes vil Du bære Dig ad? — vi komme først tilbe hjem, — man vil savne Dig.“

„Jone er overbærende,“ — svarede Nydia. — „Hvis Du vil tillade mig at sove under dit Tag, vil jeg sige, at Du, min tidlige Beskytterinde og Veninde, har indbudt mig til at tilbringe Dagen her, for at jeg kan synge nogle af mine thessaliske Sange for Dig; — hendes Godhed vil gjerne opfylde Dig saa ringe en Bøn.“

„Nei, bed Du for Dig selv!“ sagde den hovmodige Julia, — „jeg vil ikke nedlade mig til at bede Neapolitanerinden om nogen Gunst.“

„Vel, saa skal jeg gjøre det — jeg vil nu tage Afsted og frembære min Bøn, som jeg veed hun gjerne opfylder, og jeg kommer strax tilbage.“

„Gjør det, din Seng skal blive redt i mit eget Bærelse.“ —

Dermed forlod Nydia den skønne Pompejanerinde Paa Veien til Jone mødte hun Glaukus's Bogn, hvis stolte og kneisende Heste tildroge sig Mængdens Blikke.

Kjærlighedsjuld lod han Bognen et Dieblif holde, før at tale med Blomsterpigen.

„Du blomstrer jo som dine egne Roser, Nydia! — og hvorledes har din smukke Herskerinde det? — jeg haaber, at hun er kommen sig efter det stærke Uveir?“

„Jeg har endnu ikke talt med hende idag,“ svarede Nydia, — „men —“ —

„Men hvad? gaa lidt tilbage — Du staaer for nær ved Hestene.“

„Men troer Du, at Jone vil tillade mig at tilbringe Dagen hos Julia, Diomedes's Datter? — hun ønsker det, og hun har været saa god imod mig, dengang jeg kun havde saa Venner.“

„Guderne velsigne dit taknemmelige Hjerte! jeg indestaaer Dig for Jones Tilladelse.“

„Saa maa jeg vel blive hude Natten over og først komme hjem imorgen?“ — sagde Nydia, skammende sig ved den Roes, hun saa lidet fortjente.

„Som Du og den skønne Julia ville. Unbefal mig til hende, — og Et endnu, Nydia: naar Du hører hende tale, læg da Mærke til Contrasten mellem hendes Stemme og Jones Solbertoner. — Farvel!“

Hos ham vare Virkningerne af den foregaaende Nat

sporløst forsvundne, — hans Loffer slagrede for Binden, — hans glade, letbevægelige Hjerte hoppede ved hvert Spring af hans parthiske Hingste, — et sandt Billede af sit Fædrelands Gud! — fuld af Ungdom og Kjærlighed: — saaledes kjørte Glaucus i rask Trav til sin Sjæls Herskerinde.

Lad os nyde Diebliffet, saalænge vi kunne, hvor kan læse i Fremtiden? —

Da Aftenen kom, lagde Julia sig i sin Bærestol, som var stor nok til ogsaa at kunne rumme hendes blinde Fedsagerinde, og lod sig bære til de Bade udenfor Stadning, der vare hende betegnede af Urbaces: hendes naturlige Letfindighed bevirkede, at hendes Foretagende mindre vakte Rædsel i hendes Sjæl end en behagelig Spænden, og fremfor Alt gottede hun sig ved Tanken om den forestaaende Triumf over den forhadte Neapolitanerinde.

En lille munter Gruppe var samlet udenfor Villaen, da hendes Bærestol førtes hen til den for Qvinder bestemte Indgang til Badene.

„Saavidt jeg kan see i Tusmørket,“ — sagde en af de Tilstedeværende, „er det Diomedes's Slaver.“

„Ja vist, Klodius,“ — sagde Sallust, „det er formodentlig hans Datter Julias Bærestol. Hun er rig, min Ven; — hvorfor gjør Du ikke dine Hoser grønne hos hende?“

„Na, jeg troede engang, at Glaucus vilde ægte

hende. Hun skjuler ikke sin Tilbøielighed, — og da han spiller høit og uheldigt —

„Bilde Gæstertierne være gaaede over til Dig, vise Klodius! — En Kone er en god Ting, — naar hun tilhører en Anden.“

„Men,“ vedblev Klodius, „da jeg nu hører, at Glaukus vil ægte Neapolitanerinden, maa jeg dog forsøge min Lykke hos den forsmaaede Jomfru. I det mindste vil Hymens Lampe blive af Guld, og Karret vil forsones os med Flammens Lugt. Kun vil jeg protestere imod, at Diomedes nedlægger sin Datters Formue hos Dig, min Sallust!“*)

„Ha, ha! lad os gaae ind, min Ven; Vinen og Krandsene vente os.“

Bortsendende sine Slaver til den Deel af Huset, som var bestemt for dem, gik Julia ind i Badehuset med Nydia, men afflog Opvarterfjernes Tilbud og gik gjennem en hemmelig Dør ud i Haven bagved.

„Det er vist et Stevnemøde,“ bemærkede en af Slavindeerne.

„Hvad kommer det Dig ved?“ sagde den, der havde Opsynet; „hun betaler for et Bad og øder ikke Sa-

*) Det var en gammel romersk Lov, at Ingen maatte indsætte et Fruentimmer til sin Arving. Denne Lov blev eluderet, idet Faderen betroede en Anden sin Formue paa Datterens Begne. Men den Betroede kunde saa selv beholde den. Paa den Tid, vor Historie foregaaer, var dog denne Lov allerede affkaffet.

franen. Det er den Slags Bestillinger, vi kunne være bedst tjente med. Hør! hører Du ikke Enken Fulvia flappe i Hænderne? — løb Tosse, løb!"

Julia og Rhodia undgik den mere besøgte Deel af Haven og kom endelig til den af Ægypteren betegnede Plads. Paa en lille rund Græsplet stod Silenus's Støtte, belyst af Stjernerne; den muntre Gud hvilede paa et Klippestykke, — ved hans Fødder laae den bacchiske Ræv, og over Munden holdt han med udstrakte Arme en Klasse Druer, som han syntes at bide velkommen, før han nedslugte dem.

"Jeg seer ikke Magikeren," sagde Julia og saae sig om; men endnu medens hun talte, kom Ægypteren langsomt frem af det tilstødende Krat, og Vysset faldt blegt over hans bølgende Klædebon.

"Vær hilset, skønne Somfru! men ha! hvem er det? — vi maae ingen ledsagere have!"

"Det er ingen Anden end den blinde Blomsterpige, vise Magiker," svarede Julia, "hun er desuden en Thesfalterinde."

"Ah, Rhodia!" sagde Ægypteren, "jeg kjennder hende nok."

Rhodia veg gysende tilbage.

"Saavidt jeg husker, har Du været i mit Hus," hvisttede han i Rhodias Ore — "Du kjennder din Ed! — Tausshed og Hemmelighed nu som dengang, eller tag Dig iagt!"

„Men,“ tænkte han ved sig selv, „hvorfor betroe selv en Blind mere, end nødvendigt er? — Julia, vil Du ikke stole paa mig alene? Tro mig! Magikeren er ikke saa slem, som han synes.“

Med disse Ord trak han Julia venligt til Siden.

„Heren,“ sagde han, „holder ikke af mange Besøg paa eengang. Lad Nydia blive her, til vi komme tilbage! hun kan ikke være os til nogen Hjælp, og til Beskyttelse — er din egen Skjønhed tilstrækkelig, — din Skjønhed og din Rang; — ja Julia, jeg kender dit Navn og din Stand. Kom! betro Dig til mig, Du Rajadernes skjønne Medbeilerske.“

Den forfængelige Julia var, som vi have seet, ikke let at forknytte; Urbaces's Smiger gjorde sin Virkning, og hun samtykkede strax i at lade Nydia vente, indtil de kom igjen. Nydia paanødte hende heller ikke sin Nærværelse, thi ved Lyden af Ægypterens Stemme syntes hele hendes Frygt for ham at være vendt tilbage; — det var hende en behagelig Tølelse, at hun ikke skulde være i hans Selskab.

Hun gik atter ind i Huset og satte sig ind i et simplere Bærelse for at vente. Mange og bittre vare den stakkels Piges Tanker, men hun sad her i sit evige Mørke. Hun tænkte paa sin egen forladte Tilstand; hun var jo langt fra sit Fødeland, langt fra den kjærlige Omhu, der engang havde værnet om hendes Barndom, var berøvet Dagens Lys, havde kun Frem-

mede til at lede hendes Fjed, og saa var ovenikjøbet den eneste ungdommelige Følelse i hendes Hjerterammet af Forbandelse — hun elskede, og dog var alt hendes Haab en mørk og ureen Straale, som frydsede gennem hendes Sjel, idet hendes thessaliske Phantasi halvt tvivlende knyttede sig til Trolddomskræfter og magiske Kunster.

Naturen havde i denne stakkels Piges Hjerter nedlagt Spiren til Dyder, som aldrig skulde modnes. Modgangens Skole er ikke altid gavnlig, ofte formilder og forbedrer den, men ligesaa ofte fordærver og forhærder den. Naar vi see os karrigere behandlede af Skjebnen end de, som omgive os, og ikke kunne erkjende, at vi ved vor egen Handlemaade have fortjent denne Strengthed, blive vi kun altfor tilbøielige til at betragte Verden som en Fjende, byde den Trods, kæmpe mod vort bedre Jeg og give Lidenstaber Rum, der kun altfor let opflammes ved Følelsen af, at man lider Uret. Tidligt solgt som Slavinde, overgivet i en havesyg Gniers Hænder, derpaa hensat i nye Forhold, der kun endnu mere forbittede hendes Skjebne, kunde Nydia ikke bevare de Følelser uplettede, som Naturen havde nedlagt i hendes ædle Bryst. Hendes Sands for Ret og Uret var bragt i Forvirring af en Lidenstaber, hvortil hun affindigen havde hengivet sig, og de samme dybe tragiske Følelser, som vi læse om hos Qvinderne i den klassiske Oldtid — en Myrrha, en Medea — som fyldte

Sjælen og rev den heelt med sig, naar den engang havde hengivet sig til Kjærlighed, — herskede og rasede ogsaa i hendes Bryst.

Tiden randt hen; lette Trin trippede ind i det Bærelse, hvor Nydia endnu sad hensunken i sine mørke Betragtninger.

„Takket være de udødelige Guder!“ udbrod Julia, „her er jeg igjen, jeg har forladt den skrækelige Hule; kom, Nydia! lad os strax tage bort!“ —

Julia talte ikke mere, førend de sadde i Bærestolen. „D!“ sagde hun da skjælvende; „hvilken Scene! — hvilke frygtelige Besværgelser! og saa skulde Du have seet Herrens Dødningeanstigt! Men lad os ikke tale mere derom! Jeg har saaet Driften — hun indestaaer for dens Virkning. Min Medbeilerinde skal pludselig blive ligegyldig i hans Dine, og jeg, jeg alene skal blive Glaukus's Afgud!“

„Glaukus!“ udraabte Nydia.

„Ja, min Pige, jeg sagde rigtignok i Begyndelsen, at det ikke var Athenæren, jeg elskede, men jeg seer nu, at jeg maa betro Dig det Hele, — det er den skønne Glaukus.“

Hvilke Følelser kæmpede i dette Dieblif i Nydias Bryst! Hun havde tilladt, hun havde selv medvirket til at rive Glaukus fra Zone, men kun for med Magiens Kraft at overføre hans Kjærlighed til en Anden. Hendes Hjerte var nærved at bryde, — hun snappede efter

Beiret. I den mørke Bærestol mærkede Julia imidlertid ikke Noget til sin Ledsagerindes Bevægelse; hun talte vidt og bredt om de lovede Virkninger af Driften og om hendes nær forestaaende Triumf over Jone, om det rædselsfulde Sted, hun havde forladt, om Urbaces's ubevægelige Mine og hans Myndighed over den frygtelige Saga.

Imidlertid havde Rydia gjenbundet sin Hatning en Tanke lynede gennem hendes Sjæl; hun sov jo i Julias Bærelse, — kunde hun da ikke bemægtige sig Driften?

De kom til Diomedes's Huus og traadte ind i Julias Bærelse, hvor Aftensmaaltidet ventede dem.

„Drif, Rydia, Du maa være kold, Luften var skarp i aften; — mit Blod stivner som Is.“

Og Julia drak i dybe Drag af den frydrede Vin.

„Du har jo Trylledriften,“ — sagde Rydia, „maa jeg holde den i Haanden? Den Flaske er saa lille. — Hvilken Farve har Driften?“

„Den er klar som Kryстал,“ — svarede Julia, idet hun atter tog Flasken; „det er ikke muligt at stjæle den fra Vand. Hexen forsikrer ogsaa, at den er uden Smag. Men saa ubetydelig den synes, kan den dog sikkre Trost bringe for hele Livet; — den skal helles i noget Flydende, og Glaucus vil snart af Virkningerne spore, hvad han har drukket.“

„Den seer altsaa ganske ud som dette Vand?“

„Ja, lys og farveløs som det. Hvor det seer klart ud! Man skulde tro, at det var en Extract af Vlaanesflinsdug. — Herlige Drik, hvor Du straalet mit Haab imøde gennem Krystalsflasken!“

„Og hvorledes er den tillukket?“

„Blot med en lille Prop, — tag den engang op! Drikken har slet ingen Lugt. — Forunderligt, at Noget, som ikke virker paa nogen enkelt Sands, skal kunne byde over dem alle!“

„Er dens Virkning siebliffelig?“

„Ja, sædvanlig; men undertiden varer det nogle faa Timer.“

„O hvor dette derimod lugter behageligt!“ sagde Nydia pludselig, idet hun tog en lille Flaske fra Bordet og bøiede sig over dens vellugtende Indhold.

„Synes Du? Den Flaske er besat med Edelstene af nogen Værdi; Du vilde ikke tage Armbaandet igaar Morges, — vil Du have denne Flaske?“

„En saadan Duft vil rigtignok bedst kunne minde En, der ikke kan see, om den ædelmodige Julia. Hvis Flasken ikke er altfor kostbar . . .“

„O! jeg har tusinde langt kostbarere; tag den, Barn!“

Nydia neiede taknemmelig og gjemte Flasken i sit Klædebon.

„Vil Elskovsdriften være lige virksom uden Hensyn til Hvem der rækker den?“

„Om saa den styggeste Høg under Solen rakte den, maatte Glaufus finde hende smuk og ingen Anden — saa stor er Driffens Kraft.“

Ophidset af Binen og sine glade Illusioner var Julia nu lutter Munterhed og Lystighed; hun lo høit og talte om hundrede Ting, — og først da det var langt ude paa Natten, kaldte hun paa sine Slavinder og lod sig klæde af.

Da de vare sendte bort, sagde hun til Nydia:

„Denne hellige Drif maa ikke forlade mig, før Timen kommer, da den skal bruges. Hvil her under min Pude, Du klare Aand, og indgiv mig lykkelige Drømme!“

Med diæse Ord lagde hun Flasken under sin Pude. Nydias Hjerte bankede voldsomt.

„Hvorfor drikker Du Vand, Nydia? Tag Biin i!“

„Jeg er saa varm,“ sagde den blide Pige, „og Vandet køler mig, — jeg vil sætte Flasken ved Siden af min Seng, dens Indhold forfrisker i diæse Sommer-nætter, naar Søvnens Dug ikke falder paa vore Dine. Skjønne Julia, jeg maa forlade Dig meget tidligt, — det er Jones Billie, — maaskee før Du vaagner; modtag derfor allerede nu min Lykønskning!“

„Tak! naar vi atter sees, vil Du maaskee finde Glaufus for mine Fodder.“

De gik til Sengs, og Julia, udmattet af Dagens Bevægelser, faldt snart i Søvn; men ængstende og

brændende Tanker belgede gennem den aarvaagne Thessalierindes Sjæl. Hun lyttede til Julias rolige Aandedræt, og hendes Dre, som var vant til at bemærke Lydens fineste Nuancer, overbeviste hende snart om hendes Sovesælles dybe Søvn.

„Staa mig nu bi, Venus!“ hviskede hun for sig selv.

Hun reiste sig sagte, heldede det vellugtende Vand, Julia havde givet hende, paa Marmorgulvet, skyllede flere Gange Flasken omhyggelig med Vandet, som stod ved Siden, listede sig hen til Julias Seng, som hun med Lethed fandt (thi Dag og Nat vare eens for hende), stak sin skjælvende Haand under Pudsen og tog Elskovsdriften. Julia rørte sig ikke, hendes Aande viftede kølende paa den blinde Piges Kind. Nydia aabnede derpaa Flasken, heldede dens Indhold i den anden Flaske, fyldte atter Driften forrige Gjemmested med det klare Vand, som Julia forsikrede saae ganske saaledes ud, og lagde derpaa Flasken paa dens forrige Sted. Nu listede hun sig hen til sin Seng, og ventede — med hvilke Tanker! — paa Daggrø.

Solen var staaet op, — Julia sov endnu, — Nydia klædte sig paa uden Stoi, glemte omhyggelig Skatten i sit Klædebon, tog sin Stav og forlod iilsomt Huset.

Portneren Medon hilste hende venlig, da hun steg ned ad Trappen, som gik ud til Gaden; — hun

hørte ham ikke, — hendes Sjæl var forvirret og omtumlet i oprørste Tankers Hvirvel, — hver Tanke var en Lidenstab! Hun sølte den rene Morgenluft paa sin Kind, men den koelede ikke hendes sjulmende Aarer.

„Glaufus!“ mumlede hun, „alle den mægtigste Magies Elskovsdrifke kunne ikke faae Dig til at elske mig, som jeg elsker Dig! — Jone! — ha, bort med al Nølen! bort med Samvittighedsnag! — Glaufus! min Skjebne ligger i dit Smil, — og din — o Haab! o Glæde! o Lykjalighed! — din Skjebne er i mine Hænder!“

Ende paa første Deel.

Blomsterpigen

eller

Pompejis sidste Dage.

Roman

af

G. Lytton Bulwer.

Anden Deel.

Kjøbenhavn.

Trykt i Carl Lunds Officin.

1864.

REGIUM

1804

REGIUM

1804

1804

REGIUM

1804

1804

1804

Sjerde Bog.

Første Kapitel.

Betragtninger over de første Christnes Iver. To
Mænd satte en farlig Beslutning. Mure have Øren
— især hellige Mure.

Hvo der betragter Christendommens tidligere Historie, vil indsee, hvor nødvendig den hensynsløse Troesiver var, som uden at frygte Fare, uden at modtage Forlig, begejstrede sine Forsægtere og opretholdt sine Vidner. I en herskende Kirke forraader Intolerancens Aand sin egen Sag, — i en svag og undertrykt Kirke er derimod den samme Aand dens mægtige Støtte. Det var nødvendigt at foragte, hade og affkye andre Mennekers Tro, for at kunne modstaae de Fristelser, den lagde for dem; — det var nødvendigt med Strenghed at holde paa den Mening, at Evangeliet ikke blot er den sande Religion, men den eneste saliggjørende Tro, for at hårde dets Tilhænger for dets Læresætningers Strenghed og give ham Mod til det hellige farefulde Hverv, at omvende Polttheisten og Hedningen. Sektererens

Strengbed, som forbeholder den evige Retfærdighed og Him-
 merig for nogle faa Udvalgte, og som kun seer Djævl
 i de andre Religioners Guder, maatte naturligt vække
 et Onske hos ham om at omvende alle dem, lil hvem
 Menneſkeſjærlighedens Baand knyttede ham, og den
 Drevkraft, der laae i Kjærlighed til Næſten, maatte
 yderligere forøges ved Uttraaen efter at arbeide for
 Guds Ære. Det var den Chriſtne Troes Hæder, at den
 paatvang driftigen Skepticismen hos Nogle, Modſtanden
 hos Andre, Philoſophens viſe Foragt ſom Folkets
 fromme Gysen ſine Lærdomme, — netop hans Intole-
 rance forſnydede ham med de bedſte Midler til ſeirrig
 Fremgang, og den bløde Hedning begyndte tilſidſt at
 troe, at der maatte dog viſt ligge noget Helligt i en
 Iver, der var hans Erfaring fremmed, ſom ikke ſtandsede
 for nogen Hindring, ikke frygtede nogen Fare og ſelv
 paa Pinebænken eller paa Skafottet — heelt forſkjelligt
 fra de ſpeculative Philoſophers rolige Diſputatter —
 henviſte Stridsspørgsmaalet til den evige Dommers Af-
 gjørelſe. Saaledes ſtete det, at den ſamme Iver, ſom
 gjorde Middelalderens Chriſtne til Fanatikere uden
 Barmhertighed, gjorde de forſte Aarhundreders Chriſtne
 til Helte uden Frygt.

Af diſſe glødende, driftige, alvorlige Naturer var
 Dlynthus ikke den mindſt ivrige. Aldrig ſaa ſnart var
 Apocides ved Daaben optagen i Kirkenes Stjod, ſor
 Nazaræeren gjorde ham opmærkſom paa, at han umuligt

kunde vedblive at gjøre Tjeneste som Præst og bære Præstedragt. Han kunde aabenbart ikke paa eensgang tilbede den sande Gud og udvortes tjene den onde Aands Afgudsalter.

Men det var ikke Alt; Olynthus's sangvinke hestige Sind saae i Apæcides et Redskab til at afløre Gjøglerierne ved Jhs's Drakler for det bedragne Folk. Han troede, at Himlen selv havde sendt dette Redskab, for at drage Sløret fra Mængdens Dine og maaskee berede Veien for en heelt Stads Omvendelse. Han nølede da ikke med at henvende sig til Apæcides's friske blussende Enthusiasme, at vække hans Mod og opflamme hans Iver. Efter forudgaaende Aftale mødtes de Aftenen efter Apæcides's Daab i Gybeles tidligere omtalte Grotte.

„Den første Gang, Draklet igjen skal raadspørges,“ sagde Olynthus i Samtalens Bøb, „træder Du frem til Gitteret, forkynder lydeligen Folket det Bedrageri, det taaler, og opfordrer det til at træde ind og selv bejee den grove, men kunstige Mechanisme ved dette Bedrag, som Du har beskrevet mig. Frygt ikke, — Herren, som beskyttede Daniel, vil ogsaa beskytte Dig; vi, hele den kristne Menighed, skulle være blandt Mængden; vi skulle fremskynde de Uengstelige, og i den største Bevægelse af Folkets Harm og Skamsuldhed vil jeg plante Palmegrenen, Evangeliets Sindbillede, paa Alteret

— og paa min Tunge skal den levende Guds Aand nedstige.”

Glødende og begejstret som han var, vandt Apæcides Behag i dette Forslag. Han glædede sig ved saa tidlig at finde Leilighed til at lægge sin Tro for Dagen, og til hans fromme Følelser sluttede sig Uergrelse over det Bedrag, han selv havde taalt, Udraa efter at hevne det. I denne sangvinste Overspringen af alle Hindringer (en Blindhed, der er nødvendig for Alle, som foretage sig vovelige og dristige Handlinger) saae hverken Olynthus eller Profelyten alle de Vanskeligheder, der stillede sig iveien for deres Plans Fremme, saafremt hele Folket i sin ærefrygtfulde Overtro ikke vilde troe den ægyptiske Gudindes egen Præsts Vidnesbyrd om hendes Asmagt.

Apæcides samtykkede da i dette Forslag med en Beredvillighed, som glædede Olynthus. De skiltes ad med den Aftale, at Olynthus skulde tale med de betydeligste Medlemmer af den kristne Menighed om dette store Foretagende, modtage deres Raad og Tilsiagn om deres Hjælp paa den vigtige Dag. Det traf sig saaledes, at en Fjøskest forefald to Dage efter denne Samtale, og denne Fjst frembød en gunstig Leilighed til Udførelsen af deres Plan. De aftalte at mødes engang endnu næste Aften paa samme Sted, og ved dette Møde skulde det nærmere bestemmes, paa hvilken Maade Bedrageriet den følgende Dag skulde afføres.

Hændelsesviis fortælles den sidste Deel af denne Samtale i Nærheden af et Sacellum, et lille Capel, og saasnart Olynthus's og Præstens Skikkelser vare forsvundne af Grotten, kom en mørk, frastødende Figur frem bag dette Capel.

„Saa var det dog til nogen Nytte, at jeg listede mig efter Dig,“ sagde den Lurende, „Du Jhs's Præst har ikke blot af Lyst til at disputere talt med denne mørke Christen. Ha! at jeg ikke kunde høre hele Eders kostelige Plan! Men saameget veed jeg dog, at I pønsse paa at profanere de hellige Mysterier, og at I imorgen atter mødes paa dette Sted, for at aftale Tid og Maade. Osiris skærpe da mine Øren, at de kunne opdage Eders uhorte Forbovenhed. Naar jeg har hørt noget mere, maa jeg stroy tale med Urbaces. Vi skulle komme Eder i Forkjøbet, gode Venner, hvor kloge I end indbilde Eder at være. Foreløbigt gjemmes Eders Hemmelighed i mit Bryst.“

Med disse Ord hyllede Kalenus sig ind i sin Rappe, thi ham var det, og gif tankesfuld hjemad.

Andet Kapitel.

Vært, Kok og Kjøkken i den antike Tid. — Apærides
besøger Ione, — deres Samtale.

Den Dag, da Diomedes vilde give en Fæst for sine udvalgte Venner, var da endelig kommen. Den vakre Glaukus, den skønne Ione, den naadige Pansa, den høibaarne Klodius, den udødelige Fulvius, den fine Lepidus og den epikuræiske Sallust vare ikke de eneste, som skulde hædre denne Fæst. Han ventede ogsaa en gammel Senator fra Rom (en Mand af Ravn, der nød stor Anseelse ved Hoffet), og en stor Kriger fra Herkulanum, som havde sægtet under Titus imod Jøderne, og som, efter at have beriget sig uhyre i Krigen, bestandig hørte af sine Venner, at Fædrelandet stod i evig Gjæld til hans uegennyttige Bestræbelser. Selskabet udstrakte sig dog til et større Antal, thi skjøndt det af Romerne egentlig holdtes for upassende at have færre end tre og flere end ni Gjæster, overstredes dog denne Regel ofte af de Pragtsyge, og vi vide af Historien, at ved de mest glimrende af disse Gjæstebud bevarledes undertiden et udvalgt Selskab af over tre Hundrede Per-

soner. Dog Diomedes var mere besejdet og lod sig nøie med at fordoble Musernes Antal. Hans Selskab bestod af 18, et Antal, som nutildags ikke vilde stride imod den gode Tone. „Jo flere desto muntre.“ siger Ordsproget, — jeg for min Deel har altid fundet det Modsatte ved de Gjæstebud, hvori jeg har deeltaget.

Det var om Morgenens for Gjæstebudet. Diomedes vilde vel gjerne give Manden af Stand og Dannelse, men havde dog endnu saamegen Kjøbmandserfaring, at han vel vidste, at Herrens Die gjør en rask Tjener. Med Tunicaen udnappet om den tykke Mave, med mangelige Tøfler paa Fødderne og en lille Stof i Haanden, hvormed han snart veiledede en døven Slaves Blik snart gav ham en Lection paa Bagen, gif han derfor omkring fra Bærelse til Bærelse i sin kostbare Villa.

Han forsmaaede end ikke at aflægge et Besøg paa det hellige Sted, hvor Festens Præster tilberede deres Offre. Ved Indtrædelsen i Kjøkkenet fildredes hans Dre behageligen ved Larmen af Potter og Bander, af Eder og Befalinger. Hvor lidet end dette uundværlige Rum synes at have været i alle Huse i Pompeji, var det derimod sædvanlig prydet med en forbausende Mængde forskjellige Gryder og Kar, Stegepander og Saucestaale, Knive og Former, uden hvilke en Køl af Vand i Oldtiden som i Nutiden erklærede det for umuligt at kunne tillave noget Spiseligt. Og da Brændet dengang, som nu, var dyrt og sjældent i hine Egne, synes Opfindelses-

evnen at have havt megen Umage med at udfinde, hvorledes man kunde tillave saameget som muligt ved den mindst mulige Jld. Et beundringsværdigt Redskab til dette Diemed findes i Museet i Neapel, nemlig en bevægelig Skorsteen, omtrent saa stor som et Foliobind, indeholdende Jldsteder til fire Hæde og et Apparat til at opvarme Vand eller andre Driskevarer.

I det lille Kjøkken vimsede en Mængde Skikkelser omkring, som aldrig før havde seet Herren.

„D!“ mumlede han ved sig selv, „den forbandede Kongrio har taget sig en heel Legion Kofke til Hjælp. De ville naturligviis ikke tjene for Intet, og det er et nyt Tillæg til Dagens Udgifter. Ved Bacchus! jeg maa endda prise mig lykkelig, hvis de Slynkler ikke stifte et Par Driskekar til sig — behændige ere de, og der er god Plads i deres Tunica! — de ruinere mig!“

Koffene vedbleve at arbejde, som om de ikke mærkede Diomedes's Nærværelse.

„Hei, Cuklio, din Eggepande! Hvad, er det den største? den rummer jo kun 30 Eg; i de Huse, hvor jeg sædvanlig foger, rummer den mindste 50, naar det skal være!“

„Den samvittighedsløse Skurk,“ tænkte Diomedes, „han taler om Eg, som om de kun kostede en Sesterts Hundredet!“

„Bed Merkur!“ raabte en lille, næsviis Pærling, „har man noget Sted seet Mage til gammeldags Suffer-“

brødsformer? — det er umuligt at vise sin Kunst med saadanne raae Redskaber. Sallusts simpleste Kageform fremstiller hele Trojas Beleiring; Hector — og Paris — og Helena, — med den lille Astyanax og Træhesten ovenifjæbet!"

"Stille med den dumme Snak," sagde Kongrio, Husets Kof, der syntes at overlade Hovedandelen i Slaget til sine Allierede — „min Herre Diomedes hører ikke til de overdaadige Døgenigter, som maae have Alt efter sidste Mode, det koster hvad det vil."

"Du lyver, ugle Slave," raabte Diomedes meget opbragt, — „Du har alene kostet mig saameget, at det kunde ødelægge en Lukullus; — kom ud af din Hule, jeg har Noget at sige Dig."

Med et listigt Blik til sine Hjælpere adlød Slaven Befalingen.

"Du Mænd med de tre Bogstaver*), sagde Diomedes med en høitidelig Dommermine, — „hvor har Du turdet understaae Dig at samle alle de Kjaltringer i mit Huus? Jeg seer Tyv skreven i hvert Træk i deres Ansigter."

"Jeg forsikkrer Dig Herre, at de ere Mænd af den agtværdigste Charakter — de bedste Kofke i Staden — det er en stor Lykke, naar man blot kan faae dem; men for min Skyld —

*) Et sædvanligt Stjæltsord istedetfor det af tre Bogstaver bestaaende Ord: fur, Tyv.

„For din Skyld! elendige Kongrio“ — afbrød Diomedes ham — „og hvormange Penge har Du stjaalet fra mig — hvor ofte har Du bedraget mig ved Torveindkjøb, hvormange herlige Kjødspiser har Du forvandlet til Fedt og solgt i Forstæderne — hvormange falske Regninger har Du skrevet mig op for ituslagne Bronze- og Leerkar — for Du er bleven istand til at faae dem til at tjene Dig for din Skyld?“

„Nei Herre! sæt ingen Plet paa min Ærlighed, Gid Guderne forlade mig, om —“

„Swærg ikke!“ — afbrød den vrede Diomedes ham paany — „thi Guderne kunde sonderknuise Dig som Meeneder, og jeg vilde da være uden Kof ved Spisetid. Men nok herom nu; — hold et skarpt Øie med dine mistænkelige Medhjælpere — og kom mig ikke imorgen med Historier om sønderslaaede Kar og om Bægere, der ere komne bort med en ubegribelig Maade, eller hele din Ryg skal blive til een Bule. — Og hør nu, Du veed jo, at Du har praffet mig disse phrygiske Attager*) paa for en Priis, ved Herkules! som man kunde underholde en maadeholden Mand for et heelt Aar igjennem — lad dem ikke blive for meget stegte. Sidste Gang, Kongrio, jeg gav mine Venner et Gjæstebud,

*) Attagen fra Phrygien eller Jonien var særdeles elsket af Romerne — Attagen carnis suavissimæ — (Plin. X, Cap. 8 og 9). Den var lidt større end en Agerhøne.

da din Forsængelighed løb af med dig og Du vilde forsøge din Kunst med en Trane fra Melos, husker Du nok, at den kom paa Bordet saa haard som en Steen fra Utna, — som om Phlegetons hele Jld havde ud-tørret dens Safter. Vær nu beskeden denne Gang, Kongrio, — forsigtig, men beskeden. Beskedenhed er store Bedristers Umme, — og vil Du ikke nu saalidt som ellers spare din Herres Pung, saa tag dog i det mindste Hensyn til hans Vre."

"Man skal ikke have seet Mager til Gilde i Pompeji siden Herkules's Dage.

"Stille, — stille, din forbandede Pralhal! — Men sig mig, Kongrio, med Hensyn til den lille Knekt der, ham, der fornærmede mine Kar, denne næsvise Rjokkendreng — var det Andet end Uforskammethed, naar han rev ned paa mine Kageformer? Du veed, jeg vil nødig komme frem med noget Gammeldags, Kongrio!"

"Det er engang en Bane hos os Kofke," svarede Kongrio alvorlig, „at nedsætte vore Redskaber for der-ved at sætte vor Kunst i et flaxere Lys. Formerne ere meget kjonne, men derfor skulde Herren dog til næste Gang købe nogle nye af —

"Det er nok," raabte Diomedes, som syntes at have besluttet aldrig at lade sin Slave tale ud. — „Nu til din Dont! opbyd hele din Kunst, gjør Alt for at overgaae Dig selv — lad Folk mi kunde Diomedes hans Kof — sørg for, at Slaverne i Pompeji kunne kalde

Dig Kongrio den Store! Naa, affted nu! — nei, vent et Dieblif — Du har dog vel ikke brugt alle de Penge, jeg gav Dig til Indkjøbet?”

„Jo Herre, det har jeg rigtignok, Nattergaleungerne og de romerske Tomacula*), de britiske Østers og forskjellige andre Ting, som det er for vidtløftigt at opregne, ere ikke engang betalte endnu; men hvad gjør det? Enhver giver den rige Diomedes's Archimagirus**) uindskrænket Credit.“

„O, samvittighedsløse Vdeland, — hvilken Odselhed — hvilken Overdaadighed! — jeg er ruineret! — men gaa, skynd Dig, — see efter! — smag, — lav til, — overgaa Dig selv! Lad den romerske Senator ikke faae Grund til at have Medynk med den stakkels Pompejianer. Affted, Slave, — og glem ikke de phrygiske Attagener.“

Overkoffen forsvandt paa sine naturlige Enemærker, medens Diomedes vraltede tilbage til de stadselige Værelser. Alt vandt her hans Bifald, Blomsterne vare friske, — Fontainerne sprang muntert, — Mosaisk Gulvene vare glatte som Speil.

„Hvor er min Datter Julia?” spurgte han.

„I Badet.“

*) — candiduli divina tomacula porci. — Juvenal lib. X 355

En meget dyr, velsmagende Pølse.

**) Archimagirus var Overkoffens stolte Titel.

„Naa, det er sandt — ja, Tiden løber, — jeg skulde jo ogsaa bade mig.“

Der Historie vender tilbage til Apærides. Da den unge Præst samme Dag vaagnede op af den feberagtige, afbrudte Søvn, som fulgte efter hans Optagelse i en Tro, der dannede en saa skarp og paafaldende Modsætning til den, hvori han fra Ungdommen af var opdraget, kunde han neppe ret faae i sit Hoved, at han ikke drømte endnu, — han var sat over den stiebne-
svangre Strøm; — hans Fortid maatte Intet have tilfælles med Fremtiden; de to Verdener — det, som var fæet, og det, som skulde skee — vare skarpt adskilte. Hvilket dristigt og voveligt Foretagende havde han ikke indviet sit Liv til: at afløre de Mytterier, i hvilket han selv havde taget Deel, — at vanhellige de Ulte, han havde tjent, — at anklage den Gudinde, hvis præstelige Kjortel han bar! Efterhaanden indsaae han, hvilket Had, hvilken Afsty han vilde fremkalde blandt de Fromme, selv naar det lykkedes; — strandede hans forvovne Forsøg, hvilke Piinsler vilde han da ikke komme til at lide for en hidtil ukjendt Forbrydelse, — en Forbrydelse, hvis Straf ingen udtryffelig Lov havde fastsat, men hvor Straffen netop af den Grund vilde blive hentet fra en forældet, uanvendelig Lovgivnings Ruskammer. Kunde han endog af sine Venner, af sin egen Søster, vente Retfærdighed, om de ogsaa vilde skænke ham Medlidenhed? denne kjække, heroiske Handling vilde de med

deres hedenſke Dine maafſtee betragte ſom et hæsligt Graſald, i bedſte Tilfælde ſom en medynktværdig Afſindighed.

Han vovede Alt; han gav Slip paa Alt i denne Verden, — i Haab om at ſikre ſig den evige Salighed i den anden, der ſaa pludſelig var aabenbaret for ham. Medens diſſe Tanter paa den ene Side ſtormede ind paa ham, holdtes han paa den anden Side opreift af ſin Stoltthed, ſit Mod, ſin Dyd, i Forbund med Tanken om Hevn og harmſuld Afiſt for det Bedrag, hvis Redſkab han hidtil havde været.

Kampen var heftig og kort; men hans nye Folelſer triumpherede over de gamle, og et mægtigt Argument til Gunſt for Kampen mod forældede Meningers og nedærvædede Formers Hellighed turde ligge i den Seier, ſom denne unge Præſt vandt over begge. Havde de forſte Chriſtne mere ladet ſig beherſke af det Traditionelles imponerende Skin, havde de været mindre demokratifke i dette misbrugte Ords rene og høie Betydning, vilde Chriſtendommen allerede være gaaet tilgrunde i ſin Bugge!

Hver Præſt ſov efter Tour flere Nætter efter hverandre i Templet's Bærelſer, og den Tid, hvori det tilkom Apæcides at have Vagt, var endnu ikke tilende. Da han derfor havde reiſt ſig fra ſit Leie, indhyllet ſig ſom ſædvanlig i ſin Kappe, og forladt ſin ſnevre Celle, befandt han ſig atter foran Templet's Alter.

Udmattet af de sidste Dages heftige indre Kamp, havde han sovet til langt op paa Morgenens, og Solen kastede allerede sine glødende Straaler lodret ned paa det hellige Sted.

„Salve, Apacides!“ sagde en Stemme, hvis naturlige Haardhed ved lang Dvælse var formildet til en næsten ubehagelig Blødhed. „Du staaer silde op; har Gudinden aabenbaret sig for Dig i Drømme?“

„Kunde hun aabenbare sit sande Bæsen for Folket, Kalenus, hvor vilde da ikke disse Altene komme til at savne Røgtelse!“

„Det kan være sandt,“ svarede Kalenus, „men Gudinden er ogsaa viis nok til kun at omgaaes med Præsterne.“

„Den Tid kan komme, da hun vil blive afløret uden sin egen Villie.“

„Det er ikke rimeligt; hun har bevaret sit Herredømme i uendelige Tider. Hvad der saalænge har udstaaet Tidens Prøve, bukker sjældent under i Kampen med Nødhedsygen. Forøvrigt har Du, min unge Broder! ingen Ret til at komme med deslige Yttringer.“

„Det tilkommer ialfald Dig ikke at bringe dem til Tausshed,“ svarede Apacides stolt.

„Hvor hidsig! — nu. jeg vil ikke trættes med Dig. Har Egypteren ikke overbevist Dig om Nødvendigheden af, at vi leve i Enighed? har han ikke viist Dig vor

Berettigelse til at flusse Folket og selv nyde Livet? hvis ikke, Broder! er han ei den store Magiker, han agtes for at være."

"Du har vel altsaa nydt hans Underviisning?" spurgte Apæcides med et bittert Smil.

"Ja! men jeg trængte mindre dertil end Du. Naturen havde allerede udrustet mig med Lyst til Nydelse og Torst efter Penge og Magt. Læng er den Bei, som fører Belystningen til et strengt Liv; men der er kun eet Skridt fra Syndens Glæder til Syfleriets Ly. Vogt Dig for Gudindens Hvern, dersom dette Skridts Kort-
hed skulde blive opdaget af Mængden."

"Og vogt Du Dig for den Time, da Graven brister og Raadenheden indensfor kommer for Dagens Lys!" svarede Apæcides stolt og høitidelig. "Farvel!"

Med disse Ord overlod han sin Collega til hans egne Tanker. Nogle Skridt fra Templet vendte han sig om for at see tilbage. Kalenus var allerede traadt ind i Præsternes Hal; Tiden til det Maaltid, som de Gamle kaldte Prandium, og som svarer til vor Frokost, nærmede sig nu. Det hvide, smukke Tempel straaede herligt i Solens Lys. Paa Altrene foran, der vare prydede med Blomsterfransse, steg Røgelse iveiret. Præsten kastede et langt og sørgmodigt Blik ud over denne Scene — det var sidste Gang at han saae den.

Derpaa begav han sig langsomt paa Veien til sin Søsters Huus, — thi han ønskede, førend muligvis

det sidste Baand, som forenede dem, skulde sønderrives, — for han næste Dag styrtede sig i en Fare, hvis Udfald syntes saa tvivlsomt, endnu engang at see sin eneste Slægtning, sin sømmeste og tidligste Veninde.

Han naaede hendes Huus og sandt hende i Haven med Nydia.

„Det er kjærligt gjort af Dig, Apærides!“ sagde Jone glad; „o, med hvilken Bænafel har jeg ikke ønsket at see Dig! hvorledes skal jeg takke Dig! Det var ikke venligt af Dig, at Du ikke besvarede et eneste af mine Breve, at Du ikke vilde modtage min hjertelige Tak! O, Du har jo hjulpet til at bevare din Søster for Banærel! Hvorledes skal jeg takke Dig, nu da Du omsider kommer til hende?“

„Min kjære Jone! — Du har Intet at takke mig for, thi din Sag var jo ogsaa min, — lad os ikke mere tale om den Gjenstand eller om dette ryggesløse Menneske, der er os begge saa forhadet! det er muligt, at jeg snart finder Veilighed til at vise Verden, hvorledes det er sat med hans indbildte Viisdom og hans hylleriiske Strengthed. Men lad os sætte os, Søster, Solens Hede har mattet mig; lad os sætte os i Skyggen, lad os for en Stund atter være hinanden, hvad vi engang have været!“

Under en bred Platan, omsnoet af Sissus og Arbutus, med det levende Springvand foran sig, med det friske Grønsvær under deres Fødder, hvor den muntre

Cicade, der engang var saa kjær for Athen, hist og her hoppede frem imellem Græsset — saaledes sadde Broder og Søster for sidste Gang paa denne Jord ved hinandens Side. Man kan endnu betræde den samme Plads, men Haven er der ikke mere, Søilerne ere omslyrte, og Springvandet har ophørt at spille. Imellem Pompejis Ruiner maa den Reisende opsoge Jones Huus: dets Levninger ere endnu synlige, men jeg vil ikke røbe dem for den almindelige Reisendes Sverdagsblik. Hvo der er lidt mere sindrig end Hoben, vil let finde dem; — naar han har fundet dem, saa bevare han Hemmeligheden! —

De satte sig, og Nydia, glad ved at være alene, gik hen i den modsatte Ende af Haven.

„Jones, min Søster,“ sagde den unge Omvendte, „læg din Haand paa min Pande, det føler saa godt. Tal til mig, thi din blide Stemme ligner et Lustpust, den bringer baade Forfriskning og Musik. Tal til mig, men Du maa ikke velsigne mig! Du maa ikke komme med et Ord af de Talemaader, som vi som Børn have lært at ansee for hellige.“

„Al! hvad skal jeg da sige? Hjertets Sprog er saa sammenvævet med Religionens, at Ordene blive matte og kolde, naar man bortviser enhver Betydning paa vore Guder.“

„Vore Guder!“ mumlede Apæcides gysende: „Du handler allerede imod min Bøn.“

„Skal jeg da alene tale til Dig om Iis?”

„Den onde Aand? — nei, saa vær hellere stum for evig, medmindre Du kan — men bort, bort med denne Tale! vi ville nu ikke disputere og fives, — vi ville ikke dømme hinanden med Haardhed. Du maa ikke i dette Dieblif betragte mig som en Graftalden, og jeg vil ikke hengive mig til Smerte og Skam over, at at Dre er en Afgudsstilbeder. Nei, min Søster, lad os undgaae saadanne Gjenstande og saadanne Tanker. I din Nærværelse kommer der en ukjendt No over min Aand, og for en kort Stund glemmer jeg mig selv. Naar jeg saaledes lægger mit Hoved til dit Bryst, naar jeg saaledes hviler i din omme Favn, er det mig, som om vi vare Born endnu, og som om Himlen endnu med samme Venlighed smiler ned paa os begge. Men af, hvis jeg ikke nu gaaer tilgrunde — spørg ikke, hvilken Fare jeg sigter til, — naar det skulde blive mig tilladt at tale til Dig om en hellig Sag, — hvilket Haab for mig selv kunde da opveie min Fortvivlelse for Dig, hvis jeg fandt dit Dre tilluftet og dit Hjerte forhærdet? I Dig, min Søster, seer jeg et forædlet og forskjønnet Billede af mit eget Væsen. Kan Speilet leve for stedse, naar Formen selv bliver brudt som en Pottemagers Leer? — Al nei — nei, — Du vil laane mig Dre. Grindrer Du endnu, hvorledes vi Haand i Haand vandrede over Markerne ved Bajæ for at plukke Foraarets Blomster? — netop saaledes skulle vi Haand

i Haand træde ind i den evige Have og befrandsø os selv med de uforgængelige Lilier!"

Forbause og forvirret ved Ord, som hun ikke kunde fatte, men rørt indtil Taarer af den veemødige, mildt klagende Tone, i hvilken de bleve udtalte, hørte Jone paa dette et overstrømmende Hjertes rene Udbrud. Virkelig var Apærides selv i en langt blidere Stemning end sædvanlig, thi han pleiede enten at være nedsunken i en dyb Grublen over sine egne Tanker eller at henrives af sin Charakters Hestighed. Vore ædleste Følelser ere af en skynsyg Natur, — de skjulesatte, de opfyldte hele Sjælen, om der endogaa paa Overfladen svømmer mørke Luner. Idet vi foragte de smaalige Gjenstande, som omgive os, anseer man os for vrangne; — idet vi ere utaalmelige ved enhver jordisk Forstyrrelse i vore guddommelige Drømme, ansees vi for pirrelige og uvenlige. Thi da der ikke gives nogen tommere Glimt mere end det Haab, at det ene Hjerte skal føle ganske paa samme Maade som det andet, bedømmer Ingen os med Retfærdighed; ja ikke engang de Personer, som ved de snevreste og fjærligste Baand ere knyttede til os, komme os imøde med Overbærenhed. Men naar vi engang hvile i den kolde Grav, saa kommer Angeren, saa forbauses baade Venner og Fjender ved at tænke over, hvor lidet de dog egentlig have at tilgive os.

"Saa vil jeg da tale med Dig om vore tidligere glade Aar," sagde Jone. "Skal den blinde Pige synge

Dig en Sang om den forsvundne Barndom? — hun har en saa blid og klangfuld Stemme, og hun kan en Sang om denne Gjenstand, der ikke indeholder nogen Bentydning, som kunde saare Dig."

"Erindrer Du Ordene, Søster?" spurgte Apæcides.

"Jeg troer det, thi den simple Melodi har indpræntet dem i min Hukommelse."

"Saa maa Du selv synge den for mig. Mit Øre er ikke modtageligt for nogen Stemme, som det ikke forud kjender, og din, som er saa rig paa hjemlige Erindringer, har stedse været mig kjærere end hine leiede Sangerinders fra Lycien og Areta. — Syng Du for mig!"

Jone vinkede ad en i Portikus staaende Slavinde, sendte hende efter sin Luth, og da denne var bleven bragt, sang hun til en blid og simpel Melodi en Klagesang over den svundne Barndoms Glæder.

Med megen Taft havde Jone valgt denne veemodige Sang, thi for den Sorgfulde klinger Intet saa modbydeligt som Glædens Stemmer; det bedste Lægemiddel ligger da i selve Veemoden. De mørke Tanker lade sig idetmindste formilde, om de end ikke kunne adspredes — de tabe derved Virkelighedens skarpe, haarde Omrids og smelte hen i Idealets Farverigdom. Ligesom Lægen som Middel imod en indvortes Skade anvender en udvortes Irritation, som, idet den tilføjer et ringere Saar, drager Giften bort fra de ædlere Dele,

saaledes maa vor Kunst i at helbrede Sjælens fortærende Bylder yttre sig i at drage den Smerte, som gnæver i det Indre, til Overfladen og saaledes formilde den.

Saaledes gif det Apocides; medens han hengav sig til denne selvklare Stemmes Magt, der mindede ham om svundne Dage og kun halvt berørte Nutidens Smarter, glemte han den nærmeste brændende Kilde til Diebliffets piinlige Tanker. Timer svandt hen, under hvilke Jone snart sang for ham snart talte med ham, og da han reiste sig, for at tage Afsked, skete det i en langt roligere og mildere Stemning end den, hvori han var kommen.

„Jone,” sagde han, idet han trykkede hendes Haand, „skulde Du høre mit Navn sværte og bagtale, vilde Du da troe Bagvaskelsen?”

„Aldrig, min Broder, aldrig!”

„Har ikke ogsaa Du den faste Overbeviisning, at den Onde bliver straffet og den Gode belønnet efter Døden?”

„Kan Du tvivle derom?”

„Troer Du, at den virkelige Gode i sin Iver for Dyden bør opoffre enhver egenkjærlig Interessé?”

„Hvo der gjør dette, ligner Guderne.”

„Og troer Du, at den Belønning, der venter ham hiinsides Graven, vil staae i Forhold til det Nød og den Reenhed, hvormed han har handlet her?”

„Saaledes har man lært os at haabe.”

„Kys mig, min Søster. Gudnu et Spørgsmaal. Du staaer i Begreb med at ægte Glaucus; maaskee dette Giftermaal endnu mere fgn adskille os, — dog derom ville vi ikke nu tale, — Du vil ægte Glaucus, — elsker Du ham ogsaa? Nei, min Søster, svar mig med Ord.“

„Ja,“ hvisttede Jone rødmande.

„Føler Du, at Du for hans Skyld kunde frasige Dig al Stoltthed, trodse Skjændselen, ja styrte Dig i Døden? Jeg har hørt, at naar en Qvinde virkelig elsker, er hendes Kjærlighed i den Grad uden Grændser.“

„Min Broder! alt dette kunde jeg gjøre for Glaucus, og jeg vilde føle, at det ikke var noget Offer. Den Qvinde, som elsker, vil ikke ansee det, hun lider for den Elskede, for noget Offer.“ —

„Nok! skal Qvinden føle saaledes for Manden, og Manden føle mindre Kjærlighed til Gud?“

Han talte ikke mere, — hans hele Ansigt syntes opfyldt og inspireret af et gnddommeligt Liv, — hans Bryst svulmede stolt, — hans Dine glødede, — paa hans Pande stod skreven en Mands Majestæt, som vover at handle ædelt! — Han vendte sig om, for at møde Jones Blikke, — hun betragtede ham alvorlig, fast, anelsesfuld. Han kyskede hende ømt, trykkede hende Kjærlighedsfuldt til sit Bryst, og i næste Dieblis havde han forladt Huset.

Længe blev Jone taus og tankefuld staaende paa

det samme Sted. Hendes Slavinder erindrede hende gjentagne Gange om, at Middagstiden nærmede sig, og at hun skulde med til Diomedes's Gjæstebud. Omfider vaagnede hun op af sit Drommeri og klædte sig paa til Festen, ikke med Skjønhedens Stoltthed, men tungsindig og ligegyldig — kun en eneste Tanke forsouede hende med sit Løste om at indfinde sig, — hun skulde jo see Glaufus og kunde betro ham sin Uro og Belymring for sin Broder.

Kjærlighed! fremfor Alt er der een Betsignelse, som sætter en høi Skillemuur imellem dine kydste, hellige Baand og de brødefulde, utilladelige, — mellem Grod og Anteros; — kun den, som vi elske uden Synd, gøre vi fortrolige med vore huuslige, hjemlige Sorger. For Belystningen er Kjærligheden kun Videnskab; — i det Forhold er der kun en Elskerinde og en Tilbeder. — For den Brødefrie indeslutter derimod dette Baand enhver anden Forbindelses Omhed, Hellighed og Trofskab! — Ikke i Helenas, men i Andromaches Mund lagde Homer hine sande rørende Ord, der passede til den graae Old, som de ville passe til de sildigste Tider:

Hektor! o Du er mig nu baade Fader og elskelig Moder!
Du er mig Broder tillige, og Du er mig blomstrende Huusbond!

Tredie Kapitel.

Et dannet Selskab og en Diner à la mode i Pompeji.

Imidlertid slentrede Sallust og Glaucus langsomt til Diomedes's Huus. Trods sin Levemaade havde dog Sallust mange agtværdige Egenskaber. Han vilde have været en virksom Ven, en nyttig Borger, kort, et fortræffeligt Menneske, dersom han ikke havde sat sig i Hovedet at ville være Philosoph. Opdraget i hine Skoler, hvor den romerske Plagiariisme tilegnede sig den græske Viisdoms Echo, havde han indsuget Læresætninger, ved hvilke de sildigste Epikuræere forvanskede deres store Mesters simple Grundsætninger. Han hengav sig selv ganske til Fornøielser og bildte sig ind, at kun ved at føre et lystigt Liv gjør man sig værdig til at kaldes Viis. Imidlertid var han ikke uden Værd, Forstand og Bid, og den usminfede Aabenhjertighed i hans Udsævelser syntes endog at gjøre disse til Dyder ved Siden af Klodius's fuldkomne Forvovenhed og Lepidus's flamløse Blødagtighed. Glaucus elskede ham derfor høiest af alle sine Omgangsvener, ligesom ogsaa

han paa den anden Side erkjendte Athenærens ædlere Egenheder, og elskede ham næsten ligesaa meget som en kold Muræna eller et Bæger af den bedste Falerner.

„En pøbelagtig gammel Karl, denne Diomedes,“ sagde Sallust; — „men han besidder dog nogle gode Egenheder — i sin Kjelder!“

„Og nogle indtagende — i sin Datter.“

„Rigtigt, Glaucus! Skjøndt Du ikke synes at være bleven synderligt rørt af dem. Jeg troer, at Klodius ønsker at blive din Efterfølger.“

„Han er velkommen. — Ved en Fest, der gives af hendes Skjønhed, bliver vist ingen Gæst anseet som en Muska*.)“

„Du dommer temmelig strengt, — men hun har virkelig noget Korinthisk**) ved sig, — og de ville idet hele passe til hinanden. Vi ere dog igrunden godmodige Byre, at vi ville finde os i denne Døgenigt af en Spillers Selfab!“

„Fornøielser bringe altid løierlige Contraster sammen,“ svarede Glaucus. „Han morer mig.“ —

„Og smigrer Dig; — men han gjør sig altid godt betalt, sørger altid for at faae sine Smiger bestrøet med Guldstøv.“

*) Uvelkomne og uindbudne Gæster kaldes altid Muscæ eller Fluer.

**) Korinth var meget berøgtet for sine Udsævelser.

„Du har undertiden ladet Vin! falde om, at han spiller falsk, — er det virkelig din Mening?“

„Min kjære Glaucus! en romersk Patricier maa opretholde sin Værdigheds Glands, — men Værdigheden koster Penge — derfor maa Klodius bedrage som en Kjæltring for at kunne leve som en fornem Mand.“

„Ha, ha! — nu vel, jeg for min Part har opgivet Tørningerne. O, Sallust! naar jeg først er bleven gift med Jone, haaber jeg endnu at kunne forsones en heel Ungdoms Daarskaber. Vi to, min Ven, ere begge fødte til noget Bedre end det, vi nu give os af med, — vi have hjemme i ædlere Templer end Epikurs Stalde!“

„At!“ svarede Sallust i en næsten jørgmodig Tone, — „hvad Bedre kjende vi? — Livet er kort, — hiinsides Graven hersker kun Mørke. Der gives ingen høiere Blisdom end den, som tilraaber os: „nyd!““

„Ved Bacchus! jeg tvivler undertiden paa, at vi nyde det Høieste, som Livet kan give os.“

„Jeg er ikke vanskelig at tilfredsstille,“ svarede Sallust, „jeg fordrer ikke det Høieste. Vi bære os ad som Forbryderne, der beruse sig med Vin og Myrrha, naar de staa ved Gravens Rand; — men dersom vi ikke gjorde, det vilde den bundløse Afsgrund tage sig høist ubehageligt ud. Jeg tilstaaer, at jeg har været meget tilbøielig til Melancholi, før jeg gav mig til at drikke paa Kraft: — det er et nyt Liv, Glaucus, der har aabnet sig for mig fra den Tid.“

„Ja! men det bringer os næste Morgen en ny Død.“

„Nu, jeg tilstaaer, den næste Morgen er noget ubehagelig; men hvis det ikke var Tilfældet, saa vilde man aldrig have lyst til at læse. Jeg studerer undertiden, fordi jeg, ved Guderne! i Regelen før Middagstid ikke duer til Andet!“

„Fy, Ecchhe!“

„Bah! Pentheus's Skjebne ramme den, som fornægter Bacchus.“

„Godt Ord igjen, Sallust! med alle dine Feil er Du dog den bedste Driver, jeg nogenfinde har truffet paa, og i Sandhed, jeg troer, at hvis jeg kom i Livsfare, vilde Du være det eneste Menneske i hele Italien, som rakte mig en Finger til Redning.“

„Maaskee jeg ikke gjorde det, dersom jeg just var midt i et prægtigt Maaltid, — thi, oprigtigt talt, vi Italienerere ere nogle forfærdelige Egoister.“

„Som alle Mennesker, der ikke ere frie,“ sagde Glaukus med et Suk. „Kun Frihed kan bevæge Menneskene til at opoffre sig for hinanden.“

„Da maa Friheden være en meget fjedelig Ting for en Epikuræer,“ svarede Sallust. — „Men her ere vi ved vor Værts Huus.“

Da Diomedes's Huus med Hensyn til Omsfang var et af de største, som indtil nu ere udgravede i Pompeji, og da det var opført med særdeles Hensyn

til dets Beliggenhed i Forstaden, turde det maaskee ikke være uden Interessé at give en kort Beskrivelse af de Værelser, gjennem hvilke vore Gæster nu gik.

De traadte da ind i den samme snevre Forhal, i hvilken vi have præsenteret Kæseren den gamle Medon, og kom derfra ind i en Colonnade, som technisk benævntes Peristylen, thi Hovedforskjellen mellem en Villa udenfor Staden og et Huus i Byen bestod deri, at Colonnaden i hiin netop indtog den Plads, hvor Atrium befandt sig i dette. I Midtpunktet af Peristylen var et aabent Gaardêrum, som indeholdt Impluvium.

Fra denne Peristyl gik en Trappe ned til Kjøkkenet med tilhørende Localer, og paa den anden Side satte en smal Gang den i Forbindelse med Haven. Colonnaden selv var omgivet af forskjellige smaa Værelser, der sandsynligviis vare bestemte til Gæsteværelser. En anden Dør paa den venstre Side af Indgangen førte ud til en lille trekantet Portikus, som førte til Badene, og bag denne befandt sig Garderoben, i hvilken Slavernes Fæstklæder, og maaskee ogsaa Herrens vare opbængte. — Sytten Aarhundreder efter fandt man disse Levninger af gammel Bynt forkalkede og hensmuldrede og af! langt længere opbevarede, end deres huusholderiske Herre nogensinde havde forudseet.

Vi vende nu tilbage til Peristylen, og ville søge at give Kæserne et Overblik over den hele Række Væ-

relser, som strakte sig umiddelbart foran de Nyankomnes Skridt.

Her maa man først tænke sig Soilerne i Portikus behængte med Blomsterkrandse; — den underste Deel rødmaalede og Væggene rundt omkring glimrende af de herligste Freskomalerier; — bag et Gardin, hvoraf tre Fjerdedele ere dragne tilside, seer man Tablinum eller Salonen (som efter Behag kunde tilsluttes af Døre med Glasvinduer, men som nu stode aabne). Paa begge Sider af Tablinum befandt sig smaa Cabinetter, hvoraf eet var Opbevaringssted for en Samling af Sjældenheder. Disse Værelser saavel som Tablinum stode i Forbindelse med et langt Galleri, som til begge Sider vendte ud til Terrasser; — og imellem disse Terrasser befandt sig en Hal, som stod i Forbindelse med Centrum af Galleriet, og hvor Gjæstebudet idag skulde holdes. Skjøndt alle disse Værelser vare i lige Linie med Gaden, laae de en Etage høiere end Haven, og Terrasserne, som stode i Communication med Galleriet, gik over i Corridorer, der baarne af Piller baade til høire og venstre omgave Haven.

Nedenunder og i lige Høide med Haven befandt sig de Værelser, der som anført fornemmelig vare bestemte for Julia.

I det nyhlig beskrevne Galleri modtog Diomedes nu sine Gjæster.

Rjøbmanden affecterede i høi Grad Manden af sin

Dannelse, følgelig kunstlede han ogsaa en Videnskab for Alt, hvad der var græst, og af denne Marsag stjænkede han især Athenæren Glaucus sin Opmærksomhed.

„Du vil lægge Mærke til, min Ven,“ sagde han, idet han gned sig i Hænderne, „at jeg her har indrettet mig paa en klassisk Maade — he? Den Hal, hvori vi skulle spise, er dannet efter græst Mønster. Det er en cyzicenisht Dekus. Uddle Sallust! efter hvad man har sagt mig, findes den Slags Bærelser ikke i Rom.“

„D!“ svarede Sallust med et halvt Smil, — „I Pompejianere have alt det Udsøgteste fra Grækenland og Rom; gid dine Retter maae være ligesaa fortræffelige som din Architektur.“

„Ja, pas nu blot paa, min gode Sallust,“ svarede Kjøbmanden, — „Du skal nok komme til at sande, at vi have Smag i Pompeji saavel som — Penge.“

„To fortræffelige Ting,“ svarede Sallust. — „Men see! der kommer den skønne Julia.“

Imellem Athenæernes og Romernes Levemaade herskede, som allerede forhen bemærket, den betydelige Forskjel, at tugtige Qvinder hos de Første kun yderst sjældent toge Deel i Gjæstebud, medens de hos de Sidste udgjorde Festens sædvanlige Pryd; men et Gilde, hvor de vare tilstede, endte gjerne langt tidligere.

Alædt i et hvidt, med Perler og Guldtraade gennemvævet pragtfuldt Gebandt, traadte den skønne Julia ind i Bærelset.

Neppe havde hun modtaget de to Gjæsters Hilsen, førend Pansa og hans Kone, Lepidus, Klobius og en romersk Senator traadte ind næsten paa een Gang; — derpaa kom Enken Fulvia, Poeten Fulvius, der idetmindste lignede Enken i Navn, om ikke i intet Andet, en Kriger fra Herkulanum, ledsaget af sin Skygge, og endelig de mindre udmærkede Gjæster.

Man ventede endnu paa Ione.

Det var Skik blandt de høflige Gamle at smigre, hvor der kun var Leilighed dertil, og det gjaldt som et Tegn paa flet Opdragelse at sætte sig umiddelbart efter Indtrædelsen i deres Værts Huus. Efter den første Hilsen, som ialmindelighed bestod i den samme hjertelige Rysten af den høire Haand, der endnu finder Sted hos os, og undertiden i den endnu fortroligere Omfavnelse, tilbragte vort Selskab flere Minuter med at betragte Værelset og beundre Broncearbejderne, Malerier og Bohavet, som prydede det, en meget simpel Skik efter de forfinede engelske Begreber, som sætte god Leve-
maade i fuldkommen Egegylldighed; thi vi ville ikke for Alt i Verden udtrykke megen Beundring over en Mands Huus, af Frygt for, at det skulde blive anseet for, at vi aldrig havde seet Saadant forhen.

„En prægtig Bacchus = Statue!“ bemærkede den romerske Senator.

„Na, det er en reen Ubetydelighed!“ svarede Diomedes.

„Hvilke fortryllende Malerier,” sagde Fulvia.

„Bagateller!” svarede Cieren.

„Hvilke herlige Randelabrer!” udbrød Krigeren.

„Ja, hvor herlige!” gjentog hans Skygge.

„Smaating! Smaating!” svarede Kjøbmanden.

Imidlertid stod Glaukus ved et af de Binduer i Galeriet, som gik ud til Terræsserne, og den smukke Julia ved hans Side.

„Er det maaskee en athenæisk Dyd, Glaukus,” sagde Kjøbmandsdatteren, „at flye dem, som man engang har søgt?”

„Nei, — skønne Julia?”

„Og dog synes det at være en af Glaukus's Egenskaber.”

„Glaukus flyer aldrig sine Venner,” svarede Grækeren med Eftertryk paa det sidste Ord.

„Tør Julia regne sig til dißses Tal?”

„Det vilde være en Gæde for Keiseren selv at finde en saa elskværdig Veninde.”

„Du undviger mit Spørgsmaal,” svarede den forelskede Julia; „men siig mig, er det sandt, at Du beundrer Neapolitanerinden Jone?”

„Kan Skjønheden Andet end afstvinge os Beundring?”

„O! subtile Græker! — bestandig undviger Du mine Ords Mening. Men siig mig, skal Julia virkelig være din Veninde?”

„Vil hun vise mig en saadan Gunst, da være Guderne prisede! Den Dag, da en saadan Gæst bliver mig til Deel, skal jeg stedse mærke med en hvid Streg.“

„Og dog er dit Die uroligt, medens Du taler, — Du skifter Farve — Du vender Dig uvilkaarlig bort, — Du brænder af Utaalsmodighed efter at nærme Dig Jone.“

I dette Dieblif var Jone nemlig netop traadt ind, og Glaukus havde virkelig robet den indre Bevægelse, som den skinsyge Julia havde bemærket.

„Kan Beundring for een Skjønhed gøre mig uværdig til en andens Venkab? — Bekræft ikke, Julia! Digternes Bebreidelser imod dit Køn.“

„Nu, — Du har Ret, — idetmindste vil jeg bestræbe mig for at tænke saaledes. Glaukus, — endnu et Dieblif! — Du vil ægte Jone, — ikke sandt?“

„Det er mit inderligste Ønske, — hvis Guderne tilstede det.“

„Saa modtag af mig til Tegn paa vort nye Venkab en Foræring til din Brud. Du veed jo, at det er en Skik imellem Venner at give Brud og Brudgom saadanne smaa Beviser paa Agtelse og Lyksønsning.“

„Julia! en Foræring fra en Person som Dig kan jeg ikke afslaae. Jeg vil modtage Gaven som et Bæsel fra Fortuna selv.“

„Saa kom efter Festen, naar Gjæsterne tage Afsted,

ned i mit Bærelse og modtag den af mine egne Hænder. — Glem det ikke."

Dermed nærmede Julia sig Pansas Gemalinde og lod Glaukus ile til sin Zone.

Enken Fulvia og Edilens Hgtefælle vare fordybede i en meget vigtig Samtale.

"O Fulvia! jeg forfikkre Dig, efter de sidste Efterretninger fra Rom ere Krøllet ganske gaaede af Mode; — man binder Haaret op i Form af et Taarn som Julias, eller det ordnes som en Hjelm, som Du seer paa mig — den tager sig ganske godt ud? Jeg forfikkre Dig, at Vespilus (saa hed Helten fra Herkulanum) beundrer den høiligen."

"Er der da Ingen, der bærer sit Haar paa Græst som Neapolitanerinden derhenne?"

"Hvad! — stilt i Panden og med en Knude bag? — o nei! det tager sig jo latterligt ud! — det minder om Dianas Statue! denne Zone er forresten smuk! — ikke sandt?"

"Det sige Mændene, men hun er jo ogsaa meget rig. Hun skal nok snart have Bryllup med Athenæeren; naa, jeg gratulerer hende: han bliver hende nok ikke længe tro. Disse Fremmede ere meget flygtige."

"Galia!" sagde Fulvia, da Kjøbmandens Datter nærmede sig dem; — "har Du seet Tigeren?"

"Nei!"

„Hvad? alle Damer have jo allerede seet den. Den er saa smuk!“

„Jeg haaber, at der vil findes en Forbryder eller en Anden for den og Loven,“ — svarede Julia. „Din Gemal,“ vedblev hun, idet hun vendte sig til Pansas Egtfælle, „er ikke saa ivrig i denne Sag, som han burde være.“

„Lovene ere virkelig ogsaa altfor milde,“ svarede Damen med Hjelmfletningen, — „der gives saa faa Forbrydelser, for hvilke man kan dømme En til at kæmpe i Arenaen, og Gladiatorerne ere blevne altfor blødagtige. De stolteste Dyrkæmpere erklære, at med et Bildsvin eller en Tyr ville de nok sægte, — men at kæmpe med en Løve eller en Tiger, det finde de dog betænkeligt.“

„De fortjente at bære en Mitra*),“ svarede Julia med Foragt.

„Har Du seet vor kjære Digter Fulvius's nye Huus?“ spurgte Edilinden.

„Nei, er det smukt?“

„Ja deiligt, og hvor det er smagfuldt! men man siger, at han har nogle meget uanstændige Malerier, som han ikke vil vise Damer — hvor uartigt!“

„Ja, disse Digtere ere nogle løierlige Folk,“ sagde

*) Mitra bæres undertiden ogsaa af Mænd og betragtedes som et Tegn paa stor Ovindagtighed.

Enken. „Men det er en interessant Mand, — og det er smukke Vers, han skriver; vi gjøre virkelig store Fremskridt i Poesien, — det er umuligt at læse det gamle *Twi meer*.“

„Det er ogsaa min Mening,“ svarede Damen med Hjelmen, „der er langt større Kraft og Energi i den nyere Skole.“

Krigeren kom nu slentrende hen til Damerne.

„Synet af saadanne Ansigter forsoner mig med Freden,“ sagde han.

„O! I Helte ere altid Smigrere,“ svarede Fulvia, idet hun skyndte sig at tilegne sig Complimenten.

„Ved denne Kjæde, som jeg har modtaget af Keiserens egen Haand,“ — svarede Krigeren, idet han lagde med en kort Kjæde, der sluttede om hans Nakke som et Halsbaand, medens Kjæden hos Civile pleiede at hænge heelt ned paa Brystet, — „ved denne Kjæde, I gjør mig Uret; jeg taler aabent og ligefrem, som det kommer sig en Soldat.“

„Hvorledes finder Du idethese Damerne i Pompeji?“ spurgte Julia.

„Ved Venus! overordentlig smukke; — det forstaaer sig, de begunstige mig lidt, og det gjør mig maafløe partist.“

„Vi holde meget af Krigere,“ sagde Pansas Ægtefælle.

„Jeg seer det; — ved Herkules! det er endog ube-

hageligt at være altfor berømt i disse Byer. I Herkulanum flattede man endog op paa Taget af mit Atrium for at faae et Glimt at see af mig igjennem Compluvium; — vore Medborgeres Beundring er i Begyndelsen ret behagelig, men med Tiden bliver den noget byrdefuld."

"Det er sandt, meget sandt, Vespian!" udbrød Digteren, idet han sluttede sig til Gruppen, — "det har jeg ogsaa erfaret."

"Du!" sagde den stolte Kriger, idet han med usigelig Ringeagt mønstrede den lille Digter, "i hvilken Region har Du tjent?"

"Du kan see mine Spolia, mine Gruvæ paa Forum selv," svarede Poeten med et betydningsfuldt Blik til Damerne. "Jeg har været een af den store Mantuaners*) Contubernaler og sovet i hans Telt."

"Jeg kjender ingen General fra Mantua," sagde Krigeren alvorlig, "hvilket Felttog har Du gjort med?"

"Toget til Helikon."

"Det Tog har jeg aldrig hørt Noget om."

"Nei, Vespian, han spøger kun," sagde Julia leende.

"Spøger! Ved Mars! er jeg en Mand at spøge med?"

"Ja, Mars selv var forelsket i Spøgens Moder," sagde Digteren lidt forstrækket. "Du maa vide, Vespian,

*) Virgil.

at jeg er Digteren Fulvius. Det er mig, som gjør Krigerne udødelige!"

"Det forbyde Guderne!" hviskede Sallust til Julia.
 „Det var et smukt Exemplar af en Pralhans, der vilde blive overgivet til Efterverdenen, om Vespilus skulde gøres udødelig!"

Soldaten saae noget forlegen ud, da der endelig til stor Lættelse for ham og hans Selskab blev givet Signal til, at man skulde gaae tilbords.

Da vi allerede i Grækeren Glaukus's Huus have seet, hvorledes det gik til ved et Gjæstebud i Pompeji, ville vi spare Læseren for en Fremstilling af Maaden, hvorpaa Gjæsterne bleve indførte.

Diomedes, der var meget ceremoniel, havde udnævnt en Nomenclator eller den Mand, som anviste enhver Gjæst hans Plads.

Læseren maa forestille sig et festligt Taffel, bestaaende af tre Borde, der vare opstillede i Form af en Hesteflo, eet i Midten og eet paa hver Fløi. Rnn ved den yderste Side af disse Borde laae Gjæsterne; — det indre Rum blev tomt til større Bequemmelighed for Minisiri eller Opvarterne. Det yderste Hjørne af den ene Fløi var forbeholdt Julia som Husets Dame og ved Siden af hende Diomedes. Ved det ene Hjørne af det midterste Bord havde Uedilen Plads, og ved det modsatte Hjørne den romerske Senator: det var Urespladserne. De andre Gjæster vare saaledes rangerede, at de

unge (Herrer eller Damer) kom til at sidde ved Siden af hinanden, og paa samme Maade parredes de ældre: en i sig selv behagelig Indretning, men som ofte maatte genere dem, der gjerne endnu vilde ansees for unge.

Jones Stol stod ved Siden af Glaukus's Leie*). Sæderne vare indlagte med Skildpaddeskaller og be-
lagte med Hynder, som vare udstoppede med Fjer og prydede med de kostbareste babyloniske Broderier. Istedetsfor vore Piedestaler havde man Billedstøtter af Guder, udførte i Bronce, Elfenbeen og Solv. Huusguderne (Vares) og det hellige Saltkar vare ikke for-
glemte. Over Bordet og Sæderne hang en rig Balda-
chin ned fra Loftet. Paa hvert Hjørne af Taffelet stode høie Kandelabrer, — thi skøndt der neppe var over Middag, var Bærelset dog formørket. Fra Tresødderne, som stode paa forskjellige Steder i Bærelset, opsteg Duft af Myrrha og kostbare Røgelse, og paa Abakus eller Sidebordet vare Baser og forskellige Ornamente af Solv opstillede med den samme Pragtshyge som ved en moderne Fest, men med mere Smag. Iste-
detsfor vor Bordben traadte en Libation til Guderne, og sædvanlig modtog Vesta som den øverste af Huset's Gud-
domme denne Taknemmelighedshyldning.

*) Ved festlige Gjæstebud sad Fruentimmerne paa Stole, medens Mændene laae paa Bænke. Kun i Familiens Skjød tilstodebeges begge Køn den samme Bekvemmelighed.

Efterat denne Ceremoni var forbi, strøede Slaverne Blomster paa Loibænkene og Gulvet og befrandsede enhver Gæst med Guirlander, gennemflettede med Baand og bundne med Vindebast, hvori man hyppig bemærkede Epheu og Amethyst, der betragtedes som Præservativer imod Vinens Virkning; kun i Damerne's Krands manglede disse Blade, thi det var ikke Skik, at de maatte drikke Viin — offentlig.

Nu ansaae Præsidenten, Diomedes, det for passende at udnævne en Basileus eller Forstander for Festen, en vigtig Post, som undertiden besattes ved Lodtrækning, undertiden ligesom i dette Tilfælde af Husets Bært.

Dette Valg satte Diomedes i en ikke ringe Forlegenhed. Senatoren var for alvorlig og for svag til behørigt at opfylde sine Pligter; — Edilen Pansa var rigtignok Posten voksen, men at vælge en, som stod under Senatoren i Rang, var en Fornærmelse imod Senatoren selv. Medens han saaledes i sit Sind sammenlignede de øvrige Gæsters Fortjenester, mødte hans Dine Callusts muntre Ansigt, og pludseligt faldt det ham da ind at udnævne den joviale Epikuræer til Forstander eller arbiter bibendi.

Callust modtog Udnævnelsen med sømmelig Beskedenhed.

„Jeg vil være en naadig Konge,“ sagde han, „mod dem, som tage dybe Drag; men mod de Opsætsige vil

jeg være endnu ubønhørligere end Minos selv — tag Jer derfor iagt!”

Slaven rakte nu Bækkener med velsugtende Bænder omkring, thi Fæsten begyndte med, at man vaskede sine Hænder, og snart bugnede Bordene under den første Ret.

Den i Begyndelsen flygtige og adspredte Samtale tillod Jone og Glaukus at fortsætte denne søde Hvijsken, som er mere værd end Alverdens Bæltalenhed. Julia iagttog dem med lynende Bine!

„Snart skal hendes Plads blive min!” tænkte hun.

Men Alodius, hvis Plads var ved det midterste Tæffel, saa at han nøie kunde lægge Mærke til Julia, gjættede hendes Ugrælse og besluttede at drage Nytte deraf. Han henvendte derfor tværs over Bordet et Udvalg af smukke Phraser til hende, og da han var af høi Herkomst og førte en smuk Person, blev den forsængelige Julia trods hendes Kærlighed ikke ufølsom for hans Opmærksomheder.

Imidlertid bleve Slaverne holdte i uafbrudt Virksomhed af den aarvaagne Sællust, som lod det ene Bæger efter det andet gaae omkring med en Hurtighed, som om han havde besluttet at tømme de rummelige Kældere, som Væseren endnu kan see under Diomedes's Huus.

Den værdige Kjøbmand begyndte allerede at angre sit Valg, da der blev stillet Hul paa det ene Anker

efter det andet. Slaverne, af hvilke ingen var over Ynglinge=Ålder (den Yngste, omtrent ti Aar gammel, issjænkede Viin; de Ældste, omtrent fem Aar ældre, spædte den med Vand), syntes at dele Sallusts Iver, og Diomedes's Ansigt begyndte at gløde, da han lagde Mærke til den beredvillige Iver, hvormed de understøttede Festens Konges Anstrengelser.

„Undskyld, Senator,“ sagde Sallust, — „jeg seer, at Du gjør Udflugter; — din purpurbræmmede Kaabe kan ikke hjælpe Dig, — drif!“

„Bed Guderne!“ svarede Senatoren hostende, — „der gaar snart Ild i mine Lunger; — Du lader Bægeret gaar rundt med en saa mærkværdig Hurtighed, at selve Phaeton var en Sinke imod Dig. Jeg er ikke rask, min muntre Ven, — Du maa have mig undskyldt.“

„Bed Vesta, nei! — jeg er en upartist Hersker, — drif!“

Den stakkels Senator saae sig ved Bordlovenes tvungen til at adlyde. Al! hvert Bæger bragte ham nærmere og nærmere til den stygiske Pøl.

„Saa sagte! saa sagte! — min Konge,“ stønnede Diomedes, — vi begynde allerede at —“

„Førræderi!“ afbrød Sallust ham, — „ingen streng Brutus her! — ingen Indblanding i min kongelige Værdighed!“

„Men vore qvindelige Gjæster?“

„De holde ogsaa af et Bæger! — var ikke Ariadne indtagen i Bacchus?”

Maaltidet stred nu fremad, — Gjæsterne bleve mere og mere snaksomme og hoiroftede — Desserten eller den sidste Ret var allerede sat paa Bordet, og Slaverne bare Band, blandet med Myrrha og Isop, omkring til at toe sig med efter Maaltidet. Til samme Tid saae man pludselig et lille rundt Bord, der stod ligeoversfor Gjæsterne, ligesom ved Trylleri aabne sig i Midten og sprede en fin Støvregn over Gjæsterne og Spisebordene. I det Dieblif, da Regnen ophørte, rullede den teltagtige Baldachin bort over dem, og Gjæsterne opdagede, at en Line havde været udspændt tværs under Loftet, og en af de flinke Dandsere, af hvilke Pompeji var saa berømt, og hvis Efterkommere gjøre saamegen Lykke ved Festerne i Aftley eller Bauxhall, begyndte sin lustige Dands lige over deres Hoveder.

En saadan Dands, der kun ved en Line var fjernet fra Gjæsternes Hovedsæder, og som gjorde saa farlige Spring, at det næsten saae ud, som om han vilde sætte lige ned paa dem, vilde sandsynligviis have indjaget Skræk i et af vor Tids Selfaber; men vore pompejianske Gjæster syntes at betragte Skuespillet med Henrykkelse og applauderede i samme Forhold, som Dandseren syntes at have størst Nød med at undgaae at falde ned paa Hovedet af den Gæst, som han i et givet Dieblif havde valgt at dandse over. Senatoren

viste han den særdeles Artighed at falde ned af Vinen, men atter at gribe den med Haanden i et Dieblif, da hele Selskabet maatte troe, at Romerens Pandeskal skulde blive ligesaa sønderknust som hiin Digters, hvem Ornen tog for en Skildpadde.

Til stor Lettelse for Tone, der ikke var vant til det Slags Underholdning, standsede Dandseren pludselig, da der hørtes Musik udenfor. Men snart begyndte han atter og vildere end nogensinde før; Musikken forandredes, — Dandseren standsede atter; men nei, den kunde endnu ikke løse det Trylleri, som han syntes at være besat af. Han forestillede et Menneske, der ved en selvom Sygdom syntes tvungen til at dandse, og som kun kunde helbredes ved en vis eiendommelig Melodi*). Omsider syntes Musikken at træffe den rette Tone; Dandseren gjorde endnu et Spring, svang sig ned fra Vinen, naaede Gulvet og forsvandt.

Den ene Kunst afløste nu den anden, idet de paa Terrassen opstillede Musikanter spillede en blid, smeltende Melodi, hvortil der blev sunget en Elskovssang, som Gæsterne dog ikke forstode meget af, da Bæggen tog Ryden bort.

Jeg veed ikke, hvoraf det kom, men mod Slutningen af Sangen blussede Jones Kind stærkt, og Glaukus

*) Denne Dands er endnu i Brug i Campanien.

havde vidst at indrette det saaledes, at hans og hendes Haand mødtes under Bordet.

„Det var en smuk Sang,“ — sagde Fulvius med en Kjendermine.

„O, naar Du vilde skænke os en Sang!“ — hvisttede Pansas Hgtesælle.

„Ønster Du, at Fulvius skal synge?“ — spurgte Festens Konge, som netop havde opfordret Selskabet til at drikke paa den romerske Senators Sundhed: — et Bæger for hvert Bogstav i hans Navn.

„Kan Du spørge?“ sagde Matronen med et smigrende Sideblik til Digteren.

Callust knaldede med Fingrene, og efterat han havde hvistlet en Slave, som kom for at modtage hans Befaling. Noget i Dret, forsvandt denne, men vendte efter faa Minuter tilbage med en lille Byre i den ene Haand og en Myrthegreen i den anden.

Slaven nærmede sig Digteren og præsenterede ham Byren med et dybt Buf.

„Al! jeg kan ikke spille,“ sagde Fulvius.

„Saa maa Du synge til Myrthen. Det er en græst Skif — Diomedes elsker Grækerne, jeg elsker Grækerne, — og imellem os sagt, det er ikke den eneste Skif, vi have stjaalet fra dem. Under alle Omstændigheder vil jeg herved have denne Skif indført — jeg Kongen, — syng, Undersaat, syng!“

Med et undseeligt Smil tog Digteren Myrthen i

sin Haand, og efter et kort Præludium sang han med en behagelig og klangfuld Stemme en anden Kjærligheds- sang af et mere lystigt Indhold, og som i høi Grad tiltalte Pompejianernes muntre livsfulde Phantasi. Den optoges med stormende Bisald, og Enken foreslog, at man skulde krone hendes Navnesætter med den samme Myrthegreen, hvortil han havde sunget. Hurtigt var denne bøiet til en Krands, og den udødelige Fulvius blev kronet med Haandklap og under Raabet: Jo triumphé! Lyren gif nu fra Haand til Haand, og en frisk Myrthegreen blev bragt til enhver Gæst, der lod sig bevæge til at synge*).

Solen begyndte at dale, hvad rigtignok Gæsterne, som allerede havde tilbragt flere muntre Timer, ikke mærkede Noget til i deres formørkede Værelse; men den trætte Senator og Krigeren, der skulde tilbage til Herculanium samme Dag, reiste sig og gave derved Signal til et almindeligt Opbrud.

„Skjænk mig endnu et Dieblif, mine Venner!“ sagde Diomedes; „dersom I allerede ville forlade mig, maae I dog idetmindste tage Deel i vor Slutningsleg.“

*) Efter Plutarch (Symp. lib. 1) synes det, at Myrthen eller Laurbærggrenen ikke gif rundt i Orden, men at den ræktes fra den første Person paa den første Bænk til den første paa den anden, og derpaa fra den anden paa den ene til den anden paa den anden Bænk, og saaledes fremdeles.

Pompejis sidste Dage.

Han vinkede derpaa til en af Slaverne og hvissede ham Noget i Dret. Slaven ilede bort, og vendte strax efter tilbage med et lille Bager, der indeholdt flere forseglede og ganske eensartede Smaaæsker, paa hvis Bund Gevinsten var betegnet. Enhver Gæst maatte kjøbe en af disse for den bestemte Priis: den ringeste Sølvmont, og det Morsomme ved dette Lotteri (som var Keiser Augustus's Vundlings- Udspredelse, og først indført af ham) bestod i de udtrukne Gevinsters Ulighed og tildeels deres Urimelighed. Saaledes f. Ex. udtraf Digteren med gnaven Mæne et af sine egne Digte — aldrig havde nogen Læge seet mere suurt, naar han skulde tage sin egen Medicin ind. Krigeren traak en Naalepude, som gav Stof til forskjellige Vittigheder om Herkules og Spinderotten; Enken Fulvia fik et stort Driskebager, Julia en Mands-Paryk, og Lepidus en Sminkedaase. Men meest ironisk viste Skjebnen sig mod Spilleren Klodius, som blev rød af Brede, da man overrakte ham et Par falske Terninger.

Den Munterhed, som dette Lotteri gav Anledning til, blev noget dæmpet ved en Hændelse, som man betragtede som et ondt Børsel. Glaukus traak nemlig den værdifuldeste af alle Gevinster, en lille Marmorstatue af Fortuna, udført af en græsk Kunstner, men da Slaven overrakte ham den, faldt den ud af hans Hænder og knustes.

En Gysen gjennemfoer hele Selskabet, og Enhver udraabte uvilkaarlig: „Dii avertite omen!“

Kun paa Glaukus selv, som dog maaffee var ligesaa overtroist som de Andre, syntes denne Hændelse ikke at gjøre Indtryk.

„Elskede Jone!“ hviskede han ømt til Neapolitanerinden, der var bleven ligesaa bleg som det sønderbrudte Marmor selv; — „jeg modtager Varjelet. Det betyder, at Fortuna ikke kan give mig noget Mere, efterat hun har forundt mig Dig; — hun ligger sit eget Billede, idet hun skænker mig dit!“

For at udslette Indtrykket af det Foresaldne hos Selskabet, hvis Overtro man i Betragtning af Gjæsternes Dannelselse næsten maatte finde ubegribelig, hvis man ikke ogsaa nu kunde see Folk blive blege og melancholiske, naar de komme til at sidde ved et Bord, hvor der er Tretten tilstede, — bekrandsede Sallust sit Bæger og udbragte en Skaal for Bårten. Denne Skaal fulgtes af en anden til Gre for Keiseren, hvorpaa man drak et Afskedsbæger for Merkur, at han maatte sende en behagelig Søvn. Med denne sidste Libation sluttede Festen, og Selskabet skiltes.

I selve Pompeji brugte man ikke meget Bogne, deels fordi Gaderne vare overordentlig snevre, deels fordi Byen kun havde et ringe Omfang. De fleste Gjæster bandt deres Sandaler paa, som de havde afslagt i Ban-

ketsalen, fastede deres Kapper om sig og forlode Huset, ledsagede af deres Slaver.

Imidlertid blev Glaucus, efterat han havde taget Afsked med Jone og begivet sig ud paa den Trappe, der førte til Julia's Bærelse, af en Slavinde viist ind i et Gemak, hvor han traf Kjøbmandens Datter.

„Glaucus!“ sagde hun med sænket Blik, „jeg seer, at Du virkelig elsker Jone, — hun er virkelig ogsaa smuk!“

„Julia er saa fortryllende, at hun nok kan være ædelmodig,“ svarede Grækeren. „Ja, jeg elsker Jone; — gid Du blandt alle de mange unge Mænd, som beile til din Gunst maa finde en ligesaa oprigtig Tilbeder!“

„Bed Guderne, at de ville gjøre mig saa lykkelig! — See, Glaucus, disse Perler! det er den Gave, jeg har bestemt for din Brud: Juno skænke hende Sundhed, at hun længe maa kunne bære dem.“

Med disse Ord overrakte hun ham et lille Skrin, som indeholdt en Råd temmelig store og kostbare Perler. Det var saa almindelig en Skif, at Personer, som stode i Begreb med at gifte sig, erholdt saadanne Foræringer, at Glaucus ikke tog i Betænkning at modtage Halsbaandet, men den stolte Athenæer besluttede ved sig selv at gjengjælde hendes Artighed med en Gave af tredobbelst Værd. Julia gav ham ikke Tid til at udtale sin Tak, men heldede hurtigt Viin i et lille Bæger og sagde smilende til ham:

„Du har druffet mange Skaaler med min Fader, drif nu ogsaa een med mig. Paa din Bruds Lykke!“

Hun berørte Bægeret med sine Læber og rakte det derpaa til Glaukus. Skif og Brug fordrede, at han skulde tomme det tilbunds, — hvilket han ogsaa gjorde. Julia, der ikke havde nogen Anelse om det Bud, Nydia havde spillet hende, iagttog ham med sunklende Bine; — thi skjøndt Hægen havde sagt hende, at Driften maa-
ske ikke virkede vieblikkeligt, haabede hun dog paa en umiddelbar Virkning til Gunst for hendes Undighebet. Det var derfor en bitter Skuffelse for hende, da hun saa Glaukus med megen Ro sætte Bægeret fra sig og fortsætte Samtalen i den samme kolde, skjøndt høflige Tone som før. Uagtet hun opholdt ham saa længe som det med Sømmelighed lod sig gøre, sporede hun dog ikke den mindste Forandring i hans Væsen.

„Men imorgen,“ — tænkte hun, idet hun triumferende fattede sig, — „imorgen, — stakkels Glaukus!“

Ja, det havde hun Ret i: stakkels Glaukus!

Fjerde Kapitel.

Historien bliver for et Øieblik standset ved en Episode.

Opfyldt af Uro havde Apæcides tilbragt Resten af Dagen med at vandre omkring i de meest ubesøgte Egne i Nærheden af Byen. — Solen begyndte allerede langsomt at dale, da han standsede paa en eensom Plet ved Sarnus, et Sted, hvor Flodens Bredder endnu ikke bar Spor af Uppighed og Rigdom. Kun gjennem enkelte Abninger i Lundene og Biinbjergene kunde han hift og her skimte den hvide, glimrende Stad, fra hvilken der imidlertid i denne Afstand ikke høstes nogen Lyd, ingen Larm af travle Mennesker. — Paa de grønne Bredder krøb hift og her et Tiirbeen eller en Græshoppe, og af og til begyndte pludselig i Rattet en eensom Fugl at istemme sin Kviddren, der lige saa pludselig ophørte. Dyb Stilhed herskede trindt omkring, — men det var ikke Nattens Stilhed, — Lusten aandede endnu stedse Dagens friske Liv; i Græsset bevægede sig endnu hele Skarer af Insekter, og paa den anden Flodbred smuttede den hvide Ged igjennem Buskene og blev staaende ved Vandet for at drikke.

Medens Apæcides tankesuld stirrede paa Vandet, hørte han tæt ved sig en Hunds Bjæffen.

„Stille, min Ven,“ sagde en Stemme i Nærheden, — „den Fremmede gjør ikke din Herre noget Ondt.“

Apæcides troede at gjenkjende Stemmen; han vendte sig om og saa den gamle gaadesulde Mand for sig, som han havde seet i Nazaræernes Forsamling.

Oldingen sad paa et Klippestykke, der var bedækket med gammelt Mos; ved Siden af ham laae Stav og Tasse og ved hans Fodder en lille laadden Hund, — hans Ledsjager paa mangan en farlig og selsom Pilgrims-vandring!

Den gamle Mands Ansigt virkede som Balsam paa Neophytens ophidsede Sind; han gif hen til ham, bad om hans Velsignelse og satte sig ved hans Side.

„Du er rustet som til en Reise, Fader,“ sagde han, — „vil Du allerede forlade os?”

„Min Søn,“ svarede Oldingen, „det er kun saa Dage, jeg har tilbage paa Jorden; jeg anvender dem, som det sommer sig for mig, jeg vandrer fra Sted til Sted, trøster dem, som Gud har samlet i sit Navn, og forkynder hans Sønns Herlighed, saaledes som den er bleven aabenbaret for hans Tjener.“

„Man har sagt mig, at Du har skuet Christi Afsyn?“

„Ja, det har jeg, og dette Afsyn opvakte mig fra de Døde: — Ja, Du unge Bekjender af den sande

Tro, Dig vil jeg sige, at jeg er den, om hvem Du læser i Apostlenes Skrifter: I det fjerne Judæa, i Staden Nain, boede en Enke, ydmyg af Aand og med bedrøvet Hjerte, — thi af alle de Vaand, som bandt hende til Livet, var kun hendes eneste Søn levnet hende. Og hun elskede ham med veemodig Kjærlighed, thi han var hendes tabte Ugtesælles udtrykte Billede. Denne Søn døde. Det Rør, hun havde støttet sig til, var brudt, Olien i Enkens Krukke var udtørret. Man bar den Døde ud paa Baaren, og i Nærheden af Stadens Porte, hvor Mængden havde forsamlet sig, døde Smer- tens Alagetoner hen i Stilhed — thi Guds Søn gik forbi. Moderen, som fulgte Baaren, græd ikke heit, men Enhver, som saae hende, sølte, at hendes Hjerte var sonderknust. Og Herren havde Medlidenhed med hende, og han rørte ved Baaren og sagde: Jeg siger Dig, stat op! Og den Døde vaagnede og fluede ind i Herrens Aasyn. O! denne rolige, hellige Pande, — dette ubeskrivelige Smil, — dette blege, sørgmodige Ansigt, af hvilket den guddommelige Barmhertighed lyste, forjagede Gravens Skygger! — Jeg stod op, — jeg talte, — jeg levede og laae i min Moders Arme, — ja, jeg er den fra de Døde Opvakte! Folket jub- lede, — Vighornene klang lystig, og man raabte: Gud har besøgt sit Folk! Men jeg hørte Intet, jeg sølte, jeg saae Intet — uden Frelserens Aasyn!"

Den gamle Mand taug dybt bevæget; men Ung-

lingen sølte sit Blod stivne, og Haarene reiste sig paa hans Hoved. Han stod jo ligeoverfor et Menneske, som havde stuet Dødens Hemmelighed.

„Indtil da,“ tog Enkens Søn atter Ordet, „havde jeg været som andre Mennesker, letsindig — skjøndt just ikke ryggesløs; — jeg havde ikke agtet paa Andet end de Ting, der tilhøre Livet og Kjærligheden; ja jeg havde endog begyndt at helde til de jordistf sendede Sad-ducæres mørke Tro! Men opvakt fra de Døde, fra øde Drømme, som disse Læber aldrig tør aabenbare, — kaldet tilbage til Jorden, for at aflægge Vidnesbyrd om Himlens Magt, — atter dødelig, for at være et Vidne om Uldødeligheden: bragte jeg en ny Tilværelse med fra Graven. O ulykkelige, — fortabte Jerusalem! — Ham, der atter havde givet mig Livet, saae jeg for dømt til en pijnlijk og vanærende Død: — fjernt i den tætte Trængsel saae jeg Lyset tindre og straaie over Korset; jeg hørte Mængdens Spotteord, — jeg skreg høit, — jeg rasede, — jeg truede, — men Ingen agtede paa mig, — min Stemme kendte i de mange Tusinders forvirrede Brøl. Men selv da, i hans og min Dødsangst, var det mig, som om Menneskenes Søns bristende Dø søgte mig, — hans Læbe smilede, som om han overvandt Døden: — det god Balsam i min Sjæl, og jeg fattede No. Han, som havde trodset Graven for en Anden, — hvad var Graven for ham? Solen skinnede tungsindig paa de blege, høihedsfulde

Træk og forsvandt. Mørke rugede saa over Jorden; — hvorlænge det varede, veed jeg ikke. Et høit Skrig trængte igjennem Mulmet, — et gjennemtrængende, bittert Skrig! — og Alt var stille.”

„Men hvo kan skildre hiin Nats Rædsels-scener!“ vedblev den Gamle efter en Pause. „Jeg vandrede igjennem Byen, — Jorden bævede; — Husene vaklede i deres Grundvold, — de Levende havde forladt Gaderne, men ikke de Døde. Igjennem Mørket saae jeg de blege, spøgelseagtige Skikkelser, indhyllede i deres Gravklæder snige sig frem med Skræk og Smerte, — med frygtelige Advarsler og Trudslar paa deres ubevægelige Læber og i deres glandsløse Dine! de svævede forbi mig, de stirrede paa mig, jeg havde været deres Broder, og de bødte deres Hoveder til Tegn paa Gjenkjendelse: — de vare opstandne, for at forkynde de Levende, at de Døde kunne opstaae.”

Altter taug den gamle Mand, og da han derpaa fortsatte, skete det i en roligere Tone.

„Fra hiin Nat opgav jeg alle jordiske Tanker og levede kun for at tjene Christus. Som Præst og Pilgrim har jeg gjennemvandret Jordens fjerneste Afstroe, forkyndt hans Guddoms-magt og bragt nye Omvendte til hans Hjord. Som Vinden kommer jeg, og som den gaaer jeg atter bort. Og ligesom Vinden bærer Spiren med sig til fjerne Marker, saaledes har ogsaa jeg udsaaet Sædekorn, som skulle berige Jorden.

„Min Søn! hernede sees vi ikke mere. Glem ikke denne Time! Hvad er Livets Glæder og Herlighed? Som en Lampe flammer Livet kun for en kort Stund; men Sjælens Lys er den Stjerne, som evigt tindrer i det umaalelige Rums Hjerter.“

Samtalen dreiede sig derpaa om Udsødelighedens ophoiede Lære, og den beroligede og hævdede den unge Præsts Sind, der endnu stedse omtaagedes af mørke Dunster og Skygger fra den falske Troes Hule, som han nylig havde forladt; — det var Himmellusten, som den omsider befriede Fange indaandede. Der var stor Forskjel imellem denne Oldings og Olynthus's Christendom. Den Førstes Tro var blidere, mildere, guddommeligere. Olynthus's jernhaarde Heroisme havde noget Bildt og Intolerant ved sig. Den var nødvendig for den Rolle, som var bleven ham bestemt, — han besad mere end en Martyrs Mod end en Helgens blide Fromhed. Den stormede frem, styrkede og opflammede mere, end den beroligede og formildede. Men den fromme Oldings hele Hjerter var badet i Kjærlighed; Guddommens Smil havde bragt alle jordiske raue Lidenskaber's Gjæringsskum til at forsvinde og søiet Barnets Blødhed til Heltens Kraft.

„Og nu,“ sagde han, idet han, da de sidste Solstraaler hændede i Vesten, omsider reiste sig, — „nu vil jeg i Aftenens Kølighed fortsætte min Vej til det kejserlige Rom. Der boe endnu nogle fromme Mænd, der

ligesom jeg have skuet Christi Afsyn, og som jeg ønsker at see endnu engang, før jeg døer." —

"Men Natten er kold for en Mand i din Alder, Veien er lang, og Røvere gjøre den usikker; slaae Dig til Ro, min Fader, til imorgen."

"Min kjære Søn, hvad indeholder denne Taske, som kan lede Røvere i Fristelse? og Natten og Gensomheden danne den Stige, paa hvilken Englene stige op og ned, medens min Aand hviler forneden og drømmer om Gud. O! Ingen veed, hvad en Pilgrim føler, naar han vandrer sin hellige Vane; han nærer ingen Frygt, han tænker ikke paa nogen Fare, — thi Gud er med ham! han hører Vindene hvisle glade Budskaber; — han seer Skovene sove i Skyggen af den Almægtiges Vinger; — Stjernene ere for ham Himlens hellige Skrift, — Symboler paa Kjærligheden — Bidner om Udødeligheden. Natten er Pilgrimens Dag."

Med disse Ord trykkede Oldingen Apæcides til sit Bryst, greb Stav og Taske, og begyndte, medens Hunden sprang lystig foran ham, med langsomme Skridt og sænkede Blikke sin natlige Vandring.

Apæcides stirrede efter den boiede Skikkelse, indtil Træerne unddroge ham for hans Blik; men da Stjernerne brøde frem, vaagnede han op af sit dybe Drømmeri og erindrede sig sit Stevnemøde med Olynthus.

Semte Kapitel.

Kjærlighedsdrikken og dens Virkning.

Da Glaukus kom tilbage til sit Huus, fandt han Nydia siddende under Havens Soilegange. Hun havde begivet sig til hans Bolig i den Forudsætning, at han maaskee vilde vende tilbage saa tidlig. — Bævende, frygtsom og fuld af Anelser havde hun besluttet at gribe den første den bedste Leilighed til at anvende Kjærlighedsdrikken, medens hun til samme Tid halvt ønskede, at denne Leilighed ikke maatte tilbyde sig. Hun sølte den selsomme Blanding af Dristighed og Frygtsomhed, som vi alle have sølt i vor Ungdom: hvorofte have vi ikke paa en Spadseretour eller i et Selskabs Trængsel paa eengang søgt og skyet vort unge Hjertes Herskerinde, — hvor ofte have vi ikke gaaet en Vej, for at tilhviſſe hende et sødt Ord, og ere vendte tilbage uden at have sagt hende dette! Himlen være lovet, at vi efter nogen Erfaring, naar vi have mindre Ungdom og Kjærlighed at bortkaste, holde bedre Huus med vor Tid!

I en saadan Spænding var det at Nydia med bankende Hjerte og brændende Kinder ventede, at Glaukus skulde komme hjem, før det blev Nat. Han kom gaaende ind i Portikus, netop som de første Stjerner begyndte at tindre, og Himmelhvælvingen havde iført sig sit purpurøde Gewandt.

„Ah, mit Barn! venter Du paa mig?“

„Nei, — jeg har vandet Blomsterne, og ventede kun lidt endnu for at udhvile mig.“

„Det har været hedt idag,“ sagde Glaukus, idet han satte sig paa et af Sæderne under Kolonnaden.

„Ja, meget varmt.“

„Vil Du kalde paa Davus? — Jeg er bleven hed i Hovedet af den Viin, jeg har nydt, og jeg længes efter en kølende Drik.“

Her tilbød sig da pludselig og uventet den Veilighed, som Nydia havde søgt; den tilbød sig af sig selv, den hidrøtte fra den Elskedes eget frie Valg. Hendes Hjerte bankede endnu heftigere.

„Jeg skal selv tilberede Dig den Sommerdrik, som Jone holder saameget af,“ sagde hun, „den laves jo af Honning og forryndet Viin afkølet i Sne.“

„Jeg takker Dig,“ sagde Glaukus som greben af en Anelse; „naar Jone holder af den, saa maa den være god; den skal være mig velkommen, om det saa er den rene Gift.“ —

Nydia saae i første Dieblis noget skummel ud, men

derpaa smilede hun atter, fjernede sig en kort Tid og vendte tilbage med et Bæger, som indeholdt Kjærlighedsdriften. Glaukus tog det af hendes Haand. Hvad vilde Nydia ikke have givet til, for at have kunnet see blot i en kort Time, for at have kunnet være Vidne til, hvorledes hendes Haab modnedes til Virkelighed; — for at have kunnet iagttage den første Dæmring af den Kjærlighed, der var lovet hende, — for at have kunnet dyrke med mere end persiff Tilbedelse den Sols Opgang, som hendes lettroende Hjerter ventede skulde bryde frem i hendes mørke Nat! Hvor forskellige vare ikke den blinde Piges Følelser og Tanker fra dem, hvormed den forsængelige Julia for kort siden havde staaet i en lignende Spænding! hvilken udsel, lav Videnskab havde ikke fremkaldt den Sidstes hele Driftighed! Hvilken ynkelig Brede, hvilken smaalig Hevn, hvilken Forventning om en udsel Triumph, havde ikke sat den Følelse i Bevægelse, som hun betegnede med Kjærlighedens hellige Navn! Men i Thessalierindens Hjerter var Alt reen, utæmmelig Videnskab; hun seilede, hun handlede uqvindeligt og affindigt, men hendes Følelser vare ikke besmittede af noget uædelt Element. Gjenuemtrængt af Kjærlighed, hendes Livs inderste Rilde, kunde hun ikke modstaae Leiligheden til at vinde hans Gjenkjærlighed.

Hun lænede sig mod Muren, for ikke at falde om, og hendes forhen blussende Ansigt var nu hvidt som Snee; frampagtig pressede hun de fine Hænder

sammen, og med aabne Læber og mod Jorden vendte Bliffe ventede hun paa at høre de første Ord fra Glaukus.

Grækeren havde imidlertid sat Bægeret til sine Læber; han havde allerede druffet en Fjerdedeel af dets Indhold, da hans Dine pludselig faldt paa Nydias Ansigt, og han blev saa mægtig greben af dets forandrede, smertelige Udtryk, at han med Gæt holdt inde og udraabte, medens han endnu holdt Bægeret nær sine Læber:

„Nydia, Nydia! er Du syg? hvad feiler Dig?“ — nei, nei, uegt det ikke, dit Ansigt taler altfor tydelig. Hvad fattes Dig, mit stakkels Barn?“

Med disse Ord satte han Bægeret ned og reiste sig for at gaae hen til hende, da en pludselig Smerte iisnede hans Bryst, hvorpaa strax fulgte en vild, forvirret, svimlende Følelse i Hjernen. Gulvet syntes at glide bort under ham, — hans Fod syntes at bevæge sig i Luften; — en mægtig og overnaturlig Glæde greb hans Aand, — han følte sig hævet over denne Jord, han længtes efter Vinger, ja, i denne nye Tilværelses overstrømmende Begeistring forekom det ham, som om han allerede havde Vinger. Uvilkaarligt udbrod han i en høi og gyselig Latter. Han klappede i Hænderne, — han sprang op, han var som en begejstret Pythia; men ligesaa pludselig, som denne unaturlige Henrykkelse kom, ligesaa pludselig forsvandt den ogsaa, skjøndt kun deeltvis.

Han følte nu sit Blod strømme voldsomt og hurtig gennem sine Arer; det syntes at bruse, at rase, at svulme ligesom en Strøm, der bruser igjennem sin Dæmning og styrter ud mod Oceanet. Det pulserede i hans Dren med mægtige Slag, — han følte Blodet stige til Hjernen, — han følte Arerne i sine Tindinger udstrække sig og svulme, som om de ikke længer kunde tilbageholde den voldsomt stigende Flod, — derpaa kom et Slags Mørke over hans Dine, — dog var det ikke et fuldstændigt Mørke, thi gennem de dæmrende Skygger saa han Bæggen gløde, og de derpaa malede Figurer syntes spøgelseagtigen at røre og bevæge sig. Det Forunderlige var imidlertid, at han ikke følte sig utilpas, at han ikke saa at sige sank sammen under det frygtelige Banvid, som leirede sig over ham. Hans nye Følelser syntes lyse og livsfulde, det bares ham for, som om en friskere Sundhed var gydt i hans Legeme. Han ilede Afspindigheden imøde, men uden at ane det.

Nydia havde ikke besvaret hans første Spørgsmaal — hun havde ikke været istand til at tale, — hans vilde frygtelige Latter havde vakt hende af hendes angstelige Spænding: hun kunde ikke see hans vilde Fagter, hun kunde ikke bemærke hans vakkende usikre Skridt, da han sig selv ubevidst gik frem og tilbage, — men hun hørte de afbrudte, usammenhængende, meningsløse

Ord, som strømmede over hans Læber. Skræk og Betskyrtelse greb hende; hun ilede hen til ham, sølte sig for med Armene, indtil hun kom til at berøre hans Knæ, og idet hun derpaa fastede sig for hans Fødder, omslyngede hun dem og græd Angstens og Kjærlighedens Taarer.

„O tal til mig! tal! Du hader mig dog ikke? tal, o tal!“

„Bed den straalende Gudinde, et skjönt Land, dette Cypern! Ha, hvor det fylder os med Vitn isledetfor Blod! — nu aabne de Faunens Aarer, for at vise os hvorledes det skummer og gløder! — Kom hid, Du lystige gamle Gud! — du rider paa en Bux, he? — hvilke lange Silkehaar han har! han er mere værd end alle Parthiens Gangere. Blot eet Ord med Dig i Fortrolighed — din Viin er altfor stærk for os Dødelige! O, hvor skjönt! Grenene ere rolige: — Skovens grønne Bølger have fanget Zephyr og druknet ham! — Ikke et Vindpust bevæger Løvet, og jeg seer Drommene med nedslagne Binger sove paa den ubevægelige Geg; — og hist henne seer jeg en blaa Strøm sunke i den stille Middagstid; et Springvand kaster sine Straaler høit iveiret. Ha, min Brønd! Du vil ikke kunne udslukke min græsse Sol's Straaler, hvormeget Du end bestræber Dig derfor med dine spinkle Solvarme, — Hvad er det for en Skikkelse, der lister sig hist imellem Buxtene? den glider hen som en Maanesstraale! —

paa Hovedet bærer den en Krands af Egeløv, — i sin Haand holder den en omvendt Urne, hvorfra den helder røde, smaa Muslinger og perlende Vanddraaber. O, betragt dette Udsyn! aldrig saae et Menneſke dets Lige. See! vi ere alene; kun jeg og hun i den vilde Skov. Der tænder intet Smil paa hendes Læber, — alvorlig, men skjøn i sin Sorg bevæger hun sig fremad. Ha! fly! see, det er en Nymfhe, — det er en af de vilde Næder*). Hvo der seer hende bliver affindig, — fly! see, hun opdager mig!”

„O, Glaukus! kjender Du mig ikke? — ræs ikke saa vildt, eller Du dræber mig med dine Ord.”

En ny Forandring syntes nu at komme over den ulukkelige Athenæers forvirrede Land. Han lagde sine Hænder paa Nydias Silkehaar, han glattede hendes Løkker, han saae længselsfuld ind i hendes Ansigt, og da et Par Ved af hans Tankers sønderbrudte Række endnu hang sammen, syntes det som om den Blindes Træk mindede ham om Ione. Ved denne Grindring tog hans Bævnid en endnu mægtigere Retning, og opflammet af brændende Lidenſkab, udbrodt han i følgende Ord:

„Jeg ſværges ved Venus, ved Diana og ved Juno! at den hele Verden, som jeg nu bærer paa mine Skuldre som min Landsmand Herkules (ha, fløve Rom! Alt, hvad der er stort, nedſtammer fra Grækenland; ikke en-

*) Bjergenes og Skovenes Gudinder.

gang Guder vilde Du have, naar Du ikke havde laant dem af os!) — jeg siger, at den hele Verden, som jeg bærer paa mine Skuldre som min Landsmand Herkules, vilde jeg med Glæde lade falde hen i et Chaos for et eneste Smil af Jone. Al, skjønne Tilbedte!“ vedblev han i en usigelig øm og klagende Tone, — „Du elsker mig ikke, — Du er uvenlig imod mig. Egypteren har bagtalt mig hos Dig, — Du veed ikke, hvormange Timer jeg har tilbragt under dine Binduer, — Du veed ikke, hvorledes jeg har vandret omkring, indtil Stjernerne blegnede, i det Haab, at Du, min Sol, omsider skulde gaae op, — og Du elsker mig ikke, Du forstøder mig! Al! forskyd mig ikke nu, — jeg føler, at jeg ikke vil leve længe, — lad mig idetmindste stue ind i dit Nafsyn indtil mit sidste Dieblif. Jeg er fra dine Fædres skjønne Land, — jeg har betraadt Phyles Høie, — jeg har plukket Hyacinther og Roser i Jlyssus's Olivenstove. Du maa ikke forlade mig, thi dine Fædre vare Brødre til mine. De sige nok, at dette Land er smukt og dets Klima varmt, — og dog vil jeg tage Dig med mig — ha! mørke Skikkelse — hvorfor reiser Du Dig som en Sky imellem mig og hende? Døden throner med frygtelig Ro paa din Pande, og om dine Læber spiller et Smil, som dræber; — dit Navn er Orkus, men paa Jorden kalde Menneffene Dig Arbaces. See, jeg kjenner Dig; — fly, mørke Skygge! din Trolldom hjælper Dig ikke.“

„Glaufus! Glaufus!“ mumlede Nydia, idet hun slap ham og overvældet af Skrak, Smerte og Samvittighedsnag sank afmægtig om paa Gulvet.

„Hvo kalder?“ spurgte han med høi Stemme. „Jone, er det Dig? De have slåbt hende bort, — men jeg vil frelse hende, — hvor er min Dolk? Ha, jeg har den. Jeg kommer, Jone, til din Befrielse! Jeg kommer! jeg kommer!“

Med disse Ord satte Athenæeren i et eneste Spring ud af Soilehallen, styrtede ud af Huset og ilede med hurtige, men vaklende Skridt, idet han talte høit med sig selv, igjennem de af Stjernernes Skin oplyste Gader. Den skræffelige Drif brændte som Jld i hans Arer, thi sandsynligviis var Virkningen indtraadt hurtigere, fordi han isorveien havde drukket Viin. Bante til naturlige Sværmeres Udsvævelser, gjorde Borgerne med udtryksfulde Smil og Pantomimer Plads for ham, hvor han kom ravende frem; thi de troede naturligviis, at han var under Indflydelse af Bacchus, der i Pompeji ikke dyrkedes med Ord alene. Men de, som saae nøiere paa ham, fore sammen i navnløs Skrak, og Smilet døde paa deres Læber. Han ilede gjennem de mere folkerige Gader, og idet han mekanisk tog Veien til Jones Huus, naaede han et mere forladt Qvarteer og traadte nu ind i Cybeles eensomme Lund, hvor Samtalen mellem Apærides og Olynthus for kort siden havde fundet Sted.

Sjette Kapitel.

De forskjellige handlende Personer samles. — Strømmene, som tilsyneladende flød hver til sit Eie, styrte alle ud i det samme Dgb.

Utaalmodig efter at erfare, om og med hvilken Virkning den affhyelige Drif var bleven bibragt hans forhadte Medbeiler af Julia, besluttede Arbaces ved Aftenens Komme at søge hende i hendes Hjem og tilfredsstille sin Nysgjerrighed.

Som tidligere bemærket pleiede hiin Tids Mænd, naar de gik ud, at bære smaa Tavler og en Stilus hos sig, der hang ved deres Belter, og med Beltet af lagdes ogsaa begge Dele, naar de vare hjemme. Romerne førte desuden under Skin af et Skriverskab et meget skarpt og frygteligt Vaaben hos sig i den samme Stilus. Med en saadan Stilus*) gjennemborede Cæsar i Senatet.

Arbaces forlod altsaa sit Huus efter at have taget

*) Fra denne Stilus har sandsynligviis Italienernes Stilet sin Oprindelse.

Belte og Kappe paa, og da hans Gang endnu var noget svag, skjøndt Haab og Henvlyst i Forbindelse med hans dybe medicinske Kundskaber mægtig havde bidraget til hans Helbredelse, fløttede han sig til en Stof, idet han begav sig til Diomedes's Villa.

Skjønt er Maanefkinnet i Syden. Under dette Himmelftrøg gaaer Dagen saa hurtig over til Nat, at Tusmørket neppe danner en Bro imellem dem. Et Dieblisk noget mørkere Purpur paa Firmamentet, — tusinde Rosenfarver paa Bandsladen, — en over Lyset halvt seirende Skygge, — og paa eengang bryde de tallose Stjerner frem, Maanen gaaer op og Nattens Herredømme er begyndt!

I mild Glands faldt da Maanens Straaler paa Cybeles gamle Lund, — de høie Træer, hvis Alder gik langt bag Traditionen, kastede deres Skygger over Jorden, medens Stjernebrimlen stille tindrede igjennem enkelte Abninger mellem Grenene. Det lille hvide Capel i Midten af Lunden stak besynderlig af imod det dunkle Lov; uvilkaarligt mindede det om det Diemed, hvortil Lunden var indviet, det Hellige og Heitidelige traadte mægtigt frem for Sjælen.

Med hurtige, men listende Trin havde Kalenus som en Tyv sneget sig omkring i Trærnes Skygger, og da han naaede Capellet, boiede han Grenene noget tilbage, som ganske omsluttede det, og satte sig i dets Skjul; og saa aldeles var han unddraget Alles Blikke, med

Helligdommen foran og Træerne bag sig, at ingen Forbigaaende kunde opdage ham, medmindre han isorveien havde en Mistanke. Lunden syntes i dette Dieblif fuldkommen forladt; i det Fjerne hørte man de larmende Svirebrødres Stemmer eller en munter Musik fra enkelte Grupper, thi dengang som nu var der mange Italienerne, der i de lyse Sommernætter færdedes i Gaderne, for i den friske Lust og det stille Maanestien at nyde en mildere Dag.

Fra den Hoi, hvorpaa Lunden var opvoget, kunde man gjennem Træernes Mellemrum see udover den brede Purpursø, som krusede sig i det Fjerne, Stabiæns hvide Villaer paa den bugtede Kyst, og de mørke lactiariske Bjerge, som smeltede sammen med en herlig Himmel. Arbaces's stolte Skiffelse kom netop nu paa sin Bei til Diomedes's Huus gaaende ind i Lunden, og i samme Dieblif krydsede Apæcides, der ilede til den aftalte Sammenkomst med Dlynthus, Ægypterens Sti.

„Hm! Apæcides,“ sagde Arbaces, da han ved det første Blik gjenkjendte Præsten, — „da vi sidst saaes, var Du min Fjende. Jeg har siden den Tid ofte ønsket at see Dig, thi jeg vilde gjerne endnu have Dig til Lærling og Ven.“

Apæcides foer sammen ved Ægypterens Stemme; han blev pludselig staaende og betragtede ham med et Blik, fuldt af bittert Had og grændseløs Foragt.

„Eslendige Bedrager!“ sagde han omsider, — „Du

har altsaa undgaaet Dødens Gab. Men bild Dig ikke ind, at Du atter skal kunne fæste dit forbryderske Garn over mig. — Bild, at jeg er væbnet imod Dig."

"Iys!" sagde Urbaces med sin sagteste Stemme, — men hans bævende Læber og Rødmen paa hans mørke Pande vidnede om det Saar, som Præstens Skjældsord havde bibragt denne Descendent af en gammel Kongestamme.

"Iys, — tal sagtere! Du kan blive hørt, og hvis andre Dren end mine havde fornummet dine Ord, — da —"

"Bøver Du at true? — om saa den hele Stad havde hørt dem, hvad gjorde da det?"

"Da vilde mine Forsædres Manes ikke have taalt, at jeg tilgav Dig. Men hold inde og hør mig. Du er forbittret over, at jeg brugte Vold imod din Søster, — nei, vær nu rolig, blot et Dieblif, jeg beder Dig. Du har Ret, det var Lidenffabens og Skinsygens Bannvid, — jeg har bitterlig angret min Galskab. Tilgiv mig! — jeg, som aldrig har bedet noget Menneske om Tilgivelse, jeg beder nu Dig om at tilgive mig. Jeg vil gøre Fornærmelsen god igjen, — jeg forlanger din Søster tilagte. Tænk nu blot rolig over Sagen — hvad er en Forbindelse med den græske Lykkejæger i Sammenligning med en Forbindelse med mig? — Bundløs Rigdom, — en Herkomst, som gaaer langt ind i den fjerneste Old, imod hvilken Eders græske og romerske

Navne tage sig ud som Ting fra igaar; — en Forstand, — dog, den kjender Du! — Giv mig din Søster, og mit hele Liv skal affone et Diebligs Bilsfarelse.“ —

„Egypter, om ogsaa jeg vilde give mit Samtykke, saa affkyer min Søster endog den Lust, Du aander i: — men ogsaa jeg har lidt Uret af Dig. Jeg kan maaskee tilgive Dig, at Du har gjort mig til Redskab for dine Bedragerier, men aldrig, at Du har gjort mig til Miedskyldig i dine Laster, besudlet mig med Meened. Skjalv! thi nu forberedes den Stund, da Du og dine falske Guder skulle afflores. Dit skamløse Liv skal blive bragt for Dagens Lys, — dine falske Drakter afhjullede, — Templet for din Afgud Isis skal blive et Haan- og Dgenavn, — og Arbaces's kongelige Navn en Skive for almindelig Forbandelse og Spot — skjalv!“

Rødmen paa Egypterens Pande gav nu Plads for Dødens Blegghed. Han saae tilbage, fremad, omkring sig, for at overbevise sig om, at Ingen var i Nærheden; derpaa fastede han sine store Dine paa Præsten, med et saadant Udtryk af Brede og Trudsel om Hevn, at maaskee Ingen, der var mindre besjælet af Troesiverens hellige Blod end Apæides, med Fasthed kunde have udholdt det frygtelige Blik. Men den unge Proselyt syntes at møde det uden mindste Frygt, og i det Blik, hvormed han besvarede det, laae en stolt Udfordring.

„Apæides,“ sagde Egypteren med en skjælvende,

fra hans dybeste Indre tonende Stemme, — „tag Dig iagt! — Hvad har Du ifinde? — Udtalte Du, — stands og tænk efter, førend Du svarer, — udtalte Du blot, hvad Diebliffets Brede indgav Dig, uden at Du har fattet nogen fast Beslutning, — eller vare dine Ord Udtrykket for en vel udtænkt, til Udførelse modnet Plan?“ —

„Jeg taler, hvad den sande Gud, hvis Tjener jeg er, indgiver mig,“ sagde den unge Christen djærvt; „jeg taler i den Overbeviisning, at menneffeligt Mod ved hans Raade allerede har sat en Skranke for dit Hyfleri og din Afgudsdyrkelse; — før Solen tre Gange har belyst hiint Bjerg, vil Du erfare Alt. Skjælv, skumle Trolldmand, og farvel!“

Alle de vilde og frygtelige Lidenskaber, som Ægypteren havde faaet i Arv fra sit Folk og sit Land, og som han til enhver Tid kun slet vidste at skjule under listig Mildhed og philosophisk Kulde, stormede paa eengang løs i hans Bryst. Den ene Tanke jagede den anden; han saa et Menneske for sig, der haardnakket vilde forhindre endog en lovmæssig Forbindelse med Zene, — Glaukus's Hjalper i hiin Kamp, der havde forstyrret hans Planer, — sit Navns Vredsskænder, — en Person, der truede med at vanhellige den Gudinde, som han tjente, om han ogsaa ikke troede paa hende; — et Menneske, der selv havde tilstaaet, at han snart vilde afløre hans Bedragerier og Laster. Hans Kjær-

lighed, hans Vre, ja selv hans Liv svævede i Fare,
 — Dagen og Timen syntes endog at være fastsatte til
 Udførelsen af en Plan, der skulde styrte ham. Af Pro-
 selytens Ord mærkede han, at han havde antaget den chris-
 telige Tro; han kjendte den utæmmelige Jver som bejsalede
 denne Religions Proselyter. — Saadan var hans Fjende.
 — Han greb sin Stilus, — Fjenden var i hans Magt!
 De vare netop i dette Dieblif foran Capellet; — et
 hurtigt Blik overbeviste ham om, at Jngen var i Nær-
 heden, — Stilheden og Gensomheden fristede ham.

„Saa dø da i dit Afjind!“ mumlede han; —
 „bort! Du eneste Dømming for min Lykke.“

Og netop som den unge Christen havde vendt
 sig om for at gaae, løstede Urbaces sin Haand høit
 over hans venstre Skulder og stødte sit skarpe Vaaben
 to Gange i hans Bryst.

Med gjennemboret Hjerte styrtede Apærides til
 Jorden, — han faldt ved Foden af det hellige Capel
 uden engang at give et Suk fra sig.

Et Dieblif betragtede Urbaces ham med Dyrets
 vilde Glæde ved Sciren over en forhadet Fjende; —
 men strax efter traadte den Fare, for hvilken han havde
 udjat sig, levende frem for hans Bevidsthed. Han
 tørrede omhyggeligt sit Vaaben af i det lange Græs,
 ja selv i sit Offers Klæder, hyllede sig ind i sin Kappe
 og var allerede i Begreb med at gaae bort, da han saae

Skikkelsen af en ung Mand, der nærmede sig med vaelende og slingrende Skridt; — Maanens rolige Straaler faldt i fuld Glands paa hans Ansigt, som i denne blege Belysning syntes at være saa farveløst som Marmor, Ægypteren gjenkjendte Glaufus's Træk og Skikkelse. Den ulykkelige, Forstanden berøvede Græker havde istemt en usammenhængende, forvirret Sang, der var sammensat af Stumper af Hymner og hellige Oder, Alt i chaotisk Forvirring.

„Ha!“ tænkte Ægypteren, som strax gjættede hans Tilstand og den skrækelige Marsag dertil; — „saa virker da Helvedesdriften, og Skjebnen har sendt Dig herhen, for at jeg skal knuse to Fjender med eet Slag!“

Hurtig, endog førend denne Tanke var falden ham ind, var han smuttet ind bag Capellet og havde skjult sig mellem Bustene; fra dette Skjul lurede han som en Tiger i sin Hule paa, at hans andet Offer skulde nærme sig. Han bemærkede den ustadige rastløse Gld i Athenerens straalende skjønne Dine; Krampetrækninger, der fordreiede hans naturlige Ansigtstræk og bærede paa hans farveløse Læber. Han saae, at Grækeren ganske var berøvet Forstandens Brug.

Da Glaufus imidlertid kom hen til Apæcides's Lig, fra hvilket en mørkerød Strøm langsomt flød henover Græsset, kunde et saa overraskende og forfærdeligt Syn ikke forseile sin Virkning. Han standsede, hvor omtaaget og beruset hans Hjerne end var, lagde sin Haand

paa Panden, ligesom for at samle sig, og sagde derpaa:

„Holla, Endymion! sover Du saa haardt? — Hvad har Luna tilhviist Dig? — Du gjør mig skinsyg; det er paa Tiden at vaagne,“ — med disse Ord bukkede han sig i den Hensigt at reise Legemet op.

Glemmende sin Svagbed, sprang Egypteren frem fra sit Skjulested, og idet Grækeren bukkede sig, slog han ham med Kraft til Jorden, saa at han faldt lige over den Christnes Lig.

Saa høit han formaaede raabte derpaa Urbaces:

„Holla, Borgere, holla! — herhid! — herhid! — et Mord, — et Mord foran Eders hellige Tempel! Hjælp, eller Morderen undflyr!“

Og medens han udstødte disse Skrig, satte han Foden paa Glaukus's Bryst; — en overflødig Forsigtighed, thi Drifflens og Slagets Virkninger havde henstrakt Grækeren uden Bevidsthed og uden Bevægelse; kun nu og da stjal der sig nogle usammenhængende forvildede Lyd fra hans Læber.

Medens han saaledes stod og ventede paa, at der skulde komme Nogen, idet han uasbrudt vedblev at kalde paa Hjælp, følte han maaſkee dog noget Samvittighedsnag, thi trods sine Forbrydelser var han dog et Menneske. — Glaukus's værgeløse Tilstand, — hans forvildede Ord, — hans Sindsforvirring rystede ham langt

mere end Apacides's Død, og han sagde halv høit til sig selv:

„Uåle Stov, — Du stakkels Menneſſesforſtand! hvor er Sjælen nu? Jeg kunde spare Dig, Medbeiler, — nu er Du jo ikke mere min Medbeiler; men Skjebnen maa have ſin Gang — min egen Sikkerhed fordrer, at Du offres!“

Og eſter at han havde hviffet diſſe Ord, ſkreg han, ligesom for at overdøve ſin Samvittigheds Stemme, endnu høiere, trak Stilus af Glauſus's Belte, dypede den i den Myrdedes Blod og lagde den ved Siden af Liget.

Nu kom Indvaanerne hobeviis ſtyrtende til Stedet, Nogle med Fakler, ſom Maanen gjorde unødvendige, men hvis rødagtige Skin ſaak beſynderlig af mod de mørke Træer. De omringede Pladsen.

„Løſt dette Lig op,“ befalede Egypteren „og bevogt Morderen godt.“

De reiſte Liget op, og ſtor var deres Skræk og hellige Forbittrelſe, da de i den Afſjælede gjenſjendte een af den ærværdige Iſis's Præſter; men endnu større var dog maafkee deres Overraſtelse, da de i den Anklagede ſaae den glimrende, beundrede Athenæer.

„Glauſus!“ raabte de Omkringſtaaende ſom med een Mund, „er det muligt?“

„Hellere vilde jeg troe,“ hviffede en Mand til ſin Nabo, „at Egypteren ſelv var Gjerningsmanden.“

I dette Dieblif traadte en Centurion frem af den forbausede Mængde med en bydende Mine.

„Hvad! er her flydt Blod? — hvo er Morderen?“

De Omfringstaaende pegede paa Glaukus.

„Han? ved Mars! han seer snarere ud til at være Offeret! Hvo anklager ham?“

„Jeg!“ sagde Urbaces, idet han stolt rettede sig, og de sunklende Juveler, som glimrede paa hans Klædning, overbeviste den værdige Krigsmand diebliffeligt om Bidnets Ugtsværdighed.

„Tilgiv mig! — dit Navn?“ sagde Centurionen.

„Urbaces; — jeg skulde troe, det er velbekjendt i Pompeji. Da jeg gik igjennem Lunden, saae jeg foran mig Grækeren og Præsten i ivrig Samtale. Den Førstes vaklende Bevægelser, hans hestige Rader og hans høie Stemme var mig paafaldende; — han syntes mig enten at være beruset eller affindig. Bludselig saae jeg ham hæve sin Stilus, — jeg styrtede frem for at hindre Stødet, men for silde. Han havde allerede to Gange gjennemboret sit Offer og boiede sig just over det, da jeg i min Skræk og Forbittrelse slog Morderen til Jorden. Han faldt uden at gjøre Modstand, og det overbeviste mig saameget mere om, at han ikke ganske var ved sine Sandser, da han begik Forbrydelsen, thi da jeg endnu ikke er ret helbredet efter en haard Sygdom, var mit Slag forholdsviis kun svagt, og Glaukus har, som I see, en stærk og ungdommelig Legemsbygning.“

„Han slaaer sine Dine op, — hans Læber bevæge sig,” sagde Soldaten. „Tal Fange! hvad har Du at svare paa denne Anklage?”

„Anklage, — ha, ha, ha! — det er gaaet morsomt til, — da den gamle Høj hidsede sin Slange paa mig, og Hekate stod ved Siden af, grinende fra det ene Dre til det andet, — hvad kunde jeg da gjøre? Men jeg er syg, — jeg er saa mat, — Slangens Ildtunge har bidt mig. Bring mig tilfængs og send mig en Læge; — den gamle Askulap vil komme i egen Person, naar I lade ham vide, at jeg er en Græker. O, Barmhertighed, — Barmhertighed! — jeg brænder — Marv og Hjerne — jeg brænder, jeg brænder!”

Og med en rallende, forfærdelig Stønnen faldt Athenæren tilbage i de Omkringstaaendes Arme.

„Han raser,” sagde Centurionen medlidende, „og i sin Afstindighed har han dræbt Præsten. Har Nogen af Eder seet ham idag?”

„Jeg saae ham imorges,” svarede en af de Tilstedeværende. „Han gif forbi min Bod og tiltalte mig. Da saae han saa sund og rask ud som nogen af os Andre og var aldeles ved sine Sandser.”

„Og jeg saae ham for en halv Time siden,” sagde en Anden, „han løb igjennem Gaden og talte med sig selv under heftige Gestus, netop saaledes, som Ægypteren har beskrevet det.”

„Det bekræfter Vidnets Udsagn, som vistnok kun er altfor sandt. I hvert Tilfælde maa den Anklagede føres for Prætoeren. Skade for den unge, rige Mand! — men Forbrydelsen er frygtelig: at myrde en Jesu-Præst i hans hellige Talar og ved Dørtærskelen af vort ældste Capel!“

Disse Ord mindede den forsamlede Mængde om den ryggesløse Vanhelligelse, der havde fundet Sted, og som i den første Forbauselse og Nysegjerrighed ikke havde staaet saa klart for dem. En from Gysen gennemførte dem Alle.

„Intet Under,“ sagde En, „at Jorden bævede, da den bar et saadant Uhyre.“

„Afsked til Fængselet med ham,“ skreg Alle, — „afsted!“

Og en enkelt høi gennemtrængende Stemme hørte man overskrige alle de andre med de Ord:

„De vilde Dyr behøve nu ingen Gladiator mere.“

„Tramp, tramp! — sku Kæmpernes stolte Bryn,
 Ha, hvilket lystigt, begejstrende Syn!“

Det var hiin Piges Stemme, hvis Samtale med Medon tidligere er omtalt.

„Ja, ja! — det er sandt! — det kommer i rette Tid til Begene!“ raabte Mange, og ved denne Tanke forsvandt al Medlidenhed med den Anklagede. Hans Ungdom og Eksonhed gjorde ham kun endnu bedre skikket til at stilles som Offer paa Arena.

„Bring nogle Bræder herhen eller en Baare, hvis den er ved Haanden, for at borthære den Døde,“ sagde Urbaces, — „en Jids-Præst maa ikke slæbes til Templet af vanhellige Hænder som en slagtet Gladiator.“

Paa denne Opfordring lagde de Narmestaaende med Grefrygt Aparcides's Lig paa Jorden med opadvendt Ansigt, medens Andre gif bort for at hente en Baare, hvorpaa Præsten kunde bæres bort, uberørt af profane Hænder.

I dette Dieblif gjorde Mængden nu Plads til alle Sider for en hoi Skikkelse, der trængte sig igjennem, og Nazaræeren Dymphus stod ligeoverfor Egypteren. Hans Blik hvilede først med usigelig Smerte og Skræk paa det blodige Bryst og det blege opadvendte Ansigt, hvorpaa den voldsomme Døds Piinsler endnu vare synlige.

„Myrdet!“ raabte han. „Er det din hellige Iver, som har bragt dette over Dig? Have de opdaget dit ædle Forsæt og, ved at dræbe Dig, forebygget deres egen Skjændsel?“

Pludselig vendte han sit Hoved bort, og hans Blik faldt paa Egypterens stolte, alvorlige Ansigt.

Da Dymphus saa ham, robede strax hans Ansigtstræk og en heftig Gysen, der gjennembævede hans Legeme, hvilken Modbydelighed og Afsky den Christne nærede for dette Menneske, hvis Syndighed han kjendte. Det var Fuglens Blik paa Baseliøsten — saa taust og

faa langt var det. Og idet Olynthus besejrede den Gysen, der pludselig var kommen over ham, udstrakte han sin høire Arm imod Arbaces og sagde med dyb, men høi Stemme:

„Et Mord er begaaet paa dette Lig! Hvo er Gjerningsmanden? Svar mig, Ægypter! thi saasandt Herren lever, jeg troer, at Du er Morderen!“

For et Dieblif kunde man læse Forvirring og Angst i Arbaces's mørke Træk; men snart gav dette Minespil Plads for et Udtryk af Brede og Foragt, medens Tilskuerne, forbausede og rystede ved den pludseligt og hestigt fremsorte Beskyldning, trængte sig stedse nærmere omkring Dramaets tvende Hovedpersoner.

„Jeg kjender min Anklager,“ sagde Arbaces stolt, og jeg gjætter ogsaa, hvorfor han anklager mig. Mænd og Borgere! viid, at dette Menneske er en af de meest fanatiske Nazaræere eller Christne eller hvad de kalde sig! Hvad Under da, at han i sin Ondskab vover at anklage endog en Ægypter for Mord paa en ægyptisk Præst!“

„Jeg kjender ham, jeg kjender den Hund!“ raabte flere Stemmer, „Det er Olynthus, den Christne, eller Atheisten, — han negter Guderne!“

„Fred, Brodre!“ svarede Olynthus med Værdighed „og hører mig! Denne myrdede Jsīs = Præst havde for sin Død antaget den christelige Tro, — han havde aabenbaret mig Ægypterens sorte Forbrydelser og Trolldoms-kunster — Gjøglerierne og Bedragerierne i Jsīs's

Tempel. Han stod i Begreb med at drage dem offentligt frem for Dagens Lys. Han var en Feemmed her, fornærmede Ingen og havde ingen Fjender! Hvo skulde da have udgydt hans Blod uden en af dem, som frygtede hans Vidnesbyrd? — Og Hvo har meest Grund til at frygte dette Vidnesbyrd? — Ægypteren Arbaces!"

"J høre ham!" raabte Arbaces, — "J høre ham! han spotter Guderne! spørg ham, om han troer paa Jhs."

"Om jeg troer paa en ond Aand?" svarede Dlynthus dristig.

En Mumlen og Gysen foer igjennem hele Forsamlingen. Men uden at skrækkes, — thi han var stedse forberedt paa Fare, og i Diebliffets Bevægelse glemte han nu al Klogskab, — vedblev den Christne:

"Tilbage, Afguds-tjenere! dette Stov tilhører ikke Eders tomme, vanhelligende Ceremonier, os, — Christi Eftersølgere, tilkommer det at bevise en Christen den sidste Kjærlighedshandling. Jeg forlanger dette Stov i den almægtige Slavers Ravn, som har kaldet hans Aand til sig!"

Med en saa høitidelig, bydende Stemme og Holdning udtalte Dlynthus disse Ord, at Mængden ikke vovede høit at udtale de Følelser af Frygt og Had, som de nærede i deres Hjerter. Aldrig maaskee, siden Lucifer og Erkeengelen stredes om Moses's Lig, gaves der en værdigere Gjenstand for en Malers Pensel end denne

Scene. De mørke Træer, Templet i sin stolte, ædle Ro — Maanen, hvis fulde Straaler faldt paa Riget — Fallerne, som i Baggrunden bølgede vildt frem og tilbage, — den brogede Hob's forskellige Ansigter, — Athenærens bevidstløse Skikkelse i nogen Afstand, — og i Forgrunden Arbaces og Olynthus som Hovedfigurer: den Første reisende sig i sin fulde Høide, ragende høit op over den omstaaende Masse, med forslagte Arme, rynket Pande og stive Dine, medens et Smil, der udtrykte dyb Trods og Foragt, spillede paa hans Læber! — den Sidste med bred og furet Pande, der udtrykte en lignende Herskermagts Majestæt — strenge, men aabne Træk, dristig og tillidsfuld Mine — over den hele Skikkelse et Udtryk af rolig Værdighed, parret med en usigelig Alvor, der ligesom var formildet ved et Anstrog af Sympathi med den Frygt, som han selv indgød! — hans venstre Haand udstrakt imod Riget, — den høire hævet imod Himlen.

Centurionen trængte sig atter frem.

„For det Første maa jeg spørge Dig, Olynthus, eller hvad Du hedder, om Du foruden din ubestemte Mistanke kan fremsføre noget Beviis for den Anklage, som Du har reist mod Arbaces?“

Olynthus taug. — Egypteren smilte foragtelig.

„Gjør Du Fordring paa en Jids-Præst's Lig, fordi han har været Tilhænger af den nazaræiske eller christne Sekt?“

„Ja, jeg gjør.“

„Swærg da ved hiint Tempel, ved hiin Cybeles Billedstøtte, ved det ældste Sacellum i Pompeji, at den Myrdede havde antaget din Tro!“ —

„Taabelige Mand! jeg negter Eders Afguder! jeg foragter Eders Templer! — Hvor kan jeg da sværge ved Cybele?“

„Bort, bort med Gudsfornekteren! bort! Jorden vil opsluge os, naar vi taale hans Bespottelser i denne hellige Lund, — til Døden med ham!“

„Til de vilde Dyr!“ skreg en qvindelig Stemme midt i Folkemassen, „nu have vi een til Løven og een til Tigeren.“

„Hvis Du, Nazaræer, ikke troer paa Cybele, hvilken af vore Guddomme erkjender Du da?“ vedblev Krigeren ubekymret om Mængdens Skrig.

„Ingen!“

„Hør ham! hør ham!“ raabte Hoben.

„O, I Forblindede!“ vedblev Dlynthus, idet han hævede sin Stemme, — „hvorledes kunne I dog troe paa Billeder af Træ og Steen? Mene I, at de have Dine at see med, Øren at høre med, Hænder at hjælpe Eder med? Er den stumme Ting, frembragt ved menneskelig Kunst, en Gudinde? — har den skabt Mennesker? — af nei! den er selv dannet af et Menneske. — Seer dog, og overbeviser Eder selv om dens Uafselshed, — om Eders egen Daarskab!“

Dg som han talte, gik han hen imod Templet, og førend nogen af de Tilstedeværende kunde ane hans Forsæt, slog han i sin Iver Træstatuen ned fra dens Fodstykke.

„See!“ raabte han, — „Eder Gudinde kan ikke engang hevne sig. Er det en Ting, som fortjener Tilbedelse?“

Flere Ord fik han ikke sagt! en saa himmelraabende forvoven Gudsbespottelse, udøvet endog paa et heiligt Sted, opfyldte selv de Lunkeste med Afsky og Raseri. Ligesom efter Aftale styrtede Mængden paa engang over ham, greb ham og vilde uden Tvivl have sønderslidt ham, hvis ikke Centurionen havde lagt sig imellem!

„Rolig!“ sagde Soldaten bydende, — „lad os overgive den frække Gudsbespotter til den rette Domstol; vi have allerede bortodsløet for megen Tid. Begge Forbryderne skulle stilles for Øvrigheden, lægger Præstens Lig paa Baaren, og bringer det til hans eget Hjem.“

I dette Dieblis traadte en Jidspræst frem.

„Ifølge Præstestabets Rettigheder fordrer jeg diøse Levninger.“

„Gjører som Præsten siger,“ svarede Centurionen. „Hvor er den anklagede Morder?“

„Han er besvimet eller ogsaa sover han,“

„Var hans Forbrydelse ikke saa stor, kunde jeg have Medlidenhed med ham, — fremad!“

Da Urbaces vendte sig om, mødte hans Dine Ijsopræstens, — det var Kalenus og i hans Blik laa noget saa Betydningsfuldt og Ildevarslende, at Ugygtereren mumlede ved sig selv:

„Skulde han have været Vidne til Gjerningen?“

En Pige trængte sig igjennem Mængden og stirrede Olynthus frækt i Ansigtet.

„Bed Jupiter,“ raabte hun, „en firfåaaren Skarl! nu have vi ogsaa en til Tigeren, — een Mand til hvert Dyr — Hurra!“

„Hurra!“ raabte Mængden, „een Mand til Loven og een til Tigeren. Hvilken Lykke! Hurra!“

Syvende Kapitel.

Læseren erfarer, i hvilken Stilling Glaukus befinder sig. — Venskab paa Prøve, — Fjendskab formildet, — Kjærlighed den samme, — fordi den ene Elskende er blind!

Det var allerede langt ud paa Natten, men endnu vare Pompejianernes muntre Indlingæpladse fyldte med Menneffer. I de Spadserendes Ansigter kunde man bemærke en dybere Alvor end sædvanlig. De stode sammen i store Grupper, som om de ønskede ved deres Mængde at fordele den halvt piinlige, halvt behagelige Spænding, der var knyttet til den Gjenstand, hvorum de talte; dette Thema angik Liv og Død.

En ung Mand kom hurtigt gaaende forbi Fortunatemplets smagfulde Portikus, — saa hurtigt, at han temmeligt stærkt kom til at støde den værdige Diomedes lige paa hans vel nærrede Mave.

„Au, au!“ stønnede Kjøbmanden, idet han med Banstelighed søgte at holde Ligevægten; — „har Du ingen Dine? — eller troer Du, at jeg ingen Følelse

har? — Ved Jupiter! Du havde nær drevet den guddommelige Livsagnist ud af mig — endnu et saadant Stød, og min Sjæl farer ned til Hades.“

„Ah, Diomedes! — er det Dig? — Undskyld min Nagtsomhed! Jeg var hensunken i dybe Tanker over Livets Omveglinger. — Vor stakkels Ven, Glaucus! — hvem skulde have drømt om det?“

„Ak, ja! — Men siig mig. Alodius, bliver han virkelig dømt af Senatet?“ —

„Ja, — man siger, at Forbrydelsen er af en saa overordentlig Beskaffenhed, at Senatet selv maa undersøge den, og Victorerne skulle føre ham derhen.“

„Han er altsaa bleven offentlig anklaget?“

„Ja, — men hvor har Du været, siden Du ikke har hørt Noget derom?“ —

„Jeg kommer lige fra Neapolis, hvorhen Forretninger nødte mig til at reise Dagen efter at hiin Forbrydelse var udført. Er det ikke forfærdeligt? endnu Astenen isorveien spiste han i mit Huus.“ —

„Hans Brøde er utvivlsom,“ sagde Alodius med et Skuldertræk; — „og da Forbrydelser af den Natur gaar foran alle smaa Lovovertrædelser, vil hans Dom sandsynligviis falde for Legene.“

„For Legene? Barmhjertige Guder!“ udbrød Diomedes med en let Gysen. — „Man vil dog vel ikke dømme ham til at kæmpe med Dyrene, — saa ung og rig en Mand!“ —

„Meget sandt, — men han er jo en Græker. Havde det været en Romer, maatte man have haft Medlidenhed med ham. Disse Fremmede derimod saaer man vel at taale, saalænge det gaaer dem godt; — men i Ulykken maa man ikke glemme, at de egentlig ere Slaver. — Imidlertid ere vi, som høre til de høiere Stænder, altid saa omhjertede, og han slap nok taalelig derfra, naar det kom an paa os, — thi, mellem os, hvad bryde vi os om en uæsel Jsis - Præst? — Hvad er Jsis selv for os? — Men den store Hob er overtroist, den fordrer en saadan Gudsbespotters Blod. — Det er farligt ikke at sœie sig efter den offentlige Mening.“ —

„Og nu Gudsfornegeteren? — hiin Christen, Nazareer, eller hvad han kaldes? —“

„O, den fattige Hund! — Hvis han vil offere til Cybele eller Jsis, benaader man ham, — hvis ikke, — saa saaer Tigreren ham. — Det er idetmindste min Mening, — om den er rigtig, vil Dommen snart vise. Vi tale, medens Urnen endnu er tom. — Ja, selv Grækeren kan endnu undgaae Døden. Men nok om denne uhyggelige Sag. Hvorledes lever den skønne Julia?“

„Meget godt haaber jeg.“

„Bil Du anbefale mig til hendes Bevaagenhed? — Men hør, — Porten derhenne knager paa sine Hængsler, — det er Præstens Huus. Hvem er det, der kommer ud derfra? Ved Bacchus, det er jo Ægypt-

teren! — Hvad kan han have at gjøre hos Præ-
toren?" —

„Uden Tvivl har han givet en eller anden Oplys-
ning angaaende Mordet.“ — svarede Diomedes; —
„men hvad troer man har været Anledningen til denne
Forbrydelse? — Glaucus skulde jo have ægtet Præstens
Søster?“ —

„Ja, og Mogle sige, at Præsten modsatte sig For-
bindelsen. Sandsynligviis har dette givet Anledning til
en pludselig Tvist. — Glaucus var aabenbart beruset;
— ja, efter hvad jeg hører, var han det i den Grad,
at han var uden Bevidsthed, da man greb ham, og
endnu er han ikke Herre over sin Forstand, — om det
kommer af Vinen, — af Skrak, — Samvittighedsnag,
— fra Furierne eller Bacchanalierne, kan jeg ikke
sige.“ —

„Stakkels Mand! — han har dog vel en god
Sagfører?“ —

„Den bedste — Kajus Pollio, en veltalende Karl.
Pollio har leiet alle de fattige, fornemme Djævole i
Pompeji til at flæde sig i Pjalter og gaae omkring og
sværge deres Venstskab for Glaucus for saaledes at vække
Medlidenhed. Og jeg forsikrer, Glaucus vilde ikke
have talt til saadanne Personer, om han saa kunde være
bleven Keiser; — thi det maa man lade ham, at han
var fræsen i Valget af sine Omgangsvenner. Det hjæl-

per heller ikke, at Pollio vil vække Medlidenhed, thi Isis er for nærværende Tid altfor populair."

„Det er jo sandt, jeg har endnu Barer undervejs til Alexandria. — Ja, Isis bør beskyttes."

„Ganske vist! — Lev vel, gamle Ven. — Vi sees snart igjen, om ikke før, saa i Amphitheatret, hvor vi skulle slutte nogle Væddemaal. Alle mine Beregninger ere fuldkastede ved den forbandede Ulykke, der er tilfaldt Glaukus. Han har holdt paa Gladiatoren Lydon: nu maa jeg see at faae fat paa en Anden. Farvel!"

Hermed forlod Klodius den mindre ivrige Diomedes og drev videre, idet han nynnede paa en græs Melodi og syldte Natten med Bellugt, som duftede fra hans sneehvide Klædning og flagrende Loffer.

„Hvis Glaukus," tænkte han, „bliver et Bytte for Løven, — saa er der Ingen mere, som Julia kan ville foretrække for mig. Ved Guderne! Terningerne begynde at svigte mig, og Folk see mistænkelige til min Haand, naar jeg ryfter dem. — Denne fordømte Sallust mumler desuden om, at jeg spiller falsk, og dersom det skulde blive opdaget, at der er Bly i mine Elphenbeenstærninger, — saa Farvel I lystige Gilder og parfumeerte Indbydelseskort: saa er Klodius færdig! — Det er alt-saa det Klogeste, at jeg gifter mig, medens jeg endnu kan opgive Spillet og maaffee gjøre min Ulykke, eller snarere den ædle Julia's, ved det kejserlige Hof."

Medens disse Uergjerrighedsplaner, — hvis ellers

en Klodius's Projecter kunne fortjene dette høie Navn, — løb rundt i Spillerens Hoved, blev han pludselig tiltalt; — han vendte sig om og saa Urbaces's mørke Pande for sig.

„Hil Dig, ædle Klodius! undskyld, at jeg standser Dig; vil Du ikke sige mig, hvor Sallust boer?“

„Det er kun saa Skridt herfra, vise Urbaces. Giver maaskee Sallust en Fest i Aften?“

„Det veed jeg ikke,“ sagde Egypteren; „i ethvert Tilfælde vil han neppe vælge mig til sin Gæst. Men Du veed vel, at han forvarer Morderen Glaucus i sit Huus?“

„Al ja! den godmodige Epikuraer troer paa Græferens Uskyldighed! — han er jo gaaet i Borgen for ham og er altsaa ansvarlig for hans Tilstedeblivelse, til Dommen falder*). Nu, — Sallusts Huus er bedre end et Fængsel, isærdeleshed det elendige Hul i Forum. Men i hvad Hensigt kan Du søge Glaucus?“

„Min ædle Klodius, hvis vi kunde frelse ham fra Forbryderens Død, saa var det meget godt. En rig Mands Domsældelse er et Slag, som rammer hele Selvskabet. Som jeg hører, har han atter saaet sin Forstands Brug, — og jeg gad gjerne tale med ham for at erfare Motiverne til hans Forbrydelse; — maaskee

*) Naar en Forbryder kunde skaffe Borgen, blev han ikke kastet i Fængsel, førend Dommen var affagt.

ere de af den Bestaaffenhed, at jeg kan optræde som hans Forsvarer."

„Du har et medlidende Hjerte, Arbaces!"

„Medlidenhed er Pligt for Enhver, som søger Viisdom," svarede Egypteren beskedent. „Men hvilket er nu Cællusts Huns?"

„Jeg skal vise Dig det," sagde Klodius, dersom Du vil tillade mig at ledsage Dig nogle faa Skridt. — Men jeg beder Dig, siig mig, hvad er der blevet af den stakkels Pige, som Athenæeren vilde ægte, — jeg mener den myrdede Præsts Søster?"

„Al! ogsaa hun er nærved at gaae fra Forstanden. Snart udstøder hun Forbandelser imod Morderen, — derpaa holder hun pludselig inde og udbryder: „Men hvorfor forbande? — o min Broder! Glaukus var ikke din Morder, — jeg vil aldrig troe det!" — Derpaa begynder hun atter og hvister gysende: „Hvis det nu dog skulde være sandt!"

„Ulykkelige Zone!"

„Men det er godt for hende, at de hellige Pligter, som Religionen foreskriver med Hensyn til den Dødes Begravelse, hidtil for en stor Deel have draget hendes Opmærksomhed fra Glaukus og hende selv; — i hendes omtaagede Bevidsthed synes hun neppe at vide, at Glaukus er fængslet og vent er sin Dom. Naar Begravelses-Høitidelighederne ere forbi, vil hendes Angst atter indfinde sig, — og jeg frygter meget, at hendes Benner

ville opleve det oprørende Skuespil at see hende ile sin Broders Morder til Hjælp og vidne til hans Gunst!"

"En saadan Skandale maa forebygges."

"Jeg troer at have taget de behørigte Forholdsregler derimod. Jeg er hendes lovlige Formynder, og har just i dette Dieblig udvirket Tilladelse til at bringe hende til mit Huus efter Apæcides's Begravelse: — der vil hun, hvis det behager Guderne! være i sikker Varetagt."

"Vel gjort, vise Urbaces! — See, her er Sallusts Huus. Guderne beskytte Dig! Men hør, Urbaces, — hvorfor saa mørk og uselskabelig? — Man siger, at Du kan være munter, — hvorfor vil Du da ikke tillade mig at indvie Dig i Pompejis Fornoielser? — jeg smigrer mig med, at Ingen kjender dem bedre end jeg."

"Jeg takker Dig, ædle Klodius! under dine Auspicier turde jeg maaskee nok indlade mig derpaa; — men i min Alder vilde jeg blive en meget tungnem Elev."

"O, frygt ikke! — jeg har allerede ombendt halvfjerdsindstyveaarige Knose; desuden er den Rige aldrig gammel."

"Du smigrer mig. Men der vil komme en Tid, da jeg skal erindre Dig om dit Løfte."

"Du kan til enhver Tid befale over Markus Klodius. Lev vel!"

"Nu," — sagde Egypteren til sig selv, — "jeg Pompejis sidste Dage. II.

tørster jo dog ikke efter Blod; — jeg vilde gjerne redde denne Græker, hvis han vil frelse sig selv ved at bekjende sin Forbrydelse og derved for stedse opgive Zone og for evig befrie mig for Muligheden af Opdagelse; — og jeg kan frelse ham, naar jeg overtaler Julia til at bekjende, at hun har givet ham Kjærlighedsdriften, som ganske maa kunne undskyldte ham. Men dersom han ikke bekjender Forbrydelsen, da maa Julia ved Frygt for Skandfal bringes til Taushed, og han maa døe! — døe for at befrie mig fra en Medbeiler iblandt de Levende, — døe for at indtage min Plads blandt de Døde. Men vil han ikke bekjende? — kan han ikke overtales til selv at troe, at han i sin vanvittige Tilstand har dræbt Præsten? — Det vilde bringe mig endnu større Sikkerhed end hans Død. Hm! vi maae idetmindste gjøre et Forsøg."

Gaaende langsomt gjennem den snevre Gade, var Arbaces kommen lige i Nærheden af Callusts Huus, da han saae en mørk Skikkelse, som indhyllet i en Kappelaae udstrakt ved Dørtærskelen.

Saa stille laae denne Skikkelse, og saa utydelige vare dens Omrids, at enhver Anden end Arbaces vilde have følt en overtroiss Frygt og idetmindste bildt sig ind at have seet een af hine grimme Lemures, der fremfor paa noget andet Sted skulde opholde sig paa de Husets Dørtærskler, som de i levende Live havde været

i Besiddelse af. Men Urbaces kjendte ikke til saadanne Dromme.

„Staa op!“ sagde han, idet han med sin Fod berørte Skikkelsen; — „Du spærrer mig Veien!“

„Ha! hvo er Du?“ udbrod Skikkelsen i en skingrende Tone, og da den reiste sig fra Jorden, belyste Stjernerne Thessalierindens blege Ansigt og stirrende, blinde Øine.

„Hvo er Du? — jeg kjender din Stemmes Klang.“ —

„Blinde Pige! hvad gjør Du her i den sildige Aftenstund? — Sy, sy, — er det passende for dit Kjøn eller din Alder? Gaa hjem, Pige!“

„Ja, jeg kjender Dig.“ — sagde Nydia med sagte Stemme, — „Du er Urbaces, Ægypteren.“ —

Og som greben af en pludselig Inspiration kastede hun sig for hans Fødder, flammrede sig fast om hans Knæ og raabte i en vild og lidenskabelig Tone: „O frygtelige, mægtige Mand! — frels ham, frels ham! — han er uskyldig, — jeg er den Skyldige! Derinde ligger han, syg — døende, og jeg — jeg er den forbandelsesværdige Aarsag til alt dette! Og de ville ikke lade mig komme ind til ham, de jage den blinde Pige ud af Hallen! O, frels ham! — Du kjender vist en Urt, et Tryllemiddel, en eller anden Modgift, — thi det er en Elskovsdrif, som har gjort ham vanvittig.“

„Ti, Barn! Jeg veed Alt, — Du glemmer, at jeg

selv var med Julia i Sagas Hule. Udentviisl har hendes Haand raft ham Driften, — men hendes Vre fordrer, at Du tier. Gjør Dig ingen Bebreidelser, — hvad der maa skee, det skeer! Foreløbig vil jeg begive mig til Forbryderen, — maaskee kan han reddes endnu! Bort!"

Med disse Ord rev Arbaces sig ud af den fortvivlede Thessalierindes Omfavnelse og bankede stærkt paa Porten.

Efter saa Secunders Forlob hørte man de tunge Hængsler knirke, og idet Portneren halvt aabnede Døren, spurgte han, hvem det var?

"Arbaces, — vigtige Forretninger med Sallust angaaende Glaufus. Jeg kommer fra Prætoren."

Halvt gabende, halvt stønnende lod Portneren Ægypterens høie Skikkelse komme ind.

Nydia sprang til samme Tid frem.

"Hvorledes gaaer det ham?" spreg hun, — "sig mig det, o sig mig det!"

"Ha! forrykte Fruentimmer, er Du der endnu? — slem Dig. De siige, at han har faaet sin Forstand tilbage."

"Guderne være prisede! — Du vil ikke lade mig komme ind? O, jeg beder Dig saa inderlig — —"

"Lade Dig komme ind! — nei, det vilde bekomme mine Skuldre ilde, naar jeg lod saadan en Skabning komme ind. Gaa nu hjem!" —

Borten blev lukket, og med et dybt Suk lagde Nydia sig atter ned paa de kolde Stene, skjulte Ansigtet i sin Kaabe og fortsatte saaledes sin sorgelige Nattevagt.

Imidlertid havde Arbaces allerede naaet Triflinium, hvor Sallust endnu laae ved Aftensbordet med sin Indlings-Frigivne.

„Hvad! — Arbaces! og paa denne Tid! — tag dette Bæger.“

„Nei, bedste Sallust; — det er i Forretninger, jeg kommer, ikke for at være din Gæst. Hvorledes befinder din Client sig? I Byen siger man, at han atter har faaet Forstandens Brug.“

„Al ja,“ svarede den godmodige, men tankeløse Sallust, idet han tørrede Taarerne af sine Dine, — „men hans Nerver og hele hans Constitution ere saarystede, at jeg neppe gjensjender den flinke, lystige Kammerat, jeg er vant til at see i ham. Mærkværdigt nok kan han slet ikke angive nogen Grund til sit pludselige Vanvid — han har kun en meget dunkel Forestilling om hvad der er forefaldet. Og trods idit Vidnesbyrd, vise Egypter, forsikkrer han dog høitideligt, at han er uskyldig i Apærides's Død.“

„Sallust,“ sagde Arbaces alvorlig, — „der er meget i din Bens Stilling, som opfordrer til at vise ham særdeles Overbærelse, og kunde vi bevæge ham til at tilstaae Forbrydelsen og underrette os om Aarsagen til den, saa havde vi endnu meget at haabe af Senatets

Raade, thi Du veed jo, at Senatet har Magt baade til at formilde og stærke Loven. Derfor har jeg været hos Prætor, og har af ham faaet Tilladelse til i denne Nat at have en hemmelig Samtale med Athenæeren. Imorgen, veed Du, vil hans Sag komme til Forhandling."

"Velan," — sagde Callust; „det vil gjøre din Wiisdom Vre, hvis Du kan faae Noget ud af ham; — forsøg det imidlertid! stakkels Glaucus! han havde før saa fortræffelig en Appetit, og nu spiser han Intet."

Ved denne Tanke blev den godmodige Epikuræer synlig rørt. Han sukkede og befalede Slaven at fylde Bægeret.

"Natten udbreder sine Skygger," sagde Egypteren, „tillad mig at see Glaucus."

Callust gav sit Samtykke med et Nis og førte ham til et lille Værelse, som udefra var bevogtet af to søvndrukne Slaver. Døren aabnedes, paa Urbaces's Begjæring gik Callust bort, — og Egypteren befandt sig ene med Glaucus.

Paa en af disse høie smagfulde Randelabræ, som den Tid vare almindelige, brændte en enkelt Flamme ved Siden af Sengen. Dens blege Straaler belyste Athenærens Ansigt, og Urbaces sølte sig virkelig bevæget ved at see den mærkelige Forandring, der var foregaaet i disse Træk. Den livsfriske Farve var forsvunden, —

Binderne indsunke, Læberne blaaagtig-blege og indstrumpe-
pede, det havde været en haard Kamp mellem Forstand
og Affind, mellem Liv og Død. Glaufus's Ungdom
og stærke Natur havde seiret; — men Blodets og Sjæ-
lens Friskhed, — Livets Liv, — dets Glæde og dets
Glæde vare fundne for stedse.

Egypteren satte sig rolig ved Athenærens Leie;
Glaufus laae stille og stum, uden at lægge Mærke til
hans Nærværelse. Omfider efter en temmelig lang
Pause begyndte Urbaces saaledes:

„Glaufus! vi have været Fjender. Jeg kommer til
Dig alene og i Nattens Mørke — som din Ven, maaskee
som din Frelser.“ —

Ligesom en ædel Ganger forfærdes, naar den
frydser Tigerens Sti, saaledes soer Glaufus aandeløs op,
forfækket ved pludseligt at høre sin Fjendes Stemme
og saa uventet see ham i sin Nærhed. — Deres Dine
mødtes, og i nogle Sekunder havde ingen af dem Kraft
til at vende dem bort. Athenærens Ansigt begyndte
at blæse, medens Egypterens mørke Kind bedækkedes af
en endnu blegere Skygge. Omfider vendte Glaufus sig
med et dybt Suk bort, soer med Haanden over sin
Pande, sank tilbage paa sit Leie og mumlede:

„Drømmer jeg endnu?“ —

„Nei, Glaufus, Du er vaagen. Ved denne høire
Haand, ved min Faders Hoved, Du seer en Mand for
Dig, som vil og kan frelse dit Liv. Hør! — jeg veed,

hvad Du har gjort, — men jeg kjender ogsaa Grunde, der tale til din Undskyldning, og om hvilke Du selv er ganske uvidende. Du har begaaet et Mord, det er sandt, et himmelraabeude Mord: — naa, rynk ikke din Pande, — stir ikke saaledes, — disse Dine have seet det. Men jeg kan frelse Dig, — det staaer i min Magt at bevise, at Du ikke var ved din Forstands Brug, at Du ikke havde fuld Handlefrihed. Men for at jeg skal kunne redde Dig, er det nødvendigt, at Du maa tilstaae din Forbrydelse, Undertegn blot dette Papir, en Erkjendelse af, at Du virkelig har været skyldig i Apærides's Død, at Du har myrdet ham, og Du skal undgaae den skjebnesvangre Urne."

"Hvad er det for Ord? — Jeg en Morder, — og Apærides's Morder! — har jeg ikke seet ham ligge udstrakt paa Jorden, blødende og et Dig? — og Du vil overbevise mig om, at jeg har begaaet Udaaden? — Menneſke, Du lyver! — bort!"

"Vær nu ikke for ivrig, vær ikke for rast! — Misgjerningen er beviist. Det er forklarligt nok, at Du ikke erindrer en Handling, som Du har udført i Bannid, og som Du ikke engang kunde have tænkt paa, naar Du havde været ved dine fulde Fem, men lad mig komme din Hukommelse til Hjælp. Du veed dog, at Du spadserede med Præsten og var i Strid med ham om hans Søster, — Du veed jo, at han var intolerant, en halv Nazaraer, og søgte at ombende Dig;

— Du veed, at J kom i en hidfig Ordstrid, at han bebreidede Dig din Levemaade og svor, at Jone aldrig skulde blive din, — da var det, at Du i affindigt Raseri førte det dræbende Stød imod ham. — Alt dette kan Du erindre, ikke sandt? — Læs dette Stykke Papiir, det indeholder ikke Andet, end hvad jeg her har udtalt, — undertegn det, og Du er frelst." —

„Barbar! giv mig den skrevne Vogn, at jeg kan sønderrive den. — Jeg skulde have myrdet Jones Broder? — Jeg skulde tilstaae, at jeg havde krummet et Haar paa et Menneſke, som var hende dyrebar! — Nei, tusinde Gange hellere lide Døden!" —

„Betænk Dig vel!" sagde Urbaces med sagte, hvissende Stemme, — „Du har intet andet Valg, — din Bekjendelse og din Underskrift, eller Amphitheateret og Lovens Strube!"

Da Egypteren fæstede sit Basiliskblik paa den Liddendes Ansigt, bemærkede han med Glæde Tegnene paa den siensynlige Bevægelse, som greb Glaufus ved disse sidste Ord. En let Gysen gjennemfoer Athenærens Legeme, — hans Læber sank, — et Udtryk af pludselig Angst og Forundring traadte frem paa hans Pande og i hans Øie.

„Store Guder!" udbrod han med sagte Stemme, — „hvilken Forvandling! Ikke en Dag synes mig at være gaaet, siden alle Livets Roser smilede til mig, — Jone var min, — Ungdom, Sundhed, Kjærlighed ød-

fløde deres Skatte paa mig, — og nu! Smerte, Affindighed, Skjændsel, Døden! — Og hvorfor? — hvad har jeg gjort? — O, jeg er endnu affindig!”

„Skriv under, og Du er frelst!” sagde Egypteren med indsmigrende Stemme.

„Aldrig, Frister!” skreg Glaucus med fornyet Raseri. — „Du kjender mig ikke, — Du kjender ikke en Atheneres stolte Sjæl! — Dødens skræffelige Afsyn, der pludselig stirrede paa mig, kunde vel for et Dieblisk forkræfle mig, — men nu er Frygten forbi. Vanære derimod vil altid forfærde mig! Hvo vil vanære sit Navn for at frelse sit Liv? — Hvo vil ofre en reen Bevidsthed for at komme til at nyde et Par besudlede Dage? — Hvo vil paalyve sig selv en Skjændsel og staae brændmærket i Kjærlighedens og Vrens Dine? — Hvis der gives saa lav en Ueling paa Jorden, der skulde ville gjøre dette, for at vinde nogle saa skjændselsfulde Aar, saa bild Dig ikke ind, Du Østens Barbar! at det kan være Tilfældet med et Menneske, der har betraadt den samme Jordbund som Harmonius og indaandet den samme Luft som Sokrates. — Gaa! lad mig leve uden Samvittighedsnag eller dee uden Frygt!”

„Betænk Dig vel! — Lovens Kløer, — Nøvelens Haanlatter, — den gabende Hob gottende sig ved at see din Dødsangst og dine sønderrevne Lemmer, dit Navn vanæret, — dit Legeme ubegravet, — den Skændsel, Du vil undgaae, klæbende ved Dig for stedse!”

„Du raser! det er Dig, der er vanvittig, ikke mig! — Skjændsel bestaaer ikke i Tabet af Andres Agtelse, — den bestaaer i Tabet af vor egen. Vil Du ikke gaae din Bei? — jeg væmmes ved at see Dig! — hadet Dig har jeg stedse, — nu foragter jeg Dig.“

„Jeg gaaer!“ svarede Arbaces med indædt Forbitrelse, men dog ikke uden en Blanding af medlidende Beundring for sit Offer. — „Jeg gaaer, vi sees kun to Gange endnu, — een Gang for Domstolen, den anden Gang i din Dødsstund! — lev vel!“ —

Egypteren reiste sig langsomt, indsvøbte sig i sin Kappe og forlod Kammeret. For et Dieblis begav han sig endnu engang til Sallust, hvis Dine allerede røbede, at han havde offret til Bacchus, og sagde til ham:

„Han er endnu bestandig fra Forstanden, eller snarere haardnakket, — der er intet Haab for ham.“

„Sig ikke det,“ — svarede Sallust, som just ikke sølte megen Uvillie mod Athenærens Anklager, thi hans Begreb om Dyd var ikke meget strengt, og han var mere rørt ved sin Vens Ulykke end overbevist om hans Uskyldighed, — „sig ikke det, Egypter! saa god en Drikkebroder maa frelses, hvis der er nogen Mulighed derfor. — Bacchus imod Isis!“ —

„Vi faae at see,“ sagde Egypteren.

Atter bleve Skodderne trukne tilbage, og Døren knirkede i sine Hængsler. Arbaces besandt sig atter

paa Gaden, og den stakkels Nydia sprang atter op fra sin lange Bagt. —

„Vil Du frelse ham?“ udbød hun, idet hun holdede sine Hænder.

„Barn, følg hjem med mig; — jeg ønsker at tale med Dig, — jeg forlanger det for hans Skyld.“

„Du vil altsaa frelse ham?“

Intet Svar naaede den blinde Piges tørstende Dre; Urbaces var allerede gaaet et godt Stykke henad Gaden; hun nolede et Dieblil og fulgte derpaa taus efter ham.

„Jeg maa sikke mig denne Pige,“ sagde han eftertænkende, — „at hun ikke skal snakke af Skole om Elskovsdriften — hvad den forsængelige Julia angaaer, da vil hun vist ikke robe sig selv.“ —

Syvende Kapitel.

En antik Ligfærd.

Medens Arbaces saaledes tog sine Forsigtighedsregler, var Jones Huus Smertens og Dødens Bolig. Det var Natten før den Morgen, da den myrdede Apæcides's jordiske Levninger skulde stedes til Hvile. Liget var blevet ført fra Jhs's Tempel til den nærmest overlevende Slægtningss Huus, og Jone havde næsten til samme Tid erfaret sin Broders Død og Anklagen imod hendes Elsker. Hiin første heftige Smerte, som sløver Sandserne for alt Andet, og hendes Slavindes skaanselsfulde Tausked havde forhindret hende i at erfare de nærmere Omstændigheder ved hendes Elskers Skjebne. Saaledes kjendte hun hverken til hans Sygdom, hans Affindighed eller den Proces, han var ført ind i. Hun havde ikke erfaret Andet, end at man anklagede ham for Mordet, og hun havde strøget med Uvillie forkastet denne Mistanke; — ja, da hun hørte, at Arbaces var Anklageren, behøvede hun ingen anden Grund, for at komme til den faste, hellige Overbeviisning, at Uegyp-

teren selv var Forbryderen. Men den overordentlige Bigtighed, som de Gamle tillagde enhver Ceremoni, der stod i Forbindelse med en Slægtnings Død, havde indtil nu concentreret al hendes Smerte og al hendes Tanke om den Afdøde.

Af, det var jo ikke faldet i hendes Lod at opfylde den sømme, rørende Pligt, som forbinder den nærmeste Slægting til ligesom at opfange den elskede Døendes sidste Suk, — hans bortdragende Sjæl; — men hun kunde idetmindste lufte hans opspilede Dine, hans fortrukne Læber, — vaage ved det hellige Lig, som frisk salvet og badet laae i festlig Dragt paa et Elfenbeensleie; — bestrøe Leiet med Blade og Blomster og sørge for, at der altid stod en frisk Cypressgreen ved Husets Dørtærskel. Og i Udførelsen af disse sørgelige Pligter, under Klager og Bønner, glemte Jone ganske sig selv. Det hørte til de Gamles skønneste Skikke at begrave deres unge Afdøde i den gyldne Morgendæmring; — thi da de bestræbte sig for at fremstille Døden i den mildeste Skikkelse, nærrede de den poetiske Tro, at Aurora, som elskede Ungdommen, havde bortført Ynglingen for at favne ham, og skjøndt denne Allegori ikke kunde anvendes her, hvor der forelaae et Mord, fulgte man dog ogsaa her den almindelige Sædvane*).

*) Det var snarere en græst end en romersk Skik; men Læseren maa lægge Mærke til, at græsse Sædvaner og græs Overtro vare i høi Grad blandede med romerske i Magna Græcias Stæder.

Stjernerne bleguede den ene efter den anden paa den graae Himmel, og Natten traf sig langsom tilbage for den fremrykkende Morgen, da en en mørk Gruppe holdt stille udenfor Jones Dør. Høie, slanke Fakler, hvis Skin det dæmrende Morgengry gjorde endnu blegere, belyste de forskjellige Ansigter, som alle i Diebliffet udtrykte Alvor og Sorg. — Da lød en langsom, vee- modig Musik, som stod i god Samklang med den sørgelige Anledning og belgede langt ud gennem de stille, eensomme Gader, medens et Chor af qvindelige Stemmer (de af de romerske Digttere saa ofte omtalte Præficæ), accompanerede af Tibia og den myssige Fløite, istemte følgende

Gravsang.

„Over den sørgelige Dørtærffel, hvor Cypressens Green staaer istedetfor Rosen, som skulde smykke din Bolig, tiltræd, o Vandrer til Cocytus, din sidste Reise her paa Jorden. Sørgende bede vi, og grædende indbyde vi Dig, — Døden er din Bært, — han fordrer din Sjæl til sit Gjæstebud; Krandsene hænge i Nattens Huus, og den sorte Strøm skal fylde dit Bæger. For Dig lyder ikke mere Vatter og Sang, dit Hjerte frydes ikke mere ved den glade Nat eller ved den straalende Dag! — De argivisse Døttre *)

*) Danaiderne.

ved deres langvarige Arbejde, Gribben, der hugger i Titanens Hjerte, ¹⁾ — den falske Golide ²⁾, som langsomt ruller Stenen opad det evige Bjerg, — den kronede Vdyer ³⁾ i sin qvælende Tørst, og Kallirhoes mangehovedede Uhyre af Søn ⁴⁾, — alle disse skal Du see i det uhyggelige Mørke, som ruger over Plutos frygtelige Rige; — der staaer Du alt med Blikket vendt imod Baaden, som blot venter paa os ⁵⁾ for at bringe Dig over den mørke Flod! — Kom da! — tøv ikke længer! Den gravløse Skare maa staae og vente udenfor Styggernes sidste Bolig; — utaalmodig belyser Falken den graae Himmel, — kom, Sorgende, kom! — den Afdøde byder Dig komme!" —

Da Hymnens sidste Toner hendode, deelte Sorgeskaren sig i to Dele, og Apacides's Lig, der med Fodderne foran var henlagt paa en med et Purpurflæde bedækket Baare, blev ført bort. Designatoren eller Sørgeceremoniens Marschal, ledsaget af sortflædte Falk-

¹⁾ Prometheus.

²⁾ Sisyphus.

³⁾ Tantalus

⁴⁾ Cerberus.

⁵⁾ Læseren behøver vel neppe at mindes om, at den Døde ikke kunde føres over Styx, førend Begravelseshøitidelighederne vare forbi.

felbærere, gav et Tegn, og Toget satte sig langsomt i Bevægelse.

Først kom Musikanterne, der spillede en langsom Marsch, i hvilken de dæmpede Instrumenters høitidelige Toner ofte bleve afbrudte af Vigtrompetens skingrende vilde Klang; — dernæst kom de leiende Grædefoner, som sang deres Sange over den Afdøde, — og de qvindelige Stemmer blandedes med Drenges, hvis Alder gjorde Contrasten mellem Livet og Døden, — det friske og det henvisnede Blad, — mere skarende. Men Skuespillerne, Gjøglerne og Archimimus (hvem det paa laae at forestille den Dødes Person), der hørte med til de sædvanlige Vigtog, vare udelukkede fra en Vigtog, hvortil saa forfærdelige Biomstandigheder knyttede sig.

Derpaa fulgte Isis's Præster i deres sneehvide Klædebon, barfødtede og med Kornar i Hænderne, medens Billeder af den Afdøde og hans mange athenæiske Forsædre bares umiddelbart foran Viget. Vige efter Baaren gik den Dødes eneste overlevende Slægtning, omgivet af sine Qvinder, — med blottet Hoved, løst Haar og et Ansigt blegere end Marmor, men fattet og stille, undtagen naar af og til en øm Tanke, opvakt af Musikken, gjennembævede Smertens mørke Dødssovn: da bedækkede hun Ansigtet med sine Hænder og hulkede stille og useet! thi hiin larmende Sorg, hiin skrigende, gjennemtrængende Klage, hine vilde Fagter, som charak-

Pompejis sidste Dage. II.

teriserer dem, hvis Sorg ikke saameget kommer fra Hjer-
tet, betegnede ikke hendes inderlige Kummer. I hiin
Tidsalder flød, som til alle-Tider, den dybe Sorgs
Strøm stille og tyst.

Saaledes bevægede Toget sig fremad, indtil det
var kommet igjennem Gaderne og Byens Port, og havde
naaet Gravenes Plads udenfor Murene, hvilken den
Reisende endnu kan see.

I Form af et Alter af uhøvlet Fyrretræ, i hvis
Mellemrum vare opstablede brændbare Stoffer, havde
sig Ligbaalet, omgivet af mørke Cypresser, som Poesien
fiden saa ofte har indviet til Graven.

Saasnart Baaren var sat paa Baalet, deelte Sor-
gefølget sig til begge Sider, og Jone traadte hen til
Liget og stod nogle Dieblikke foran det afjælede Legeme.
— Den Dødes Ansigtstræk havde tabt det frampeagtige
Udtryk af en voldsom Død. Angst og Tvivl, — Hjer-
tets Kamp og Frygten for de evige Magter, — Kampen
mellem Fortid og Nutid, — Haab og Frygt for Frem-
tiden, — Alt var dysset i en evig Slummer! — Af
Alt, hvad der engang havde martret og priint den unge
Mands Bryst under hans Kamp om det Helligste i
Livet — hvilke Spor vare nu synlige af alt dette paa
denne Pandes milde Alvor eller i den gribende Ro paa
disse Læber, som havde udaandet det sidste Suk? —
Søsteren stirrede stum paa Legemet, og ikke en Lyd
hørtes blandt den hele Mængde; — der laae noget

Frygteligt og dog noget Formildende i denne Taushed, og da den blev brudt, flete det pludseligt og heftigt, med et høit lidensfabeligt Skrig, i hvilket den længe med Magt tilbageholdte Fortvivlelse endelig søgte at give sig Enst.

„Min Broder, min Broder!“ skreg den stakkels Fader- og Moderløse, idet hun styrtede over Baaren, — „Du, hvem Ormen ikke frygtede paa sin Sti, — hvilken Gjende kan Du have gjort Dig? — O, er det virkelig kommet dertil? — Vaagn op, vaagn op! — vi ere jo opvoxede med hinanden, skulde vi saaledes skilles ad? — Du er ikke død — Du sover! — Vaagn op! vaagn op!“

Disse hjerteskærende Klager vakte hele Sørgesølgets Deeltagelse, og Alle brøde pludseligt ud i vild Jammer. — Dette forstrækkede Tone og gav hende Fatningen tilbage; — hun kastede Blikket hurtigt og forvirret omkring sig, som om hun nu for første Gang bemærkede Sørgeskærens Nærværelse.

„Ha!“ mumlede hun derpaa gysende, — „vi ere altsaa ikke alene!“

Efter en kort Pause reiste hun sig, og hendes blege, skjønne Ansigt var atter fattet og koldt. Med ømme, bævende Hænder aabnede hun den Afdødes Dienlaage*); — men da det udtryksløse, glasagtige Blif, der ikke

*) Plinius II, 37.

længer straaledede i Kjærlighed og Liv, mødte hendes, gav hun et høit Skrig fra sig, som om hun havde seet et Spøgelse. Imidlertid fattede hun sig dog strax igjen, kyskede gjentagne Gange Dienlaagene, Læberne og Panden, og modtog mechanisk og sig selv næsten ubevidst Rigsfalken af Overpræsten ved hendes Broders Tempel.

Musiken faldt nu pludseligt ind, og Følgets Sang forkyndte den hellige Flammes Fødsel. I denne Sang paakaldtes alle Vinde, at de skulde nærme sig og med deres mægtige Pust bringe Flammen til at vore, og svingende vellugtende Røgelsjer paa Solklar opsendte Folget en Bøn til den høie, evige Wether, alt Levendes hellige Kilde, at den skulde tage Livspiren tilbage fra det affjælede Legeme, at Luften kunde faae tilbage, hvad dens var, og Jlden, hvad der tilhørte den. Tilslidst henvendtes Taler til den Afdøde, og man sang:

Gjennem Wetherens Hav, der ei kjender til Maal,
 Svøm som de Vinde, der tændte dit Baal!
 Slave er Du ei mere paa Jord,
 Frigjorte Sjæl — din Fryd er stor!
 Glæd Dig, o Sjæl, thi nu er Du fri.
 Men naar skal vor Trældom være forbi?
 Naar skal vi hist i Gravens Bo
 Dele din Fred, nyde din Ro? —

Og nu sloge de vellugtende Flammer høit op mod den dæmrende Himmel; lysende skinnede de gjennem de mørke Cypresser, høit hævede de sig over den nærlig-

gende Stads Mure, og de aarle arbejdende Fiskere for-
bausedes ved at see det røde Gjenstien paa den krusede Sø.

Men Lone sad assides og alene; med Ansigtet skjult i sine Hænder saae hun ikke Flammen og horte hun ikke Klagesangen eller Musikens Toner; hun havde kun een Følelse, Følelsen af hendes forladte Tilstand, og hun havde endnu ikke hævet sig til den hellige Trost, hvor vi finde Hvile i den Bevidsthed, at vi ikke ere alene, — at den Hensøvedes Aand omsvæver os!

Morgenvindene forøgede Virkningen af de paa Baalet henlagte brændbare Materialier. Lidt efter lidt bølgede Flammerne lavere, langsommere og svagere, og efter en ustadig Opblusjen bortdøde de, — et Billede paa Livet selv! — Hvor der forhen havde hersket Uro og Bevægelse, hvor der havde været Lue og Glød, laae nu kun Aske.

De sidste Gnister vare slukkede af Vigsølget, — Asken var samlet. Befugtede af den sjældneste Viin og blandede med den kosteligste Vællugt nedlagdes de jordiske Levninger i en Sølvrne, som høitideligt hensattes i en tilstødende Begravelse lige ved Veien; ogsaa en lille Flaske fuld af Taarer sattes derind og den lille Mont, som efter den digteriske Fantasi endnu bestandig skulde betales til den barske Færgemand. Selve Graven bedækkedes med Blomster og Krands, Røgelse brændte paa Alteret, og rundt omkring Graven brændte en Mængde Lamper.

Men da Præsten den næste Dag vendte tilbage med friske Offre til Graven, bemærkede han, at en eller anden ukjendt Haand havde søiet en grøn Palmegreen til den hedenske Troes sidste Gaver. Han lod den ligge, — thi han vidste ikke, at det var de Christnes Gravsymbol. —

Da de omtalte Ceremonier vare forbi, tilvistede en af Præsticæ Medlemmerne af Sørgefølget tre Gange med den rensende Laurbærgreen, udtalte Afskedsordet »licet«, og Høitideligheden var til Ende. —

Men førend de skiltes ad, tøvede de endnu en Stund, for under Taarer at assynge det rørende Farvel, — Salve eternum!

Salve eternum.

I.

Farvel, hensøgne Kjære!
 Farvel, bortdragne Sjæl!
 Med tunge Hjerter sige
 Vi Broderen Farvel!
 Til Jordens Møie vende
 Med Sorg tilbage vi,
 Mens Du ved dunkle Ryster
 Hensvæver glad og fri!
 Diddhen skal vi og vandre,
 Kun foran os Du drog, —
 En liden Stund, og atter
 Da vandre vi der og!

Salve, — salve!

Elstede Urne, henfarne Sjæl,
 Stumme Afte, — Farvel, farvel!
 Salve, — salve!

II.

Illicet, — ire licet.
 Forgjæves, af, vi stilles,
 Bort Hjerte er din Grav.
 Der st. dje vi Dig bære, —
 Det er dit Blivested.
 Forgjæves vi os stænke
 Med Glemfjels rene Vand,
 Forgjæves for os blusser
 Baalets luttrende Brand!
 Hvad Trolbdom kan vel Tanken
 Bortmane fra sit Hjem?
 Din Liggest er vor Kummer
 Og Præst Erindringen.

Salve, — salve!

Ottende Kapitel.

Hvad der hendes Jone.

Medens Nogle tøvede for at tage Deel i Riggildet med Præsterne, begave Jone og hendes Slavinder sig paa den sorgelige Vej til Hjemmet. Og nu, efterat den sidste Pligt var opfyldt mod hendes Broder, vaagnede hendes Sjæl af sin forrige Følesløshed, og hun tænkte paa sin Forlovede og den frygtelige Anklage, der var reist imod ham. Da hun som allerede omtalt ikke et Dieblif fæstede Vid til denne Betyldning, men tværtimod nærede den mørkeste Mistanke mod Urbaces, sølte hun, at Retsfærdighed imod hendes Elskede, som imod hendes myrdede Broder forpligtede hende til opsoge Prætoeren og meddele ham sin Mistanke, hvor ugrundet den end maatte være. Ved at spørge sine Slavinder, der hidtil af mild Slaansel ikke havde omtalt Athenærens Stilling for hende, erfarede hun, at han havde været farlig syg, at han befandt sig som Fange i Callustis Huus, og at Dagen, da hans Dom skulde affiges, allerede var fastsat.

„Barmhjertige Guder!“ udbrød hun, — „og jeg har i al den Tid kunnet glemme ham! — Maa det ikke see ud, som om jeg flyede ham? O! lad mig ile med at vise ham Retfærdighed og vise ham, at jeg den Myrdedes nærmeste Slægtning, er overbeviist om hans Ufskyldighed. Hurtig! hurtig! — lad os flyve. Lad mig trøste ham, pleie ham, formilde hans Elen- dighed! — og hvis man ikke vil troe mig, — hvis de ikke ville lægge nogen Vægt paa min Overbeviisning, — hvis de domme ham til Landsflygtighed eller Døden, — saa vil jeg dele Dommen med ham.“

Instinctmæssig bevingede hun sine Skridt, men vidste i sin Angst og Forvirring neppe, hvor hun vilde gaae hen; — snart bestemte hun sig til først at opsoge Prætoeren og snart til at ile til Glaukus selv. Hun ilede afsted, gik gjennem Porten og befandt sig næsten uden selv at vide det i den lange Gade, der gik igjennem Byen. Husene stode aabne, men endnu bevægede sig Ingen paa Gaderne, Staden var endnu ikke ret vaagnet; men see, da stødte hun pludselig paa en Gruppe af Mænd, som stode omkring en bedækket Bærestol. En høi Skikkelse traadte frem af deres Midte, og Jone ud- stødte et høit Skrig, thi det var Urbaces, hun saae for sig.

„Skjønne Jone!“ sagde han blidt, idet han lod, som om han ikke mærkede hendes Bestyrtelse; „min Elev! min Myndling! tilgiv, om jeg forstyrrer din

fromme Sorg; — men Prætoeren, som er bekymret for din Ære og ønsker, at Du ikke ved Overilelse skal blive indviklet i den forestaaende Retsdag, — som kjender den sorgelige Modsigelse i din Stilling, — forsaavidt Du jo maa ønske din Broder hevet, men dog frygter Straf for din Forlovede — og som desuden føler Medlidenhed med din ubeskyttede og venneløse Tilstand og anseer det for haardt, at Du skulde handle uden Veiledning og sørge i Gensomhed, — Prætoeren, siger jeg, har viselig og faderlig betroet Dig til din lovlige Formynders Omsorg. See, her er det Decret, som overgiver Dig til min Varetægt!"

"Skumle Egypter!" raabte Jone, idet hun stolt traadte tilbage, — „bort herfra. Det er Dig, som har myrdet min Broder: — Og til din Omsorg, i dine Hænder, der endnu ryge af hans Blod, vil man overgive hans Søster? — Ha! Du blegner! — din Samvittighed slaaer Dig! Du skjælver for den hevnende Guddoms Lynstraale! Bort, og overlad mig til min Smerte."

"Sorgen har skadet din Forstand, Jone," — sagde Urbaces, idet han forgjæves søgte at tale i sin sædvanlige rolige Tone. — „Jeg tilgiver Dig. Nu som altid skal Du i mig finde din trofasteste Ven. Men her paa offentlig Gade kunne vi ikke tale sammen, her kan jeg ikke trøste Dig. Herhid, Slaver! Kom, min dyrebare Myndling, Bærestolen venter Dig!" —

Slagne af Forbauselse og Skræk trængte Jones Slavinder sig omkring hende og flyngede sig til hendes Knae.

„Arbaces!“ sagde den ældste, — „dette er sandelig imod Loven! I ni Dage efter Begravelsen tør den Af-dødes Slægtninge ikke forstyrres i deres Hjem, ikke hindres i deres eensomme Sorg.“

„Qvinde,“ sagde Arbaces, idet han bydende udstrakte sin Haand, „at bringe en Myndling under hendes Formynders Tag, strider ikke mod Viglovene. Jeg siger Dig, at jeg har Prætores Fuldmagt. Denne Standsning er usømmelig. Sæt hende i Bærestolen!“

Med disse Ord flyngede han sin Arm fast omkring Jones bævende Skikkelse. Hun foer tilbage, saae ham alvorligt i Ansigtet, og brast derpaa i en frampagtig Latter:

„Ha, ha, ha! — fortræffeligt! En herlig Formynder — en faderlig Lov! — ha, ha!“ — og selv forskrækket over det frygtelige Echo af denne gennemtrængende vanvittige Latter, sank hun livløs til Jorden. — Endnu et Dieblis, og Arbaces havde løftet hende ind i Bærestolen. Bærerne ilede bort med hurtige Skridt, og den ulykkelige Jone var snart forsvunden for sine grædende Slavinders Blikke.

Niende Kapitel.

Hvad der bliver af Nydia i Arbaces's Huus. — Ægypteren føler Medlidenhed med Glaukus. — Medlidenhed er ofte en nyttig Gæst hos den Brødefulde.

Man vil erindre, at Nydia paa Arbaces's Befaling fulgte ham til hans Huus, og her tilstod hun ham i sin Fortvivelse, og piint af Samvittighedsnag, at hun, og ikke Julia, havde givet Grækeren den stjernesvangre Drif. Til enhver anden Tid vilde Ægypteren fundet en psychologisk Interessé i nøiere at undersøge og udfinde Oprindelsen til den selsomme, fortærende Videnstaf, som den forunderlige Pige trods sin Blindhed og sit Slaveri havde vovet at nære; men nu vare alle hans Tanker kun henvendte paa ham selv. Da den stakkels Nydia efter sin Bekjendelse kastede sig for hans Fødder og anraabte ham om at give Glaukus hans Sundhed tilbage og redde hans Liv — (thi i sin Ungdom og Enfoldighed troede hun, at den mørke Magiker var mægtig nok til at bevirke begge Dele), hørte Arbaces slet ikke paa hendes Bønner, men tænkte

kun paa den forøgede Nødvendighed af at holde hende skjult, indtil Glaukus's Skjebne var afgjort. Thi allerede forhen, da han kun ansaae hende for Julias Medskyldige i Planen med Hensyn til Elfskovsdriften, havde han indseet, hvor farligt det var, hvis hans Hvern ellers skulde lykkes, at lade hende være fri; maaskee kunde hun da optræde som Vidne, oplyse, at Glaukus var bleven berøvet Forstandens Brug, og saaledes bevirke Eftergivelse for den Forbrydelse, for hvilken han var anlagt; — og hvor langt sandsynligere var det ikke, at hun nu, da hun selv havde givet ham Driften, begejstret af Kjærlighed, vilde aflægge et Vidnesbyrd og for enhver Priis søge at gjøre sin Feil god igjen og redde den Elskede? — Desuden, hvor uværdigt var det ikke for en Mand af Urbaces's Rang og Anseelse at have spillet en Koblens Rolle for Julia, at have ydet Vesuv's Høj Bistand i hendes vanhellige Ceremonier! Kun Duffet om at bevæge Glaukus til at tilstaae, at han havde dræbt Apærides (hvilket aabenbart bedre end noget andet vilde betrygge hans fremtidige Sikkerhed og et heldigt Udfald af hans Beilen til Jone) havde kunnet bringe ham paa den Tanke at saae Julia til at tilstaae.

Hvad Nydia angik, da var hun ved sin Blindhed affaaeren fra al nærmere Kundskab til det virkelige Liv; som Slavinde og Fremmed kjendte hun desuden ikke de romerske Loves Strengheid, og hun tænkte derfor mere paa Athenærens Sygdom og Uffindighed end paa den

Forbrydelse, som hun kun ubestemt havde hørt ham beskylt for, eller paa det mulige Udfald af Dommen. Hvad vidste hun Stakkell, som Ingen tiltalte, Ingen brød sig om, — hvad vidste hun om Senatet og dets Dom, — om Lovens Strengthed, — om Folkets vilde Blodtørst, — om Arena og Lovens Svælg? hun var kun vant til at forene Forestillingen om Alt, hvad der var lykkeligt og ophøiet, med Tanken om Glaukus, — hun kunde ikke tænke sig, at nogen anden Fare truede hans hellige Hoved end den, som reiste sig af hendes affindige Kjærlighed. Han syntes hende kun skabt til enhver Livets Velsignelse. Hun alene havde standset hans Lykkes Strøm; — hun vidste ikke, — ja, hun havde ikke den fjerneste Anelse om, at denne engang saa lyse Strøm løb Mørket og Døden imøde. Kun for at helbrede hans Forstand, som hun havde forvirret, for at frelse det Liv, som hun havde bragt i Fare, — havde hun anraabt den store Egypter om Bistand.

„Min Datter!“ — sagde Urbaces, da han vaagnede op af sit Drømmeri, — „Du maa blive her; det summer sig ikke for Dig at vandre omkring i Gaderne og at blive stødt bort fra Husenes Dørtærskel af Slavernes grove Fodder. Jeg har Medlidenhed med din Forbrydelse, der er udsprungen af Kjærlighed, — og Alt, hvad der staaer i min Magt, skal blive anvendt for at gøre den god igjen. Bliv her taalmodig i nogle Dage, og Glaukus skal atter være helbredet.“

Med disse Ord, og uden at opvebie noget Svar ilede han ud af Bærelset, skjød Skodden for Døren, og overgav sin Fange til den Slaves Omsorg og Bevogtning, hvis Pligt det var at have Opsigt med denne Deel af Huset.

Alene og i dybe Tanker ventede han derpaa Dagens Frembrud, og brød da op, som vi have seet, for at bemægtige sig Jones Person.

Hans fornemste Hensigt med den uhykkelige Neapolitanerinde var virkelig den, han havde yttret for Klodius, nemlig at forhindre hende i at tage virksom Andeel i Processen mod Glaukus. Men dernæst var det ham magtpaaliggende at sætte hende ud af Stand til at gøre, hvad hun ganske vist vilde have gjort, nemlig anklage ham for den Troløshed og Boldsomhed, han tidligere havde tilladt sig imod hende, hans Wyndling; thi dette vilde til samme Tid have kastet et Lys over hans Bevæggrunde til Hævn imod Glaukus, afsløret hans Hykleri og gjort hans Udsagn til Skade for Athenæeren tvivlsomt og mistænkeligt. Først efterat han denne Morgen havde mødt hende, først efterat han havde hørt hendes lydelige Anklage, indsaae han, at han endnu truedes af en ny Fare, hendes Mistanke om, at han var Morderen. Men nu, da Gjenstanden for hans Lidenskab som for hans Frygt befandt sig i hans Magt, vuggede han sig i Tanken om at have opnaaet alle sine Diemed. Mere end nogenfinde fæstede han Tid

til Stjernernes glimrende Forjættelser, og da han besøgte Jone i det Bærelse, hvor han havde bragt hende i Varetægt, det inderste i hans hemmelighedsfulde Huus, da han saa hende overvældet af Feberanfald, at synke fra den ene Besvimelse i den anden, fra den heftigste Opbrusning at henfalde i suldkommen Sløvhed, kort sagt, gennemgaae alle den hysteriske Sygdoms Grader, — tænkte han mere paa den Elskværdighed, som intet Affind kunde forstyrre, end paa den Ulykke, han havde bragt over hende. Med den sangviniske Forsængelighed, som er de fleste Mennesker eiendommelig, der i Livet næsten bestandig have været begunstigede af Lykken, smigrede han sig endnu stedse med, at naar Glaucus ikke var mere, naar hans Navn var vanæret ved Domstolens Kjendelse, og hans Ret til hendes Kjærlighed for stedse vilde være fortabt, idet han dømtes til Døden som hendes Broders Morder; — saa vilde hendes Tilbøielighed af sig selv forvandles til Afsty. Var engang dette Punkt naaet, saa haabede han, at hans egen Omhed og Videnskab, understøttet af alle de Kunster, med hvilke han vidste at fortrylle en Qvindes Indbildningskraft, maatte have ham paa den Throne, fra hvilken hans Medbeiler paa en saa forfærdelig Maade var nedstyrtet. Det var hans Haab; men skulde det stufes, saa tilhviiskede hans vanhellige Videnskab ham: „I det værste Tilfælde er hun dog nu i min Magt!”

Med alt det følte han dog den Uro og Betyrning

for Opdagelse, der griber Forbryderen, selv naar han er suldkommen dov for Samvittighedens Stemme, — denne ubestemte Skræk for Folgerne af Forbrydelsen, som saa ofte seilagtig antages for Anger over Handlingen. Campaniens lette Lust laae tungt paa hans Bryst, — han ønskede at kunne forlade en Skueplads, hvor Faren dog ikke evig sov med den Døde, — og nu, da han havde Tone i sin Magt, besluttede han hemmeligen, saasnart han havde været Vidne til sin Rivals sidste Døds-kamp, at bringe sine Skatte og hende — den kostbareste af dem alle — til en eller anden fjern Kyst.

„Ja,“ — sagde han, idet han gik op og ned i sit eensomme Værelse, „ja, den Lov, som overgiver mig min Myndlings Person, sikkrer mig tillige Besiddelsen af min Brud. Langt bort over det vide Hav ville vi drage, for at søge nye Nydelser og ukjendte Glæder. Opmuntret af mine Stjerner, understøttet af min Sjæls Varsler ville vi trænge frem til de store herlige Væddener, som min Viisdom siger mig maae ligge uopdagede bag det Alt omfjyllende Hav. Der kan mit Hjerte, i Besiddelse af Kjærligheden, omfader ogsaa banke for Uergjerrighed; — der kan jeg iblandt Folkeslag, som endnu ikke ere knuste af det romerske Nag, ja, som ikke engang have hørt Roms Navn nævne, stifte et Rige og forplante mine Fædres Tro; — der kan jeg maaskee

Pompejis sidste Dage. II.

fornye de gamle thebanſke Herſkeres Afſe, efter en endnu ſtorre Maaleſtof fortsatte mine kronede Forſædres Dynaſti og i Jones ædle Hjerte vække den taknemmelige Følelſe, at hun deler en Mands Lod, ſom, fri for en forældet Civilisations Raadenhed, atter bliver en Slave af Storhedens oprindelige Elementer og i een og ſamme mægtige Sjæl forener Kongens og Prophetens Egenſkaber."

Al diſſe triumferende Betragtninger blev Arbaces ſkræmmet op for at overvære Athenærens Dom.

Hans Slagtofferſ magre, blege Kind rørte ham mindre end hans Nervers Faſthed og den Uforſærdethed, der thronede paa hans Pande; thi Arbaces var et af de Menneſker, der kun føle ringe Medynk med Ulykken, men en ſtærk Sympathi med Alt, hvad der er drifſigt og ſtort. — De Følelſer, der knyttede os til Andre, beroe gjerne paa de fremtrædende Egenſkaber i vor egen Charakter. Helten græder ikke over ſin Fjendes Ulykke, men over den Standhaſtighed, hvormed han bærer den. Vi have Alle noget Menneſkeligt i vort Brøſt, — og hvor ſtor Forbryder Arbaces end var, havde dog ogſaa han Deel i de Følelſer, der ere ſælles for os Alle. Havde han blot af Glaufus kunnet erholde en ſkriftlig Tilſtaaelse om Mordet, ſom bedre end Andres Dom vilde have revet ham ud af Jones Hjerte og ſikket Arbaces mod enhver Mulighed af Opdagelſe, ſaa vilde denne have opbudt Alt for at redde ham. Selv nu var

hans Had forbi, — hans Onske om Hevn var tilfreds-
 stillet; han knuste sin Modstander ikke af Fjendskab, men
 som en Hindring paa hans Vej. Dog var han ikke
 mindre bestemt paa at anvende hele sin Snildhed og
 Indflydelse for at faae dette Menneske udryddet, hvis
 Død var en Nødvendighed, hvis han selv skulde naae
 sit Maal, og medens han med tilspyneladende Medli-
 denhed og indre Modstræben afslagde sit Vidnesbyrd
 imod Glaucus, forstod han hemmeligen og tildeels
 igjennem Præstefabet at nære den Forbittrelse hos Po-
 belen, der var den væsentligste Hindring for Senatets
 Mildhed. Han havde besøgt Julia, meddeelt hende den
 blinde Nydias Tilstaelse og saaledes neddykket alle
 Samvittighedsfrupler, som maaskee kunde have forledet
 hende til at fremsille den Anklagedes Handling i et
 mildere Lys ved at aabenbare den sande Grund til
 hans Banvid. Det havde været ham saameget mere
 let, som hendes forfængelige Hjerte kun havde elsket
 Glaucus's Hæder og Lykke, — ikke Glaucus selv; hun
 sølte ingen Tilbøielighed for en falden Mand, — ja
 hun glædede sig næsten over et Fald, som maatte yd-
 myge den forhadte Jone. Kunde Glaucus end ikke
 mere være hendes Slave, saa kunde han idetmindste
 heller ikke være hendes Medbeilerindes Tilbeder. Dette
 var en tilstrækkelig Trøst for enhver Betsymring over
 hans Stjebne. Flygtig og coquet som hun var, be-
 gyndte hun allerede at blive modtagelig for Klodius's

pludselige, alvorligt meente Frieri, og hun havde ingen Øst til at sætte en Forbindelse med denne usle, men fra en høi Familie nedstammende Patricier paa Spil ved offentlig at stille sin tidligere Svaghed og ugvindelige Videnskab for en Anden til Skue. Saaledes tilsmilede Alt Egypteren, — medens Alt vendte sig truende imod Athenæren! —

Tiende Kapitel.

Agdia spiller Trolldkvinde.

Da Thessalierinden mærkede, at Arbaces ikke meer vendte tilbage til hende, — da hun den ene Time efter den anden havde været et Bytte for Uvisshedens Qvaler, som hendes Blindhed gjorde dobbelt utaalige, — begyndte hun med udstrakte Arme at samle omkring i sit Fængsel, for om muligt at finde en Udvei til Flugt. Da hun nu fandt den eneste Dør tillaaet, gav hun sig til at strige høit op med et af Naturen pirreligt

Sinds hele Hefstighed, der endnu blev forøget af hendes store Angst og Utaalmodighed.

„Hallo! Pige!“ raabte den Slave, til hvis Opsyn hun var betroet, idet han stak Hovedet ind ad Døren, — „har en Skorpion bidt Dig? — eller troer Du, at vi her døe af Stilhed og som den lille Jupiter kun kunne reddes ved Skrig og Spektakel?“

„Hvor er din Herre? — og hvorfor er jeg indspærret her? jeg trænger til Luft og Frihed — lad mig komme herfra!“

„Hoho, mit Barn, veed Du endnu ikke, at Arbaces's Billie gjælder ligesaa meget her som Keiserens? — Han har besejlet, at Du skulde indespærres; derfor er Du indespærret, og jeg er din Fangevogter. Luft og Frihed kan jeg ikke give Dig; men Du skal faae hvad der er langt bedre — god Spise og Vin!“ —

„Store Jupiter!“ streg den Blinde, idet hun vred sine Hænder, — „og hvorfor holdes jeg indespærret? — hvad kan den store Egypter ville med en saa ubetydelig Stabning som mig?“

„Det veed jeg ikke; maaskee skal Du varte din nye Herskerinde op, som er bleven bragt hertil idag.“

„Hvad! Jone her?“

„Ja, Stakkell! hun havde nok ikke synderlig Glæde deraf; men, ved Kastors Tempel! Arbaces er ellers meget galant imod Damer. Jone er hans Myndling, som Du veed.“

„Vil Du bringe mig til hende?“

„Hun er syg. — affindig af Brede og Sorg. Desuden har jeg ingen Befaling til at gjøre det, — og paa egen Haand tænker jeg aldrig. Da Urbaces gjorde mig til Slave i disse Bærelser*), sagde han: Jeg vil blot indstærpe Dig een Ting — saalænge Du tjener mig, maa Du hverken have Dren, Dine eller Tanker; Du maa kun have een Egenkab, og det er Lydighed.“

„Men hvad kan det skade, at jeg seer Jone?“

„Det veed jeg ikke, men dersom det er Selskab, Du trænger til, saa skal jeg tale med Dig, mit Barn; thi jeg føler mig eensom nok i mit mørke Cubiculum, — og desuden Du er jo en Thessalierinde, — Du kjender vist en eller anden Tidsfordriv med Kniv og Sax. Du kan maaffee spaae en Smule som de Fleste af din Stamme?“

„Ih, Slave, hold din Tunge i Tømme! eller, dersom Du vil tale, saa siig mig, hvad Du har hørt om Glaucus!“

„Ih nu, min Herre er gaaet i Retten, for at høre Dommen over Athenæeren; — Glaucus vil komme til at bøde for det!“

„For hvad?“

„For Mordet paa Præsten Apæcides.“

„Ha!“ udbrød Nydia, idet hun trykkede begge

*) I de Stores Huse havde enhver Suite af Bærelser sin egen Slave.

Hænderne til sin Pande, — „jeg har nok hørt Noget derom, men ikke forstaaet det. Hvo vil vove at frumme et Haar paa hans Hoved?“

„Det vil Loven, frygter jeg.“

„Barmhjertige Guder! hvilket affindigt Ord sagde Du der?“

„Ikke Andet, end at naar han bliver kjendt skyldig, vil Loven eller maaskee Tigreren komme til at udføre Dommen.“

Nydia soer op, som om en Piil var trængt ind i hendes Bryst; hun udstødte et gjennemtrængende Skrig, og idet hun derpaa kastede sig for Slavens Fodder, raabte hun i en Tone, som maatte røre endog hans haarde Hjerte:

„O, siig mig, at Du spørger, — at Du ikke taler Sandhed, — tal, tal!“

„Naa, naa, blinde Pige, jeg forstaaer mig jo ikke paa Loven; maaskee hans Dom ikke bliver saa haard, som jeg siger. Men Arbaces er hans Anklager, og Folket onsker et Offer for Arena. Men vær Du ganske rolig! hvad har vel Athenærens Skjebne med din at gjøre?“

„Pige meget, lige meget, — han har altid været saa venlig imod mig; Du veed altsaa ikke, hvorledes det vil gaae? — Arbaces hans Anklager! — O, Skjebne, Folket, — Folket! Men disse Menneſter kunne jo see hans Ansigt, og Hvo kan være grusom mod Glaukus

— dog har ikke selv Kjærlighed været grusom imod ham?”

Med disse Ord sank hendes Hoved til Brystet, og hun henfaldt i en dyb Taushed; hede Taarer strømmede ned over hendes Kind, og alle Slavens deeltagende Bestræbelser formaaede ikke at troste hende eller vække hende af Dvalen.

Da endelig Huusholdningspligter nødte Slaven til at forlade Bærelset, begyndte Nydia atter at samle sine Tanker. — Arbaces var Glaukus's Anklager, Arbaces havde indespærret hende her, — var det ikke et Beviis paa, at hendes Frihed kunde være Athenæeren til Gavn? — Jo, hun var oien synlig fangen i en Snare, — hun bidrog ogsaa til sin Elskedes Undergang. O, hvor længtes hun nu efter sin Frihed! Til Lykke for hende gif hendes Smerte over til en uendelig Længsel efter at komme i Frihed, — og idet hun udtænkte enhver Mulighed til at undkomme, blev hun atter rolig og fattet. Hun besad en god Deel af den hendes Kjon medfødt List, og denne Egenskab var bleven stærket i det Slaveri, hun fra sin tidlige Ungdom havde været underkastet. Hvilken Slavinde fattedes vel nogensinde Forslagenhed? Hun besluttede da, at prøve denne paa sin Opsynsmand, og idet hun med Et erindrede sig hans overtroiske Spørgsmaal om hendes thessaliske Kunster, haabede hun heri at finde et Middel til at iværksætte sin Flugt. Alt dette gif rundt i hendes Hoved hele den øvrige

Tid af Dagen og i Nattens drøbende lange Timer, og da Sofia den følgende Morgen besøgte hende, skyndte hun sig med at lede hans Snakksomhed hen i en Kanal, hvortil han syntes at have en naturlig Tilbeielighed. —

Jovrigt indsaae hun godt, at hendes Flugt kun var mulig om Natten, og selvfølgelig var hun nødt til, hvor bitter denne Opsættelse end maatte være, at udsætte sit Forsøg til den Tid.

„Natten,“ sagde hun, — „er den eneste Tid, da vi kunne afløre Eljebnens Beslutninger, — derfor maa Du komme til mig ved Nattetid. Men hvad ønsker Du egentlig at vide?“

„Bed Pollux! jeg vilde gjerne vide ligesaa meget som min Herre; — men det kan jeg dog ikke vente. Lad mig da idetmindste erfare, om jeg kan lægge saameget op, at jeg dermed kan købe mig Friheden, eller om denne Ægypter vil give mig den for Intet. Han har undertiden saadanne ædelmodige Luner. Antaget, at en saadan Vylke blev mig til Deel, saa ønskede jeg at vide, om jeg nogensinde skulde komme i Besiddelse af den nydelige Boutik imellem Myropolæ*), som jeg allerede længe har haft Øst til. En Parfumeri-Handel er en pæn Forretning og passer godt for en Slave, der trækker sig tilbage og som der altid hænger Noget ved af Herren.“

*) Parfumeri-Boutikkerne.

„Ja, naar Du ønsker bestemte Svar paa alle disse Spørgsmaal, saa er der forskjellige Maader at tilfredsstille dit Ønske paa. Der er f. Ex. Lithomanteia eller den talende Steen, der kan besvare dit Spørgsmaal med et Barns Stemme, men den Steen er ligesaa kostbar som sjelden, og her have vi den ikke ved Haanden. Saa er der Hydromanteia, hvorved Dæmonen viser blege, spøgelseagtige Billeder i Vandet, der forkynde Fremtidens Skjebne. Men denne Kunst fordrer Glas af en særdeles Form, hvori det hellige Fluidum skal samles, og denne have vi heller ikke. Jeg troer derfor, at den simpleste Maade at tilfredsstille dit Ønske paa er Lustens Magi.

„Jeg haaber da,“ sagde Sofia skjælvende, „at det ikke er forbundet med skrækkelige Syner? Jeg er ingen stor Ven af at see Spøgelse.“

„Frygt ikke, — Du vil Intet faae at see, — Du kan høre paa Vandets Røsten, om dit Ønske gaaer i Opfyldelse eller ikke. For det Første maa Du da, præcis naar Aftenstjernen viser sig paa Himlen, lade Haveporten staae lidt aaben, for at Vanden kan blive fristet til at træde ind, og saa maa Du sætte Frugter og Vand tæt ved Porten, som et Tegn paa Gjæstfrihed; saa kommer Du tre Timer efter Tusmørkets Indtrædelse ind til mig med et Bæger, fuldt af det koldeste og reneste Vand, og Du skal erfare Alt, hvad Du ønsker at vide, jaaledes som min thessaliske Moder har lært mig det. Men forglem ikke Haveporten, — thi derpaa kommer

Alt an: den maa staae aaben, naar Du kommer, og allerede tre Timer i Forveien."

"Stol blot paa mig," — svarede Sofia, der ikke havde den ringeste Mistanke, — „jeg veed, hvad en Mand af Stand føler, naar en Dør bliver slaaet i lige for hans Næse, og jeg veed ogsaa, at en respectabel Person, som en Dæmon naturligviis er, maa føle sig fornærmet, naar han ikke idetmindste faaer et lille Tegn paa høflig Gjæstfrihed. Imidlertid, mit smukke Barn' her er din Frokost."

"Og hvad har Du hørt om Processen?"

"O, Advocaterne ere endnu stedse beskjæftigede med at tale, — og det vil idetmindste vare til imorgen."

"Til imorgen? — er Du vis derpaa?"

"Saa siger man."

"Og Jone?"

"Bed Bacchus! hun maa være temmelig vel; thi hun var modig nok til at gjøre min Herre saa vred imorges, at han stampede i Gulvet og bed sig i Læberne. Jeg saae ham idag forlade hendes Bærelse med en Pande som en Tordensky."

"Foregaaer det heri Nærheden?"

"Nei, i Stagen ovenfor. Men jeg tør ikke staae her og sladre længer, — Vale!"

Ellevte Kapitel.

En Hveps vover sig ind i Edderkoppens Net.

Astenen efter den anden Retsdag var brudt frem, og det var omtrent paa den Tid, da Sofia vilde trodse den frygtelige Ubekjendte, da der igjennem den Havedør, som Slaven havde ladet staae aaben, smuttede en Skikkelse ind. Det var imidlertid ikke nogen af Jordens eller Lustens hemmelighedsfulde Aander, men Jfs-Præsten Kalenus's tunge og høist jordiske Skikkelse. Han bemærkede neppe det fordringsløse Offer af simple Frugter og endnu simplere Viin, som den fromme Sofia havde anseet for god nok til den usynlige Fremmede, som han derved tænkte at lokke.

„Et Offer til Havens Gud,“ tænkte han. „Bed min Faders Hoved! naar hans Guddom ikke bliver bedre betjent, vilde han gjøre vel i at opgive sin Gudsdoms-Profession. Al! hvis vi Præster ikke vare, saa saa det galt ud for Guderne. — Hvad Arbaces angaaer, saa træder jeg rigtignok paa Flyvesand, men under det ligger der en Guldmine. Jeg har Egypterens

Liv i min Haand, — jeg gad nok vide, hvor høit han vurderer det.”

Saaledes fordybet i sine egne Tanker stred han tværs over den aabne Gaard til Peristylen, hvor en eensom Lampe hist og her stredes med Stjernernes Lys om Herredømmet. Da traadte pludselig fra et af de Bærelser, som vendte ud til Kolonaden, Arbaces selv frem og henimod ham.

„Ha, Kalenus! — søger Du mig?“ spurgte Ægypteren i en lidt forlegen Tone.

„Ha, vise Arbaces! — jeg haaber, at jeg ikke kommer til Uleilighed?“

„Aldeles ikke! — det er kun faa Minuter siden, at min Frigivne Kallias nås tre Gange paa min høire Side, — jeg vidste derfor, at der forestod mig noget Godt, — og see! Guderne have sendt mig Kalenus!“

„Skulle vi gaae ind i dit Bærelse, Arbaces?“

„Som Du vil, — men Natten er klar og Luften krydret — jeg har endnu Minder efter min nylig overstaaede Sygdom; Luften forfrisker mig, — lad os spadserere lidt i Haven — vi ere ganske alene her.“

„Med største Fornøielse,“ svarede Præsten, og de to Benner vandrede langsomt til en af de mange Terrasser, som, begrænsede af Marmor-Vaser og slumrende Blomster, gjennemskar Haven.

„Det er en yndig Nat,“ sagde Arbaces, — „mild og smuk som hiin Nat for tyve Aar siden, da Italiens

Ryster for første Gang mødte mit Blik. Min Kalenus!
— Alderen rykker os paa Livet — lad os idetmindste
føle, at vi have levet.“ —

„Du idetmindste kan tale med derom,“ — sagde
Kalenus, som lurede paa en Leilighed til at komme
frem med den Hemmelighed, som trykkede ham. Imid-
lertid følte han endnu den gamle frygtssomme Erbø-
dighed for Arbaces, som i denne Nat endnu forøgedes
ved den venlige, nedladende Tone, som Egypteren an-
tog. „Du idetmindste kan rose sig deraf; — Du er i
Besiddelse af uendelige Rigdomme, — Naturen har
skænket Dig et Legeme, i hvis fast sammenknyttede Fi-
brer ingen Sygdom kan finde Plads, — Dig vinker
lykkelig Kjærlighed, — uudtømmelig Nydelse, — og i
denne Time endog triumferende Ævn.“

„Du tænker paa Athenæren. Ja, Morgensolen
vil være Vidne til hans Dødsdom. Senatet giver ikke
efter. Men Du er i Bildfarelse, — hans Død skaffer
mig ingen anden Tilfredsstillelse, end at den befrier mig
for en Medbeiler til Jones Kjærlighed. Jeg nærer
ingen anden sjendtlig Følelse mod den ulykkelige Morder.“

„Morder!“ — gjentog Kalenus langsomt og med
Bægt; men han holdt strax inde og fæstede sine Blikke
paa Arbaces. Blegt og klart faldt Stjernernes Lys
paa deres Profets stolte Aasyn, — men de røbede
ingen Forandring i dette: — skuffet og forvirret lod
Kalenus sine Blikke synke til Jorden, og hurtig vedblev

han: „M order! — det er godt nok, at Du anslager ham for denne Forbrydelse, — men Ingen veed bedre end Du, at han er uskyldig.“

„Fortklar Dig tydeligt,“ sagde Urbaces koldt, — thi han havde forberedt sig paa en Samtale af denne Bestaaffenhed, som hans hemmelige Frygt længe havde ladet ham ane.

„Urbaces!“ — svarede Kalenus, idet han dæmpede sin Stemme til en næsten uhorlig Hvissen, — „jeg var tilstede i den hellige Rund, — skjult af Capellet og det tykke Lovværk. Jeg hørte, — jeg mærkede det Hele. — Jeg saae din Dolk gjennembores Apæcides's Hjerte. Jeg dadler ikke Handlingen, — thi Du tilintgjorde en Fjende og en Graftalden.“

„Du saae det Hele?“ sagde Urbaces tørt, — „det har jeg nok tænkt mig. — Var Du alene?“

„Alene!“ — svarede Kalenus, overrasket af Ægypterens No.

„Og hvorfor havde Du skjult Dig bag Capellet saa silde?“

„Fordi jeg havde hørt en Samtale imellem Apæcides og Nazaræren — fordi jeg vidste, at han paa dette Sted havde aftalt en Sammenkomst med den fanatistiske Dlynthus, — fordi de skulde mødes der for at aftale en Plan til at afløre vor Gudindes hellige Mysterier for Folket, — og jeg var der, for at erfare deres Plan og modarbejde den.“

„Har Du meddeelt noget levende Bæsen, hvad Du var Vidne til?“

„Nei Herre! Hemmeligheden hviler dybt i din Tjeners Bryst.“

„Hvad! — ikke engang din Fætter, Burbo, aner Noget derom? — Frem med Sandheden!“

„Ved Guderne — —“

„Stille! vi kjende hinanden! — hvad ere Guderne for os?“

„Nu vel da, ved Frygten for din Hevn, — nei!“

„Og hvorfor har Du hidtil fortiet denne Hemmelighed for mig? — hvorfor har Du indtil Aftenen for Athenærens Domsældelse tøvet med at sige mig, at Urbaces er Morderen? og hvorfor meddeler Du mig nu, at Du er vidende derom, efterat Du har tiet saalænge?“

„Fordi — fordi —“ stammede Kalenus rødmande og forvirret.

„Fordi,“ — afbrød Urbaces ham med et let Smil, idet han fortrolig slog ham paa Skuldrene, — „fordi Du, min Kalenus — (see, jeg vil læse i dit Hjerte og udvikle dets Bevæggrunde), — fordi Du ønskede, at jeg for Dommens Afsligelse skulde indvillige mig saaledes, at der ikke skulde staae nogen Bei aaben for mig til Redning, naar Du optraadte imod mig, — for at jeg ligesaa vel skulde blive overbevist om Meened og falskt Vidnesbyrd som om Mord; — at intet Guld, ingen

Magt mere skulde kunne redde mig, efterat jeg selv havde op-
 hidset Pøbelens Tørst efter Blod: — og Du meddeler
 mig din Hemmelighed nu, endnu før Processen er endt
 og den Ufskyldige domsfældt, for at vise mig, hvilket
 kunstmæssigt Væv af Ondskab Du kunde forstyre med
 et eneste Ord imorgen, — for i den ellefte Time at for-
 høie Prisen paa din Tausshed, — og for at vise mig, at
 de Kunster, jeg selv har anvendt for at ophidse Folket, ved
 dit Vidnesbyrd kunne falde tilbage paa mig selv, —
 og at Loven kan komme til at aabne sit Gab efter mig
 istedetfor efter Glaukus. Er det ikke saaledes?"

„Arbaces," svarede Kalenus, idet hans Naturs
 karakteristiske Forrovenhed ganske forlod ham, — „san-
 delig, sandelig, Du er en Trolldmand; — Du læser i
 Menneſkets Hjerte, som var det en Papyrus-Rulle."

„Det er mit Kald," svarede Egypteren med et
 mildt Smil. — „Belan da, — vær taus, — og naar
 det Hele er forbi, skal jeg gjøre Dig til en rig
 Mand."

„Tilgiv," sagde Præsten i et Ansald af Havesyge,
 hans fremherſkende Videnskab, som ikke tillod ham at
 stole paa Muligheden af en fremtidig Udelmodighed,
 — „tilgiv mig! — Du havde Ret, da Du før sagde,
 at vi kjende hinanden. — Hvis Du vil have, at jeg
 skal tie, saa maa Du betale Noget i Haandpenge som
 et Offer til Harpokrates*). — Vil Du, at Rosen, dette

*) Taushedens Gud.

yndige Sindbillede paa Laushed, skal slaae faste Rødder, saa maa Du endnu i denne Nat vande den med en Guldregn.“

„Hvor vittig og poetisk!“ svarede Arbaces endnu bestandig med den blide Stemme, som opmuntrede og gjorde den gjerrige Præst dristig, medens den burde have gjort ham vaersom og forsigtig, — „vil Du ikke vente til imorgen?“ —

„Hvortil denne Opsættelse? Kan jeg ikke aflægge mit Vidnesbyrd uden at paadrage mig den skændige Mistanke, at jeg ikke har villet aflægge det, førend det var for silde for den ulykkelige Mand, saa glemmer Du maaskee mit Krav paa Belønning, og isandhed, din Nølen nu er et slet Barsel for din fremtidige Talemlemmelighed.“

„Beløn da! Hvormeget skal jeg da betale Dig Kalenus?“

„Dit Liv er meget kostbart, og din Rigdom meget stor,“ svarede Præsten med et Griin.

„Du bliver mere og mere vittig. — Dog ud med Sproget, — hvor stor skal Summen være?“

„Arbaces, jeg har hørt, at Du i dit hemmelige Skatkammer under de øsciske Søiler, som bære dine stolte Haller, har liggende Dyrger af Guld, Vaser og Juveler, der kunne sammenlignes med den forgudede Neros uhyre Skatte. Med Lethed, og uden at Du mærker Tabet, kan Du af disse Dyrger affee saa meget,

som der udfordres til at gjøre Kalenus til den rigeste af Pompejis Bræster."

„Kom," sagde Urbaces indsmigrende og med et Udtryk af Oprigtighed og Høimodighed, — „Du er en garmel Ven, og Du har været mig en tro Tjener. — Det kan ligesaa lidt være dit Onske at berøve mig Livet som mit at afsnappe Dig din fortjente Løn. — Du skal stige ned med mig i det Skatkammer, som Du taler om, — dine Dine skulle fryde sig ved at skue Glædsen af de tallose Gulddynger og de uskatteerlige Edelfstenes Funtlen, og Du skal endnu iasten af denne Skat bortbære som din Eiendom saameget, som Du kan skjule under din Kappe. Ha! naar Du engang har seet, hvad din Ven besidder, vil Du lære at indsee, hvor taabeligt det vilde være at bryde med En, der har saameget at give. Naar Glaukus ikke er meer, skal jeg lade Dig aflægge et nyt Besøg i Skatkammeret. Taler jeg ikke aabent og som en Ven?" —

„O, Du største og bedste af alle Menneffer!" raabte Kalenus, og græd næsten af Glæde. „Kan Du tilgive min uretsfærdige Tvivl om din Retsfærdighed, din Edelmodighed?"

„Tys! endnu et lille Stykke, og vi ville stige ned i de øsciske Hvælvinger." —

Tolvte Kapitel.

Slaven raadspørger Oraklet. — Hvo der blinder sig selv, kan tages ved Næsen af Blinde. — To nye Fanger i een Nat.

Utaalmødig ventede Nydia den ikke mindre forventningsfulde Sofias Ankomst. Efter at have styrket sit Mod ved hyppige Drag af en bedre Drif end den, han havde hensat for Dæmonen, listede den lettroende Slave sig til Nydias Bærelse.

„Nu, Sofia! er Du forberedt? — Har Du medbragt Bægeret med reent Vand?“ —

„Ja, jeg har gjort Alt, — men jeg skjælver lidt. Du er dog vel vis paa, at jeg ikke vil faae Dæmonen at see? — Jeg har hørt, at disse Aander hverken skulle see godt ud eller være høflige i deres Opsørsel.“ —

„Vær ubekymret! — og Du har ladet Havedøren staae aaben?“ —

„Ja, og sat nogle smukke Rødder og Uebler paa et lille Bord tæt ved Porten.“

„Det er godt. Døren er altsaa aaben, saa at Dæmonen kan komme ind?“

„Ja.“

„Belan da! — luk ogsaa denne Dør op; — saa, kun en lille Smule. — Giv mig nu Lampen, Sofia.“

„Du vil dog vel ikke slukke den?“ —

„Nei. — men jeg maa udtale min Trylleformular over dens Straaler. Der boer en Aand i Ilden; — sæt Dig!“ —

Slaven adlød; — Nydia bøiede sig nogle Diebliffe taus over Lampen; derpaa reiste hun sig og sang med sagte Stemme en Sang, hvori hun anraabte Lustens Dæmon om at nærme sig, og hun sang den med et saa dramatisk Foredrag, at det virkelig var, som om hun idetmindste selv troede at mærke Aandens Nærmelse. Intet Under derfor, at Sofia udbød:

„Spøgelseset kommer tilforladelig, jeg føler, hvorledes Haarene rejse sig paa mit Hoved.“

„Sæt Vandbægeret paa Jorden. Saaledes! — nu giv mig Tørflædet, og lad mig binde det for dine Dine.“

„Ha, ha! det er altsaa endnu Skik ved disse Heksekunster. Ikke saa fast — løsere — løsere!“

„Saa! — kan Du see?“

„See! nei, jeg seer kun det sorteste Mørke.“ —

„Udtal da med sagte Stemme de Spørgsmaal, Du vil henvende til Spøgelseset, og gjentag dem tre Gange. Dersom dit Spørgsmaal besvares bekræftende, vil Du høre Vandet bruse og boble for Dæmonens Aande; er

Svaret derimod benegtende, vil Vandet blive ganske roligt."

„Men Du vil da ikke bedrage mig og selv sætte Vandet i Bevægelse, he?"

„Jeg skal sætte Bøgeret mellem dine Fødder; saa! — nu kan Du da indsee, at jeg ikke kan berøre det, uden at Du strax mærker det?"

„Meget vel. Nu da — o Bacchus, staae mig bi! — Du veed, at jeg stedse har elsket Dig mere end alle de andre Guder, og jeg vil skænke Dig det Sølvbøger, som jeg forrige Aar stjal fra den tykke Carptor (Kjælder-mester), hvis Du vil være min Talsmand hos denne vandelsfænde Dæmon. — Og Du, o Aand! hør og bønher mig! Vil jeg næste Aar være istand til at købe min Frihed? — Du veed det jo, thi da Du lever i Lusten, have Fuglene*) uidentvivel betroet Dig enhver Hemmelighed i dette Huus; — Du veed, at jeg i de sidste tre Aar har tilegnet mig Alt, hvad jeg paa en ærlig Maade, — det vil sige med Sikkerhed, — har kunnet faae Fingre paa, og dog mangler jeg to tusinde Sestertier i den fulde Sum. Vil jeg blive istand til, gode Aand, at erhverve det Manglende endnu i dette Aar? — tal! Ha! skummer Vandet? — Nei, Alt er

*) Man troede, at Fuglene kjendte alle Hemmeligheder. Den samme Overtro hersker i Orienten og er heller ikke uden Exempel i vore nordiske Egne.

saa stille som i Graven. Belan da, om ikke i dette Aar, — saa maaskee om to Aar? — ha! jeg hører Noget, — Dæmonen rører ved Døren, — nu er den her strax. Om to Aar altsaa, gode Dæmon: kom nu, lad Dig høre, — to Aar — det er dog en antagelig Tid. Hvad! — endnu stille! — To og et halvt? — tre? fire? Gid Du saae en Ulykke, min gode Dæmon! Du er ikke noget Fruentimmer, det er tydeligt, — ellers kunde Du ikke tie saalænge. Fem Aar? — sex? — sytten Aar da? Nu, saa gid Pluto hente Dig! Jeg gider ikke spørge meer.” Og fuld af Forbittrelse stødte Sofia med Foden til Vandbægeret, saa det faldt omkuld. Under mange Forbandelser lyffedes det ham endelig at faae Torklædet bort, der var bundet omkring hans hele Hoved; han stirrede omkring sig, og opdagede, at han befandt sig i fuldkommen Mørke.

„Heida, Nydia, Lampen er gaaet ud! Ha, Forræderste, og Du er ogsaa borte! — men jeg skal fange Dig, — det skal Du komme til at bøde for.”

Slaven samlede sig frem til Døren; den var tillaaet fra uden, og han var altsaa nu Fange istedetfor Nydia. Hvad skulde han gjøre? han vovede ikke at banke høit paa eller at skrig, da han frygtede, at Arbaces skulde høre ham og opdage, hvorledes han var tagen ved Næsen. Desuden var Nydia sandsynligviis allerede ude af Havedøren og især med at fortsætte sin Flugt.

„Men,“ tænkte han, „hun vil gaae hjem eller idetmindste være at finde et Sted i Staden. Imorgen ved Dagens Frembrud, naar Slaverne ere beskæftigede i Peristylen, vil jeg blive hørt, og saa kan jeg gaae bort og opsoge hende. Jeg kan nok finde hende og bringe hende tilbage, førend Urbaces hører et Ord om den hele Historie. Ja, — det er den bedste Plan. Mine Fingre fløe efter Dig, Du lille Forræderste; — ikke at lade Andet blive tilbage til mig end et Bager Vand, — havde det endda været Viin, saa havde man dog havt lidt at trøste sig med.“

Medens den bedragne Sofia saaledes beklagede sin Skjebne og udfastede Planer til atter at sætte sig i Besiddelse af Nydia, var den blinde Pige med den mærkværdige Præcision og Behændighed, der, som vi oftere have bemærket, var hende eiendommelig, med hurtige og lette Skridt ileet igjennem Peristylen og var allerede med bankende Hjerter paa Veien til Havedøren, da hun pludselig hørte Lyden af Fodtrin, som nærmede sig, og gjenkjendte Ægypterens frygtelige Stemme. Hun standsede et Dieblis i Trivsel og Frygt; derpaa faldt den Tanke hende pludselig ind, at der gaves en anden Gang, som kun lidet blev brugt undtagen for at indlade de skønne Deeltagerinder i Ægypterens hemmelige Banketter; den snoede sig langs den massive Bygning's Grundmuur til en Dør, som ogsaa stod i Forbindelse med Haven, og maaskee den lykkeligviis stod aaben. I denne Tanke

bevingede hun sine Skridt, steg ned ad en smal Trappe tilhøre og var snart ved Indgangen til Hvalvingen. Men af! Døren var lukket og tillaaet. Medens hun endnu prøvede, om det virkelig var Tilfældet, hørte hun bag sig Præsten Kalenus's Stemme, og derpaa Arbaces's, som sagte svarede ham. Blive staaende kunde hun ikke, — thi efter al Sandsynlighed gif de Begge netop henimod denne Dør. Hun ilede da fremad, og befandt sig snart paa et hende ubekjendt Sted. Luften var fugtig og kold, og hun bragtes derved atter til Besindelse. Hun troede at befinde sig i en af den vidtlostige Bygning's Kjælderhvalvinger, eller idetmindste paa et Sted, som Husets stolte Herre ikke let vilde besøge, da hendes skarpe Øre atter hørte Fodtrin og Stemmer. Med udstrakte Arme styrkede hun fremad, bestandig fremad, og stødte ofte paa Piller af en usædvanlig tyk og massiv Form. Med en naturlig Takt, der stærkedes af hendes Frygt, undgik hun disse Farer og fortsatte sin Vej; Luften blev stedse fugtigere og fugtigere, jo længere hun kom; men saa ofte hun standsede for at drage Aande, hørte hun paany de sig nærmende Skridt og en utydelig Mumlens af Stemmer. Endelig følte hun sig pludseligt standsat af en Væg, som syntes at affære hendes Fremtrængen. Var der ikke et Sted, hvor hun kunde skjule sig? — var der ikke en Aabning? en Nische? — Nei, Intet af den Art, Intetsomhelst! Hun standsede og vred fortvivlet sine Hænder; men da hun

atter hørte Stemmerne nærme sig, gav Frygten hende nyt Mod, hun løb langs med Muren, stødte pludselig paa en af de skarpe udstaaende Piller, der hist og her sprang frem, og faldt til Jorden. Skjøndt hun stødte sig temmelig haardt, tabte hun dog ikke Besindelsen. Hun udstødte intet Skrig, ja, hun velsignede endog dette Uheld, fordi hun derved idetmidste havde fundet et Slags Skjul, — hun trykkede sig tæt ind i den Krog, som Pillen dannede, saa at hun idetmindste fra een Side var beskyttet mod at sees, søgte at presse sin lille lette Skabning sammen til det mindst mulige Omfang, og ventede aandeløs sin Skjebne. Imidlertid havde Urbaces og Præsten begivet sig til den hemmelige Hvælving, hvis Skatte Egypteren havde rost saa høit. De befandt sig i en uhyre underjordist Hal; det lave Loft blev baaret af korte, tykke Piller, hvis Architektur var meget forskjellig fra hin yppige Periodes græske Skjønhed. Den eneste blege Lampe, som Urbaces havde i sin Haand, belyste kun usuldkommen de nøgne, raae Vægge, hvis mægtige Stene vare foiede sammen uden Cement paa en plump og forunderlig Maade. Den forstyrrede Drm stirrede sløvt paa de Indtrængende, og krøb derpaa hen i Murenes Skygge.

Kalenus gyste, da han kastede et Blik omkring sig og indaandede den fugtige, usunde Lust.

„Og dog,“ sagde Urbaces med et Smil, da han bemærkede Præstens Gysen, — „og dog er det dette

uhyggelege Sted, som leverer Skattene til den Glands, der hersker i Hallerne deroppe. Denne Hvælving ligner Jordens Arbeidere, — vi ringeagte dem for deres uanseelige Ydre, og dog er det fra dem, at den Stoltthed, som seer fornemt ned paa dem, henter sin Næring.

„Dg hvorthen fører hiint mørke Galeri tilvenstre?“ spurgte Kalenus; — „i dette Bælmørke synes det at være uden Grændser; det seer ud, som om det snoer sig ned til Underverdenen.“

„Ivertimod, det fører op til Dagens Lys,“ svarede Arbaces let henkastet, — „vi maae imidlertid vende os tilhøre.“

Hallen deelte sig som saamange andre Haller i Pompeji over Jorden i to Fløie eller Gange; disses Længde var i Virkeligheden ikke meget betydelig, men Mørket, imod hvilket Lampens blege Lys forgjæves kjæmpede, forøgede den betydeligt for Diet. Til den høire af disse Fløie tog nu de to Præster deres Vej.

„Den muntre Glaukus vil imorgen faae Logis i et Bærelse, som ikke er meget tørrere, men langt mindre rummeligt end dette,“ sagde Kalenus, da de kom forbi det Sted, hvor Nydia, skjult af den fremspringende Pilles Støtte, laae sammenkrummet.

„Ja, men den følgende Dag vil han faae et desto tørre og større Bærelse paa Arena. Dg naar jeg tænker mig,“ vedblev Arbaces langsomt og udtryksfuldt, —

„naar jeg tænker mig, at et eneste Ord af din Mund kunde redde ham og overgive Arbaces til sin Skjebne!“

„Dette Ord skal aldrig blive udtalt,“ sagde Kalenus.

„Nei, min Kalenus! det skal aldrig blive udtalt,“ svarede Arbaces, idet han fortroligt lagde sin Arm paa Præstens Skulder, — „dog holdt, — vi staae her ved Døren.“

Lysen slagrede paa en lille dybt i Muren indhuggen Dør, som var stærkt beskyttet af Jernplader og Vaand. Arbaces udtog nu af sit Belte en lille Ring, hvori der hang tre eller fire korte, men stærke Nøgler. O, hvor bankede ikke Kalenus's pengegridske Hjerte, da han hørte de rustne Hængsler knage, som om de breddedes over, at Nogen blev indladt til de Skatte, som de havde at bevogte.

„Træd ind, min Ven!“ sagde Arbaces, „imens skal jeg holde Lampen høit op, for at Du kan mætte dine Dine paa de gyldne Skatte.“

Den utaalmodige Kalenus lod sig ikke dette sige to Gange; han skyndte sig hen til Indgangen.

Men neppe var han traadt over Tærstelen, førend Arbaces's stærke Arm stød ham fremad.

„Det Ord skal aldrig blive udtalt!“ raabte han med en høi triumferende Latter, idet han slog Døren i Laas bag Præsten.

Kalenus var styrtet flere Trin ned; men han følte i dette Dieblif ikke Smerten af sit Fald; han sprang

op og slog med den knyttede Næve rasende paa Døren, og i sin Fortvivlelse og Dødsangst udstødte han et Skrig, der mere lignede et vildt Dyrs Brøl end et Menneskes Stemme: — „D, slip mig løs, — slip mig løs: — jeg forlanger intet Guld.“

Ordene trængte kun ufuldkommen igjennem den massive Dør, og Arbaces udbrod paany i en Skogglatter. Derpaa stampede han heftig med Foden, og maaskee glad over, at han kunde give sin længe toilede Lidenstabs Tømmen, raabte han:

„Hele Dalmatiens Guld kan ikke nu forskaffe Dig en eneste Brødsforpe. Dø af Sult, Glendige! Din Dødsrallen vil ikke engang vække et Eecho i disse vide Haller, Ikke engang Rusien vil, naar Du i din fortvilede Hunger gnaver Kjødet af dine Knokler, nogenfinde aabenbare, at saaledes døer et Menneske, som har truet Arbaces og kunde have tilintetgjort ham! Lev vel!“

„D! hav Medlidenhed — vær barmhjertig! — Umenneffelige Skurf! derfor altsaa — —“

Resten af Sætningen naaede ikke Arbaces's Øren, da han gik tilbage gjennem den mørke Gal. Et plumpet plettet Kryb laae ubevægeligt paa hans Bei; Lampens Straaler faldt paa dets uformelige Hæslighed og røde opad vendte Dine. Arbaces veg tilside for ikke at sønderrive det.

„Du er hæslig og æfel,“ sagde han, — „men Du

kan ikke skade mig, — derfor ligger Du sikker paa min Bei.“

Imidlertid naaede Kalenus's Skrig, skjøndt svage og dæmpede af Murene, atter Egypterens Dren. Han standsede og lyttede spændt.

„Det er fatalt,“ tænkte han; — „thi jeg kan ikke tage afsted, førend denne Stemme er stum for evig. Vel ligge mine Skatte ikke i denne, men i den anden Fløi, — men mine Slaver maae ikke høre hans Stemme, naar de føre dem bort. Dog, hvad har jeg at frygte? — Om tre Dage ville hans Jammerklager, ved min Faders Skjæg, være svage nok, hvis han endnu skulde leve, — og ikke meer trænge gennem hans Grav. — Ved Isis, det er faldt! — Jeg længes efter et dybt Drag frydret Falerner!“ —

Dg med disse Ord svøbte Egypteren, der var suldkommen utilgængelig for Samvittighedsnag, sin Kappe tættere omkring sig og skyndte sig ud i den frie Luft.

Trettende Kapitel.

Nydia taler med Kalennus.

Hvilke rædsomme og dog Haab indgydende Ord havde ikke Nydia hørt?! — Den næste Dag skulde Glaufus domfældes, og dog levede en Mand, der kunde frelse ham og overgive Arbaces til den stræffelige Skjebne, der truede Glaufus, og denne Mand aandede kun saa Skridt fra det Sted, hvor hun laae skjult. — Hun hørte hans Skrig, — hans Forbandelser, — hans Bønner, endstjøndt de kun dæmpede og halvt qualte trængte igjennem Muren. Han var vel indespærret, — men hun kjendte Hemmeligheden ved hans Indespærring; — hvis det blot lykkedes hende at slippe bort, hvis hun blot kunde faae opsogt Prætoeren, kunde den Fangne endnu betids føres frem for Dagens Lys, og Athenæren frelses. Hendes Sindsbewægelse qualte hende næsten: — hendes Hoved svimlede, hun sølte, at Bevidstheden begyndte at forlade hende; — men ved en voldsom Anstrengelse gjorde hun sig til Herre over sig selv, og efterat hun med spændt Opmærksomhed havde

lyttet i flere Minuter, indtil hun var overbevist om, at Urbaces havde overladt Stedet til hende og dets Gensomhed, krob hun, ledet af sit skarpe Dre, frem til den Dør, bag hvilken Kalenus befandt sig. Her hørte hun atter hans Fortvivlelsens Skrig. Tre Gange forsøgte hun at tale, og tre Gange var hendes Stemme for svag til at trænge igjennem den tykke Dør. Omsider fandt hun Nøglehullet, lagde sine Læber til den lille Åbning, og den ulukkelige Fange hørte tydelig en blid Stemme kalde paa sit Navn.

Hans Blod standsede, — hans Haar reiste sig. — Hvilket gaadesuldt og overnaturligt Væsen kunde vel have fundet Vej igjennem denne frygtelige Gensomhed! „Hvem der?“ raabte han i en ny Sjæleangst; „hvilket Spøgelse — hvilken frygtelig larva kalder paa den fortabte Kalenus?“

„Præst,“ svarede Thessalierinden, — „uden at Urbaces veed det, har jeg ved Gudernes Naade været saa lykkelig at blive Vidne til denne Troløshed. Dersom jeg selv kan undslippe fra disse Mure, skal jeg frelse Dig. Men lad din Stemme gjennem denne lille Åbning naae mit Dre, og besvar mine Spørgsmaal.“ —

„Ha! velsignede Mand!“ sagde Præsten henrykt, idet han fulgte den blinde Piges Opfordring; — „frelse mig, og jeg skal sælge de hellige Alterkar, for at belønne Dig.“ —

„Jeg trænger ikke til dit Guld, — jeg vil blot

kjende din Hemmelighed. — Har jeg hørt rigtigt? — kan Du med dit Vidnesbyrd bevirke Athenæren Glaukus's Friskjendelse for den Anklage, der truer hans Liv?" —

„Ja, det kan jeg, ja! — og netop derfor har Ægypteren, Furierne sønderslide ham! netop derfor har han loffet mig i denne Gælde og givet mig til Priis for den frygtelige Hungersnød.“ —

„Man anklager Athenæren for Mord; — kan Du virkelig modbevise denne Anklage? —“

„Befri mig blot, — og det stolteste Hoved i Pompeiji skal ikke være sikkrere end hans. — Jeg var Dienvidne til Udaaden — jeg saa Urbaces give ham Dødsstødet; — jeg kan overbevise den sande Morder og bevirke den Ustyldiges Friskjendelse. Men gaaer jeg til grunde, saa døer ogsaa han. Interesserer Du Dig for ham? — Nuvel, i mit Hjerte er den Urne, som fordommer eller friskjender ham.“

„Og Du vil vidne og udfige Alt, hvad Du veed?“ —

„Om jeg vil? — Ja, — om saa Helvede gabede under mine Fødder! — Hevn over den falske Ægypter! — Hevn! — Hevn! — Hevn!“ —

Da Kalenus udstødte disse Ord, faldt Nydia, at netop i hans uædle Videnskab laa den bedste Garanti for Athenærens Frelse. Skulde det da virkelig være

hendes stolte Skjebne at frelse hendes tilbedte, hendes forgudede Glaukus? —

„Nei!“ sagde hun, — „de Magter, som have ført mig saa vidt, ville ogsaa lede mig videre frem. Ja, jeg føler, at jeg er bestemt til at befrie Dig. — Hav Taalmodighed og Haab.“

„Men vær forsigtig, — vær klog, hulde Ubekjendte! Gjør ikke mere Forsøg med Urbaces; hans Hjerte er som Marmor. Gaa til Prætoeren; — siig ham, hvad Du veed, — udvirk en Befaling til Huusundersøgelse; bring Soldater og nogle duelige Smedde med, — thi disse Laase og Skodder ere forbausende stærke! — Tiden gaaer; — jeg kunde sulte ihjel, hvis Du ikke skynder Dig! — Gaa, gaa! dog holdt! — det er rædsomt at være alene; — Luften er som i en Gravhvelving, — og Skorpionerne, — ha! og de blege Larvø! — O, bliv, bliv!“ —

„Nei!“ sagde Nydia, der smittedes af Præstens Angst og længtes efter at samle sin Tanke. — „Nei, — for din egen Skyld maa jeg bort. Lad Haabet være dit Selskab, — lev vel! —“

Med disse Ord listede hun sig bort, og med udstrakte Arme sølte hun sig for mellem Pillerne, indtil hun omsider naaede den Gang, der førte ud i den frie Luft. Her blev hun staaende; — hun sølte, at det vilde være sikkrere at vente en Stund, indtil Natten var rykket længere frem, og hele Huset laae i Søvnens Arme.

Hun satte sig derfor ned og talte de langsomme Minuter. I hendes sangviniske Hjerter var Haabet den herskende Følelse. — Glaukus svævede i Dødsfare, men hun skulde frelse ham!

Tjortende Kapitel.

Arbaces og Zone. — India naaer Haven. — Vil hun undslippe og frelse Athenæren?

Da Arbaces havde varmet sit Blod ved et dybt Drag af den krydrede, vellugtende Viin, som den Tids Bonvivants satte saa stor Priis paa, følte han sit Hjerter banke i usædvanlig Glæde og Overmod. I Listens Triumf ligger der en Stoltthed, som maaskee ikke føles mindre, naar dens Gjenstand er af forbryderisk Art. Vor forsængelige Menneſkenatur brystet sig i Bevidstheden om høiere Skarpsindighed og selverhvervet Held, — og først senere kommer Angerens frygtelige Modvirkning.

Men Anger var ikke den Følelse, som den uæle Kalenus's Skjebne kunde vække hos en Arbaces. Han

forfagede fra sin Grindring Tanken om Præstens usigelige Lidelser og langsomme Død. Han sølte blot, at en stor Fare lykkelig var afvendt og en mulig Fjende bragt til evig Taushed. — Alt, hvad der i denne Henseende stod tilbage, var at aflægge Præsteskabet Regnskab for Kalenus's Forsvinden, og dette troede han ikke skulde falde ham vanskeligt. — Han havde ofte benyttet sig af Kalenus til forskjellige religiøse Missioner til Nabostæderne, og han kunde jo nu foregive, at han havde sendt ham i et lignende Hverv, f. Ex. for at bringe Offere til Jhs's Altere i Stabia og Neapolis som Sonoffere til Gudinden for det nylig udførte Mord paa hendes Præst Apacides. Naar Kalenus først var død, kunde jo hans Lig for Egypterens Afreise fra Pompeji lettelig kastes i Sarnus's dybe Strøm; — og om det endog skulde findes, vilde Mistanken sandsynligviis falde paa de nazaræiske Gudsfornegetere, der saaledes kunde have hevet sig for Olynthus's Død.

Efterat han hurtig havde overtænkt alle disse Planer til at beskytte sig selv for Mistanke, forviste han fra sin Sjæl enhver Tanke om den ulykkelige Præst, og opmuntret af det Held, som i den sidste Tid havde kronet alle hans Planer, gav han sig nu til at tænke paa Jone. Da han sidste Gang besøgte hende, havde hun viist ham bort med bebreidende, bitter Haan, som hans stolte Natur umulig kunde taale. Men nu sølte han Mod til at gjentage sit Besøg, thi hans Videnstab for

hende var omtrent som andre Menneffers Videnffab: den drev ham bestandig i hendes Nærhed, uagtet han der følte sig forsmaaet og ydmyget. Af Skaansel for hendes Sorg afslagde han ikke sine sorte, lidet fefstlige Klæder; derimod parfumerede han sine ravnfforte Loffer og ordnede fin Tunika i de smagffuldeffte Folder. For han imidffertid traadte ind i Reapolitanerindens Bærelfe, ffurgte han den tjenffigfførende Slavinde, om Jone allerede havde begivet fig til Ro, og da han erfarede, at dette endnu ikke var Tilffældet og at hun endog var ufædvanlig rolig og fatteff, vovede han fig ind til hende. Han fandt fin ffjonne Myndling fiddende foran et lille Bord og i en efftertænkffom Stilling med Anffigtet fføttet til begge Hænder. Men dette Anffigt havde ikke det ffædvanlige ffraalende, aandrige, pffcheagtige Udtryff: Læberne vare aabne, Diet var fføvt og ffirrende, og det lange fforte Haar, fom uflettet og ffjødesløff hang ned over hendes Hals, gjorde fom Modffætning hendes Kinder, der allerede havde tabt de runde Former, endnu blegere.

Arbaces betragtede hende et Diebliff, for han nærmede fig. Ogffaa hun flog Dinene op, men da hun faae, hvem den Indtrædende var, luffede hun dem atter med et Udtryff af Smerte, dog uden at røre fig.

„Af!“ ffagde Arbaces i en ffagte, alvorlig Tone, idet han ærbødigg, ja endog ydmygg traadte nærmere og ffatte fig i nogen Affffand fra Bordet, — „af! gid

min Død kunde slukke dit Had, — hvor glad skulde jeg da ikke døe! Du gjør mig Uret, Jone; — men jeg vil taale det uden Knurren, naar Du blot vil tillade, at jeg engang imellem maa see Dig. Stjænd paa mig, gjør mig Bebreidelser, foragt mig, om Du vil, — jeg vil vænne mig til at bære det. Thi selv din Stemmes bittreste Toner ere sødere for mig end den meest fuldendte Musiks Harmoni — tier Du, synes Jorden mig at staae stille, — Hjertets Aarer standse i deres Løb, ja der gives ingen Jord, intet Liv uden dit Afsyns Øjs og din Stemmes Melodi.“

„Giv mig min Broder og min Forlovede tilbage,“ — sagde Jone i en rolig, bedende Tone, medens et Par store Taarer randt ned ad hendes Kinder.

„Guderne give, at jeg kunde kalde den Ene ilive og frelse den Anden,“ svarede Arbaces tilsyneladende bevæget. „Ja, for at gjøre Dig lykkelig, kunde jeg undertrykke min forsmaaede Kjærlighed og glad lægge din Haand i Athenærens. Maaskee vil han blive frikjendt af Retten“ — (Arbaces havde draget Omsorg for, at Jone ikke skulde erfare, at hans Proces allerede var begyndt); „i saa Fald staaer det Dig frit for at frikende eller fordømme ham, og tro ikke, Jone! at jeg længer vil besvære Dig med Kjærlighedsbønner. Jeg veed, at det vilde være forgæves. Lad mig blot græde og sørge med Dig. Tilgiv mig en Hefstighed, som jeg dybt angrer, og som aldrig skal vende tilbage. Lad

mig blot være Dig, hvad jeg engang var, — en Ven, en Besskytter, en Fader. Al, Jone! vær barmhjerlig og tilgiv."

"Jeg tilgiver Dig. Frels blot Glaukus, og jeg vil frastige mig ham. O, mægtige Urbaces, — mægtig i det Onde som i det Gode! frels Athenæren, og den stakkels Jone skal aldrig see ham mere."

Med disse Ord reiste hun sig svag og skjælvende, fastede sig for hans Fødder og omfavnede hans Knæ:

"Dersom Du virkelig elsker mig," raabte hun, — "dersom Du har menneskelig Følelse i Dig, — saa besværger jeg Dig ved min Faders Aske, ved Grindringen om min Barndom, ved de lykkelige Timer, som vi have levet sammen! frels min Glaukus!"

Hefstige convulsiviske Trækninger rystede Ægypterens Legeme! — hans Ansigtstræk arbejdede frygtelig, — han vendte sit Ansigt bort og sagde med huul Stemme:

"Dersom jeg endnu kunde frelse ham, saa vilde jeg gjøre det; men den romerske Lov er streng. Dog hvis det var muligt, hvis jeg kunde redde og befrie ham, vilde Du da være min, — min Hustru?"

"Din?" gjentog Jone og reiste sig; — "din — din Hustru! Min Broders Blod er endnu uhevnet: hvo dræbte ham? O Nemesis! tør jeg endog for Glaukus's Liv sælge denne hellige Pligt, som Du paalægger mig? — Urbaces — din? Aldrig!"

„Jone, Jone!“ raabte Arbaces lidenskabelig, —
 „hvad er det for gaadefulde Ord, — hvorfor bringer Du
 mit Navn i Forbindelse med din Broders Død?“

„Mine Drømme bringe det i Forbindelse dermed,
 — og Drømme komme jo fra Guderne.“

„Tomt Phantasspil! — Galtsaa for en Drøms
 Skyld vil Du krænte den Uskyldige og vise den eneste
 Mulighed fra Dig til at frelse din Elfers Liv?“

„Hør mig!“ sagde Jone med fast og høitidelig
 Stemme: „hvis Du frelser Glaukus, skal jeg aldrig
 træde ind i hans Huus som Brud. Men jeg kan ikke
 overvinde min Afsky for en anden Forbindelse; jeg kan
 aldrig blive din. Afbryd mig ikke, men hør mig, Ar-
 baces! Dersom Glaukus dør, saa byder jeg endnu
 samme Dag alle dine Kunster Trods, og Du skal ikke
 beholde Andet tilbage af mig end Støv! Ja, — Du
 kan indespærre mig, — Du kan lægg emig i Lænker; men
 en tapper Sjæl, som har besluttet sin Frihed, fattes aldrig
 Midler. Disse Hænder, skjøndt nøgne og ubevæbnede,
 skulle dog vide at sønderrive Livets Baand. Bind mig,
 om Du vil, og disse Læber skulle med Fasthed negte
 Lusten Afgang. Du kjenner Historien; — Du har læst,
 hvorledes Qvinder hellere døe end taale Banære. Hvis
 Glaukus dør, vil jeg ik urærdig overleve ham. —
 Ved alle Himlens, Havets og Jordens Guder! jeg ind-
 vier mig til Døden! — nu er Ordet udtalt!“

Høi og stolt stod Jone for ham; hendes Skikkelse

ligesom voxede under Begeistring, og hendes Stemme og hele Holdning indgjød uvilkaarligt hendes Tilhører en Følelse af Gresfrygt.

„Tappre Sjæl!“ sagde han med en kort Pause, — „Du fortjener i Sandhed at blive min. O! just om en saadan Kvinde har jeg drømt, der tage Deel i min høie Skjebne, men kun i Dig har jeg fundet hende. Zone,” vedblev han hurtig, — „seer Du da ikke, at vi ere fødte for hinanden? Kan Du da ikke opdage Noget af din egen Kraft, — dit eget Mod, i min stolte uafhængige Sjæl? Vi ere skabte for at forenes, for at indpynste en ny Aand i denne sløve Hverdagsverden, — for at grundlægge et mægtigt Dynasti, som min Sjæl med en Prophets Die har seet blinke gennem Tidens mørke Dyb. Med en Bestemthed, der ligner din, trodser jeg dine Trudsler om et uhæderligt Selvmord. Jeg hilser Dig som min, som Dronning over fjerne Ryster, hvor endnu ingensinde Ormens Vinge har kastet Skygge saalidsom dens Kloer have hærget der! — jeg bøier mig for Dig i Ydmyghed og Gresfrygt, men jeg gjør Fordring paa Dig som Elsker og Tilbeder! — Med hinanden ville vi gennemkrydse Oceanet, — med hinanden ville vi grunde et nyt Rige, og den fjerneste Esterverden skal kjende den lange Kongerække, der er udsprungen af Urbaces's og Zones Forening!“

„Du raser! dine mystiske Spaadomme paa sig snarere for en aandsvag Olding, der paa Markedspladsen

sælger Tryllemidler, end for den vise Arbaces. Du har hørt min Beslutning, — den er saa uroffelig som Skjebnen selv. Orkus har hørt min Ed, den er indskreven i den aldri glemmende Hades's Bog. Gjør derfor Bod, Arbaces, afson Fortidens Brøde: — lad mit Had blive forvandlet til Agtelse, — min Hævn til Taknemmelighed; — frels en Mand, som aldrig skal blive din Medbeiler. Det er en Daad, der er din bedre Natur værdig, som undertiden giver Gnister af noget Høit og Edelt; den vil veie noget i Dødens Herres Vægtstaa! paa hiin Dag, da den bortdragne Sjæl svæver mellem Tartarus og Elysium, og i Livet vil den skaffe Hjertet en høiere og varigere Glæde end den forbigaaende Tilfredsstillelse af en Lidenstkaab. O, Arbaces! hør mig, og lad Dig bønhøre!"

„Nok, Jone, Alt, hvad jeg kan gjøre for Glaukus, skal skee; men gjør mig ingen Vebreidelse, om mine Bestræbelser mislykkes. Spørg selv mine Fjender, om jeg ikke allerede har gjort og gjør Alt for at afvende Ulykken fra hans Hoved, — og døm mig derefter. Gaa til No, Jone! Natten boier sig allerede til Morgenens; jeg forlader Dig, og gid Du maa have venlige Drømme om den, der ikke har nogen Tilværelse uden ved Dig." Arbaces fjernede sig hurtig, uden at vente paa Svar; sandsynligviis vilde han unddrage sig Jones lidenstkaablige Bønner, som vakte hans Skinsyge, endog medens de henrebe ham til Medlidenhed. Men Medlidenheden

kom for silde. Om saa Jone havde lovet ham sin Haand som Belønning, kunde han dog nu, efterat Vidnesbyrd var aflagt og Pøbelen ophidset, ikke mere have frelst Athenæren. Ikke desto mindre kunde hans kraftige Aand ikke opgive Haabet, men med hele sin Sjæl kastede han sig ind i Fremtidens Muligheder og troede endnu at skulle triumfere over den Kvinde, der saaledes havde lagt hans Hjerte i Bønner.

Medens hans Slaver klædte ham af, kom han pludselig til at tænke paa Nydia. Han sølte, at det var nødvendigt, at Jone aldrig erfarede Noget om sin Elskedes Banvid, som idetmindste maatte undskyldte hans Forbrydelser hos hende: Slavinder kunde underrette hende om, at Nydia var under hans Tag, og hun kunde ønske at see hende. Saa snart denne Tanke opstod hos ham, vendte han sig til en af sine Frigivne og sagde: „Kallias, gaa strax til Sofia, og siig ham, at han under intet Paaskud maa lade den blinde Slavinde, Nydia, forlade Børelset. Dog holdt, — gaa først til de Slavinder, som opvarte min Myndling, og siig dem, at de under ingen Betingelse maa lade Jone vide, at den blinde Pige befinder sig under mit Tag. Gaa — og vær hurtig!“

Kallias skyndte sig at adlyde. Efterat han havde røgtet sit Grinde hos Jones Slavinder, opsogte han den værdige Sofia. Han fandt ham ikke i den lille Celle, der var anvist ham til Cubiculum; han kaldte da

hoit paa hans Navn, og fra Nydias tilstødende Bærelse hørte han Sofias Stemme svare:

„O Kallias! er det Dig? Guderne være lovede! Jeg beder Dig, luk Døren op!“

Kallias stod Slaaen tilside, og Sofias ynkkelige Ansigt stirrede ham imøde.

„Hvad! indelukkethed med den unge Pige, Sofia! sy, kom Dig! er der ikke modne Frugter nok i Huset, siden Du — —“

„Iys, nævn ikke den lille Heg!“ afbrød Sofia ham utaalmodig, „hun styrter mig i Fordærvelse!“ og derpaa fortalte han Kallias hele Historien med Lustens Dæmon og Thessalierindens Undvigelse.

„Du kan ligesaa godt gaae hen og hæng Dig, ulykkelige Sofia! Jeg kommer just fra Urbaces, for at indstærpe Dig hans Befaling, at Du under ingen Omstændighed maa lade hende forlade Bærelset, ikke et eneste Dieblif.“

„Me miserum!“ raabte Slaven. „Hvad skal jeg gjøre? — i den Tid kan hun allerede være løbet det halve Pompeji rundt. Men imorgen skal vi nok fange hende i hendes gamle Smuthuller. Vær blot taus saa længe, kjære Kallias!“

„Jeg skal gjøre Alt, hvad Venstab formaaer og min egen Sikkerhed tilføder. Men er Du da saa vis paa, at hun har forladt Huset? — hun kan jo endnu være skjult her eller et andet Sted.“

„Hvorledes skulde det være muligt? Hun kunde let naae ud i Haven, og Døren stod som sagt aaben.“

„Nei, vist ikke, thi paa den Tid, Du taler om, var Urbaces i Haven med Præsten Kalenus. Jeg var just isærd med at plukke Urter til Herrens Bad imorgen, og jeg lagde godt Mærke til det Bord, der var sat ud, — men forlad Dig paa, at Døren var tillukket. Kalenus gik igjennem den ind i Haven og lukkede den efter sig.“

„Men Døren har dog ikke været laaset af.“

„Jo, det gjorde jeg, thi jeg ærgrede mig over en Skjodesløshed, som udsatte Kostbarhederne i Peristylen for Tyve og Røvere; — jeg dreiede Nøglen om og tog den med mig, thi jeg saa ikke den Slave, som Sagen egentlig vedkom, ellers skulde jeg have skjældt ham dygtig ud; see, her stikker den endnu i mit Belte.“

„O, barmhjertige Bacchus! — Saa anraabte jeg Dig ikke forgjæves! — Lad os ikke spille et Dieblis, — hun maa være her endnu.“

Den godmodige Kallias samtykkede i at være Sofia behjælpelig og efter forgjæves at have gjennemført de nærmeste Bærelser og hver Krog i Peristylen gik de ud i Haven.

Det var netop paa denne Tid, at Rydia havde besluttet at forlade sit Skjulested, for at vove sig til sit Foretagende. Let og skjælvende, med tilbageholdt Andedræt, som imidlertid nu og da brød frem med Hestighed

og paa frampagtig Maade, listede hun sig forbi den med Blomsterfrandsø behængte Peristyls Søiler, idet hendes Skygge mørkede det af Maanenskin belyste, tavlede Gulv, — og listende sig over Haveterrassen og under de mørke stille Træer, naaede hun endelig den skjebnesvangre Dør og — fandt den tillukket. Enhver har vistnok engang været Vidne til det Smertens, Uvishedens og Angstens Udtryk, som et pludseligt Bedrag af Følesandsen frembringer paa en Blinds Ansigt. Men hvilke Ord kunne male den dybe Skuffelse, den tilintgjørende Smerte, som nu blev synlig i Thessalierindens Træk! — Atter og atter fore hendes smaa zittrende Hænder over den ubønhørlige Dør. Staffets Varn! — forgjæves var altsaa dit ædle Mod, din uskyldige List, dine snildt lagte Planer for at undvige Jægeren og hans Hunde! — Kun faa Skridt fra Dig staae dine Forsølgere og smile over dine Bestræbelser, din Fortvivlelse, — thi de vide, at Du er deres Bytte, og afvente med grusom Taalmodighed det rette Dieblif til at gribe Dig; — din Blindhed staaer Dig idetmindste for Synet af dem!

„Stille, Kallias! — lad hende gaae! — jeg er nysgjerrig efter at see, hvad hun vil gjøre, naar hun finder Døren lukket!”

„See! — hun vender sit Ansigt mod Himlen, — hun mumler Noget, — hun synker fortvivlet ned! — Nei! — ved Pollux, hun har en eller anden ny Plan!

Hun vil endnu ikke give sig tabt! Ved Jupiter, hun er seig! See, hun springer op, nu gaaer hun tilbage, hun er bestemt falden paa en anden Udvei — jeg raader Dig, Sofia; — grib hende, før hun forlader Haven — nu!”

„Ha, Flygtning! — har jeg Dig atter?” raabte Sofia, idet han greb den ulykkelige Blomsterpige.

Som en Hares sidste mennekelignende Skrig, naar den falder i Hundenes Kløer, — som den pludselig vaagende Søvnæggers Forsærdelsens Udraab — saaledes lod den stakkels Blindes Skrig, da hun saa pludselig følte sin Bøddels Greb. Det var et Skrig, i hvilket der udtalte sig en saa navnløs Angst, en saa fuldstændig Fortvivlelse, at den, der hørte det, aldrig vilde kunne glemme det. Det forekom hende, som om det sidste Brædt, ved hvilket den synkende Glaucus endnu kunde holde sig, blev vrisset ud af hans Haand. Det havde været et Hazardspil imellem Liv og Død, og nu havde Døden vundet.”

„I Guder! dette Skrig vil sætte hele Huset i Bevægelse! Urbaces sover let. Knebl hende!” raabte Kallias.

„Ha! her har jeg netop det Tørklæde, hvormed den lille Høj bortmanede min Forstand! Kom — see saa! — nu er Du ligesaa stum, som Du er blind.”

Og med den lette Byrde i sine Arme naaede Sofia snart Huset og det Bærelse, hvorfra Nydia var undveget.

Her tog han Anebelen af hendes Mund, og overlod hende til en Ensomhed, hvis Rædser og Qualer Underverdenen ikke kan overbyde.

Femtende Kapitel.

Vore gode Venners Deeltagelse i Ulykken. — Sængslet og dets Offere.

Den tredie og sidste Dag for Glaukus og Olynthus's Proces lakkede mod Aften. Faa Timer efterat Retten havde affagt Dommen, havde et lille Selskab af unge pompejianske Løver samlet sig ved Lepidus's lækkre Bord.

„Glaukus negtede altsaa sin Forbrydelse lige til sidste Dieblis!“ sagde Klodius.

„Ja, men Arbaces's Vidnesbyrd var overbevisende; han har selv seet ham fuldbyrde Mordet,“ svarede Lepidus.

„Hvad kan dog have bevæget ham dertil?“

„Nu, — Præsten var en mørk og opfarende Per-

son. Formodentlig har han bebreidet Glaukus han lystige Liv og hans Hang til Spil og tilsidst svoret, at han aldrig vilde samtykke i hans Forbindelse med Jone. Saa kom det til en heftig Ordstrid; — Glaukus syntes at være beruset, og i pludselig opbrujende Forbittrelse har han saa ført det dræbende Slag. Ophidset af Vinen og fortæret af Samvittighedsnag er han bleven angreben af det Vanvid, som han i flere Dage led af, og jeg kan let forestille mig, at den stakkels Fyr just paa Grund af dette Vanvid endnu ikke erindrer, at han har begaaet Forbrydelsen! Saaledes formoder idetmindste Urbaces, hvis Udsagn for Retten har været meget mennefsfjærligt og staanende."

"Ja, han har derved gjort sig meget populair. Men i Betragtning af disse undskyldende Omstændigheder burde Senatet have formildet Dommen."

"Det vilde det ogsaa have gjort, hvis det ikke havde været for Folkets Skyld, som næsten er rasende. Præsterne have ikke forsømt Noget for at ophidse det, og denne blodtørstige Yngel troede, at Glaukus vilde blive friljendt, fordi han er rig og af fornem Stand, — just derfor kjendte de ikke til Medlidenhed, men vare dobbelt opsatte paa hans Domsældelse. Senatet vovede ikke at berøve ham en Borgers Rettigheder og affige Dødsdommen over ham, skjøndt kun med en Majoritet af tre Stemmer. Heida! Ghios-Viin!"

„Han seer meget forandret ud, men er dog fattet og uden Frygt!“

„Nu, vi faae at see, om hans Fasthed holder ud til imorgen. Men hvad Bærd har Modet, naar endog denne atheistiske Hund, Olynthus, viser den samme Fatning?“

„Den Gudebespotter!“ raabte Lepidus i from Forbittrelse. — „Det er intet Under, at en af Defurionerne for to Dage siden blev dræbt af et Lyn fra den klare Himmel*). Guderne pønsse paa Straf over Pompeji, saalænge den ugle Helligdomsstænder lever indenfor dets Mure.“

„Og dog var Senatet saa mildt, at hvis Olynthus blot havde viist den mindste Anger og beqvemet sig til at lægge nogle faa Kogelseskorn paa Cybeles Alter, saa havde man ladet ham løbe. Jeg tvivler om, at disse Nazaræere, naar deres Religion var den herskende, vilde være saa tolerante imod os, hvis vi sønderstøge deres Guddoms Billede, spottede deres Skikke og fornegtede deres Tro.“

„I Betragtning af de formildende Omstændigheder har man ogsaa givet Glaucus en Mulighed til Frelse. Man tillader ham at forsvare sig imod Loven med den samme Stilus, hvormed han dræbte Præsten.“

*) Plinius fortæller, at kort før Jesus's Udbrud blev en af Municipal-Defurionerne dræbt af en Lynstraale fra skyfri Himmel.

„Har Du seet Leven? — Har Du betragtet dens
Tænder og dens Kløer? og endda vil Du kalde det en
Mulighed til Frelse? — Sværd og Stjold ere en reen
Straavist imod det vældige Dyrs Angreb! — nei, —
jeg kalder det Mildhed, at man ikke lader ham blive
saa længe i ængstelig Uvisshed, — og det er derfor en
Lykke for ham, at vore milde Love ere langsomme til at
fordømme, men hurtige i at fuldbyrde Dommen, og at
Regene i Amphitheatret af viis Forsigtighed allerede for
lang Tid siden vare fastsatte til imorgen. Den, der
maa vente paa Døden, dør to Gange.“

„Hvad Gudsfornegeteren angaaer,“ sagde Klodius,
„saa maa han møde den barske Tiger med uvæbnet
Haand. Paa det Slags Kamp kan man ikke vædde.
Er der maaskee Noget, der vil holde Noget?“

En skraldende Latter besvarede denne Vittighed.

„Stakkels Klodius!“ sagde Barten; „at miste en
Ven, har Noget at sige, men ikke at finde En, der vil
vædde paa hans Frelse, det er dog for galt.“

„Ja, det er et sandt Ord; — baade for ham og
for mig vilde det dog have været en Trøst, om han
havde kunnet gjøre en Smule Gavn ved sin Død.“

„Folket,“ sagde den alvorlige Pansa, — „er hen-
rykt over Processens Udfald. Man frygtede meget for,
at Regene i Amphitheatret skulde gaae af uden en For-
bryder til de vilde Dyr, og nu at faae to Forbrydere
paa eengang, det kan man kalde en Glæde! Naa, de

stakkefs Folf have haardt Arbeide, og det er derfor billigt, at man under dem nogen Adspredelse."

"Der taler den populaire Pansa, der ikke gjør et Skridt uden at have en Hale af Klienter efter sig saa lang som et indiff Triumftog. Altid taler han om Folket; ved Guderne! han bliver tilsidst en Gracchus!"

"Jalsald er jeg ingen hovmodig Aristokrat," svarede Pansa med en ædelmodig Mine.

"Det være, som det vil," bemærkede Lepidus, "saa vilde det ganske vist været farligt nok at spille den Barmhjertige Aftenen før en Dyresægtning. Skulde jeg nogensinde blive stillet før Retten, saa vil jeg bede til Jupiter om, at det maa skee, enten naar der ingen vilde Dyr ere i Vivaria, eller naar der er Forbrydere nok i Fængslet."

"Siig mig," sagde en af Selvkabet, — "hvad er der blevet af den stakkefs Pige, som Glaucus skulde have ægtet? — at blive Enke uden at have været Brud, — det er haardt!"

"O," svarede Klodius, — "hun har ingen Rød; hun staaer under sin Formynder Urbaces's Beskyttelse. Naturligviis tyede hun til ham, da hun havde mistet baade sin Forlovede og sin Broder."

"Bed den søde Venus! Glaucus havde Lykke hos Qvinderne! Man siger, at den rige Julia ogsaa var forelsket i ham."

"Det er ikke Andet end Fabel, min Ven," sagde

Klodius spodst; — jeg var idag hos hende. Hvis hun nogensinde skulde have næret en Følelse af den Besskaffenhed, saa smigrer jeg mig med at have trøstet hende."

"Stille, mine Herrer!" sagde Pansa; „vide I ikke, at Klodius har travlt i Diomedes's Huus med at blæse Ild i Fakkelen? Snart vil den brænde i lys Lue paa Hymens Alter."

„Ha! er det saaledes sat?" spurgte Lepidus. „Hvad! — Klodius skulde gifte sig, — sy!"

„Bær ubekymret," sagde Klodius; „den gamle Diomedes er henrykt ved Tanken om, at hans Datter ægter en Patricier, og han vil ikke lade det fattes paa Gæstertia. Du skal faae at see, jeg skal ikke lufte mine Penge inde i Atrium. Det skal blive en glad Dag for Klodius's muntre Venner, naar han ægter den rige Arving."

„Er det din Mening?" raabte Lepidus; — „kom da, — et fuldt Bæger paa den skjønne Julias Velgaaende!"

Medens denne Samtale førtes ved Lepidus's yppige Bord, — en Samtale, der ikke var sjelden blandt hiin Tids fornemme Bonvivants, og som for mindre end et Aarhundrede siden maaskee endnu kunde have fundet et Echo i Paris's lefskardige Gæstler, spævede en langt mørkere Scene for den unge Athenæers Blik.

Efter sin Dødsfærd blev Glaukus ikke mere be-

troet Sallusts milde Bevogtning, — den eneste Ven, der var bleven ham tro i Ulykken. Bagten førte ham over Forum og standsede udenfor en lille Dor ved Siden af Jupiters Tempel. Man kan endnu see Stedet. Døren aabnede sig i Centrum paa en noget særegen Maade, idet den dreiede sig rundt paa sine Hængsler, ligesom omtrent vore Veirhaner, saa at den i samme Dieblis kun lod den halve Dørtærffel være fri. Igjennem denne snevre Aabning stubbede de Fanger ind, satte et Brød og en Krukke Vand for ham, og overlod ham til Mørket og, som han indbildte sig, til Gensomhed. Saa pludselig var den Omvæltning, der havde nedstyrtet ham fra en ungdommelig Glædes og en lykkelig Kjærligheds blomstrende Høidepunkt til Skændselens og en blodig Døds dybeste Afgrund og Rædsler, at han næsten ikke kunde lade være at troe, at han var hedsunken i en frygtelig Drøm. Hans elastiske, herlige Constitution havde triumferet over Giften, som han for Størstedelen lykkeligviis ikke havde druffet. Vel havde han faaet sin Bevidsthed og sin Forstands Brug tilbage, men endnu stedse tyngede ligesom en tæt Taage over hans Nerver og formørkede hans Aand. Hans naturlige Mod og hans ædle græske Stolthed havde givet ham Kraft til at overvinde al usømmelig Frygt og for Retten at see sin skrækkelige Skjebne i Dinene med fast Holdning og ufravendt Blik. Men Bevidstheden om hans Ustyld var neppe istand til at holde

ham opreist, naar Menneſtens Blikke ikke længer op-
 livede hans stolte Mod, men han var overladt til Gen-
 ſomhed og Siilhed. Han ſolte Fængſlets fugtige Luſt
 koldt gjennemgysse hans ſvækkede Legeme. Han, det
 forfinede, det overdaadige og forvænte Menneſte, — han,
 ſom hidtil ikke havde trodſet nogen Beſværlighed, aldrig
 kjendt nogen Sorg! han, den ſkønne Fugl! hvorfor
 havde han forladt ſine ſjerne, ſolbeſtinnede Egne, ſit
 Fædrelands Bjerge og Olivenſkove, — ſine verdensbe-
 rømte Strømmes blide Muſik? — Hvorfor havde han
 vovet ſine glimrende, uplettede Binger hen blandt diſſe
 raae Fremmede, blændet deres Die med ſine prægtige
 Farver, fortryllet deres Dre med ſin yndige Sang, for
 pludſelig at lade ſig fange, putte i et mørkt Buur og
 blive et Offer, et Bytte, ſee ſin muntre Flugt ſtandſet
 for ſtedſe, ſine glade Sange for ſtedſe bragte til Tauſ-
 hed! Den ſtakkels Athenæer! ſelv hans Feil hydrorte kun
 fra Overmaalet af en ædel og glad Natur, — og af,
 hvor lidet havde hans hidtilværende Løbebane hårdet
 ham til de Prøvelſer, han nu maatte gjennemgaae! —
 Pobelens Haanlatter, den Pobel, hvis jublende Wiſalds-
 raab ſaa ofte havde ledsaget hans pyntelige Vogn og
 stolte Gangere, lød endnu ſaarende i hans Dre. Hans
 forrige Venners kolde, ſteenhaarde Miner — diſſe Ven-
 ner, der før havde taget Deel i hans muntre Lag, —
 ſvævede endnu beſtandig for hans Blikke. Der var ikke
 Gen, ſom havde et trøſtende Ord, ikke Gen, ſom tog

Deel i den for saa beundrede, smigrede Fremmedes Skjebne. Disse Mure aabnede sig kun for at føre ham til en voldsom, vanærende Død paa den skrækkelige Arena. Og Jone! — heller ikke fra hende havde han hørt Noget; ikke et opmuntrende Ord, ikke saameget som et deeltagende Budskab havde hun sendt ham; — ogsaa hun havde forladt ham, — ogsaa hun troede ham skyldig, — og i hvilken Forbrydelse? — I Mordet paa hendes Broder! Han skar Tænder, — han stønnede høit, — og pludseligt overfaldt ham en skrækkelig Angst. Var det dog ikke muligt, at han under det frygtelige Vanvid, der paa en for ham saa uforklarlig Maade havde bragt hans Hjerne i Uorden, havde uden at vide af det begaaet den Forbrydelse, for hvilken han var anklaget? — Dog ligesaa hurtig, som denne Tanke var flammeret op i hans Sjæl, ligesaa pludselig var den ogsaa udslukket, — thi hvor dunkelt end det Forbigangne var ham, troede han dog tydelig at kunne erindre sig Gybeles mørke Lund, den blege Alsjæledes opadvendte Ansigt, ligesom ogsaa at han var bleven staaende ved Liget, og at et pludseligt Slag havde kastet ham til Jorden. Han sølte sig overbeviist om sin Uskyldighed, men hvem vilde vel, naar hans jordiske Levninger engang vare hensmuldrede til Støv, ansee ham for uskyldig eller redde hans Navn? Naar han tilbagekaldte i sin Grindring hiin Samtale med Urbaces og de Aarsager til Hevn, som han havde opvakt i denne onde og fryg-

telige Mands Hjerter, kunde han ikke væge sig mod den Forestilling, at han var bleven et Offer for en eller anden snedigt anlagt hemmelig Snare. Og nu Jone! — Urbaces elskede hende jo, — skulde hans egen Undergang berede hans Medbeiler en Seier? Denne Tanke smertede ham mere end nogen anden, og hans ædle Hjerter piintes mere af Skinsyge end af Frygt. Han stønnede atter høit.

En Stemme fra den mørke Baggrund besvarede dette Udbrud af Smerte:

„Hvo,“ spurgte den, „er mit Selskab i denne frygtelige Time? er det Dig, Athenæer Glaukus?“

„Saa kaldte man mig i Byllens Dage; nu har man maaskee andre Navne til mig. Og dit Navn, Fremmede?“

„Er Dlynthus, din Stalbroder i Fængslet som for Retten.“

„Hvad! Dig, som man kalder Gudsbespottaren? — er det maaskee Menneskenes Uretfærdighed, som har bragt Dig til at negte Gudernes Forsyn?“

„Al!“ svarede Dlynthus; „Du — ikke jeg — er den egentlige Gudsfornegeter; thi Du negter den eneste sande Gud, den ubekjendte Guddom, for hvem dine athenæiske Forsædre opbyggede et Altar. I denne Time kjender jeg min Gud. Han er hos mig i Fængslet; hans Smil trænger gennem Mørket, Astenen for min Død hvifter han Udødelighedens Trøst til mit Hjerter, og

Jorden viger bort under mine Fødder for at bringe min trætte Sjæl nærmere til Himlen."

"Siig mig," spurgte Glaufus pludselig, "hørte jeg ikke under min Proces dit Navn nævne i Forbindelse med Apæcides's? Anseer Du mig for skyldig?"

"Gud alene læser Hjerterne, — men min Mistanke hviler ikke paa Dig."

"Paa hvem da?"

"Paa din Anklager, Arbaces."

"Ha! Du giver mig nyt Liv; — men hvorfor paa Arbaces?"

"Fordi jeg kjender hans Slethed og veed, at han havde Aarsag til at frygte den Myrdede."

Dlynthus underrettede nu Athenæeren om de Enkeltheder, som Læseren allerede kjender: Apæcides's Omvendelse, — den udkastede Plan til Opdagelsen af det ægyptiske Præsteskabs Bedragerier og Arbaces's Forsøg paa at forføre den unge Præst.

"Naar derfor," saa sluttede Dlynthus, "den Afdøde har mødt Arbaces, bebreidet ham hans Forræderi, truet ham med at aabenbare Alt, saa kan Tiden og Stedet godt tænkes at have begunstiget Ægypterens Hevn, og Mordet paa eengang at have været en Frugt af lumst Beregning og af lidenskabeligt Raseri."

"Ja, saaledes maa det have været," udraabte Glaufus glad, — "jeg er lykkelig."

"Og dog, Ulykkelige, hvad kan denne Opdagelse

nu gavne Dig? Du er dømt og vil gaae tilgrunde trods din Ulfyld."

"Men jeg veed mig dog nu selv brødesfri, medens jeg hidtil paa Grund af mit Banvid har næret stræffelige, skjøndt kun forbigaaende Tvivl. Men sig mig, Du, som bekjender Dig til en fremmed Tro! mener Du, at vi ogsaa paa Grund af smaa Feil og Synder blive forladte og evig forbandede af de himmelske Magter, hvilket Navn Du nu end tillægger dem?"

"Gud er retfærdig og forlader ikke sine Skabninger blot for menneskelige Feiltrin. Gud er barmhjertig og fordømmer kun den Synder, der ikke vil angre."

"Og dog forekom det mig, som om Gudernes Brede havde hjemsogt mig med et pludseligt Banvid, en Sindsforvirring, der ikke var fremfaldt ved menneskelige Midler."

"Der gives onde Aander paa Jorden," svarede Nazaræeren gysende, "saa vist som Gud og hans Søn throne i Himlen, — og da Du ikke erkjender de Sidste, kunne de første have faaet Magt over Dig."

Glaufus svarede ikke, og der opstod nogle Minuters Tausched. Omfider begyndte Athenæeren halvt nglende og med forandret, mild Stemme:

"Christen! lærer din Religion, og troer Du, at de Døde atter skulle opstaae, — at de, som have elsket hinanden herved, atter skulle forenes, — at vort gode Navn vil skinne reent hinsides Graven, hvormegent end

jordist Taage uretsfærdigt har formørket det, og at de Strømme, som ere adskilte ved Klipper og Ørkener, ville mødes i det hellige Hades og Forenede fortsætte deres Løb?"

"Om jeg troer det, Athenæer? — nei — jeg troer det ikke, jeg — veed det! — og denne skønne, salige Bished er det, som nu holder mig opreist. — O Cy-lene!" vedblev Olynthus med Barme, — "Du, mit Hjertes Brud, der blev berøvet mig i vort Ægteskabs første Maaned, inden faa Dages Forløb skal jeg gjensee Dig! Velkommen, velkommen Død, som bringer mig til Himlen og til Dig!"

Der laa noget i dette pludselige Udbrud af menneskelig Kjærlighed, som berørte en beslægtet Streng i Grækerens Sjæl. Han søgte for første Gang imellem sig og sin Kammerat en dybere Sympathi, end den blotte Ulykke kan bevirke. Han traadte nærmere hen til Olynthus, thi saa blodtørstige Italiens Beboere end vare i nogle Henseender, kjendte de i andre Retninger ikke til nogen unyttig Grusomhed: man brugte hverken det eensomme Fængsel eller oversflodige Lænker, men tilstod de til Arena bestemte Dødre saa megen Frihed og Selskabelighed, som Fængslet kan tilbyde.

"Ja," vedblev den Christne med hellig Iver, "Sjælens Udødelighed, Opstandelsen, de Dødes Gjenforening ere vor Religions Hovedgrundsætninger, — den store Sandhed, som en Gud selv har bekræftet ved sin Død.

Intet fabelagtigt Elysium, intet poetisk Orkus, men Himlens rene, straalende Arv er bestemt for den Gode."

"Forklar mig da din Lære, giv mig en Fremstilling af dine Forhaabninger," sagde Glaukus alvorlig.

Dionthus tøvede ikke med at opfylde denne Bøn, og som det saa ofte var Tilfældet i Christendommens første Aarhundreder, dæmrede Evangeliets milde og helliggjørende Straaler i Fængslets Morke og ved Dødens Nærmelse.

Sættende Kapitel.

Et Glimt af Haab for Glaukus.

Med langsom, qvalfuld Træghed droge Timerne hen over Nydias Hoved fra det Dieblis, da hun atter var bragt til sin Celle.

Sofia, der ligesom frygtede for, at han atter skulde blive overløstet, havde først langt ud paa den følgende Dags Morgen dristet sig til at besøge hende, og efterat han havde sat nogle Spisevarer og noget Viin til hende, lukkede han strax Døren efter sig. Ogsaa denne Dag

svandt hen, og Nydia saa sig Friheden berøvet og uden Raade indesparret i det Dieblif, da Dommen skulde fældes over Glaucus. Da hun imidlertid vidste, at den eneste Mulighed til at redde Glaucus's Liv beroede paa hende, besluttede den unge Pige, saa svag, lidenstabelig og let pirrelig hun var, ikke at laane Dre til en Fortvivlelse, som vilde gjøre hende uskikket til at benytte en mulig forekommende Leilighed. Med voldsom Anstregelse samlede hun sine Tanker, saa ofte de end tumlede om i en vild og smertelig Hvirvel, ja hun gav sig endog til at spise og drikke, for at vedligeholde sine Kræfter, for at hun kunde være rede.

Hun udkastede Plan paa Plan til Undvigelse, men var nødt til at opgive dem alle som umulige. Sofia var og blev hendes eneste Haab, det eneste Redskab, hun maaskee kunde benytte. Nysgjerrighed efter at erfare, om han muligviis kunde tilkjøbe sig sin Frihed, havde forledet ham til hiin overtroiske Ceremoni. Mægtige Guder, skulde Vissheden om at erholde denne Frihed ikke kunne bestikke ham? — og var hun ikke rig nok til at kjøbe ham Friheden? — Hendes fine Arme vare bedækkede med Braceletter, Foræringer af Jone, og om sin Hals bar hun endnu den Kjæde, som havde givet Anledning til hiint Udbrud af Skinsyge overfor Glaucus, og som hun havde lovet bestandig at bære. Med brændende Utaalmødighed ventede hun, at Sofia atter skulde vise sig, — men den ene Time løb efter den anden, og Sofia

kom ikke. Hun blev utaalmodig, — hver Nerve skjælvede feberagtig; hun kunde ikke længer udholde Gensomheden, hun stønnede, hun streg høit, hun slog med Magt paa Døren. Hendes Skrig gjenlød i Hallen, og med ængstelig Forbittrelse skyndte Sofia sig at see, hvad der var paa færde, og om mulig at bringe sin Fange til Taushed.

„Holla! hvad er det!“ raabte han vred. „Slavinde, dersom Du holder saadant et Huus, maa jeg atter kneble Dig. Mine Skuldre vilde komme til at bøde for det, hvis min Herre hørte det.“

„Gode Sofia,“ svarede Nydia, — „skjænd ikke paa mig, — jeg kan ikke udholde at være ene saalænge. Gensomheden gjør mig bange. Jeg beder Dig, sæt Dig blot et Dieblif hen hos mig.. Frygt ikke for, at jeg skal søge at undvige, — stil din Stol foran Døren, — hold Die med mig, — jeg skal ikke røre mig af Stedet.“

Da Sofia selv holdt meget af at sladdre, gjorde disse Ord Indtryk paa ham. Han sølte Medlidenhed med en Person, som ikke havde Nogen at tale med, — thi dette var jo ogsaa Tilfældet med ham; han sølte Medlidenhed med hende og besluttede at befrie sig selv fra denne Qual! Han fulgte derfor Nydias Bink, stillede Stolen for Døren, satte sig ned med Ryggen lænet mod denne og svarede: —

„Jeg har ikke synderlig Lyst til at behandle Dig

haardt, og naar en uskyldig Passiar kan glæde Dig, nærer jeg ingen Betænkelighed ved at opfylde dit Ønske. Men det siger jeg Dig, Barn, — ingen List, — ingen flere Trolddomsfenster."

"Nei, nei; — siig mig, kjære Sofia, hvad Tid paa Dagen er det?"

"Det er allerede Aften, — Gederne drives hjem."

"O I Guder! og hvad er Udfaldet blevet af Processen?"

"Begge ere domsfældte!"

Nydia undertrykte et Smertens Skrig.

"Godt, godt, — jeg tænkte nok, det vilde gaae saaledes. Og naar skal Dommen ereqværes?"

"Imorgen, i Amphitheatret: — dersom det ikke var for din Skyld, lille Høj, saa fik jeg ogsaa Lov til at gaae hen og see det."

Nydia lænede sig tilbage for nagle Dieblikke, — Naturen var for svag til at taale dette Stød, — hun var besvimet.

Sofia opdagede det imidlertid ikke, thi det var halv mørkt og han var altfor beskæftiget med sig selv; — han vedblev at flage over, at han ikke kunde bivaane de herlige Lege, og beskylde Urbaces for Uretfærdighed, fordi han blandt alle Slaver havde udseet netop ham til Slutten, og førend han endnu var halv færdig med

sin Jeremiade, drog Nydia et dybt Sul og havde faaet sin Bevidsthed tilbage.

„Du sukker over min Ulykke, blinde Pige! Nu, det er idetmindste en Trost. Saalænge Du erkjender, hvad Du koster mig, skal jeg bestræbe mig for ikke at skjænde. Det er haardt at blive slet behandlet og ikke engang at have Andres Medlidenhed.“

„Sofia, hvormeget behøver Du, for at kjøbe din Frihed?“

„Hvormeget? — aa, omtrent to tusind Sestertser.“

„Guderne være lovede! — ikke mere? Seer Du disse Armbaand og denne Kjæde? — de ere vel dobbelt saameget værd. Dem vil jeg give Dig, dersom — —“

„Før mig ikke i Fristelse, — jeg kan ikke give Dig fri. — Arbaces er en streng og frygtelig Herre. Hvo veed? jeg blev maaskee kastet hen til Fode for Fiskene i Sarnus. Al Verdens Sestertser vilde ikke være istand til at kjøbe mig tilbage til Livet. Bedre at leve som en Hund end at være en død Love.“

„Sofia, din Frihed kan Du tilkjøbe Dig! betænk det vel: løslad mig blot en eneste kort Time. Luf mig ud ved Midnat, og sørend Dagen gryer, skal jeg atter være her tilbage; ja, Du kan selv gaae med mig.“

„Nei,“ svarede Sofia haardnakket, — „en Slave var engang Arbaces ulydig, og man har aldrig siden hørt Noget til ham.“

„Men Loven giver ikke Herren Magt over sin Slaves Liv.“

„Loven er meget god, men den udretter ikke meget med sin Godhed; — jeg veed, at Urbaces altid har Loven paa sin Side. Og naar jeg først er død, hvilken Lov kunde da bringe mig tilbage til Livet?“

Nydia vred sine Hænder. „Saa gives der da intet Haab?“ raabte hun i halv Fortvivlelse.

„Intet Haab om at undslippe, forens Urbaces selv tillader det.“

„Belan da,“ sagde Nydia hurtig; „men Du vil dog vel ikke negte mig at besørge et Brev for mig? derfor kan min Herre dog ikke dræbe Dig.“

„Et Brev? Til hvem?“

„Til Prætoren.“

„Til en Øvrighedsperson? — nei! det gjør jeg ikke — man kunde stævne mig som Vidne for Retten, og en Slave bliver kun forhørt paa Pinebænken.“

„Om Forladelse, jeg meente ikke Prætoren, — Ordet slap mig kun usforvarende ud af Munden; — jeg meente en ganske anden Person, — den muntre Sallust.“

„Oho! hvad vil Du ham?“

„Glaufus var min Herre; han kjøbte mig af en grusom Tyran, og han er den Gnest, der har været god imod mig. Nu skal han døe. Men jeg vil aldrig kunne være glad mere, naar jeg ikke i hans Dødsstund kan lade ham vide, at der idetmindste er eet taknemmeligt

Hjerte, der banker for ham. Callust er hans Ven, — han vil overbringe mit Budskab.”

„Nei, saamæn gjør han ei. Glaufus har nok at tænke paa til imorgen, til at man skulde lade ham bryde sit Hoved med en blind Pige.”

„Menneske!” sagde Nydia og reiste sig, — „vil Du være fri? Idag har Du det i din Magt — imorgen er det for silde. Aldrig er Friheden kjøbt billigere: Du kan let, uden at man savner Dig, forlade Huset, og i mindre end en Time kan Du have udrettet mit Grinde. Og en saadan Bagatel vil Du ikke vove for din Frihed?”

Sofia var stærkt bevæget. Pigens Anmodning lød rigtignok temmelig ubetydelig, men hvad vedkom det ham? Saameget desbedre; han kunde jo luffe Nydia inde, og eensom Urbaces skulde faae Noget at vide om hans Bortgang, saa var det jo kun en ringe Forseelse, der i det Høieste kunde have nogle Skjældsord tilfølge. — Dog, — hvis Nydias Brev nu indeholdt noget mere, end hun sagde? — hvis hun nu beklagede sig over sin Fængsling, som han havde en Anelse om, hvad da? Nu, Urbaces behøvede jo aldrig at erfare, at han havde besørget Brevet. I ethvert Tilfælde var den Løn, der bødtes ham, umaadelig, Faren ringe, Fristelsen uimodstaaelig. Han betænkte sig ikke længe, — han indvilgede i Forslaget.

„Giv mig Juvelerne, og jeg skal overbringe Brevet:

dog stop! — Du er Slavinde, — Du har ingen Ret til disse Smykker, — de tilhøre din Herre."

"De ere Foræringer af Glaukus; han er min Herre, og hvilken Mulighed er der vel for, at han skulde kunne fordre dem tilbage? — og hvem Andre end han veed, at de ere i min Besiddelse?"

"Nok — jeg vil bringe Dig Papyrus."

I saa Minuter var Nydia færdig med sit Brev, som hun af Forsigtighed havde skrevet paa Græsk, hendes Barndoms Sprog, som næsten enhver Italiener af Rang og Dannelse forstod. Omhyggelig bandt hun den beskyttende Snor omkring Skrivelsen, og befæstede dens Knude med Bog; men inden hun overleverede den til Slaven, tiltalte hun ham saaledes:

"Sofia: jeg er blind og indespærret; maaskee er det din Hensigt at bedrage mig, maaskee foregiver Du blot, at Du vil bringe Brevet til Sallust, og gjør det dog ikke. Men høttidelig indvier jeg her dit Hoved til Hevnen, din Sjæl til de underjordiske Magter, hvis Du skuffer min Tillid. Læg din høire Haand i min og gjentag disse Ord: — „Ved Jorden, som vi staae paa! ved Elementerne, der indeholde Liv, og som kunne tilintetgjøre Livet! ved det Alt hevnende Orkus! og ved den alseende olympiske Jupiter sværger jeg, at jeg ærlig vil opfylde mit Løfte og redeligen overgive dette Brev i Sallusts Hænder. Hvis jeg kryder denne Ed, saa gid Himlens og Helvedes Forbandelse maa ramme mig!"

— Godt, — nu troer jeg Dig: tag din Løn, det er allerede mørkt, — begiv Dig strag paa Bei!”

„Du er en forunderlig Pige, og Du har indjaget mig en frygtelig Skræk; men jeg kan forresten nok forstaae Dig, og hvis jeg kan finde Sallust, skal jeg, som jeg har svoret, give ham dette Brev. Jeg kan min Tro have begaaet Smaasynder nok, men Meened — nei, det overlader jeg til fornemmere Folk.”

Med disse Ord forlod Sofia Bærelset, luffede omhyggelig Døren efter sig, skød desuden Skodderne for, og idet han stak Nøglen i sit Belte, gik han ind i sin egen Celle, svøbte sig forsigtig ind i en Kappe og listede sig useet og uforstyrret igjennem en Bagdør.

Gaderne vare tomme og rolige, og snart havde han naaet Sallusts Huus. Portneren bad ham at give sig Brevet og at gaae med den Bæske, thi Sallust var saa bedrøvet over Glaukus's Domsældelse, at han under intet Paastud vilde forstyrres.

„Men jeg har svoret at ville overlevere dette Brev i hans egne Hænder, — og det maa skee,” sagde Sofia, og da han af Erfaring vidste, at man kan berolige Gæberus med at kaste nogle Smuler hen for ham, trykkede han Portneren et halvt Dusin Sestertser i Haanden.

„Ja, ja,” sagde denne estergivende, „Du kan jo gjerne gaae ind, naar Du endelig vil; men naar jeg skal sige Sandheden, saa er Sallust isærd med at drukne sin Sorg i Vin. Det er saa hans Maade, naar noget

Ubehageligt møder ham. Han bestiller da et godt Maaltid med den bedste Vin og holder ikke op, før han har faaet Altting ud af Hovedet — med Undtagelse af Vinen.

„Det er en ypperlig Methode! af, hvor det dog maa være herligt at være rig! dersom jeg var Sallust, vilde jeg tage Anledning til Sorg hver Dag. Men læg nu et Ord ind for mig hos Atrienfis — jeg seer ham just komme der.“

Sallust var altfor sorgfuld til at kunne modtage Besøg; men hans Sorg tillod ham heller ikke at drikke alene. Han indbød derfor sin Yndlingsfrigivne til at gjøre ham Selskab. En selsommere Banket er vel aldrig bleven holdt, thi af og til sukkede den blødhjertede Epikuraer, stønnede, ja græd høit, og derpaa vendte han sig med fordoblet Iver til en ny Ret eller et nyt fyldt Bæger.

„Min gode Ven,“ sagde han til sin Gæst, — „det var en forfærdelig Dom! — Hoho, det Rid er ikke ilde! — Staffels gode Glaufus! — og hvilket Svælg den Løve har! — uha!“

Og Sallust stønnede høit, men dette Smertesudbrud blev qvalt ved et Anfald af Hikke.

„Drif et Bæger endnu,“ sagde den Frigivne.

„Den er lidt for kold, men hvor koldt maa Glaufus ikke først finde det! Luf endelig Huset til imorgen, — ikke en Slave maa understaae sig at forlade det, ingen

af mine Folk skal hædre den forbandede Arena med sin
Nærværelse, — nei, nei!"

"Endnu et Bæger, — din Kummer bedøver Dig!
— ved Guderne, det gør den! — et Stykke af denne
Rage?"

Netop i dette Dieblif traadte Sofia frem for den
utroftelige Epikuræer.

"Ha! — Hvem er Du?"

"Kun et Bud til Sallust. Jeg bringer ham dette
Brev fra en ung Dame; saavidt jeg veed, behøves der
intet Svar. Maa jeg gaae?"

Saaledes talte den kloge Sofia, idet hun tilhøylede
Ansigtet med sin Kappe og talte med forsigtig Stemme,
for at han ikke siden skulde betegnes som Dverbringeren.

"Ved Guderne — en Kobler! Følesløse Skurk! —
seer Du ikke min Smerte? — Gaa! — og Pandarus's
Forbandelser ledsage Dig!"

Sofia lod sig det ikke sige to Gange.

"Vil Du læse Brevet, Sallust?" spurgte den
Frigivne.

"Brevet! — hvilket Brev?" sagde Epikuræeren
tumlende, thi han begyndte allerede at see dobbelt.

"Forbandelse over disse Tøse, siger jeg! — er jeg en
Mand, der kan tænke paa at more mig — aa Du, en
Skurk Viin! — at more mig, naar — naar — min
Ven er lige ved at blive ædt op?"

"Spiis et lille Stykke Terte endnu!"

„Nei, nei! Sorgen qvæler mig.“

„Bring ham tilfjengs,“ befalede den Frigivne, og da Gallust lod sit Hoved hænge ned paa Brystet, bar Slaverne ham ind i hans Cubiculum, idet han endnu bestandig udstødte Klager over Glaukus og Forbandelse over Glædespigernes Paatrængenhed.

Imidlertid gif Sofia forbittret hjemad.

„Kobler!“ sagde han til sig selv, „Kobler! en forpestet Tunge har denne Gallust! Havde han kaldt mig en Kjæltring eller en Tyv, kunde jeg endda have tilgivet ham det, men Kobler! sy for en Ulykke! der ligger Noget i det Ord, som man maa være meget haardhudet for at kunne taale. Naar man er Kjæltring, er man det for sin egen Fornøielse, og en Tyv er Tyv for sin egen Fordeel: — det kalder jeg at handle efter Grundsetninger, og der er noget Hæderligt og Philosophisk i at være Kjæltring for sin egen Skyld. Men en Kobler er Noget, der kaster sig væk for en Andens Skyld — en Potte, der bliver sat paa Ilden for at koge en anden Mandes Suppe! — et Klæde, som enhver af Ens Gjæster tørrer sine Hænder paa! — hvortil endog Køllepigen blot siger: „med Tilladelse!“ — En Kobler! — hellere maatte han have kaldt mig Fædermorder! Men Manden var drucken og vidste ikke, hvad han sagde, desuden var jeg jo maskeret. Naar han havde seet, at det var Sofia, der tiltalte ham, saa havde det heddet: „brave Sofia!“ og „vakkre Mand!“ det tør jeg

vædde paa. Imidlertid har jeg saaet de Juveler for godt Kjøb — det er altid en Trøst. O Gudinde Fronia, snart skal jeg være fri, og da vil jeg see paa Den, som vover at kalde mig en Kobler, medmindre han betaler mig godt for sine Ord."

Medens Sofia talte med sig selv i en saa ophøiet og ædel Stiil, var han kommen ind i en snever Gade, som førte til Amphitheatret og de tilstødende Paladser. Bludselig, som han dreiede omkring et skarpt Hjørne, befandt han sig imellem en betydelig Folkemasse. Mænd, Qvinder og Børn, Alle styrtede leende, snakkende og gesticulerende til, og førend den værdige Sofia saa sig for, blev han revent bort med den støiende Strøm.

"Hvad er her paafærde?" spurgte han en af sine nærmeste Naboer, en ung Haandværker; — "hvad er der paafærde? Hvor løbe alle disse Godtsfolk hen? Er der maaskee en eller anden rig Person, der lader uddele Almisse eller Spisevarer i aften?"

"Nei, min Ven, det er noget langt Bedre," svarede Haandværkeren; — "den ædle Pansa, Folkets Ven, har tilladt Enhver at see de vilde Dyr i deres Buur. Bed Herkules! Jeg veed dem, der imorgen ikke ville see saa roligt paa dem!"

"Ja, det er et fornøieligt Syn," sagde Slaven, idet han lod sig rive med, "og da jeg ikke kan komme til at see Begene imorgen, vil jeg idetmindste see Dyrene i aften."

„Det har Du Ret i,“ svarede hans nye Bekjendt;
 „en Løve og en Tiger faaer man ikke hver Dag at see
 i Pompeji.“

Mængden havde nu naaet en stor ujevn Plads, der
 kun var sparsomt oplyst, og hvor Trykket blev farligt for
 Enhver, hvis Skuldre og Lemmer ikke vare vante til en
 Folkehobs Behandling. Ikke destomindre syntes netop
 Qvinderne, mange med Børn paa Armen, ja endog ved
 Brystet, at være allerivrigst for at bane sig Vej, og
 deres gjennemtrængende Klagekrig og Skjældsord hørtes
 fremfor Mændenes muntre Stemmer. Dog hørte man
 ogsaa en ung Pige, der syntes at være altfor lykkelig
 til at agte paa Trængselens Ubehagelighed.

„Ha, ha!“ raabte hun til sine Ledsagersker, „har
 jeg ikke bestandig sagt Jer, at vi nok fik en Mand til
 Løven, — og nu have vi ovenikjøbet en til Tigeren!
 — Jeg vilde ønske, at det allerede var Morgen.“

Og saa sang hun en Stump af en Visen til Legenes
 Forherligelse.

„En munter Pige!“ sagde Sofia!

„Ja,“ svarede den unge Haandværker, en smuk
 Yngling med krøllet Haar. „Ja!“ svarede han flinsyg;
 „Qvinderne ellske Gladiatorene. Dersom jeg havde været
 Slave, vilde jeg for lange siden være gaaet i Skole
 hos Lanista.“

„Virkelig?“ sagde Sofia spodst. „Ja, Smag og
 Behag er forstjellig.“

Mængden havde nu naaet den Plads, som var Maalet for dens Længsler, og da Rummet, hvor de vilde Dyr befandt sig, var meget lille og snevert, vankede der ti Gange flere Stød og Puf end hidtil. To af Amphitheatrets Betjente, som stode ved Indgangen, søgte meget viselig at formilde disse Ubehageligheder ved kun at give de Forreste Indgangskort, og ikke at indlade nye Tilskuere, førend de foregaaende havde stillet deres Nysgjerrighed. Sofia, som var en temmelig flirskaaen Karl og ikke lagde megen Vægt paa Artighed og Leve- maade, flubbede sig frem, saa at han hørte til de Første, der indlodes.

Abskilt fra sin hidtilværende Kammerat, den unge Haandværker, befandt Sofia sig nu i et snevert, hvælvet Rum, hvor Heden og Atmosphæren var qvælende, og som blev oplyst af nogle stinkende, slagrende Fakler.

Dyrene, som ellers vare indespærrede i forskjellige Rum, vare nu til Tilskuernes største Fornøielse bragte ind i eet eneste, men dog adskilte fra hverandre ved særegne, med stærke Jernstænger beslyttede Bure.

Her befandt sig Orkenens vilde, utæmmede Beboere, som nu næsten ere blevene Hovedpersonerne i denne Fortælling! Løven, der af Naturen var mindre grusom end dens blodtørstige Kammerat, var bleven ophidsset til Vildhed ved længere Tids Udsulten og stred nu uop- hørlig op og ned i sit snevre Buur; — dens Dine glødede af Raseri og Sult, og naar den undertiden stod

stille og stirrede omkring sig, trængte Tilskuerne sig frygt-
somt tilbage og aandede tungere. Men Tigreren laa ro-
lig saa lang den var udstrakt i sit Buur, og gav blot
af og til ved at slaae med Halen eller ved en lang utaal-
modig Gaben tilkjende, at den var sig sin Indespærring
bevidst og lagde Mærke til Mængden, som beærede den
med sit Besøg.

„Selv i Amphitheatret i Rom har jeg ikke seet
noget vildere Dyr end denne Love,“ sagde en gigantist
og senestærk Karl, som stod paa høire Side af Sofia.

„Jeg føler mig ydmyget, naar jeg betragter dens
Lemmer,“ svarede en slankere yngre Skikkelse ved Sofias
venstre Side, idet han med foldede Arme betragtede
Dyret.

Slaven saae først paa den ene og saa paa den
anden. „Virtus in Medio! — Fuldkommenhed holder
stedse Middelveien,“ mumlede han ved sig selv. „Et
smukt Naboskab for Dig, Sofia, — en Gladiator paa
hver Side!“

„Du har Ret, Lydon,“ sagde den kæmpemæssige
Gladiator, — „jeg føler det Samme.“

„Og at tænke sig,“ bemærkede Lydon i en Tone,
som røbede dyb Følelse, — „at tænke sig, at den ædle
Græker, som vi endnu for saa Dage siden saae straa-
le af Ungdom og Sundhed og Glæde, skal tjene dette
Uhyre til Føde!“

„Hvorfor ikke?“ brummede den vilde Niger; — „mangen en brav Gladiator er af Keiseren bleven tvungen til en lignende Kamp, — hvorfor skulde da ikke ogsaa en rig Morder blive tvungen af Loven?“

Lydon sukkede, trak paa Skuldrene og taug. De andre Tilskuere havde imidlertid hørt paa dem med stirrende Bine og halvt aabne Læber, thi Gladiatorene vare, ligesom Uhyrerne, Gjenstand for almindelig Interesse, — de vare Væsener af samme Art. Mængden stirrede snart paa den Ene, snart paa den Anden, — dens Blikke gik fra Dyrene til Menneffene, og hvissende seemstte den sine Betragtninger og Formodninger angaaende den Dag imorgen.

„Nu!“ sagde Lydon, idet han lavede sig til at gaae — „jeg takker Guderne, at det ikke er mig, der skal kæmpe med Loven eller Tigreren; selv Du, Niger, er en mildere Modstander end de.“

„Men ligesaa farlig,“ svarede Gladiatoren med stolt Bætt, og de Omkringstaaende grinede ligeledes, idet de betragtede hans kraftige Lemmer og hans vilde Træk.

„Som det kan falde,“ svarede Lydon skjodesløst, idet han trængte sig gennem Mængden og bort fra Buret.

„Jeg maa søge at drage Fordeel af hans Skuldre,“ tænkte den floge Sofia, idet han skyndte sig at følge

ham. — „Folk gjøre altid Plads for en Gladiator; jeg vil holde mig tæt bag ved ham.“

Imidlertid bevægede Lydon sig hurtig igjennem Skaren, hvor der var Mange, der gjenkjendte Fægterens Træk.

„Det er den unge Lydon, en brav Karl; han kæmper imorgen,“ sagde En.

„Ha! jeg har væddet paa ham,“ sagde en Anden, — „see, hvor fast han gaaer!“

„God Lykke, Lydon,“ sagde en Tredie.

„Lydon, Du har mine bedste Ønsker!“ hvistede en fjerde Person smilende, — en smuk Kvinde af Middelklassen, — „hvis Du seirer, skal Du høre nærmere fra mig.“

„En fløn Mand, ved Venus,“ streg en femte Person, en Pige paa neppe ti Aar.

„Jeg takker Dig,“ sagde Sofia, der for ramme Alvor overførte Complimenten paa sig.

Hvor stærke end Lydons rene Bevæggrunde vare, og hvor vist det end var, at han, hvis ikke Haabet om at udvirke sin Faders Frihed havde loffet ham, aldrig vilde have valgt saa blodigt et Haandværk, var han dog ikke ganske ufølsom for den Opsigt, han vakte. Han glemte, at de samme Stemmer, som nu priste ham, maaskee imorgen vilde juble over hans Død. Af Na-

turen ligesaa vild og hensynsløs som ædel og varm, havde han allerede lært at være stolt af et Haandværk, som han dog troede at han foragtede, og var bleven smittet af Anden blandt Kammerater, der vare ham modbydelige.

„Niger,“ sagde han, idet han pludselig vendte sig om, da han var sluppen ud af Trængselen, „vi have ofte kivedes, — men en af os vil dog formodentlig falde, — giv mig din Haand.“

„Hjerteligt gjerne,“ sagde Sofia og rakte sin Haand frem.

„Ha, hvad er det for en Nar? jeg troede, at Niger var i Hælene paa mig.“

„Jeg undskylder gjerne din Wildfarelse,“ svarede Sofia nedladende, — „tal ikke videre derom; den er let forklarlig, thi jeg og Niger ere omtrent af samme Bygning.“

„Ha, ha! det er fortræffeligt! Niger vilde dreie Halsen om paa Dig, hvis han havde hørt dine Ord.“

„I Herrer af Arena have en yderst ubehagelig Maade at tale med Folk paa,“ sagde Sofia, — „lad os snakke om noget Andet.“

„Rei Tak!“ sagde Lydon utaalmodig; — „jeg er ikke i Humeur til at snakke med Dig nu!“

„Du har Ret,“ svarede Slaven, „alvorligere Tanter gaae vel gennem dit Hoved. Det er nok første Gang

imorgen, Du skal forsøge Dig i Arena; — jeg er overbevist om, at Du vil døe standhaftig!”

„Gid dine Ord falde tilbage paa dit eget Hoved,” svarede Lydon overtroist, thi han fandt aldeles ikke Behag i Sofias Velsignelse. „Døe! Nei, — jeg haaber, at min Time ikke er kommen endnu.”

„Den, som spiller Tæring med Døden, maa være belavet paa Hundekastet,” bemærkede Sofia ondskabsfuld; „imidlertid, Du er en stærk Karl, — jeg ønsker Dig al tænkelig Lykke, og hermed farvel!”

Med disse Ord gjorde Slaven omkring og skyndte sig hjem.

„Jeg haaber da, at den Kjeltrings Ord ikke skulle indeholde noget ondt Bærsel,” sagde Lydon estertænksom til sig selv. „Af lutter Iver for min Faders Frihed og i Tillid til mine Armes Sener og Muskler, har jeg ikke engang tænkt mig Muligheden af at døe. Min stakkels Fader! — jeg er din eneste Søn! — hvis jeg skulde falde — —”

Da denne Tanke gennemføer Gladiatoren, ilede han fremad med hurtigere og uroligere Skridt, indtil han pludselig i en anden Gade fik Die paa Gjenstanden for sine Tanker. Støttet til sin Stav, nedbøiet af Kummer og Alderdom, med Dinene sænkede mod Jorden, med skjælvende Skridt kom den gamle Medon langsomt gaaende henimod sin Søn. Lydon stod et Dieblif

stille og gjættede strax, hvad der saa seent paa Aftenen havde bragt den gamle Mand til at gaae ud.

„Sikkert søger han mig,“ tænkte han; „Olynthus's Domsældelse har slaaet ham med Skræk; han vil mere end nogenfinde forhen ansee Arena for et syndigt, forbrydersk Sted, — han kommer for at raade mig fra at kæmpe. Jeg maa undvige ham, — jeg kan ikke udholde hans Bønner, hans Taarer!“

Disse Tanker, som der hører saamange Ord til at gjengive, lynede i et Nu gennem den unge Mands Sjæl. Han vendte sig pludselig om og flygtede hurtig i den modsatte Retning. Og han standsede ikke, førend han befandt sig paa Toppen af en Høi, hvorfra man kunde overse de skønneste og af de rigeste Folk beboede Quarterer af Staden. Idet han saaledes overskuede de rolige Gader, som oplystes af Maanens Straaler, der nylig var staaet op og for en Deel belyste den maleriske Mængde omkring Amphitheatret, som i det Fjerne summende bølgede frem og tilbage, gjorde det hele Billede et mægtigt Indtryk paa ham trods hans uddannede, phantasiløse Natur. Han satte sig ned paa en forladt Soilehalles Trin, og Diebliffets Ro virkede velgjørende paa hans stormende bevægede Følelser. Ligeoverfor ham, og temmelig nær, flinnede Lampetterne fra et oplyst Palads, hvis Gier gav et glimrende Gilde. For Rolighedens Skyld vare Dørene aabnede, og Gladiatoren

saae en talrig festlig Skare ligge omkring Bordene i Atrium, medens Straaler af det sjerne Springvand funklede i Maanestinnet og sluttede den lange Række af straalende Bærelser. Søilerne i Hallen vare behængte med Krands, de tause, talrige Marmorstatuer glimrede, og derindesfra lød imellem munter klingende Latter Musik og Sang.

Det var Epikuræerne, der sang: „Bort med Eders Historier om Hades, som Bræsterne have opfundet for at skrælle os: vi lee ad Eders tre Jomfruer, Eders Parcer og det mørke Cocytus. Den stakkels Jupiter maa have et elendigt Liv, hvis vi skulle troe Eders Fortælling om, hvorledes han maa lufte Dreng for sin Hustru og seet ned paa os Dødelige. Nei, velsignet være dit Navn, Epikur! som lærte os at lee ad alle de Fabler; i Hades vilde de kaste vort Anker, men din Haand overskar det frygtelige Tong. Gives der virkelig en Jupiter og en Juno, saa bryde de ikke deres Hoved med os Mennesker — lad Guderne skjotte sig selv, — salig den, der kan leve skjult i Ro! Troe I, at Guderne finde Fornøielse i at agere Spion mod en Synder? At tælle de Piger, vi kysse, eller de Bøgere, vi tomme? Giv os blot Piger, Vin og Musik, saa ere vi tilfredse; lad Guderne deroppe sove i Ro: — vi vide jo, her nede er der ingen Guder.“

Medens Lydon's fromme Sind, der med al sin To-

lerance ikke lidet saaredes af denne Sang, et Resumé af hin Tids Modephilosophi, langsomt samlede sig igjen, drog en lille Gruppe af Middelskassen i simple Klædet forbi det Sted, hvor han hvilede sig. De vare fordybede i alvorlig Samtale og syntes ikke at bemærke Gladiatoren, da de gik ham forbi.

„D stræffeligt, stræffeligt!“ udbrod en af dem; — „Dlynthus er os berøvet! vor høire Arm hugget af! Naar vil Christus stige ned for at beskytte sine Udvalgte?“

„Kan menneskelig Grusomhed gaae videre?“ sagde en Anden; — „at fordømme en Uskyldig til den samme Kamp, hvortil man dømmer en Morder! Men lad os ikke fortvivle. Endnu kan Tordenen fra Sinai lade sig høre og Herren frelse sine Udvalgte. „Kun Daaren siger i sit Hjerte: der er ingen Gud!““ —

I dette Dieblis lød atter fra det oplyste Huus Slutningsomkvædet af Epikuræernes Sang: „Lad Guderne deroppe sove i Ro; vi vide jo, henede gives der ingen Guder.“

Men endnu før disse Ord vare hændede, istemte Nazaræerne, grebne af pludselig Forbittrelse, en af deres Yndlingshymner og sang høit:

Hav Gud i Tanken, han er Dig nær,
Hans Dje hviler paa En og Hver!
Paa Bjergenes Top, hvor Afgrunden flammer,
Vige sikkert han Synderen rammer!

Vee den Stolte, der ham ei vil ære,
 Daaren vee, der ham negter at være!
 Vee over Synderen, vee!

Naar Solen blegner og Stjernernes Nød,
 Naar Himlen seer ud som et visnet Blad,
 Paa Dommens Dag, naar Vafuntorden ruller,
 Naar Elementerne kæmpe med Bulder,
 Vee da den Stolte, der ham ei vil ære,
 Daaren vee, der ham negter at være!
 Vee over Synderen, vee!

En pludselig Taushed opstod i de bestyrkede Epikuraæres Hal ved disse indholdssvangre Ord; de Christne droge videre og vare snart forsvundne for Gladiatorens Blikke. Greben af en ham selv usforklarlig Gysen ved Nazaraernes hemmelighedsfulde Trudsel, reiste Lydon sig efter en kort Pause, for at gaae hjem.

Hvor roligt smilede ikke Stjernernes Lys paa den skjønne By foran ham! — hvor stille hvilede ikke de soilebeplantede Gader i tryk Ro! — hvor stift og blaa bredte sig ikke Campaniens drømmerige Himmel! Og dog var dette den sidste Nat for det glade Pompeji, den raæ Chaldaæers Coloni, Herkules's Fabelstad, den velslygte Romers Henrykkelse! Aarhundrede paa Aarhundrede var upaaagtet rullet bort over dets Hoved; nu bævede den sidste Straale paa dets Skjebnes Uhrstive!

Gladiatoren hørte lette Trin bagved sig, — en

Skare Qvinder vendte tilbage fra et Besøg i Amphitheatret. Da han vendte sig om, fængsledes hans Blik af et sælsomt og pludseligt Syn. Fra Besøvs mørke Top, som i denne Afstand kun utydeligt kunde skimtes, skød et blegt, meteoragtigt, blaaligt Lys op, — det spillede et Dieblif og forsvandt! Og i samme Dieblif, han saae dette Phænomen, hørte han den Yngste af Qvinderne synge med høi og klingrende Stemme:

„Tramp, tramp! Iku Kæmpernes stolte Bryn!

Ha, hvilket herligt, begejstrende Syn!“ —

Femte Bog.

Første Kapitel.

Egyptercens Drøm. Han modtager et advarende
Besøg.

Den frygtelige Nat, som gik foran Amphitheatrets blodige Glæde, rullede søramodig hen, og graa og mørk frembrød Pompejis sidste Dag. Luften var usædvanlig rolig og lummer; en tynd, træg Taage leirede sig over de brede campaniske Sletters Dale. Med Forbauselse mærkede den aarle Fisker, at Søens Overflade, uagtet Atmosfærens overordentlige Stilhed, var i bølgende Bevægelse og syntes ligesom forstyrret at vige tilbage fra Kysten, medens der langs den pragtfulde blaae Sarnus, hvis tidligere Brede den Reisende nu forgjæves søger at opdage, lød en huul og forunderlig Brusen over til de smilende Sletter og de rige Pompejianeres Villaer.

Over den lave Taage hævede sig klart den uforglemmelige Stads gamle Taarne, de lyse Gaders røde Tegltage, mange Temples hellige Soiler, Forums med Statuer kronede Portaler og Triumfbuer. I det Fjerne ragede Omridset af de omgivende Bjerge op over Dunsterne og smeltede sammen med Morgenhimlens veglende Farver. Hiin Sky, som saalænge havde spæret over Besubs Linde, var pludselig forsvunden, og Bjergets tafkede stolte Bænde stuede frit ned paa det skønne Landskab.

Uagtet den tidlige Morgenstund vare Stadens Porte allerede aabnede, Rytter paa Rytter, Bogn paa Bogn strømmede rast ind, og Stemmer fra talrige Skarer af Fodgængere i deres Helligdagsklæder robede forventningsfuld Glæde; Guderne vare opfyldte med Borgere og Fremmede fra Pompejis folkerige Omegn, og støiende bølgede alle disse Livets mangfoldige Strømme henimod den skjebnesvangre Circus.

Uagtet Amphitheatrets uhyre Omfang, der syntes at staae i et saa paafaldende Misforhold til Stadens Størrelse, at man skulde troe, at det mageligt kunde rumme alle dens Indvaanere, var i overordentlige Tilfælde Tilløbet af Fremmede fra alle Dele af Campanien saa stort, at Rummet foran Arena i Almindelighed mange Timer for Begynnelsen var optaget af saadanne Personer, der ikke ifølge deres Rang kunde gjøre Fordring paa bestemte, særskilte Pladse. I dag var nu Nysgjerrigheden

i den Grad pirret i Anledning af de to mærkelige Forbryderes Dom, at der opstod en næsten eksempeløs Trængsel.

Medens de simple Folk med deres campanisse Blods eiendommelige Hestighed stormede, puffede og trængte sig igjennem, og dog midt i al deres Iver, som det ogsaa nutildags er Tilfældet med Italienerne ved saadanne Leiligheder, bevarede en beundringsværdig Orden og livlig Munterhed uden Riv og Trætte, vandrede en selsom qvindelig Skikkelse til Egypterens eensomt liggende Huus. Ved Synet af hendes forunderlige gammeldags Klædedragt, hendes vilde Gang og Fagter, stødte de Godgængere, der mødte hende, hinanden leende paa Armen; — men naar de fik et Glimt at see af hendes Ansigt, forsvandt strax al Lystighed; thi hendes Ansigt var Dødens Ansigt, og efter den Ubekjendtes spøgelseagtige Træk og i Fortiden hjemmehørende Klædedragt skulde man troe, at en for længe siden Begravet var opstaaet og atter vandrede iblandt de Levende. Taus og fly veg Enhver tilbage for hende, og snart naaede hun den brede Portal foran Egypterens Palads.

Den sorte Portner, der ligesom den øvrige Verden var staaet tidligere op idag end sædvanligt, forbausedes, da han paa hendes Banker aabnede Døren.

Egypterens Søvn havde i denne Nat været usædvanlig dyb; men henimod Morgendæmringen forstyrredes den af sælsomme, urolige Dromme, som gjorde et saameget dybere Indtryk paa ham, som de vare farvede af den eiendommelige Philosophi, hvortil han bekjendte sig. Det forekom ham, som var han hensat i Jordens Indre og stod alene i en mægtig Hule, der bared af en raa Urklippes uhyre Soiler, der, ligesom de steg op, tabte sig i et ubegrændset Mørke, gjennem hvilket der aldrig var brudt nogen Dagsstraale. Og i Rummet mellem disse Soiler saae han kæmpeagtige Hjul, som uophørlig hvirvlede omkring med en brusende, tordnende Larm. Kun i den høire og venstre Ende af Hulen var der et tomt Rum imellem Pillerne, hvilket gik over i Gallerier; disse vare ikke ganske mørke, men svagt oplyste af vassende, ustadige Lys, der som Meteoror snart krøbe slangeagtigt henad den grove, fugtige Bund, og snart som Lyn i vilde Spring hoppede frem og tilbage igjennem det uhyre Mørke, — pludseligen forsvindende og ligesaa pludseligen frembrydende i tidobbelt Glans og Styrke. Og medens han forbauset saae hen mod Galleriet til venstre, kom nogle tynde, taageagtige luftige Skikkelser langsomt vandrende gjennem dette, og da de havde naaet Hulen, syntes de at svæve op og at forsvinde som en Røg, naar den stiger iveiret.

Frygtsomt vendte han sig mod den anden Side af Hulen, — og see! der kom hurtigt svævende frem af

Mørket lignende Skygebilleder ind i Galleriet tilhøre, som om de uvilkaarligt bleve baarne af en usynlig Strøms Bølger, — og disse Skyggers Ansigter vare tydeligere end de, som duffede op fra det modsatte Galleri — i Nøgles saaes Glæde, i Andres Sorg, — Nogle glædede af Haab og Forventning, — Andre vare slagne af Angst og Skræk. Og saaledes droge de hurtig og uophørlig forbi, indtil Beskuerens Dine bleve omtaagede og blændede ved den sig stedse fornyende Rjæderække af Ting, som aabenbart bleve drevne af en fremmed Kraft.

Arbaces vendte sig bort, og i Baggrunden af Hulen saae han en Kæmpeqvindes mægtige Skikkelse, siddende paa en Hob Døddingehoveder, ivrig arbejdende paa en bleg og skyggeagtig Bælv; og han saae, at Bælvet stod i Forbindelse med utallige Hjul og syntes at styre deres Bevægelses Gang. Det bares ham for, som bleve hans Fodder af en hemmelig Magt drevne henimod Kæmpeqvinden, indtil han stod for hende Ansigt til Ansigt. Hendes Træk vare prægede af Høihed og stille Ro og af en vidunderlig Skønhed. Ingen Videnskab, — ingen menneskelig Følelse formorkede hendes tankefulde, rynkefrie Pande; hverken Sorg eller Glæde, hverken Grindring eller Haab var at læse derpaa; — den var fri for Alt, hvad det ustadige menneskelige Hjerte banker for. Mysteriernes Mystorium hvilede over denne Skikkelse; den indgød Ureskyld, men ikke Skræk,

det var det Dphøiedes Regemliggjørelse. Og Urbaces sølte, at en Stemme trængte sig frem over hans Læber, uden at han havde villet tale, og Stemmen spurgte:

„Hvo er Du, og hvad er din Forretning?“

„Jeg er den, Du har erkjendt,“ svarede det mægtige Phantom uden at standse i sit Arbeide. — „Mit Navn er Naturen! Disse ere Verdens Hjul, og min Haand leder dem til at bringe Liv i alle Ting.“

„Og hvad,“ spurgte Urbaces's Stemme, „betyde hine Gallerier, som i saa sælsom Belysning paa begge Sider strække sig ud til Mørkets Afgrund?“

„Den Gang, Du seer tilvenstre,“ svarede Kæmpen, „er de Usødtes Gang. De Skygger, som svæve derigjennem opad til Verdens Lys, ere de Sjæle, som komme fra den ukjendte Tilværelses lange Ewigheid til deres forud bestemte Pilgrimsreise paa Jorden. Den Gang, som Du seer tilhoire, og hvor de fra oven nedstigende Skygger, ligesaa ukjendte og mørke, svæve ned, er de Dødes Galleri!“

„Og hvortil,“ spurgte Egypterens Stemme, „hine vandrende Lys, der saa uregelmæssig afbryde Mørket, men blot afbryde, ikke opklare det?“

„Uvidende Taabe, som drømmer om Stjernerne og bilder Dig ind at kunne udfinde alle Ting's Væsen og Oprindelse! hine Lys ere Glimt af den Rundskab, som er tilstaaet Naturen, for at den kan bane sig Vej og kjende saameget af Fortid og Fremtid, som der behøves for

at kunne sætte sine Planer igjennem. Forstaaer Du nu, elendige Marionetdukke! hvilke Lys der ere Dig forbeholdte!"

Arbaces følte, at han skjælvede, da han atter spurgte: „Hvorledes er jeg kommen her?"

„Det er din Sjæls Forudsølelse, — Anelsen om den tilstundende Dom, — Skyggen af din Skjæbne, der bøier sig ud i Ewigheden, før den forlader Jorden."

Før Arbaces kunde svare, bruste det stormende gjennem Hulen; det lød som Bingeslag af en Ræmpe-gud. Hævet høit fra Jorden og hvirolet op som et Blad af Høststormen, saae han sig midt iblandt Uddødes Aander og blev med dem jaget gjennem det umaadelige Mørke. Medens han i asmagtig Fortvivlelse kæmpede imod den fremdrivende Magt, kom det ham for, som om Stormen antog en Skikkelse, — et spøgelseagtigt Billede af en Orns Vinger og Kløer, medens de øvrige Lemmer utydelig henfløde i Luften, og kun Vinene, som vare klart og bestemt synlige, stirrede med ubarmhertig Strengthed ind i hans.

„Hvem er Du?" spurgte atter Ægypterens Stemme.

„Jeg er den, som Du har erkjendt," — svarede Spøgelseset med høi Vatter, — „mit Navn er Nødvedigheden."

„Hvorhen bærer Du mig?"

„Til det Ubekjendte!"

„Til Lyksalighed eller Smerte?"

„Som Du har saaet, saa skal Du høste.“

„Frygtelige Bæsen, nei! Dersom Du er Livets Herster, saa ere de Forbrydelser, jeg har begaaet, dine, ikke mine!“

„Jeg er kun Guds Aande!“ svarede den mægtige Storm.

„Saa har min Viden været forsængelig!“ stønnede den Drømmende.

„Den, der dyrker Jorden, anklager ikke Skjebnen, naar han har saaet Tidslær, og ikke høster Korn. Du har saaet Synd; anklag derfor ikke Skjebnen, naar Du ikke avler Dydens Høst.“

Pludselig forandrede Scenen. Arbaces befandt sig paa en Plads, fuld af Menneskebeen; og see! midt iblandt dem laae et Hoved, som beholdt sine fjedløse Huler, men dog langsomt i Drømmens forvirrede Dannelsesproces antog Apærides's Ansigtstræk, og ud af dens grinende Kjæber snoede sig en lilleOrm, som krøb hen til Arbaces's Fodder. Han forsøgte at søndertræde og knuse den, — men ved hvert Forsøg blev den større og bredere. Den svulmede og udvidede sig, indtil den blev til en uhyre Slange, der snorede sig fast om Arbaces's Lemmer, flemmede hans Been og løftede sine fiive Dine og sin hvislende Giftbraad op mod hans Ansigt. For-gjæves kæmpede han, — han visnede hen under den giftige Aandes Indflydelse, — han sølte sig Døden nær. Da hørtes en Stemme fra Slangen, som havde

Apærides's Ansigt, og den raabte ham klingrende ind i Dret: „Dit Offer er din Dommer! — den Drm, Du vilde sondertræde, er bleven til en Slange, som knuser Dig.“

Med et Skrig af Smerte, Raseri og fortvivlet Modstand vaagnede Arbaces, — hans Haar stode endnu opreiste paa hans Hoved, — hans Bænde var badet i kold Sved, — Dinene stirrede vidt opspilede, — hans mægtige Lemmer zittrede som et Barns under Drømmens Dødsangst. Han foer op, — han samlede sig, — han velsignede de Guder, paa hvilke han ikke troede, fordi det kun havde været en Drøm! Han vendte sine Dine til alle Sider og saae det dæmrende Lys bryde gennem Vinduet. Han besandt sig atter i Dagens Rige, — han glædede sig, — han smilede; da vendte han sig atter om og saae for sig det spøgelseagtige Aasyn, det livløse Dæ, de blaae Læber, som tilhørte — Besuvs Hæx!

„Ha!“ udbrød han, idet han holdt Hænderne for sine Dine som for at undgaae det skrækkelige Syn, — „drømmer jeg endnu? — er jeg blandt de Døde?“

„Nei, mægtige Hermes! Du seer En, som ligner en Død, men jeg er ikke død. Kjender Du ikke din Veninde, din Slavinde?“

Der paafulgte en langvarig Tausshed. Den ene Gysen efter den anden jagede gennem Egypterens Regeme, men endelig tog det langsomt af, og han kom atter til sig selv.

„Det var altsaa en Drøm!“ sagde han. „Nu, jeg vil ikke drømme meer; thi Dagen veier ikke op mod Nattens Qualer. Qvinde, hvorledes er Du kommen her, og hvad vil Du?“

„Jeg kommer for at advare Dig,“ svarede Sagas Gravstemme.

„Advare mig! Drømmen har altsaa ikke loiet? For hvilken Fare?“

„Hør mig. En Ulykke svæver over denne Stad. Flygt, mens det endnu er Tid. Du veed, at jeg boer paa det Bjerg, under hvilket efter det gamle Sagn Phlegtons Ild endnu skal brænde, og i min Hule er der en dyb Afgrund, hvor jeg allerede i flere Dage har seet en mørkerød Strøm langsomt bevæge sig, og jeg har hørt hvislende og brølende Lyd igjennem Mørket. Men da jeg sidste Nat atter saae derned, var Strømmen ikke mere mørk, men lyst ildrød; og medens jeg stirrede derned, udstødte det Dyr, som var hos mig og laa paa Hug ved min Side, et gennemtrængende Hyl, udstrakte sine Lemmer og døde, og Skum og Graade stod det ud af Munden*). Jeg krob tilbage til mit Leie, — men hele Natten igjennem sølte jeg tydeligt, hvorledes Klippen bævede og skjælvede, og uagtet Luf-ten var qualm og stille, susede det dog under Jorden

*) Det antages, at Uddunstningerne i Virkning lignede dem fra Grotta del cane.

som om indeslukkede Vinde vilde sprænge deres Vaand, eller som om der rullede Hjul henad Jorden. Og da Morgenens begyndte at grye, reiste jeg mig og saae ned i Afgrunden, og jeg saae da uhyre Stene svømme paa den mørke Jldstrøm, og Strømmen selv var bleven bredere, mere glødende og rødere end om Natten. Da gik jeg ud og gæsteg Bjergets Top, og i denne Top saae jeg paa eengang en uhyre Jorddybning, som jeg aldrig før har seet, og hvorfra en taageagtig svag Røg hvirvlede iveiret, — men Dampen var dræbende, jeg snappede efter Veiret, mit Hoved svimlede, og jeg var nær død. Jeg vendte tilbage til Hulen. Jeg tog mit Guld og mine Urter og forlod det Sted, hvor jeg havde boet saamange Aar, thi jeg tænkte paa den eutrussiske Spaadom, som siger: „Naar Bjerget aabner sig, vil Staden falde — naar Røgen frandses de varme Sletteres Bjerg, vil der blive Graad og Klage i Havets Børns Hjerter.“ Store Mester, før jeg forlader disse Mure, for at søge et mere affidseliggende Opholdssted, kommer jeg til Dig. Saasandt Du lever, har jeg den faste Overbeviisning, at det Jordskjælv, som for sexten Aar siden rystede denne Stad i dens Grundvold, kun var en Forløber for en endnu skrækkeligere Skjebne. Pompejis Mure ere byggede over Dødens Marker og over den søvnløse Underverdens Strømme. Lad Dig advare, og fly!“

„Saga, jeg takker Dig, og ikke blot med Ord. Paa Bordet der staaer et Guldbæger; — tag det, —

det er dit. Jeg havde ikke troet, at der udenfor Jffis's Præsteskab levede Nogen, der vilde frelse Urbaces for Undergang. De Tegn, som Du har seet i den udsultede Vulkans Svælg," vedblev Egypteren estertænkksom, „tyde ganske vist paa, at Staden trues af en Fare, maafee et nyt endnu heftigere Jordkjælv end det sidste. Det være imidlertid som det vil, saa er det en ny Grund for mig til at forlade disse Mure. Imorgen vil jeg forberede mig til Afreisen. Etruriens Datter, hvorhen gaaer Du?"

„Jeg vil endnu idag drage til Herkulanum, og dersfra vandrer jeg langs Kysten og søger mig et nyt Hjem. Jeg er venneløs; mine to Kammerater, Ræven og Slangen, ere døde. Store Hermes! Du har lovet, at der skal lægges tyve Aar til mit Liv?"

„Ja," sagde Egypteren, „det har jeg lovet. Men Qvinde," vedblev han, idet han støttede sig paa sine Arme og nysgjerrig saae hende ind i Ansigtet, — „sig mig, hvorfor ønsker Du egentlig at leve? Hvilken Sødme har Tilværelsen for Dig?"

„Livet er ikke sødt, men Døden er strækkelig," svarede Hægen i en skarp, udtryksfuld Tone, som mægtigt greb den forfængelige Stjernethyders Hjerte. Han fandt noget slaaende Sandt i dette Svar, og da han ikke havde Lyft til at have et saa ubehageligt Selskab længere hos sig, sagde han: „Tiden gaaer; jeg maa for-

berede mig til denne Dags høitidelige Skuespil. Søster, farvel! glæd Dig, saa meget Du kan over Livets Afse."

Hegen, som imidlertid havde skjult Arbaces's kostbare Gave i sin Dragts vide Folder, reiste sig nu, for at gaae bort. Da hun havde naaet Døren, standsede hun, vendte sig om og sagde: „Det er formodentlig sidste Gang, at vi sees her paa Jorden, — men hvor gaaer Flammen hen, naar den har forladt Aften? — slagrende frem og tilbage, op og ned, som en Uddunstning fra Sumpene, kan den sees nede i den underjordiske Søes Moradsjer; og Hegen og Magiferen, Lærlingen og Mesteren, den Mægtige og den Forbandede kunne vel atter mødes. Farvel!" —

„Bort, Du skrigende Ravn, Ulykkesprophet!" mumlede Arbaces, da Døren lukkede sig efter den pjaltede Hæg, og træt af sine egne Tanker, da han endnu ikke var ganske fattet efter sin frygtelige Drøm, kaldte han hurtig paa sine Slaver.

Det var Skik at bivaane Amphitheatrets Lege i festlig Dragt, og Arbaces pyntede sig denne Dag med usædvanlig Omhu. Hans Tunica var blændende hvid, og de mange Spænder vare besatte med de kostbareste Edelstene; over Tunicaen bølgede i vide Folder et østerlandsk Gebandt, halvt en Kappe, halvt en Talar, straalende i det tyriske Purpurs rigeste Farver, og Sandalerne, som naaede halvt op paa Læggene, vare ligeledes

besatte med Edelstene og indlagte med Guld. Som Alle, hvem Præstegeniet ligesom er medfødt, glemte Arbaces aldrig ved høitidelige Leiligheder at iagttage de Kunstgreb, der blænde og imponere den store Hob, og paa denne Dag, som ved Glaukus's Død for stedse skulde befrie ham for en Medbeiler og Muligheden af Opdagelse, forekom det ham, som om han smykkede sig til et Triumftog eller en Bryllupsfest.

Folk af Rang pleiede gjerne at lade sig ledsage af et Følge af Slaver og Frigivne, naar de gik til Amphitheatrets Rege, — og Egypterens talrige Huusstand stod allerede opstillet i Orden, for at følge deres Herres Bærestol.

Kun de Slavinder, som vare givne Jone til Opvartning, og den værdige Sofia, Nydias Fangevogter, vare til deres store Uergrelse fordømte til at blive hjemme.

„Kallias,” sagde Arbaces til sin Frigivne, da han spændte hans Belte, „jeg er kjed af Pompeji, og har besluttet, hvis Vinden bliver gunstig, at forlade det inden tre Dage. Du kjender jo det Skib nede i Havnen, der tilhører Marces fra Alexandria; det har jeg kjøbt af ham. Iovermorgen ville vi begynde at indskibe mine Skatte.”

„Saa hurtigt allerede? Godt, Arbaces's Onske skal blive opfyldt. Og hans Myndling Jone?”

„Følger mig. Men nok derom! — er Veiret smukt?”

„Det er mørkt og lummert, det vil vist blive meget hedt iformiddag.“

„De stakkels Gladiatorer og de endnu ulykkeligere Forbrydere! Gaa ned og see til, at Slaverne stille sig i Orden!“

Da Urbaces atter var ene, gif han ind i sit Studereværelse og dervfra ind under Portifus. Han saae de tætte Menneſkemaſſer ſtrømme til Amphitheatret, og hørte Arbeidernes Raaben og Tougværkets Knagen, da man ſpændte det uhyre Telt op, under hvilket Borgerne uden at generes af Solens Stragler ſkulde i al Ro og Mag være Vidne til deres Medſkabningers Dødsſkamp. Bludſelig hørtes en vild og ſælsom Lyd, der ligesaa pludſelig hændte, — det var Lovens Brøl. Der opſtod dyb Stilhed i den ſjerne Menneſkemaſſe; men paa denne Stilhed fulgte en jublende Ratter, — man frydede ſig over det kongelige Dyrs graadige Utaalmodighed.

„Umælende!“ mumlede Urbaces foragtelig. — „ere I mindre Mordere end jeg? Jeg dræber kun til Selvforsvar, — I myrde for Tidsfordriv.“

Han vendte ſig om, og hans urolige Die laſtede et forſkende Blik til Beſuv. Herligt ſtraalede de grønne Biinhaver omkring Bjergets Bryſt, og rolig ſom Evigheden hævede dets vældige Skiffelſe ſig op mod den ſtille Himmel.

„Endnu har jeg Tid, ſelv om et Jordſkjælv er i

Anmarsch," sagde Arbaces til sig selv og gif tankesuld bort. Han kom forbi det Bord, hvor hans hemmelighedsfulde Bøger og hans kaldæiske Beregninger laae opstablede.

"Dphøiede Kunst!" tænkte han, — „jeg har ikke raadspurgt dine Drakler, siden jeg overstod den Fare og det Vendepunkt, Du forudsagde mig. Men hvad gjør det til Sagen? — Jeg veed jo, at nu er min Bei lys og jevn. Hare Begivenhederne ikke allerede beviist det? Bort Tvivl! — bort Medlidenhed! — o, mit Hjerte! — for Fremtiden skal Du kun gjenspeile to Billeder: — Herredømme over Menneffene og Jone!"

Andet Kapitel.

Amphitheatret.

Beroliget ved Eosias Beretning, at hendes Brev var kommet i Sallust's Hænder, hengav Nydia sig atter til Haabet. Sallust vilde vist ikke spille nogen Tid, men strax opsøge Prætoren, komme til Ægypterens Huus, befrie hende og opbryde Præsten Kalenus's Fængsel. Endnu i denne Nat kunde Glaufus blive fri! Af, Natten svandt hen, og det blev atter Morgen, — men hun hørte intet Andet end de travle Slavers Fodtrin i Hallen og Peristylen og Ord, der kun talte om Forberedelser til Skuespillet. Lidt efter naaede Arbaces's befalende Stemme hendes Øre, — en lystig Musik tonede, og det lange Tog bevægede sig til Amphitheatret, for at møtte deres Dine med Athenæerens Dødsvaler.

Ægypterens Tog bevægede sig langsomt og med megen Høitidelighed fremad, indtil omsider Arbaces, da man havde naaet den for Vogne eller Bærestole bestemte Plads, steg ud og gik henimod den Indgang, gennem hvilken kun de mere ansete Tilskuere bleve indladte.

Hans Slaver, der blandede sig mellem den lavere Folkesmasse, afleverede deres Afgangskort, der omtrent saae ud som vore Theaterbilletter, til Opsynsmændene og fik saa anvist Pladser i Popularia (de for Folket bestemte Sæder). Fra det Punkt, hvor Urbaces sad, overskøi hans Øie den vrirlende utaalmelige Mennekesmasse, som fyldte det uhyre Theater.

I øverste Række, men adskilte fra de mandlige Tilskuere, sadde Qvinder, hvis stadselige Klæder afgav Billedet af et broget Blomsterbed; — det er unødvendigt at tilføie, at de udgjorde den meest snaksomme Deel af Forsamlingen, og at mange Blikke svævede op til dem, især fra de Bænke, hvor de unge, ugifte Mænd sadde. De lave Sæder rundt om Arena vare optagne af de fornemmere og rigere Tilskuere, — Øvrighedspersoner og alle de, som hørte til Senator- eller Ridderstanden*): de Gange, som ved Corridorer tilhøre og venstre førte til disse Sæder ved hver Ende af den ovale Arena, dannede ogsaa Indgangen for de Ræmpende. Dog vare disse Corridorer ved stærke Pallisader beskyttede imod ethvert uvelkomment og excentrisk Lune af de vilde Dyr, saa at disse stedse maatte holde sig til de dem indviiede Offere. Rundt omkring Brystværnet, som var anbragt om Arena, og fra hvilket Sæderne

*) Ridderne sadde umiddelbart bag Senatorerne.

trinviis hævede sig, saae man Gladiator = Insignier og Freskomalerier, som hentydede til den Underholdning, hvortil Pladsen egentlig var bestemt. Igjennem hele Bygningen gik usynlige Rør, hvorfra der, naar Heden tog til, skulde udsendes en afkølende og vellugtende Regn over Tilskuerne. De Opsynshavende ved Amphitheatret vare endnu beskæftigede med at udspænde det uhyre Telt eller Velaria, der skulde bedække det Hele, for hvilken ustatteerlige Opfindelse Campanierne tillagde sig Æren: det var af den hvide apuliske Uld med brede røde Striber. Hvad enten det nu hidrørte fra Arbeidernes Uduelighed eller fra Maskineriets Mangelsuldhed, — nok er det, at Teltet var ikke den Dag slaaet op saa godt som sædvanlig. Det var altid paa Grund af Teltets Omfang, og især naar det blæste stærkt, et herkulist Arbejde. Men denne Dag var det saa overordentlig stille, at det forekom Tilskuerne, som om der ikke gaves nogen Undskyldning for Slavernes Reitethed, og da en stor Åbning i Teltet endnu var synlig, blev Misfornøielsen lydelig og almindelig.

Ædilen Panja, paa hvis Bekostning Skuespillet blev givet, saae isærdeleshed fortrydelig ud over denne Mangel og svor ved sig selv at tage en bitter Hevn over Villicus eller Overopsynsmanden, som forbitret, pustende og badet i Sved udmattede sig selv ved unyttige Befalinger og frugtesløse Trudsel.

Pludselig hørte den almindelige Mumlen op, — Arbejderne standsede, — Mængden bekvemmede sig til Tausshed og glemte Nabningen, — thi i dette Dieblif drog Gladiatorene i høitidelig Orden og under Trompeternes svingende, krigeriske Toner ind paa Arena. De marscherede langsomt og besindigt omkring den ovale Plads, som om de vilde give Tilskuerne fuld Leilighed til at beundre deres Ansigts alvorlige Ro, deres kraftige Lemmer og forskjellige Vaaben, og til at indgaae de Bæddemaal, som Diebliffets Spænding endnu kunde foranledige.

„D!“ raabte Enken Fulvia til Pansas Egtfælle, da de bødte sig frem fra deres høie Sæder, — „seer Du hin gigantiske Gladiator? hvor naragtig han er fladt!“

„Ja,“ sagde Edilens Kone med velbehagelig Vigtighed, thi hun kjendte enhver af Kæmpernes Navn og Egenskaber; — „det er en Retiarius eller Slyngekæmper; han er, som Du seer, kun bevæbnet med et tretakket Spyd som en Tresfork og med en Slynge; han bærer ingen Vaaben, kun Pandebaand og Tunica. Det er en kraftig Mand; han skal kæmpe med Sporus, hiin firfkaarne Gladiator med det runde Skjold og det blottede Sværd, men som heller ikke bærer nogen Rustning; han har ikke sin Hjelm paa nu, for at man skal see hans Ansigt: hvor frygtløs han seer ud! — men han skal kæmpe med luffet Bisir.“

„Men et Net og et Spyd ere dog usle Baaben mod Skjold og Sværd?“

„Det beviser kun, hvor lidet Du kjender til disse Kæmpe, min dyrebare Fulvia; ialmindelighed gaaer Retiarius netop af med Seiren.“

„Men hvo er hin skønne Gladiator, som næsten er nogen, — er det ikke uanstændigt? Ved Venus! hans Lemmer ere smukt formede.“

„Det er Lydon, en ung Mand, som endnu ikke har aflagt sin Prøve; han har den Dristighed, at sægte med den Gladiator der, som er flædt paa samme Maade eller rettere aflædt — Tetraides. De kæmpe først paa Græst med Gestus; men siden isøre de sig deres Rustning og forsøge sig med Sværd og Skjold.“

„Det er en stolt Mand, denne Lydon! og jeg er vis paa, at Qvinderne ville være paa hans Side.“

„Men ikke erfarne Folk! — Klodius holder tre mod een imod ham.“

„O Jupiter, hvor herligt!“ udbrød Enken, da to svært bevæbnede Gladiatører rede Arenaen rundt paa et Par lette, stolte Gangere. Omtrent som Kæmperne i Middelalderens Turneringer førte de Landser og runde, skjønt indfattede Skjolde. Deres Rustninger vare gjennemflettede med Jernbaand, men bedækkede kun Benene og den høire Arm; korte Rapper, som hang ned paa Saddelen, gave deres Costume et malerisk, smukt Udseende: deres Fødder vare nøgne, dog bare de San-

daler, som vare bundne lidt over Anklerne. „O hvor skjønt! hvem er det?“ spurgte Enken.

„Den Gne hedder Verbig, — han har allerede seiret tolv Gange; den Anden fører det stolte Navn Nobilior. De ere begge Galliere.“

Under denne Samtale vare Skuespillets første Formaliteter tilende. Derpaa fulgte en Skinsægtning med Træsværd imellem de forskjellige Gladiatorer. Iblandt disse tiltrak sig især to romerske Fægtere, som vare leiede til denne Velighed, den almindelige Beundring, og efter dem viste Lydon den smukkeste Holdning. Denne Skinskamp varede ikke over en Time og vakte just ikke nogen levende Interessé, undtagen blandt de Kjendere af Arena, der satte Kunstfærdighed over den raae Kraft. Den største Deel af Tilskuerne glædede sig, da Forspillet var forbi, og Interessén skulde stige til Skræk. Kæmperne bleve nu opstillede parviis, saaledes som det var aftalt isorveien; deres Vaaben bleve undersøgte og Dagens alvorligere Lege begyndte under den dybeste Tausshed, som kun afbrødes af en indledende frigerst Musik.

Man pleiede ofte at begynde Legene med de grusomste Kampe. En eller anden Bestiarius, det vil sige en Gladiator, der var dømt til at kæmpe med de vilde Dyr, maatte først døe som et Indvielsesoffer. Men denne Gang holdt den erfarne Pansa det for bedre, at det blodige Drama skulde voge i Interessé, og sølgelig havde han udsat Glaukus's og Olynthus's Optræden

tilsidst. Det var bestemt, at de to Ryttere først skulde kæmpe paa Arena, derpaa skulde de tilfods sægtende Gladiatoren optræde samtidigt, parrede efter Aftale; saa skulde Glaukus og Loven spille deres Roller i det blodige Skuespil, og Nazaræeren med Tigeren give den store Finale. Den, der kjender den romerske Historie, maa sætte Skranke for sin Indbildningskraft med Hensyn til de pompejianske Lege og ikke vente at finde hine Slagterier i det Store, hvormed en Nero og en Caligula forlystede Keiserstatens Beboere. I de romerske Lege, som de berømteste Gladiatoren og den største Deel af de vilde Dyr vare forbeholdte, maa man netop søge Aarsagen til, at amphitheatraliske Skuespil i Rigets mindre Stæder sammenligningsviis vare menneskelige og sjeldne, og heri som i alle andre Henseender var Pompeji kun et Miniaturbillede af Rom. Ikke desto mindre var det et frygteligt imponerende Skuespil, hvortil de nyere Tider lykkeligviis ikke kunne opvise Mage; — et uhyre Theater, hvorfra det ene Galleri hævede sig over det andet, var fyldt med et Hav af Mennesker, fra femten til atten Tusinde i Tallet, som vare Tilskuere ikke ved en digtet Fremstilling, ikke ved en Tragedie som en af vore, men en virkelig Seier eller et virkeligt Nederlag, — Livets Triumf eller den blodige Død var bestemt for Alle og Enhver, som traadte ind paa Arena.

De to Ryttere befandt sig nu ved de modsatte Enden af Skrankerne (hvis det er os tilladt at bruge

dette Udtryk), og paa et fra Pansa givet Tegn foer de Kæmpende samtidigt imod hinanden, enhver med sit runde Skjold foran og svingende sit lette, men stærke Kastespyd høit i Luften: — men tre Skridt fra Modstanderen gjorde Verbig's Hest pludselig Holdt og vendte sig om, og idet Nobilior i fuld Carriere fløi forbi, faldt hans Modstander ham i Ryggen. Nobilior's Skjold blev imidlertid hævet i rette Dieblig og asparerede et Stød, som ellers vilde have været dødeligt.

„Godt gjort, Nobilior!“ raabte Prætoren og løste derved Munden paa den ophidsede Mængde.

„Godt truffet, Verbig!“ svarede Klodius fra sit Sæde.

Og fra den ene Side til den anden gjenlød den vilde Mumlen, spulmende ved mangt et Tilraab.

Ligesom det var Skik hos de senere Tiders Riddere, havde begge Ryttere luffede Vifirer; men ikke desto mindre var Hovedet det fornemste Maal for Angrebet: Nobilior, som nu dreiede sin Hest med ikke mindre Færdighed end hans Modstander før, rettede sit Spyd lige imod dennes Hjelm. Verbig hævede sit Skjold for at beskytte sig; men i samme Dieblig sænkede hans skarpsiede Modstander pludselig sit Vaaben og gjennemborede hans Bryst. Verbig tumlede, og faldt til Jorden.

„Nobilior! Nobilior!“ jublede Folket.

„Jeg har tabt ti Sestertier,“ *) mumlede Klodius imellem Tænderne.

„Habet,“ sagde Pansa afgjørende.

Folket, hvis Følelser endnu ikke vare hærdede til Grusomhed, gav Tegn til Benaadning; men da Arenas Betjente ilede til, fandt de, at Medlidenheden kom for silde; — Gallierens Hjerte var gjennemboret og hans Dine brustne i Døden. Det var hans Blod, som flød mørkt henover Arenas Sand og Saugspaaner.

„Skade, at det saasnart var forbi,“ — sagde Enten Fulvia; — „man havde kun saa kort Tid til at ængstes.“

„Ja, men jeg har ingen Medlidenhed med Verbig. Enhver kunde jo see, at Nobilior kun gjorde en Finte. See! nu fæster man Dødshagen i hans Legeme, — man slæber ham bort til Spoliarium, — man strøer frisk Sand over Scenen; — Pansa beflager kun, at han ikke er rig nok til at bestroe den med Borax og Zinober, som Nero gjorde.“

„Nu, var Kampen fort, saa bliver den snart fornyet; — see, der kommer min smukke Lydon ind paa Scenen — og Slyngekasterne og Fægterne — o, hvor herligt!“

Der befandt sig nu sex Kæmpende paa Arena:

*) Dmtrent ottehundrede Rigsbankdaler.

Niger, med sit Net og sin Tresfork, skulde kæmpe imod Sporus med hans Skjold og korte Bredsværd; Lydon og Tetraides, fuldstændigt nøgne, kun at de bare et Belte, og begge kun bevæbnede med en svær græs Fægterhandske; endelig to Gladiatører fra Rom, klædte i Staal og bevæbnede med uhyre Skjolde og spidse Sværd.

Den indledende Kamp imellem Lydon og Tetraides var mindre farlig end de andres; da derfor hine havde naaet Midtpunktet af Arena, holdt de Dvrige sig ligesom efter sælles Aftale tilbage, for at see, hvorledes denne Strid vilde ende, og vente, indtil de farlige Baaben afløste Cestus, førend de selv begyndte Fjendtlighederne. De stode lidt fra hinanden, lænende sig paa deres Baaben, og betragtede en Kamp, som, skjøndt mindre blodig, end Folket ønskede det, dog blev høilig beundret, fordi den stammede fra deres Fædres Land, Hellas.

Bed første Blik syntes det, som om der ikke let kunde være noget mere ulige Par end de to Modstandere. Medens Tetraides vel ikke var høiere end Lydon, var han derimod langt fastere, og hans naturlige Muskelstyrke blev i Mængdens Dine endnu forøget ved en tyk Kjødmasse, thi da man almindelig nærede den Mening, at den kom bedst fra Cestuskampen, som var meest kjødsfuld, havde Tetraides sørget for saa meget som muligt at understøtte sit naturlige Anlæg til Corpulence. Hans

Skuldre vare brede og hans Lemmer føre, faste og udadboiede i den eiendommelige Form, som gjør Skjønheden saamegen Glæde, for at give desto mere til Styrken. Lydon derimod, skjøndt slank næsten til Magerhed, var smukt bygget og vel proportioneret, og Kjendere kunde det ikke undgaae, at skjøndt han ikke havde saa omfangsrige Muskler, var han mere jernfast end hans Modstander. Desuden: jo mindre Kød han havde paa sig, desmere Behændighed maatte han sandsynligviis besidde, og et stolt Smil paa hans bestemte Ansigt, der stod i en stærk Modsatning til Modstanderens træge Dorskhed, indgjød dem, der interesserede sig for ham, en ikke ringe Tillid og søiede Haab til deres Medfølelse. Trods den tilsyneladende Ulighed i deres Styrke, var derfor Mængdens Raab næsten ligesaa høie for Lydon som for Tetraides.

Enhver, der har seet en Bøgerkamp og været Vidne til de tunge, ødelæggende Slag, som den menneftelige Næve kan bibringe, naar den føres rigtigt, vil ogsaa let indsee, hvor meget hiin Kunsts Virkninger maae søges ved Remme, der ere spændte omkring Armen op til Albuen, og endnu mere ved Jernplader og Blylodder. Men netop denne Omstændighed, som syntes at maatte søge Interessesen for Kampen, formindskede den snarere, da den nødvendigviis forkortede dens Varighed — nogle saa heldige og med Kunst anbragte Slag maatte være tilstræffelige til at ende Striden. Heller ikke gav Kampen noget Spillerum for den Energi, Kraft og Ud-

holdenhed, som undertiden seirer selv overfor en større Færdighed og tillige vækker en glad og piinslig Deeltagelse saavel for Kampen selv som for den Tappre.

„Bogt Dig!“ brummede Tetraides, idet han rykkede sin Fjende nærmere og nærmere paa Livet, medens denne snarere dreiede sig omkring ham end veg tilbage.

Lydon svarede kun med et foragteligt Blik fra sit skarpe, aarvaagne Die. Tetraides slog: — det var som en Smeds Slag paa Ambolten. Lydon sank imidlertid pludselig paa Knæ, og Slaget fuste, uden at træffe, over Hovedet paa ham.

Ikke saa ufsadeligt var Lydons Svar. Hurtigt sprang han op, og med et vel rettet Slag faldt hans Cestus med fuld Kraft lige mod Modstanderens brede Bryst. Tetraides tumlede, — Mængden jublede.

„Du er uheldig idag,“ sagde Lepidus til Klodius; — eet Væddemaal har Du tabt, og med det andet gaaer det Dig neppe bedre.“

„Bed Guderne, i saa Fald maa jeg sælge mine Billedstøtter ved offentlig Auction. Jeg har væddet ikke mindre end halvtredsindstyve Sestertier*) paa Tetraides. Men! see, — see, nu tager han sig op! Det var et vældigt Slag; — han har saaret Lydons blottede Skulder. — Ha, Tetraides!“

*) Omrent 4000 Rd.

„Men Lydon har ikke tabt Modet. Ved Pollux, det er en ypperlig Holdning, han viser. See blot, hvor behændigt han undviger disse Hammerslag, snart dreier han sig frem, snart tilbage, — han snør sig rundt omkring ham; — o, stakkels Lydon! der fik han igjen et Slag!“

„Jeg holder endnu Tre mod Een paa Tetraides! Hvad siger Du dertil, Lepidus?“

„Godt, — ni Sestertie imod tre, — jeg holder. Hvad, atter truffen, Lydon! han holder inde, — han snapper efter Beiret. Ved Guderne, han bukker under! Nei, — nu kommer han igjen paa Venene! brave Lydon! Tetraides faaer Mod, — han leer høit, — han styrter ind paa ham.“

„Den Nar! hans Held har blændet ham, — han skulde være forsigtigere. Lydon har Rævesine!“ mumlede Klodius imellem Tænderne.

„Ha, Klodius! saae Du det? din Mand tumler — endnu et Slag, — han falder, — han falder!“

„Men Jorden giver ham nyt Liv. Han er paa Venene igjen, men Blodet strømmer ham ned over Ansigtet.“

„Ved Jupiter! Lydon vinder. See, hvor han gaaer ham paa Livet. Det Slag i Tindingen vilde slaact en Dre til Jorden; — nu er Tetraides særdig — han falder igjen, han kan ikke røre sig — Habet, — Habet!“

„Habet!“ gjentog Pansa. „Før dem bort og giv dem Skjold og Sværd.“

„Edle Editor,“ sagde en af Amphitheatrets Tjenere, — „vi frygte, at Tetraides kommer sig ikke saa snart igjen, imidlertid skulle vi forsøge det.“

„Gjør det.“

Inden saa Diebliffe vendte de Tjenere, som havde slået den bedøvede, bevidsløse Gladiator bort, tilbage med nedslaaede Miner. De frygtede for hans Liv; han var ganske ude af Stand til atter at betræde Arena.

„I saa Fald,“ sagde Pansa, „skal Lydon holdes tilbage som Subditius, og saasnart en Gladiator er overbunden, optræder Lydon mod Seierherren.“ —

Folket tiljubede denne Dom sit Bisfald og hensant derpaa i dyb Tausshed. Trompeterne lode høit. De fire andre Gladiatorer stode slagfærdige overfor hinanden.

„Kjender Du de Romere, Klodius? Høre de til de berømte, eller er det kun sædvanlige Folk?“

„Cumolpus er en god Sværdkæmper af anden Rang. Nepimus, den mindste af dem, har jeg aldrig seet før; men han er en Søn af de keiserlige Fiskales*) og opdraget i en god Skole. Uden Tvivl ville de holde sig tappert. Men jeg støtter ikke mere om Legene, thi mine Penge kan jeg ikke vinde tilbage, og jeg er en ruineret

*) Gladiatorer. som underholdtes paa Keiserens Bekostning.

Mand. Forbandelse over Lydon! Hvo skulde have troet, at han var saa behændig eller saa heldig?"

„Naa, naa, Klodius! Skal jeg have Medlidenhed med Dig og vædde paa disse Romere paa Betingelser, som Du selv fastsætter?"

„Altsaa paa Cumolpus ti Sestertier imod ti?"

„Hvad, Repimus har jo endnu ikke bestaaet nogen Prøve? nei, nei, — det er for galt.

„Nu da, — ti mod otte?"

„Top!"

Medens Kampen i Amphitheatret saaledes var begyndt, sad i de øverste Rækker en Mand, for hvem den kun havde en smertelig, nedtrykkende Interessé. Trods sin kristelige Afsky for ethvert Skuespil af den Bestaaenhed havde dog Lydon's gamle Fader i sin Dødsangst for Sennen ikke været istand til at afholde sig fra at være Vidne til hans Skjebne. Den gamle Mand sad alene midt i en blodtørstig Skare af Fremmede, — Børmænd af den laveste Pøbel; han havde ikke Dødsangst for Andet end sin tappre Søn's Skikkelse og Nærværelse. Ingen Lyd undslap hans Ører, da han to Gange saa ham synke til Jorden; — han var kun bleven blegere, og hans Lemmer stjalvede. Men da han saa ham som Seirherre, da kunde han ikke undertrykke et sagte Udraab; af! han anede ikke den endnu frygtelige Kamp, hvortil denne Seir kun var et Forspil.

„Min tappre Dreng!“ sagde han og tørrede en Taare af sine Dine.

„Er det din Søn?“ spurgte en firskaaeren Karl ved Nazarærens høire Side; „han har sægtet bravt; lad os nu see, hvorledes det videre gaaer ham. Han skal jo kæmpe med den første Seirherre. Ved til Guderne, gamle Dreng, at det ikke maa blive en af Romerne og heller ikke Kæmpen Niger.“

Den gamle Mand satte sig atter ned og bedækkede sit Ansigt med Hænderne. Den Kamp, som nu fandt Sted, var ham ligegyldig: — Lydon var ikke blandt de Kæmpende. Da igjennemlynede ham pludselig den Tanke, at Kampen dog var af den yderste Interesse for ham; den første, som faldt, skulde jo gjøre Plads for Lydon! Han soer op, og med udspilede Dine og foldede Hænder betragtede han Striden.

Kampen mellem Niger og Sporus vakte almindelig Deeltagelse, thi denne Slags Kamp var altid særdeles tillokkende for Tilskuerne, deels fordi den sædvanligt havde et dødeligt Udfald, deels fordi den fordrede stor Kunstfærdighed fra begge Modstanderes Side.

De stode i en betydelig Afstand fra hinanden. Den særegne Hjelms, som Sporus bar, og hvis Visir var nedslaaet, skjulte hans Ansigt; men den tilbage-trængte, aarvaagne Bildhed i Nigers Ansigtstræk til-drog sig Alles Blikke. Saaledes stode de nogle Minuter og stirrede paa hinanden, indtil Sporus be-

gyndte at rykke langsomt frem og med stor Forsigtighed, idet han holdt Spidsen af sit Sværd, ligesom vor Tids Fægtere, lige imod sin Fjendens Bryst. Niger trak sig tilbage, ligesom hans Modstander trak sig frem, holdt sit Net i den høire Haand og havde sine smaa glødende Dine ufravendt fæstede paa Sværdkæmperens Bevægelser. Men da Sporus var kommen ham paa en Armlængde nær, boiede Retiarius sig pludselig frem og kastede sit Net. En hurtig Bøining frelste Gladiatoren fra den dræbende Slynge; han udstødte et Skrig af Glæde og Raseri og styrtede løs paa Niger; men denne havde allerede truffet Nettet ind, kastede det over sine Skuldre og flygtede nu rundt om Arena med en saadan Hurtighed, at Secutor*) forgjæves bestræbte sig for at indhente ham. Folket jublede og loe ved Synet af den bredskuldrede Gladiators frugtesløse Anstrengelser for at indhente den flygtende Kæmpe, da dets Opmærksomhed pludselig bortdroges fra disse til de to romeriske Kæmpende.

Disse Sidste havde stillet sig ligeoverfor hinanden, Ansigt til Ansigt, i en Afstand som den, vor Tids Fægtere pleie at iagttage; men den overordentlige For-

*) Saalebes kaldet, fordi det var hans Hovedopgave at forfølge Fjenden i det Dieblit, denne havde kastet Nettet, for at træffe ham med Sværdet, førend han fik Tid til at bringe Nettet i Orden.

figtighed, som Begge i Begyndelsen lagde for Dagen, havde hidtil gjort enhver hidfigere Kamp umulig og givet Tilskuerne god Tid til at have deres Opmærksomhed henvendt paa Kampen mellem Sporus og Niger. Men de to Romere vare nu ogsaa paa deres Side ophidsede til vilb Kamp; — de trængte frem, vendte sig, gjorde Anfald og trak sig tilbage med al den mesterlige, men neppe mærkelige Forsigtighed, som betegner Mænd, der ere indviiede i Kunsten og hinanden vogne. Netop i dette Dieblif havde nu Gumbolpus, den ældste af de to Gladiatoren, ved et heldigt anbragt Stød, som man i Arena ansaae for vanskeligt at asparere, saaret Nepimus i Siden. Folket jublade, og Lepidus blegnede.

„Ha!“ raabte Klodius, „Kampen er næsten forbi. Derjom Gumbolpus nu blot holder sig rolig, maa den Anden forbløde sig.“

„Men, takket være Guderne, han angriber. See, hvor han trænger ind paa Nepimus. Ved Mars! nu har Nepimus ham! — hørte Du, hvorledes Hjelman knagede? Klodius, jeg vinder!“

„Hvorfor vædder jeg ogsaa paa Andet end Terningerne,“ mumlede Klodius imellem Tænderne; „eller hvorfor kan jeg ikke ogsaa fylde en Gladiator med Bly?“

„Ha, Sporus, — Sporus!“ jublade Folket, da Niger pludselig standsede og atter fastede sit Net uheldig. Denne Gang havde han ikke iværksat sit Tilbagetog med den behørige Tilfærdighed; — Sporus's Sværd

havde bibragt ham et dybt Saar i det høire Been, — og ude af Stand til at flye, trængtes han nu haardt af den vilde Sværdekæmper. Imidlertid gav hans høiere Vægt og hans Arms Længde ham endnu betydelig Fordeel, og idet han rettede sin Tresfork imod Modstanderens Hoved, holdt han ham i nogle Minuter lyffeligt fra Livet. Sporus søgte nu med stor Behændighed at omgaae Riger, som paa Grund af sit Saar naturligvis kun kunde bevæge sig med Smerte og stor Langsomhed. Idet han gjorde dette, tog han sig imidlertid ikke nok iagt; han nærmede sig Kæmpen for meget og hævede sin Arm for at føre Stødet, men nu trængte Tresforkens dræbende Spidses med fuld Kraft ind i hans Bryst. Han sank i Knæ. Endnu et Dieblif, og Nettet var kastet over ham; sorgjæves værgede han sig imod dets Mafler — atter og atter krummede han sig stum under Tresforkens friske Stik! — Hans Blod flød igjennem Nettet og strømmede hen over Sandet! Han lod sit Baaben synke til Tegn paa, at han erklærede sig for overvunden.

Den triumferende Retiarius drog sit Net tilbage, og idet han lænede sig til sit Spyd, saae han op til Tilskuerne, for at æffe deres Dom. Til samme Tid lod ogsaa den overvundne Gladiator sine mørke, fortvivlelsesfulde Blikke rulle Theatret rundt. Fra Række til Række, fra Bænk til Bænk stirrede kun ubarmhjertige Dine ham imøde,

Folkets Brølen og Larmen var forstummet. Det var en skrækkelig Tausshed; thi der laae ikke Spor af Medlidenhed deri, — ikke en Haand, — ikke engang en Qvindehaand, gav Tegn til Naade. Sporus havde aldrig været elsket i Arena, og i de sidste Dieblikke havde Kampens Interesse ganske vendt sig til den saarede Nigers Side. Folket var ophidset til Blodtørst. — Skinsægtningen afgav ikke længer nogen tilstrækkelig Underholdning, og Deeltagelsen var stegen til Dnsket om at faae et Offer og see Blod!

Gladiatoren sølte, at hans Skjebne var afgjort, — man hørte ingen Bon fra ham, intet Suk. Folket gav Dødssignalet! Trodsig, men ikke desto mindre med Dødsangst, bøiede han sin Nakke, for at modtage det dræbende Slag. Og da Retiarus's Spyd ikke var det rette Vaaben til at bibringe den visse og siebliffelige Død, traadte en rædselsfuld Skikkelse ind i Arena og svang et kort, skarpt Sværd. Hans Ansigt var ganske skjult bag Visiret. Med langsomme, asmaalte Skridt nærmede den skrækkelige Vøddel sig den knælende Gladiator, lagde den venstre Haand paa hans Hoved, holdt Sværdæggen over hans Nakke og vendte sig omkring til Forsamlingen, for at see, om den ikke endnu i det sidste Dieblif skulde angre sin Beslutning. Men det skrækkelige Signal blev det samme: Klingen lignede i Luften, saldt og Gladiatoren rullede hen i Sandet; hans Lemmer bævede, — de bleve stille, han var et Lig!

Hans Legeme blev strax slæbt bort fra Arena gjennem Dødsporten og kastet i den mørke Hule, som betegnedes med Navnet Spoliarium. Men endnu før det havde naaet sin Bestemmelse, var ogsaa Striden imellem de to andre Kæmpere afgjort. Cumolpus's Sværd havde bibragt hans mindre øvede Modstander Dødsfaarel. Et nyt Offer blev bragt til den skrækkelige Hule.

En almindelig Bevægelse lød igjennem den mægtige Forsamling; Folket aandede friere, og Enhver indtog atter sit Sæde. En behagelig Støvregn fra de skjulte Rør udgød sig nu over alle Amphitheatrets Rækker, og under Afkølingen talte man med inderligt Velbehag om det sidste blodige Skuespil. Cumolpus tog sin Hjelms af og tørrede sin Pande; hans krusede Haar, hans korte Skjæg, hans ædle romerske Træk og hans fraalende sorte Dine opvakte almindelig Beundring. Han var aldeles ufsadt, uden Saar og uden Træthed.

Efter en kort Pause forkyndte Editor, at Lydon skulde være den dræbte Nepimus's Efterfølger og Cumolpus's nye Modstander.

„Imidlertid,“ tilføjede han, „dersom Du skulde være utilboielig, Lydon, til at sægte med en saa tapper og øvet Mand, saa staaer det Dig frit for at lade være. Cumolpus har ikke oprindelig været bestemt til Modstander for Dig, og Du kan bedst bedømme, om Du tør maale Dig med ham. Ligger Du under, saa

er en ærefuld Død din Lod; seirer Du, saa vil jeg af min egen Pung fordobble den fastsatte Priis."

Folket tiljubledede ham Bisfald. Lydon stod i Arena og saae sig om; hoit oppe opdagede han sin Faders blege Afsyn og udspilede Dine. Et Dieblif vendte han sig ubestemt bort. Nei! Seiren med Gessus var endnu ikke tilstrækkelig, — han havde endnu ikke vundet Seirsprisen, — endnu var hans Fader Slave.

"Ædle Edil!" svarede han med fast og dyb Stemme, "jeg frygter ikke denne Kamp. For Pompejis Ures Skyld fordrer jeg, at en Mand, der er dannet af Lanista, skal kæmpe med Romeren."

Og Folket jubledede endnu høiere.

"Fire mod Een paa Cumolpus!" sagde Klodius til Lepidus.

"Ikke Tyve mod Een! Cumolpus er en sand Achilles, og den stakkels Tyr er en Recrut!"

Cumolpus saae Lydon skarpt i Ansigtet og smilede; men paa Smilet fulgte et sagte, neppe hørligt Suk, — det var et Pust af Medlidenhed, som Sædvanen qvalte i samme Dieblif, som Hjertet havde følt det. Saaledes stode de da overfor hinanden i fuld Rustning med dragne Sværd og tillukkede Bisirer; det var de sidste Kæmpere, idetmindste for Mennesker og Dyr skulde strides.

Netop i dette Dieblif modtog Prætoeren en Skrivelle, som en af Arenas Officianter bragte ham; han

rev den omviklede Snor af, — gennemløb Brevet i et Dieblif, — og hans Ansigt udtrykte Forbauselse og Forlegenhed. Endnu engang gennemlæste han Brevet og mumlede ved sig selv:

„Det er umuligt! — Mennesket maa være beeeufet fra Morgenstunden, ellers kunde han ikke falde paa saadant Nonsens!“

Med disse Ord fastede han Brevet skjodesløst hen og satte sig atter i en gravitetiff Stilling for at see paa Regene.

Publikums Deeltagelse havde naaet den høieste Grad. Cumolpus havde først vundet dets Gunst; men Lydons Mod og hans beregnede Hentydning til den pompejianfke Vanistas Ure havde tilsidst givet ham Fortrinet i Mængdens Dine.

„Heida, gamle Dreng!“ sagde Medons Nabo til ham. „Din Søn har en alvorlig Modstander; men frygt ikke; Editor vil aldrig tillade, at han bliver dræbt, — og heller ikke Folket; dertil har han opført sig altfor vakkert. Ha! det var et dygtigt Slag! — godt pareret ved Pollug! paa ham igjen, Lydon! — see, nu holde de inde for at drage Uande! Hvad er det, Du mumler, gamle Dreng?“

„Jeg beder,“ svarede Medon med en roligere og forhaabningsfuldere Mine, end han hidtil havde viist.

„Beder! — dumt Toi! De Tider ere forbi, da Guderne bortførte et Menneske ved en Sky. Ha! ved

Jupiter! hvilket Slag! Din Side, din Side! — tag din Side iagt, Lydon!”

En convulsivist Gysen gjennemløb hele Forsamlingen, thi et heftigt Slag af Gumolpus lige paa Lydons Hjelm havde bragt ham til at knæle.

„Habet!” raabte en klingrende Fruentimmerstemme. „Han er overvunden! hurra!”

Det var hiin Pige, som med saa inderlig Bængsel havde ønsket nogle Forbrydere til de vilde Dyr.

„Ti, Barn!” sagde Pansas Egtefælle bydende. „Non habet! — han er ikke saaret.”

„Jeg vilde ønske, at han var det, blot for at ærgre Medon, den gamle Knurrepotte,” mumlede Pigen.

Imidlertid begyndte Lydon, der hidtil havde forsvaret sig med stor Behændighed og Tapperhed, at vige for den øvede Romers kraftige Angreb; hans Arm blev træt, hans Die omtaaget, og han kunde kun med stort Besvær trække Beiret. De Kæmpende standsede atter for et Dieblif.

„Unge Mand,” sagde Gumolpus med sagte Stemme; „giv tabt, jeg skal saare Dig let, saa kan Du sænke din Arm; — Du har vundet saavel Editors som Folkets Gunst — Du vil blive frikjendt med Gre!”

„Og min Fader bliver Slave som tilforn,” mumlede Lydon ved sig selv. „Nei! Døden eller min Faders Frihed.”

Ved denne Tanke og da han følte, at han ikke

kunde maale sig med Romeren i Udholdenhed, men at Alt beroede paa et pludseligt, fortvivlet Angreb, styrtede han rasende ind paa Cumolpus. Romeren veg forsigtigt tilbage, — Lydon huggede atter, Cumolpus parerede, — Sværdet streifede hans Pantser, — Lydon's Bryst var stillet blot, — Romeren stødte sit Sværd igjennem Fugerne paa hans Rustning, dog flet ikke i den Hensigt at bibringe ham noget dybt Saar; men udmattet faldt Lydon fremad lige imod Sværdodden, — det foer tvers igjennem Livet og ud ad Ryggen! Cumolpus trak sin Klinge tilbage; — Lydon gjorde endnu en Anstrengelse for at beholde Ligevægten; hans Sværd faldt ham af Haanden, som han endnu mekanisk stødte imod Gladiatoren, og han faldt udstrakt til Jorden.

Ligesom efter Aftale gave Editor og Forsamlingen Raadens Tegn; Arenas Tjenere nærmede sig og toge Hjelmen af den Overvundne. Han aandede endnu, — hans Dine rullede vildt imod Fjenden, den Bildhed, som hans Rald havde lært ham, stirrede ud af hans Blik og formørkede hans allerede af Dødens Skygge omhyllede Pande. Med en convulsivist Stønnen og med en pludselig Anstrengelse løstede han sine Dine i Beiret. De hvilede ikke paa Editorens Ansigt, ikke paa hans milde Dommers medlidende Træk. Dem saae han ikke; — for ham var det, som om hele det store Rum var øde og tomt; — kun et eneste, af den dybeste Smerte gjennembævet Ansigt kunde han kjende; — kun

et eneste Skrig fra et brustet Hjerte trængte igjennem Mængdens Støi og Skrig til hans Øre. Billedheden forsvandt fra hans Øie, et blidt og inderligt ømt Udtryk af helliggjørende, men fortvivlende barulig Kjærlighed svævede over hans Træk, — svævede — flydede — forsvandt! Bludseligt læstes atter Kulde og Haardhed i hans Ansigt, og det antog sit forrige vilde Udtryk. Han sank til Jorden.

„Drag Omsorg for ham,“ sagde Edilen, „han har gjort sin Pligt!“

Arenas Tjenere slæbte Liget til Spoliarium.

„En ægte Typus paa Gien og dens Skjebne!“ mumlede Urbaces ved sig selv, og hans Blik, der fløi hen over Mængden, udtrykte en saadan Foragt og Afsty, at Hvo der mødte dette Blik, følte sit Aandedræt pludselig standse, medens Sjælen stivnede i en eneste Følelse af Ydmygelse og Frygt.

Atter faldt en Støvregn af Bellugt over Theatret, og Tjenerne strøede frisk Sand paa Arena.

„Bring nu Løven og Athenæeren Glaukus!“ befalede Editor.

Og en dyb, aandeløs Stilhed, som hidrørte fra den meest spændte Deeltagelse og en inderlig, men forunderligt nok, ikke ubehagelig Skræk, udbredte sig nu som en mægtig og frygtelig Drøm over Forsamlingen.

Tredie Kapitel.

Sallust og Andias Brev.

Tre Gange var Sallust vaagnet af sin Morgen-
 slummer, og tre Gange havde han, da han erindrede,
 at hans Ven idag skulde døe, med et dybt Suk atter
 vendt sig omkring for at tilsove sig en kort Forglem-
 melse. Hans eneste Opgave i Livet var at undgaae
 Smerte — og, naar han ikke kunde undgaae den, idet-
 mindste søge at glemme den.

Da han endelig ikke længer var istand til at drufne
 sin Bevidsthed i Sovn, reiste han sig af sin liggende
 Stilling og opdagede sin Vndlingsfrigivne, der som sæd-
 vanlig sad ved hans Seng, thi, som tidligere bemærket,
 Sallust var en dannet Mand med Smag for Literaturen
 og var derfor vant til hele Timer om Morgenens at lade
 sig forelæse Et og Andet, førend han stod op.

„Ingen Bøger idag! — ingen Tibull! — ingen
 Pindar! Pindar*), — af, af! det blotte Navn erindrer

*) Pindar besang nemlig de ædlere græske Lege i Olympia, Ne-
 mea osv.

mig om hine Lege, som kun efterlignes af vor blodtørstige Arena. Er Forestillingen allerede begyndt derhenne i Amphitheatret?"

"For længe siden, Sallust! hørte Du ikke Trompeternes Lyd og Mængdens Trampen?"

"Jo, jo! — men Guderne være prisede! jeg var endnu sovndrucken, og behøvede blot at vende mig om paa den anden Side for at falde isøvn igjen."

"Gladiatorerne maae allerede længe have været i Arena."

"De Ulykkelige! der er da ingen af mine Folk, som er gaaet hen at see derpaa?"

"Sikkert ikke; dertil vare dine Befalinger for strenge."

"Det er godt, — jeg vilde ønske, at den Dag blot var forbi! Hvad er det for et Brev, der ligger paa Bordet derhenne?"

"Det! aa, det er det, der blev bragt igaar Aftes, men Du var for — for —"

"For drucken til at læse, mener Du vel? lige meget, det kan vel ikke være af Vigtighed."

"Skal jeg aabne det for Dig, Sallust?"

"Ja, gjør Alt, hvad der paa nogen Maade kan adsprede mine Tanker. Ulykkelige Glaukus!"

Den Frigivne tog Snoren af Brevet. "Hvad, — græst?" udbød han; "det er vist fra en dannet Dame." Men da han gennemløb Brevet, antog hans Ansyn

pludselig et Udtryk af den høieste Forbauselse. „Gode Guder! ædle Callust! hvad have vi gjort ved ikke at aabne dette Brev før? Hør, hvad her staaer!”

„Slavinden Nydia hilser Callust, Glaucus's Ven!

„Jeg er Fange i Arbaces's Huus. Til Prætoren! udvirk min Frigivelse, og vi skulle endnu frelse Glaucus fra Loven! Inden disse Mure befinder sig en anden Fange, hvis Vidnesbyrd kan bevirke Athenærens Frisindelse for den Forbrydelse, man har anklaget ham for, — en Mand, som har seet Forbrydelsen blive udført og kan bevise, at Forbryderen er en Skurk, paa hvem der ikke hidtil har hvilet nogen Mistanke. Til, — flyv! hurtig, hurtig! Bring Bevæbnede med for det Tilfælde, at Du skulde støde paa Modstand; bring ogsaa en dygtig Smed med, — thi min Medfanges Fængselsdør er tyk og stærk. O! ved din høire Haand, — ved din Faders Åske, spild ikke et Dieblis!”

„Barmhjertige Guder!” udbrød Callust, idet han sprang op, — „og endnu idag, — ja maaskee i denne Time er det forbi med ham. Hvad er her at gjøre? Jeg vil øieblikkelig til Prætoren.”

„Nei, gjør ikke det! Prætoren er ligesaa vel som Pansa afhængig af Folket, og Folket vil Intet høre om nogen Opsættelse — det taaler ingen Skuffelse just

i dette Dieblif, da dets Forventninger ere spændte paa det Høieste. Desuden vilde dette Skridts Offentlighed for tidligt advare den listige Egypter, som siensynlig har Interesse af at holde Nydia og hendes Medfange skjulte. Nei, — heldigviis ere dine Slaver hjemme."

"Jeg forstaaer Dig," — afbrød Callust ham; „gib øieblikkeligt Slaverne Vaaben. Gaderne ere tomme. Vi ville skynde os til Urbaces's Huus og befrie Fangerne. Hurtig, hurtig! hei, Davus! min Kappe og mine Sandaler, Papyrus og Røret*). Jeg vil skrive til Prætor og bede ham opsætte Glaukus's Straf, da jeg inden en Time kan bevise, at han er uskyldig. — See, saa; det er godt. — Til med dette, Davus, til Prætoren i Amphitheatret. Sørg for, at det kommer ham selv ihænde. Og nu afsted! O I Guder, hvis Forsyn Epifur negtede! staaer mig nu bi, og jeg vil kalde Epifur en Løgner!"

*) Røret (Calamus) brugte man til at skrive paa Papyrus eller Pergament, Griffelen (Stilus) til Bortavler eller Metalplader eller Blade af visse Træer. Breve skreves paa Papyrus, undertiden paa smaa Tavler.

Fjerde Kapitel.

Atter paa Amphitheatret.

Glaufus og Olynthus vare indespærrede sammen i den mørke og snevre Celle, hvor de til Arena bestemte Forbrydere oppebiede deres sidste, frygtelige Kamp. Deres Dine, som i den sidste Tid vare blevene fortrolige med Mørket, søgte i denne skrækkelige Time at læse i hinandens Ansyn, og i den skumle Belysning syntes Begges Kinder at være farvede med et askegraat, spørgelseagtigt Hvidt. Ikke desto mindre stod kjæl Uforfærdethed malet paa deres Pander, deres Lemmer bævede ikke, — deres Læber vare fast sammenpressede. Religion hos den Ene, Stolthed hos den Anden, Bevidsthed om Uskyld hos Begge, maaskee ogsaa den Trøst, der laae i den fælles Lidelse, gjorde disse Slagtoffre til Helte.

„Ih, hører Du disse Skrig? Man jubler over udgydt Mennekeblod,“ sagde Olynthus.

„Jeg hører det; mit Hjerte skjælver derved, — men Guderne holde mig opreist.“

„Guderne! ubesindige unge Mand! erkjend dog

idetmindste i denne Time den eneste, den sande Gud! Har jeg ikke underviist Dig i Fængslet, grædt for Dig, bedet for Dig? — Har jeg ikke i min Iver og min Smerte tænkt mere paa din Frelse end paa min egen?"

"Min ædle Ven!" svarede Glaufus høitidelig; — „jeg har hørt Dig med Bæsfrygt, med Beundring og med en hemmelig Tilskyndelse til Tro. Var vort Liv blevet sparet, vilde jeg efterhaanden have opgivet min egen Religions Lærdomme og antaget din Tro; men i denne sidste Time vilde det være Nederdrægtighed, om Diebliffets Angst fremkaldte Virkninger hos mig, der kun bør være Frugten af lang Overveielse. Hvis jeg nu antog din Tro og svigtede mine Fædres Guder, funde jeg da ikke være bestukken ved dine Løfter om Himlen eller skræmmet ved Trudselne om Helvede? — Nei, Dlynthus, det kan jeg ikke! Lad os søle for hinanden — jeg ærer din Omhu for mig, — Du ynkes over min Blindhed eller mit haardnakkede Mod. Som mine Gjerninger have været, saaledes vil ogsaa Gjengjældelsen blive, og den høieste Magt hist oppe vil ikke dømme menneskelig Bildfarelse haardt, naar den har været parret med en ærlig Hensigt og et oprigtigt Hjerte. Lad os ikke tale mere herom. Iys! hører Du, hvorledes de komme slæbende med et Lig gennem Gangen? det vil ogsaa snart blive vor Skjebne."

"O, Himmell! o, Kristus! jeg seer Dig allerede," udbrød Dlynthus med brændende Iver, idet han op-

løstede sine Hænder. „Jeg stjælver ikke, — jeg glæder mig over, at Fængslet snart skal blive brudt.“

Taus boiede Glaufus sit Hoved. Han sølte Forskjellen imellem hans egen og Medsangens Mod. Hedningen bævede ikke, — men den Christne jubledede.

Knagende fløi Døren pludselig op, og blanke Spyd blinkede dem imøde.

„Glaufus, Athenæer! din Time er kommen,“ sagde en høi og klar Stemme, — „Løven venter Dig.“

„Jeg er beredt,“ sagde Athenæeren. „Min Broder og Ulykkesfælle, kom endnu engang i mine Arme! — velsign mig, og lev vel.“

Den Christne aabnede sine Arme, — han trykkede den unge Hedning til sit Bryst, — han kyskede hans Pande og Kind, — hulkede høit, og hede Taarer strømmede ned over Bennens Ansigt.

„O, havde jeg blot kunnet omvende Dig, da skulde jeg ikke have grædt. O, gid jeg havde kunnet sige til Dig: iasten skulle vi samles i Paradis!“

„Maaskee ville vi dog samles,“ sagde Grækeren med skjælvende Stemme. „De, som Døden adskiller, kunne mødes hinsides Graven. Farvel, Du skønne, elskede Jord, farvel for evig! — Værdige Centurion, jeg er beredt.“

Glaufus rev sig løs, og da han kom udenfor, var Luften saa hed og qvalm, uagtet Solen ikke skinnede, at han var nær ved at falde i Alsmagt. Hans Legeme,

som endnu ikke var fuldkommen helbredet efter den frygtelige Drifts Virkninger, skjælvede og vaklede. Soldaterne maatte støtte ham.

„Mod!“ raabte En; — „Du er ung, kraftfuld og velbygget. Man giver Dig Vaaben; fortvivl ikke, maaſkee kan Du endnu seire.“

Glaukus svarede ikke; men klammende sig over sin Svaghed, gjorde han en fortvivlet, frampagtig Anstrengelse og gjenvandt atter sine Nervers Fasthed. Man salvede hans Legeme, der med Undtagelse af, at han havde et Bælte om Lænderne, var ganske nøgent, man gav ham en Stilus i Haanden og førte ham til Arena.

Og nu, da Grækeren saae Tusinder og atter Tusinders Dine fæstede paa sig, havde han ikke længer nogen Følelse af, at han var en Dødelig. Ethvert Tegn paa Frygt, ligesom Frygten selv, var forsvunden. En stolt Rødme udbredte sig over de blege Ansigtstræk, og han reiste sig i sin herlige Skikkelses fulde Høide. Med sit elastiske Legemes gracieuse Skjønhed, med sin ubetvungne Sjæls stolte Foragt, der høit udtalte sig i hans Stilling, Læbe og Die, stod han der som et levende Billede af sit Fædrelands Heltkraft — paa eengang en Heros og en Gud.

Det Udbrud af Had og Afsky over hans Forbrydelse, som havde hilset ham ved hans Indtræden, forstummede i uvilkaarlig Beundring og halv medlidende Ufrygt, og med et hurtigt frampagtigt Suk, der syn-

tes at komme fra den hele Menneſſemaſſe, ſom om kun et Hjerter slog i den, vendte Tilſkuerne ſig fra Athenæren til en mørk uformelig Gjenſtand midt i Arena; — det var Lovens tilgittrede Buur!

„Ved Venus, det er varmt!“ ſagde Fulvia; „og dog ſkinner Solen ikke. Gid dog blot de eenfoldige Matroſer havde ſtoppet det Hul til i Teltet.“

„Ja, varmt er det iſandhed — jeg ſaaer ganſke ondt!“ ſagde Pansas Egtefælle; ſelv hendes prøvede Stoicisme kunde ikke bære den Kamp, der nu ſkulde finde Sted.

Loven havde ikke ſaaet den mindſte Føde i fire og tyve Timer, og den hele Morgen igjennem havde Dyret lagt en ſælſom, raſtløs Uro for Dagen, ſom dens Bogtere tilſkrev Hungerens Qvaler. Og dog syntes dens Udfærd mere at tyde paa Frygt end paa Raſeri; dens Brøl var piinligt og lød ſom et Angſtkrig; — den hængte med Hovedet, ſnappede efter Luſt igjennem Gitteret, lagde ſig ned, ſprang atter op og udfødte atter ſit vilde, vidt gjentonnende Hyl. Nu laa den ganſke ſlum og bedøvet i Buret, med ſine vidt opſpiledede Næseboer haardt preſſede mod Jernſtængerne, og ophvirvlede Sandet i Arena med ſin beſvarlige Snøſten.

Editors Ræber bævede, og hans Kind blegnede; ængſtelig ſaae han ſig om og nølede raadvild — Mængden blev utaalmelig. Langſomt gav han da endelig Tegnet; Bogteren bag Buret ſkød forſigtig Gitterdøren

tilside og med et vældigt Brøl, der tolkede dens Glæde over at have gjenvundet sin Frihed, sprang Løven ud. Bogteren traf sig hurtig tilbage igjennem den befæstede Gang, der førte til Arena, og lod Orkenens Herre ene med dens Bytte.

Glaufus havde udstrakt sine Lemmer i en Stilling, der gav ham den størst mulige Fasthed imod Løvens forventede Anfald, og hans glimrende lille Baaben var hævet høit i Luften, i det svage Haab, at et vel rettet Stød (thi han vidste, at der kun var Tid til eet) skulde trænge gjennem hans forbittrede Fjendes Die lige ind til Hjernen.

Men til Alles usigelige Forbauselse syntes det mægtige Dyr ikke engang at bemærke Forbryderens Nærværelse. I dens Befrielses første Dieblif gjorde Løven pludselig Holdt, reiste sig halvt paa Bagbenene snappede utaalmodig efter Beiret og sprang derpaa pludselig frem, men ikke mod Athenæeren. Snart løbende snart tøvende bevægede den sig i Kredts omkring Arena og vendte med forvirrede Blikke det vældige Hoved til alle Sider, som om den blot søgte en eller anden Udvei til Flugt; et Par Gange søgte den at springe mod Brystværnet, som adskilte den fra Tilskuerne, og da dette mislykkedes, udstødte den et Hyl, der snarere var et Rædselskrig end Løvens kongelige Raab. Den viste hverken Tegn til Forbittrelse eller Sult; den pidskede ikke de mægtige Sider med Halen, men slæbte den efter sig i Sandet, og skjøndt dens Dine

nu og da vendte sig til Glaufus, rullede Blikket dog atter uden Attraa fra ham. Og endelig, som om den var træt af sine Forsøg paa Flugt, krøb den knurrende tilbage til sit Buur og lagde sig atter til Ro.

Forsamlingens første Forbauselse over Lovens Sløvhed forvandlede sig snart til Harme over dens Feighed, og Folks Medlidenhed med Glaufus begyndte allerede at flaae over i Urgrelse over dets egen Skuffelse.

Editor raabte til Bogteren:

„Hvad er det? prik den med Spydet, driv den ud, og luk saa Døren til Buret.“

Da Bogteren med nogen Frygt og endnu større Forbauselse lavede sig til at adlyde, hørte man et høit Skrig ved Indgangen til Arena, — der opstod Forvirring og Larm — skjældende Stemmer lode sig høre, men bleve ligesaa hurtig bragte til Tausshed. Alles Blikke vendte sig med Forbauselse over denne Afbrydelse mod den Kant, hvor den kom fra; — Mængden gjorde Plads, og pludselig saaes Sallust foran Senator-Bænkene, med opløst Haar, aandeløs, dryppende af Sved og næsten synkefærdig. Hurtigt fløi hans Blik gennem Arena.

„Bort med Athenæeren!“ skreg han; „hurtigt! skynder Eder, — han er uskyldig! Griber Egypteren, Arbaces, — han er Apæcides's Morder!“

„Er Du fra Forstanden, Sallust?“ sagde Prætoren,

idet han reiste sig fra sit Sæde. „Hvad skal dette Raseri betyde?“

„Bort med Athenæren! — Hurtigt! eller hans Blod komme over dit Hoved! — Nøl et Dieblif, Prætor, og Du skal med dit Liv være ansvarlig for Keiseren — jeg bringer et Dienvidne til Apæcides's Mord. Plads der! — tilbage! — giv Plads! Pompejianske Borgere, fæster Eders Dine paa Arbaces, — der sidder han! — Plads, Plads for Præsten Kalenus!“ —

Bleg, mager, nylig fravristet Hungersdødens Strube — med indfaldne Kinder og Dine underløbne med Blod blev Kalenus som et levende Skelet baaren ind paa den Række Bænke, hvor Arbaces sad. Hans Befriere havde kun givet ham sparsom Føde; men hvad der fremfor Alt holdt hans svage Lemmer opreiste var Tørsten efter Hevn.

„Præsten Kalenus! — Kalenus!“ freg Folket.

„Er det ham? — Nei, — det er et Spøgelse!“

„Det er Præsten Kalenus,“ sagde Prætoren alvorlig, „hvad har Du at sige?“

„Arbaces fra Egypten er Isis-Præsten Apæcides's Morder. Med mine egne Dine har jeg seet ham give Apæcides Dødsstødet. Fra Fængslet, hvor han indespærredede mig, fra Hungersdødens Rædsler og Nat have Guderne befriet mig, for at jeg kunde forkynde hans Forbrydelse! — Giv Athenæren fri, han er uskyldig!“

„Derfor var det altsaa, at Løven skaanede ham;

— det kalder jeg et Mirakel! et Mirakel!" skreg Pansa.

„Et Mirakel! et Mirakel!" gjentog Folket; — „bort med Athenæeren! kast Arbaces for Løven!"

Dg fra Bjerg til Dal, fra Kyst til Sø gjenlød Raabet: Kast Arbaces for Løven!

„Soldater, fører den Anklagede Glaucus bort, men bevogter ham dog!" befalede Prætor. „Guderne vise deres Undere paa denne Dag."

Dg da Prætor gav denne Befaling, lød der et høit Glædeskrig fra en barnlig, qvindelig Stemme. Med elektrisk Kraft gjennemtrængte den Forsamlingens Hjerter — den var saa rørende, saa hellig, denne Barnestemme — og Folket gav den et villigt Echo i en sympathetisk Lykønsning!

„Stille!" bød den alvorlige Prætor, — „hvem er det?"

„Den blinde Pige, Nydia," — svarede Callist; — „hendes Haand har frelst Kalenus fra Graven og Glaucus fra Løvens Strube."

„Derom kunne vi siden tale," sagde Prætor. „Kalenus, Isis's Præst, anklager Du Arbaces for at have myrdet Apærides?"

„Ja!"

„Dg Du har selv seet Gjerningen?"

„Prætor, — med disse mine Dine —"

„Nei — de nærmere Omstændigheder maae opsættes

til mere passende Tid og Sted. Arbaces fra Egypten! Du hører den Anklage, der reises imod Dig; — Du har endnu ikke talt, — hvad har Du at svare?”

Mængdens Blik havde allerede længe været fæstet paa Arbaces, men dog først, efterat han havde faaet Magt over den Forvirring, som havde bemægtiget sig ham ved Sallusts første Anklage og Kalenus's Fremtræden. Ved Raabet: „Kast Arbaces for Løven!“ havde han rigtignok skjælv, og hans mørkebrune Kinder vare blevne blegere; men snart gjenbandt han sin Værdighed og Selvbeherkelse. Stolt besvarede han de tallose Dines Bredeblik, der stirrede paa ham, og da han nu svarede paa Prætorens Spørgsmaal, flettede det i den eiendommelig rolige og bydende Tone, som stedse udmærkede hans Tale:

„Prætor! denne Bemyndning er saa affindig, at den neppe fortjener et Svar. Min første Anklager er den ædle Sallust, — Glaukus's fortroligste Ven! — min anden er en Præst; jeg ærer hans Klædning og hans Kald; — men I Pompejis Borgere! — I kjende saa temmelig Kalenus's Charakter; hans Havesyge og Pengetørst er blevet til Ordspog; — et saadant Menneſkes Vidnesbyrd er tilfals! Prætor! — jeg er uskyldig!”

„Sallust,” spurgte Prætor, „hvor traf Du Kalenus?”

„I Arbaces's Fængsel.”

„Egypter,“ sagde Prætoeren med rynket Pande, — „Du har vovet at indespærre en af Gudernes Præster, — og hvorfor?“

„Hør mig,“ svarede Urbaces, idet han rolig reiste sig, men med synlig Bevægelse i sine Træk; — „Dette Menneske kom til mig og truede mig med, at han vilde reise den Anklage imod mig, som han nu er fremkommen med, medmindre jeg vil købe hans Taushed med min halve Formue. — Jeg gjorde ham Forestillinger — men forgjæves, — Stille der! — lad Præsten ikke afbryde mig! Edle Prætor, og I, Borgere! — jeg var en Fremmed i dette Land, — jeg vidste mig uskyldig i Forbrydelsen, — men en Præsts Vidnesbyrd imod mig kunde dog fælde mig. I min Forlegenhed loffede jeg ham til den Kjælder, hvorfra han nylig er bleven befriet, under det Paaskud, at det var mit Skattekammer. Jeg besluttede da at holde ham indespærret der saalænge, indtil den virkelige Forbryders Skjebne var beseglet, og hans Trudsel ikke mere kunde skade mig. Noget Bærrer har jeg ikke havt til Hensigt; — jeg kan have feilet, men Hvo iblandt Eder vil negte, at Selvforsvarelse er en retfærdig Sag? Hvis jeg var skyldig, hvorfor taug Præsten da, medens Processen forhandlede? — Dengang havde jeg dog hverken sat ham fast eller skjult ham. Hvorfor bragte han ikke min Brøde for Dagens Lyd, da jeg optraadte som Vidne imod Glaukus? Prætor, det Spørgsmaal kunde vel fortjene at besvares. For-

øvrigt fordrer jeg Lovens Bestyttelse. Før Anklageren og den Anklagede bort. Med Rolighed og Glæde underkaster jeg mig det lovmæssige Tribunals Afgjørelse. Men her er ikke Stedet til at drøfte Sagen nærmere."

"Han har Ret," sagde Prætoren. "Bagt, bortfør Urbaces og bevogt Kalenus! Callust, Du skal staae os til Ansvar for din Anklage! Lad Begene fortsættes."

"Hvad!" freg Kalenus, idet han vendte sig til Folket, — "skal Jis saaledes forraades? Skal Apæcides's Blod endnu raabe om Hevn? Skal Retfærdighedens Gang standses, for at den siden skal tilintetgjøres? Skal Loven bedrages for sit retmæssige Bytte? En Gud — en Gud! Jeg føler, at en Gud taler igjennem min Mund: — til Loven, til Loven med Urbaces!"

Præstens udmattede Legeme kunde ikke længer udholde sin vilde Videnstabs Storme — han sank til Jorden under hestige Krampetrækninger, — Fraaden stod ham ud af Munden; han var i Sandhed et Menneſke, som en overnaturlig Magt havde faaet Herredømme over. Folket saae ham og gyste.

"Det er en Gud, som inspirerer den hellige Mand: til Loven med Egypteren!" —

Med dette Raab sprang Tusinder og atter Tusinder op og bølgede fremad, — de styrtede ned fra deres høie Sæder og strømmede hen mod det Sted, hvor Egypteren sad. Frugtesløse vare Edilens Befalinger, — forgjæves

opløstede Prætoren sin Stemme for at fordre Respect for Loven. Ved Synet af Blodet var Folket allerede blevet vildt, — det tørstede efter mere, og Overtro understøttede dets Grusomhed. Ophidset og opflammet ved Synet af de allerede slagtede Offere, glemte det Dyrighedens Anseelse. Det var en af disse skrækelige Følgebevægelser, der ere saa naturlige for en aldeles uvidende, halvt fri, halvt slavisk Hob, og som de romerske Provindsers eiendommelige Forsatning saa hyppigt gav Anledning til. Prætores Magt var som et Rør i Hvirvelvinden; desuagtet havde Bagten paa hans Befaling opstillet sig langs de lavere Bænke, hvor de høiere Glasser sadde affondrede fra Mængden. De dannede kun en svag Barriere, Menneſkehavets Bølger standsede for et Dieblif, men kun for et Dieblif sattes Arbaces istand til at afvende den uundgaaelige Skjebne. I Fortvivlelse og Skræk, der endog overvældede hans Stoltthed, rullede hans Dine over den frembrusende stormbevægede Masse: da saae han pludselig gennem den vide Abning, der var opstaaet i Belaria, et sælsomt og frygteligt Syn, — han saae det, og hans Lyst gjen-gav ham Modet.

Han udstrakte sine Hænder, og over hans ophøiede Pande og kongelige Træk udbredte der sig et Udtryk af uforgeligen Majestæt og Herſtermagt.

„See,“ raabte han med en Tordenstemme, som endog bragte Mængdens Brøl til Tausked; „see, hvorledes

Guderne beskytte Uskyldigheden! Det hevnende Orkus's Ild bryder frem mod mine Anklageres falske Bidnessbyrd!"

Mængdens Dine fulgte Egypterens Bevægelse, og man saae til usigelig Skræk, at en uhyre Damp steg op af Vesuv's Top i Form af et gigantisk Træ; — Stammen var sort, Grenene dannedes af en Ild, som hvert Dieblif skiftede Farve; snart var den forfærdelig lys, snart mørkerød, snart næsten udslukket, men derpaa atter opblussende med en utaaelig blændende Glænde.

Der herskede en forfærdelig Dødsstilhed, igjennem hvilken man pludselig hørte Lovens Brøl, som fra det Indre af Bygningen besvaredes af Tigerens skarper og vildere Hyl. Tyngede af Atmosfærens Tryk vare de to Dyr den sig nærmende Dødsfælgelses frygtelige Forudsigere.

Nu reiste sig et almindeligt høit Klagestrig blandt Qvinderne; Mændene saae paa hinanden, men vare stumme. I dette Dieblif sølte de Jorden bære under deres Fødder: Theatrets Mure vaklede, og i nogen Afstand hørte man de sammenstyrte Tages Bragen; endnu et Dieblif, og Bjergskyen syntes at rulle henimod dem mørk og med rivende Hurtighed som en Strøm; til samme Tid udkastede den fra sit Skjød en Afkærg, blandet med uhyre Brokker af glødende Stene! Over de sønderknuste Biingaarde, — over de øde Gader, over Amphitheatret selv, — vidt og bredt, med — mægtig

Bladstø i den bevægede Sø, — faldt denne gruopvækkende Regn!

Nu tænkte Mængden ikke længer paa Retfærdighed eller paa Urbaces; Selvopholdelsen var dens eneste Tanke. Enhver tog Flugten, — Enhver stødte, knugede, pressede, trængte sig imod sin Nabo. Hensynsløs trædende paa de Faldne, stormede Hoben gennem de talrige Gange, under Stønnen, Banden, Bønner og Klageskrig. Men hvorhen skulde de flye? Nogle frygtede for et nyt Jordstjælv og ilede hjem, for at belæsse sig med deres kostbareste Eiendom og undkomme dermed medens det endnu var Tid; — Andre frygtede mere Afteregnen, der nu faldt i Strømme over Gaderne, og løb ind under de nærmeste Temples, Huses eller Hytters Tage, fort sagt, søgte ethvert Skjul, som kunde beskytte dem imod den frie Lufts Skrækkescener. Men mørkere og bredere og mægtigere udbredte sig Skyen over dem. Det var den rædselsfuldeste Nat, som paa eengang fortrængte Middagsjølens Herredømme.

Femte Kapitel.

Den Fangnes Celle og de Dødes Hule. Sorg søler ikke Skræk.

Bedøvet ved sin pludselige Befrielse og i Tvivl, om han virkelig var vaagen, var Glaufus af Arenas Betjente bleven ført til en lille Celle indensfor Theatrets Mure. De kastede en let Kappe om hans Legeme og trængte forbausende frem for at lykønske ham. Da hørtes der et utaalmodigt og lidensabeligt Skrig udenfor; Mængden gjorde Plads, og den blinde Pige, ledet af en medlidende Haand, styrtede for Glaufus's Fodder.

„Det er mig, som har frelst Dig,“ hulkede hun, „nu vil jeg gjerne dø!“

„Nydia, mit Barn! — min Frelserinde!“

„O, lad mig blot berøre Fligen af din Kappe, lad mig føle Pustet af din Aande paa min Kind! Ja, Du lever! — Vi ere ikke komne for silde! Denne frygtelige Dør, — jeg troede, at den aldrig skulde gaae op — og Kalenus — af, hans Stemme var som en døende Vind mellem Gravene; — vi maatte vente — o, I

Guder! hele Timer, før han atter kunde komme til Kræfter ved Spise og Drikke. Men Du lever! Du lever endnu! — og jeg — jeg har frelst Dig!”

Dette rørende Optrin blev snart afbrudt af den nysbestrevne Begivenhed.

„Bjerget! Jordskjælv!” lød det fra alle Kanter, Arenas og Prætores Tjenere flygtede med de Andre og lode Glaukus og Nydia frelse sig saa godt, de selv kunde.

Saa snart Athenæren var kommen til Erkjendelse om den Fare, hvori Alle svævede, mindedes hans ædle Hjerte øieblikkeligt Olynthus. Ogsaa han var jo af Guderne bleven bevaret fra Tigerens Kløer; skulde han nu blive en ikke mindre skrækelig Døds Bytte i den nærliggende Celle? Glaukus greb Nydias Haand, ilede igjennem Gangen og naaede den Christnes Fængsel. Han fandt Olynthus knælende og hensunken inderlig Bøn.

„Staa op, min Ven! staa op!” raabte han. „Frels Dig og fly! See, Naturen befrier Dig ved sine Rædsler.”

Han førte den forfærdede Christen ud, pegede paa Skyen, som nærmede sig stedse mørkere og mørkere, udsendende en Regn af Aske og Bimpstene, og gjorde ham opmærksom paa Mængdens Skrig og larmende Flugt.

„Det er Guds Haand, — Gud været lovet!” udbrød Olynthus med Andagt.

„Fly, opsig dine Brødre! raadslaa med dem om Flugt. Farvel!“

Olynthus svarede ikke, men bemærkede heller ikke, at hans Ben fjernede sig. Hellige og høitidelige Tanker opfyldte hans Sjæl, og i sit Hjertes Begeistring jublede han mere over Guds Barmhertighed og Naade, end han skjælvede for de synlige Vidnesbyrd om hans Magt.

Omsider reiste han sig og ilede bort, han vidste neppe selv hvorhen.

Pludselig traadte de aabentstaaende Døre til en mørk og tom Gælle ham imøde; i Mørket derinde slagrede en eneste Lampe, og ved dens Skin saae han tre græselige negne Skikkelser, der som Lig laae udstrakte paa Jorden. Han standsede pludselig i sin Flugt, thi midt imellem dette frygtelige Steds Rædser (det var Arenas Spoliarium) hørte han en sagte Stemme anraabe Christi Navn!

Da han hørte dette, kunde han ikke afholde sig fra at gaae indenfor, og hans Fødder bleve vædede med det Blod, der fra Ligene strømmede langsomt hen over Sandet.

„Hvo,“ spurgte Nazaræeren, „anraaber her Guds Søn?“

„Der fulgte intet Svar, men da Olynthus vendte sig om, saae han ved Lampens Lys en sølvhaaret Olding sidde paa Jorden, og i hans Skjød hvilede Ho-

vedet af en af de Døde. Den affjælede Mands Ansigtstræk vare fast og stivt tillukkede i den sidste Søvn; men om hans Læber spillede der et vildt Smil, — ikke den Christnes forhaabningsfulde Smil, — nei, det udtrykte mørkt Had og Trods. Dog havde dette Ansigt endnu bevaret den friske Ungdoms skjønne Afrunding. Haaret krusede sig tæt og glindsende om den glatte Pande, og Manddommens Duun beskyggede kun flint den farveløse Marmorkind. Og over dette Afsyn bøiede sig et andet i usigelig Sorg, med den inderligste, hjærligste Omhed, i den dybeste Fortvivlelse!

Oldingens Taarer fløde hurtige og hede, men han følte dem ikke, og medens hans Læber bevægede sig og mekanisk fremmumlede en Bøn, der udtalte hans milde, forhaabningsfulde Tro, havde hverken hans Hjerte eller hans Forstand nogen Deel deri: det var kun en ufriwillig Bevægelse af hans iorstenede Gemyt. Hans Søn var død, død for hans Skyld! — og den gamle Mands Hjerte var brustet!

„Medon!“ sagde Dlynthus medlidende, — „staa op og flygt! Gud nærmer sig paa Elementernes Ringer! — det nye Gomorra er dømt! — flygt, inden Flammerne fortære Dig!“

„Han var altid saa fuld af Liv! — han kan ikke være død! Kom herhen! — læg din Haand paa hans Hjerte! det banker vist endnu!“

„Broder, Sjælen er flygtet! — vi ville mindes

den i vore Bønner! — Kom, kom! — Hør! medens jeg taler, nedstyrte Murene! — Hører Du ikke Dødsangstens Skrig! Der er ikke et Dieblif at spille — kom!”

„Jeg hører Intet,” sagde Medon, idet han rystede sit graae Hoved. „Den stakkels Dreng, hans Kjærlighed har dræbt ham!”

„Kom, kom! — tilgiv, at en Ven bruger Magt.”

„Hvad! hvem vil stille Faderen fra hans Søn?” Med disse Ord sluttede han Liget fast i sine Arme og bedækkede det med lidenskabelige Ryk. „Gaa!” sagde han, idet han for et Dieblif løstede sit Ansigt op. „Gaa! — vi maae være alene!”

„Af,” sagde den medlidende Nazaræer, „Døden har jo allerede adskilt Eder.”

Den gamle Mand smilede rolig.

„Nei, — nei — nei!” hvisttede han og hans Stemme blev med hvert Ord svagere, „Døden har været mere barmhjertig!”

Hans Hoved sank ned paa Sønnens Bryst, og hans Arme slap Liget. Olynthus greb hans Haand — Pulsen havde ophørt at slaae! Faderens sidste Ord vare sande: — „Døden havde været barmhjertigere!”

Imidlertid gik Glaukus og Nydia hurtigt igjennem de larmsfulde, skræffelige Gader. Af sin Frelserinde havde Athenæeren erfaret, at Jone endnu befandt sig i Egypterens Huus. Derhen ilede han nu for at befrie,

for at frelse hende. De saa Slaver, som Arbaces havde efterladt i sit Huus, da han selv med et stort Følge drog til Amphitheatret, havde ikke været istand til at modsætte sig Sallusts bevæbnede Skare, og da Vulkanens Udbrud siden kom, vare de bedøvede og forstrækkede krobne sammen i Husets inderste Afkroge. Selv den lange Æthiopier havde forladt sin Post ved Døren, og Glaukus, som lod Nydia blive udenfor, — den stakkels Nydia som endog i en saadan Stund var mere flinsyg end nogensinde, — ilede igjennem de vidtløftige Haller, uden at møde Nogen, der kunde sige ham, hvor Jones Bærelse var. Det Mørke, som bedækkede Himlen, tiltog saa hurtigt, at han kun med Vanskelighed kunde søle sig frem. De blomsterbefrandste Søiler syntes at vasse og bæve, og med hvert Dieblis hørte han den quistrende Afse falde ned i den tagløse Peristyl. Aandeløs ilede han derigjennem, idet han høit raabte paa Jones Navn. Omfider hørte han ved Enden af et Galeri en Stemme, hendes Stemme, der forundret svarede ham! At styrte fremad, — sprænge Døren, — gribe Jone i sine Arme og flygte med hende ud af Huset var et Dieblis Værk! Neppe havde han naaet det Sted, hvor Nydia befandt sig, før han hørte Trin nærme sig Huset og en bekjendt Stemme — det var Ægypteren, der nu vendte tilbage, for at hente sine Skatte og Jone, før han flygtede fra det til Undergang indviede Pompeji; men saa tyk var allerede den Røg, der opfyldte Atmosfæren, at Fjenderne

ikke saae hinanden trods deres Nærhed, kun Glaucus skimtede uthdeligt i Laagen Egypterens snehvide Dragt.

De ilede nu fremad — alle Tre! men af, — hvor skulde de tye hen? De kunde ikke see et Skridt for sig, — det sorteste Mørke rugede overalt. I alle Retninger vare de omspændte af Tvivl og Skræk; — og Døden, som Glaucus for et Dieblif havde undgaaet, syntes kun at have forandret sin Skikkelse og forøget sine Offere.

Sjette Kapitel.

Kalenus og Burbo, Diomedes og Klodius. Pigen fra Amphitheatret og Julia.

Den pludselige Katastrophe, der sprængte alle det menneskelige Selskabs Baand og satte Fangen saavel som Fangevogteren i Frihed, havde ogsaa befriet Kalenus fra den Bagt, som Prætoren havde overgivet ham til, og da Mørket og Menneskemassen havde stilt Præsten fra disse hans ledsagere, ilede han med skjælvende Skridt til sin Gudindes Tempel. Undervejs, før det

endnu var bleret fuldstændigt mørkt, sølte han sig pludselig greben ved Kappen, og en Stemme hvistede ham i Øret:

„Pst! — Kalenus! — en skræffelig Time!“

„Ja, ved min Faders Hoved! — Men hvem er Du? — dit Ansigt er kjendeligt, og din Stemme forekommer mig fremmed!“

„Kjender Du ikke Burbo? — sy!“

„J Guder! — hvor Mørket tager til! hu! seer Du Lynstraalen*), der slagrer omkring Bjerget derhenne? — see, hvor de skyde igjennem Lusten som Slinger! Hades er sluppen løs paa Jorden!“

„Tys! — troer Du endnu paa Sligt? Kalenus! nu er Tiden kommen, da vi kunde gjøre vor Lykke.“

„Hvorledes det?“

„Ha! dit Tempel er fuldt af Guld og kostbare Statte! — dem ville vi belæse os med, flygte ud paa Havet og indsfibe os. Aldrig vil det falde Nogen ind at fordre Regnskab for, hvad der sker idag.“

„Burbo, Du har Ret! Du kan følge med mig ind i Templet. Hvem bekymrer sig nu om, — eller hvem seer nu, om Du er en Præst eller ikke? følg mig! og vi ville dele.“

I Templets Forhaller vare mange Præster samlede

*) Vulkanste Lyn. Disse Phænomener karakteriserede især de gjentagne Udbrud i Aaret 1779.

omkring Alteret, og bad og græd knælende i Støvet. Skjøndt de vare Bedragere, naar de med Sikkerhed kunde være det, vare de ikke desto mindre overtroiske i Farens Dieblif. Kalenus gif forbi dem og traadte ind i det Bærelse, som man endnu kan see paa Sydsiden af Gaarden. Burbo fulgte ham, og Præsten slog Ild og tændte et Lys. Viin og Spiser, Resterne af et Offermaaltid, stode paa Bordet.

„Et Menneske, som har fastet i 48 Timer,“ mumlede Kalenus, „har Appetit selv i et saadant Dieblif.“ Han kastede sig over Retterne og slugte dem med Graadighed. Der lader sig vel ikke let tænke noget rædselsfuldere Unaturligere end disse to fordærvede Menneskers egentjærlige Nederdrægtighed, thi der gives Intet, der er mere oprørende end Havesygens Mod, Plyndring og Tempelran i et Dieblif, da Verdenspillerne vakle. Hvilken Tilvæxt kan der ikke gives Naturens Rædsler ved menneskelig Fast!

„Vil Du da slet ikke holde op?“ raabte Burbo utaalmodig; „dine Kinder gløde allerede, og dine Dine ere sive.“

„Ikke hver Dag har man den Ret til at være sulten. O Jupiter! hvad er det for en Lyd? Hviilen af kogende Vand! — hvad, kan Skyen baade give Regn og Flamme! Ha — hvad er det for et Skrig? Og nu blev det paa eengang stille — see dog efter, Burbo!“

Blandt andre Rædsler opklæbte det mægtige Bjerg

ogsaa Søiler af fegende Vand. Sammenæltede med halvt forbrændt Aske til et Slags Deig, randt Strømme som sydende Mudder i hyppige Mellemrum over Gaderne. Og netop da Ijspræsterne knælede for Altrene, hvor de forgjæves havde søgt at antænde Ild og Røgelse, nedstyrtede en af disse skrækelige Strømme, blandet med uhyre Slagstykker, i fuldt Raseri. Den faldt ned over Præsternes boiede Skiffelser: — hint Skrig havde været Dødens, — den paafølgende Stilhed var Evighedens! Asken og den begagtige Strøm besproitede Altrene, bedækkede Steengulvet og begravede halvt Tempeltjenernes bævende Lig.

„De ere døde!“ udbrød Burbo, for første Gang greben af Forsærdelse og ilede tilbage til Cellen; „jeg troede ikke, at Faren var saa nær og saa dræbende.“

De to Uslinge stode og stirrede paa hinanden, — man kunde hørt deres Hjerter banke! Kalenus, hvis Natur vel var mindre dristig, men desmere havetsyg, samlede sig først.

„Vi maae skride til Barket, og saa afsted!“ sagde han i en hvissende Tone, som frygtede han sin egen Stemme. Han gik over Tærffelen, blev et Dieblis staaende, gik derpaa videre over det hede Gulv og sine Brødres Lig til det hellige Capel og opfordrede Burbo til at følge sig. Men Gladiatoren skjælvede og veg tilbage.

„Saameget desto bedre,“ tænkte Kalenus, „saameget

desto større vil mit Bytte blive." Hurtig belæssede han sig nu med de af Templets Skatte, der leitest kunde bæres bort, tænkte ikke mere paa sin Kammerat og ilede bort fra det hellige Sted. Et pludseligt flagrende Lyn fra Bjerget viste Burbo, der endnu stod ubevægelig paa Tærskelen, den flygtende, tungt belæssede Præst. Han tog Mod til sig og gjorde et Skridt fremad for at slutte sig til ham, da en frygtelig Aferegner styrtede ned lige for hans Fødder. Atter foer Gladiatoren bævende tilbage. Mørket indhyllede ham, men Aste vedblev at regne ned i Strømme. Høie og qvælende reiste Dyrgerne sig, og dræbende Dunster opstege deraf. Den Ulykkelige snappede efter Veiret, i sin Fortvivlelse søgte han atter at flygte, men Asten havde blokeret Udgangen, og han streg høit, da hans Fod berørte den hede Masse. Hvorledes skulde han undslippe? han kunde ikke naae ud i det Frie, og om han end havde været istand dertil, kunde han ikke trodse Rædslerne derude. Det var altsaa bedst at blive i Cellen, hvor han idetmindste var beskyttet mod den dødsvangre Luft. Han satte sig ned og bed Tænderne sammen. Lidt efter lidt trængte imidlertid den ydre Atmosphære qvælende og forpestende ind i Bærelset. Han kunde ikke længer udholde det. Han stirrede omkring sig, opdagede en Offerøge, som Præsten havde ladet blive tilbage i Cellen, og greb den. Med sin gigantiske Arms hele fortvivlede Kraft søgte han nu at bane sig en Vej igjennem Muren.

Imidlertid vare Gaderne blevne tomme; Maaſſen havde ilet med at adſprede ſig under de beſtyttende Tage, — Aften begyndte allerede at opfylde de lavere Dele af Staden; men her og der hørte man, hvorledes de Flygtende forſigtig vadede igjennem Gaderne, eller man ſaae ved Lynets blaae Lys eller Fakkernes endnu uſtagigere Skin deres blege, ſpøgelseagtige Træk. Men af og til udſluffedes det ſyvende Band eller den faldende Aſke eller de gaadeſulde Bindſtød, der pludſelig reiſte ſig og atter pludſelig forſvandt, hine ſlagrende Lys og med dem det ſidſte Haab hos dem, der bar dem.

I den Gade, ſom førte til Porten imod Herfulanum, ſøgte nu Klodius forvirret og tvivlende at bane ſig Wei. „Hvis jeg kan naae den frie Mark,” tænkte han, „vil jeg uden Tvivl træffe forſkjellige Bogne, og Herfulanum er ikke langt borte. Takket være Merkur! jeg har kun Lidet at tabe, og dette Lidet har jeg hos mig.“

„Holla! — hjælp! — hjælp!” ſkreg en ſlagende, ynkelig Stemme. „Jeg er falden, — min Fakkell er gaaet ud, — mine Slaver have forladt mig; jeg er Diomedes, — den rige Diomedes, — ti tuſinde Seſtertier til den, ſom hjælper mig!”

I dette Diebliſt følte Klodius ſig greben ved Foden. „Ulykke ramme Dig, — ſlip mig, Nar!” — raabte Spilleren.

„D, hjælp mig op! — giv mig din Haand!”

„Der — staa op!“

„Er det ikke Klodius? jeg kjender Dig paa Stemmen! hvor flygter Du hen?“

„Til Herfulanum!“

„Velsignede være Guderne! vor Bei er den samme, idetmindste til Porten. Men hvorfor vil Du ikke flygte til min Villa? Du kjender jo den lange Række underjordiske Geller under Bygningen; de danne et Ly, som Ingen kan gennemtrænge.“

„Du har Ret,“ sagde Klodius eftertænkksom, „og naar vi forsyne Kjælderens med Proviant, kunne vi nok holde ud der i nogle Dage, hvis denne skrækelige Storm skulde vare saa længe.“

„O, velsignet være Han, der opfandt Porte til en Stad!“ raabte Diomedes. „See, man har sat et Lys under hiin Bue, — lad det være vor Fører.“

Lusten var rolig i nogle Minuter, Lampen under Porten brændte lys og klar; Flygtningene ilede henimod denne, — de naaede Porten — og kom forbi en romersk Skildvagt. Lynstraalerne belyste hans blege Ansigt og hans blanke Hjelm; men hans alvorlige Ansigtstræk vare faste trods al hans Skræk. Opreist og ubevægelig blev han paa sin Post. Selv en saadan Time kunde ikke forvandle denne Maskine for Roms ubøielige Mæjstret til en forstandig, af egen Drift handlende Mand! — der stod han midt i de frygtelige Elementers Kampe:

— men han havde jo ikke faaet Permission til at forlade sin Post!*)

Diomedes og hans Ledfager ilede fremad, — da pludselig en qvindelig Skikkelse standsede deres Skridt. Det var hiin Pige, hvis Ulykke spaaende Stemme saa ofte og saa forventningsfuld havde sunget om de lystige Lege.

„O Diomedes!“ skreg hun, — „giv mig Ly, giv mig Ly! See,“ — og med disse Ord pegede hun paa et Barn, der laa ved hendes Bryst, „see den Lille her! det er mit Barn, undfanget i Skændsel! Indtil denne Time har jeg aldrig villet kjendes ved det! Men nu føler jeg, at jeg er Moder! Jeg har revet det op af dets Ammes Bugge, — thi hun er flygtet! Hvo skulde ogsaa tænke paa Barnet i en saadan Time uden den, som har baaret det under sit Hjerte! frels det! frels det!“

„Forbandet være dit flingrende Skraal! bort Qvinde!“ mumlede Klodius imellem Tænderne.

„Nei, Pige,“ sagde den mere menneskelige Diomedes, „følg os, hvis Du vil. Denne Bei, — denne Bei, — til Hvælvingen!“

De forstærkede deres Skridt, naaede Diomedes's Huus og jublede høit, da de gik over Tærskelen, — thi de troede, at Faren var forbi.

*) Man har fundet Skeletter af adskillige Skildvagter paa deres Poster.

Diomedes befalede sine Slaver at bringe overflødige Levnetsmidler og Olie til Lamperne ned i de underjordiske Hvælvinger, og der søgte nu Fulvia, Klodius, Moderen og hendes Barn, den største Deel af Slaverne og nogle forfærdede Venner og Clienter fra Nabolavet Beskyttelse.

Syvende Kapitel.

Ødelæggelsens Fremskridt.

Den Sky, som havde udbredt saa dybt Mørke over Dagen, var nu fortættet til en tyk, uigjennemtrængelig Masse. Selv det stærkeste Mørke under aabne Himmel kunde ikke sammenlignes dermed; det var snarere som et tæt, enhver Straale berøvet Mørke i et lille Bærelse. Men i Forhold til det tiltagende Mørke tiltog ogsaa Besuvs Lyn i Livfuldhed og blændende Glans. Men den frygtelige Skønhed var ikke indskrænket til Jldens sædvanlige Farver; aldrig havde

nogen Regnbue overgaaet dem i rigt og afveglende Farvespil. Nu straaede de blaae som den sydlige Himmels dybe Azur, — nu guulgrønne og rastløs fremstydende ligesom en uhyre Slangers Bugter, — nu i utaalelig Rødme, stjrtende ud af Røgstøtterne og oplysende den hele Stad vidt og bredt, fra Bue til Bue, — derpaa pludselig hendsænde til en sygelig Bleg-
hed, ligesom et Spøgelse af deres eget Liv!

Under Stormens Pauser hørte man den underjordiske Bragen og det oprørte Havs frygtelige Brusen, og sagtere, kun hørlig for den meest spændte Frygt, den hvislende Lyd af Lustarter, der strømmede ud af det fjerne Bjergs Revner. Undertiden syntes den faste Skymasse at stilles ad og under Lynets Belysning at antage kæmpemæssige Skikkelser af Mennesker og Uhyrer, der strede gennem Mørket, stødte paa hinanden, og atter forsvandt i Mørkets hvirvlende Afgrund, saa at formløse Dampe for de forfærdede Flygtendes Dine og Phantasi viste sig som Legemer af gigantiske Dæmoner, Bærere af Odelæggelse og Død.

Paa mange Steder naaede Aften allerede til Aenærne, og det sydende Vand, som kom fra Vulkanens udspyende Svælg, banede sig Vei ind i Husene og udbredte en stærk og qvælende Damp. Paa andre Steder havde store Klippeblokke, der vare faldne ned paa Husenes Tage, fyldt Gaderne med hele Maasjer af Ruiner, som med hver Time mere og mere spærrede

Beien. Ligesom Dagen rykkede frem, blev Jordens Bevægelse stedse søeligere; man kunde neppe faae sikkert Fodsætte, og endnu mindre var det muligt for en Bærestol eller en Vogn at holde sig opreist selv paa den jevneste Grund.

Undertiden stødte store Stene paa hinanden, splittede sig i utallige Stykker og udsendte Ildgnister, der antændte alt brændbart Stof i Nærheden, og Mørket udenfor Byen fortrængtes af en frygtelig Belysning, thi flere Huse og endog Viingaarde stode i Flamme, og i korte Mellemrum hævede Ildsoilerne sig pludselig og stolt imod Mørkets faste Masse. For at forøge denne deelwise Dplysning havde Borgerne hist og her paa de offentlige Pladse, i Templerne, ved Søilegange og ved Indgangen til Forum søgt at anbringe hele Rækker af Fakler, der dog sjældent brændte længe, thi Regn og Blæst slukkede dem, og det pludselige Mørke, som derved opstod, blev dobbelt skrækkeligt ved at minde om menneskelige Forhaabningers Usmagt.

Ved Skinet af disse Fakter mødte undertiden flere Afdelinger af Flygtninge hinanden, af hvilke nogle ilede til Havet, andre fra Søen tilbage til Landet, thi Oceanet var pludselig veget tilbage fra Kysten, et uigjennemtrængeligt Mørke rugede over det, og paa de voldsomt kæmpende, oprørte Bølger faldt der Byger af Aske og Stene, uden at man her fandt den Beskyttelse, som Gader og Tage ydede paa Land. I vild Forvirring

mødtes disse Grupper som Spøgelse, uden at give sig Tid til at tale med hinanden for at søge eller give Raad; thi Afskærgningen faldt nu hyppigere, skøndt ikke uden Afbrydelse, og slukkede de Lys, ved hvis Skin de Flygtende havde seet hinandens ligblege Ansigter, og Alle styrtede afsted, for at søge et Tilflugtssted, hvor det var at finde. Samfundstilstandens Elementer vare opløste. Helt og her saae man ved et slagrende Lys en Tyv ved Siden af den høieste Dyrighedsperson stannende under Byrden af sit Ran. Naar Hustruen i Mørket blev adskilt fra sin Ægtefælle, Barnet fra sine Forældre, var der intet Haab om Gjenforening. Alt stormede omkring i blind Forvirring. Af det sociale Livs sammensatte, forviklede Maskineri var intet Andet blevet tilbage end Selvopholdelsens medfødt Lov.

Imellem disse frygtelige Scener vadede nu Athenæren, ledjaget af Jone og den blinde Blomsterpige. Bludselig styrtede en Mennekestøm af flere Hundreder forbi dem paa Veien til Kysten. Nydia blev revet bort fra Glaucus's Side, som selv tilligemed Jone blev baa- ren fremad af Mængden, og da de Flygtendes Mængde, hvis enkelte Skikkelser ikke kunde kjendes i det tykke Mørke, var dragen forbi, var Nydia endnu skilt fra sine Venner. Høit raabte Glaucus paa hendes Navn. Ingen svarede. De gik tilbage, men ogsaa det var forgæves; de kunde ikke opdage hende, — det var kun altfor tydeligt, at hun var bleven revet bort af Mennekestømmen

i en ganske anden Retning. Deres frelsende Veninde var tabt! Desuden havde Nydia hidtil været deres Fører. Hendes Blindhed havde gjort hende fortrolig med Eggen. Vant til i sin evige Nat at søge sin Bei igjennem Gadernes Krumninger, havde Nydia, uden nogen-
sinde at tage feil bragt dem Kysten nærmere, hvor de havde besluttet at gjøre et Forsøg paa at undsløpe. Men hvilken Bei skulde de nu tage? — Alt var mørkt for dem, — de befandt sig i en Labyrinth uden at have nogen ledende Traad.

Trætte, nedslagne, forvildede ilede de dog endnu fremad, medens Aften faldt paa deres Hoveder, og Steenstykker styrtede for deres Fodder.

„Alt, al!“ stønnede Jone. „Jeg kan ikke gaae længer. Mine Fodder synke i den glødende Afte. Flygt, Kjære! flygt, — min Elskede! og overlad mig til min Skjebne!“

„Tal ikke saa min Elskede, min Brud! At døe med Dig er bedre end at leve uden Dig! Men hvorhen, al hvorhen skulle vi vende os i dette Mørke? Det lader til, at vi ere gaaede i en Cirkel og befinde os paa samme Sted, som vi forlode for en Time siden.“

„O, J Guder! hiint Klippestykke har knust Taget foran os. Det er den visse Død at gaae igjennem Gaderne!“

„O velsignede Lyn! see, Jone, see! Portalen til For-

tunas Tempel ligger foran os. Lad os gaae hen under den — den vil beskytte os mod Steenregnen."

Han greb den Elskede i sine Arme og naaede med Nød og neppe Templet. Han bar hende ind i den fjernere bedre beskyttende Deel af Portikus og boiede sig over hende, for med sit eget Legeme at beskytte hende imod Lynene og Afskeregnen! Den ædleste Kjærligheds uegennyttige Opoffrelse kunde endog forskjønne denne rædselsfulde Time.

"Hvem der?" spurgte en skjælvende huul Stemme. Den kom fra en Mand, som før dem havde søgt dette Tilflugtssted. "Dog ligemeget! naar Verden styrter sammen, spørges der ikke om Ven eller Fjende."

Ved Lyden af denne Stemme saae Jone sig omkring, og med et svagt Skrig skjulte hun derpaa sit Ansigt i Glaukus's Arme; ogsaa han saae hen i den Retning, hvorfra Stemmen kom, og opdagede Aarsagen til hendes Skræk. Igjennem Mørket stirrede to glødende Dine; en Lynstraale oplyste Templet, og gysende saae Glaukus den Løve, som skulde have sønderrevet ham, ligge under Pillerne, og tæt ved Siden af den laae uden Anelse om det farlige Naboskab Gladiatoren Nigers kæmpemæssige Skikkelse.

Hiint Lyn havde viist Dyret Menneket og Menneket Dyret; men begges naturlige Instinct var udslettet. Ja, Løven krøb endnu nærmere til Gladiatoren, ligesom for at have en Kammerat, og Gladiatoren skjæl-

vede ikke og veg ikke tilbage. Naturens Revolution havde berøvet de mindre Rædsler deres Braad.

Medens de søgte Beskyttelse under saa farlige Omgivelser, kom en Skare Mænd og Qvinder med Faller forbi Templet. Det var en Samling af Nazaræere; en over alle jordiske Forhold ophøiet Stemning havde vel ikke formaaet at undertrykke en naturlig Vengstelse, men de kjendte ikke til egentlig Frygt. De havde nemlig, hildede i de første Christnes almindelige Wildfarelse, længe troet, at Døddedag var nær, og bildte sig nu ind, at den var kommen.

„Vee! vee!“ raabte den Ældste i Forsamlingen med flingrende, gennemtrængende Stemme. „See! Herren stiger ned for at dømme Jorden! Han lader Himlens Ild nedregne over Menneffenes Hoveder! Vee, vee den Stærke, den Mægtige! Vee alle Eder, som bære Fåsces og Purpur! Vee Afgudsdyrkeren og Dyrenes Tilbeder! Vee Eder, som udgyde de Helliges Blod og fryde sig over Guds Børns Dødsqvaler! Vee over Havets holeriste Dronning! Vee, vee!“

Nazaræerne droge langsomt videre; deres Faller slagrede i Stormen; deres Stemmer hævede sig i et truende Chor, indtil de endelig havde tabt sig i Gadernes Krumninger, og Mørke og Dødsstilhed atter indhyllede Tempel.

Der opstod nu en Pause i Afse- og Steenbyggerne, og Glaukus opmuntrede Jone til at gaa videre. Endnu

stode de nælende paa det sidste Trin af Portikus, da en gammel Mand med en Pose i sin høire Haand og lænende sig paa en Yngling vaklende kom gaaende forbi dem. Ynglingen bar en Fakkell. Glaufus gjentkjendte Fader og Søn, en Gnier og en Vdeland.

„Fader,“ sagde Ynglingen, „dersom Du ikke kan gaae hurtigere, maa jeg forlade Dig, ellers omkomme vi Begge!“

„Flygt da, Dreng, og forlad din Fader!“

„Men jeg kan ikke flygte for at døe af Sult. Giv mig din Pengesæk!“ Og Ynglingen greb efter denne.

„Udøling! vil Du plyndre din Fader?“

„Ja, hvem vil fortælle, at jeg har gjort det? Dø, Gnier!“

Sønnen slog den gamle Mand til Jorden, rev Posen ud af hans svage Haand og flygtede med et klingrende Hyl.

„I Guder!“ udbrød Glaufus, — „ere da ogsaa I blinde i dette Mørke? Saadanne Forbrydelser maae naturligviis drage den Uskyldige med den Skyldige i Fordærvsens Afgrund. Jone, kom, kom!“

Ottende Kapitel.

Et uventet Møde.

Ligesom man i et mørkt Fængsel føler sig for langt Bæggen for at finde en Udvei til Flugt, saaledes fortsatte Jone og Glaukus deres uviåse Vandring. I de Diebliffe, da de vulkaniske Lyn flammede over Gaderne, vare de ved denne skrækkelige Belysning istand til at tage en vis Retning, men hvad de saae, tjente ikke til at opmuntre dem. Paa nogle Steder, hvor Aften laae ublandet med de sydende Strømme, som Bjerget i lunefulde Mellemrum havde udgydt, var Jordens Overflade bedækket med et hvidligt, pestagtigt Stof; paa andre Steder laae Kul og Stene i høie Hobe, under hvilke Lemmerne af knuste og forslaaede Menneſker stak halvt frem. De Døendes Sukke bleve afbrudte ved Qvindernes Angstſtrig, snart fjernere snart nærmere, og dobbelt skrækkeligt lød det ved den tilintgjørende Følelse af Hjælpeløshed og Uviåheden overfor de omgivende Farer. Men klart og tydeligt overdøvede det fljebnesvangre Bjergets mægtige Brølen alt Andet:

det's rasende Luftstrømninger, det's hvirvlende Vandmasser og fra Tid til anden de endnu skræffeligere Flammeudbrud. Og hver Gang Binden seiede igjennem Gaderne, førte den med sig Strømme af brændende Støv og skadelige, giftige Dunster, der for et Dieblif berøvede Vanderen Bevidstheden, hvorpaa fulgte det standsede Blods hurtigere Omløb, medens en stikkende Smerte gennemfoer alle Legemet's Nerver og Fibrer.

„O, Glaukus, elskede Glaukus! mit Alt! tag mig i dine Arme! En Omfavnelse endnu, — lad mig føle dine Arme omkring mig, og saa lad mig døe, — jeg kan ikke mere!“

„For min Skyld, for mit Livs Skyld, fat Mod, elskede Zone! mit Liv er lænket til dit! See Falskerne hist, — følg mig! see, hvor de holde Stand imod Binden! Ha! Stormen formaaer ikke at slukke dem! Det er uden Tvivl Flygtninge, der ile til Kysten. Lad os slutte os til dem!“

Som for at opmuntre de Elskende standsede Binden og Afsereggen pludselig i dette Dieblif; en dyb Stilhed herskede i Atmosfæren, — Bjerget selv syntes at hvile, maaſkee kun for at samle ny Kraft til det næste Udbrud: hurtigt ilede Fakkeldækkere isorveien.

„Vi nærme os Søen,“ sagde med rolig Stemme en Mand, som gik i Spidsen; — „Frihed og Rigdom til enhver Slave, der overlever denne Dag! fat Mod! —

jeg siger Eder, at Guderne selv have lovet mig at frelse Eder — fremad!"

Rødt og stadig brændte Fjallerne for Glaukus og Jone, der skjælvende og udmattet laae op til hans Bryst. Endeel Slaver bare tunge Kurve og Kister, og i Spidsen for dem marscherede en høi Skikkelse med et blankt Sværd i Haanden — det var Egypteren.

"Bed mine Fædre!" raabte Urbaces, "Skjebnen tilsmiler mig endog gennem disse Rædsler, og midt imellem Dødens og Ulykkens Scener forkynder den mig Lykke og Kjærlighed. Bort, Græker! jeg fordrer min Myndling, Jone!"

"Forræder! Morder!" freg Glaukus, idet han stirrede paa sin Fjende. "Nemesis har ført Dig min Hevn imøde, — som et retfærdigt Offer til Underverdens Skygger, der nu synes at være løsladte paa Jorden! Nærm Dig blot, — berør blot Jones Haand, og dit Baaben skal bøies som et Siv! jeg sønderriver Dig Led for Led."

Som han talte, oplystes Pladsen med Et af en stærk blaalig Glands. Lyft og kæmpehøit sfinnede Bjerget gennem Mørket, der trindt omgav det som Helvedes Mure, — det stod der som et gigantisk Jldtaarn! Dets Top syntes at spalte sig eller rettere to Kæmpeuhyrer syntes at reise sig paa dets Overflade, stirrende paa hinanden som to Dæmoner, der kæmpe om en Verden. De straaledede med en dyb blodrød Jldfarve,

som opløste den hele Atmosphære vidt og bredt; — men den nederste Deel af Bjerget var endnu bestandig mørk og omgivet af Nat, med Undtagelse af tre Steder, hvor der flød slangeagtige, uregelmæssige Strømme af smeltet Lava. Mørkerøde og langsomme væltede de sig frem fra deres Bredders dybe Mørke, som det syntes, lige henimod den ullykkelige By. Over den bredeste af disse Strømme hvælvede sig en taffet, vældig Bue, under hvilken, ligesom fra Helvedes Strube, Rilderne til disse Ildstrømme vældede frem. Og gjennem den stille Luft hørte man et Tordenbrag, naar Klippebrokkerne stødte paa hinanden, idet de slængtes op fra Ildkatarakterne. For et Dieblif formørkede de det Sted, hvor de faldt, men allerede i det næste bleve de overgydte af den Strøms brændende Farver, i hvilken de svømmede.

Slaverne udstødte et høit Skrig og holdt Hænderne for deres Ansigter. Ægypteren selv stod ligesom fastnaglet til Jorden, og de glødende Farver belyste hans Herstermine og hans af Juveler skinnende Kaabe. Bag ham hævede sig høit i Luften en Støtte, som bar Keiser Augustus's Broncestatue, og det keiserlige Billede syntes forvandlet til en Flammeskikkelse.

Med sin venstre Haand omkring Jones Liv og den høire i en truende Stilling, knugende sin Stilus, som havde været hans Forsvarsvaaben paa Arena, og som han lykkeligviis endnu havde hos sig — med rynket Pande og halvt aabne Læber, med et Ansigt, hvori

alle menneffelige Videnskabers Raseri var malet, — stod Glaukus ligeoverfor Egypteren.

Hviskende Noget for sig selv, vendte Urbaces sine Dine bort fra Bjerget, — de hvilede paa Glaukus's Stikkelse! — Han standsede et Dieblif, idet han mumlede: „Hvorfor skulde jeg nøle? Forudsagde ikke Stjernerne mig den eneste virkelige Fare, som truede mig? — Og er ikke denne Fare nu forbi?“ —

„Sjælen,“ raabte han høit, „kan trodse Verdeners Sammenstyrtning og indbildte Guders Brede! Ved denne Sjæl vil jeg seire indtil sidste Dieblif! Fremad, Slaver! — Athenæer, sæt Dig til Modværg, og dit Blod vil komme over dit eget Hoved: — Saaledes bliver da Jone atter min!“

Han gjorde et Skridt fremad, — det var hans sidste herveden. Jorden bævede under ham, og et convulsivist Stød kastede dem Alle omkuld. Til samme Tid drønedes et vældigt Brag igjennem den hele Stad, som om alle Tæge og Soiler styrtede ned. — Lynstraalen, tiltrukken af Metallet, dvælede et Dieblif ved Keiserbilledet og splintrede saa Bronze og Soile. — Ruinerne rullede ned, Gaden gav Gjenlyd af Braget, og den faste Brolægning revnede, hvor de faldt. Stjernernes Spaadom var opfyldt.

Braget, Stødet bedøvede Athenæeren for nogle Diebliffe. Da han attter kom til sig selv, ophyste Flammen Skuepladsen, mens Jorden endnu vaklede og

ffjælvede. Bevidstløs laae Jone ved hans Fodder ; men han saae hende ikke strax, hans Blikke vare fæstede paa et spøgelseagtigt Ansigt, som uden Krop og Lemmer ligesom dukkede op fra den omstyrtede Billedstøttes Ruiner, — et Ansigt, fuldt af usigelig Qual og Fortvivlelse ! Dinene luffede og aabnede sig i hurtig Afvevling, som om Følelsen endnu ikke ganske var borte ; Læberne bævede og grinede, — derpaa udbredte pludselig Stilhed og Mørke sig over disse Træk, uden dog at udslette hint rædsomme Udtryk, som man aldrig kunde glemme.

Saaledes døde den vise Magiker, den store Urbaces, Hermes med det flammende Belte, den sidste Etling af den ægyptiske Kongestamme.

Niende Kapitel.

De Elskendes Fortviølelse. — Mængdens Skjebne.

Glaufus vendte sig om med Tak til Forsynet, men ogsaa med Gysen, sluttede atter Jone i sine Arme og styrtede igjennem Gaderne, som endnu stedse vare klart oplyste. Men pludseligt udbredte en mørk Skygge sig over Atmosfæren; instinktmæssig vendte han sig mod Bjerget, og see, et af de gigantiske Ildhorn, i hvilke dets Top havde spaltet sig, vakkede og sligrende frem og tilbage, styrtede saa ned fra sin brændende Piedestal med et utroligt Bulder og rullede som en Ildlavine ned over Bjergets Sider. I samme Dieblif opsteg en Sky af den sorteste Røg og indhyllede Luft, Hav og Jord.

En Askebyge, — nok en, og atter en, meget tættere end de forrige, udbredte ny Glendighed over Gaderne. Mørket indhyllede atter Alt som et Slør, og Glaufus, hvis skjælle Aand endelig gav Rum for Fortviølelse, sank ned under en Buehvælving, og idet han

tryffede Jone til sit Hjerte — en Brud paa en Seng af Ruiner — saae han med Hengivelse Døden imøde.

Imidlertid havde Nydia, efterat hun af Trængselen var reven bort fra Glaucus og Jone, forgjæves bestræbt sig for atter at finde dem. Forgjæves udstødte hun det Klagestrig, der er eiendommeligt for de Blinde! det tabte sig mellem den egenkjerlige Skræks tusindfoldige Hyl. Atter og atter vendte hun tilbage til den Plet, hvor hun var bleven skilt fra dem, for at finde sine tabte Ledsagere, for at anholde enhver Forbigaaende og spørge om Glaucus, men Alle som En stødte hende tilbage. Hvo havde vel i en saadan Stund nogen Tanke tilovers for sin Nabo? Under den almindelige Rædsel er der maaskee intet Rædselsfuldere end den naturlige Egenkjerlighed, som opstaaer derved. — Endelig faldt det Nydia ind, at hendes Bennet havde besluttet at søge Flugt over Havet, og at hun maaskee snarest kunde finde dem, naar hun søgte ned til Kysten. Med den Stav, som hun stedse havde hos sig, hjalp hun sig derfor med utrolig Behændighed igjennem de Ruinmasser, som laae i Veien for hende, ilede gjennem Gaderne, og uden at tage Feil (saa lykkeligt var nu hendes Bekjendtskab med Mørket, der hører til de største Ulykker i det almindelige Liv), slog hun ind paa den nærmeste Vej til Kysten.

Stakkels Pige! hvor beundringsværdigt var ikke hendes Mod! og Skjebnen syntes at begunstige den Hjælpeløse. Hun berørtes ikke af de sydende Strømme,

men kun af den almindelige Regn, der ledsagede dem; de uhyre Klippestykker knuste Steenbroen foran og ved Siden af hende, men staaende hendes fine Skikkelse, og naar den lettere Afte faldt paa hende, afrystede hun den og fortsatte uskadt sin Vej.

Svag, udsat for alle Farer, og dog frygtløs, kun holdt opreist ved et eneste Onste, var hun et sandt Sindbillede paa den vandrende Psyche, paa Haabet, som skrider gennem Skyggernes Dal, — paa Sjælen selv, alene men uforsærdet under alle Livets hemmelige og aabenbare Farer.

Imidlertid blev hun uafbrudt standset af Skarer, som snart samlede i Mørket snart fore flygtende aasted ved Glimtet af et hurtigt forsvindende Lyn, og da tilsidst en Gruppe Fakkeldrægtede i fuldt Løb stødte imod hende, kastedes hun med nogen Hestighed til Jorden.

„Hvad!“ raabte en Stemme af Skaren, „er det ikke den blinde Pige? Ved Bacchus! hende kunne vi ikke lade ligge her og døe. Op, Thessalierinde! Saa-
dan, — det er Ret! Har Du stødt Dig? — Ikke? —
følg da med os, vi ville ned til Kysten.“

„O, Sallust! er det din Stemme! Guderne være prisede! Glaukus, Glaukus! — har Du seet Glaukus?“

„Nei, han er vist allerede udenfor Staden. Guderne, som frelst ham fra Løven, ville ogsaa frelse ham fra Ildbjergene.“

Medens den godmodige Epikuræer saaledes opmun-
trede Nydia, traf han hende med sig til Kysten, uden
at agte paa hendes lidenskabelige Bønner om, at han
dog vilde give hende Tid til at søge efter Glaukus.
Og uafbrudt vedblev hun i Fortvivlelsens Tone at kalde
paa det elskede Navn, som midt under Elementernes
Brøl indeholdt en Musik for hendes Hjerte.

Den pludselige Lysning, Lavaens Udstrømmen og
Jordstjælvbet, som vi allerede have beskrevet, indtraf netop,
da Sallust og hans Selskab havde naaet den lige Wei
fra Staden til Havnen. Her bleve de standsede af en
umaadelig Mennekkemasse, mere end Stadens halve Be-
folkning. Paa Markerne udenfor Murene dreve Tusinder
og Tusinder omkring uden at vide, hvorhen de skulde
flye. Søen var vegen langt tilbage fra Kysten, og de,
som havde taget Flugten dertil, vare blevne saa for-
strækkede over Elementernes Oprør og Havets unaturlige
Tilbagetræden, over de efter Lust snappende, modbydelige
Sødyr, som Vandet havde efterladt paa Sandet, og
over Larmen af de uhyre Stene, som Bjerget kastede
ned i Dybet, — at de vare vendte tilbage til Land-
jorden, der dog frembød et mindre frygteligt Skue.
Saaledes havde de to Mennekkestrømme, af hvilke den
ene bølgede ned til Søen, medens den anden kom fra
den, mødt hinanden, og sølte idetmindste en sørgelig
Trøst i deres store Antal, da de standsede i Uvisshed og
Fortvivlelse.

„Verden vil forgaae ved Ild,“ sagde en gammel Mand i et langtflagrende Gebandt, en Philosoph af den stoiske Skole; — „Stoikernes og Epikuræernes Viisdom har stedse stemt overeens i denne Forudsigelse, og nu er Timen kommen.“ —

„Ja, Timen er kommen!“ udbrød en Stemme høitideligt, men uden Frygt.

De Nærmeststaaende saae sig forstrækkede om. Stemmen kom fra oven. Det var Olynthus, der, omgivet af sine christne Troesbrødre, stod paa en Forhøining, hvor de græske Colonister fordum havde opreist et Tempel for Apollo, som nu, forstyrret af Tiden, laae halvt i Ruiner.

Medens han talte, udbredte sig den pludselige Lydning, som havde været Forbudet paa Ægypterens Død, den skinnede paa den tallose Mængde af forstrækkede, nedbøiede, sammenkrumpede og aandeløse Mennesker, og aldrig havde man seet Mennesker med et saa spøgelseagtigt Udseende — aldrig havde man seet nogen Samling af dødelige Væsener med et saa tydeligt Præg af det Hiinsidiges frygtelige Majestæt — og aldrig vil man saae en saadan Forsamling at see, før de sidste Basuntoner lyde. Og høit over den ragede Olynthus's Stikkelse, omgivet af zittrende Flammer med udstrakte Arme og udsendende sin prophetiske Stemme. Men Mængden gjenkjendte den Mand, der havde været henkastet for de vilde Dyr — dengang deres Offer, nu

deres Advarer, og igjennem Stilheden løb atter hans ulykkespaaende Stemme: —

„Timen er kommen!“

De Christne gjentog Raabet. Men ikke de alene; det gjenlød fra alle Kanter; thi Qvinde og Mand, Børn og Olding, gjentog, ikke høit, men med dæmpet, ængstelig Mumlen:

„Timen er kommen!“

I dette Dieblif løb et vildt Hyl gjennem Lusten, og kun tænkende paa Flugt, ligemeget hvorhen, sprang den afrikanske Orkens frygtelige Tiger midt ind iblandt Mængden og styrtede sig igjennem de sig delende Strømme. Jorden rystede atter, — Mørket indhylede atter Alle og Alt!

Og nu kom nye Flygtninge. Herrer over de Skatte, som ikke længer tilhørte Urbaces, sluttede hans Slaver sig til Mængden. Kun en eneste af deres Fæller brændte endnu. Den blev baaren af Søsia, og da dens Lys faldt paa Rydias Ansigt, gjentjendte han Thessalierinden. —

„Hvad nytter Dig nu din Frihed, blinde Pige?“ sagde Slaven.

„Hvem er Du? Kan Du give mig nogen Underretning om Glaukus?“

„Ja, jeg saa ham for et Par Minuter siden.“

„Befignet være dit Hoved! — hvor?“

„Han laae under Buehvælvingen paa Forum, død

eller døende, — i Begreb med at følge Urbaces, der ikke er meer.“ —

Nydia sagde ikke et Ord; hun listede sig bort fra Sallusts Side, sneg sig taus forbi dem, der stode bag hende, og skyndte sig tilbage til Staden. Hun naaede Forum og Buehvælvingen; hun bøiede sig ned; hun samlede omkring sig; hun kaldte paa Glaukus's Navn.

En mat Stemme svarede: „Hvo kalder paa mig? Er det Skyggens Stemme? See! jeg er beredt!“

„Staa op, og følg mig! tag min Haand! Glaukus, Du skal blive frelst!“

Fuld af Forundring og besjælet af et pludseligt Haab, reiste Glaukus sig. „Er det Dig, Nydia? Ha, er Du endnu uskadt?“

Hans Stemmes omme, glade Udtryk, gif den stakkels Thessalierinde dybt til Hjerte, og hun velsignede ham, fordi han skjænkede hende en Tanke.

Halvt førende halvt bærende Tone, fulgte Glaukus sin Veiviserse. Med beundringsværdig Klogskab slog hun atter ind paa den Vej, som førte til den Menneſſe-masse, hun nylig havde forladt, og søgte ad en anden Sti at naae Kysten.

Efter mange Standsninger og med en utrolig Stand-hastighed kom de omsider til Havbredden, hvor de fandt en Menneſſegruppe, som dristigere end de øvrige havde bestemt sig til hellere at trodse enhver Fare end at blive

i saadanne Omgivelser. I Mørket stak de nu ud i Søen; men da de kom et Stykke fra Land og atter fik Bjerget i Sigte, men fra en anden Side, fastede deres Lavastrømme et rødt Skjær over Vandfladen.

Udmattet og træt slumrede Ione ved Glaukus's Bryst, og Nydia satte sig ved hans Fodder. Imidlertid vedvarede Afse- og Steenregnen, som faldt i Bølgerne og sprøitede deres Skum op paa Dækket. Bidt og bredt bortførte af Vinden, faldt disse Byger endog i sjerne Himmelegne, strækkede selv de sorte Afrikanere og hvirvlede hen over Syriens og Egyptens Jordbund.

Tiende Kapitel.

Den næste Morgen. — Nydias Skjebne.

Svag, blidt og stjont dæmrede omsider Lyset over det skjælvende Dyb! Vindene vare gaaede til Hvile, og Slummet svandt fra det lysende Havs herlige Azur. I Øst antog lidt efter lidt de tynde Taagefyer det Rosenfær, som er Morgenstundens Forkynder. — Lysets Herredømme begyndte. Men endnu stedse laae Brudstykker af Odelæggelsesfeyen stille, sorte og tykke i det Fjerne, og røde Striber, der bleve svagere og svagere, vidnede om den vedvarende rullende Ild fra Flammebjerget. De hvide Mure og glimrende Søiler, som havde prydet den yndigste Kyst, vare ikke mere. Dde og sørgmodige vare de Bredder, hvor Herkulanum og Pompeji for kort siden havde pranget. Oceanets Indlinge vare revne bort fra dets Favntag! Aarhundrede paa Aarhundrede vil den mægtige Moder udstrække sine azurblaae Arme, uden at gjenfinde dem, og græde omkring de Tabtes Grave.

Intet Glædesraab hilste det dæmrende Lys fra det

lille Fartøi, dertil var det kommet for gradeviis, og Passagererne vare desuden altfor trætte, til at de kunde hengive sig til et pludseligt Glædesudbrud, men der hørtes en lang, dyb Taffemumlen imellem dem.

De saae paa hinanden og smilede, de toge Mod til sig, de følte atter, at der var en Verden omkring dem og en Gud over dem! Og i Følelsen af, at det Værste var forbi, vendte de Udmattede sig om og faldt i en rolig Søvn. Med Morgenens tiltagende Lys indfandt sig ogsaa det Bindstille, som Natten havde savnet, og Fartøiet gled roligt henimod sin Havn. Nogle andre Fartøier, der ligeledes vare fyldte med Flygtninge, kunde man nu see paa den vide Flade tilspyneladende uden Bevægelse, medens de dog glede fremad. Synet af deres ranke Master og hvide Seil gav en behagelig Følelse af Sikkerhed og Haab. Hvilke elskede Venner, som vare tabte og savnede i Mørket, bare de maaskee til en beflyttende Havn!

Under den almindelige Søvn dybe Stilhed reiste Nydia sig sagte. Hun bøiede sig ned over Glaukus's Ansigt, hun indsugede hans tunge Søvn dybeste Aandedræt, frygtssom og sørgmodig kysjede hun hans Pande og hans Læber og søgte hans Haand, men fandt den hvileende i Jones; — hun sukede dybt, og en Skygge fløi over hendes Ansigt. Atter kysjede hun hans Pande og tørrede med sit Haar Natteduggen bort af den. — „Guderne evig velsigne Dig, Athenæer!“ hviskede hun. „Gid

Du maa blive lykkelig med din Eftede! Gid Du blot engang imellem vil tænke paa Rydia! Al, hun kan ikke mere være til Nytte paa Jorden!"

Med disse Ord vendte hun sig bort. Langsomt listede hun sig langs Dækket til den anden Ende af Skibet blev staaende og bøiede sig ud over Vandet; det kolde Slum sprøitede nogle Stænk op paa hendes feberbrændende Pande.

"Det er Dødens Kys," sagde hun, — "den er velkommen." — Den balsamiske Luft legede med hendes slagrende Lokker: hun strøg dem bort fra Ansigtet og løstede sine blide, skjøndt Kysset berøvede Dine mod Himlen, hvis milde Afsyn hun aldrig havde seet.

"Nei, nei!" sagde hun halvt høit i en estertænksom Tone, — "jeg kan ikke udholde det; denne skinsyge, despotiske Kjærlighed gjør min Sjæl affindig. Jeg kunde atter tilføie ham Ulykke, — Glendige, som jeg var! Jeg har frelst ham, — to Gange frelst ham; — lykkelige, lykkelige Tanke! — hvorfor ikke døe lykkelig? — Det er den sidste glade Bevidsthed, der nogensinde kan blive min Lod. O, hellige Hav! — jeg hører din indbydende Stemme, — forfriskende og glædevækkende kalder den. Man siger, at dit Favntag er vanærende, — at dine Offere aldrig komme over den skjebnesvangre Styg — ligemeget! — Jeg vil ikke møde ham i Skyggernes Rige, thi ogsaa der vilde jeg møde ham med hende!

— Rolig, rolig, rolig! — et andet Glysium gives der ikke for et Hjerte som mit.”

En Matros, der laae halvt slumrende paa Dækket, hørte en sagte Pladsk i Vandet. Søvntrukken saae han op, og det bares ham for, som saae han bag Skibet, der muntert fløi afsted, noget Hvidt over Bølgerne; men det forsvandt i samme Dieblif. Saa vendte han sig om paa den anden Side og drømte om sit Hjem og sine Børn.

Da de Elskende vaagnede, gjaldt deres første Tanke dem selv, den næste Nydia! Hun var ikke til at finde, Ingen havde seet hende siden Daggrø. Enhver Krog i Skibet blev gennemløst, — der var intet Spor af hende. Gaadefuld fra det første til det sidste Dieblif, var den blinde Blomsterpige for stedse forsvunden fra de Levendes Verden. Glaukus og Jone anede tause hendes Skjæbne, og medens de (gjensidig en Verden for hinanden) trykkede sig nærmere til hinanden, glemte de deres egen Redning og græd som for en bortgangen Søster.

Sidste Kapitel,

hvori Alt ender.

Brev fra Glaukus til Sallust, ti Aar efter Pompejis Ødelæggelse.

Athen.

Glaukus sender sin elskede Sallust Hilsen og Sundhed! Du beder mig om at besøge Dig i Rom, — nei, Sallust, kom hellere til mig her i Athen! Jeg har forsvoret den keiserlige Stad med dens mægtige Varm og hule Glæder. I mit eget Fædreland vil jeg herefter bygge og boe for bestandig. Vor svundne Storheds Aand er mig kjærere end Ederes høit priste Lykkes glædedrukne Liv. I Soilehallerne, der endnu bestandig omsvæves af hellige og ærværdige Skygger, ligger for mig et Trylleri, som intet andet Sted kan erstatte. I Ilyssus's Olivenlunde hører jeg endnu Poesiens Stemme; paa Phyles Høie synes Dæmringens Skyer mig endnu at være den bortdøde Friheds Ligtånde, — Herolden for den Morgen, som engang vil komme! — Du smiler over min Enthusiisme, Sallust! bedre at have Haab i Lænker end at trøste sig ved deres Glands. Du siger, at Du er overbevist om, at jeg ikke kan nyde Livet i den faldne Majestæts sorgmodige Boliger. Du dvæler med Henrykkelse ved Roms Herlighed og det keiserlige Hof's Glands. Min Sallust! non sum qvalis eram —

jeg er ikke den Samme jeg var. Mit Livs Tildragelser have afsolet Ungdommens brusende Blod. Min Sundhed er taget af siden den Tid, da jeg først sølte Forgiftningens Smerter. Min Aand har ikke afrystet de mørke Skyer fra Pompejis sidste Dag, hiin Skrællens og Odelæggelsens frygtelige Dag, — ikke glemt vor elskede, vor dyrebare Nydia! Jeg har sat hendes Skygge et Gravmonument, som jeg dagligt seer fra mit Studerekammerets Binduer. Det vedligeholder i min Sjæl en sm, sorgmodig Erindring om hende, som kun er en ringe Gjengjæld for hendes Trostab. Jone plukker Blomsterne, men min egen Haand planter dem daglig omkring Graven. Hun fortjente en Grav i Athen!

Du taler om den vorende Sect af Christne i Rom. Sallust! Dig tør jeg betro en Hemmelighed: jeg har tænkt meget over den Tro, og jeg har antaget den. Efter Pompejis Odelæggelse traf jeg atter Dlynthus, der dog kun var frelst for en kort Tid, thi han saldt siden som Martyr for sin ubetvingelige Iver. I min Redning fra Loven og Jordstjælvet viste han mig den ukjendte Guddoms Haand! Jeg hørte, troede og tilbad! Min elskede Jone har ogsaa antaget denne Tro! en Tro, Sallust, som udbreder Lys over denne Verden, men som en dalende Sol forbeholder sin fulde Glorie for den kommende! Vi vide, at vi for evigt ere forenede. Lad Aarhundreder rulle hen, bort Støv blive opløst i Elementerne, ja endog Jorden forgaae, saa ruller dog Livets Hjul usorgængeligt og uendeligt rundt i Ewighedens Cirkel! Og som Jorden fra Solen, saaledes indsuger Udsødeligheden sin Lykke af Dyden, som er Smilet paa Guds Aasyn. Besøg mig Sallust! Bring Epikurs, Pythagoras's og Diogenes's Skrifter med, men bered Dig paa et Nederlag, og lad os i Akademiets Lunde under en sikkere Beiviser, end vore Fædre havde, disputere om

de store Problemer: Livets sande Formaal og Sjælens Natur.

Jone, — ved dette Navn banker mit Hjerte endnu!
 Jone er ved min Side, medens jeg skriver; jeg seer op, og mit Øie møder hendes Smil. Sollyset zitterer over Hymettus, og i min Have hører jeg Sommerbiernes Summen. Om jeg er lykkelig? O, hvad kan Rom byde mig til Gjengæld for hvad jeg besidder i Athen! Her taler Alt til Sjælen og tilvister den Kjærlighed, — Træer, Bande, Høie, Himlen tilhøre Athen, — denne endnu i sin Sorg skjønnede Moder til hele Verdens Poesi og Visdom! I min Hal seer jeg mine Forsædres Træk i Marmor, i Ceramikus deres Grave. I Gaderne møder jeg Phidias's Haand, Perikles's, Harmodius's og Aristogiton's Sjæl, — de ere allevegne og i vore Hjerter, i mit idetmindste skulle de aldrig forgaae. Dersom Noget kunde bringe mig til at glemme, at jeg er en Athener og dog ikke fri, saa er det Jones milde, aarvaagne, aldrig slumrende Kjærlighed: en Kjærlighed, som har fundet en ny Bestyrkelse i vor nye Tro, en Kjærlighed, som ingen af vore Digtere nogenstinde har skildret, thi sammensmeltet med Religionen bliver den selv til Religion, parrer sig med renere Tanker end de, der tilhøre Jorden, og vil — det er vort Haab — ledsage os gennem hele Evigheden; derfor søge vi at bevare den reen og pletfri, for ikke at maatte rødme ved at bekjende den for Gud! Den er et sandt Udtryk for Fablen om Gros og Psyche, — Sjælen, som slummer i Kjærlighedens Arme. Og naar denne vor Kjærlighed holder mig opreist imod den feberagtige Længsel efter Frihed, gjør Religionen det endnu mere, thi naar jeg vil gribe til Sværdet og styrte til et nyt Marathon, føler jeg Fortvivlelse ved Tanken om mit Fædrelands Afmagt, om det romerske Mags knusende Vægt, men finder dog atter Trøst i den

Tanke, at Jorden kun er Begyndelsen til Livet, at faa Mars Hæder kun udgjør lidet i Eviighedens uhyre Rum, at der ikke gives nogen fuldkommen Frihed, førend Støvet's Lænker falde fra Sjælen, og det hele Rum, den hele Tid bliver dens Arvelod. Dog er min Tro, Salust, stedse noget blandet med den os Grækere medfødt Blidhed. Jeg kan ikke dele hines Iver, der see Forbrydelse og evig Fordømmelse hos de Mennesker, som ikke ere af deres Tro. Jeg gyser ikke over en anden Religions Betsjendere. Jeg vover ikke at forbande dem, — jeg beder den store Fader at omvende dem. Denne Lunkenhed udsætter mig for nogen Mistanke hos de Christne; men jeg undskylder dem, og da jeg ikke aabenbart saarer Mængdens Fordomme, er jeg istand til at beskytte mine Brødre mod Lovens Strengbed og Følgerne af deres blinde Iver. Som Maadehold synes mig at være Humanitetens Søster, saaledes giver den ogsaa Menneskekærligheden det videste Spillerum.

„Saaledes er altsaa mit Liv, Sallust. Paa denne Maade nyder jeg Livet og venter Døden. Og Du, livsglade Discipel af Epikur, maa komme til os, for at være Vidne til vor Glæde og vore Forhaabninger, og Du vil overbevise Dig om, at hverken de keiserlige Gilders Glands eller den tætpakkede Circus's Jubelraab eller det stoiende Forum eller det glimrende Theater eller det pynte Roms Haver ere istand til at grundlægge en saa levende og varig Lykke som den, Du med saamegen Uret ynker som Athenæren Glaukus's Lod! Lev vel!“ —

* * * *

* * * *

* * * *

Næsten sytten Aarhundreder vare forsvundne, førend Staden Pompeji atter fra sin tause Grav steg frem for

Lyset *), med endnu livsfulde og usfordunklede Farver; Bæggene friske, som vare de først igaar blevne malede; ingen Colorit blegnet paa dets Gulves rige Mosaik: paa Forum de endnu halvt fuldtendte Søiler endnu saaledes, som Arbejderne havde forladt dem, i Theatrene Indgangskortene; i deres Saloner Meublementet og Lamperne; ved Triflinia Levningerne af det sidste Gæstebud; i Cubicula de til Undergang indviede Skjønnes Parfumerier og Sminketruffer, og overalt Been og Skeletter af dem, som engang satte denne lille, men yppige og prægtige Livsmaskines Traade i Bevægelse.

I de underjordiske Hvelvinger i Diomedes's Huus fandt man tyve Skeletter og deriblandt et Barns i en Klynge ved Døren, bedækkede med sin Aste, der aabenbart meget langsomt er trængt igjennem Aabningerne, indtil den har fyldt det hele Rum. Der fandtes Juveler og Mønter, Kandelabrer og i Kruffer stivnet Viin, som var bestemt til Forlængelse af en piinlig Tilværelse. I Sandet, consolideret ved Fugtighed, kan den Reisende endnu see Formen af en qvindelig Hals og et fyldigt rundt Bryst, — Spor af den ulykkelige Julia!

Det seer ud, som om Luften gradviiis er opfyldt med Svovldamp, som om Beboerne af Hvelvingen have trængt sig til Døren, men fundet den blokeret af Slagger, og at de i deres Forsøg paa at tiltvinge sig en Udgang ere blevne kvalte af Atmosfæren.

I Haven fandt man et Skelet med en Nøgle i sin Knokkelhaand, og ved Siden deraf en Sæk med Mønter. Dette troer man var den ulykkelige Diomedes,

*) Den gik under Aar 79, og blev først gjensunden 1750.

som sandsynligviis har søgt at undslippe gennem Haven og enten er bleven qvælt af Dampene eller dræbt af et nedfaldet Steenskyffe. Ved Siden af et andet Skelet, sandsynligviis af en Slave, fandtes nogle Sølvbaser.

Callusts og Pansas Huse, Isthætemplet med Smuthullene bag Statuerne, Skjulestederne for de hellige Draller, — ere nu aflørede for de Nysgjerriges Blikke. I et af Templets Værelser fandt man et kæmpemæssigt Skelet med en Dre ved Siden, to Bægge vare slaaede igjennem dermed, — men saa kunde Offeret ikke komme længere. I Midten af Byen fandt man et andet Skelet, belæstet med Monter og mystiske Kar fra Isthætemplet. Døden havde indhentet Kalenus midt i hans graadige Haveshge. Da en Hob Ruiner bortryddedes, fandt man Skelettet af en Mand, som af den bag ham værende Soile bogstavelig var knust i to Dele. — Hovedskallen var af en saa paafaldende Dannelse og viste i sine dristige Omrids saamange Tegn saavel paa de største intellectuelle som de værste physiske Lidenstaber, at den har givet Galls Tilhængere meget at tænke paa. Endnu kan den Reisende see den luftige Hal, hvor Egypteren Urbaces Sjæl engang tænkte, drømte og syndede.

Levende blandt tusinde Minder om en social Tilstand, der for stedse er forsvunden fra Jorden, har en Fremmed fra hiin sjerne, barbariske D, hvis blotte Navn engang bragte den keiserlige Romer til at gysse, — dvælet under det yndige Campaniens blide Himmel — og der forfattet denne Fortælling.

Ende.

